ဟဇရယ် မောင်လာနာ မွဖ်သီ မိုဟမ္မဒ် ရှဖီး(အ်)
၏
ကုရ်အာန် သဖ်စီရ် (အူရ်ဒူ) ကျမ်းမှ

မအာရိဖွဇ်ကုရ်အာန်
မြန်မာဘာသာပြန်

အဓောင် ၁၁

အာယသ်တော် ၉ း ၉၄ မှ ၁၁ း ၅ အထိ

ပြန်ဆို ရေးသား တည်းဖြတ်သူ

မောင်လာနာ မွဖ်သီ ကာရီ မိုဟမ္မဒ် ယူစွဖ် (အဆ်အဒီ)

မာတိကာ

စဉ် **အကြောင်းအရာ** **စာမျက်နှာ**

ပါရာ [၁၁]

စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်

နောင်တရခြင်းကဏ္ဍ

၉ း ၉၄ မှ ၉ း ၉၆ အထိ

၁။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂
၂။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၃

၉ း ၉၇ မှ ၉ း ၉၉ အထိ

၃။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၆
၄။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၇

၉ း ၁၀၀

၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၉
၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၉
၇။ ဆွဟာဗာများသည် တစ်ဦးတစ်ပါးမကျန် ʻဂျန္နသီʼ (သုခဘုံ) သားများဖြစ်ပြီး အသျှင်မြတ်၏ ကျေနပ်မှုရရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များဖြစ်ကြသည်။ ၁၁

၉ း ၁၀၁

၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၂
၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၃

၉ း ၁၀၂ မှ ၉ း ၁၀၆ အထိ

၁၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၅

စဉ်　　　　အကြောင်းအရာ　　　　စာမျက်နှာ

၁၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၆
၁၂။ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု ရောနှောကျင့်ကြံခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ၁၇
၁၃။ အကြင်မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု ရောနှောနေပါက
ငင်းသည်လည်း ထိုအမိန့်တွင် ပါဝင်နေခြင်း ၁၈
၁၄။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အလှူဒါနနှင့် 'ဇကားသ်'အစရှိသော အရာများအား လက်ခံ
ခြင်းနှင့် ငင်း၏ သုံးစွဲရမည့် နေရာတွင် သုံးစွဲခြင်းသည် အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏
တာဝန်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ခြင်း ၁၉
၁၅။ ဇကားသ်ပေးဆောင်မှုသည် နိုင်ငံ့အခွန်မဟုတ်ဘဲ အေဗာဒသ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း.... ၂၀
၁၆။ မေးခွန်းတစ်ခု၏ ဖြေကြားချက် ၂၂

၉ : ၁၀၇ မှ ၉ : ၁၁၀ အထိ

၁၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၄
၁၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၆

၉ : ၁၁၁ မှ ၉ : ၁၁၂ အထိ

၁၉။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၂
၂၀။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ....
၂၁။ အာယသ်တော်များ၏ ဆက်နွယ်ပုံ ၃၃
၂၂။ အာယသ်တော်ကျရောက်လာပုံ ၃၃
၂၃။ 'ဂျီဟားဒ်'၏ပထမဦးဆုံးအာယသ်တော်သည် ဤအာယသ်တော်ဖြစ်ကြောင်း ၃၅

၉ : ၁၁၃ မှ ၉ : ၁၁၄ အထိ

၂၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၃၉
၂၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၄၀

၉ : ၁၁၅ မှ ၉ : ၁၁၆ အထိ

၂၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၄၂

၉ : ၁၁၇ မှ ၉ : ၁၁၉ အထိ

၂၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၄၄

ခဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၂၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၅၅
၂၉။ စစ်မှန်သောဟဒီးစ်တော်များမှ ထိုအန်ဆွာရ်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သုံးဦး၏ အဖြစ်အပျက်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက် ၅၉
၃၀။ ကအ်ဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ပ သခင်၏ အထက်ဖော်ပြပါ ဟဒီးစ်ကော်များနှင့်
၃၁။ ပတ်သက်သော အကျိုးကျေးဇူးများ ၅၇

၉ း ၁၂၀ မှ ၉ း ၁၂၁ အထိ

၃၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၆၁
၃၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၆၂

၉ း ၁၂၂

၃၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၆၃
၃၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၆၃
၃၆။ သာသနာ့ပညာ ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းနှင့် ၎င်း၏ ʻဖွရဓ်ʼ အချက်အလက်များနှင့် စည်းကမ်းချက်များအကြောင်း ၆၄
၃၇။ သာသနာ့ပညာရှာဖွေဆည်းပူးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး ၆၅
၃၈။ သာသနာ့ပညာသင်ယူဆည်းပူးခြင်းသည် ʻဖွရဓွေအိုင်းန်ʼ နှင့် ʻဖွရဓေကိဖွာယာʼ ဖြစ်ခြင်း၏ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းချက် ၆၆
၃၉။ ʻသစောင်ဝုဖ်ʼ (အတွင်းပိုင်းပြုပြင်မှု) ပညာရပ်သင်ယူခြင်းလည်း ʻဖွရဓွေအိုင်းန်ʼ ၌ ပါဝင်ခြင်းအကြောင်း ၆၇
၄၀။ ဖွရ်ဓွေကိဖွာယာ ၆၈
၄၁။ သာသနာ့ပညာ၏ အဆင့်အတန်း ၆၈
၄၂။ သာသနာ့ပညာ ဆည်းပူးပြီးသည့်နောက် အာလင်မ်ပညာရှင်၏ ʻဖွရဓ်ʼ အချက်အလက်များအကြောင်း ၇၀

၉ း ၁၂၃ မှ ၉ း ၁၂၇ အထိ

၄၃။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၇၃
၄၄။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၇၄

၉ း ၁၂၈ မှ ၉ း ၁၂၉ အထိ

၄၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၇၇
၄၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၇၇

စဉ် **အကြောင်းအရာ** **စာမျက်နှာ**

စူရာဟ်ယူနွတ်စ်
တမန်တော်ယူနွတ်စ်ကဏ္ဍ

၁၀ း ၁ မှ ၁၀ း ၄ အထိ

၄၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၈၀
၄၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၈၂

၁၀ း ၅ မှ ၁၀ း ၆ အထိ

၄၉။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၈၉
၅၀။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၈၉

၁၀ း ၇ မှ ၁၀ း ၁၀ အထိ

၅၁။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၉၆
၅၂။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၉၆
၅၃။ အမိန့်ပညတ်ချက်များ ၁၀၁

၁၀ း ၁၁ မှ ၁၀ း ၁၇ အထိ

၅၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၀၄
၅၅။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၀၇
၅၆။ လေးနက်သော အကျိုးကျေးဇူး ၁၁၁

၁၀ း ၁၈ မှ ၁၀ း ၂၀ အထိ

၅၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၁၃
၅၈။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ....
၅၉။ ကာဖိရ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်မျိုးနွယ်နှစ်စုသည် သီးခြားစီဖြစ်ပြီး မျိုးရိုးနှင့် ချက်မြုပ်ဒေသ၏ မျိုးနွယ်တော်စပ်မှုသည် အလဟဿ အချည်းအနှီးဖြစ်ခြင်း ၁၁၅

၁၀ း ၂၁ မှ ၁၀ း ၂၄ အထိ

၆၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၁၈
၆၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၁၉

၁၀ း ၂၅ မှ ၁၀ း ၃၂ အထိ

၆၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၂၂
၆၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၂၄

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၀ း ၃၃ မှ ၁၀ း ၃၆ အထိ

၆၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၃၀

၁၀ း ၃၇ မှ ၁၀ း ၄၀ အထိ

၆၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၃၂
၆၆။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၃၄

၁၀ း ၄၁ မှ ၁၀ း ၄၄ အထိ

၆၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၃၅

၁၀ း ၄၅ မှ ၁၀ း ၅၆ အထိ

၆၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၃၉
၆၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၄၂

၁၀ း ၅၇ မှ ၁၀ း ၆၁ အထိ

၇၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၄၄
၇၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၄၆

၁၀ း ၆၂ မှ ၁၀ း ၆၄ အထိ

၇၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၅၂
၇၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၅၂

၁၀ း ၆၅ မှ ၁၀ း ၆၆ အထိ

၇၄။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၀

၁၀ း ၆၇ မှ ၁၀ း ၇၀ အထိ

၇၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၁

၁၀ း ၇၁ မှ ၁၀ း ၇၃ အထိ

၇၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၄

၁၀ း ၇၄

၇၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၆

စဉ် **အကြောင်းအရာ** **စာမျက်နှာ**

၁၀ း ၇၅ မှ ၁၀ း ၈၂ အထိ

၇၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၆၈

၁၀ း ၈၃ မှ ၁၀ း ၈၆ အထိ

၇၉။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၇၀

၁၀ း ၈၇ မှ ၁၀ း ၉၁ အထိ

၈၀။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၇၂
၈၁။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၇၄

၁၀ း ၉၂ မှ ၁၀ း ၉၈ အထိ

၈၂။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၈၂
၈၃။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၁၈၄
၈၄။ ဟာဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အဖြစ်အပျက်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက် ၁၉၄

၁၀ း ၉၉ မှ ၁၀ း ၁၀၀ အထိ

၈၅။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၉၈

၁၀ း ၁၀၁ မှ ၁၀ း ၁၀၃ အထိ

၈၆။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၁၉၉

၁၀ း ၁၀၄ မှ ၁၀ း ၁၀၉ အထိ

၈၇။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၀၁

ဆူရာဟ်ဟူးဒ်
တမန်တော်ဟူးဒ်ကဏ္ဍ

၁၁ း ၁ မှ ၁၁ း ၅ အထိ

၈၈။ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ် ၂၀၄
၈၉။ သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ ၂၀၆

ပါရာ [၁၁]

စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်

နောင်တရခြင်းကဏ္ဍ

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ ۚ قُل لَّا
تَعْتَذِرُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ ۚ وَ
سَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عٰلِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

၉ : ၉၄ ။ ။ အသင်တို့ (စစ်မြေပြင်မှ) ၎င်း (မုနာဖစ်က်) တို့ထံ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့ကြသောအခါ ၎င်းတို့က အသင်တို့ရှေ့ဝယ် (စစ်မြေပြင်သို့ မလိုက်ဘဲ နေခဲ့သည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေအမြစ်မရှိသော) အကြောင်းပြချက်ကို တင်ပြကြလိမ့်မည်။ (ထိုအခါ) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အသင်တို့သည် အကြောင်းမပြကြလေနှင့်။ ငါတို့သည် အသင်တို့ (၏ စကား) ကို (မှန်သည်ဟု) အလျဉ်းယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်။ (အကြောင်းမဟုတ်) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အသင်တို့၏ (လျှို့ဝှက်သော) သတင်းများကို (အလုံးစုံ) အကြောင်းကြား (အသိပေး) တော်မူပြီး ဖြစ်သည်။ မကြာမီပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်သည် အသင်တို့၏ အပြုအမူကို တွေ့မြင်တော်မူကြပေလိမ့်မည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် အသင်တို့သည် ဖုံးကွယ်နေသော အရာများနှင့် ထင်ရှားပေါ်လွင်နေသော အရာများကို (အကြွင်းမဲ့) သိမြင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်းကို ခံကြရပေမည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော အမှုကိစ္စများကို အသင်တို့အား ထုတ်ဖော်၍ မိန့်ကြားတော်မူပေမည်'

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ
لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ
إِنَّهُمْ رِجْسٌ ۖ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾

၉ : ၉၅ ။ ။ မကြာမီပင် အသင်တို့သည် (စစ်မြေပြင်မှ) ၎င်းတို့ထံ (မဒီနာမြို့သို့) ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ကြသောအခါ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား (တစ်စုံတစ်ရာ ပြစ်တင်အရေးယူခြင်း မပြုဘဲ) ခွင့်လွှတ်ကြစေရန် ၎င်းတို့သည် အသင်တို့ရှေ့၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ ကျိန်ဆိုကြပေမည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား လုံးဝလျစ်လျူရှု၍ စွန့်ထားကြလေကုန်။ ဧကန်အမှန် ၎င်းတို့သည် ညစ်ညမ်းသူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ ရှာဖွေဆည်းပူးခဲ့ကြသည် တို့၏ အကျိုးအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ ခိုလှုံရာစခန်းသည် 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲဘုံပင်ဖြစ်ချေသည်။

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ ۖ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

၉ : ၉၆ ။ ။ ၎င်းတို့သည် အသင်တို့အား ၎င်းတို့အပေါ် ကျေနပ်ကြစေရန်အလို့ငှာ အသင်တို့၏ ရှေ့ဝယ် ကျိန်ဆိုကြပေမည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ် ကျေနပ်ခဲ့ကြသည့်တိုင်အောင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှာမူ (ဤကဲ့သို့သော) အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်သူတို့အပေါ် အလျှင်း ကျေနပ်တော်မူမည်မဟုတ်ပေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အသင်တို့ 'ဂျိဟားဒ်'မှ ပြန်လာသည့်အခါ ဤမုနာဖစ်က်အရေခြုံများသည် အသင်တို့၏ ရှေ့မှောက်၌ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ပြကြလိမ့်မည်။ သို့ရှိရာ အို၊ မိုဟမ္မဒ် ﷺ ၊ အသင်တမန်တော်သည် အားလုံး၏ဘက်မှ ပြောကြားပါလေ။ ဤကဲ့သို့သော အကြောင်းပြချက်များ မတင်ပြလေနှင့်။ ငါကိုယ်တော်သည် မည်သည့် အခါမှ အသင်တို့အား အမှန်ဟု ယူဆမည်မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါကိုယ်တော်အား အသင်တို့၏ အခြေအနေအမှန်အား အသိပေးပြီးဖြစ်၏။ အသင်တို့၏ အကြောင်းပြချက်များသည် လုံးဝမမှန်ပေ။ ရှေ့ဆက်၍လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်သည် အသင်တို့၏ ကျင့်ကြံမှုအား ကြည့်ရှုနေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အသင်တို့၏ အမိန့်နာခံမှုနှင့် စိတ်စေ တနာဖြူစင်မှု မည်မျှ ရှိသည်ကို သိသာလာလိမ့်မည်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် အတွင်းအပြင်ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဘက်သို့သာ လှည့်လာကြလိမ့်မည်။ အကြင်အသျှင်မြတ်၏ထံတွင် အသင်တို့၏ မည်သို့

သော ယုံကြည်မှု ကျင့်ကြံမှုမဆို ဖုံးကွယ်သည်ဟူ၍ မရှိ။ ထို့ပြင် ၎င်းအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ပြုဆောင်မှုများကို ပြသကာ အစားပေးမည်ဖြစ်သည်။ အကြင်အခါ၀ယ် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ထံ ပြန်လာသော် ကျိန်ဆို၍ အကြောင်းပြကြလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား မကောင်း မပြောဆိုရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ကို ရှိသည့်အတိုင်း နေပါစေ။ ၎င်းတို့၏ အကျင့်ဆိုးရရုံမှလွဲ၍ အကောင်းမဖြစ်လာနိုင်ပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် ညစ်ညမ်းသူများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ ရလဒ်မှာ ၎င်းတို့ ပြုမှုခဲ့သည့် အမိန့်ဖီဆန်မှု၏အစား ငရဲဘုံသာဖြစ်ချေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့ကို ရှိသည့်အတိုင်းထားသင့်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဆန့်ကျင်ခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ပြုပြင်ရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းညစ်ညမ်းဆိုးသွမ်းသူများထံမှ ဤအချက်သည် တားမရနိုင်ပေ။ ၎င်းသူများသည် အသင်တို့ ၎င်းတို့အား ကျေနပ်ကြစေရန်အလို့ငှာ ကျိန်ဆိုကြလေသည်။ ကေန်စင်စစ် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရန်သူများကို အဘယ်ကြောင့် ကျေနပ်ရမည်နည်း။ အကယ်၍ ကျေနပ်ခဲ့သည်ရှိသော် ၎င်းတို့ကို မည်သို့ အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အကြောင်းမှာ ဤသို့ ဆိုးသွမ်းသူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကျေနပ်လေ့မရှိပေ။ အသျှင်မြတ်၏ ကျေနပ်မှုမရှိသော အဖန်ဆင်းခံသည် အချည်းနှီးသက်သက်သာ ဖြစ်ပေမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ပထမအာယသ်တော်၌ 'သဗူးက်'စစ်ပွဲ မဆင်နွှဲမီအလျင် လိမ်လည်အကြောင်းပြ၍ 'ဂျိဟားဒ်'မလိုက်ပါကြသော မုနာဖစ်က်များအကြောင်းကို ဖော်ကျူးထား၏။ ကုန်လွန်ပြီးသော အာယသ်တော်များ၌ ၎င်းအားဖော်ပြထားသည်။ အကြင်သူတို့သည် 'ဂျိဟားဒ်'မှ ပြန်လာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်ပါးတွင် အခစားဝင်၍ 'ဂျိဟာဒ်'၌ မလာနိုင်ခဲ့သည့် လိမ်လည်အကြောင်းပြချက်များ ပြကြသည်။ ဤအာယသ်တော်သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ မရောက်မီအလျင်၌ ထိုသူများအကြောင်း သတင်းပေးသည့်အနေဖြင့် ကျရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ ဤအကြောင်းအရာအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

အထက်ပါအာယသ်တော်၌ ၎င်းသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော့်အား အမိန့်သုံးရပ် ပေးအပ်ခဲ့ပေသည်။

(၁) အကြင်အခါ၀ယ် ၎င်းသူတို့အကြောင်း ပြသသော် အသင်မိုဟမ္မဒ် ပြောကြားပါလေ။ ငါကိုယ်တော်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၀ဟီ၏ အကြောင်းခံဖြင့် အသင်တို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုနှင့် စိတ်တွင်းမှ ဖုံးကွယ်နေသော ရည်ရွယ်ချက်များအကြောင်းကို ကြိုတင်အသိပေးပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့၏ လိမ်လည်ခြင်းသည်ကား ပေါ်လွင်နေသည်။ ဤအတွက် အကြောင်းပြသသော်လည်း အချည်းအနှီးသာ ဖြစ်ချေ၏။ ၎င်းနောက် အမိန့်ရှိသည်မှာ-

وَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ

ဤအာယသ်တော်တွင် ၎င်းတို့အား အခွင့်အရေးပေးခဲ့၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ယခုလည်း အမှားဝန်ခံ၍ ဒုစရိုက်စွန့်ပြီး အမိန့်နာခံသူဖြစ်ကြလေကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအာယသ်တော်တွင် အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ရှေ့ဆက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်သည် အသင်တို့ မည်သည့် အရာများကို ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်သည်ကို ကြည့်ရှုတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအတိုင်း 'အမလ်' ကျင့်ကြံ၍ အမှားဝန်ခံ၊ အမိန့်နာခံသူဖြစ်သော် အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်မည်ဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဤလိမ်လည် ပရိယာယ်အကြောင်းပြမှုသည် လုံးဝ အကျိုးပေးမည်မဟုတ်ပေ။

(၂) ဒုတိယအာယသ်တော်တွင် အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ဤသူများသည် အသင်ကိုယ်တော့်အား ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေရန်အလို့ငှာ အသင်ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ ကျိန်ဆိုကြလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား ဤသို့ဖြစ်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ-

لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ

အသင်ကိုယ်တော်သည် ၎င်းတို့၏ ပျက်ကွက်မှုကို မကြည့်ဘဲ ကျေနပ် ပလပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို အပေါ်ဝယ် ဤအာယသ်တော် ကျရောက်လာသည်မှာ အသင်တမန်တော်မြတ် ﷺ ပြည့်ဝအောင် ပြုလုပ် ပေးလိုက်လော။ ဆိုလိုသည်မှာ 'အို, ကိုယ်တော်၊ ၎င်းတို့နှင့် မဆန့်ကျင်လေနှင့်။ ၎င်းတို့ကို မကောင်း မပြောဆိုရုံသာမက စကားပြောဆို ဆက်သွယ်မှုတို့ပင် မပြုလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မကောင်း ပြောဆိုသော်လည်း အကျိုးရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့အတွင်း၌ ယုံကြည်မှုနှင့် တိုယုံကြည်မှု၏ လိုလားစိတ် မရှိသော် မကောင်းပြောဆိုခြင်းဖြင့် အဘယ်အရာဖြစ်လာပါအံ့နည်း။ အဘယ်ကြောင့် မိမိအချိန်ကို ဖြုန်းတီး ရမည်နည်း။'

(၃) တတိယမြောက်အာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ဤသူများသည် အသင်ကိုယ်တော် နှင့် မွတ်စ္လင်မ်တို့ ကျေနပ်စေရန် ကျိန်ဆိုမှုပြုရန် လိုလားခဲ့သော ၎င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ၎င်းတို့၏ အလိုများကို မဖြည့်ဆည်းပေးရန် လမ်းညွှန်အမိန့်ရှိပြီဖြစ်သည်။ အသင်တမန်တော်မြတ် ﷺ ၎င်းတို့အား မကျေနပ်လေနှင့်။ ၎င်းနောက် တစ်ဆက်တည်း ဤသို့လည်း အမိန့်ရှိထားပေသည်။ အကယ်၍ အသင်ကျေနပ်သွားသည်ရှိသော် ၎င်းတို့အတွက် အကျိုးမရှိပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျေနပ်နှစ်သက်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် မိမိ၏ ငြင်းဆန်မှုနှင့် အရေခြုံမှု၌သာ ရှိနေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မည်ကဲ့သို့ ခွင့်လွှတ်မည်နည်း။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ كُفْرًا وَّ
نِفَاقًا وَّاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوْا حُدُوْدَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى
رَسُوْلِهٖ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٩٧﴾

၉ : ၉၇ ။ ။ ကျေးတောသား အာရဗ် (မုနာဖစ်က်) တို့သည် ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် 'နိဖာက်' အယောင်ဆောင်မှုတွင် ပိုမို၍ ပြင်းထန်သူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မိမိ၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်ပညတ်တော်များကို ပို၍ပင် မသိထိုက်ကြသူများ ဖြစ်ကြ၏။' စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်၊ နက်နဲသိမ်မွေ့သော အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအသျှင် အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَمِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ يَّتَّخِذُ
مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَّيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَآئِرَ ؕ عَلَيْهِمْ
دَآئِرَةُ السَّوْءِ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٩٨﴾

၉ : ၉၈ ။ ။ ၎င်းပြင် ကျေးရွာများ၌ နေထိုင်ကြကုန်သော အာရဗ်အမျိုးသားတို့တွင် (ဇကားသ်၊ ဂျိဟာဒ် အစရှိသည့် မွန်မြတ်သော ကိစ္စများတွင်) မိမိတို့ သုံးစွဲလှူဒါန်းကြသည်တို့တွင် 'ဒဏ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်' ဟု မှတ်ယူကြသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အသင်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ အလှည့်ကြုံ (ဘေးဒုက္ခဆိုက်ရောက်) ခြင်းများကို စောင့်မျှော်နေကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့အပေါ်၌သာ မကောင်းသော အလှည့်ကြုံ (ဘေးဒုက္ခသည်) ရှိပေသည်။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလုံးစုံတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသော အသျှင်၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَمِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ
يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبٰتٍ
عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوٰتِ الرَّسُوْلِ ؕ اَلَآ اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ ؕ
سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٩٩﴾ ع

၉ : ၉၉ ။ ။ ထို့ပြင် ကျေးရွာများ၌ နေထိုင်ကြကုန်သော အာရဗ်အမျိုးသားတို့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့သည် မိမိတို့ (မွန်မြတ်သော ကိစ္စများ၌)

သုံးစွဲလျှုဒါန်းကြသည်တို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်စေမည့်အကြောင်းခံနှင့် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် (မိုဟမ္မဒ်) ၏ ဆုမွန်များကို ရယူစေမည့် အကြောင်းခံများဖြစ်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူကြကုန်။ သတိပြုကြလေကုန်။ ဤကဲ့သို့ သုံးစွဲလျှုဒါန်းမှုသည် ၎င်းသူတို့အဖို့ ချဉ်းကပ်စေမည့်အကြောင်းခံ အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဧကန်အမှန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား မိမိ၏ ကရုဏာတော်အတွင်းသို့ ဝင်စေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထိုမုနာဖစ်က်များတွင် တောသားများသည် စရိုက်ကြမ်းသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ငြင်းဆန်မှုနှင့် ဆိုးသွမ်းမှုသည်လည်း ကြမ်းလှသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဉာဏ်ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အခြေအနေဝေးသောကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော အမိန့်တော်များကို သဘောမပေါက်ခြင်းသည်ကား ဖြစ်သင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပညာရှင်နှင့် ဝေးလေ၊ ပညာမဲ့ဖြစ်ချေ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် သာလျှင် ၎င်းတို့၏ လွန်စွာ ငြင်းဆန်မှုနှင့် ပြင်းပျသော ဆိုးသွမ်းမှုဖြစ်ရလေ၏။

သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန့်အလွန် ဉာဏ်ပညာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလုံးစုံကို သိတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်သည့်အလျောက် မိမိအလိုတော်အတိုင်း အပြစ်ပေးတော်မူမည်။ ထို့နောက် ၎င်းတောသား မုနာဖစ်က်များတွင်မှ အချို့သည် ငြင်းဆန်ဆိုးသွမ်းပညာမဲ့ရုံသာမက မနာလိုရန်ငြိုးထားသော အကျင့်လည်း ရှိကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ဂျိဟားဒ်' နှင့် 'ဇကားသ်' အစရှိသည့် နေရာများတွင် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ အနည်းငယ်မျှ မပြောပလောက်သော (စိတ်စေတနာဖြူစင်စွာ) ပေးကမ်းလျှုဒါန်းခဲ့သည်တို့ကိုပင် မကောင်းဟု အပြစ်မြင်ခြင်းသည်ကား စေးနဲတွန့်တိုခြင်းပင်တည်း။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ ရန်ငြိုးမှာ မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ် ခေတ်ကာလဆိုး (ဒုက္ခ) ရောက်၍ အဆုံးသတ်စေရန် ရည်ရွယ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ မကောင်းသော အခြေအနေကား ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့တွင် ပြဿနာကျယ်ဝန်းလာ၏။ ကာဖိရ်များ သေးသိမ်၍ ၎င်းတို့၏ အလိုရမ္မက်များသည် စိတ်တွင်း၌သာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် ပူဆွေးမှုဖြင့်သာ ကုန်လွန်ခဲ့၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းကာဖိရ် (ငြင်းပယ်သူ) များနှင့် 'နေဖားက်' (အရေခြုံ) များ၏ ငြင်းဆိုပြောဆိုသော စကားသံကို အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူ၏။ ၎င်းတို့၏ စိတ်တွင်းမှ စကားနှင့် လျှုဒါန်းသုံးစွဲခြင်းကို ဒဏ်ကြေး၊ အသင်တို့အပေါ် လောကီဒုက္ခရောက်စေလိုခြင်း ကိုလည်း သိတော်မူ၏။ ၎င်းတို့အားလုံးကို အပြစ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ အချို့သော ကျေးတောသားအုပ်စုများတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် 'ကေယာမသ်'(ကမ္ဘာ့တရားခွင်) နေ့အပေါ် ပြည့်ပြည့်ဝဝ သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ လည်း ရှိ၏။ ၎င်းတို့ ကောင်းမှုအရာရာ၌ သုံးစွဲရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေနပ်နှစ်သက်စေရန် နှင့် တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဒိုအာ (ဆုမွန်) ရရန်အတွက် အကြောင်းခံအဖြစ် ပြုဆောင်ကြ၏။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အကျင့်တော်မွန် ရှိတော်မူသည်မှာ ကောင်းသော နေရာတွင် သုံးစွဲသူအား ဟဒီးစ်တော်တွင် ပါရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ဆုပန်ပေးလေ့ရှိသည်။

မှတ်သားထားကြလေကုန်။ စေန်မုချ ၎င်းသူတို့၏ သုံးစွဲမှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးကပ်စွာ ရှိစေ၏။ ထို့ပြင် ဒိုအာရမှုကို ကိုယ်တိုင်ကြားသိနိုင်သည်။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းပေး တင်ပြရန် မလိုအပ်ပေ။ ၎င်းသူတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ သီးသန့် 'ရဟ်မသ်' တော်အောက်တွင် နေရာပေးမည်ဆိုခြင်းကား နီးစပ်မှုပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ခွင့်လွှတ်တော်မူသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့၏ ချွတ်ချော်မှုများကို ခွင့်လွှတ်၍ မိမိ၏ 'ရဟ်မသ်' တော်၏ အရိပ်အောက်တွင် ထားတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ပသတ်များ

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်၌ မဒီနာရွှေမြို့တော်ရှိ မုနာဖစ်က်များအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်များတွင် မဒီနာမြို့အနီးရှိ ကျေးလက်ဒေသများနှင့် တောရွာများတွင် နေထိုင်ကြသော မုနာဖစ်က်များကဏ္ဍကို ဖော်ပြထားပေသည်။

اَعْرَاب (အာအ်ရာဗ်) ဟူသော စာလုံးမှာ **عَرَب** အာရဗ်၏ အများကိန်း မဟုတ်ရဲသာမက 'အစ်မေ့ဂျမာအ်' (စာလုံးအားဖြင့် တစ်လုံးတည်းဖြစ်သော်လည်း အများနာမ်အတွက် အသုံးပြုသော စာလုံး) ဖြစ်သည်။ အကြင်စာလုံးသည် တောရွာနေ ကျေးလက်သူ၊ သားများအတွက် အသုံးပြုသည်။ ၎င်းကို တစ်ဦးဆိုင်နာမ် ပြုလိုက **اَعْرَابِى** 'အာအ်ရာဘီ' ဖြစ်သည်။ ပမာဆိုသော် **اَنْصَار** အန်ဆွာရ်၏ ပုဂ္ဂလနာမ်မှာ **اَنْصَارِى** ဟု အသုံးပြု၏။

၎င်းတို့၏ ငြင်းဆန်မှုနှင့် အရေခြုံမှုသည် မြို့သားများထက် သာပိုပြင်းထန်ကြောင်းကို အထက်ပါ အာယသ်တော်တွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြင်းထန်ခြင်း၏ အကြောင်းခံကို ၎င်းတို့သည် ပညာရှင်များနှင့် ဝေးကွာစွာ နေခြင်းဖြင့် များမြောင်စွာသော အသိမဲ့မှုများ၊ အကြင်နာမဲ့မှုများနှင့် စိတ်ထား မာကျောသည်ဟု ဖော်ပြထား၏။

اَجْدَرُ اَنْ لَّا يَعْلَمُوْا حُدُوْدَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်းသည်ကား ဤကဲ့သို့ဖြစ်ချေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချမှတ်ပေးသော နည်းဥပဒေများကို အရေးမမူ သတင်းမယူသူများ ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည်လည်း ၎င်းတို့၏ ရှေ့ဝယ် ကျရောက်ခဲ့သည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ကို ကျမ်းတော်မြတ်လာ အလိုသဘော ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် အမိန့်ပညတ်ချက်များကိုလည်း သိကျွမ်းနားလည်ခြင်း မရှိပေ။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌လည်း ၎င်းတောသားများ၏ အခြေအနေတစ်ရပ် ဖော်ပြထားသည်မှာ ၎င်းတို့သည် 'ဇကားသ်' အစရှိသော ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှုကို ဒဏ်ကြေးဟု ထင်မှတ်ကာ ပေးဆောင်ကြပေသည်။ အကြောင်းမှာကား ၎င်းတို့သည် စိတ်တွင်း၌ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း မရှိပေ။ မိမိ၏ ငြင်းဆိုမှု အရေခြုံမှုကို ဖုံးကွယ်ထားရရန်သာ 'နမာဇ်ဝတ်ပြုပြီး 'ဇကားသ်' ပေးဆောင်နေကြရ၏။ သို့သော် စိတ်တွင်း၌မူ စေးနဲတွန့်တိုပြီး ဤအရာသည် အချည်းအနှီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်သာလျှင်

၎င်းတို့သည် မွတ်စ္လင်မ်များအပေါ် ဒုက္ခဆိုက်ရောက်ရန်နှင့် မွတ်စ္လင်မ်များ ရှုံးနိမ့်သွားလျှင် 'ငါ'တို့ ဤဒဏ်ကြေးမှ လွတ်မြောက်သွားမည်'ဟု စောင့်မျှော်နေကြ၏။ **الدَّوَائِرِ** သည် **دَائِرَة** ၏ ဗဟုဝုစ်အများကိန်းဖြစ်သည်။ အာရဗီအဘိဓါန်အရ **دَائِرَة** ဆိုသည်မှာ ကနဦးကောင်းပြီး နောင်းဆိုးပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေကိုဆိုသည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင်

عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ

ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့အပေါ်၌ အခြေအနေဆိုး ရောက်ရှိလာလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ဤသူများသည် မိမိတို့၏ အပြောအဆို လုပ်ရပ်များ၏ အကြောင်းခံကြောင့် ထို့ထက်ပို၍ သိက္ခာကျဆင်းလိမ့်မည်။

တောသားမုနာဖစ်က်များ၏ အခြေအနေများကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ ဥပဒေများနှင့်အညီ တတိယအာယသ်တော်၌ ထိုကျေးတောသားများကို တင်ပြသင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ ထိုသူများသည် စစ်မှန်၊ မှန်ကန်ခိုင်မာသော မွတ်စ္လင်မ်များဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တောရွာမှာ နေထိုင်သောသူများလည်း အားလုံး တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်ကြသည်ကို သိရှိသွားပေလိမ့်မည်။ ထိုသူများတွင် စစ်မှန်သော မွတ်စ္လင်မ်များနှင့် အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်ရှိသောသူများလည်း ရှိကြလေသည်။ ထိုသူများ၏ အခြေအနေမှာ ဤကဲ့သို့ရှိသည်။ ထိုသူများသည် 'ဇကားသ်'နှင့် 'ဆွဒ်ကာဟ်'များကို ပေးမည်ဆိုပါက ထို 'ဇကားသ်' နှင့် 'ဆွဒ်ကာဟ်'ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးစပ်မှုရရန်ဟု မှတ်ယူ၍ ၎င်းနောက် ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဒိုအာများရမည့်အပေါ်တွင် မျှော်လင့်ပြီး ပေးဆောင်ကြ၏။

'ဆွဒ်ကာဟ်'ပေးလှူခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးစပ်မှုရရန် အကြောင်းခံဖြစ်သည်မှာ ပေါ်လွင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံမှ ဒိုအာရမည့် မျှော်လင့်ချက်မှာ ဤအကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် ကိုယ်တော့်အား 'ဇကားသ်'ပစ္စည်း လက်ခံရယူရန် အမိန့်နှင့်အတူ ဒိုအာပြုပေးရန် လမ်းညွှန်ထား၏။ ရှေ့လာမည့် အာယသ်တော်၌ မိန့်ဆိုထား၏။

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ

ဤအာယသ်တော်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ဆွဒ်ကာဟ်အလှူရယူမှုနှင့်အတူ ၎င်းတို့ကို ဆုမွန်ပြုပေးရန်လည်း အမိန့်ရှိ၏။ ဤမိန့်ခွန်းချက်မှာ **صَلوٰة** ဟူသောစာလုံးဖြင့် **وَصَلِّ عَلَيْهِمْ** စု လာရှိထား၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌လည်း ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဒိုအာဆုမွန်ပန်ပေးမှုကို **صَلوٰة** ဟူသော စာလုံးဖြင့် ဖော်ကျူးထားပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَالسّٰبِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ
اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ ۙ رَّضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ
جَنّٰتٍ تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۭ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١٠٠﴾

၉ : ၁၀၀ ။ ။ (အစ္စလာမ်သားအားလုံးတို့ထက်) ရှေးဦးပထမ ဖြစ် (သည့် အီမာန်ယုံကြည်လက်ခံ) ကြကုန်သော မုဟာဂျိရီန် (သာဝကကြီး) တို့သည်လည်းကောင်း၊ အန်ဆွာရ် (သာဝကကြီး) တို့သည်လည်းကောင်း၊ ၎င်း (မုဟာဂျိရီန်နှင့် အန်ဆွာရ်) တို့၏ နောက်သို့ မှန်ကန်တိကျစွာ လိုက်ခဲ့ကြသူတို့သည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အပေါ် ဝယ် ကျေနပ်တော်မူခဲ့လေပြီ။ ထိုသူတို့သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် ဝယ် ကျေနပ်ခဲ့ကြလေပြီ။ စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အဖို့ အကြင်ဥယျာဉ်များကို အဆင်သင့် စီမံပြုလုပ်ထားတော်မူပြီဖြစ်သည်။ ယင်းဥယျာဉ်များ၏အောက်၌ စမ်းရေချောင်းများ စီးဆင်းလျက်ရှိကြပေသည်။ (၎င်းတို့သည်) ယင်းဥယျာဉ်များအတွင်း၌ အစဉ်အမြဲ ထာဝစဉ်နေထိုင်စံမြန်းလျက် ရှိကြပေမည်။ ဤသည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

၎င်းနောက် အကြင်မုဟာဂျိရီန်များနှင့် အန်ဆွာရ်များသည် (အီမာန်လက်ခံရာ၌ အစ္စလာမ်သားအားလုံးထက်) အလျင်ဦးဆုံးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းနောက် (ကျန်ရှိနေသော အစ္စလာမ်တွင်) မည်မျှခန့် လူသားများ စိတ်ထားဖြူစင်စွာဖြင့် (အီမာန်လက်ခံရာတွင်) ထိုမုဟာဂျိရီန်များနှင့် အန်ဆွာရ်များ၏ နောက်လိုက်ခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအားလုံးကို နှစ်သက်သဘောတူလေသည်။ ထိုသူများ၏ အီမာန်ကို လက်ခံတော်မူလေသည်။ ထိုအီမာန်ပေါ်၌ ထိုသူများကို အစားရရှိလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို နှစ်သက်သဘောတူလေသည်။ မည်ကဲ့သို့ သဘောတူသည်ဆိုသော် အမိန့်နာခံကြလေသည်။ ထိုအမိန့်နာခံခြင်း၏ အစား ဤသို့ သဘောတူနှစ်မြို့မှုကို သာပိုသည်ထက် သာပိုမည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူများအတွက် ဤကဲ့သို့သော ဥယျာဉ်ကို အသင့်စီစဉ်ပြုလုပ်ထားလေသည်။ ထိုဥယျာဉ်၏ အောက်တွင် ချောင်းများစီးဆင်းနေလိမ့်မည်။ ထိုဥယျာဉ်တွင်း၌ အမြဲထာဝရ နေရလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ဤသည် ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုဖြစ်လေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္မသတ်များ

ဤအာယသ်တော်၏အလျင် ကျေးလက်နေ သီးသန့်မုအ်မင်န် (တရားနာခံသူ) များအကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ ဤအာယသ်တော်တွင်မူ မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းကဏ္ဍပါရှိ၍ ၎င်းတို့၏ ထွတ်မြတ်မှုနှင့် အဆင့်အတန်းကိုလည်း ဖော်ကျူးထား၏။

اَلسَّابِقُوْنَ الْاَ وَّلُوْنَ مِنَ الْمُهَاجِرِيْنَ وَالْاَ نْصَارِ

ဤစာစု၌ အကျယ်ပြန့်ဆိုသော ပညာရှင်အများစုသည် အာယသ်တော်ပါ **مِنْ** (မင်န်) စာလုံးသည် **تبعيض** 'သတ်ဗ်အီးဒ်' ပိုင်းခြားပေးသောနာမ်) ဟု ဆို၍ ဆွဟာဗာကြီးများတွင် 'မုဟာဂျိရ်နှင့် အန်ဆွာရ်' ဟူ၍ အုပ်စုနှစ်အုပ်စု ဖြစ်ရှိသွားလေသည်။ အုပ်စုတစ်စုမှာ ပထမအုပ်စု၊ ဒုတိယအုပ်စုမှာ ဒုတိယအဆင့်ရှိသည့် ဆွဟာဗာများဖြစ်၏။

တစ်ဖန် ၎င်းအဆို၌လည်း အဆိုအမျိုးမျိုးကွဲပြားလေသည်။ အချို့သော ပညာရှင်များမှ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ဟဇရသ်စအီးဒ်ဗင်န် မုစိုင်ယစ်ဘ်နှင့် ကသာဒါ (ရဟ) ၏ အဆိုအရ 'စာဘော့ကီးန်နေ့အောင် ဝလ်လီးန်' ဆိုသည်မှာ 'ကိဗ်လာဟ်'နှစ်ဖက်စလုံးဘက်သို့ နမာဇ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြသော သူများကို ဆိုလိုသည်။ ဟဇရသ် အသွာအ်ဗင်န်အဘီရဗာဟ်မှ 'ဗဒရ်'စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ကြသော ဆွဟာဗာများအား **سَابِقِيْنَ اَوَّلِيْنَ** ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ၎င်းနောက် ဟဇရသ်ရှအ်ဘီ (ရဟ) မှ 'ဟုဒိုင်ဗီယာ'၌ 'ဗိုင်အသ်' (ကတိပြုရာ၌) ပါဝင်ကြသော ဆွဟာဗာများအား **سابقين اولين** ဟု ခေါ်သည်။ ၎င်းအဆိုများအရ ကျန်ဆွဟာဗာများ (မုဟာဂျိရ်ဖြစ်စေ၊ အန်ဆွာရ်ဖြစ်စေ) အားလုံးသည် **سابقين اولين** ၏ နောက် ဒုတိယအဆင့်တွင် ရှိကြ၏။

သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ အဆိုတစ်ခု ဆင့်ပြန့်ထားသည်မှာ ဤအာယသ်တော်၌ လာရှိသော **مِنْ** ဆိုသည့် စကားလုံးကို **مِنْ تبعيض** ခွဲခြားသော နာမ်စားဟု မမှတ်ယူဘဲ **بيانيه** (ရှင်းလင်းတင်ပြမှု) ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖော် ဆောင်သော် အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ဆွဟာဗာများအားလုံးသည် ကျန်ရှိအွမ္မသ်သားများ (အားလုံးထက်) **ساقين اَوَّلين** ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက်

مِنَ الْمُهَا جِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ

သည် ၎င်း၏ **بيان** (ရှင်းလင်းချက်) ဖြစ်၏။ **بيان القران** ၌လည်း ဤကဲ့သို့ ဖော်ပြထားသည်။

ပထမအကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ ဆွဟာဗာများ၌ အုပ်စုနှစ်စု ဖြစ်ရှိသွားလေသည်။ အုပ်စုတစ်ခုမှာ **سابقين اولين** ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအုပ်စုမှာ 'ကိဗ်လာဟ်'ပြောင်းလဲပြီးနောက် (သို့) 'ဗဒရ်'စစ်ပွဲအပြီး (သို့) 'ဟုဒိုင်ဗီယာ'တွင် 'ဗိုင်အသ်'ပြုပြီးနောက် မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်သွားသော အုပ်စုဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် နောက်ဆုံး အကျယ်ဖွင့်ဆိုမှုအရ သိရှိရသည်မှာ ဆွဟာဗာအားလုံးသည် **سابقين اولين** ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သည် ကျန်ရှိအွမ္မသ်များထက် ကနဦးကြ၏။

وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ

မှာ အကြင်သူများ၏ ကျင့်ကြံမှုများနှင့် စာရိတ္တပိုင်းဆိုင်ရာတို့၌ အပေါ် ပြည့်ပြည့်ဝဝ နောက်လိုက်သောသူများကို ဆိုလို၏။ ပထမအကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အရ ထိုသူများ၌ ပထမအဆင့်ရှိသော စစ်ပွဲမပြီးမီနှင့် စစ်ပွဲပြီးသည့်နောက် ဖြစ်ရှိလာသော မုဟာဂျိရီန်၊ အန်ဆွာရ်များနှင့် အခြားဆွဟာဗာများဖြစ်သည်။ ဒုတိယ

အဆင့်မှာ 'ကေယာမသ်' နေ့အထိ အီမာန်နှင့်တကွ ကောင်းသော ကျင့်ကြံမှုနှင့် စာရိတ္တမွန်သူများ ဆွဟာဗာများ၏ နောက်လိုက်မှုကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ လုပ်ဆောင်သောသူများကို ဆိုလိုသည်။

ဒုတိယအဆိုအရ اَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا ၌ ဆွဟာဗာများ၏နောက် အစ္စလာမ်လက်ခံသောသူများကို ဝေါဟာရအရ تابعين (သာဗေအီးန်) ဟုခေါ်ဆို၏။ သာဗေအီးန်၏နောက် 'ကေယာမသ်'နေ့အထိ အီမာန်နှင့်တကွ ကောင်းသော ကျင့်ကြံမှုများ၌ ဆွဟာဗာများအပေါ် ပြည်ပြည့်ဝဝ နောက်လိုက်သော မွတ်စ္စလင်မ်များလည်း ထိုထဲ၌ အကျုံးဝင်သည်။

ဆွဟာဗာများသည် တစ်ဦးတစ်ပါးမကျန် 'ဂျန္နသီ' (သုခဘုံ) သားများဖြစ်ပြီး အသျှင်မြတ်၏ ကျေနပ်မှု ရရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များဖြစ်ကြသည်၊

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမှ ဟဇရသ်မိုဟမ္မဒ်ဗင်န် ကအ်ဗ်ကရ်ဇ္ဇီး (ရဟ) အား လျှောက်ထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဆွဟာဗာများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ အမိန့်ရှိမည်နည်း။ ထိုဆွဟာဗာများသည် လောကီ၌ရှိစဉ်အတွင်း မှားယွင်းချွတ်ချော်မှု ရှိခဲ့သည်ဆိုလည်း ထိုသူအားလုံး 'ဂျန္နသီ'များဖြစ်ကြောင်း ၎င်းမှ ပြန်လည်ဖြေကြား၏။ ဤစကားအား အသင် မည်သည့်နေရာမှ ကြားသိသနည်းဟု ထပ်ဆင့် လျှောက်ထားရန် ၎င်းမှ ထိုအချက်၏ အထောက်အထားဖြစ်သော ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဤအာယသ်တော်အား ဖတ်ကြားပါလေ။

اَلسَّا بِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ

ဤအာယသ်တော်၌ ဆွဟာဗာအားလုံးနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်စည်းကမ်းချက်မှ မရှိဘဲ

رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ

ဟု မိန့်ကြားထား၏။ သို့သော် သာဗေအီးန်များနှင့် ပတ်သက်၍ اِتِّبَاعٍ بِاِحْسَانٍ ဟု စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားခြင်းဖြင့် ဆွဟာဗာများသည် မည်သို့မျှ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မရှိဘဲ တစ်ဦးမကျန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နှစ်မြို့သောသူများ ဖြစ်သည်ကို သိရှိရ၏။

သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီကျမ်း၏ ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို ဖွင့်ဆိုပြီးသည့်နောက် အမိန့်ရှိသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ထံတွင် ဆွဟာဗာအားလုံးသည် 'ဂျန္နသီ'ဖြစ်ကြောင်း ထို့ထက်သာပိုသော ရှင်းလင်းသည့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အထောက်အထားမှာ-

لَا يَسْتَوِىْ مِنْكُمْ مَّنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ اُولٰئِكَ اَعْظَمُ
دَ رَجَةً مِّنَ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوْا مِنْ بَعْدُ وَقَا تَلُوْا وَكُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى

ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်၌ ပထမအီမာန်လက်ခံသော ဆွဟာဗာများဖြစ်စေ၊ နောက်ပိုင်း အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သော ဆွဟာဗာဖြစ်စေ အားလုံးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်မှ 'ဂျန္နသ်'၏ ကတိပြုထားခြင်းကို ပြည့်စုံရှင်းလင်းစွာ တင်ပြထား၏။

ငှင်းနောက် ဟဒီးစ်တော်၌ ကိုယ်တော်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အကြင်သူသည် ငါကိုယ်တော်အား တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ (သို့) ငါကိုယ်တော်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သူအား မြင်တွေ့ခဲ့ကြသော မွတ်စ္လင်မ်အား 'ဂျဟန္နမ်' ကို မီးထိဟပ်မည် မဟုတ်ပေ။ *[သိရ်မီဇီကျမ်း]*

မှတ်ချက် ။ ။ အကြင်သူတို့သည် ဆွဟာဗာများ၏ အချင်းချင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြသော ဂိုဏ်းဃန ကွဲလွဲမှုများနှင့် ၎င်းတို့အကြား ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အချို့သော ဆွဟာဗာ များကိုမူ ဝေဖန်ခိုင်းနှိုင်း ဖွဲ့ဆိုမှုကြောင့် လူအများ၏ စိတ်ဝယ် အထင်ယူဆမှုများ မှားတတ်၏။ ဤသို့ ဖွဲ့နွဲ့သော သူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ပျက်စီးမှုလမ်းကြောင်း၌ ထည့်ကြသူများဖြစ်၏။ (ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထိန်းသိမ်းတော်မူပါစေ။ အာမီးန်)

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَمِمَّنۡ حَوۡلَكُمۡ مِّنَ الۡاَعۡرَابِ مُنٰفِقُوۡنَ ۛؕ وَمِنۡ
اَهۡلِ الۡمَدِيۡنَةِ ۛؔ مَرَدُوۡا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعۡلَمُهُمۡ ؕ نَحۡنُ
نَعۡلَمُهُمۡ ؕ سَنُعَذِّبُهُمۡ مَّرَّتَيۡنِ ثُمَّ يُرَدُّوۡنَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيۡمٍ ۚ ﴿۱۰۱﴾

၉ : ၁၀၁ ။ ။ ထို့ပြင် အသင်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှိကြကုန်သော အာရဗ်ကျေးတောသားတို့တွင် များစွာသော မုနာဖစ်က်အယောင်ဆောင် မွတ်စ္လင်မ်များ ရှိကြကုန်၏။ ထိုနည်းတူစွာ မဒီနာမြို့သားတို့တွင်လည်း မုနာဖစ်က်များ ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းသူတို့သည် 'နိဖားက်'အယောင်ဆောင်မှု၌ပင် (လွန်စွာ) ဇွတ်မှိတ်၍ စွဲမြဲစွာ နေခဲ့ကြလေသည်။ အသင်သည် ထိုသူတို့အား မသိချေ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့အား သိရှိတော်မူ၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မကြာမီပင် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်။ တစ်ဖန် ၎င်းတို့သည် အလွန်ကြီးကျယ်လှစွာသော ပြစ်ဒဏ်သို့ (ပို့ဆောင်) ရောက်စေခြင်းကို ခံကြရပေမည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ငှင်းနောက် အသင်တို့ အနီးနား ဘေးပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မဒီနာရှေ့မြို့တော်ရှိ အချို့သော မုနာဖစ်က် အရေခြုံများတွင် ဤမျှ အရေခြုံကျွမ်းကျင်သူများလည်း ရှိ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ပင်လျှင် ၎င်းတို့ကို မသိ ရှိပေ။ ၎င်းတို့ မုနာဖစ်က်ဖြစ်သည်လောကို မသိရှိပေ။ ၎င်းသူများကို ငါအသျှင်မြတ် အကြွင်းမဲ့ သိရှိ တော်မူ၏။ ၎င်းတို့ကို ငါအသျှင်မြတ်သည် လောကုတ္တရာမရောက်မီအလျင်၌လည်း အခြားမုနာဖစ်က်များထက် သာပိုအပြစ်ပေးမည်ဖြစ်၏။ အပြစ်တစ်ခုသည် အရေခြုံမှုအတွက်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယပြစ်မှု ပီပြင်စွာ အရေခြုံခြင်း

(အရေခြုံ ကျွမ်းကျင်ခြင်း) ကြောင့် ဖြစ်၏။ တစ်ဖန် နောင်တမလွန်ဘဝ၌လည်း ၎င်းတို့အတွက် ကြီးလေးသော 'အဇာဗ်'ပြစ်ဒဏ်ရှိ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အမြဲထာဝစဉ် 'ဂျဟန္နမ်'မီးငရဲဘုံ၌ သွတ်သွင်းခြင်း ခံရပေမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်များ၌ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ အရေခြုံသော မုနာဖစ်က်များမှာ ၎င်းတို့၏ ဆိုစကားနှင့် လုပ်ရပ်ဖြင့် ပေါ်လွင်၏။ ဤသူများ မုနာဖစ်က်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သိရှိခဲ့၏။ ယခု ဤအာယသ်တော်တွင် အလွန်ကျွမ်းကျင်ပြည့်ဝစွာ အရေခြုံမှုကြောင့် ကိုယ်တော်ပင်လျှင် မသိခဲ့ရသော မုနာဖစ်က်များအကြောင်း ဖြစ်၏။ ဤအာယသ်တော်၌ ဤမျှ ဆိုးသွမ်းလှသည့် မုနာဖစ်က်များ တမလွန်ဘဝ မရောက်မီ 'အဇာဗ်'နှစ်ခု ပေးမည့်အကြောင်း ပါရှိ၏။

ပထမပြစ်ဒဏ်မှာ လောက၌ အချိန်ပြည့် မိမိ၏ အရေခြုံထားမှုကို ဖုံးကွယ်ရန် သောက၊ ထို့ပြင် ပေါ်လွင်သွား မည်ကို စိုးရိမ်နေရသည်။ ၎င်းနောက် အစ္စလာမ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များအား အတိုင်းအတာမဲ့ မနာလို ရန်ငြိုးထားသော်လည်း ၎င်းတို့၏ ရှေ့ဝယ် အရိုအသေပေး၊ လေးစားနေရမှုနှင့် မဖြစ်မနေ ၎င်းတို့၏ နောက်လိုက် အမိန့်နာခံနေရမှုမှာ အပြစ်ဒဏ်အငယ်စား မဟုတ်ပေ။ ၎င်းနောက် ဒုတိယပြစ်ဒဏ်မှာ 'ကဗုရ်' (သင်္ချိုင်းဘဝ) နှင့် ယာယီ 'ဗရ်ဇခ်'စခန်း၏ 'အဇာဗ်'ငရဲဖြစ်၏။ ဤအရာများသည် 'ကေယာမသ်'နှင့် 'အာခေရသ်'၏ အရင်၌ပင်လျှင် ခံစားရမည့် 'အဇာဗ်'များပင်တည်း။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَاٰخَرُوْنَ اعْتَرَفُوْا بِذُنُوْبِهِمْ خَلَطُوْا عَمَلًا صَالِحًا وَّاٰخَرَ سَيِّئًا
عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ (١٠٢)

၉ : ၁၀၂ ။ ။ ထို့ပြင် အခြားသောသူတို့လည်း ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ဝန်ခံခဲ့ကြပေသည်။ ထိုသူတို့သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလအချို့နှင့် မကောင်းသော အကျင့်အမူအချို့တို့ကို ရောနှောပြုလုပ်မိခဲ့ကြလေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူရန် မျှော်ကိုးရာ၏။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (ပြစ်မှုများကို) အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အရှင်၊ (မိမိ၏ ကျွန်များအပေါ်) အလွန်တရာ သနားကြင်နာညှာတာတော်မူသော အရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيْهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ (١٠٣)

၉ : ၁၀၃ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ၎င်းသူတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများအနက်မှ အလှူပစ္စည်းကို (လက်ခံ) ယူပါလေ။ ယင်းသို့အဖို့ ဆုမွန်ဒိုအာကို တောင်းပေးပါလေ။ ဧကန်အမှန် အသင်၏ ဆုတောင်းမှုသည် အေးချမ်းသာယာမှု

(ရစေရာ ရစေကြောင်း) ပင် ဖြစ်ချေသည်။ စေကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလုံးစုံတို့ကို (အကြွင်းမဲ့) ကြားတော်မူသော အသျှင်၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကို (အကြွင်းမဲ့) သိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ
اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَاْخُذُ الصَّدَقٰتِ وَ
اَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٤﴾

၉ : ၁၀၄ ။ ။ မုချစေကန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် မိမိကျွန်များ၏ ဝန်ချတောင်းပန်မှုကို သဘောတူ လက်ခံတော်မူသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အလှူဒါန ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို လက်ခံယူတော်မူသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသူများ မသိကြလေသလော။ စေကန်အမှန် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် (မိမိကျွန်များ၏) ဝန်ချတောင်းပန်မှုကို အလွန်တရာ လက်ခံတော်မူသောအသျှင်၊ (၎င်းတို့အပေါ်၌) အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَقُلِ اعْمَلُوْا فَسَيَرَى اللّٰهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُوْلُهٗ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ وَسَتُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۚ ﴿١٠٥﴾

၉ : ၁၀၅ ။ ။ ထို့ပြင် (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ 'အသင်တို့သည် (မိမိတို့နှစ်သက်ရာများကို) လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြလေကုန်။ မကြာမီ အသင်တို့၏ အပြုအမူများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည်လည်းကောင်း တွေ့မြင်ကြပေမည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ဖုံးကွယ်လျက်ရှိသည်တို့နှင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက်ရှိသည်တို့ကို သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ပင် စေကန်မလွဲ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်းကို ခံကြရပေမည်။ တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အသင်တို့ပြုမူလျက်ရှိခဲ့ကြသည်တို့ကို ထုတ်ဖော် (အသိပေး) မိန့်ကြားတော်မူပေမည်။

وَاٰخَرُوْنَ مُرْجَوْنَ
لِاَمْرِ اللّٰهِ اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿١٠٦﴾

၉ : ၁၀၆ ။ ။ ၎င်းပြင် အခြားသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ အရေးကိစ္စကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် (ကျရောက်သည့်) အထိတိုင်အောင် ရွှေ့ဆိုင်းထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူသည်

ဖြစ်စေ၊ (သို့တည်းမဟုတ်) ၎င်းတို့၏ ဝန်ချတောင်းပန်မှုကို သဘောတူ လက်ခံတော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို (အကြွင်းမဲ့) သိတော်မူသောအသျှင်၊ အကျိုးအကြောင်း၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

၎င်းနောက် အချို့သောသူများသည် မိမိတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ဝန်ခံခဲ့ကြလေသည်။ အကြင်သူတို့သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်အမူများနှင့် မကောင်းသော အကျင့်အမူကို ရောနှောပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ အဓိကအမှားဝန်ခံရခြင်းသည် အရှက်တရားကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသည်ပင်လျှင် ‘သောင်ဗာဟ်’ ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက် ပြီးခဲ့သော စစ်ပွဲများ၌ ပါဝင်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သော လုပ်ရပ်ပင်တည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့် လှည့်တော်မူရန် မျှော်ကိုးကြ၏။ ‘သောင်ဗာဟ်’လက်ခံမည်ကို ဆိုလိုသည်။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပြစ်မှုများကို အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်လွှတ်ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။

ထိုအာယသ်တော်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ‘သောင်ဗာဟ်’ကို လက်ခံကြောင်း သိရှိရလေသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် တိုင်များတွင် တုပ်နှောင်ထားခြင်းမှ လွတ်မြောက်သော် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများအား ယူဆောင်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံသို့ ခစားဝင်ကြလေသည်။ ‘အို့၊ အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ ဤပစ္စည်းများသည် ကျွန်တော်မျိုးတို့ကို နောက်၌ ချန်ရစ်စေခဲ့သော ပစ္စည်းများဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းပေးကမ်းတော်မူခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့အား သန့်ရှင်းအောင် ပြုလုပ်ပေးတော်မူပါ’ဟု လျှောက်ထားကြလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အမိန့်ရှိသည်မှာ (အို့၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ထိုသူတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများထဲမှ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို လက်ခံယူလိုက်ပါ။ ထို့ပြင် အသင်သည် ၎င်းတို့အဖို့ ဆုမွန်တောင်းခံပါလေ။ အကြောင်းမှာ အသင်၏ ဆုမွန်တောင်းခြင်းသည် ၎င်းတို့အဖို့ ငြိမ်းအေးသက်သာ နှစ်သိမ့်ကျေနပ်မှုပင် ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဝန်ခံမှုကို အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသော အသျှင်၊ ၎င်းတို့၏ အရှက်တရားအား အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (၎င်းတို့၏ စိတ်ထားဖြူစင်မှုကို ထောက်ရှု၍ အသင်တမန်တော်အား အမိန့်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ‘သောင်ဗာဟ်’အမှားဝန်ခံမှုနှင့် အရှက်တရားရရှိခြင်း၊ ကောင်းသော အလှူဒါန၏ ဆော်ဩချက်၊ ၎င်းနောက် ရှေ့ဆက်၍ မကောင်းသော အကျင့်အမူများအား အသိပေး ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ဤသည် ဦးစွာပထမ ဆော်ဩချက်ဖြစ်သည်။) ရှေ့ဆက်၍ ဒုတိယဆော်ဩချက်မှာ အချို့သော သူများ၏ အပေးအယူ အခြေအနေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် မကျရောက်မီအထိ ဆိုင်းငံ့နေလေ၏။ ‘အိခ်လားစ်’ (စိတ်စေတနာ) မပါသော အမှားဝန်ခံမှုကြောင့် ၎င်းတို့အား အပြစ်ပေးမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့၏ ‘အိခ်လားစ်’ကြောင့်

ငှင်းသူတို့၏ အမှားဝန်ခံမှုကို လက်ခံမည်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘အိခ်လားစ်’ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် အနိူင်းမဲ့ ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ သို့ရှိရာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကလည်း ‘အိခ်လားစ်’ပါသော ‘သောင်ဗာဟ်’ကိုသာလျှင် လက်ခံပြီး ‘အိခ်လားစ်’မပါသော ‘သောင်ဗာဟ်’အား လက်မခံခြင်းကို တောင်းဆိုနေ၏။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ ‘သောင်ဗာဟ်’မပြုဘဲ အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူလျှင် ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်သည်လည်း ရှိ၏။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘သဗူးက်’စစ်ပွဲ၌ မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်း လိုက်ပါရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ၎င်းရာသီဥတုသည် အလွန်ပူပြင်းလေ၏။ ခရီးလည်း ဝေးလံရှည်လျား၏။ ၎င်းနောက် စည်းစနစ်ကျနစွာ အမိန့်ကို ညွှန်ကြားကာ စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သော တပ်သားများဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ရမည် ဖြစ်ချေ၏။ ၎င်းသည် အစ္စလာမ့်သမိုင်းတွင်မူ ပထမဦးဆုံးဖြစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းခံများကြောင့်သာလျှင် ၎င်းအမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေအမျိုးမျိုးကွဲပြားကာ ၎င်းတို့တွင် အုပ်စုအမျိုးမျိုး ဖြစ်သွား၏။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များတွင်းမှ ပထမအုပ်စုသည် လုံးဝဥဿုံ အမိန့်တော်ကို ကြားသိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စိတ်စေတနာဖြူစင်စွာဖြင့် သို့လော၊ သို့သော်မရှိ အဆင်သင့်ဖြစ်သွားလေ၏။

ဒုတိယအုပ်စုမှာ ကနဦး၌တွင်မူ သို့လောမှု ဖြစ်ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းနောက်တွင် ၎င်းတို့သည် စစ်ပွဲ၌ လိုက်ပါခဲ့ကြ၏။ ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအာယသ်တော်

اَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِىْ سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَاكَاد يَزِيْغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ

၌ ၎င်းသူများအကြောင်း ပါရှိ၏။

တတိယအုပ်စုမှာ စင်စစ် ချို့တဲ့သူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်သာ စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းကို ဤအာယသ်တော် لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ ၌ လာရှိပေသည်။

စတုတ္ထအုပ်စုမှာ မုအ်မင်န်များ သီးသန့်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် အကြောင်းမဲ့သော်လည်း ပျင်းရိမှုကြောင့် ‘ဂျိဟားဒ်’၌ မလိုက်ပါခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ချေသည်။

ပဥ္စမမြောက်အုပ်စုမှာမူ မုနာဖစ်က်များ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိအရေခြုံမှုကို အကြောင်းခံ၍ ‘ဂျိဟာဒ်’၌ မလိုက်ပါခဲ့ပေ။ ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်၌ ဖော်ကျူးပြီးဖြစ်၏။ အကျဉ်းဆိုရသော် လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်တွင် ဦးစွာ ၎င်းပဥ္စမအုပ်စုဖြစ်သော မုနာဖစ်က်များအကြောင်းကို ဖော်ပြထား၏။ အထက်ပါအာယသ်တော်၌မူ စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်များ အကြင်သူတို့သည် မုအ်မင်န်များဖြစ်သော်လည်း ပျင်းရိမှုကြောင့် ‘ဂျိဟားဒ်’၌ မလိုက်ပါသူများအကြောင်း ဖြစ်သည်။

ပထမအာယသ်တော်တွင် မိန့်တော်မူထားသည်မှာ အချို့သူများသည် မိမိအပြစ်များကို ဝန်ခံလိုက်လေသည်။ ၎င်းသူများသည် အကောင်းနှင့် အဆိုးကို ရောနှောကျင့်ကြံကြ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဝန်ခံတောင်းပန်မှုလက်ခံရန် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်။ ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ္ဗားစ် ؓ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ (၁၀) ဦးသောသူများသည် စစ်မှန်သော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါခဲ့ကြပေ။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် နောက်ပိုင်း၌ မိမိကိုယ်ကို အရှက်ရသွားကြလေ၏။ ထိုသူတို့အနက် (၇) ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိကိုယ်မိမိ 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ္ဒေနဗဝီ'၏ တိုင်များတွင် တုတ်နှောင်လိုက်လေသည်။ ၎င်းနောက် ကတိပြုကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝန်ချတောင်းပန်မှုကို လက်ခံကာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် ဤချုပ်နှောင်ကြိုးကို မဖွင့်ပေးမီအထိ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အကျဉ်းသား ဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌မူ ဟဇရသ်အဗူလုဗာဗာဟ် ؓ ၏ ဆင့်ပြန်ချက်အပေါ် အကွဲအလွဲ မရှိပေ။ အခြားအဆိုများတွင် အကွဲအလွဲများ ရှိနေပေသည်။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းတို့ကို တုတ်နှောင်ထားသည်ကို တွေ့မြင်သော် မိမိမဖွင့်ပေးမီအထိ ၎င်းတို့ ချုပ်နှောင်မှု၌သာ နေကြမည်ဟူသော ကတိအား သိတော်မူသွားလေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ ငါကိုယ်တော်သည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် မရောက်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး ၎င်းကြိုးကို ဖြည်ပေးမည်မဟုတ်ပေ။' အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အပြစ်သည်ကား အလွန်ကြီးလေသည်။ ၎င်းဖြစ်ရပ်အပေါ် ဖော်ပြပါအာယသ်တော် ကျရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ၎င်းတို့ကို ဖြည်ပေးရန် အမိန့်ပေးခဲ့ရာ ၎င်းတို့ လွတ်မြောက်ခြင်း ခံရသည်။

ဟဇရသ်စအီဒ်ဗင်န် မုစိုင်ယဘ် (ရဟ) မှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ အကြင်အခါဝယ် ဟဇရသ်အဗူလုဗာဗာဟ်သခင်မှ ဖွင့်ပြောရန် ရည်ရွယ်သော် ၎င်းတို့မှ တားမြစ်ခဲ့ကြသေးသည်။ ၎င်းနောက် ပြောဆိုကြသည်မှာ 'အို၊ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၊ ကျွန်ုပ်တို့အာ ကျေနပ်၍ မိမိကိုယ်တော်တိုင် မဖွင့်ပေးသည့်တိုင်အောင် တုတ်နှောင်လျက်နေမည်။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် 'ဖဂျရ်နမာဇ်' ဝတ်ပြုရန် ကြွမြန်းလာရာ ၎င်းတို့ကို ရွှေလက်တော်ဖြင့် ဖွင့်ပေးတော်မူလိုက်လေသည်။

ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု ရောနှောကျင့်ကြံခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း၊

အာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ ၎င်းတို့သည် အချို့ကောင်းမှုများကို ကျင့်ဆောင်၍ အချို့မကောင်းမှုများကို ပြုကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ကောင်းမှုဆိုသည်မှာ အီမာန်၊ နမာဇ်၊ ရိဇာဟ်စွဲမြဲခြင်းနှင့် ရှေးအလျင် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ 'ဂျီဟားဒ်'များ၌ လိုက်ပါခြင်း၊ ၎င်းနောက် 'သဗူးက်'စစ်ပွဲကဏ္ဍတွင်မူ မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံအရှက်ရ တောင်းပန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ပြင် မကောင်းသော ကျင့်ဆောက်တည်မှုဆိုခြင်းမှာ 'သဗူးက်'စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါခြင်း၊ မုနာဖစ်က်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် ဆင်တူ ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အကြင်မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု ရောနှောနေပါက ၄င်းသည်လည်း ထိုအမိန့် တွင် ပါဝင်နေခြင်း

သဖ်စီးရ်ကုရ်သုဗီး၌ ရေးသားဖော်ပြထားသည်မှာ စင်စစ် ဤအာယသ်တော်သည် အုပ်စုတစ်စု အတွက် ကျရောက်ခဲ့သော်လည်း အမိန့်ဥပဒေသည်ကား 'ကေယာမသ်'တိုင် ရှိနေပေမည်။ အကြင်မွတ်စ္စလင်မ်၏ ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှု ရောနှောနေလေသည်။ သို့သော် ၄င်းတို့ 'သောင်ဗာဟ်'ပြုသော် ခွင့်လွှတ် ပလပ်ခွင့်ရရန် မျှော်လင့်ချက်ရှိပေသည်။

အဘူအွတ်စ်မားန် ؓ သခင်မှ ဆင့်ပြန့်သည်မှာ ဤအာယသ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အုမ္မသ်သားများ အတွက်မူ အလွန်တရာ ကြီးမားလှသည့် မျှော်လင့်ချက်တစ်ခုကို ပေးဆောင်နေသည်။ ၄င်းနောက် ဘိုခါရီ ကျမ်းတွင် စမုရာဟ်ဗင်န် ဂျွန်ဒွတ် ؓ သခင်ထံမှ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'မေ့ရာအ်ဂျ်' (ကောင်းကင်ဘုံနန်း ခရီး) အကြောင်း အကျယ်ဖွင့် ဟဒီးစ်တော်တစ်ပုဒ် လာရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မိုးကောင်းကင် ခုနှစ်ထပ်ဆီသို့ ရောက်သောအခါ ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီးမ် ﷷ နှင့် တွေ့ဆုံတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဟဇရသ် အီဗ်ရာဟီမ် ﷷ ၏ အနီးနားတွင် လူအချို့ကို ဖြူစင်သော မျက်နှာများဖြင့် တွေ့ရှိပြီး အချို့လူအနည်းငယ် ကိုမူ မျက်နှာ၌ အကွက်ပြောက်နှင့် တွေ့ရှိရလေသည်။ ၄င်းအကွက်အပြောက် ရှိသူများသည် ချောင်းတွင်းသို့ ဆင်း၍ ရေချိုးပြီး တက်ရောက်လာသောအခါ ၄င်းတို့မျက်နှာသည်လည်း ဖြူစင်သွားလေသည်။ ဟဇရသ် ဂျိဗ်ရာအီးလ် ﷷ မှ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ပြောကြားသည်မှာ 'ဤမျက်နှာဖြူစင်နေကြသော သူများ သည် အီမာန်ရယူ၍ 'ဂိုနာဟ်'ဒုစရိုက်ရှောင်ကြဉ်သူများ ဖြစ်သည်။

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَمْ يَلْبِسُوْا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

၄င်းနောက် ဤဒုတိယ (မျက်နှာ၌ အကွက်ရှိ) သူများသည် ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုမျိုးစုံ တွဲ၍ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ တစ်ဖန် အမှားဝန်ခံလေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ ဝန်ချမှုကို လက်ခံတော်မူပြီး ခွင့်လွှတ်လပ်ထားသူများ ဖြစ်ကြပေသည်။ */ ကုရ်သုဗီး /*

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً

ဤအာယသ်တော်သည် 'သဗူးက်'စစ်ပွဲ၌ အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြထားသော အာယသ်တော် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အရှက်တရားရချို၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိတို့ ဗလီတွင်းရှိ တိုင်များတွင် ချည်နှောင်ထားလိုက်၏။ ထို့နောက် တစ်ဖန် အထက်ပါအာယသ်တော် တွင် ၄င်းတို့၏ အမှားဝန်ခံမှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤအာယသ်တော် ကျရောက်လာသည်။ ၄င်းနောက် တုတ်နှောင်မှုမှ လွတ်မြောက်သွားသည့်အခါ ၄င်းတို့သည် ကျေးဇူးတင်သောအားဖြင့် မိမိတို့၏ လှူဖွယ် ပစ္စည်းအားလုံးအား ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့မှောက်သို့ ဆက်သ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ၄င်းလှူဖွယ် ပစ္စည်းများအား လက်ခံခြင်းမှ အမိန့်တော် မရရှိသေးသဖြင့် လက်မခံနိုင်ကြောင်း အမိန့်ရှိတော်မူ၏။

ထိုအချက်အလက်အပေါ်၌ အထက်ပါအာယသ်တော် خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ ကျရောက်ခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် ပစ္စည်းအားလုံးအနက် သုံးပုံတစ်ပုံကို အလှူဒါနပြုလုပ်ရန် လက်ခံလိုက်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အာယသ်တော်၌ ပစ္စည်းအားလုံး မယူရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းအချို့ကိုသာ ယူရန် ညွှန်ပြနေကြောင်း مِنْ ဆိုသော် စကားလုံးမှ သိရှိရ၏။

မွတ်စ္လင်မ်တို့၏ အလှူဒါနနှင့် 'ဇကားသ်'အစရှိသော အရာများအား လက်ခံခြင်းနှင့် ၎င်း၏ သုံးစွဲရမည့်နေရာတွင် သုံးစွဲခြင်းသည် အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏ တာဝန်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ခြင်း

ဤအာယသ်တော် ကျရောက်ပုံအား ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် သီးသန့်အုပ်စုတစ်စု၏ အလှူဒါန လက်ခံခြင်းအား အမိန့်ရှိထားသော်ငြားလည်း ခြုံငုံ၍ကြည့်လျှင် အများအတွက် အကျုံးဝင်၏။

သဖ်စီးရ်ကုရ်သုဗီး၊ အဟ်ကာမွလ်ကုရ်အာန်၊ ဂျဆ္ဆွာဆ္ဆ်၊ မဇ္ဇဟရီ အစရှိသော ကျမ်းများ၌ ထိုဖွင့်ဆိုချက်ကိုသာ ဦးစားပေးထား၏။ ၎င်းနောက် ကုရ်သုဗီနှင့် ဂျဆ္ဆွာဆ္ဆ်မှာ ဤအာယသ်တော်၏ ကျရောက်ပုံကို သီးသန့်အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို သတ်မှတ်သော်လည်း ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေဘက်မှ ထောက်ရှုသော် ဤအမိန့်သည် အားလုံးအတွက် အကျုံးဝင်ပြီး 'ကေယာမသ်'တိုင်အောင် မွတ်စ္လင်မ် အားလုံးအပေါ် တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်နေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ မြောက်မြားစွာသော အမိန့်ပညတ်ချက်တော်များသည် သီးသန့်အဖြစ်အပျက်များအပေါ်၌ ကျရောက်သော်ငြားလည်း ၎င်းအား ကျင့်ကြံအားထုတ်ရာတွင် သီးသန့်ဖြစ်ခြင်း၏ အထောက်အထားတစ်ခုခု မရှိသရွေ့ ကာလပတ်လုံး မည်သည့်ပညာရှင်ထံ၌မဆို ထိုသူများနှင့်သာ ပတ်သက်သည်ဟု မသတ်မှတ်ဘဲ မွတ်စ္လင်မ်အားလုံးအတွက် အကျုံးဝင်ကြောင်း သတ်မှတ်ထား၏။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အွမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးသည် ထိုအချက်အပေါ် တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းဖြစ်ကြ၏။ ဤအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာ အမိန့်ရှိနေသော်လည်း ဤအမိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်နှင့် ကိုယ်တော်၏ ခေတ်သမယ၌ရှိသော ဆွဟာဗာသာဝကများကိုသာ အမိန့်ရှိနေခြင်းမဟုတ်။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ လမ်းစဉ်အပေါ် ရှိနေကြသော မွတ်စ္လင်မ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်များသည်လည်း ထိုအမိန့်ပေးခြင်းခံရသောသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုအမိန့်သည် မွတ်စ္လင်မ်များ၏ 'ဇကားသ်'ပေးဆောင်မှုဆိုင်ရာ အလှူဒါန လက်ခံခြင်းနှင့် သုံးစွဲရမည့်နေရာတွင် သုံးစွဲရန် စီစဉ်ခြင်းသည်လည်း 'ဖွရ်ဇ်'အချက်များ၌ ပါဝင်၏။

ဟာဇရသ်အဗူဗာကရ် رضي الله عنه သခင် အုပ်ချုပ်သော ခေတ်သမယ၏ အစ၌ 'ဇကားသ်'မပေးသောသူများအပေါ် စစ်ခင်းရန် ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ၎င်းတို့အနက်၌လည်း အချို့ 'ဇကားသ်'မပေးသောသူများသည် အစ္စလာမ်အား ပေါ်လွင်စွာ သစ္စာဖောက်ပြီး 'မုရ်သဒ်'များ ဖြစ်သွားကြ၏။ အချို့သည်လည်း မိမိကိုယ်ကို မွတ်စ္လင်မ်ဟုဆိုသော်လည်း 'ဇကားသ်'ပေးဆောင်ရာ၌ မပေးရန် ဤသို့ အကြောင်းများ ပြဆိုကြသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အာယသ်တော်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ကျွန်ုပ်တို့အား 'ဇကားသ်'နှင့် အလှူဒါန ပေးဆောင်ရန် အမိန့်ရှိခြင်းသည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အထိသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်

တို့သည် ထိုအမိန့်အား လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်သည် အသျှင်မြတ်အမိန့်တော် ခံယူသွားပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ 'ဇကားသ်'နှင့် အလှူဒါနတောင်းခံရန် ဟဇရသ်အဗူဗကရ် ؓ သခင်အား မည်သို့ တာဝန်ရှိမည်နည်း။ အစကနဦးပိုင်း၌ ဟဇရသ်အုမရ် ؓ သခင်သည် ၎င်းတို့အပေါ် 'ဂျီဟားဒ်' စစ်ခင်းရန် တွေဝေမှုများ ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ဤသူတို့သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်တစ်ပုဒ်အား အကာအကွယ်လုပ်၍ 'ဇကားသ်'ပေးခြင်းမှ ရှောင်လိုသော မွတ်စ္စလင်မ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် 'မုရ်သဒ်'အားလုံးအပေါ် ဆက်ဆံသကဲ့သို့ ၎င်းတို့နှင့် မဆက်ဆံသင့်ပေဟု ဆို၏။ သို့သော် ဟဇရသ်အဗူဗကရ် ؓ သခင်မှ ပြည့်ဝသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဆင့်ပြန်သည်မှာ အကြင်သူသည် နမာဇ်နှင့် 'ဇကားသ်'အပေါ် ခွဲခြားမှုပြုသော် ထိုသူတို့အပေါ် စစ်ခင်းမည်ဖြစ်သည်။

ဤအချက်သည် အကြင်သူတို့မှာ 'ဇကားသ်'၏ အမိန့်ပညတ်ချက်တော်ကို ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ရှိစဉ်ကာလအထိသာ သတ်မှတ်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်တော်ခံယူသွားပြီးနောက် ထိုအမိန့် မကျန်ရှိတော့ဟု ဆိုကြသောသူများအား ရည်ညွှန်းနေ၏။ ထိုအားလုံးအား ဤသို့လည်း ပြောဆိုနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ နမာဇ်သည်လည်း ကိုယ်တော်အတွက်သာ သတ်မှတ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဤအာယသ်တော်၌လည်း လာရှိသည်မှာ-

اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوْكِ الشَّمْسِ

နမာဇ်ဆောက်တည်မှုသည် ကိုယ်တော်မြတ်အပေါ်၌ အမိန့်ရှိထား၏။ နမာဇ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်၏ ဤအာယသ်တော်သည် အွမ္မသ်ထုတစ်စုလုံးအတွက် ဖြစ်ချေသည်။ ထိုအမိန့်တော်အား ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အတွက်သာ သီးသန့်ဖြစ်သည်ဟု မှားယွင်းစွာ ယူဆသော သူများကိုမူ ကုဖွ်ရ်ဖြစ်ခြင်းမှ ကယ်တင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ဤကဲ့သို့ပင်

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ

အာယသ်တော်မှာ ဤသို့ ယူဆခြင်းအားဖြင့် ထိုသူတို့ကို ကုဖွ်ရ်နှင့် မုရ်သက်ဖြစ်ခြင်းမှ ကယ်တင်နိုင်မည်မဟုတ်။ ထိုအခါ ဟဇရသ်အုမရ် ؓ သည်လည်း စိတ်အေးချမ်းသာမှု ရရှိသွား၏။ ဆွဟာဗာအားလုံးတို့သည် ၎င်းသူများအားလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်၍ စစ်ခင်းခဲ့ကြ၏။

'ဇကားသ်'ပေးဆောင်မှုသည် နိုင်ငံအခွန်မဟုတ်ဘဲ 'အေဗာဒသ်' ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيْهِمْ بِهَا

ထိုအာယသ်တော်၌ ဤသို့ ရည်ညွှန်း၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် 'ဇကားသ်'နှင့် 'ဆွဒ်ကာဟ်' သည် နိုင်ငံတိုင်းနိုင်ငံတိုင်း၌ အုပ်ချုပ်စီမံ ခန့်ခွဲမှုပြုရာတွင် သုံးစွဲရန် ကောက်ခံသော အခွန်မဟုတ်ပေ။ ၎င်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဥစ္စာဓနရှင်များ၏ အပြစ်များအား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုခြင်းဖြစ်၏။

ဤနေရာတွင် ဤအချက်သည်လည်း ထောက်ရှုရမည့် အချက်တစ်ချက်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ‘ဇကားသ်’နှင့် အလှူဒါနပေးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် အကျိုးကျေးဇူးနှစ်ရပ် ရရှိ၏။ အကျိုးထူးတစ်ခုမှာ ဥစ္စာရှင်အတွက်ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကဲ့သို့ ‘ဇကားသ်’ပေးဆောင်ခြင်းဖြင့် ထိုသူသည် အပြစ်များမှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သွားသည့်အပြင် ပစ္စည်း၏ ချစ်ခင်မှု ရမ္မက်ပေါ်ပေါက်ခြင်းမှ သန့်ရှင်းစင်ကယ်သွားမည်။ ဒုတိယအကျိုးကျေးဇူးမှာ ၎င်း၏ သဟဲဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောသူများသည် မိမိတို့၏ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းရာတွင် မစွမ်းနိုင်သော သူများ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့အား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရာ ရောက်၏။ ဥပမာ- ဖတဆိုးကလေး၊ မုဆိုးမများ၊ မသန်မစွမ်းသူများ အမျိုးသားဖြစ်စေ၊ အမျိုးသမီးဖြစ်စေ ‘ဖကီးရ်’နှင့် မစ်ကီးန်များ အစရှိသူတို့ ဖြစ်၏။

သို့သော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဤနေရာ၌ ပထမအကျိုးကျေးဇူးကိုသာ တင်ပြပြီး ဒုတိယအကျိုးကျေးဇူးဘက်ကိုလည်း ညွှန်ပြ၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ‘ဇကားသ်’နှင့် အလှူဒါန၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပထမအကျိုးကျေးဇူးသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကျိုးကျေးဇူးသည် ဆင့်ကဲပုံစံဖြင့် ရရှိထားသော ပုံစံဖြစ်၏။ အကယ်၍ နေရာဒေသတစ်ခု (သို့) တစ်ချိန်ချိန်တွင် ယသီးမ်၊ မုဆိုးမ၊ ‘ဖကီးရ်’ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိသည့်အခါမျိုး၌လည်း ဥစ္စာရှင်အပေါ် ‘ဇကားသ်’၏ အမိန့်ပျက်ပြယ်သွားမည်မဟုတ်ပေ။ ဤအကြောင်းအရာ၏ လေးနက်မှုသည် ရှေးအွမ္မသ်၏ အကြောင်းအရာဖြင့်လည်း ပို၍ လေးနက်စေသည်။ အကြောင်းမှာ ရှေးယခင် အွမ္မသ်များအတွင်း၌ အကြွင်ပစ္စည်းဥစ္စာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် လှူဒါန်းသည်ရှိသော် ၎င်းပစ္စည်း၏ သုံးစွဲမှုသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သုံးစွဲမှု၌ မပိုင်ပေ။ သို့သော် အစဉ်တစ်ရပ်ရှိသည်မှာ ၎င်းပစ္စည်းအား အခြားတစ်နေရာ၌ ၎င်းပစ္စည်းအား လောင်ကျွမ်းစေခဲ့၏။ ဤသည် အလှူဒါနအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံခြင်း၏ လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် အကြွင်နေရာတွင် ဤပစ္စည်းများအပေါ် ကောင်းကင်မှ မီးတောက် လာရောက်၍ လောင်ကျွမ်းခြင်းမရှိပါမူ ‘ဆွဒ်ကာဟ်’အလှူဒါန လက်မခံခြင်း၏ သင်္ကေတဟု မှတ်ယူကြပြီး ၎င်းညစ်ညမ်းသော ပစ္စည်းအား မည်သူမှ လက်နှင့် မထိပေ။

ထိုအကြောင်းအရာမှ ထင်ရှားသည်မှာ ရှရီအသ်တရားတော်၏ အဓိကပညတ်ချက်မှာ ‘ဇကားသ်’နှင့် ‘ဆွဒ်ကာဟ်’အလှူဒါနသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လိုအင်ဆန္ဒ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း မဟုတ်။ ထိုပေးဆောင်ခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာများ၏ တာဝန်တစ်ရပ်နှင့် ‘အေဗာဒသ်’တစ်ခု ဖြစ်သည်။ နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ရင်း၍ ပြုလုပ်ရသော ‘အေဗာဒသ်’တစ်ခု ဖြစ်သကဲ့သို့ မွန်မြတ်သော အွမ္မသ်သူ၊ အွမ္မသ်သားများ၏ ထူးခြားမှုများအနက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတွင် ပေးကမ်းစွန့်လှူခြင်းသည် ‘အေဗာဒသ်’တစ်ခု ဖြစ်၏။ ဤအွမ္မသ်သူ၊ အွမ္မသ်သားများထဲမှ သူဆင်းရဲများသည် ၎င်းအား သုံးစွဲပိုင်ခွင့် ပြုထား၏။ မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၏ ဟဒီးစ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ထိုအကြောင်းအရာအား တိတိကျကျ ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။

မေးခွန်းတစ်ခု၏ ဖြေကြားချက်

ဤနေရာတွင် မေးခွန်းတစ်ခု ပေါ်ပေါက်သည်မှာ ဖော်ပြပါအဖြစ်အပျက်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ‘ဂိုနာဟ်’ များ၏ ပလပ်မှုဖြစ်ခြင်းနှင့် သန့်ပြန့်သော ‘သောင်ဗာဟ်’၏ သဟဲဖြင့် ‘သောင်ဗာဟ်’အား လက်ခံသဘောတူတော်မူခဲ့သည်ဆိုသော် ပစ္စည်းဥစ္စာရယူခြင်း၏ သဟဲဖြင့် သန့်ပြန့်မှုပေးသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းမှာ မည်သို့နည်း။ ၎င်း၏ ဖြေကြားချက်တစ်ခုမှာ ‘သောင်ဗာဟ်’ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းဖြင့် အပြစ်များမှ ချမ်းသာခွင့်ရရှိ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ယင်းသို့ ဝန်ချတောင်းပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ချမ်းသာခွင့်ရရှိပြီးသော အပြစ်၏ အညစ်အကြေး အစအန အနံ့အသက် အနည်းငယ် ကျန်နေတတ်၏။ ယင်းသို့ အညစ်အကြေး အစအန အနံ့အသက် ကျန်ရှိနေသည့်အတွက် ကျန်ရှိနေသော ယင်းအညစ်အကြေး အစအနမှ နောက်နောင်တွင် အခြားအပြစ်များ ပေါ်ပေါက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ရ၏။ ‘ဆွဒ်ကာဟ်’အလှူဒါနပြုခြင်းအားဖြင့် ၎င်းအညစ်အကြေးများ လုံးဝပပျောက်သွားလိမ့်မည်။

وَصَلِّ عَلَيۡهِمۡ

ထိုအာယသ်တော်၌ **صلوة** ဟူသော စကားလုံး၏ အလိုသဘောမှာ ကရုဏာ၏ ဒိုအာပြုပေးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်မှာ အချို့သောသူများအတွက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် **صلوة** ဟူသော စကားလုံးဖြင့်သာလျှင် ဒိုအာင်တောင်းခံရန် အမိန့်ရှိကြောင်း ဆင့်ပြန်ထား၏။

ဥပမာ- **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى اٰلِ اَبِىۡ اَوۡفٰى** -ဟုဟဒီးစ်တော်၌ လာရှိလေသည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်း၌ ‘ဆွလားသ်’ဟူသော ပုဒ်သည် နဗီတမန်တော်များ၏ သီးသန့်လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဖိကာဟ်သာသနာ့ပညာရှင်အများစု၏ အဆိုတစ်ခုမှာ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်မှ ‘ဆွလားသ်’ဟူသော ပုဒ်အား ဒိုအာတွင် သုံးခွင့်မရှိ။ ဤပုဒ်သည် နဗီတမန်တော်များအတွက် သီးသန့်သတ်မှတ်ထားသော ပုဒ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကို ‘ဆွဒ်ကာဟ်’ပေးသော သူများအတွက် ဒိုအာပြုပေးရန် အမိန့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဖိကာဟ်သာသနာ့ပညာရှင်များမှ အေမာမ်နှင့် ခေါင်းဆောင်များသည် ‘ဆွဒ်ကာဟ်’ပြုကြသော သူများအတွက် ဒိုအာပြုရန် ‘ဝါဂျိဗ်’ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိ၏။ အချို့သော သာသနာ့ပညာရှင်များမှ မွတ်စ်သဟာဗ်၏ အမိန့်တွင် ပါဝင်ကြောင်း သတ်မှတ်ကြ၏။

وَاٰخَرُوۡنَ مُرۡجَوۡنَ لِاَمۡرِ اللّٰهِ

‘သဗူးက်’စစ်ပွဲတွင် အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ နောက်၌ ချန်ရစ်ခဲ့သော မုအ်မင်န်ပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး ရှိသည်။ ၎င်းတို့အနက် ပုဂ္ဂိုလ် (၇) ဦးမှာ အရှက်တရားနှင့် နောင်တရရှိ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဗလီများ၏ တိုင်များတွင် ချည်နှောင်ထားကြ၏။ ၎င်းတို့၏ အမိန့်အား ပထမအာယသ်တော်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

وَاٰخَرُوْنَ اعْتَرَفُوْا

ဤအာယသ်တော်တွင် ဗလီ၏ တိုင်များ၌ ချုပ်နှောင်မှုမပြုသော ကျန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် (၃) ဦးကို ဆိုလို၏။ ၄င်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ မွတ်စ္စလင်မ်များသည် ထိုသူများနှင့် အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ထားရန် အမိန့်ရှိထား၏။ ထိုသူတို့အား စလာမ်နှင့် စကားစမြည် ပြောဆိုခြင်း မပြုရ။ ထိုအဖြစ်အပျက် ပြီးသည့်နောက် ဤသူတို့သည် အခြေအနေအမှန် ရောက်ရှိသွားပြီး စိတ်ထားဖြူစင်စွာ မိမိတို့၏ အပြစ်များအား 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံကြ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်လည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုလိုက်သော အမိန့်အား ပေးထားပြီးဖြစ်၏။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَّكُفْرًا وَّتَفْرِيْقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ مِنْ قَبْلُ ؕ
وَلَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَدْنَاۤ اِلَّا الْحُسْنٰى ؕ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ
لَكٰذِبُوْنَ ﴿١٠٧﴾

၉ : ၁၀၇ ။ ။ ထို့ပြင် (၄င်းတို့တွင်) အကြင်ကဲ့သို့သော သူများလည်း ရှိကြကုန်သည်။ ထိုသူတို့သည် (အစ္စလာမ်သာသနာတော်ကို) ထိခိုက်နစ်နာ အကျိုးယုတ်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ (နဗီတမန်တော်မြတ်အား ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်းအားဖြင့်) ကုဖွ်ရ်သွေဖည်ငြင်းပယ် (မှု၏ စကားပြောဆို) ရန်အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်အချင်းချင်းတို့တွင် သွေးခွဲရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ယခင်က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော သူများ၊ ကင်းထောက် (ခိုအောင်း) ရာဌာနေတစ်ခု ရရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တစ်လုံး ဆောက်တည်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့က 'ကျွန်ုပ်သည် ကောင်းမြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်မှအပ အခြားမည်သည့်ကိုမျှ ရည်စူးခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါ' ဟု မုချ ကျိန်ဆို၍ ပြောကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ၄င်းတို့သည် မုချဧကန် မုသားဝါဒီများဖြစ်ကြသည်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသိသက်သေဖြစ်တော်မူပေသည်။

لَا تَقُمْ فِيْهِ اَبَدًا ؕ لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى
مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُوْمَ فِيْهِ ؕ فِيْهِ رِجَالٌ يُّحِبُّوْنَ اَنْ
يَّتَطَهَّرُوْا ؕ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِيْنَ ﴿١٠٨﴾

၉ : ၁၀၈ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မည်သည့်အခါမျှ ယင်း (သူတို့ တည်ဆောက်သော) ဗလီတွင် (ဆွလားသ်ဝတ်ပြုရန်) မတ်တတ်မရပ်ပါလေနှင့်။ အမှန်စင်စစ် အကြင် (ကုဗာ) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သည် ပထမဆုံးနေ့မှစ၍ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရိုသေခန့်ညားမှုကို အခြေခံ၍ အုတ်မြစ်ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အသင်သည် (အေဗာဒသ်ဝတ်ပြုရန် အလို့ငှာ) ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌သာ ပိုမို၍ ရပ်ထိုက်ပေသည်။ ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် မိမိတို့ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ နေကြရန် နှစ်သက်သောသူတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လွန်စွာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြကုန်သော သူတို့အား နှစ်သက်တော်မူပေသည်။

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ ۗ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

၉ : ၁၀၉ ။ ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်သူသည် မိမိ၏ အဆောက်အဦးကို (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရိုသေမှုနှင့် (အသျှင်မြတ်၏) ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို အခြေခံ၍ အုတ်မြစ်ချခဲ့သောသူသည် ပို၍ ကောင်းမြတ်လေသလော။ သို့တည်းမဟုတ် အကြင်သူသည် ပို၍ ကောင်းလေသလော။ ထိုသူသည် မိမိ၏ အဆောက်အဦးကို ပြိုကျအံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော ချောက်ကမ်းပါးပေါ်၌ အုတ်မြစ်ချခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ယင်းအဆောက်အဦးသည် ထို (တည်ဆောက်) သူနှင့်တကွ 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲမီးထဲသို့ ပြိုကျသွားခဲ့လေသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မတရားကျင့်မှု ပြုလုပ်သောသူတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူသည်မဟုတ်ပေ။

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا
رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

၉ : ၁၁၀ ။ ။ ၎င်းတို့ တည်ဆောက်ခဲ့ကြသော အဆောက်အဦးသည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများ အစိတ်စိတ်အပိုင်းအပိုင်းဖြစ်မသွားသမျှ ကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများအတွင်း၌ အမြဲပင် တထင့်ထင့်ဖြစ်စေလျက် ရှိချေမည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို (အကြွင်းမဲ့) သိတော်မူသော အသျှင်၊ နက်နဲသိမ်မွေ့သော အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့အနက် အချို့သူတို့သည် မွတ်စ္လင်မ်များအား ဒုက္ခပေးရန် ရည်ရွယ်၍ 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွေဟရာမ်' ဗလီဝတ်ကျောင်းတစ်ဆောင်ကို ဆောက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတွင် ကုဖ္ဖရ် (ဆိုလိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ပတ်သက်သော ရန်စကားများကို ပြောကြားလေ့ရှိ၏။)

ထိုအကြောင်းဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့ကြားဝယ် ကွဲလွဲစေရန်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အခြားသော ဗလီတစ်လုံး ဆောက်လုပ်ကာ စိတ်စေတနာဖြူစင်ကြောင်းကို ပေါ်လွင်စေသော် ဦးစွာပထမ ၎င်းဗလီတွင် လူများ စုဝေးစည်ကားမည်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ဗွလီမဆောက်မီအလျင်ကပင် အလ္လာဟ်ရစူလ်၏ ရန်သူဖြစ်သော အဘူအာမိရ်ရာဟိဗ်အတွက် အနားယူသုံးစွဲရန် ပစ္စည်းများကို စီစဉ်မှုပြုရန်လည်း ရည်ရွယ်၏။ ထို့ပြင် မေးမြန်းပြန်သော်လည်း ကျိန်ဆိုကြသည်။ ပထမတစ်ကြိမ် မေးသည့်အချိန်၌လည်း ကျိန်ဆိုခဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အလို့ငှာ ကောင်းမှုမှအပ အခြားရည်ရွယ်ချက်မရှိပေ။ ကောင်းမှုဟု ဆိုရာတွင် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနှင့် အကျိုးထူးကိုသာ ရည်ရွယ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဤကြွေးကြော်မှု လုံးဝမှားယွင်းခြင်းမှ သက်သေဖြစ်တော်မူ၏။ ဤဗလီ၏ အခြေရင်းမှာ ဗလီမဟုတ်ရုံသာမက အစ္စလာမ်နွယ်ဝင်များ၏ ဒုက္ခရောက်စေမည့် နေရာဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ အသင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၎င်းဗလီအတွင်း နမာဇ်ဝတ်ပြုရန် မည်သည့်အခါမှ မသွားလေနှင့်။ ထိုဗလီ၌သာ နေလော။ အကြင်ဗလီသည် ကနဦး၌ပင် ‘သက္ကဝါ’တရား တည်ဆောက်ခဲ့သော ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွေကုဗာ’ ဗလီဝတ်ကျောင်းကို ဆိုလို၏။ အမှန်စင်စစ် အသင်သည် ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌သာလျှင် ပိုမို၍ ရပ်ထိုက်၏။ ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် အလွန် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြရန် နှစ်မြို့သောသူတို့သည် ရှိကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြကုန်သော သူတို့အား နှစ်မြို့တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်သူသည် မိမိအဆောက်အအုံကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားခြင်းအပေါ်၌လည်းကောင်း၊ အသျှင်မြတ်၏ ကျေနပ်မှုအပေါ်၌လည်းကောင်း အုတ်မြစ်ချခဲ့၏။ ထိုသူသည် ပို၍ ကောင်းလေသလော။ သို့တည်းမဟုတ် အကြင်သူသည် ပို၍ ကောင်းလေသလော။ ထိုသူသည် မိမိအဆောက်အအုံကို ပြိုကျအံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော ချောက်ကမ်းပါးပေါ်၌ အုတ်မြစ်ချခဲ့လေသည်။ ၎င်းဖြင့် ကာဖိရ်တို့၏ မှားယွင်းသော ကြံဆမှုများသည် မတည်မြဲမှု၌ ခိုင်းနှိုင်းထား၏။ ထို့ပြင် ထိုအဆောက်အဦးသည် တည်ဆောက်သူအား အတူခေါ်၍ ‘ဂျဟန္နမ်’မီးတွင်း ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ထိုအဆောက်အဦးသည် အစွန်ဖျား၌ ရှိသောကြောင့် အစွယ်ဖျား ရေတိုက်စား၍ ပြိုပျက်ကျသော် ၎င်းသည်လည်း လိုက်ပြိုရာ၏။ တည်ဆောက်သူပါ ကျရောက်ခြင်းသည် ၎င်းအတွင်း နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့သည် ‘ဂျဟန္နမ်’ ငရဲဘုံသို့ အရောက်ပို့သော ကုဖွ်ရ် ငြင်းဆန်လိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကိုသာ ဆို၏။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် ထိုအချက်သည် ၎င်းတို့ကို ‘ဂျဟန္နမ်’၌ ခေါ်ယူကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။)

ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့သော ဇာလင်မ် (ညဉ်းပန်းငြင်းဆန်သော) သူများကို သာသနာတော်၏ အသိကို လုံးဝ မချီးမြှင့်ခဲ့ပေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ တရားတော်နှင့်အညီ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် ပြုလုပ်တည်ဆောက်သော်လည်း စိတ်တွင်း၌မူ ပျက်ပြယ် ပြတ်တုံးမည့် ရည်ရွယ်ချက်များ ပြုလုပ်လိုက်ချေသည်။) ၎င်းတို့၏ ဤ (ဗလီ) အဆောက်အဦးသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ဆောက်တည်ခဲ့ကြရာ ၎င်းတို့၏ စိတ်ဝယ် ဆူးညှောင့်သဖွယ် အမြဲစူးရှနေခဲ့လေ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြုလုပ်တည် ဆောက်ခဲ့သော အရောင်တင်ရည်ရွယ်ချက် ပေါ်လွင်သွားသည်မှာ တစ်ကြောင်း၊ ၎င်းနောက် တစ်ဖန် ပျက်စီးပြိုပျက်ခြင်းခံရသည်မှာ တစ်ကြောင်းဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်သို့ မရောက်ခဲ့ကြပေ။

ထို့ကြောင့် ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး၌ ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်မပြည့်မှု ကျန်ရှိနေပေမည်။ အကယ်၍ ၎င်း၏ စိတ်တွင်းရှိ ရည်ရွယ်မှု ပျက်စီးသွားလျှင် ကောင်းပေသည်။ ထိုအခါ ရည်ရွယ်ချက်ဆိုးလည်း ပပျောက်သွားပေမည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ သိတော်မူသော ဉာဏ်ဂုဏ်ဒြပ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့၏ အခြေအနေကို သိရှိတော်မူ၍ ၎င်းတို့နှင့် ထိုက်သက်သော အပြစ်ကို ပေးမည်ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ပသတ်များ

မုနာဖစ်က်များ၏ အခြေအနေများနှင့် အစ္စလာမ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလုပ်မှုများကို အထက်ပါအာယသ်တော်များတွင် တင်ပြပြီးဖြစ်၏။ ယခု ကျော်လွန်ခဲ့သော အာယသ်တော်၌လည်း ဖော်ပြထားပေသည်။ မဒီနာရွှေမြို့တော်၌ အဘူအာမိရ်ဟု အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အမှောင်ခေတ်၌ပင် နဆ္စရာနီ ဖြစ်ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအဘူအာမိရ်သည် ရာဟိဗ်ဆိုသည့်အမည်ဖြင့် ကျော်စော၏။ ၎င်းအား သားဖြစ်သူ ဟာဇရသ်ဟန်ဇ္ဇလားဟ် ؓ သခင်သည် ကျော်ကြားသော ဆွဟာဗာတစ်ပါးဖြစ်၏။ ၎င်း၏ ရုပ်ကလပ်ကို ဖရစ်ရှ်သာဟ်များမှ 'ဂိုစ္စလ်'ရေချိုးပေးခဲ့၏။ သို့သော် ၎င်း၏ ဖခင်ဖြစ်သူသည် လမ်းမှားနှင့် နဆ္စရာနီဘဝ၌ပင် ရှိနေ၏။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ကြွမြန်းလာသည်ရှိသော် အဘူအာမိရ်ရာဟိဗ်သည် ရှေ့တော်မှောက်သို့ ခစားဝင်၍ အစ္စလာမ်နှင့်ပတ်သက်သော စောဒကများပြုခဲ့၏။ သို့သော် ထိုနဖူးစာကံဆိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အဖြေများအပေါ်၌လည်း စိတ်အေးချမ်းမှု မရရှိခဲ့ပေ။ သို့သာမက ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးအနက်မှ လိမ်လည်သောသူသည် နှင်ထုတ်ခံဘဝ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် မိတ်ဆွေများဖြင့် ဝေးကွာ၍ ခရီးသည်ဘဝနှင့်ပင် သေဆုံးရလိမ့်မည်ဟူ၍လည်း ပြောဆို၏။ ၎င်းနောက် အသင်တမန်တော်အား တိုက်ခိုက်ရန် မည်သည့်ရန်သူမဆို ဆိုက်ရောက်လာသော် ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့ဘက်မှ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်မည်ဟု ပြောဆို၏။ သို့ပါ၍ 'ဟူနိုင်းန်'စစ်ပွဲအထိ စစ်ပွဲအားလုံး၌ ၎င်းသည် အစ္စလာမ်ရန်သူများနှင့်တကွ တိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့၏။ ဟဝါဇွန်၏ အင်အားကြီးမားသော မျိုးနွယ်များသည်လည်း ရှုံးနိမ့်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် လက်မှိုင်ချ၍ ရှားမ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤနိုင်ငံသည် နဆ္စရာနီများ၏ စုဝေးရာဌာနဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသို့ သွားရောက်၍ မိမိ၏ မိတ်ဆွေဆွေမျိုးသားချင်းများ၏ အဝေးတွင် သေဆုံးသွားလေသည်။ ၎င်းပြုခဲ့သော ဒိုအာသည် ၎င်း၏ ရှေ့မှောက်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သေးသိမ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရန် ရည်ရွယ်သော ထိုသူသည် ဤသို့သော လုပ်ရပ်ကိုသာ ပြုလုပ်သည်။ ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ ဒိုအာဖြင့် သေးသိမ်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရ၏။ သို့သော် သက်ရှိထင်ရှားရှိနေစဉ် ကာလတစ်လျှောက် အစ္စလာမ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အား ဆန့်ကျင်သော အုပ်စုအတွင်း၌သာ ရှိနေ၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းသည် ရောမနိုင်ငံ ကိုင်ဇွရ်ဘုရင်အား မိမိ၏ စစ်တပ်သည် မဒီနာသို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်၍ ထိုနေရာမှ မွတ်စ္စလင်မ်များကို နှင်ထုတ်ရန် ကြိုးပမ်းတိုက်တွန်းလေသည်။

ထိုအုပ်စုအတွင်းမှ အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်မှာ အဘူအာမိရ်သည် ဆီးရီးယားနိုင်ငံမှ မဒီနာမြို့ရှိ မုနာဖစ်က်များထံသို့ စာရေးညွှန်ကြားသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ရောမဘုရင်နှင့် တွေ့ဆုံ၍ မဒီနာမြို့သို့ ချီတက်တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည်။ သို့သော် ထိုအချိန်၌ ကိုင်ဇွရ်ဘုရင်အား အကူအညီပေးရန်

အသင်တို့၏ အုပ်စုတောင့်တင်းရန်လည်း လိုအပ်ပေမည်။ ၎င်းပုံစံမှာ အသင်တို့သည် ယခု 'မတ်စ်ဂျိဒ်' ဗလီအမည်ဖြင့် အဆောက်အအုံတစ်ခုကို တည်ဆောက်ထားကြကုန်။ သို့မှသာ မွတ်စ္စလင်မ်များ သံသယ မဝင်ကြပေ။ ထို့နောက် ထိုအဆောက်အအုံအနီးအတွင်း၌ အသင်သည် မိမိတို့၏ လူများကို စုစည်းထားကြကုန်။ လက်နက်ခဲယမ်း၊ မီးခြောက်များကိုလည်း စုဆောင်းနိုင်သလောက် စုဆောင်းထားကြကုန်။ ဤနေရာတွင် မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ချက်များကိုလည်း အချင်းချင်းတိုင်ပင်၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ထိုအာမိရ်၏ အကြံပြုချက်အပေါ် မုနာဖစ်က်များထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ် (၁၂) ဦးသည် မဒီနာရွှေမြို့တော်ရှိ 'ကုဗာ'ဟု အမည်ရသော (ရပ်ကွက်၌) (အကြင်နေရာသည် ပထမဟီဂျ်ရသ်ပြုလုပ်သော အချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ခရီးတစ်ထောက် အနားယူ၍ ဗလီတစ်လုံး တည်ဆောက်ခဲ့သော နေရာတစ်နေရာဖြစ်သည်။) အခြားဗလီ တစ်လုံးအား တည်ဆောက်လိုက်၏။ အိဗ်နေအစ်ဟားက်သည် ၎င်းမုနာဖစ်က်များ၏ အမည်များကိုလည်း ဆင့်ပြန်ထား၏။ ထို့နောက် မွတ်စ္စလင်မ်များအား လှည့်စားမှုပြုရန်အလို့ငှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ဤနေရာတွင် နမာဇ်တစ်ကြိမ် ဝတ်ပြုမည်။ သို့မှသာ မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ စိတ်တွင်းဝယ် ဤသည်လည်း ဗလီတစ်လုံးဖြစ်ကြောင်း စိတ်ထဲ၌ အေးချမ်းသွားမည်။ ပမာဆိုရသော် ထိုဗလီထက်အလျင် ဗလီတစ်လုံး တည်ဆောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အနက်မှ သံတမန်တစ်ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ ဝင်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ 'ကုဗာ'တွင် ယခု တည်ရှိနေသော ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သည် လူတို့ နေထိုင်ရာ နေရာနှင့် အလွန်ဝေးကွာလှ၏။ အင်အားချည့်နဲ့သူနှင့် ရောဂါဝေဒနာသည်များ လာရောက်ရန် အလွန်ဝေးကွာလှ၏။ ၎င်းနောက် 'ကုဗာ'ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ပင်လျှင် တစ်ရွာလုံးရှိ သူများ ဝင်ဆံ့ရန် ဤမျှလောက် ကျယ်ဝန်း ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အင်အားချည့်နဲ့သောသူများ၊ ရောဂါဝေဒနာရှင် မွတ်စ္စလင်မ်များ အကျိုးသက်ရောက်စေရန်အလို့ငှာ ထပ်မံ၍ ဗလီတစ်လုံးကိုလည်း တည်ဆောက်လိုက်၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဗရ်ကသ်'ဖြစ်ရန်အလို့ငှာ ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် နမာဇ်တစ်ချိန် ဝတ်ပြု ခွင့် ပေးတော်မူပါ။

ထိုအချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'သဗူးက်'စစ်ပွဲသို့ သွားရောက်ရန် လုံးပမ်းနေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ဤသို့ပင် ကတိပြုခဲ့၏။ ဤအချိန်တွင် ကျွန်ုပ် ခရီးထွက်ရန်ဖြစ်၍ ခရီးမှ ပြန်လာမှ ဤဗလီတွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်မည်။ သို့သော် 'သဗူးက်'စစ်ပွဲမှ ပြန်လာသည့်အချိန်တွင် မဒီနာရွှေမြို့တော်၏ အနီးတစ်နေရာသို့ ရောက်ရှိလာသော် အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော် ကျရောက်လာ၏။ အကြင်အာယသ် တော်၌ ထိုမုနာဖစ်က်အုပ်စုများ၏ အကြောင်းအရာများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တင်ပြထား၏။ ဤအာယသ် တော် ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အချို့သော ဆွဟာဗာများအနက် အာမိရ်ဗင်န်စကာန် နှင့် ဝဟ်ရှီး ؓ သခင်အား ဆင့်ပြန်သည်မှာ ယခု ထိုဗလီအား သွားရောက်ဖျက်ဆီး မီးရှို့လော။ ဤသူ အားလုံးသည် ထိုအချိန်တွင်ပင် သွားရောက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်တော်အား ကျင့်သုံးပြီး ထို အဆောက်အဦး ဖျက်ဆီး၍ မြေပြင်နှင့် တစ်ညီတည်းပြုလုပ်လိုက်လေသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်အားလုံး သည် သဖ်စီးရ်ကုရ်သုဗီနှင့် မဇ္ဇဟရီကျမ်းတို့တွင် တင်ပြထားသော ဆင့်ပြန်ချက်များမှ ကောက်နုတ် တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်၏။

သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟာရီကျမ်း၌ မိုဟမ္မဒ်ဗင်န် ယူစွဖ်ဆွာလိဟီ၏ ဆင့်ပြန်ချက်မှ ဤသို့လည်း တင်ပြထား၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မဒီနာသို့ ရောက်ရှိသော 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွေဇ္ဇရာရ်'၏ နေရာသည် ဟင်းလင်းပြင် ဖြစ်နေသည့်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အာစွင်မ်ဗင်န်အဒီအား ထိုနေရာတွင် အိမ်ဆောက်ရန် ခွင့်ပြုလိုက်၏။ ၎င်းမှ 'အို၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ အကြင်နေရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဤအာယသ်တော် ကျရောက်ခြင်းဖြစ်သည့်အပေါ် ကျွန်ုပ် ထိုညစ်ညမ်းသော နေရာတွင် အိမ်ဆောက်ရန် မနှစ်မြို့ကြောင်း လျှောက်ထား၏။ သို့သော် စာဗိသ်ဗင်န်အက္ကရမ်၏ထံတွင် အိမ်မရှိသည့်အတွက် ၎င်းအား အိမ်ဆောက်လုပ်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ ၎င်း၏ တင်ပြချက်အပေါ် ကိုယ်တော်မှ စာဗိသ်ဗင်န်အက္ကရမ်အား ခွင့်ပြုလိုက်၏။ သို့သော် စာဗိသ် ؓ သည် ထိုအိမ်တွင် နေထိုင်သောကာလ၌ ကလေးတစ်ဦးမှ မရရှိခဲ့ပေ။ (သို့) ကလေးတစ်ဦးမှ အသက်ရှင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

သမိုင်းပညာရှင်များမှ ရေးသားပြုစုကြသည်မှာ လူသားပင်လျှင် မဆိုလင့် ထိုနေရာတွင် ကြက်ဥမှ အကောင်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ခိုနှင့် အခြားသတ္တဝါများသည်လည်း ထိုနေရာ၌ ထွားကြိုင်းမှု ဖြစ်လာခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ထို့နောက် ဤနေရာသည် ယနေ့အထိ 'မတ်စ်ဂျိဒ်ကုဗာ'၏ မလှမ်းမကမ်း၌ လွင်ပြင်အဖြစ်သာ တည်ရှိနေ၏။

အဖြစ်အပျက်၏ အကျယ်အား ကြားနာပြီးသည့်နောက် ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်မှာ-

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مَسْجِدًا

ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်ကဲ့သို့သော အထက်တွင် အခြားမုနာဖစ်ကအရေခြုံများ၏ အပြစ်ဒဏ်နှင့် သေးသိမ်မှုကို တင်ပြထား၏။ ဤမုနာဖစ်ကအရေခြုံများသည်လည်း ထိုသူများထဲတွင် ပါဝင်၏။ ၎င်းတို့သည် ဗလီအမည်ထား၍ မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ် ဒုက္ခသက်ရောက်စေရန်အလို့ငှာ အဆောက်အဦးတစ်ခု တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအာယသ်တော်၌ အထက်ပါဗလီတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရည်ရွယ်ချက်သုံးခုအား တင်ပြထား၏။

ပထမရည်ရွယ်ချက်မှာ ضِرَارًا ဆိုလိုသည်မှာ မွတ်စ္စလင်မ်များအား ဒုက္ခရောက်စေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ضَرَرٌ ဟူသော စာလုံးနှင့် ضِرَارٌ ဟူသော စကားလုံးနှစ်လုံးစလုံးသည် အာရဗီဘာသာရပ်၌ ဒုက္ခ သက်ရောက်စေခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်၌ အသုံးပြု၏။ အချို့သော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ ဤစကားလုံး၏ ကွဲပြားခြားနားမှုအား ဤသို့ တင်ပြထား၏။ ضرر ဆိုသည်မှာ ပြုလုပ်သောသူအား အကျိုးသက်ရောက်၍ အခြားသူများအား ဒုက္ခသက်ရောက်စေကြောင်းကို ဆို၏။ ၎င်းနောက် ضرارٌ ဆိုသည်မှာ အခြားသူများအား ဒုက္ခသက်ရောက်စေပြီး ဒုက္ခရောက်အောင်ပြုသော သူအပေါ် အကျိုးအမြတ်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိပေ။ သို့ပါ၍ ဤဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ အဆုံးရလဒ်မှာ ၎င်းတည်ဆောက်သူအပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ضرارٌ ဆိုသော စကားလုံးကို ထိုနေရာတွင် သုံးနှုန်းထားခြင်းဖြစ်၏။

ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ကို တည်ဆောက်ခြင်း၏ ဒုတိယရည်ရွယ်ချက်မှာ-

تَفْرِيْقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ

မွတ်စ္စလင်မ်များအကြားတွင် အုပ်စုနှစ်ခုဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်၏။ အုပ်စုတစ်စုသည် ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုသောသူများ ခွဲထွက်သွားသော် 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒေ့ကုဗာ'တွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုသောသူများ လျော့နည်းသွားရန် ရည်ရွယ်၏။ အချို့သောသူများသည် ဤဗလီဝတ်ကျောင်းတွင် ဝတ်ပြုကြမည်။

တတိယရည်ရွယ်ချက်မှာ-

اِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ

ဟု တင်ပြထား၏။ ၎င်းအာယသ်တော်မှာ ဤဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ့်ရစူလ်၏ ရန်သူများ ခိုလှုံမှု ရရှိပေမည်။ ထိုသူများသည် ဤနေရာတွင် မွတ်စ္စလင်မ်များနှင့် ဆန့်ကျင်မှုများ ပြုလုပ်ကြမည်။

ထိုအချက်အားလုံးမှ သိရှိရသည်မှာ ထိုဗလီကို ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒေ့ဒ္ဒိရာရ်' ဟု သတ်မှတ်ထား၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ထိုဗလီအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။ စင်စစ်မှာ ထိုအဆောက်အဦးသည် ဗလီမဟုတ်ပေ။ နမာဇ်ဝတ်ပြုရန်အတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ ၎င်းအား ရည်ရွယ်ချက်သုံးခုဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော အဆောက်အဦးဖြစ်သည်ကို အထက်တွင် ဖော်ပြထားပေသည်။ ၎င်းအဖြစ်အပျက်မှ သိရှိရသည်မှာ အကယ်၍ ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် ဗလီတစ်လုံးလုံး၏ အနီးတစ်ဝိုက်တွင် အချို့သော မွတ်စ္စလင်မ်များသည် အချင်းချင်း ကွဲပြားအောင် (သို့) ပထမဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ 'ဂျမာအသ်'သားများ ပြိုကွဲရန်အလို့ငှာ အပျက်အစီး ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် တည်ဆောက်ပါမူ တည်ဆောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စဝါးဗ်မရသည့်အပြင် မုအ်မင်န်များကြား၌ ပြိုကွဲမှုပြုခြင်းကြောင့် အပြစ်ကျူးလွန်သောသူဖြစ်မည်။ သို့သော် ထိုနေရာအား ရှရီအသ်တရားတော်အရ ဗလီဟုသာ သတ်မှတ်မည်။ ၎င်းနောက် ဗလီ၏ အမိန့်ပညတ်ချက်တော်များနှင့် စည်းကမ်းချက်များသည် ထိုနေရာတွင် သက်ရောက်နေမည်။ ၎င်းအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း မပိုင်ပေ။ ၎င်းနောက် အကြင်သူများသည် ထိုဗလီ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုသော် ဤသို့ သွားရောက်ဖတ်ခြင်းသည် ဖတ်သူအပေါ်၌ 'ဂိုနာဟ်'ဖြစ်သော်လည်းဘဲ နမာဇ်ပိုင်သွားမည်။

ထိုအာယသ်တော်မှ ဤအချက်အလက်ကိုလည်း သိရှိရပေသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ဤကဲ့သို့ 'ရေယာ'ပြစားမှုပြုရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ တဖွတ်ထိုး ရန်ငြိုးရန်စွယ်မှုကြောင့်သော်လည်းကောင်း မွတ်စ္စလင်လမ်တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဗလီတစ်လုံးလုံး တည်ဆောက်ခဲ့သော် တည်ဆောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဗလီဆောက်ခြင်း၏ စဝါးဗ်မရရှိဘဲ 'ဂိုနာဟ်'ထိုက်၏။ သို့သော် ထိုဗလီအား ကုရ်အာန်၏ ဝေါဟာရအလျောက် 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ္ဒရားရ်'ဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။ အချို့သောသူများသည် ဤကဲ့သို့သော ဗလီကို 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ္ဒရားရ်' ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ဤသို့ ခေါ်ဆိုခြင်းမပိုင်ပေ။ သို့သော် ထိုဗလီအား 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ္ဒိရာရ်'ဟု ခိုင်းနှိုင်းခွင့်ရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုသို့သော ဗလီတည်ဆောက်သူအား တားမြစ်ခွင့်ရှိ၏။ ဟဇရသ်

အုမရ် ؓ ၏ အမိန့်တစ်ခု ရှိသကဲ့သို့ အကြင်အမိန့်တော်၌ ဗလီတစ်လုံး၏အနီးတွင် အခြားဗလီတစ်လုံး တည်ဆောက်ခြင်း မပြုလေနှင့်။ ဤသို့ တည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် ပထမဗလီ၏ ‘ဂျမာအသ်’နှင့် စည်ကား သိုက်မြိုက်မှုကို ထိခိုက်စေသည်ဟု တရားလမ်းညွှန်ခဲ့၏။

ထို ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွိရာရ်’နှင့် ပတ်သက်၍ အခြားအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား မိန့်တော်မူသည်မှာ لَا تَقُمْ فِيْهِ اَبَدًا ထိုအာယသ်တော်၌ ‘ကေယာမ်’၏ အလိုသဘောမှာ နမာဇ်အတွက် ‘ကေယာမ်’ (မတ်တတ် ရပ်ခြင်း) ကို ဆိုလို၏။ အလိုသဘောမှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထိုကဲ့သို့ အမည်တွင်သော ဗလီတွင် လုံးဝ နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်း မပြုလေနှင့်။

ပညတ်ချက် ။ ။ ၎င်းမှ သိရှိရသည်မှာ ဗလီတစ်လုံး၏ အနီးနားတစ်ဝိုက်တွင် အကြောင်းမရှိဘဲ ‘ရေယာ’ပြစားမှု (သို့) တဖွတ်ထိုးရန်စွယ်မှုများအား အကြောင်းခံ၍ ဗလီအသစ်တစ်လုံး တည်ဆောက်ခဲ့သော် ၎င်းတွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် ပိုင်သော်လည်း မွန်မြတ်မှု မရှိပေ။

ထိုအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကို ဤသို့လည်း တရားလမ်းညွှန်ထား၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် ထိုဗလီ၌သာလျှင် ပိုင်၏။ ၎င်းသည် ‘သက္ကဝါ’တရားပေါ်၌ တည်ဆောက် ခဲ့သော ဗလီဖြစ်၏။ ၎င်းဗလီတွင် သန့်ရှင်းမှုအား ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဂရုမူနှစ်မြို့သော သူများသာလျှင် နမာဇ်ဝတ်ပြုကြသည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်း ဤသို့ သန့်ရှင်းသော သူများကိုသာ နှစ်မြို့တော်မူသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်ဖြင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်မှာ ၎င်းမှ ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ကုဗာ’ ကို ဆိုလို၏။ အကြင်ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် နမာဇ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ ၎င်း၏ လေးနက်မှုလည်း လာရှိ၏။

အချို့ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိသည်မှာ ၎င်းသည် ‘မတ်စ်ဂျိဒ်နဗဝီ’ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအဆိုသည် ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ကုဗာ’ကို ငြင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ‘မတ်စ်ဂျိဒ်နဗဝီ’ အား ဝဟီဗျာဒိတ်တော်အရ ကိုယ်တော်မှ မိမိ၏ မင်္ဂလာရှိသော လက်တော်ဖြင့် အုတ်မြစ်ချခဲ့သော ဗလီ ဖြစ်ရာ ၎င်းသည် ‘သက္ကဝါ’တရားအပေါ် အခြေခံကြောင်း ထင်ရှား၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သူ မည်သူ ရှိပါအံ့နည်း။

فِيْهِ رِجَالٌ يُّحِبُّوْنَ اَنْ يَّتَطَهَّرُوْا

ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် နမာဇ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် ကနဦးမှ ‘သက္ကဝါ’ တရားအား အခြေခံ၍ တည်ဆောက်ထားသော ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ကို ပို၍ မှန်ကန်ကြောင်း သတ်မှတ်ထား၏။ ၎င်းအဆို၌ ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ကုဗာ’၊ ‘မတ်စ်ဂျိဒ်နဗဝီ’ နှစ်ခုစလုံး ပါဝင်၏။ ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်

၏ အကျိုးကျေးဇူးတစ်ရပ်မှာ ဤသို့လည်း ပြသထား၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ထိုဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုသောသူများသည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုအား အလွန်ဂရုစိုက် သတိထားသောသူများ ဖြစ်ကြ၏။ ဤနေရာတွင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုဆိုသည်မှာ မသန့်နှင့် ညစ်ညမ်းသော အရာဟူသရွေ့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း အကျုံးဝင်သည်။ ၎င်းနောက် ‘ဂိုနာဟ်’ အပြစ်ဒုစရိုက်များနှင့် အကျင့်ဆိုးများမှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုသည်လည်းအကျုံးဝင်သည်။ ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ကုဗာ’ နှင့် ‘မတ်စ်ဂျိဒ်နဗဝီ’ တွင် နမာဇ်ဝတ်ပြုသောသူများသည် များသောအားဖြင့် ထိုအချက်အလက်အားလုံး ရှိကြ၏။

အကျိုးကျေးဇူး ။ ။ ထိုအာယသ်တော်မှ ဤသို့လည်း သိရှိရပေသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ဗလီတစ်လုံး၏ အဓိကအကျိုးကျေးဇူးမှာ ၎င်းဗလီသည် စိတ်ထားဖြူစင်မှုကို မူတည်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် ဆောက်လုပ်ထားသော ဗလီဖြစ်ရမည်။ ၎င်း၌ ပြစားမှုနှင့် ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်များ မပါဝင်စေရ။ ၎င်းနောက် နမာဇ်ဝတ်ပြုသောသူများ၏ ကောင်းမွန်ခြင်း၊ မွန်မြတ်သူဖြစ်ခြင်း၊ သာသနာ့ပညာရှင်ဖြစ်ခြင်း၊ ‘အေဗာဒသ်’ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုသောသူဖြစ်ခြင်းသည်လည်း ဗလီ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို သာပိုစေ၏။ အကြင်ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် များသောအားဖြင့် အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များ၊ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းများ ထိုဗလီ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုစေခြင်းသည်လည်း ထိုဗလီ၏ အကျိုးကျေးဇူး သာပိုကြောင်း သိရှိရ၏။

တတိယနှင့် စတုတ္ထအာယသ်တော်များ၌ အလ္လာဟ်လက်ခံထားသော ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် ယှဉ်၍ မုနာဖစ်ကဲအရေခြုံများ တည်ဆောက်ထားသော ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွိရားရ်’ ၏ ပြစ်တင်ရှုံ့ချမှုများကို တင်ပြထား၏။ ၎င်းတို့ တည်ဆောက်ထားသော ဗလီသည် ရေတိုက်စား၍ ပြိုအံ့ဆဲဆဲဖြစ်နေသော ချောက်ကမ်းပါးပေါ်၌ တည်ဆောက်ထားသော အဆောက်အအုံနှင့် တူပေသည်။ အကယ်၍ ထိုသို့သော နေရာ၌ အဆောက်အဦးတစ်ခု တည်ဆောက်ခဲ့သော် ထိုအဆောက်အဦးသည် တမဟုတ်ခြင်း ပြိုကျမည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ‘မတ်စ်ဂျိဒ်ဒွေဒွရားရ်’ ၏ အုတ်မြစ်မှာ တည်မြဲမှု မရှိသည့်အတွက် ၎င်း၏ ရလဒ်မှာ ပြိုကျခြင်းမှတစ်ပါး အခြားရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းနောက် ‘ဂျဟန္နမ်’ ၏ မီးထဲသို့ပင် ရောက်ရှိပေမည်။ ‘ဂျဟန္နမ်’ မီးထဲသို့ ရောက်ရှိခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ထိုအဆောက်အဦး တည်ဆောက်သူများမှာ ‘ဂျဟန္နမ်’ ၏ လမ်းကြောင်းကို ရှာဖွေလိုက်သူများပင် ဖြစ်ကြသည်။ အချို့သော သဖ်စီးရ်းပညာရှင်များမှာ ၎င်း၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ယူ၍ ထိုဗလီသည် ပြိုကျပျက်စီးသွားပြီး ‘ဂျဟန္နမ်’ ထဲသို့ ရောက်ရှိသွားမည်။

ဆက်လက်၍ မိန့်တော်မူသည်မှာ ဤအဆောက်အဦးသည် အစဉ်အမြဲ ၎င်းတို့ သက်တမ်းမကုန်ဆုံးသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ဒွိဟသံသယ အရေခြုံမှု၊ ၎င်းနောက် ဝန်တိုညစ်ညမ်းမှုများအား အစဉ်တိုးပွားလျက် တိုးပွားစေမည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ
بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ ۚ يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُوْنَ وَ
يُقْتَلُوْنَ ۫ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرٰىةِ وَالْاِنْجِيْلِ
وَالْقُرْاٰنِ ۗ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوْا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِيْ بَايَعْتُمْ بِهٖ ۗ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١١١﴾

၉ : ၁၁၁ ။ ။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ထံမှ ၎င်းတို့၏ အသက်ဇီဝိန်များနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ထိုသူတို့အဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံ (သည် အစားပေးရန်) ရှိသည်ဟူ၍ ဝယ်ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ (ရံဖန်ရံခါ) ထိုသူတို့သည် (ရန်သူတို့အား) သတ်ဖြတ်ကြ၍ (ရံဖန်ရံခါ) ထိုသူတို့သည် (ရန်သူတို့၏) ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် မှန်ကန်စွာ ကတိပြုထားတော်မူခဲ့လေသည်။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပို၍ မိမိ၏ ကတိတော်အတိုင်း ပြည့်စုံပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်သူ မည်သူရှိသနည်း။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (အသျှင်မြတ်နှင့်) မိမိတို့၏ အရောင်းအဝယ်ပြုခဲ့ကြသော ရောင်းဝယ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်ကြလေကုန်။ ဤသည်သာလျှင် လွန်စွာ ကြီးကျယ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

اَلتَّآئِبُوْنَ الْعٰبِدُوْنَ الْحٰمِدُوْنَ السَّآئِحُوْنَ الرّٰكِعُوْنَ
السّٰجِدُوْنَ الْاٰمِرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَالنَّاهُوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحٰفِظُوْنَ لِحُدُوْدِ اللّٰهِ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١١٢﴾

၉ : ၁၁၂ ။ ။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ယင်းကဲ့သို့ အရောင်းအဝယ်ပြုသူ မုဂ်ျာဟိဒ်တို့သည်) ဝန်ချတောင်းပန်လျက်ရှိသူများ၊ ဆည်းကပ်ဝတ်ပြုလျက်ရှိသူများ၊ ချီးမွမ်းထောပနာပြုလျက်ရှိသူများ၊ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်လျက်ရှိသူများ၊ ရှုကူအ်ဦးညွှတ်ရိုကျိုးလျက်ရှိသူများနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စည်းကမ်းများကို စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့အား သတင်းကောင်းကို ပြောကြားပါလေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများထံမှ ထိုသူတို့၏ အသက်ဇီဝိန်များကို ၎င်းသူတို့အဖို့ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံအစားပေးရန် ရှိသည်ဟူ၍ ဝယ်ယူတော်မူခဲ့လေသည်။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်တော်၌ အသက်ဇီဝိန် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရောင်းချခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။ ရံဖန်ရံခါ ထိုသူတို့သည် ရန်သူများအား သတ်ဖြတ်ကြ၍ ရံဖန်ရံခါ သတ်ဖြတ်မှုကိုလည်း ခံယူကြရပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏အပေါ်၌ တာဝန်ရှိကြောင်း 'သောင်ရားသ်'ကျမ်းမြတ်တွင်လည်းကောင်း၊ 'အင်န်ဂျီလ်'ကျမ်းနှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင်လည်းကောင်း မှန်ကန်တိကျစွာ ကတိပြုထားတော်မူသည်။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပို၍ မိမိ၏ ကတိကို ပြည့်စုံပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်သူ မည်သူရှိသနည်း။ (ထိုအသျှင်မြတ်မှ ထိုအရောင်းအဝယ်အပေါ် 'ဂျန္နသ်'၏ ကတိပြုထားတော်မူ၏။) သို့ဖြစ်ပေရာ မိမိတို့၏ အထက်ဖော်ပြပါ ရောင်းဝယ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်ကြလေကုန်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရောင်းအဝယ်၌ အသင်တို့အား အထက်ဖော်ပြပါ 'ဂျန္နသ်'ရရှိမည်ဟု ကတိပြုထားတော်မူသည်။) ၄င်းနောက် ဤသည်သာလျှင် အလွန်ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှသော အောင်မြင်မှုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ (သို့ရှိရာမှချ အသင်တို့သည် ဤရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုအား ပြုလုပ်ရန် အလွန်လိုအပ်ပေသည်။ ထိုစစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြကုန်သော မုဂျာဟီဒ်များသည် ဝန်ချတောင်းပန်လျက် ရှိကြသူများ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'အေဗာဒသ်'ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု ပြုလုပ်သောသူများ၊ ၄င်းနောက် အသျှင်မြတ်၏ ချီးမွမ်းထောပနာပြုကြသူများ၊ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်လျက်ရှိကြသူများ (ရူကူအ်၊ စဂျ်ဒဟ်) ပျဝပ်ဦးချလျက် ရှိကြသူများ ဆိုလိုသည်မှာ နမာဇ်ဝတ်ပြုသူများ၊ ထို့အပြင် ကောင်းမှုများကို ညွှန်ကြား၍ မကောင်းမှုများမှ တားမြစ်လျက်ရှိကြသူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၄င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စည်းကမ်းများ ဆိုလိုသည်မှာ ပညတ်ချက်များအား စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းသူများ ဖြစ်ကြ၏။ အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ဤမုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ၊ ဆိုလိုသည်မှာ 'ဂျီဟားဒ်'နှင့် ဤအချင်းလက္ခဏာ ပြည့်စုံသူများအား သတင်းကောင်း ပြောကြားပါလေ။ (၄င်းမှာ ဖော်ပြပါ 'ဂျန္နသ်'ရရှိမည့် ကတိကို ဆိုလိုပေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဘသတ်များ

အာယသ်တော်များ၏ ဆက်နွယ်ပုံ

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ 'ဂျီဟားဒ်'စစ်ပွဲအား အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ချန်ရစ်ခဲ့သောသူများအကြောင်းအား တင်ပြပြီးသည့်နောက် ဤအာယသ်တော်တွင် မုဂျာဟီဒ် (စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသော) သူများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို တင်ပြထားသည်။

အာယသ်တော်ကျရောက်လာပုံ

သဖ်စီးရ်ပညာရှင်အများစုထံတွင် ဤအာယသ်တော်များသည် 'ဗိုင်အသိအွက်ဗာ'၌ (အွက်ဗတွင် ကတိသစ္စာ ဆိုကြသောသူများ) ပါဝင်သောသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက်လာသော အာယသ်တော်များ ဖြစ်သည်။ အကြင်သူများသည် ဟီဂျ်ရသ်မပြုမီအလျှင် မက္ကာဟ်မြို့၌ မဒီနာမြို့ရှိ အန်ဆွာရီများထံမှ ရယူထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် စူရာဟ်တစ်ခုလုံးသည် မဒီနာမြို့တွင် ကျရောက်ခဲ့သော်ငြားလည်း အာယသ်တော်များမှာ (မက္ကီး) အာယသ်ဟု ခေါ်ဆိုသည်။

'အွက်ဗာ'ဆိုသည်မှာ တောင်၏ အစိတ်အပိုင်းဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ထိုနေရာတွင် 'အွက်ဗာ'၏ အလိုသဘောမှာ မိနာအတွင်းရှိ 'ဂျမ်ရာအေအွက်ဗာ'နှင့် တွဲလျက်ရှိသော တောင်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို ဆိုလို၏။ (ယခု ခေတ်ကာလ၌မူ 'ဟဂျ်'ပြုသူအရေအတွက် များပြားခြင်းကြောင့် ၄င်းတောင်အစိတ်အပိုင်းကို ရှင်းလင်း၍ ကွင်းပြင်အဖြစ် ပြုလုပ်လိုက်ပြီး 'ဂျမ်ရာ'သာလျှင် ကျန်ရှိတော့၏။) ထိုတောင်ဆွယ်ပေါ်၌ မဒီနာမြို့သားများနှင့် သုံးကြိမ်သုံးခါ ကတိဝန်ခံမှု ယူခဲ့လေ၏။ ပထမတွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'နဗူဝသ်'ရရှိပြီး (၁၁) နှစ်မြောက်သော ၄င်းအပေါ် လူခြောက်ဦး 'ဗိုင်အသ်'လုပ်၍ မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ပြီး မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ပြန်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ရှိရာ မဒီနာရွှေမြို့တော်ရှိ အိမ်တိုင်းတွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ မွန်မြတ်ကြောင်းနှင့် အစ္စလာမ့်ရေးရာများသည် ကျော်ကြားလာ၏။ ရှေ့တစ်နှစ် 'ဟဂျ်'ကာလ ရောက်သော် ထိုနေရာ၌ပင် ပုဂ္ဂိုလ် (၁၂) ဦး စုဝေးရောက်ရှိလာရာ (၅) ဦးမှာ ပထမအုပ်စုတွင် ပါဝင်၍ (၇) ဦးမှာ အသစ်ဖြစ်သည်။ အားလုံးတို့သည် 'ဗိုင်အသ်'ပြုလိုက်ရာ ယခု မဒီနာရွှေမြို့တော်၌မူ မွတ်စ္စလင်မ်အရေအတွက် အတော်အတန်ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့သည် အယောက်ပေါင်း (၄၀) ကျော်ရှိ၏။ ထိုသူများသည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် သင်ပေးရန် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထည့်ပေးရန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ လျှောက်ထားသော် ဟဇရသ်မွဆ်ွအဗ် ဗင်န် အုမိုင်ရ် ؓ အား စေလွှတ်ပေးလိုက်၏။ ၄င်းက လက်ရှိမွတ်စ္စလင်မ်များအား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်ကြားပေးပြီးသည့်အပြင် အစ္စလာမ့်ဖိတ်ခေါ်မှုကိုလည်း ပြုခဲ့၏။ ၄င်း၏ အကျိုးရလဒ်မှာ မဒီနာရွှေမြို့တော်ရှိ ကြီးမားလှသော အဖွဲ့အစည်းများသည် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံလာကြ၏။

တတိယမြောက် 'ဗိုင်အသ်သိအွက္ကဗာဟ်'ကို ပြုခဲ့ကြ၏။ ၄င်းနောက် များသောအားဖြင့် 'ဗိုင်အသ်သိအွက္ကဗာ'ဆိုသည်မှာ ဤ 'ဗိုင်အသ်' (တတိယမြောက်) ကို ဆိုပေသည်။ ဤ 'ဗိုင်အသ်'သည်မှု အစ္စလာမ်၏ စစ်မှန်သော ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်ဝသော 'အမလ်'ကျင့်ဆောင်မှုနှင့်တကွ သီးသန့်ကာဖိရ်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက် 'ဂျီဟားဒ်'ပြုရန်၊ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မဒီနာသို့ ဟီဂျ်ရသ်ပြု ရွှေ့ပြောင်းလာတော်မူရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ကူညီစောင်မ ရိုင်းပင်းကာကွယ်ရန်အတွက် ရယူခဲ့သော 'ဗိုင်အသ်' ဖြစ်သည်။ ထို 'ဗိုင်အသ်'ပြုနေစဉ် ဟဇရသ်အဗ်ဗွလ္လာဟ်ဗင်န် ရဝါဟား ؓ မှ ကိုယ်တော့်အား လျှောက်ထားသည်မှာ အို၊ ကိုယ်တော်၊ ဤကတိရယူနေစဉ် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ (သို့) မိမိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းဥပဒေ သတ်မှတ်လိုသော တစ်ပြိုင်နက် အမိန့်ရှိလိုက်ပါ။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဥပဒေမှာ အသင်တို့အားလုံး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပြီး အခြားသော အရာကို တုဖက်နှိုင်းယှဉ်မှု မပြုလေနှင့်။ ငါကိုယ်တော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိမိကိုယ်ကို၊ မိမိပစ္စည်းဥစ္စာ၊ သားသမီးကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်သကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်ကြလေကုန်။ ထိုသူတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဤအချက်နှစ်ခုအား ဆောင်ရွက်လျှင် ၄င်းအစား မည်သို့သော အရာကို ရရှိမည်လောဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ 'ဂျန္နသ်' (အမြဲစံ သုခဘုံနန်း) ရမည်ဟု ဖြေကြားတော်မူလိုက်၏။ ၄င်းတို့အားလုံး ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်၍ ပြောဆိုကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ဤအရောင်း

အဝယ်ကို နှစ်သက်သည်။ ထို့ပြင် ဤမျှပင် နှစ်သက်သွားလေပြီ။ ယင်းအား ကိုယ်တိုင် မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းကြမည်။ ၎င်းနောက် ပျောက်ပျက်မည်ကိုလည်း နှစ်သက်ကြမည်မဟုတ်ပေဟု ပြောဆိုကြ၏။

ထိုနေရာတွင် ဤသို့ 'ဗိုင်အသ်'ပြုနေခြင်းသည် အပေါ်ယံအားဖြင့် ရှုသော် အပေးအယူကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်ရှိနေ၏။ သို့ရှိရာ ထိုအကြောင်းကို ဤအာယသ်တော်၏ ရောင်းဝယ်ပုံဟန်ဖြင့်

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

ကျရောက်လာရာ အာယသ်တော်အား ကြားနာ၍ အားလုံးထက် စောလျင်စွာ ဟဇရသ်ဗရာအ် ဗင်နံမအ်ရူးရ် ؓ သခင်၊ ဟဇရသ်အဗူလ်ဟိုင်ဆွမ် ؓ သခင်နှင့် အဆ်အဒ် ؓ သခင်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရွှေလက်တော်ဝယ် လက်တင်လိုက်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကတိပေါ်ဝယ် အဆင်သင့်ဖြစ်ချေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ စောင့်ရှောက်မှုအား မိမိဇနီးကြင်ယာများနှင့် သားသမီးများကဲ့သို့ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်မြတ်အပေါ်ဝယ် လောကရှိ လူဖြူ လူမည်းများ အားလုံး စုကာ ကိုယ်တော်အား ကြံရွယ်သော အခါ ကျွန်ုပ်တို့ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်သည်။

'ဂျိဟားဒ်' ၏ ပထမဦးဆုံး အာယသ်တော်သည် ဤအာယသ်တော်ဖြစ်ကြောင်း

မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်၌ တိုက်ခိုက်၊ သတ်ဖြတ်ရန် အမိန့်မရှိပေ။ ဤအာယသ်တော်သည် ဦးစွာ မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်၌ပင် တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်ခဲ့လေသည်။

اُذِنَ لِلَّذِيْنَ يُقَاتَلُوْنَ

ဤကတိကို မက္ကာဟ်မြို့ရှိ ကာဖိရ်ကုရိုက်ရှ်များ မသိစေရန် လျှို့ဝှက်စွာ ပြုပြီးသော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် သာဝကများအား မက္ကာဟ်မှ မဒီနာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန် အမိန့်ပေးလေသည်။ ၎င်းနောက် အဆင့်ဆင့် ဆွဟာဗာများသာဝကများ၏ ရွှေ့ပြောင်းမှုအစဉ်လာ စခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အား စောင့်မျှော်တော်မူနေရာ ဟဇရသ်အဗူဘကရ် ؓ မှ ဟိဂျ်ရသ်ပြုရန် ရည်ရွယ်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ မိမိနှင့်အတူ လိုက်ပါရန် စောင့်စေခဲ့သည်။ (ဤအဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ အပြည့်စုံကုမှ္မ သဖ်စီးရ်မဇ္ဖဟရီကျမ်းတွင် သက်သေသာဓကများနှင့်အတူ လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သည်။)

يُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ မှ فِى التَّوْرٰةِ وَالْاِنْجِيْلِ وَالْقُرْاٰنِ အထိ

ဤအာယသ်တော်မှ သိရှိရသည်မှာ 'ဂျိဟားဒ်'တိုက်ခိုက်ရန်နှင့် 'ကိသားလ်' (သတ်ဖြတ်ရန်) အမိန့်သည် ပထမလွန်လေပြီးသော အွမ္မသ်များအတွက်လည်း ကျမ်းစောင်အားလုံး၌ ဖော်ပြပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် 'အင်နံဂျီလ်'ကျမ်းတွင် 'ဂျိဟားဒ်'အကြောင်း မပါဝင်ဟု ပြောဆိုသော အဆိုသည် နောက်ပိုင်း

လူများ၏ ၎င်းကျမ်းများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရာ၌ ၎င်း 'ဂျီဟားဒ်'အမိန့်ကို ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်မည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသိဆုံးသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။

فَاسْتَبْشِرُوْا بِبَيْعِكُمْ ဤ 'ဗိုင်အသိအွက္ကုဗာ'၌ ပြုခဲ့သော ကတိခံဝန်ချက်၏ အကြောင်းမှာ အရောင်းအဝယ်ပုံစံဖြင့် ထင်ပေါ်လာ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် အာယသ်တော်၏ အစပိုင်း၌ شِرَاء စာလုံးကို အသုံးပြုထား၏။ ဤဝါကျ၌ မွတ်စ္စလင်မ်အပေါင်းတို့အား ရည်ညွှန်း၍ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ ဤအပေးအယူ အရောင်းအဝယ်သည် အသင်တို့အတွက် အကျိုးအမြတ်ရှိပြီး မင်္ဂလာပြည့်စုံမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပျက်သုဉ်းမည့် ပစ္စည်းတစ်ခုပေး၍ ၎င်းတည်တံ့မြဲမြံ ကျန်ရှိမည့်စည်းစိမ်ကို ရမည်။ သို့ရှိရာ တွေးခေါ်ကြည့်ပါက ပစ္စည်းသာလျှင် အသုံးပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ အသက်ဝိညာဉ်မှာ သေဆုံးပြီးသည့်နောက်တွင်လည်း ရှင်သန်၍ အမြဲတည်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ချီးမြှင့်ထားသော အရာဖြစ်ကြောင်း စဉ်းစားတွေးတောနိုင်သည်။ လူသားဟူသည် မိမိမွေးဖွားစဉ်ကာလ၌ လက်မဲ့ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ပိုင်ဆိုင်သူအဖြစ် ပြုခဲ့ပေး၏။ မိမိ၏ ချီးမြှင့်မှုကို 'အာခေရသ်'တမလွန်အတွက်မူ စည်းစိမ်နှင့် 'ဂျန္နသ်'အစားပြု၍ သုခဘုံနန်းပေးမည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ဟဇရသ်အုမရ် ؓ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤသည် ဆန်းကျယ်လှသော ရောင်းဝယ်မှု ဖြစ်၍ ပစ္စည်းပါ တန်ဖိုးနှစ်ခုစလုံး အသင်တို့ကိုသာလျှင် ပေးဆပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်ဟစန်ဗစ္စရီ (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ နားဆင်ကြလော။ ဤသည် မည်မျှ အကျိုးထူးသော ရောင်းဝယ်မှုဖြစ်ရှိရာ မုအ်မင်န်တိုင်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ အခွင့်အလမ်း ဖွင့်ပေးထား၏။ ၎င်းနောက် အမိန့်ရှိသည်မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အသင်တို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားရာ ထိုထဲမှ အနည်းငယ် အသုံးပြု၍ 'ဂျန္နသ်'ကို ဝယ်ယူလိုက်ကြကုန်။

اَلتَّآئِبُوْنَ الْعٰبِدُوْنَ

ဤသည် မုအ်မင်န်များ၏ အရည်အချင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အထက်တွင် အမိန့်ရှိထားသည်အတိုင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ကို 'ဂျန္နသ်'အစားပေး၍ ဝယ်ယူလိုက်ပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းအာယသ်တော်သည် 'ဗိုင်အသိအွက္ကုဗာ'တွင် ပါဝင်သော သီးသန့်အုပ်စုတစ်အုပ်စုနှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက်ခဲ့သော အာယသ်တော်ဖြစ်သော်ငြားလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်တွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ကြသော 'မုဂျာဟီဒ်'အားလုံးလည်း ထိုအာယသ်တော်၏ အလိုသဘော၌ အကျုံးဝင်၏။ ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ اَلتَّآئِبُوْنَ ဆိုသော ပုဒ်အား တင်ပြထားခြင်းသည် စည်းကမ်းတစ်ခုအနေနှင့် သတ်မှတ်ထားခြင်းမဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် 'ဂျန္နသ်'၏ ကတိသည် အလ္လာဟ့်လမ်း၌ 'ဂျီဟားဒ်' ပြုလုပ်သောသူများအတွက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းပုဒ်အား တင်ပြခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အကြင်သူများသည် 'ဂျန္နသ်'တွင်း ဝင်ရောက်ကြမည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူတို့တွင် ဤအရည်အချင်းများ

ရှိကြ၏။ အထူးသဖြင့် 'ဗိုင်အသ်သိအွက္ကဗာ'တွင် ပါဝင်သော ဆွဟာဗာများ၏ အခြေအနေမှာ ဤသို့ ပင်ဖြစ်သည်။

اَلسَّائِحُوْنَ ၏ အဓိပ္ပာယ်အား ဥမ်မဟူးရ်သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များထံတွင် **صَائِمُوْنَ** (ဆိုလိုသည်မှာ 'ရိဇာဟ်'စောင့်ထိန်းသူများ) ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြပေသည်။ စင်စစ်မှာ ဤစကားလုံးသည် **سياحت** မှ ဆင်းသက်လာသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်အလျင် နဆွာရာနီသာသနာ၌ **سياحت** အား 'အေဗာဒသ်' ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုတစ်ခုဟု မှတ်ယူကြလေသည်။ အကြောင်းမှာ လူတို့သည် မိမိတို့၏ အိမ်သူအိမ်သား များအား စွန့်လွှတ်၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု ပြုရန်အတွက် ထွက်ခွာသွားကြလေသည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ သည် ၎င်းအား တစ်ကိုယ်တည်း တရားကျင့်ကြံမှုဟု သတ်မှတ်ထား၏။ ထိုအချက်အား တားမြစ်၍ ၎င်း အစား 'ရိဇာဟ်'အား 'အေဗာဒသ်'တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်၏။ အကြောင်းမှာ **سياحت** ၏ ရည်ရွယ် ချက်မှာ လောကီအား စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်၏။ 'ရိဇာဟ်'ထားသော အချိန်တစ်ချိန်တွင် လောကီဆန္ဒ ဟူသရွေ့ အား စွန့်လွှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အချို့သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ 'ဂျီဟား'ဒ်'ကိုလည်း **سياحت** ဟု သတ်မှတ်လိုက်၏။ အိဗ်နေမာဂျာ၊ ဟာကင်မ်၊ ဗိုင်ဟကီကျမ်းများတွင် စစ်မှန်သော ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော်

سِيَاحَةُ اُمَّتِىْ اَلْجِهَادُ فِىْ سَبِيْلِ اللهِ

ဆိုလိုသည်မှာ ဤအုမ္မသ်၏ 'စေယာဟာသ်'သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ 'ဂျီဟား'ဒ်' ပြုခြင်း ဖြစ်၏။

ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်မှ ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ တစ်နေရာ၌ **سائحين** ဆိုသော စာလုံးလာရှိသော် ၎င်း၏ အလိုသဘောမှာ ('ရိဇာဟ်'ထားသော) ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ထားသော သူများကို ဆိုလို၏။ ဟဇရသ်အိက်ရမာဟ် ؓ မှ အကျယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ အိလင်မ်ပညာ ရှာဖွေဆည်းပူးသော သူများသည် မိမိတို့၏ အိုးအိမ်များကို စွန့်ခွာ ထွက် သွားသောကြောင့် ၎င်းတို့ဟု ဆို၏။

ဤနေရာတွင် သာသနာ့စစ်ပွဲ၌ သွားရောက်ကြသော မုအ်မင်န်များ၏ အရည်အချင်းမှာ (၇) ချက် ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

تَائِبُوْنَ ، عَابِدُوْنَ ، حَامِدُوْنَ ، سَائِحُوْنَ ،

رٰكِعُوْنَ ، سَاجِدُوْنَ ، اٰمِرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَالنَّاهُوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ၎င်း (၇) ချက်အား တင်ပြပြီးသည့်နောက် အဋ္ဌမမြောက် အရည်အချင်းတွင် **اَلْحٰفِظُوْنَ لِحُدُوْدِ اللهِ** ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အထက်တင်ပြပါ ဤအရည်အချင်း အားလုံးသည် ပြီးပြည့်စုံသော စကားလုံးတစ်လုံးဖြစ်၏။ ပမာဆိုရသော် အရည်အချင်း (၇) ချက်အား

တင်ပြခြင်းသည် ၎င်း၏ အကျယ်မှာ ဤသူတို့သည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာဟူသရွေ့နှင့် ပြောဆိုမှုများ၌ ရှရီအသ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များအား တသွေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်သုံး ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သောသူများ ဖြစ်ကြ၏။ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်မုအ်မင်န်များသည် အထက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသော ၎င်းတို့၏ အတွေးအာရုံနှင့် မရရှိနိုင်သော တစ်လုံးမျှ တင်ပြသော်လည်း နားလည်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် စာသားများ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ နားတွင် ထိုကဲ့သို့ သတင်းစကားကို မကြားဖူးသော ကောင်းသတင်းများကို တင်ပြပါလေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ('ဂျန္နသ်'တွင်ရှိသာ စည်းစိမ်တော်များကို ဆိုလို၏။)

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَ
لَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾

၉ : ၁၁၃ ။ ။ နဗီတမန်တော်မြတ်၌လည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့၌လည်းကောင်း၊ ထိုမုရှ်ရစ်က်တို့အဖို့ ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့နှင့်) ဆွေမျိုးနီးစပ်သူများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ၎င်း (မုရှ်ရစ်က်) တို့သည် ငရဲသားများဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့ထံ၌ ထင်ရှားခဲ့ပြီးသည့်နောက် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်တွင်) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားတောင်းခံ ပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ
لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

၉ : ၁၁၄ ။ ။ စင်စစ် (နဗီတမန်တော်) အီဗ်ရာဟီမ်သည် မိမိ၏ဖခင်အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားခဲ့ခြင်းမှာ ထို (နဗီတမန်တော်) အီဗ်ရာဟီမ်သည် ၎င်း (ဖခင်) အား ပေးထားခဲ့သော ကတိဝန်ခံချက်ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထို (နဗီတမန်တော်) အီဗ်ရာဟီမ်အဖို့ ၎င်း (၏ ဖခင်) သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားခဲ့သောအခါ ထို (နဗီတမန်တော်) အီဗ်ရာဟီမ်သည် ၎င်း (၏ ဖခင်) နှင့် (မည်သို့မျှ) မသက်ဆိုင် မပတ်သက်ဟူ၍ ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ အမှန်စင်စစ် (နဗီတမန်တော်) အီဗ်ရာဟီမ်သည် လွန်စွာ စိတ်နှလုံးနူးညံ့သူ၊ လွန်စွာ သည်းခံခြင်းတရား ထားရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

နဗီတမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ်၌ ထို့အပြင် မုအ်မင်နံသက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အပေါ် မုရှ်ရစ်က်တို့အဖို့ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးနီးစပ်သူများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ၎င်းတို့သည် ငရဲသားများဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့၌ ထင်ရှားခဲ့ပြီးနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို တောင်းခံပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ (အကြောင်းမှာ ကာဖိရ်အဖြစ်၌ပင် သေဆုံးခဲ့ကြသည်။) ထို့ပြင် (အကယ်၍ ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် عليه السلام ၏ အဖြစ်အပျက်ကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ ၎င်းတို့သည် မိမိဖခင်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန် ဒိုအာပြုခဲ့သောအခါ ၎င်း၏အဖြေမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီးမ်သည် မိမိဖခင်အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားခဲ့သည်မှာ (ထိုကဲ့သို့ ဒိုအာတောင်းခံခြင်းသည် 'ဂျဟန္နမ်မီ'အဖြစ် ထင်ရှားခြင်းမဖြစ်မီအလျင် ဖြစ်၏။) ထိုနဗီတမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်သည် ဖခင်အားပေးခဲ့သော ကတိဝန်ခံချက်ကြောင့်သာ ဖြစ်၏။

سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيْ ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ အချုပ်ဆိုရသော် ပိုင်သွားခြင်းသည် ၎င်း၏ 'ဂျဟန္နမီ'ဟု မထင်ရှားမီအလျင်ကြောင့် ဖြစ်၏။) ကတိပြုထားသည့်အတွက်ကြောင့်သာလျှင် 'မင်္ဂဖိရသ်'၏ ဒိုအာအား ဦးစားပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက ပိုင်စရာအကြောင်း မရှိပေ။ တစ်ဖန် ထိုနဗီတမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်၌ ဖခင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသောအခါ ထိုနဗီတမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်သည် ဖခင်နှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင် မပတ်သက်ဟူ၍ ငြင်းဆိုခဲ့လေ၏။ (လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တောင်းခံခြင်းကိုလည်း စွန့်လွှတ်လိုက်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်တွင် ကာဖိရ်များအပေါ်၌ 'မင်္ဂဖွေရသ်'လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လွှတ်မှု မရှိသည့်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံခြင်းသည် အချည်းအနှီးပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ သက်တမ်းရှိနေစဉ်ကာလ၌ 'ဒိုအာအေမင်္ဂဖွေရသ်'၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ဟေဒါယသ်'တရားလမ်းမှန် ရရှိစေရန် တောင်းခံခြင်းဟု ဆိုလိုနိုင်၏။ 'ဟေဒါယသ်'ရရှိစေရန် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် 'မင်္ဂဖွေရသ်'၏ ဒိုအာတောင်းပေးရန် တာဝန်ရှိ၏။ ၎င်းနောက် ဤကဲ့သို့သော ကတိသစ္စာကို အဘယ်ကြောင့်ပြုသနည်း။ ၎င်း၏ အကြောင်းခံမှာ) အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် နဗီတမန်တော်အီဗ်ရာဟီမ်သည် စိတ်နှလုံး အလွန်နူးညံ့သူ၊ သည်းခံခြင်းတရား အလွန်ထားရှိသူဖြစ်သည်။ (ဖခင်မှ ၎င်းအား ပြင်းထန်သော စကားလုံးများ ပြောဆိုသော်ငြားလည်း သည်းခံခြင်းတရားဖြင့် အလုပ်လုပ်ခဲ့၏။ ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် عليه السلام သည် ကြင်နာမှု၏ အရှိန်အဟုန်ကြောင့် ကတိပြုပြီး အကျိုးသက်ရောက်စေမည့် ကတိအား ပြည့်ဝစွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့၏။ မျှော်လင့်ချက်များ လုံးဝ မရှိတော့သည့် အချိန်၌သာ လက်လျှော့ခဲ့၏။ အသင်တို့၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းပေးခြင်းသည် သေဆုံးပြီးသည့်နောက် တောင်းပေးခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် (ရှရစ်) တုဖက်နိုင်းယှဉ်သော ပုံသဏ္ဍာန်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားပေသည်။ ရှရီအသ်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များ၌ ဤမျှ ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်းသည်ပင် လုံလောက်၏။ ထို့နောက်တစ်ဖန် စဉ်းစားတွေးခေါ်သုံးသပ်ခြင်းသည် အဘယ်မျှခန့် မှန်ကန်နေမည်နည်း။ ၎င်းနောက် ထိုသုံးသပ်ချက်အပေါ် ဒွိဟသံသယဖြစ်ခြင်းသည် မည်သည့်အချိန်အထိ တည်မြဲနိုင်မည်နည်း။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ဗသတ်များ

စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်တစ်ခုလုံးသည် ကာဖိရ်များနှင့် မုရှ်ရစ်က်များအား ရှံရှာမုန်းတီးခြင်းနှင့် သီးခြားနေရမည့် အမိန့်ပညတ်ချက်များ ပါဝင်နေသည်။ ၎င်းစူရာဟ်အား بَرَاءَةٌ مِّنَ اللّٰهِ ဖြင့် အစပြုထားတော်မူ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းစူရာဟ်၏ အမည်သည် سورة بَرَائت ဟုလည်း ကျော်ကြား၏။ အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်များ၏ ပညတ်ချက်များ လာရှိသည်မှာ ထိုသူတို့သည် လောကသက်တမ်း၌ ကာဖိရ်မုရှ်ရစ်က်များအား ရှံရှာမုန်းတီး၍ အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၏။ ဤအာယသ်တော်များ၌ ဤအမိန့်အတိုင်းပင် လောကုတ္တရာ သက်တမ်း၌ ၎င်းတို့အပေါ် ရှံရှာမုန်းတီးခြင်းနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ရန် လာရှိထား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေဆုံးပြီးနောက် ကာဖိရ်မုရှ်ရစ်က်များအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပြုပေးခြင်းသည်လည်း မပိုင်ပေ။ ထို့ထက်အလျင် အာယသ်တော်တစ်ခု၌ မုနာဖစ်က်အရေခြုံများ၏ ‘ဂျနာဇာဟ်နမာဇ်’ ဖတ်ပေးခြင်းမှ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ တားမြစ်တော်မူသကဲ့သို့ ထိုအာယသ်တော်၏ ကျရောက်ပုံမှာ ဘိုခါရီကျမ်းနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များကျမ်းတို့၏ ဆင့်ပြန်ချက်များအရ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ကြာကြာအဗူသွာလစ်ဗ်သည် မွတ်စ္စလင်မ်မဖြစ်သေးပေ။ သို့သော် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ထိန်သိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် ထိုကိစ္စ၌ မိမိညီနောင်များအနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြောဆိုချက်ကိုပင်လျှင် လက်မခံခဲ့ပေ။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ပြောဆိုသည်လည်း မည်သည့်ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်မဆို အစ္စလာမ်၏ ‘ကလေမာဟ်’ အား ရွတ်ဖတ်ရန် အလွန်စိမ်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် အီမာန်လက်ခံလိုက်မည်ဆိုသော် ‘ဂျဟန္နမ်’ ၏ အပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်၍ ‘ရှဟာဒသ်’ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၏ အခွင့်အရေးရရှိနိုင်မည်။ ၎င်း၏ နောက်ဆုံးသေအံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်နေသည့်အချိန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အလွန်သောကဖြစ်ခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်၌လည်း ‘ကလေမာဟ်’ ရွတ်ဖတ်လိုက်သော အလုပ်ဖြစ်ရှိသွားမည်။ သို့ပါ၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းထံ ကြွမြန်းသွားသော ထိုအချိန်တွင် အဗူဂျဟလ်၊ အဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န် အိုမိုင်ယဟ်သည် ရှေးအလျင်ကတည်းက ရောက်ရှိနေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ဦးကြီးတော် ‘ကလေမာဟ်’ (လာအေလ္လာဟ အစ်လလ္လာ) ရွတ်ဖတ်လိုက်မည်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် ဦးကြီးတော်အား ခွင့်လွှတ်မှုရရှိရန် ကြိုးပမ်းမည်ဟု အမိန့်ရှိရာ အဗူဂျဟရ်မှ ‘အသင်သည် အဗ်ဒွလ်မွသ်လစ်ဘ်၏ သာသနာအား စွန့်လွှတ်မည်လော’ ဟု အဗူသွာလစ်ဗ်ကို ပြောဆို၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မိမိ၏ စကားအား ထပ်မံတလဲလဲ ပြောဆိုသော်ငြားလည်း အဗူဂျဟရ်သည်လည်း ထပ်မံပြောဆိုနေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် အဗူသွာလစ်မှ ကျွန်ုပ်သည် အဗူမုသွလစ်ဗ်၏ သာသနာ၌ပင် ရှိသည်ဟု ပြောဆို၍ ထိုအခြေအနေ၌ပင် ကွယ်လွန်သွား၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ကစမ်ကျိန်တွယ် ပြောဆိုသည်မှာ ‘ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချက်အလက်အပေါ် တားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မကျရောက်သရွေ့ ကာပလတ်လုံး ကျွန်ုပ် အသင့်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိရန် ဒိုအာပြုနေမည်။ ထိုအပေါ် အချို့သော မွတ်စ္စလင်မ်များသည် ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် ﵇ သည်လည်း မိမိ၏ ဖခင်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန် ဒိုအာပြုခဲ့၏’ ဟု ဒွိဟဖြစ်ကြ၏။ ၎င်း၏ အဖြေ၌ ဒုတိယအာယသ်တော်တွင် လာရှိသည်မှာ-

مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرَاهِيْمَ

အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် عليه السلام သည် မိမိဖခင်အတွက် ဒိုအာပြုပေးခြင်းသည် 'ၛင်းသည် နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ကာဖိရ်ဘဝ၌ တည်ရှိ၍ သေဆုံးမည်၊ မုချ 'ဂျဟန္နမ်'ငရဲဘုံသားဖြစ်မည်ဟု မသိသေးသည့်ကာလ၌ ဒိုအာပြုပေးမည်'ဟု ကတိပေးခြင်းဖြစ်၏။

سَاَسْتَغْفِرُلَكَ رَبِّىْ

ထို့နောက်တစ်ဖန် ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် عليه السلام သည် မိမိ၏ဖခင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်း၊ ကာဖိရ်ဘဝ၌ပင် အဆုံးသတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိသွားသော် ၎င်းဖြင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံခြင်းကိုလည်း စွန့်လွှတ်လိုက်၏။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ မြောက်မြားစွာသော နေရာများ၌ ဟဇရသ်အီဗ်ရာဟီမ် عليه السلام သည် မိမိဖခင်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ဒိုအာပြုခြင်းအား ဆင့်ပြန်ထား၏။ ထိုဆင့်ပြန်ချက်အားလုံးသည် ၎င်းကို အစ္စလာမ်အား ချီးမြှင့်၍ ၎င်း၏ အပြစ်များ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိနိုင်မည်ဟု ဆိုလို၏။ 'အုဟုဒ်'စစ်ပွဲ၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ မျက်နှာတော်အား ကာဖိရ်များသည် ဒဏ်ရာအနာတရဖြစ်အောင်ပြုလုပ်သော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မျက်နှာတော်မှ သွေးများအား သုတ်သင်ရှင်းလင်းစဉ် ဤသို့ ဒိုအာပြုတော်မူ၏။

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِىْ اِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ 'အို၊ အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ မျိုးနွယ်များသည် မသိနားမလည်သောသူများဖြစ်သည့်အတွက် ၎င်းတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ။' ကာဖိရ်များအတွက် 'ဒိုအာအေမဂ်ဖွေရသ်' တောင်းခံခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ၎င်းတို့အား အီမာန်နှင့် အစ္စလာမ် ချီးမြှင့်၍ ဤလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရထိုက်သောသူများ ဖြစ်သွားကြမည်။ အီမာန်ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ထိုအာယသ်တော်မှာ အသက်ရှင်နေသော ကာဖိရ်အတွက် ထိုသို့သော ရည်စူးချက်ဖြင့် 'ဒိုအာအေမဂ်ဖွေရသ်' တောင်းပေးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သိရှိရ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် အီမာန်ရရှိ၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်လွှတ်မှုပြုပေးရန်ထိုက်သူတစ်ဦး ဖြစ်ရှိသွားမည်။

اِنَّ اِبْرَاهِيْمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيْمٌ

اَوَّاهٌ ဆိုသော စကားလုံးအား မြောက်မြားစွာသော အဓိပ္ပာယ်အတွက် အသုံးပြု၏။ အီမာန်ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ ၎င်းစာလုံးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဆို (၁၅) ခု ဆင့်ပြန်ထား၏။ ထိုသို့သော အားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ နီးစပ်မှုရှိသော အဓိပ္ပာယ်များဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အနက် အချို့မှာ (၁) များမြောင်စွာ ညည်းညူသူ၊ (၂) များစွာ ဆုပန်ကြားသူ၊ (၃) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်မျိုးအပေါ် သနားကြင်နာသူ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် မတ်စ်အူးဒ် رضي الله عنه သခင်မှာလည်း ဤသို့ပင် အဓိပ္ပာယ်များ ဆင့်ပြန်ထား၏။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَمَا كَانَ اللّٰهُ
لِيُضِلَّ قَوْمًاۢ بَعْدَ اِذْ هَدٰىهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَّا
يَتَّقُوْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝١١٥

၉ : ၁၁၅ ။ ။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သည့်လူမျိုးကိုမဆို ထိုသူတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့တော်မူပြီးနောက် ၎င်းတို့အား၊ ၎င်းတို့ ရှောင်ကြဉ်ကြရမည့် အရာကိစ္စများကို ရှင်းလင်းထင်ရှားစွာ မိန့်ကြားတော်မူခြင်း ပြုတော်မမူသမျှ ကာလပတ်လုံး လမ်းလွဲစေတော်မူသည်မဟုတ်ချေ။ ကေန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

اِنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ؕ وَمَا لَكُمْ مِّنْ
دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ۝١١٦

၉ : ၁၁၆ ။ ။ ကေန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မှု (အာဏာ) သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌သာလျှင် ရှိချေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ရှင်စေတော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် သေစေတော်မူသည်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အသင်တို့အဖို့ အဆွေခင်ပွန်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကူညီမှိုင်းမည့်သူဟူ၍လည်းကောင်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သို့သော အုပ်စုမျိုးနွယ်ကိုမဆို လမ်းမှန်ပြပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် အရာများအား ရှင်းလင်းစွာ မပြသသရွေ့ ကာလပတ်လုံး လမ်းမှားသို့ ရောက်စေမည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရှိရာ ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်မွတ်စ္စလင်မ်များကို လမ်းညွှန်ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ၎င်းထက်အလျှင် မုရှ်ရစ်က်များအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံခြင်း၏ တားမြစ်မှုကို မိန့်ဆိုမှု၊ ပြသမှုမရှိခဲ့သည်ဆိုလျှင် ထိုလုပ်ရပ်အား ပြုခြင်းဖြင့် အသင်တို့အား ဤသို့ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် မည်မဟုတ်ပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့ထဲ၌ လမ်းမှားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေမည်မဟုတ်ပေ။ ကေန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာရာကို အလွန့်အလွန် သိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့သော အရာများကိုလည်း သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မသတ်မှတ်သော် ဤကဲ့သို့သော နည်းဥပဒေများကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မသိရှိနိုင်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းအရာဖြင့် ဘေးဒုက္ခလည်း မဖြစ်စေခဲ့ပေ။ ထို့နောက် ကေန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင်

မိုးကောင်းကင်၊ မြေပထဝီအား စိုးမိုးအုပ်ချုပ် စိုးပိုင်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် သေစေ၊ ရှင်စေတော်မူ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အလုံးစုံသော အုပ်ချုပ်မှုအာဏာနှင့် တန်ခိုးစွမ်းအား အာနုဘော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မည်သည့်အရာကိုမဆို အလိုတော်ရှိသည့်အတိုင်း အမိန့်ပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် မည်သည့်ဒုက္ခဘေးမှမဆို လွတ်မြောက်ကယ်နိုင်တော်မူ၏။ အသင်တို့အတွက်မူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှလွဲ၍ အခြားသော ချစ်ခင်ရမည့်သူ၊ အကူအညီပေး ဖေးမမည့်သူမရှိပေ။ သို့သာမက ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် ကူညီနိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မတားမြစ်မီအလျင် ဒုက္ခဘေး (လမ်းမှား) မှ ကယ်တင်ခဲ့၏။ အကယ်၍ အသင်တို့ကို တားမြစ်ပြီးသည့်နောက် အသင်တို့ အမိန့်နာခံမှုမပြုသော် နောက်ထပ်ကယ်တင်မည့်သူ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

لَقَدْ تَّابَ اللّٰهُ عَلَى
النَّبِيِّ وَالْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِيْ
سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيْغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ
مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۭ اِنَّهٗ بِهِمْ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٧﴾

၉ : ၁၁၇ ။ ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်မြတ်အပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ အကြင်မုဟာဂျိရီန်နှင့် အန်ဆွာရ်တို့အပေါ်သို့လည်းကောင်း (အမှန်ပင်) ကရုဏာတော်နှင့် လှည့်တော်မူခဲ့လေပြီ။ ထိုမုဟာဂျိရီန်နှင့် အန်ဆွာရ်တို့သည် လွန်စွာကြပ်တည်းခဲ့ယဉ်းသော အချိန်အခါမျိုးတွင် ထိုတမန်တော်မြတ်၏ နောက်သို့ လိုက်ခဲ့ကြ၏။ အမှန်စင်စစ် ထိုအချိန်ကာတွင် ၎င်းတို့အနက် လူတစ်စု၏ စိတ်နှလုံးများ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးအံ့ဆဲဆဲဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ဘက်သို့ ကရုဏာတော်နှင့်တကွ ပြန်လှည့်တော်မူခဲ့လေသည်။ မုချဧကန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ ညှာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَّعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا ۭ حَتّٰٓي اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ
الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْٓا اَنْ
لَّا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّآ اِلَيْهِ ۭ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ۭ اِنَّ
اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١١٨﴾

၉ : ၁၁၈ ။ ။ ထိုနည်းတူစွာ (ထိုအသျှင်မြတ်သည်) အကြင် (သာဝက) သုံးဦးတို့အပေါ်၌လည်း (ကရုဏာတော်နှင့် လှည့်တော်မူခဲ့၏။) ထိုသုံးဦးတို့သည် (မည်သို့မျှ အဆုံးအဖြတ်ကို မရရှိကြသေးဘဲ) ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း ခံခဲ့ကြရလေရာ နောက်ဆုံးတွင် ပထဝီမြေသည် ဤမျှ ကျယ်ဝန်းပါလျက်နှင့်ပင် ၎င်းတို့အပေါ် ကျဉ်းမြောင်းသွားလေတော့သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကြပ်တည်းခဲယဉ်းလာခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (၏ ပြစ်ဒဏ်) မှ (လွတ်မြောက်ရန်) ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှအပ အခြားခိုလှုံရာဌာနေ လုံးဝမရှိကြောင်းကို ယုံကြည်လာခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ (အနာဂတ်လကာလတွင်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်မိတိုင်း) ထိုအသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်နိုင်ကြစေရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ် ကရုဏာတော်နှင့်တကွ ပြန်လှည့်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ကရုဏာတော်နှင့် ပြန်လှည့်တော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَكُونُوا۟ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾

၉ : ၁၁၉ ။ ။ အိုး မုအ်မင်နသက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် သစ္စာဝါဒီတို့နှင့်အတူ (နေထိုင်) ရှိကြလေကုန်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်အပေါ် ဂရုပြုတော်မူ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား 'နုဗူဝသ်' (နဗီဘွဲ့)၊ 'ဂျိဟားဒ်' ခေါင်းဆောင်နှင့် ကောင်းမှုရေးရာ အဖြာဖြာကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင် 'မုဟာဂျိရ်' (ရွှေ့ပြောင်းလာကြသော မုအ်မင်န်များ) နှင့် အန်ဆွာရ် (ရွှေ့ပြောင်းသူအား ကူညီသူများ) ကိုလည်း ဂရုပြုတော်မူခဲ့၏။ ဆိုလိုသည်မှာ စစ်ပွဲ၏ ဒုက္ခပင်ပန်းမှုများ၌ ၎င်းတို့ကို တည်ငြိမ်သော လမ်းမှန်တွင် ထားရှိတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းဆွဟာဗာများသည် ဤမျှ ကြပ်တည်းသော အချိန်အခါမျိုးတွင်လည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက်မှသာ ၎င်းတို့အတွင်းမှ အုပ်စုအဖွဲ့တစ်ခုသည် စိတ်တွင်း၌ စနိုးစနောက် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့သည် 'ဂျိဟားဒ်' ၌ လိုက်ပါရန် သတ္တိလျော့ဟန်ရှိသော် တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအုပ်စု၏ အခြေအနေအပေါ် အာရုံပြု ဂရုစိုက်တော်မူခဲ့၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ ၎င်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းတော်မူလိုက်ရာ နောက်ဆုံး၌ ထိုသူတို့သည် စစ်ပွဲ၌ လိုက်ပါခဲ့ကြ၏။ ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အားလုံးအပေါ် အလွန်တရာ ကြည့်ရှုညှာတာ ထောက်ထားတော်မူသော အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ အလိုသဘောမှာ မိမိ၏ ကျေးဇူးအသနားတော်ဖြင့် လူတိုင်း၏ အခြေအနေများအပေါ်ဝယ် ဤကဲ့သို့ ဂရုပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသုံးဦး၏ အခြေအနေအပေါ်၌လည်း ဂရုပြုတော်မူ၏။ ထိုသုံးဦးတို့သည် မည်သို့မျှ အဆုံးအဖြတ်ကို မရရှိကြသေးဘဲ ရွှေ့ဆိုင်းခြင်းခံခဲ့ကြလေရာ နောက်ဆုံးတွင် မြေပထဝီသည် ဤမျှ ကျယ်ဝန်းပါလျက်နှင့်ပင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျဉ်းကြပ်

လာလေ၏။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့ အသက်ထင်ရှား ရှိနေခြင်းသည်ပင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ကျပ်တည်းခဲယဉ်းလာခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အရေးယူမှု ကျရောက်လာပြီးဖြစ်၍ ခိုလှုံရာမဲ့ဖြစ်လေပြီဟု မှတ်ယူလိုက်၏။ ၎င်းအသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့ လှည့်ပြန်ခြင်းမှ အခြားနည်းလမ်းမရှိပေ။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည် သီးသန့်အာရုံပြု ဂရုမူမှု ထိုက်သူဖြစ်သွားပေမည်။

သို့ရှိရာ ၎င်း၏ အခြေအနေအပေါ်၌ အထူးဂရုပြုတော်မူမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် ရှေ့ဆက်၍လည်း အတိဒုက္ခ ဆိုက်ရောက်ချိန်နှင့် အပြစ်ဖြစ်ရှိခဲ့သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့ 'ရိုဂျူ'လှည့်ပြန်ဝန်ခံတောင်းပန်မှုပြုရန် ဖြစ်၏။ ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ ဂရုပြုတော်မူသော မဟာအသနားတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ အို၊ အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းနောက် ပြုကျင့်မှုတွင် မှန်ကန်သူများနှင့်အတူ ရှိလော။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်သူများ၏ 'နီယသ်'(ရည်ရွယ်ချက်) နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ မှန်ကန်၏။ ၎င်းတို့လမ်းစဉ်ကို လျှောက်လှမ်းရန်အလို့ငှာ အသင်တို့သည်လည်း မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်ကြလော'ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဘသတ်များ

ဤနေရာ၏ အချို့အာယသ်တော်များအလျှင်

وَاٰخَرُوْنَ اعْتَرَفُوْا

ဟူသော အာယသ်တော်၌ 'သဗူးက်'စစ်ပွဲတွင် မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံး လိုက်ရပါမည်ဟု အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်လိုက်ရာ မဒီနာရှိ လူတို့ ငါးဖွဲ့ကွဲသွားခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားလေ၏။ နှစ်အုပ်စုမှာ မုနာဖစ်က်အရေခြုံများဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အကြောင်းအရာကို လွန်လေပြီးသော အာယသ်တော်တွင် အကျယ်တဝင့်ရေးသားဖော်ပြပြီးဖြစ်၏။ အထက်ပါအာယသ်တော်၌မူ မုအ်မင်န်များ၏ သီးသန့်အခြေအနေသုံးရပ်ကို ဖော်ပြထား၏။ ပထမတန်းစားမှာ စစ်မိန့်ကျရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စစ်တိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်သွားသူများ ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ အကြောင်းသည် အထက်ပါအာယသ်တော်ရှိ အစဝါကျ

اِتَّبَعُوْهُ فِىْ سَاعَةِ الْعُسْرَةِ

တွင် ပါရှိလေသည်။ ဒုတိယအုပ်စုမှာ အစကနဦး၌မူ စိတ်တွင်းသို့ စနိုးစနောက်ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးထိန်းသိမ်းမှုရ၍ အားလုံးတို့နှင့်အတူ 'ဂျိဟားဒ်'၌ လိုက်ပါခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ အကြောင်းသည် ထိုအာယသ်တော်၏ ဤဝါကျ

مِنْۢ بَعْدِ مَاكَادَيَزِيْغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ

တွင် ဖော်ပြထား၏။

တတိယမုအ်မင်န်များသည် စင်စစ် ပျင်းရိမှုအတွက်ကြောင့်သာလျှင် 'ဂျီဟားဒ်'၌ မလိုက်ပါခဲ့ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်း၌မူ အရှက်ရ၍ အမှားဝန်ခံတောင်းပန်လိုက်ကြ၏။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့အားလုံး၏ 'သောင်ဗာဟ်' (အမှားဝန်ခံတောင်းမှု) ကို လက်ခံတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် ၄င်းတို့တွင်လည်း နှစ်မျိုးနှစ်စား ဖြစ်ရှိသွား၏။ အကြင်သူတို့အားလုံးတွင် ပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) ဦး ပါဝင်လေသည်။ ၄င်းတို့အနက် ပုဂ္ဂိုလ် (၇) ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ချက်ချင်း မိမိတို့ အရှက်ရခြင်း၏ 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံမှုကို ဤသို့ဤပုံ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ အကြောင်းမှာ ၄င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို ဗလီ၏ တိုင်များတွင် တုတ်နှောင်၍ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်း လက်မခံသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ချုပ်နှောင်ထားမည်။ ၄င်းတို့၏ အမှားဝန်ခံခြင်းအား လက်ခံသည့် အာယသ်တော်သည် ထိုအချိန်၌ပင် ကျရောက်ခဲ့လေသည်။ ၄င်းအာယသ်တော်ပါ အကြောင်းအား အရှေ့၌ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ် (၃) ဦးသည် ဤသို့ ပြုလုပ်သည့်အတွင်း၌ မပါဝင်ပေ။ ၄င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ရန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ဆွဟာဗာများအား အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့နှင့် 'စလာမ်'နှင့် စကားစမြည် ပြောဆိုခြင်း မည်သူမျှ မပြုလုပ်ရ။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ် ထိုသူများသည် အလွန်သောက ရောက်သွားကြလေသည်။ ၄င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဒုတိယအာယသ်တော်

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا

၌ တင်ပြထား၏။ အကြင်အာယသ်တော်တွင် ၄င်းတို့၏ အမှားဝန်ခံခြင်းအား လက်ခံသဘောတူလိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထား၏။ ထို့အတူ ၄င်းတို့နှင့် အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်သော အမိန့်ကိုလည်း အဆုံးသတ်လိုက်၏။

لَقَدْ تَّابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِيْ سَاعَةِ الْعُسْرَةِ

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ အကြင် မုဟာဂျိရ်နှင့် အန်ဆွာရ်တော်များအပေါ်သို့လည်းကောင်း ကရုဏာတော်နှင့် လှည့်တော်မူခဲ့၏။ ယင်း 'မုဟာဂျိရ်'နှင့် အန်ဆွာရ်သာဝကတို့သည် မိမိတို့အနက် လူတစ်စု၏ စိတ်နှလုံးများ တိမ်းစောင်းလုဆဲ ဖြစ်ပြီးနောက် ကြပ်တည်းသော အချိန်ကာလ၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ နောက်သို့ လိုက်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဤနေရာတွင် မေးခွန်းတစ်ခု ပေါ်ပေါက်သည်မှာ 'သောင်ဗာဟ်'ဆိုသေသည်မှာ အပြစ် 'ဂိုနာဟ်' ကျူးလွန်သည့်အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ထိုအချက်မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူသည်ဆိုသော် ၄င်း၏ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်းသာ လက်ခံလိုက်သည်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ထို့အပြင် အကြင်ဆွဟာဗာသာဝကများနှင့် မုဟာဂျိရ်များ၊ အန်ဆွာရ်များသည် အစကနဦး၌ကပင် 'ဂျီဟားဒ်' အတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်ကြသူများဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့သည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ်ကျူးလွန်ခြင်းလည်း မရှိ။ ထိုသူတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်းသည် မည်သည့်အပြစ်ကြောင့် 'ကဗူးလ်'လက်ခံသဘောတူလိုက် ခြင်းဖြစ်သနည်း။ ဖြေကြားချက်တစ်ခုမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အားလုံးအား အပြစ်ဒုစရိုက်မှ ကယ်တင်လိုက်ခြင်းသည် 'သောင်ဗာဟ်'ဟူသော အမည်ဖြင့် တင်စားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအားလုံးအား 'သောင်ဗာဟ်'ပြုသောသူများအဖြစ် ပြုလုပ်လိုက်၏။ ၎င်းတွင် 'သောင်ဗာဟ်'၏ အရေးကြီးပုံနှင့် လိုအပ်ချက်သည် မည်သူမည်ဝါအတွက် မလိုအပ်ဟူသည်မှာ မရှိကြောင်း ညွှန်းဆို၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဆွဟာဗာများသည်ပင်လျှင် 'သောင်ဗာဟ်'၏ လိုအပ်ချက်ရှိပေသည်။ အခြားအာယသ်တော်တစ်ခု၌ လာရှိသကဲ့သို့

تُوْبُوْا اِلَى اللهِ جَمِيْعًا

ဆိုလိုသည်မှာ 'အားလုံး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ 'သောင်ဗာဟ်'ပြုလုပ်ကြကုန်လော။' အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နီးကပ်ခြင်း၏ အဆင့်အတန်းသည် ကုန်ဆုံးသွားသည်မရှိ။ အကြင်သူသည် နေရာတစ်နေရာ၌ ရောက်ရှိသော် ထိုနေရာ၏ ရှေ့မှောက်တွင်လည်း ထို့ထက်မြင့်သော နေရာတစ်နေရာတည်ရှိနေ၏။ အကြင်နေရာ၏အစား လက်ရှိနေရာတွင် ရပ်တန့်လိုက်ခြင်းသည် လျော့နည်းမှုတစ်ခု၊ ပျင်းရိမှုတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်အား ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် လက်ရှိနေရာမှ အထက်တွင်ရှိသော နေရာရရှိရန် 'သောင်ဗာဟ်'ပြုရန် လိုအပ်၏။

سَاعَةِ الْعُسْرَةِ

ထို 'ဂျိဟာဒ်'တွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ **سَاعَةِ الْعُسْرَةِ** ဟု တင်စားထား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မွတ်စ္စလင်မ်များသည် ထိုအချိန်တွင် ကျပ်တည်းမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။ ဟဇရသ်ဟစန် ဗစ္စရီ (ရဟ) အမိန့်ရှိသည်မှာ လူ (၁၀) ဦးအတွက် အစီးအနင်းတစ်ခု ဖြစ်၏။ အကြင်အစီးအနင်းအပေါ်တွင် အလှည့်ကျ စီးနင်းသွားခြင်း ဖြစ်၏။ ရိက္ခာသည်လည်း အလွန်နည်းပါး၍ သာမန်ရိက္ခာသာလျှင် ဖြစ်၏။ အခြားတစ်ဖက်၌ အလွန်ပူပြင်းသော ရာသီဥတုနှင့် လမ်းခရီး၌ ရေသည် အချို့နေရာတွင်သာလျှင် အနည်းငယ်ရှိ၏။

مِنْۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيْغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ

ထိုအာယသ်တော်၌ အချို့သူများ၏ နှလုံးသားအား **زيغ** ဟူသော စကားလုံးဖြင့် တင်ပြထား၏။ ၎င်းသည် သာသနာအား ငြင်းဆန်ခြင်းကို မဆိုလိုပေ။ သို့သော် ဤနေရာတွင် ရာသီဥတု ပြင်းထန်ခြင်း၊ ရိက္ခာနည်းပါးခြင်းအား အကြောင်းခံ၍ စွမ်းရည်သတ္တိ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း၊ 'ဂျိဟာဒ်'မှ တိမ်းရှောင်ခြင်းကို ဆိုလို၏။ ဆင့်ပြန့်ထားသော ဟဒီးစ်တော်များသည် ထိုအချက်အပေါ် သက်သေဖြစ်၏။ ထိုပြစ်ချက်ကြောင့်ပင် ၎င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်'အား လက်ခံသဘောတူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا

ထိုအာယသ်တော်၌ **خُلِّفُوْا** ဟုဆိုသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အနောက်ချန်ရစ်ခဲ့သောသူများဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ အကြင်သူများ၏ 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံခြင်း၏ ကိစ္စအား ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းကို ဆိုလို၏။ ဤအာယသ်တော်တွင် ပါရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတို့ကား

① ဟာဇရသ်ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ؓ၊
② မိုရာရာဗင်န် ရဗီးအ် ؓ၊
③ ဟေလားလ်ဗင်န် အိုမိုင်ယာ ؓ တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုသာဝကကြီး (၃) ပါးသည် စိတ်စေတနာဖြူစင်သော အန်ဆွာရ်များဖြစ်ကြ၏။ ၄င်းတို့သည် ထို့ထက်အလျင်၌ပင် 'ဗိုင်အသ် သေအွကွာဗာ'၌ ပါဝင်၍ ပထမစစ်ပွဲများတွင်လည်း လိုက်ပါခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုအခါ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၍ ၄င်းဆိုးသွမ်းမှုတွင် နစ်မွန်းသွား၏။ ထို့ပြင် အကြင်မုနာဖစ်က်များသည် မိမိ၏ အရေခြုံဆိုးသွမ်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါခဲ့ကြပေ။ ၄င်းတို့ကလည်း ဤသူများကို (သုံးဦးသော အန်ဆွာရ်) အကြံပြုခဲ့သောကြောင့် ဤသူများ၏ စိတ်ဓါတ် လျော့နည်းသွား၏။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဂျိဟားဒ်'မှ ပြန်လည်ကြွမြန်းလာရာ ၄င်းမုနာဖစ်က်များသည် ခစားဝင်ကာ လိမ်လည်ကျိန်ဆို အကြောင်းပြမှုများကို ပြု၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား နှစ်သိမ့်စေတော်မူလို၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ၄င်းတို့၏ အတွင်း (စိတ်နှလုံး) ပိုင်းဆိုင်ရာများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အပ်နှံ၍ အပြင်းပန်းကျိန်ဆိုမှုကို လက်ခံတော်မူလိုက်လေ၏။ သို့ရှိရာ ဤသူများသက်သက်သာသာ နေခဲ့ကြလေ၏။ အချို့သောသူများမှ ထိုအန်ဆွာရီပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးကို အကြံပြုခဲ့ကြသည်မှာ အသင်တို့လည်း လိမ်လည်အကြောင်းပြ၍ မိမိတို့ အပြစ်မဲ့ကြောင်း လျှောက်ထားပါလေ။ သို့သော် ဤအန်ဆွာရီတို့၏ စိတ်နှလုံးသည် ၄င်းအချက်အား အပြစ်ဆိုနေ၏။ အလိုသဘောမှာ အပြစ်တစ်ခုသည် စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါခဲ့ခြင်းကြောင့် ကျူးလွန်ပြီးဖြစ်လေရာ ယခု ဒုတိယအပြစ်တစ်ခုကို ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့မှောက်တွင် လိမ်လည်၍ရမည် ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့်သာလျှင် အပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မိမိ၏ အပြစ်ကို ဝန်ခံတောင်းပန်လိုက်၏။ ထိုသို့ ကျူးလွန်ခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်အဖြစ် ၄င်းတို့နှင့် စလာမ်မေတ္တာပို့သခြင်းနှင့် စကားစမြည် ပြောဆိုခြင်းအား ဖြတ်တောက်ခဲ့၏။ ရလဒ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ ၄င်းတို့အကြောင်းကို ပေါ်လွင်စေပြီး လိမ်လည်ကျိန်ဆို အကြောင်းပြခဲ့ကြသူများ၏ လိမ်လည်မှု လိုက်ကာကို ဖွင့်စေခဲ့၏။ ၄င်းလိမ်လည်မှု ပေါ်လွင်သွားမှုနှင့် ၄င်းတို့၏ ရလဒ်ဆိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပထမအာယသ်တော်များတွင် يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် ၄င်းပုဂ္ဂိုလ်မြတ် (၃) ဦး၏ အမှန်ဆိုမှု၊ အမှားဝန်ခံ 'သောင်ဗာဟ်'ပြု တောင်းပန်မှုအကြောင်း ထိုအာယသ်တော်တွင် ကျရောက်ခဲ့၏။ ၄င်းနောက် ရက်ပေါင်းငါးဆယ်တိုင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ မျက်နှာလွှဲ (လျစ်လျူရှုမှု) နှင့် ဆွဟာဗာသာဝကကြီးများ၏ စလာမ်နှင့် ကလာမ် (မေတ္တာပို့သခြင်း၊ စကားစမြည်ပြောဆိုခြင်း) အဆက်ဖြတ်ထားသော ကြီးမားသည့် ဒုက္ခဝေဒနာအား ခံစားပြီးသည့်နောက် အလွန်တရာ ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် တမန်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များအကြားဝယ် ကျေနပ်နှစ်သက်မှု ရရှိသွားလေ၏။

စစ်မှန်သော ဟဒီးစ်တော်များမှ ထိုအန်ဆွာရ်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သုံးဦး၏ အဖြစ်အပျက်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက်

အမှန်ကန်ဆုံးနှင့် အတိကျဆုံး (ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ နောက်) သော ကျမ်းကြီးနှစ်စောင် ဖြစ်သည့် ဗိုခါရီ၊ မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်းနှင့် မြောက်မြားစွာသော ဟဒီးစ်ကျမ်းစောင်များတွင် ၎င်းအကြောင်း အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟဇရတ်ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ؓ ၏ အကျယ်တဝင့် ဆင့်ပြန်ချက်များ လာရှိပေ၏။ ၎င်းသည် မြောက်မြားစွာသော အကျိုးထူးများ၊ ပညတ်ချက်များနှင့် ရပိုင်ခွင့်တာဝန်များပေါ် ဖော်ပြထား၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ဤနေရာတွင် ပြည့်ဝစွာ အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုရန် သင့်တော်သည်ဟု မှတ်ယူ၏။ ၎င်းအန်ဆွာရ်သုံးဦးတွင် ဟဇရတ်ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ؓ သည် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ရာ မိမိ၏ အကြောင်း အရာကို ဤသို့ အကျယ်တဝင့် တင်ပြထားလေသည်။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သွားခဲ့သော စစ်ပွဲတိုင်းတွင် ကျွန်ုပ် လိုက်ပါ၍ ဤ 'သဗူးက်' စစ်ပွဲ၌ပင် မလိုက်ပါခဲ့ပေ။ သို့ရှိရာ 'ဗဒရ်' စစ်ပွဲမှာ ရုတ်တရက်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အားလုံး လိုက်ပါရန်လည်း အမိန့်မရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် မလိုက်ပါသူများအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မည်ဟူ၍လည်း မမိန့်ခြွေခဲ့ပေ။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် 'လိုင်လေသွလ်အွက္ကဗာဗိုင်အသ်' ၌လည်း ရှိခဲ့ပြီး ၎င်း 'ဗိုင်အသ်' တွင် ကျွန်ုပ်သည် အစ္စလာမ်အား ကူညီမှုပြုမည်။ အစ္စလာမ်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ကာကွယ်မည်ဟူ၍လည်း ကတိပြုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤ 'ဗိုင်အသ်သေအွက္ကဗာဟ်' ကိုမှ 'ဗဒရ်' စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခြင်းထက် နှစ်သက်ခဲ့၏။ စင်စစ် လူများထံတွင် 'ဗဒရ်' စစ်ပွဲမှာ ကျော်ကြား၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏ 'သဗူးက်' စစ်ပွဲ၌ ပျက်ကွက် ခဲ့ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်၏ ဘက်စုံအခြေအနေကောင်းနေပုံနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်း ရှိနေမှု သည်ကား ၎င်းထက်အလျင် ဤသို့ မရရှိခဲ့ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ ကျွန်ုပ်ထံတွင် ဤထက် အလျင် အစီးအနင်းနှစ်ခု တစ်ချိန်တည်းတွင် စုစည်းသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပေ။

ထို့ပြင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် စစ်ထွက်ရာ၌ စစ်ဆင်မှုပြုရာတွင် မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖုံးကွယ်နေသောအနေဖြင့် ဤသို့ ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အကြင်ဘက်ကို သွားရောက်တိုက်ခိုက် ဆင်နွှဲရမည်ဆိုသော် ၎င်းဘက်နှင့် ဆန့်ကျင်သည့်ဘက်သို့ မဒီနာမှ ထွက်ခွာလေ့ ရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့် မုနာဖစ်က်အရေခြုံများသည် အစားယူသောအနေဖြင့် (မွတ်စ္စလင်မ်နှင့် ယှဉ်ဘက်) တိုက်ခိုက်ရင်ဆိုင်ရမည့်သူကို ကြိုတင်သတင်းမပို့ဆောင်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် စစ်ပွဲ၌ ဤသို့ ပရိယာယ်ပြု ဉာဏ်ဆင်ခြင်း ပိုင်သည်ဟု အမိန့်ရှိ၏။

ဤမှုတွင် 'သဗူးက်' စစ်ပွဲ ကျရောက်လာ၏။ ဤစစ်ပွဲတွင် အချို့ခွဲခြားမှုများ ပါရှိနေပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

(၁) ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤစစ်ပွဲကို အလွန်တာရာ ပူပြင်းမှုနှင့် ကျပ်တည်းသော အခြေအနေ မျိုးတွင် ဆင်နွှဲရန် ဆန္ဒပြုခဲ့ခြင်း၊

(၂) ခရီးလမ်းကား ဝေးလှခြင်း၊

(၃) ယှဉ်ပြိုင်ရမည့် ရန်သူ့စစ်တပ်အင်အား၊ အရေအတွက်သည် များပြားလှခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤစစ်ပွဲအား ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ကြေညာလိုက်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် ဤစစ်ပွဲအတွက် ပြည့်ပြည့်ဝဝ စီစဉ်မှုပြုရန်အတွက် ဖြစ်ချေ၏။

ဤ ‘သဗူးက်’ စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ကြသူများ၏ အရေအတွက်ကိုမူ မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၏ အဆိုအရ တစ်သောင်းထက် ကျော်၏။ ၄င်းအပြင် ဟဇရသ်မအားဇ် ؓ သခင်ထံမှ ဟဇရသ်ဟာကင်မ် ؓ သခင် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ‘ကျွန်ုပ် ဤစစ်ပွဲတွင် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ လိုက်ပါခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေအတွက်မှာ သုံးသောင်းထက်ကျော်၏။’

ထို့ပြင် ဤစစ်ပွဲသို့ ထွက်ခွာရာ၌ လူဦးရေစာရင်းကို မရေးမှတ်သောကြောင့် မလိုက်ပါလိုသူများ သည် အခွင့်ကောင်းယူ၍ ကျွန်ုပ် မသွားခဲ့လျှင် မည်သူတစ်ဦးမှ သိမည်မဟုတ်ပေ။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် ထွက်ခွာချိန်သည် စွန်ပလွံမှည့်ချိန်ဖြစ်လေရာ ဥယျာဉ်ပိုင်ရှင်များသည် ဤတွင် (သစ်သီးခူးရာ၌) ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေကြ၏။ ထိုသို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့သည် စစ်ဆင်ရန် အသင့်ဖြစ်ရှိသွား၏။ ကြာသပတေးနေ့တွင် စစ်ဆင်နွှဲရန် စတင် ထွက်ခွာ ခဲ့၏။ ထို့ပြင် ခရီးသွားခြင်းကို ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ကြာသပတေးနေ့တွင် ထွက်ခွာခြင်းကို နှစ်သက် လေ၏။ ၄င်းခရီးသည် ‘ဂျိဟားဒ်’ အတွက်ဖြစ်စေ၊ (သို့) အခြားသော အကြောင်းကိစ္စဖြင့် ထွက်သော ခရီးဖြစ်စေ (ကြာသပတေးနေ့ သွားခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူလေသည်။)

ကျွန်ုပ်၏ အခြေအနေမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ‘ဂျိဟားဒ်’ ထွက်မည်ဟု စီမံမှုများ ပြုလုပ်၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် အဆင်သင့်မဖြစ်ဘဲ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာ၏။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်တွင်းဝယ် ‘ဂျိဟားဒ်’ ပြုရန် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်ထွက်ရန် လိုအပ်သည်ဟု စိတ်တွင်းရှိသော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက် ချက်များ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပျက်ပြယ်သွားခဲ့၏။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံး ‘ဂျိဟားဒ်’ ထွက်ခွာသွားသော် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထွက်ခွာသွားမည်။ လမ်း၌ တစ်နေရာရာတွင် သွားရောက်ဆုံစည်း မည်ဟု စိတ်တွင်း၌ရှိသော်ငြားလည်း ဤလုပ်ရပ်သည် (ကြေကွဲဖွယ်ရာ) ဖြစ်မလာခဲ့ပေ။

ကအစ်ဗင်န်အစ်ဗ္ဗလ်မာလစ်က် ؓ သခင်မှ ပြောကြားသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ စစ်ချီသွား တော်မူပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မဒီနာမြို့တစ်မြို့လုံး၌ မုနာဖစ်က်များနှင့် ဒုက္ခသည် မွတ်စ္စလင်မ်တစ်စုမှအပ အမျိုးသားတစ်ဦးကိုမျှ တွေ့ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် အထူးပင် တုန်လှုပ်ချောက်ချားရကာ သောကများရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘သဗူးက်’ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိသွားသော် ထိုင်ဝိုင်းတစ်ခု၌ ‘ကအစ်ဗင်န် မာလိက် မည်သို့ ဖြစ်နေသနည်း။ (ထိုသူ အဘယ်မှာနည်း)’ ဟု မေးမြန်း၏။ ဗနူစလ်မာဟ်မျိုးနွယ်ဝင် တစ်ဦးမှ ‘အို, အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ ထိုသူ့အား သူ၏ စည်းစိမ်ခံစားလိုမှုနှင့် ဂုဏ်မာနသည် စစ်ချီထွက်ခွင့် မပြုပါ’ ဟု ကြားဖြတ်ဖြေကြားလေသည်။ ထိုအခါ သာဝကကြီး မုအားဇ်အိဗ်နေဂျဗလ်က ဗနီစလ်မာဟ်မျိုးဝင်အား ‘အသင်သည် မကောင်းသော စကားကို ဆိုနေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ ပြောဆိုအံ့။ ကျွန်ုပ်သည် ကအစ်ဗင်န် မာလစ်က်၌ ကောင်းမွန်သော အကြောင်းမှတစ်ပါး အခြားတစ်စုံတစ်ရာမျှ မတွေ့မြင်ပါ’ ဟု ပြောဆိုလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် သာဝကအချင်းချင်း ဤသို့ အခြေအတင် ပြောဆိုနေကြသည်ကို နားထောင်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသည်။

ဟဇရသ်ကအ်ဗ်ဗင်န် မာလစ်က်မှ ဆက်လက်၍ တင်ပြသည်မှာ ‘ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ‘ဂျီဟားဒ်’စစ်ပွဲမှ ပြန်လည်ကြွမြန်းလာနေပြီဟူသော သတင်းအား ကြားသိသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ထိုထို ဤဤ အကြောင်းပြ၍ မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်နိုင်မည့် လိမ်လည်ဖြားယောင်းမှုအမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ၊ အကြံ အစည်များ ထုတ်ရလေသည်။ ၎င်းအကြံအစည်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ မနှစ်မြို့ခြင်း ပပျောက် သွားမည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မိမိအိမ်သူအိမ်သားများနှင့် မိတ်ဆွေသင်္ဂဟအပေါင်းတို့ထံမှ အကူအညီများ ရယူထားလေသည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ စစ်ပွဲမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည့်အကြောင်း ကြားသိရ သော အခါတွင် လိမ်လည်လှည်ဖြားရန် ကြံစည်ထားသည့် အကြံအစည်အားလုံးတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ စိတ် နှလုံးတွင်းဝယ် လုံးဝ ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။ ထို့နောက် တစ်စုံတစ်ရာသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူသည်မဟုတ်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်စိတ်တွင်း ပိုင်းဖြတ်လိုက်လေသည်။’ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် နံနက်နေသည် အနည်းငယ် မြင့်တက်နေသည့်အချိန် (ကျားရှုနမာဇ် ဝတ်ပြုရန်အချိန်) တွင် မိမိအစဉ်အလာ အတိုင်း မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ဝင်ရောက်လာ၍ ဦးစွာ ခရီးမှ ဆိုက်ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဗလီဝတ် ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်၍ နမာဇ်နှစ်ရကအသ်ဖတ်လေ့ ရှိသည်။ ထို့နောက် ဟဇရသ်ဖာသွေမဟ် ؓ သခင်မထံ ကြွမြန်းသွားပြီးသည့်နောက် မိမိ၏ ကြင်ယာတော်များနှင့် တွေ့ဆုံလေ့ရှိ၏။

ထိုဓလေ့တော်နှင့်အညီ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဦးစွာ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ သွား၍ နမာဇ် နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ဝတ်ပြုပြီးသည့်နောက် ဗလီတွင် ထိုင်နေစဉ် ‘သဗူးက်’စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါခဲ့ ကြသော မုနာဖစ်က် (၈၀) ကျော်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ခစားဝင်၍ လိမ်လည်အကြောင်းပြကာ မှားယွင်းစွာ ကျိန်ဆိုခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ၎င်းတို့၏အပေါ်ယံ ဝန်ခံကျိန်ဆိုမှုများကို လက်ခံ တော်မူလိုက်၏။ ထို့ပြင် ချမ်းသာခွင့်ရရန် ဆုပန်ပေး၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့၏ အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ အပ်နှံလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ၌ပင် ကျွန်ုပ်သည်လည်း အခစားဝင်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် သွား၍ ထိုင်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ‘စလာမ်’ပေးသော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ စိတ်ဆိုးသူတစ်ဦး တစ်ခါတစ်ရံ ပြုကျင့်သကဲ့သို့ အရေးမမူခဲ့ပေ။ ထို့နောက် အခြားဆင့်ပြန်ချက်အချို့တွင် လာရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မျက်နှာတော်ကို လွှဲခဲ့၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်မှ လျှောက်ထားသည်မှာ အို၊ ကိုယ်တော်၊ အဘယ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်ဘက်မှ မျက်နှာတော်ကို လှည့်ထားပါသလော။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ ကျွန်ုပ် အရေခြုံမဟုတ်ပါ။ သာသနာရေးကိစ္စများတွင်လည်း သံသယပြုသူများထဲမှလည်း မဟုတ်ပေ။ သာသနာတော်ကိုလည်း အလွဲသုံးစားမလုပ်ခဲ့ပါ။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ဤသို့ဆိုလျှင် အသင် အဘယ် ကြောင့် ‘ဂျီဟားဒ်’၌ မလိုက်ပါခဲ့သနည်း။ အသင် အစီးအနင်းလည်း ဝယ်ယူလိုက်ပြီးမဟုတ်လော။

ကျွန်ုပ်မှ လျှောက်ထားထိုက်သည်မှာ ‘စေကန်မုချ အကယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ နေရာတွင် အခြားသော လောကီသား မည်သူမဆို ရှိနေပါမူ အကြောင်းပြ၍ ၎င်း၏ မကျေနပ်မှုမှ ရှောင်နိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် အငြင်းအခုံပြုရာ၌ဖြစ်စေ၊ စကားထွင်စဉ် ပြောဆိုရာ၌ဖြစ်စေ၊ အလွန်

တရာ ကျွမ်းကျင်၏။ သို့သော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့မှောက်တွင် လိမ်လည်၍ ပြောဆိုခဲ့သည်ရှိသော် လက်ရှိ ကိုယ်တော် ယုံကြည်သွားမည်ဆိုသော်လည်း ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မကြာမီ ကျွန်ုပ်၏ အခြေအနေမှန်ကို ပြသ၍ ကျွန်ုပ်အား မနှစ်သက် မကျေနပ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေမည်ကို ကျွန်ုပ် သိရှိသွားလေ၏။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ကျွန်ုပ် အမှန်စကားကို ဆိုခဲ့သည်ရှိသော် လုပ်ရပ်ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ စိတ်ဆိုးခဲ့သည်ရှိသော် ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်ပေးမှုကို မျှော်လင့်နိုင်သည်။ အမှန်ဆိုရသော် 'ဂျိဟားဒ်'၌ ကျွန်ုပ် မလိုက်ပါခဲ့ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းပြချက်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်သည် ဓနအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ကာယအားဖြင့်ဖြစ်စေ တောင်းတင်းမှုနှင့် ကြွယ်ဝမှုသည် ဤထက်အလျင် မရှိခဲ့ပေ။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤသူသည် မှန်သောစကားကို ဆိုခဲ့၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိသည်မှာ 'ကောင်းလေစွ။ အသင် သွားလော့။ အသင်နှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဆုံးဖြတ်မှု ပြုပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ် ဤနေရာမှ ထပြန်ရာ ဗနီဆလ်မာမှ အချို့သူတို့ ကျွန်ုပ်နောက်မှ လိုက်ပါလာ၍ ပြောဆိုသည်မှာ ဤထက်အလျင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမြင်တွင် အသင့်အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာမျှ မကျူးလွန်ခဲ့ပေ။ ဤသို့ အသင် အဘယ်ကြောင့် ညံ့ခဲ့ရသနည်း။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဤအချိန်၌ အကြောင်းတစ်ခုခု ပြလိုက်လျှင် ပြီးပေသည်။ အခြားဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသူများအကြောင်း ပြသကဲ့သို့ အကြောင်းပြသင့်သည်။ ထို့ပြင် အသင်၏ အပြစ်မှ လွတ်မြောက်မှုရရန်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ 'အစ်သိဂ်ဖွာရ်'ပြုလိုက်လျှင် လုံလောက်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အသိဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤသူများသည် ကျွန်ုပ်ကို အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် မကောင်းပြောဆိုမှုကြောင့် ကျွန်ုပ် ပြန်သွား၍ ကျွန်ုပ် ပထမပြောဆိုခဲ့သော စကားမှာ မှားယွင်း၍ ကျွန်ုပ်တွင် အကြောင်းပြချက် အမှန်ရှိသည်ဟု လျှောက်ထားရန်ပင် အတွေးပေါ်ခဲ့၏။

သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် စိတ်တွင်း၌ 'ဂိုနာဟ်'ပြစ်မှုတစ်ခုအပေါ် ဒုတိယပြစ်မှုတစ်ခု ထပ်မံ ကျူးလွန်မှုမပြုရန် (နှလုံးသားမှ စကား) ပြောဆိုနေ၏။ 'ဂိုနာဟ်'တစ်ခုမှု စစ်ပွဲမှ မျက်နှာလွှဲခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ 'ဂိုနာဟ်'တစ်ခု လိမ်လည်ခြင်းဖြင့် မကျူးလွန်ချင်ပေ။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းတို့အား မေးမြန်းသည်မှာ ထိုဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသူများတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ မိမိ၏ အမှားကို ဝန်ခံမည့်သူ ရှိပါအံ့နည်း။ ၎င်းတို့မှ နောက်ထပ် နှစ်ဦးရှိသည်ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုနှစ်ဦးလည်း အသင်ကဲ့သို့ မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံလိုက်ကြ၏။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ကိုလည်း အသင့်အား အဖြေပေးသကဲ့သို့ ပြောဆိုလိုက်လေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို စောင့်လော့။ ကျွန်ုပ်မှ ထိုသူနှစ်ဦးကို မေးရာ ၎င်းတို့မှ မုရာရာဟ်အိဗ်နေ ရဗီအ်အွမ္မရီနှင့် ဟေလာလ်ဗင်န်အုမိုင်ယာဝါကေဖွီတို့ ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြား၏။

အိဗ်နေအဗီဟာသင်မ်၏၏ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် လာရှိသည်မှာ ၎င်းတို့တွင် (ဦးစွာ) မုရာရာဟ် رضي الله عنه ၏ သခင်၏ စစ်ပွဲ၌ မလိုက်ပါနိုင်ခဲ့မှု၏ အကြောင်းခံသည် ၎င်း၏ ဥယျာဉ်တွင် ထိုအခါ အသီးများ မှည့်ဝင်းနေရာ ၎င်းသည် ပထမသည် များစွာသော 'ဂျိဟားဒ်'များ လိုက်ပါခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဤစစ်ပွဲမှ မလိုက်ပါမှု အပြစ်မဖြစ်လောက်ပေဟူ၍ စိတ်တွင်း၌ ပြောဆိုခဲ့၏။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်းသည် မိမိ၏ အပြစ်ကို

သိ၍ ဝန်ခံလိုက်ပြီးသည့်နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကတိပြုလိုက်သည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ ဤဥယျာဉ်ကို အလ္လာဟ်၏ လမ်းတော်၌ လှူဒါန်းလိုက်၏။

၎င်းနောက် ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ် ဟဇရတ်ဟေလာလ်ဗင်န်အုမိုင်ယာ رضي الله عنه ၏အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ အိမ်သူအိမ်သားများသည် အတော်တန်ကြာ ကွဲကွာခဲ့ကြရာ ၎င်းနှစ်တွင် စုစည်းသွားကြ၏။ သို့ရှိရာ ဤနှစ်တွင် 'ဂျီဟားဒ်'၌ မလိုက်ပါဘဲ မိမိအိမ်သူ၊ အိမ်သားများနှင့်အတူ နေရန် ရည်ရွယ်တွေးတောခဲ့၏။ ၎င်း အုမိုင်ယာဟ် رضي الله عنه သခင်လည်း မိမိအပြစ်ကို သတိရလာသော် ၎င်းသည်လည်း အိမ်သူအိမ်သားများနှင့် သီးခြားနေရန် ကတိပြုလိုက်လေသည်။

ကအစ်ဗင်န်မာလိစ်က် رضي الله عنه သခင် ဆင့်ပြန်သည်မှာ ၎င်းတို့မှ ကျွန်ုပ်အား 'ဗဒရ်'စစ်ပွဲ၌ ပါရှိကြသော 'မုဂျာဟီဒ်'နှစ်ဦးအကြောင်းကို ဆိုရာ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ ပြုကျင့်မှုကို လိုက်လုပ်သင့်သည်ဟု ဆိုကာ အိမ်ပြန်လာခဲ့၏။

ဤတွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ သည် ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးအား 'စလာမ်ကလာမ်' (စကားစမြည် မေတ္တာပို့မှု) မှ ဆွဲဟာဗာများအား တားမြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိမြဲအတိုင်း မွတ်စ္စလင်မ်များကို ချစ်ခင်ခဲ့၏။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့မှ မျက်နှာလွှဲခဲ့၏။

အိဗ်နေအဘီရှိုင်ဘာ رضي الله عنه သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် လာရှိသည်မှာ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ အခြေအနေမှာ ကျွန်ုပ်တို့လူများထံ သွားသော် ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား စကားမပြောဆိုကြပေ။ စလာမ်လည်း မဆိုပေ။ ထို့ပြင် 'စလာမ်' ဆိုလျှင်လည်း မပြန်ကြပေ။

မုစနဒ်အဗ်ဒွရ်ရဇ္ဇားကံ رضي الله عنه သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင်လည်း လာရှိသည်မှာ ၎င်းအချိန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အချိန်ဆိုးဖြစ်ခဲ့၏။ ပထမရှိသောသူလည်း မရှိတော့ပေ။ ၎င်းပထမရှိသော ဥယျာဉ်မရှိတော့ချေ။ ရှေးအလျှင်ရှိခဲ့သော နေရာဌာန အိမ်လည်း မရှိတော့ပေဟူ၍ မြင်တွေ့နေရ၏။ အားလုံးသော အရာများသည် သူစိမ်းဆန်နေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အကြီးမားဆုံး သောကမှာ ကျွန်ုပ် ဤအခြေအနေမျိုးတွင် သေဆုံးကွယ်လွန်သွားမည်ဆိုသော် ကိုယ်တော် မြတ် ﷺ ကျွန်ုပ်၏ 'ဂျနာဇာဟ်နမာဇ်' ဖတ်ပေးမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မပြုလုပ်တော်မူပါစေနှင့်။) ဤအတောအတွင်း ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ 'ဝဖားသ်'ဖြစ်သွားခဲ့သည်ရှိသော် ကျွန်ုပ် သက်တမ်းတစ်လျှောက် လူ့ဘုံအလယ်တွင် ဤသို့ပင် သေးသိမ်မှုဖြင့် ကုန်လွန်ရမည်ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ကျွန်ုပ်အတွက် လောကမြေပထဝီတစ်ခွင်သည် ကျောထောက်နောက်ခံမဲ့ ဘဝနှင့်ပင် ခေါင်းစိုက်နေမည်ကိုသာ ကျွန်ုပ် တွေ့မြင်လျက်နှင့် ညပေါင်းငါးဆယ် ကုန်လွန်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်ကာလတွင် ကျွန်ုပ်၏ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ဖြစ်သော (မုရာရာဟ်နှင့် ဟေလာလ်) သည် အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကြေကွဲ၍ အိမ်တွင်း၌ပင် ထိုင်နေလေ၏။ ထို့ပြင် နေ့၊ ည ငိုကြွေးနေကြ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် လူငယ်ဖြစ်သည့်အလျောက် အပြင်ထွက်သွားလာနေ၏။ မွတ်စ္စလင်မ်တို့နှင့်အတူ နမာဇ်အတူဖတ်၏။ ကျွန်ုပ် ဈေးတွင်း၌ လည်ပတ် သွားလာခဲ့သော်လည်း မည်သူမှ စကားပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ စလာမ်ပေးသည်ရှိသော် စလာမ်မပြန်ပေ။ နမာဇ်အပြီး ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထိုင်ဝိုင်းတွင်

ထိုင်ရာ၌ စလာမ်ပေးပြီး ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ နှုတ်တော်မှ စလာမ်၏ အဖြေပေးသည်၊ မပေးသည်ကို ကြည့်လေ့ရှိ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အနီးတွင် နမာဇ်ဖတ်ပြီး ကိုယ်တော်အား ဂရုစိုက်ကြည့်မိသည်။ နမာဇ်စတင်ရာ၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ကြည့်ဟန်ရှိပြီး ကျွန်ုပ်ကြည့်လိုက်လျှင် ကိုယ်တော် မျက်နှာလွှဲလိုက်လေ၏။

လူများ၏ ဂရုမမူမှုသည် အလွန်ကျယ်ပြန့်သွားလေရာ တစ်နေ့သော် ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ ညီဝမ်းကွဲ ကသာဒါဟ် ؓ သခင်ထံသို့ ၎င်း၏ ဥယျာဉ်ခြံအတွင်း နံရံကျော်ဝင်သွား၍ စလာမ်ပေးရာ ၎င်းမှ အဖြေမပေးခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ်မှ ‘အို, ကသာဒါဟ်၊ ကျွန်ုပ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား မည်ကဲ့သို့ ချစ်သည်ကို အသင်မသိသလော။’ ထိုအခါ ဟဇရသ်ကသာဒါဟ် ؓ သခင်က နှုတ်ဆိတ်နေခဲ့ပြီး အဖြေမပေးခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ်မှ ထပ်ပြန်တလဲလဲ မေးသောအခါ သုံးလေးကြိမ်မြောက်မှ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ့်ရစူလ်သာ သိတော်မူမည်’ ဟူ၍သာ ဖြေ၏။ ကျွန်ုပ် ငိုချလိုက်ပြီး ဝင်သည့်အတိုင်း ခုန်ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်ကာလ၌ပင် တစ်နေ့ ကျွန်ုပ်မဒီနာဈေးထဲ ဖြတ်လျှောက်ရာ မထင်မှတ်ဘဲ ဆီးရီးယားနိုင်ငံမှ နဗ်သွိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ၎င်းသည် သီးနှံမျိုးစေ့ရောင်းရန် ဆီးရီးယားမှ မဒီနာသို့ လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို မြင်တွေ့ခဲ့သည်မှာ ၎င်းက လူတို့အား ကအ်ဗ်ဗင်နိမာလစ်က်၏ လိပ်စာအား မေးမြန်းနေရာ လူများသည် ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ကြည့်၍ ညွှန်ပြလိုက်လေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျွန်ုပ်ထံ ပိုးပုဝါဖြင့် ရေးသားထားသော ဂဿာန်ဘုရင်ထံမှ စာလွှာတစ်စောင် ပေး၏။ ၎င်းစာလွှာတွင် ရေးသားထားသော အကြောင်းအရာများမှာ ‘အသင့်အား အသင်၏ နဗီက သစ္စာမတည်၊ ဝေးကွာစွာနေကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကြားသိနေရပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဒုက္ခဖြစ်ရာဌာနတွင် ထားတော်မူမည်မဟုတ်။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ လာခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ကောင်းစွာ ပြုစုကူညီကြပါမည်’ ဟု ရေးသားထားလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ထိုစာကို ဖတ်၍ ဤသည်လည်း စမ်းသပ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ခံယူလိုက်မိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာဖိရ်များ ကျွန်ုပ်အား ၎င်းတို့နှင့် ပူးပေါင်းရန် လိုလားကြသည်။ ထိုစာအား ယူ၍ ရှေ့ဘက်သို့သွားသော် ပန်းပဲဖိုတစ်ခုကို တွေ့၍ ထိုအထဲတွင် မီးရှို့လိုက်လေသည်။

ဟဇရသ်ကအ်ဗ်မှ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ရက်ပေါင်း (၄၀) ပြည့်မြောက်သောနေ့တွင် တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံတော်မှ ကျွန်ုပ်အား မိမိဇနီးနှင့် လွတ်ကင်းစွာနေရန် အမိန့်တော်တစ်ရပ်ရှိကြောင်း ပြောဆို၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘သွလာ်းက်’ ပေးလိုက်ရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်နည်း’ ဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းမှ ‘ထိုသူမ၏ အနီးတွင် မနေဘဲ သီးခြားနေရန် ပြောဆို၏။ ထိုနည်းတူစွာ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေနှစ်ဦးထံသို့လည်း အမိန့်တော်များ ရောက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မိမိဇနီးအား မိမိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ မရောက်ရှိလာသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်မသည် မိမိ၏ သားချင်းများထံ သွားရောက်နေထိုင်ပါ’ ဟု ဖြေကြားလိုက်ပေသည်။

ဟေလာလ်ဗင်န်အုမိုင်ယာ၏ ဇနီးဖြစ်သူ ခေါင်လာဗင်န်သေ့အာစွင်မ်သည် ဤအမိန့်တော်အား ကြား၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် အခစားဝင်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ ‘အို, ကိုယ်တော်၊

ဟေလာလ်ဗင်န်အုမိုင်ယာသည် အင်အားချည့်နဲ့သော အဖိုးအိုတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအား ပြုစုယုယမည့်သူ ဟူ၍ မရှိပါ။ အိဗ်နေ့အဘီရှိုင်ဗာ၏ ဆင့်ပြန်ချက်၌လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မျက်လုံးအားနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မျိုးမသည် ၎င်းအား ပြုစုသည်ကို ကိုယ်တော် မနှစ်မြို့ပါသလော’ဟု လျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မှ ‘ပြုစုခြင်းအား တားမြစ်ခြင်းမဟုတ်။ အသင်မထံ မချဉ်းကပ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။’ ၎င်းမှ ဆက်လက်လျှောက်ထားသည်မှာ ‘ဟေလာလ်သည် အိုးမင်းရင့်ရော်သွားသည့်အတွက် လှုပ်ရှားမှုပင်လျှင် မရှိတော့ပေ။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ ၎င်းအပေါ် ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှု၏ ဖိစည်းမှုသည် နေ့ရောညပါ ငိုယိုလျက်ရှိ၏။’

ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ؓ သခင်မှ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ‘ကျွန်ုပ်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်နှင့် ပတ်သက်သော သူအချို့မှ အကြံဉာဏ် ပေးကြသည်မှာ အသင်သည်လည်း ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ သွား၍ ကိုယ်တော် သည် ဟဇရတ်ဟေလာလ်အား ခွင့်ပြုသကဲ့သို့ အသင့်ဇနီးအား အတူနေရန် ခွင့်တောင်းခံလော။ ကိုယ်တော် မြတ် ﷺ ၏ ဘက်မှ မည်သို့သော အဖြေရရှိမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိသည့်အတွက် ကျွန်ုပ် ဤသို့ မပြုလုပ်နိုင် ကြောင်း ပြန်လည်ပြောဆို၏။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်သည် လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ (အမျိုးသမီးအား အတူထားခြင်း သည် ရှောင်ကြဉ်ရန် အချက်နှင့် ဆန့်ကျင်၏။) ဤအခြေအနေနှင့်ပင် ဆယ်ရက်တာည ကုန်ဆုံးသွား၍ ရက်ပေါင်းငါးဆယ် ပြည့်ဝစွာ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့၏။ မုစနဒ်အဗ်ဒုရ်ရဇ္ဇာက်၏ ဆင့်ပြန်ချက်၌ လာရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ ‘သောင်ဗာဟ်’လက်ခံတော်မူကြောင်း ညဥ့်၏ နောက် ဆုံးယံ၌ ကျရောက်လာလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် မုအ်မင်န်၏ မိခင် ဟဇရတ်အွမ္မေ့စလ်မာသည်လည်း အသင့် ရှိနေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ခွင့်ပြုမည်ဆိုသော် ဟဇရတ်ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က်အား ထိုအချိန်၌ပင် သွားရောက် သတင်းပေးမည်ဟု သူမမှ လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ဤသို့ ပြုလုပ်မည်ဆိုသော် လူများ စုရုံးသွားကြမည်။ ညဥ့်၌ အိပ်စက်ခြင်းသည်လည်း အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရှိသွားမည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ကအဗ်ဗင်န်မာလက်စ် ؓ သခင်မှ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ငါးဆယ်၏ ညဥ့်ကုန်ဆုံးပြီးသည့် နောက် ‘ဖဂျရ်’နမာဇ် ဝတ်ပြုပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်သည် မိမိအိမ်ခေါင်မိုးပေါ်တွင် ထိုင်လျက်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အခြေအနေသည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ တင်ပြထားသကဲ့သို့ပင် ပထဝီမြေပင်မှာ ကျယ်ပြန့်ပါလျက် ကျွန်ုပ်အဖို့ ကျဉ်းမြောင်းသွားခဲ့၏။ ‘စိလ်အ်’ တောင်ထိပ်မှ အသံကျယ်လောင်စွာဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဟစ်ကြွေး နေသည်မှာ ‘အို, ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က်၊ အသင် ဝမ်းသာလော။’

မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်အမရ် ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် လာရှိသည်မှာ ဤကျယ်သော အသံဖြင့် အော်ဟစ် ပြောဆိုသူမှာ ဟဇရတ်အဘူဘကရ် ؓ သခင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ‘စိလ်အ်’တောင်ထိပ်တက်၍ ပြောကြား သည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဟဇရတ်ကအဗ်ဗင်န်မာလက်စ် ؓ သခင်၏ ‘သောင်ဗာဟ်’အား သဘောတူ နှစ်မြို့မှု၏ သတင်းကောင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် ဟဇရတ်အွတ်ကာဗာ ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက် ၌ ဤသတင်းကောင်းအား ဟဇရတ်ကအဗ်ကို ပြောကြားရန်အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် ပြေးလွှား၍ ၎င်းတို့အနက်မှ တစ်ဦးသည် အရှေ့သို့ ရောက်ရှိသွားပြီး နောက်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ ‘စိလ်အ်’

တောင်ပေါ်သို့တက်၍ အသံပြု၏။ ဤပြေးလွှားသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးမှာ ဟဇရတ်အဗူဗကရ် ؓ သခင်နှင့် ဟဇရတ်အုမရ် ؓ သခင်တို့ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြ၏။

စာအဗ်ဗင်န် မာလစ်က် ؓ သခင်မှ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤအသံအား ကြား၍ ကျွန်ုပ် 'စဂျ်ဒဟ်'၌ ရောက်ရှိသွား၏။ ၎င်းနောက် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးမဆုံး ငိုယိုလျက်ရှိ၏။ ယခု ကျယ်ဝန်းမှု ဆိုက်ရောက်လာပြီဟု ကျွန်ုပ်သိရှိလိုက်ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဖဂျရ်'နမာဇ်ပြီးသည့်နောက် ဆွဟာဗာများအားလုံးအား ကျွန်ုပ်၏ 'သောင်ဗာဟ်'ကို သဘောတူနှစ်မြို့ကြောင်း သတင်းပေး၏။ ယခု အားလုံးသောသူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးအား မင်္ဂလာစကား ပြောဆိုရန်အတွက် ပြေးလွှားလာကြ၏။ အချို့သည် မြင်းများကို စီးနင်း၍ ကျွန်ုပ်ထံ ရောက်ရှိလာကြ၏။ သို့သော် တောင်ပေါ်တက်၍ အသံပြုသောသူများ၏ အသံသည် စောလျင်စွာ ရောက်ရှိလာ၏။

ကအဗ်ဗင်န်မာလစ်က် ؓ သခင်မှ ဆက်လက်၍ တင်ပြသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ ခစားရန်အတွက် လာသော လူတို့သည် အစုလိုက် အပြုံလိုက် ကျွန်ုပ်အား မင်္ဂလာစကား ပြောဆိုရန် လာနေကြ၏။ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ကျွန်ုပ် 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ္ဒေနဗဝီ' သို့ ဝင်ရောက်သွားသော ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ကိုယ်တော်၏ ဘေးပတ်လည်တွင် ဆွဟာဗာများ တစ်စုတစ်စည်းတည်း ရှိနေကြောင်းကို တွေ့မြင်ရလေ၏။ ကျွန်ုပ်အာ တွေ့သောအခါ အားလုံးထက်အလျင် သွလ်ဟာဗင်န် အုဗိုင်ဒုလ္လာဟ် ؓ သခင်သည် မတ်တတ်ရပ်၍ ကျွန်ုပ်အား ဖက်လဲတကင် 'မုစွာဖဟာဟ်'ပြုလုပ်၍ 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံခြင်းအပေါ် မင်္ဂလာစကားများ ပြောဆို၏။ ဟဇရတ်သွလ်ဟာ ؓ သခင်၏ ဤကျေးဇူးတရားသည် ကျွန်ုပ် မည်သည့်အခါမှ မေ့လျော့လိမ့်မည်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်အား စလာမ်ဆိုသော် ကိုယ်တော်၏ မင်္ဂလာရှိသော မျက်နှာတော်သည် ကြည်နူးမှုများကြောင့် တောက်ပ၍နေသည်။ ကိုယ်တော်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အို၊ ကအဗ်၊ အသင်၏ သက်တမ်း၌ မွေးဖွားသည့် အချိန်မှစ၍ ယနေ့အထိ အားလုံးထက် အမွန်မြတ်ဆုံး နေ့တစ်နေ့ဖြစ်သည်ဟု သတင်းကောင်းပါးလေ၏။ ဟဇရတ်ကအဗ်မှ လျှောက်ထားသည်မှာ အို၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ ဤအမိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဘက်မှလော၊ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှလော။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ အသင် အမှန်တရား ပြောဆိုသည့်အတွက် အသင်၏ အမှန်တရားအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ထုတ်ဖော်လိုက်ပေးခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ရှေ့တော်တွင် ထိုင်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ 'အို၊ ကိုယ်တော်၊ ကျွန်ုပ်၏ 'သောင်ဗာဟ်'သည် မိမိပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းအရာအားလုံး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ 'ဆွဒ်ကာဟ်'ပြု လှူဒါန်းခြင်းသာ ဖြစ်ရှိရမည်။' ကိုယ်တော် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤသို့မဟုတ်ပေ။ အသင် မိမိလိုအပ်ချက်အတွက် အချို့ပစ္စည်းများကို ထားရှိလျှင် ကောင်းပေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်မှ တစ်ဝက် လှူဒါန်းရန် လျှောက်ထားသော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ငြင်းဆန်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်မှ သုံးပုံတစ်ပုံကို လှူဒါန်းရန် တောင်းခံလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မှ လက်ခံတော်မူလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်မှ လျှောက်ထားသည်မှာ 'အို့, ကိုယ်တော်၊ ကျွန်ုပ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မှန်ကန်စွာပြောဆိုခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်မှုပေးခဲ့ရာ ကျွန်ုပ် ကတိပြုသည့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အမှန်မှလွဲ၍ အမှားကို မည်သည့်အခါမှ ပြောဆိုမည် မဟုတ်ပေ။' တစ်ဖန် အမိန့်ရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် မလိမ်ညာရန် ကတိပြုပြီးသည့်နောက် 'အလ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ်' ယနေ့တိုင် ကျွန်ုပ်နှုတ်ဖျားမှ လိမ်လည်စကား မထွက်ခဲ့ပေ။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏ အသက်ဇီဝိန် ကုန်လွန်သည်အထိ ထိုအတိုင်း အမှန်တရားအပေါ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထားရှိမည်ကို မျှော်လင့်ယုံကြည်၏။ ဟဇရသ်ကအဗ်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ အစ္စလာမ်လက်ခံပြီးသည့်နောက် ၎င်းထက်ကြီးသော စည်းစိမ်ကား ကျွန်ုပ်ကို မရရှိခဲ့ပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် အမှန်ဆို၏။ အမှားမှ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍ ကျွန်ုပ် လိမ်လည်ခဲ့ပါမူ အခြားသူများ လိမ်လည်ကျိန်ဆို၍ ပျက်စီးသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်လည်း ပျက်စီးသွားပေမည်။ ၎င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ سَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ မှ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ အထိ အမိန့်ကျရောက်တော်မူ၏။ အချို့သောသူများမှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ၎င်းတို့သုံးဦးနှင့် ရက်ပေါင်းငါးဆယ် အဆက်ဖြတ်မှုသည် ထိုအချက်အပေါ် မူတည်နေခြင်းဖြစ်မည်။ ၎င်းမှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ တို့ 'သဗူးက်' စစ်ပွဲကို ရက်ပေါင်းငါးပယ် ဆင်နွှဲခဲ့ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ (ဤဆင့်ပြန်ချက် အစုံအလင်နှင့် အကြောင်းအရာ အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆိုချက်ကိုမူ သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီမှ ကောက်နုတ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်၏။)

ကအ်ဗ်ဗင်နိမာလစ်က် ؓ သခင်၏ အထက်ဖော်ပြပါဟဒီးစ်တော်များနှင့်ပတ်သက်သော အကျိုးကျေးဇူးများ

ကအ်ဗ်ဗင်နိမာလစ်က် ؓ သခင်သည် မိမိ၏ အဖြစ်အပျက်အား အကျယ်တဝင့် တင်ပြရခြင်းတွင် မွတ်စ္စလင်မ်များအတွက် အကျိုးကျေးဇူး မြောက်မြားစွာနှင့် လမ်းညွှန်မှုများ ပါရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ထိုဟဒီးစ်တော်အား ပြည့်ဝစွာ ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းအကျိုးကျေးဇူးမှာ

(၁) ထိုဟဒီးစ်တော်မှ တင်ပြသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် များသောအားဖြင့် စစ်ပွဲများတွင် စစ်သွားရမည့်ဘက်နှင့် ဆန့်ကျင်သောဘက်သို့ ရွေးချယ်၍ မဒီနာမြို့မှ သွားလေ့ရှိ၏။ ဤသို့ ပြုမူခြင်းအားဖြင့် အစ္စလာမ့်ဆန့်ကျင်ရေးသမားများမှာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မည်သည့်အုပ်စု၊ အမျိုးအနွယ်အား စစ်ခင်းရန်အတွက် သွားရောက်နေသည်ကို မသိရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းကို ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ اَلْحَرْبُ خُدْعَةٌ ဆိုလိုသည်မှာ စစ်ပွဲတွင် လှည့်ဖြားခြင်းပိုင်သည်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ ထိုအချက်တွင် အချို့သောသူများသည် စစ်ပွဲတွင် မုသားပြောဆို၍ ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုအား ဒုက္ခပေးခြင်းပိုင်သည်ဟု မှားယွင်းမှုများ၌ ရောက်ရှိသွား၏။ ဤသည် မှန်ကန်မှုမရှိပေ။ လှည့်စားမှုဆိုသည်မှာ မိမိ၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုများ ဒုက္ခသက်ရောက်စေခြင်းကို ဆိုလို၏။ ပမာဆိုရသော်

စစ်တိုက်ရန်အတွက် ဆန့်ကျင်သောဘက်မှ ထွက်ခြင်း။ သို့သော် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မုသားပြောဆို၍ ဒုက္ခပေးခြင်းအား မဆိုလို။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည်လည်း စစ်ပွဲ၌ မပိုင်ပေ။ ဤသို့ ပြုမူဆောင်ရွက်၍ လှည့်စားခြင်းအား ပိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။ ၎င်းသည် ကတိကဝတ်များ မပတ်သက်ကြောင်း မှတ်ယူရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းနောက် ကတိဖျက်ခြင်းသည် သင့်မြတ်မှုအတွက် (သို့) စစ်ပွဲတွင် မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို မပိုင်ပေ။

(၂) ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ခရီးထွက်ခြင်းအား ကြာသာပတေးနေ့ကို နှစ်သက်တော်မူသည်။ စစ်တိုက်ရန်အတွက် ခရီးထွက်သည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) အခြားကိစ္စကြောင့်ဖြစ်စေ၊

(၃) မိမိ၏ သူတော်စင်တစ်ပါးပါး လမ်းပြလမ်းညွှန်သော ပီးရ် (သို့) ဆရာသခင်များနှင့် ဖခင်အား သဘောတူနှစ်မြို့ရန်အတွက် မုသားပြောဆိုခြင်းလည်း မပိုင်ပေ။ ၎င်း၏ ရလဒ်သည်လည်း မကောင်းပေ။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အခြေအနေမှန်အား ဝဟီအား အကြောင်းခံ၍ သိရှိသွားလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် မုသားပြောဆိုခြင်း၏ ရလာဒ်သည် မကောင်းပေ။ ပမာဆိုရသော် ဟာဇရသ်ကအဗ် ဗင်နိမာလစ်ကနှင့် အခြားဆန့်ကျင်ဘက်သူများ၏ တင်ပြပါအဖြစ်အပျက်မှ ရှင်းလင်းစွာ သိရှိရလေသည်။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏နောက် အခြားသော သူတော်စင်များအပေါ် ဝဟီကျရောက်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ 'အိလ်ဟာမ်'နှင့် 'ကရှ်ဖ်'ဖြင့် သိရန်လည်း အရေးမကြီးပေ။ သို့သော် အတွေ့အကြုံအရ မုသားပြောဆိုခြင်းသည် အမင်္ဂလာတစ်ပါးဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တန်ခိုးအာနုဘော်အရ ဤသို့သော အကြောင်းခံများ စုစည်းရေးသားပြီး နောက်ဆုံးတွင် ဤသူတော်စင်သည် ထိုမုသားပြောဆိုသူအပေါ် အမျက်ဒေါသဖြစ်ရှိသွား၏။

(၄) ထိုအဖြစ်အပျက်မှ အပြစ်တစ်ခုခု၏ အပြစ်ဒဏ်အား မွတ်စ္စလင့်မ်များ၏ ခေါင်းဆောင်သည် ဤသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့် သိရှိ၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အထက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြသကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား စလာမ်နှင့် စကားစမြည်ပြောဆိုခြင်းမှ ဖြတ်တောက်မှု အမိန့်အား ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၅) ဤအဖြစ်အပျက်အကြောင်းကုဏ္ဍမှ ဆွဟာဗာကြီးများ၏ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကို အနှိုင်းမဲ့ချစ်ခင်ကြပုံကို သိရှိရပြီးသည့်နောက် ထိုသို့ အဆက်အသွယ် စလာမ်၊ ကလာမ် (ပြောဆိုမှု၊ မေတ္တာပို့မှု) ဖြတ်တောက်မှုကာလ၌လည်း အဆုံးခန်းတိုင် ချစ်မှုကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ ခစားဝင်မှုကို မစွန့်လွှတ်ခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် တစေ့တစောင်း ကြည့်ကာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ဂရုပြုနေကြ၏။ ၎င်းနောက် အဆက်အသွယ်မှုပြုရန် သောကပြုလျက်သာ ရှိသည်။

(၆) ကအဗ်ဗင်နိမာလစ်က رضي الله عنه သခင်၏ အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေတော် ဟာဇရသ်ကသာဒါဟ် رضي الله عنه သခင်သည် ၎င်းကအဗ်သခင်၏ စလာမ်ကို မတုန့်ပြန်မှုနှင့် စကားစမြည်မပြောဆိုမှုဖြင့် ပေါ်လွင်နေသည်မှာ ရန်သူဖြစ်ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရန်ငြိုးထားခြင်းကြောင့် မဟုတ်ရုံသာမက ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်တော်ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဂရုပြုလိုက်နာခြင်းအတွက်သာ ဖြစ်၏။ ၎င်းဖြင့် သိရှိရသည်မှာ ကိုယ်တော်

မြတ် ﷺ မှ ထုတ်ပြန်လိုက်သော ဥပဒေများသည် လူတို့အတွက် အပြင်ပန်းကျင့်သုံးရန်သာမက နှလုံးသား အပေါ်၌ပါ ၎င်းအမိန့်တော်သည် လွှမ်းမိုးသွား၏။ ထို့ပြင် အမြင့်၌ဖြစ်စေ၊ အကွယ်၌ဖြစ်စေ ထိုအမိန့်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုပေ။ ၎င်းအမိန့်တော်ကို ကျင့်သုံးရာ၌ မိမိနှင့် မည်မျှ ရင်းနှီးချစ်ခင်လှသော မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟနှင့် ဆန့်ကျင်ရလင့်ကစား ၎င်းအမိန့်ကိုသာ ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်လေ့ရှိ၏။

(၇) ဟဇရသ်ကအ်ဗ် ؓ သခင်ထံသို့ ဂဿာန်းဘုရင်၏ သဝဏ်လွှာ (စာလွှာ) ကို မီးဖို၌ ထည့်လိုက်ခြင်းအကြောင်းဖြင့် ဆွဟာဗာသခင်များ၏ အီမာန်ခိုင်ခံ့မှုသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ နှင့် ၎င်း မွတ်စ္စလင်မ်အပေါင်းတို့၏ အဆက်ဖြတ်မှုဖြင့် အလွန်တရာ ပူဆွေးမှုကြောင့် ကမ္ဘာလောကရှိ ဘုရင်ကြီး တစ်ပါးမှ အဆင့်ရာထူးဖြင့် ရမ္မက်ပေးသော်လည်း စိတ်တွင်း၌ မည်သို့မည်မျှပင် တပ်မက်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။

(၈) 'သောင်ဗာဟ်' လက်ခံကြောင်း ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ဟဇရသ်အဗူဗကရ် ؓ နှင့် ဟဇရသ်ဥမရ် ؓ နှင့် အခြားသော ဆွဟာဗာများသည် ဟဇရသ်ကအ်ဗ်အား သတင်းကောင်းပေးရန် ပြေးလွှားခြင်း၊ ထို့နောက် ၎င်းထက်အလျင် အားလုံးတို့၏ စလာမ်၊ ကလာမ်မျှကိုပင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် အဆက်ဖြတ်မှုဖြင့် ပေါ်လွင်နေသည်မှာ ဖြတ်တောက်ထားသော ကာလမျိုး၌လည်း စိတ်နှလုံးတွင်း ကအ်ဗ် သခင်အား ချစ်နေပြီး စိတ်ဆက်သွယ်မှု ရှိနေကြသည်။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ အမိန့်တော်ဝယ် အားလုံးကို စွန့်ပယ်၍ 'သောင်ဗာဟ်' လက်ခံခြင်းအာယသ်တော် ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ၎င်းဖြင့် အတွင်းကျကျ အဆက်အသွယ်ပြုခဲ့မှုကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

(၉) ဆွဟာဗာကြီးများက ဟဇရသ်ကအ်ဗ် ؓ သခင်အား သတင်းကောင်းပါးရန် သွားခြင်းဖြင့် သိရှိရသည်မှာ ပျော်ရွှင်စရာ အကြောင်းကိစ္စ ပေါ်သော် မိမိမိတ်ဆွေများကို သတင်းကောင်းပေးခြင်းသည် ဆွန္နသ်နှင့် ကိုက်ညီ၏။

(၁၀) အပြစ်တစ်ခုခုအား 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံသည့်အချိန်တွင် ပစ္စည်းဥစ္စာအား ပေးကမ်း စွန့်လှူခြင်းသည် အပြစ်များ ပလပ်မှုဖြစ်စေရန်အတွက် အကောင်းဆုံး သက်ရောက်မှုတစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့သော် ပစ္စည်းဥစ္စာအားလုံး စွန့်လှူခြင်းသည် မကောင်းပေ။ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ပို၍ စွန့်လှူခြင်းအား ကိုယ်တော် မြတ် ﷺ နှစ်မြို့ခြင်း မရှိပေ။

يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၌ စစ်ပွဲတွင် နောက်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သော အချို့စိတ်ထားဖြူစင်သော သူများ၏ အခြေအနေကို တင်ပြပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံမှုအား လက်ခံခြင်း စသည်တို့၏ ရလဒ်သည် ၎င်းတို့၏ 'သက္ကဝါ' ရှောင်ကြဉ်မှုနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ဤအာယသ်တော်တွင် မွတ်စ္စလင်မ်များ 'သက္ကဝါ' ရှောင်ကြဉ်မှု ရရှိစေရန်အလို့ငှာ လမ်းညွှန်ပြသထား၏။ ၎င်းနောက် كُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ အာယသ်တော်မှ ရှောင်ကြဉ်မှုတရား ရရှိခြင်း၏ နည်းလမ်းမှာ သူတော်စင်သူတော်ကောင်းများ၏ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ကျင့်စဉ်တို့နှင့်

ကိုက်ညီရန် ရည်ညွှန်းတော်မူ၏။ ထိုအာယသ်တော်မှ ဤသို့ ရည်ညွှန်းမှုလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ အကြောင်းမှာ ဤပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုသည် မုနာဖစ်က်အရေခြံများ၏ အသိုင်းအဝိုင်း အကြံအစည်ပေးမှုလည်း ပါဝင်ပတ်သက်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်အား သွေဖည်သူများ၏ ထိုင်ဝိုင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ၎င်းနောက် သူမွန်သူမြတ်များ၏ ထိုင်ဝိုင်းအား ရွေးချယ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဤနေရာတွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်အစား صَادِقِينَ ဆိုသော စကားလုံးအား သုံးနှုန်းအမိန့်ရှိခြင်းသည် အာလင်မ်ပညာရှင်နှင့် သူမွန်သူမြတ်အား ခွဲခြားသိရှိစေရန်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ သူမွန်သူမြတ်ဆိုသည်မှာ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ အတွင်းအပြင် တသမတ်တည်းဖြစ်၍ 'နီယသ်'သည်လည်း မှန်ကန်မှုရှိရမည်။ ကျင့်ကြံမှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အဆိုအမိန့်များသည်လည်း မှန်ကန်တိကျမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သာ သူမွန်သူမြတ်ဖြစ်နိုင်သည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ
حَوْلَهُم مِّنَ الْأَعْرَابِ أَن يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ وَ
لَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ
ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَئُونَ
مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُم بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾

၉ : ၁၂၀ ॥ ॥ မဒီနာမြို့သားများနှင့် ၎င်းတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှိကြသော 'အာရဗ်'ကျေးတောသားတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်အား စွန့်၍ နောက်တွင် နေရစ်ခဲ့ကြရန် မသင့်လျော်ပေ။ ၎င်းပြင် ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အသက်ဇီဝိန်များကို ထိုရစူလ်တမန်တော်မြတ်၏ အသက်ဇီဝိန်ထက် ပိုမို၍ နှစ်သက်မြတ်နိုးကြရန်လည်း မရှိထိုက်ပေ။

(ထိုသို့ အမိန့်ပြဌာန်းတော်မူခြင်း၏) အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ၎င်းတို့တွင် သက်ရောက်ခဲ့သော ရေငတ်မှုပင်ဖြစ်စေ၊ ပင်ပန်းမှုပင်ဖြစ်စေ၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုဖြစ်စေ၊ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများ (မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်အောင်) အမျက်ဒေါသထွက်စေမည့် မည်သည့်သွားလာ (ခြေလှမ်း) မှုကို၊ သွားလာ (လှမ်းခဲ့) ကြသည်ဖြစ်စေ၊ ရန်သူတစ်ဦးဦးထံမှ မည်သည့် (လက်ရပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဖမ်းဆီးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း (ရရှိ) ခံစားခဲ့ကြရသည်ရှိသော် ၎င်းသူတို့အဖို့ ခံစားခဲ့ကြရသော ထိုအချက်အသီးသီးတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူတစ်ပါးစီ ရေးသားခြင်း ခံခဲ့ကြရချည်းသာဖြစ်၏။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းမြတ်သည့် အကျင့်သီလ ကျင့်မူသော သူတို့၏ အကျိုးကို အချည်းနှီးဖြစ်စေတော်မူသည် မဟုတ်ချေ။

وَلَا يُنْفِقُوْنَ نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً وَّلَا يَقْطَعُوْنَ
وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢١﴾

၉ း ၁၂၁ ။ ။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည် အနည်းငယ်မျှပင် (လှူဒါန်း) သုံးစွဲကြသည်ဖြစ်စေ၊ အကြီးအကျယ် (လှူဒါန်း) သုံးစွဲကြသည်ဖြစ်စေ၊ ထို့အတူ ၎င်းသူတို့သည် မည်သည့်တောင်ကြားအရပ်ကိုမဆို ဖြတ်ကျော်သွားလာခြင်းကို ပြုကြသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူတို့အဖို့ ရေးသားထားရှိပြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ (ယင်းကဲ့သို့ ရေးသား၍ ထားရှိခြင်းမှာ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့အား ၎င်းသူတို့ ကျင့်မူခဲ့ကြသော အကျင့်အမူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကောင်းဆုံးသော အကျိုးကျေးဇူးများကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ချေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

မဒီနာမြို့သားတို့အဖို့ ၎င်းသူတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရှိကြသော အာရပ်ကျေးတောသားတို့အဖို့လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ အား စွန့်၍ နောက်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြရန် မသင့်လျော်ခဲ့ချေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အသက်ဇီဝိန်များကို ထိုရစူလ်တမန်တော်၏ အသက်ဇီဝိန်ထက် ပို၍ နှစ်သက်ကြရန်လည်း မထိုက်ပေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် ပင်ပန်းကြီးစွာ စစ်မြေပြင်သို့ ချီတက်ကြွသွားတော်မူပေရာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ စည်းစိမ်များနှင့် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြရန် အလျှင်းမပြုမသင့်ပေ။) သို့သာမက ကိုယ်တော်နှင့် လိုက်ပါသွားရန် အရေးကြီး၏။ ဤကဲ့သို့ နောက်ချန်ရစ်ခဲ့ခြင်း မပြုဘဲ ကိုယ်တော်နှင့်အတူ လိုက်ကြရန် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကား (ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ချစ်ရာရောက်သည့်အပြင် ၎င်းစစ်မြေပြင်သို့ သွားရောက်ကြသော သူများသည် စိတ်ထားဖြူစင်မှုနှင့်တကွ သွားရောက်သော အချက်တိုင်းအချက်တိုင်း၌ စဝါးဗ်ရရှိမည်။) ထိုသူတို့၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်တွင် မည်သည့်ရေငတ်မွတ်ခြင်း ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အား အမျက်ဒေါသထွက်စေသည့် မည်သည့်သွားလာမှုကို သွားလာကြသည်ရှိသော်၊ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ရန်သူတစ်ဦးဦးထံမှ သတင်းတစ်စုံတစ်ရာ ရရှိသည်ဆိုသော်၊ ထိုအချက်အသီးသီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူတစ်ရပ်သည် ရေးသားခြင်းခံရပေမည်။ (အချို့သော လုပ်ရပ်များသည် မိမိသဘောဆန္ဒနှင့် မပြုလုပ်ရသော်ငြားလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်ခံနှစ်မြို့မှုအတွက် တောင်းခံမှုကြောင့် မလွဲဧကန် ပြုလုပ်ရသော လုပ်ရပ်များသည်လည်း မိမိသဘောဆန္ဒအရ ပြုကျင့်သကဲ့သို့ အကျိုးစဝါးဗ် ရေးမှတ်ခြင်းခံရမည်။ ထိုကတိတော်ကြောင့် အကျိုးရရှိမှုမှ လက်လွတ်ဖြစ်စရာ

အကြောင်းမရှိပေ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကျင့်သီလ ကောင်းမြတ်သော သူတို့၏ အကျိုးကို (ကတိပြုထားသည့်အတိုင်း) အချည်းအနှီး ဖြစ်စေတော်မူမည် မဟုတ်ချေ။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် အသေးအဖွဲ့ သုံးစွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အကြီးအကျယ် သုံးစွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း သုံးစွဲကြသည်ရှိသော်၊ ထို့အတူ ၎င်းတို့သည် မည်သည့်တောင်ကြားအရပ် တစ်ရပ်ရပ်ကိုမဆို ဖြတ်ကျော်ကြသည်ရှိသော် ထိုသူတို့အဖို့ (ကောင်းမှုများ၌) ရေးသားထားရှိပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ရေးသားထားခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ၎င်းတို့၏ အပြုအမူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကောင်းဆုံးသော အကျိုးကျေးဇူးတော်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်း၌ ဖြစ်ချေသည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကျိုးကျေးဇူး ရေးမှတ်လိုက်သည်ဆိုသော် အစားရမည်သာဖြစ်၏။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ထိုအာယသ်တော်နှစ်ခုတွင် ဆန့်ကျင်သောသူများ၏ ဆန့်ကျင်ချက်အပေါ် ပြစ်တင်ရှုံ့ချခြင်း၊ ၎င်းနောက် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ထို့အပြင် ‘ဂျိဟာဒ်’ စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်သော သူများ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် စစ်ပွဲတစ်လျှောက် ခြေလှမ်းတိုင်း၏ ပြောဆိုလုပ်ရပ်တိုင်းအပေါ် ထို့အပြင် ကြိုးပမ်းမှုတိုင်းနှင့် အခက်အခဲတိုင်းအပေါ် ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးများအား တင်ပြထား၏။ အကြင်အာယသ်တော်၌ ‘ဂျိဟာဒ်’ စစ်တိုက်စဉ် ကာလအတွင်း ရန်သူအား ဒုက္ခတစ်ခုခု သက်ရောက်စေခြင်း၊ ၎င်းတို့ အမျက်ဒေါသဖြစ်စေမည်။ တိုက်ကွက်စစ်ဆင်ခြင်းဟူသရွေ့သည်လည်း ကောင်းမြတ်သော ကျင့်စဉ်ဖြစ်၍ အကျိုးကျေးဇူး ခံထိုက်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا۟ كَآفَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ
مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا۟ فِى ٱلدِّينِ وَ
لِيُنذِرُوا۟ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

၉ : ၁၂၂ ။ ။ စင်စစ် မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့သည် (စစ်မြေပြင်သို့) အားလုံး တစ်ယောက်မကျန် ထွက်ကြရန် မလိုအပ်ပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အနက် အုပ်စုတိုင်းမှ လူတစ်စုသည်သာလျှင် (စစ်တလင်းသို့) အဘယ်ကြောင့် မထွက်ကြသနည်း။ (ထွက်ကြရပေမည်။) သို့မှသာလျှင် (ကျန်လူများသည်) ဒီးန်သာသနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (အသိတရားကို) သင်ယူဆည်းပူးနိုင်ကြပေမည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် (စစ်တလင်းမှ) မိမိတို့ထံ ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြသော မိမိတို့၏ အမျိုးသားများအား (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များကို ဟောပြောခြင်းအားဖြင့်) သတိပေးနှိုးဆော်နိုင်ကြပေမည်။ သို့မှသာလျှင် ထိုအမျိုးသားတို့သည် (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ) ရှောင်ကြဉ်ကြရာကုန်မည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ငှင်းနောက် အမြဲထာဝရအတွက် မွတ်စ္စလင်မ်တို့အားလုံး ‘ဂျိဟာဒ်’ပြုရန် တစ်ဦးမကျန် သွားရောက်ရမည်ဟူ၍လည်း မဖြစ်သင့်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငှင်းအတွင်း အခြားသော သာသနာရေးရာ လုပ်ငန်းဆောင်တာများသည်မူ ဆိုင်းငံ့သွားပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤသို့ အဘယ်ကြောင့် မပြုရမည်နည်း။ အလိုမှာ ငှင်းတို့ထဲမှ များပြားလှသော အုပ်စုကြီးများမှ အုပ်စုငယ်များ ခွဲကာခွဲကာ ‘ဂျိဟာဒ်’ပြု၍ အချို့သူများသည်မူ အိမ်၌ နေခဲ့ရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအိမ်၌ ကျန်ရှိခဲ့သော သူတို့သည် ကိုယ်တော်ရှိနေစဉ်တွင် ကိုယ်တော်ထံမှ၊ ငှင်းနောက် သာသနာ့ပညာရှင်များထံ သာသနာရေးရာ အသိတရားများကို သင်ယူရန်သာ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ပြင် ဤသူများသည် ‘ဂျိဟာဒ်’သို့ သွား၍ ငှင်းထံ ပြန်လာကြသောအခါ ငှင်းတို့ကို သာသနာ့စကားများ တင်ပြ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အမိန့်တော်များကို မဖီဆန်ရန် ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုရမည်။ ငှင်းသူတို့သည် သာသနာစကားများကို ကြားနာ၍ မကောင်းမှုများမှ ရှောင်ကြဥ်ကြပေမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

‘စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်’၌ ‘သဗူးက်’စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးအနက် အလွန်အရေးကြီးကြောင်းအား ဆက်တိုက် တင်ပြထား၏။ ထို့အတွက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် လှည်းနေလှေအောင်း မြင်စောင်းတွင် ရှိနေကြသူတို့ကိုပင် စစ်ရေးအတွက် အသင့်ရှိကြရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့၏။ မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံးသည် ထိုအထဲ၌ ပါဝင်ရမည်။ ထိုအမိန့်တော်အား အကြောင်းမဲ့ ဖီလာဆန့်ကျင်ခြင်း လုံးဝ မပိုင်ချေ။ အကြင်သူတို့သည် ဖီလာဆန့်ကျင်သော လုပ်ရပ်၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိကြ၏။ ငှင်းတို့အနက် များသောအားဖြင့် မုနာဖစ်က်များဖြစ်ကြသည်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကြောင်း မြောက်မြားစွာသော အာယသ်တော်များ၌ အထက်တွင် တင်ပြပြီးဖြစ်၏။ အချို့စိတ်ထားဖြူစင်သော မုအ်မင်န်များသည်လည်း ပျင်းရိလျော့ရဲမှုအား အကြောင်းခံ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏။ ငှင်းတို့၏ ‘သောင်ဗာဟ်’ပြု အမှားဝန်ခံမှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သဘောတူ လက်ခံခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ငှင်းအဖြစ်အပျက်များမှ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်မှာ ‘ဂျိဟာဒ်’စစ်ပွဲတိုင်း၌ မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံးအပေါ်၌ စစ်ချီတက်ရန် (ဖွရ်ဓ်) ဖြစ်၍ နောက်ကျန်ခဲ့ခြင်းသည် (ဟရာမ်) ဖြစ်သည်။ စင်စစ်မှာ ရှရီအသ်အမိန့်ပညတ်ချက်အရ ‘ဂျိဟာဒ်’သည် ‘ဖွရ်ဓ်ကေဖာရာ’ ဖြစ်သည်။ ‘ဖွရ်ဓ်ကေဖာရာ’၏ ပညတ်ချက်မှာ စစ်ပွဲအတွက် လုံလောက်သော အုပ်စုတစ်စု ပါဝင်ဆင်နွှဲသော် ကျန်ရှိသော မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ ‘ဖွရ်ဓ်’တာဝန် ကျေပွန်သွားလေ၏။

အကယ်၍ စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်သော အုပ်စုဖြင့် မလုံလောက်ဘဲ ရန်သူ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို ခံနေရမူ အနီးအနားတွင်ရှိသော မွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ ငှင်းတို့၏ အင်အားဖြည့်ဆည်း ရန်အတွက် စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ရန် ‘ဖွရ်ဓ်’ဖြစ်သွားပေမည်။ ထိုမှာလည်း လုံလောက်မှုမရှိသော် ငှင်းတို့၏ အနီးနားတစ်ဝိုက်တွင်ရှိသော မွတ်စ္စလင်မ်များထက် တစ်လောကလုံးရှိ မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံးအပေါ် ဤသို့သော အခြေအနေမျိုး၌ စစ်ထွက်တိုက်ခြင်းသည် ‘ဖွရ်ဓ်အိုင်းန်’ ဖြစ်ရှိသွားမည်။ ငှင်းမှ ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’ဖြစ်သည်။ ဤနည်းအတိုင်း ‘ဖွရ်ဓ်’ဖြစ်ရန်

နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ မွတ်စ္စလင်မ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်အနေနှင့် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆကာ စစ်ချီတက်ရန် ကြေညာသောအခါ ‘ဂျိဟားဒ်’၌ လိုက်ပါရန် ‘ဖွရဇ်’ဖြစ်ပြီး မလိုက်ပါခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’ဖြစ်မည်။ ‘သဗူးက်’စစ်ပွဲ၌ စစ်ထွက်ရန် ကြေညာခဲ့ခြင်းကြောင့် ကျရောက်ခဲ့သည့် ပုံစံကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ အထက်ပါ အာယသ်တော်၌ ၎င်းအမိန့်ကို ရှင်းလင်းထားသည်မှာ ‘သဗူးက်’စစ်ပွဲ၌မူ ကြေညာမောင်းခတ်ခြင်းမှာ သီးသန့်အမိန့်တော်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အခြေအနေတိုင်း၌ ‘ဂျိဟားဒ်’ပြုခြင်း ‘ဖွရဇ်အိုင်းန်’ မဟုတ်ပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ မွတ်စ္စလင်တိုင်းအပေါ် ‘ဂျိဟားဒ်’၌ လိုက်ပါရန် ‘ဖွရဇ်’မဖြစ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ‘ဂျိဟားဒ်’ကဲ့သို့ အစ္စလာမ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ မြောက်မြားလှစွာသော ဓမ္မသတ်များနှင့် အရေးကြီး လိုအပ်သော အခြားအချက်အလက်များလည်း ‘ဂျိဟားဒ်’အတိုင်းပင် ‘ဖွရဇ်ကိဖာယာ’ ဖြစ်လေ၏။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် အဖွဲ့စုအမျိုးမျိုးခွဲကာ လုပ်ဆောင်ရသည့်အတွက်ကြောင့် မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်း ‘ဂျိဟားဒ်’၌ သွားရန်ကား မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဤနည်းအတိုင်း ‘ဖွရဇ်ကိဖာယာ’ကိုလည်း အသင်တို့ တွေးဆနိုင်၏။ အကြင်လုပ်ငန်းသည် တစ်ဦးဆိုင်မဟုတ်ဘဲ အများပါဝင်လုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုသော် မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံး အပေါ်ဝယ် ပြည့်ဝစွာ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကို ရှရီအသ်တရားတော်၌ ‘ဖွရဇ်ကေဖာယာ’ အဖြစ် သတ်မှတ်ထား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခွဲဝေလုပ်ဆောင်ရသော လုပ်ငန်းအားလုံးသည် နေရာတကျ လည်ပတ်နေရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဤစုပေါင်းကျင့်ဆောင်မှု၌လည်း အားလုံး တာဝန်ကျေ စေရ၏။ သေဆုံးသူ မွတ်စ္စလင်မ်အား ‘ကဖန်’ဝတ်ဆင်ပေးခြင်း၊ ၎င်း ‘ဂျနာဇာဟ်နမာဇ်’ဖတ်ခြင်း၊ ဗလီ တည်ဆောက် စောင့်ရှောက်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ‘ဂျိဟားဒ်’၊ အစ္စလာမ့်နယ်နိမိတ်များ၏ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများ အစရှိသည့် ဤအချက်အလက် အားလုံးသည် ‘ဖွရဇ်ကေဖာယာ’ဖြစ်သည့်အလျောက် တစ်လောကလုံးရှိ မွတ်စ္စလင်မ်အားလုံးအပေါ် ၎င်းတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် အခြားမွတ်စ္စလင်မ်များအဖို့ ‘ဖွရဇ်’တာဝန် ကျေပွန်သွား၏။ ထို ‘ဖွရဇ်ကေဖာယာ’ အမျိုးအစား၌ အလေးအနက်ထားရမည့် လုပ်ရပ်တစ်ခုမှာ သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးခြင်းသည်လည်း အပါအဝင်တစ်ရပ် ဖြစ်၏။ တိုအာယသ်တော်၌ အထူးသဖြင့် ‘ဂျိဟားဒ်’သည် အလွန်အလေးအနက်ထားရမည့် ‘ဖွရဇ်’တာဝန် ဖြစ်သကဲ့သို့ သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးခြင်းသည်လည်း ‘ဖွရဇ်’ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထား၏။ ထို ‘ဖွရဇ်’၏ အချက်အား လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်မည့် နည်းစနစ်မှာ အုပ်စုကြီးတိုင်းမှ အုပ်စုငယ်တစ်စုသည် ‘ဂျိဟားဒ်’အတွက် ထွက်၍ ကျန်ရှိသောသူများ သာသနာ့ပညာရှာဖွေ ဆည်းပူးရမည်။ ထို့နောက် ဤသို့ သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးပြီးသည့်အခါ စစ်ပွဲ၌ သွားရောက်သော မွတ်စ္စလင်မ်များအား အခြားသော သူများအား သာသနာ့ပညာ သင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

သာသနာ့ပညာ ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းနှင့် ၎င်း၏ ‘ဖွရဇ်’အချက်အလက်များနှင့် စည်းကမ်းချက်များအကြောင်း

အေမာမ်ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤအာယသ်တော်သည် အာလင်မ်သာသနာ့ပညာ ရှာဖွေဆည်းပူးခြင်းသည် အဓိကဖြစ်၏။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်မည်ဆိုသော် သာသနာ့ပညာ၏ အကျဉ်းချုံး

လမ်းညွှန်မှုကိုလည်း ဖော်ပြ၍ ပညာရှာဖွေဆည်းပူးပြီးသည့်နောက် တစ်လောကလုံး၏ 'ဖွရ်ဇ်'အချက်အလက်များကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းအကြောင်းအရာ၌ အကျယ်တဝင့် ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်၏။

သာသနာ့ပညာရှာဖွေဆည်းပူးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး

သာသနာ့ပညာ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် ကြီးမားသော စဝါးဗ်နှင့် အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များသည် သာသနာ့ပညာနှင့် ပတ်သက်၍ သီးသန့်စာအုပ်များ ရေးသားကြလေသည်။ ဤနေရာတွင် အချို့အကျဉ်းချုံး ဆင့်ပြန်ချက်များ တင်ပြသွားမည်ဖြစ်၏။ သိရ်မေဇီကျမ်း၌ ဟဇရသ်အဗူဒရ်ဒါ رضي الله عنه သခင်မှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ဤသို့ အမိန့်ရှိကြောင်း ကြားသိခဲ့ရ၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အကြင်သူသည် အာလင်မ်ပညာ သင်ယူဆည်းပူးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သွားသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသို့ သွားခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး၌ ၎င်း၏ လမ်းအား 'ဂျန္နသ်'ဘက်သို့ ပြုပေးတော်မူမည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကောင်းကင်တမန်များသည် အာလင်မ်ပညာ ဆည်းပူးသူများအတွက် မိမိ၏ အတောင်ပံများအား ခင်းကျင်းပေးထား၏။ ထို့ပြင် သာသနာ့ပညာရှင်အတွက် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီတွင်းရှိ အဖန်ဆင်းခံဟူသမျှ၊ ၎င်းနောက် ရေထဲ၌ရှိသော ငါးများသည်လည်း ၎င်းအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိရန် ဒိုအာပြုပေးနေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် သာသနာ့ပညာရှင်၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ 'နဖွလ်အေဗာဒသ်' မြောက်မြားစွာ ပြုလုပ်သောသူထက် ပို၍ မွန်မြတ်၏။ ဥပမာ- လပြည့်ည၌ သာနေသော လသည် ကျန်ရှိသော ကြယ်တာရာများထက် လင်းဝင်းတောက်ပသကဲ့သို့ ထို့ပြင် အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များသည် အမွေစားအမွေခံများဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် နဗီတမန်တော်များသည် ရွှေငွေဥစ္စာများအား အမွေစား အမွေခံဖြစ်မထားခဲ့ပေ။ သို့သော် ပညာရပ်အား အမွေစားအမွေခံအဖြစ် ထားခဲ့၏။ အကြင်သူသည် သာသနာ့ အမွေအနှစ်အား ရရှိသော် ထိုသူသည် ကြီးမားသော အမွေအနှစ်ရရှိလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဒါရမီကျမ်း၌ မိမိ၏ စနဒ်၌ ဤဟဒီးစ်တော်အား ဆင့်ပြန်ထားသည်။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရောက်ရှိလာ၍ လျှောက်ထားသည်မှာ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး ရှိ၏။ တစ်ဦးမှာ နမာဇ်ဝတ်ပြု၍ လူတို့အား သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးနေခြင်း၌ နစ်မွန်းနေသော အာလင်မ်ဖြစ်၏။ ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်မှာ တစ်နေ့တာလုံး 'ရိုဇာဟ်'ထား၍ တစ်ညတာလုံး 'အေဗာဒသ်'၌ ရှိနေ၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးအနက်မှ မည်သည့်သည် အမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်သနည်း။ တမန်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အသင်တို့အနက် အနိမ့်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်ထက် ငါကိုယ်တော်၏ အကျိုးကျေးဇူးသည် ကြီးမားသကဲ့သို့ သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ဦး၏ အကျိုးကျေးဇူးသည်လည်း 'အေဗာဒသ်' ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုသော သူထက် ပို၍ မွန်မြတ်၏။ (ဤဆင့်ပြန်ချက်အား အေမာမ်အဗ်ဒွရ်ရဇရ်မှ ဂျာမေ့အ်ဗယာနွလ်အိလ်မ်ကျမ်း၌ စနဒ်နှင့်တကွ ဟဇရသ်အဗူစအီးခွဒ်ရီ رضي الله عنه သခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဖွေကာဟ် သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ဦးသည် ရှိုက်သွာန်နှင့် ရင်ဆိုင်ရာ၌ အာဗစ်ဒ်ပေါင်းတစ်ထောင်ထက် ပို၍ အင်အား

ကောင်း၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မိန့်တော်မူသည်မှာ လူသားသည် သေဆုံးသွားသည်ရှိသော် ၎င်း၏ ကျင့်စဉ်များသည်လည်း ဖြတ်တောက်သွားလေ၏။ သို့သော် ကျင့်စဉ်သုံးရပ်မှာ ၎င်း၏ အကျိုးကျေးဇူးသည် လူသားသေဆုံးသွားသော်လည်း သက်ရောက်နေမည် ဖြစ်၏။

ပထမအမျိုးအစားမှာ 'ဆွဒ်ကာဟ်ဂျာရိယာဟ်' (ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း)၊ ဥပမာ- ဗလီဆောက်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ သာသနာ့ပညာဖြစ်သည်။ အကြင်အစ္စလာမ်သည် မိမိ၏နောက်လည်း လူတို့အား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည် ဖြစ်မည်။ ဥပမာ- တပည့်မှ ပညာရှင်ဖြစ်သွားခြင်း၊ (ရှေ့ဆက် လူတို့အား သာသနာ့ပညာ သင်ကြားပေးခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။) (သို့) စာအုပ် ရေးသားပြုစုခြင်း၊ (လူများအား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် စာအုပ်ရေးသားပြုစုခြင်း)၊ တတိယအမျိုးအစားမှာ ဒိုအာနှင့် စဝါးဗ် အမြဲပို့နေမည့် သားကောင်းရတနာတို့ ဖြစ်သည်။ *[ကုရ်သုဗီးကျမ်း]*

သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးခြင်းသည် 'ဖွရဒ္ဓအိုင်းန်'နှင့် 'ဖွရဇေကီဖာယာ' ဖြစ်ခြင်း၏ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းချက်

အိဗ်နေအဒီးနှင့် ဗိုင်ဟကီးမ်ကျမ်းတို့၌ စစ်မှန်သော စနဒ်နှင့်တကွ ဟဇရသ်အနတ်စ် ؓ သခင်မှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိတော်မူသည်။

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيْضَةٌ عَلٰى كُلِّ مُسْلِمٍ

ဆိုလိုသည်မှာ မွတ်စလင်မ်တိုင်းအပေါ် သာသနာ့ပညာ သင်ယူဆည်းပူးခြင်းလည်း 'ဖွရဇ်'ဖြစ်သည်။ ထိုဟဒီးစ်တော်နှင့် ဖော်ပြပါဟဒီးစ်တော်မှ အာလင်မ်၏ အလိုသဘောမှာ သာသနာ့ပညာကို ဆိုလိုကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားပေသည်။ လောကီပညာရပ်ဆိုင်ရာများသည် လောကလုပ်ငန်းဆောင်တာ ကိစ္စများအတွက် လူသားများအဖို့ အရေးကြီးသော်ငြားလည်း ဟဒီးစ်တော်၌ တင်ပြထားသော ပညာ၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ သာသနာ့ပညာကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ထို့နောက် သာသနာ့ပညာသည် ပညာရပ်တစ်ခုတည်း မဟုတ်ရုံသာမက ၎င်းတွင် မြောက်မြားစွာသော ပညာရပ်များ စီမံစုစည်းထားသည့် ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မွတ်စလင်မ်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတိုင်း ၎င်းပညာဆည်းပူးရန် မစွမ်းနိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းပညာရပ်အားလုံးကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ သင်ယူဆည်းပူးနိုင်ရန်မှာ မလွယ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဖော်ပြပါ ဟဒီးစ်တော်တွင် မွတ်စလင်မ်တိုင်းအပေါ် 'ဖွရဇ်'မလုပ်မနေရ တာဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်ထား၏။ ၎င်းသင်ယူရမည့် အလိုသဘောမှာ ၎င်းပညာမရှိခြင်းဖြင့် လူသားသည် မည်သည့် 'ဖွရဇ်'မှ ကျေပွန်နိုင်မည်မဟုတ်။ 'ဟရာမ်'အရာများမှလည်း ရှောင်ကြဉ်နိုင်မည်မဟုတ်။ ၎င်းကျေပွန်မှုနှင့် ရှောင်ကြဉ်မှုသည် အီမာန်နှင့် အစ္စလာမ်အတွက် အရေးကြီးလိုအပ်၏။ ထိုမှအပ အခြားသော ပညာရပ်များ၏ ရှင်းတမ်း၊ ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၏ ရှိရှိသမျှသော အသိများနှင့် ခမ္ဘသတ်ပညတ်ချက်များ၊ တစ်ဖန် ၎င်းကုရ်အာန်၊ ဟဒီးစ်တော်မှ ထုတ်နုတ်ထားသော နည်းဥပဒေများ၏ အကျယ်ဖွင့်ဆို ရှင်းလင်းချက်များကိုမူ မွတ်စလင်မ်တိုင်း မစွမ်းနိုင်ပေ။ မည်သူ့အပေါ်၌လည်း ထိုသို့သော ကျယ်ပြောသည့် ပညာတတ်ရန် 'ဖွရဒ္ဓအိုင်းန်'မဟုတ်ချေ။

သို့ရှိရာ ရှိသမျှ မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ်ဝယ် ‘ဖွရ္ဒေကိဖွာယာ’ တာဝန်ဖြစ်ပေမည်။ မြို့တိုင်း၊ နယ်တိုင်း၌ ထိုပညာရပ်အားလုံးကို နားလည်တတ်ကျွမ်းသော အာလင်မ်ပညာရှင်တစ်ပါး ရှိခြင်းဖြင့် ၎င်းမြို့သား အားလုံးအပေါ် ‘ဖွရ္ဒေကိဖွာယာ’ တာဝန်ကျေပွန်သွားပေမည်။ အကြင်မြို့ရွာဒေသ၌မူ အာလင်မ်တစ်ပါးမှ မရှိပါက ၎င်းမြို့သားများအပေါ် ၎င်းတို့မှ တစ်ဦးဦးကို အာလင်မ်ပြုပေးရန် အရေးကြီး၏။ သို့မဟုတ် အခြားနေရာမှ အာလင်မ်တစ်ဦးဦး မိမိ၏ မြို့ရွာတွင် ခေါ်ဆောင်ထားရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လိုအပ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာသော ကြီး၊ ငယ် ဓမ္မသတ်ပညတ်များကို ၎င်းအာလင်မ်ထံမှ အဆုံးအဖြတ်ယူနိုင်၏။ ၎င်းနောက် ‘အမလ်’ ကျင့်ဆောင်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် သာသနာ ရေးရာ ပညာရပ်များ၌ ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ နှင့် ‘ဖွရ္ဒေကိဖွာယာ’ ၏ ရှင်းလင်းမှာ မွတ်စ္စလင်မ် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတိုင်းအပေါ်၌ အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာသင်ယူခြင်းသည် ‘ဖွရ္ဓ်’ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ‘သွဟာရသ်’ သန့်ပြန့်မှု ရယူနည်း၊ မသန့်သောအရာများဆိုင်ရာ အမိန့်ဥပဒေများကို သင်ယူဆည်းပူးခြင်း၊ နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ် (ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်း) နှင့် ရှရီအသ်တရားတော်မှ ‘ဖွရ္ဓ်’၊ ‘ဝါဂျိဗ်’ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော ‘အမလ်’ ကျင့်ဆောင်မှုဟူသမျှတို့ကို သင်ယူဆည်းပူးခြင်း၊ အကြင်အရာများကိုမူ ‘ဟရာမ်’ (သုံးစွဲမှုပြုခြင်း မပိုင်) (သို့) ‘မက္ကရူးဟ်’ (မနှစ်မြို့ဖွယ်) ဟူသော ပညတ်ချက်များ၊ အကြင်သူထံ သတ်မှတ် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပိုင်ဆိုင်သော ၎င်းအပေါ် ‘ဇကားသ်’ ပေးလှူမှုဆိုင်ရာ ဓမ္မသတ်များ၊ အကြင် သူသည် ‘ဟဂ်ျ’ ပြုရန် အစွမ်းရှိသော ၎င်းအပေါ် ‘ဟဂ်ျ’ နှင့် ပတ်သက်သော ဓမ္မသတ်များ သင်ယူရန် ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ ဖြစ်၏။ အကြင်သူသည် ရောင်းဝယ်မှုပြုမည် (သို့) အလုပ်သမားနှင့် အမြတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အစရှိသည့် ဓမ္မသတ်များကို သင်ခြင်း ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ ဖြစ်၏။ ‘နေကာဟ်’ ပြု (ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြု) မည် ဆိုသော် ‘နေကာဟ်’၊ ‘သွလားက်’ ပိုင်းဆိုင်ရာ အမိန့်ပညတ်ချက်များကို သိရှိအောင် ပြုလုပ်ရပေမည်။ အချုပ်ဆိုရသော် ရှရီအသ်တရားတော်မှ လူသားတိုင်းအပေါ် ‘ဖွရ္ဓ်’ (သို့) ‘ဝါဂျိဗ်’ တာဝန် သတ်မှတ်ထား သော လုပ်ငန်းဆောင်တာ ဟူသရွေ့ကတို့ကို ကျင့်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ဓမ္မသတ်များ သင်ယူရန် မွတ်စ္စလင်မ် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတိုင်းအပေါ်၌ ‘ဖွရ္ဓ်’ တာဝန်ဖြစ်ချေသည်။

‘သစောင်ဝုဖ်’ (အတွင်းပိုင်းပြုပြင်မှု) ပညာရပ်သင်ယူခြင်းလည်း ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ ၌ ပါဝင်ခြင်းအကြောင်း

အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမိန့်တော်များဖြစ်သည့် နမာဇ်၊ ‘ရိုဇာဟ်’ (ဥပုသ်စောင့်တည်ခြင်း) ကိုမူ အားလုံး ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်သော ပညာသင်ယူရန်မှာလည်း ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ ဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်ကာဇ္ဇီစနာအွလ္လာဟ်ပါနီပသ်သီ (ရဟ) မှ သဖ်စီးရေမဇ္ဇဟရီကျမ်းတွင် ဤအာယသ်တော်၏ ရှင်းလင်းချက်နှင့်အတူ အတွင်းပိုင်း (နှလုံးသား) ဆိုင်ရာ ကျင့်ဆောင်မှုနှင့် အတွင်းပိုင်း တားမြစ်ခြင်း (မပိုင်သော လုပ်ရပ်မှ) ဆိုင်ရာ ပညာရပ်များ ၎င်းကို အများသူငှာတို့သည် ‘သစောင်ဝုဖ်’ (အတွင်းပိုင်းပြုပြင်မှု) ဟူ၍ သိရှိခေါ်ဆိုကြပေ၏။ သို့ရှိရာ ဤအတွင်း နှလုံးသားပိုင်းဆိုင်ရာ ကျင့်ဆောင် ချက်များသည် လူတိုင်းအပေါ် ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ တာဝန်ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ပညာများကို သင်ယူခြင်းလည်း အားလုံးအပေါ် ‘ဖွရ္ဒေအိုင်းန်’ တာဝန်ဖြစ်သည်။

ယခု ခေတ်ကာလ၌မူ 'အီလ်မေ့သစောင်ဝုဖ်' (အတွင်းပိုင်းပြုပြင်မှု) ဟု ခေါ်ဆိုနေကြသော ပညာရပ်တွင်လည်း မြောက်မြားစွာသော သိဖွယ်မှတ်ဖွယ်များ၊ ဆန်းကြယ်လှသော ဉာဏ်အလင်းရောင်တန်းများနှင့် ကျော်လွန်ခဲ့သော ခေတ်ကာလများအားလုံး စုပေါင်းသွား၏။ ထိုအခါ 'ဖွရ္ဓေအိုင်န်'၏ အလိုသဘောမှာ အကြင်ကျင့်ဆောင်မှုသည် အတွင်းနှလုံးသားပိုင်းဆိုင်ရာ 'ဖွရဓ်၊ 'ဝါဂျိဗ်'ဖြစ်သော် ၎င်း၏ ရှင်းတမ်းဖြစ်၏။ ဥပမာ- စစ်မှန်ပြည့်ဝသော 'အကာအစ်ဒ်' ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာများသည် နှလုံးသားပိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်၏။ သို့မဟုတ် 'ဆွဗရ်' (သည်းခံတရား)၊ 'ရှုက်ရ်' (ကျေးဇူးတရား)၊ 'သဝက္ကုလ်' (အားကိုးယုံပုံမှုတရား)၊ 'ကေနာအသ်' (တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းတရား) အစရှိသည်တို့သည် အဆင့်တစ်ခုအနေဖြင့် 'ဖွရဓ်' ဖြစ်၏။ သို့တည်းမဟုတ် မာနထောင်လွှားခြင်း၊ ကြွားဝါခြင်း၊ 'ဘွတ်ခ်လ်' စေးနဲတွန့်တိုခြင်းနှင့် 'ဟာစ်ရ်ဗွေ့ဒွန္နယာ' (လောကီရမ္မက်) အစရှိသော အရာများသည် ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်မှ သိရှိရသည်မှာ 'ဟရာမ်'မပိုင်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ မူရင်းအစနှင့် ၎င်းတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရရှိမှု၊ သို့မဟုတ် 'ဟရာမ်'အရာများမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရန် နည်းလမ်းများကို သိရှိရန်လည်း မွတ်စ္လင်မ်အမျိုးသား အမျိုးသမီးတိုင်းအပေါ် 'ဖွရဓ်'ဖြစ်၏။ 'အီလ်မေ့သစောင်ဝုဖ်'၏ မူရင်းအခြေအမြစ်မှာ ၎င်း၏ 'ဖွရ္ဓေအိုင်န်' ဖြစ်ခြင်းအတွက်မျှသာ ဖြစ်၏။

ဖွရ္ဓေကိဖွာယာ ။ ။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ပညတ်ချက်များအား နားလည်သဘောပေါက်ရန် ထို့အပြင် ဟဒီးစ်တော်အားလုံးအား နားလည်သဘောပေါက်ရန် ၎င်းတို့အနက် အကျုံးဝင်သော၊ မဝင်သော အချက်အလက်များ သိရှိခြင်း၊ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များအား ကောက်နုတ်၍ ထိုပညာရပ်ဆိုင်ရာများအား ရယူခြင်းတို့အနက် ဆွဟာဗာကြီးများနှင့် သာဗေအီးန် မွဂျ်သဟီဒ် သာသနာ့ပညာရှင်ကြီးများ၏ အဆိုအမိန့်အား သိနားလည်ခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးရှိ အချိန်များ ၎င်းတို့အတွင်း၌ အသုံးချသော်ငြားလည်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် မလွယ်ကူလှပေ။ သို့ပါ၍ ရှရီအသ်တရားတော်မှ ထိုပညာအား သင်ဆည်းပူးခြင်းကို 'ဖွရ္ဓေကိဖွာယာ'ဟု သတ်မှတ်ထား၏။ အချို့သောသူများသည် အရေးကြီးသည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သင်ယူဆည်းပူးလိုက်သော ကျန်ရှိမွတ်စ္လင်မ်အားလုံးအတွက် တာဝန်ကျေပွန်သွားပေမည်။

သာသနာ့ပညာ၏ အဆင့်အတန်း

ဤနေရာတွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ သာသနာ့ပညာ၏ အခြေအမြစ်နှင့် အဆင့်အတန်းကိုလည်း စကားလုံးတစ်လုံးထဲ၌ ပြသထားပေသည်။

لِيَتَفَقَّهُوْا فِى الدِّيْنِ

အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ဤနေရာတွင် يَتَعَلَّمُوْنَ الدِّيْنَ ဟု ဆို၏။ ဆိုလိုသည်မှာ သာသနာ့ပညာ ဆည်းပူးရမည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ تَعَلُّمْ ဆိုသော စကားလုံးအား

မသုံးဘဲ **تفقّه** ဆိုသော စကားလုံးအား အသုံးပြုထားပြီး သာသနာ့ပညာသည် ဖတ်ရုံသာ မလုံလောက်ကြောင်း ရည်ညွှန်း၏။ ဖတ်ခြင်းသည် မြောက်မြားစွာသော ကာဖိရ်များ၊ ယဟူဒီများ၊ နစ္စာရာနီများလည်း ပြုလုပ်ကြ၏။ ထို့အပြင် ရှိုက်သွာန်သည် အားလုံးထက်ပို၍ ပညာရရှိသူဖြစ်၏။ သို့သာမက သာသနာ့ပညာ၏ အလိုသဘောမှာ သာသနာအား နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသည်သာလျှင် **تفقّه** ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ဤစာလုံးသည် ဖွေကာဟ်ဆိုသော စကားလုံးမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ဖွေကာဟ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ မုဂျရည်၏ စီဂါဟ်ဖြင့် **لِيَفْقَهُوا الدِّيْنَ** ဟုမသုံးထားခြင်း မှ ထောက်ရှုသင့်သည့် အချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ သို့မှသာ သာသနာအား နားလည်သွားမည်) ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိမရှိဘဲ **باب تفعّل** ဖြင့် **لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّيْنِ** ဟု ၎င်း၏ အဓိပ္ပာယ်၌ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏ အလိုသဘော ပါဝင်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သာသနာအား နားလည်သဘောပေါက်မှု ပေါ်ပေါက်စေရန် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ကျွမ်းကျင်မှုရယူရမည်။

သာသနာအား နားလည်သဘောပေါက်ရန် 'သွဟာရည်'၊ 'နေဂျာစသ်' (မသန့်သောအရာ) နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်၊ ဇကားသ်၊ ဟဂ်ျ၏ ပညတ်ချက်များ သိရှိခြင်းဖြင့်သာ မလုံလောက်ကြောင်း ထင်ရှားပေ၏။ သို့သာမက သာသနာအား နားလည်းသဘောပေါက်ခြင်းဆိုသည်မှာ ထိုသူ၏ ပြောဆိုလုပ်ဆောင်ချက်တိုင်းနှင့် လှုပ်ရှားမှုတိုင်း၌ နောင်တမလွန်အာခေရသ်တွင် စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း ခံရမည်ကိုလည်း သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်၏။ ထိုသူသည် ဒွန်နယာလောက၌ မည်သို့မည်ပုံ နေထိုင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ထိုသောကအား ရင်ဝယ်ပိုက်ခြင်း၏ အမည်မှာ သာသနာအား နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် အေမာမ်အအ်ဇွမ်၊ အဗူဟာနီဖာ (ရဟ) မှ ဖွေကာဆိုသည်မှာ လူသားသည် မိမိပြုလုပ်ရန် အရေးကြီးသော အချက်အလက်အား သိနားလည်ခြင်းသည် 'ဖွေကာဟ်'ဟု ခေါ်ဆိုကြောင်း အမိန့်ရှိထား၏။ ၎င်းနောက် မိမိရှောင်ကြဉ်ရမည့် အချက်အလက်များကိုလည်း သိရှိရမည်ဖြစ်၏။ ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ဖွေကာဟ်ဆိုသော ပညာရပ်အား ပညတ်ချက် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၏ ပညာရပ်ကို ခေါ်ဆိုခြင်းသည် နောက်ပိုင်းတွင် သုံးထားသော အသုံးအနှုန်းဖြစ်၏။ အမှန်စင်စစ် ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်များ၌ တင်ပြထားသော ဖွေကာဟ်ဆိုသည်မှာ အေမာမ်အအ်ဇွမ်း (ရဟ) တင်ပြသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ အကြင်သူသည် သာသနာရေးရာနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်စာပေများအား ဖတ်ရှုလိုက်၏။ သို့သော် နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း မပေါ်ပေါက်ပါက ထိုကဲ့သို့ ဖတ်ရှုခြင်းကို ကုရ်အာန်၊ ဟဒီးစ်တော်၏ ဝေါဟာရအရ အာလင်မ်ဟု မဆိုပေ။ အမှန်စင်စစ် သာသနာ့ပညာရရှိခြင်းသည် စာအုပ်စာပေများအား အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်စေ၊ (သို့) ဆရာသခင်များ၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ဖြစ်စေ၊ (သို့) မည်သည့်အကြောင်းခံနှင့်ပင် ရရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သာသနာအား သိနားလည်မှု ပေါ်ပေါက်ခြင်းကို ဆိုလို၏။ ဤအချက်အလက်အားလုံးသည် သာသနာ့ပညာ အဆင့်အတန်း၏ ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်၏။

သာသနာ့ပညာ ဆည်းပူးပြီးသည့်နောက် အာလင်မ်ပညာရှင်၏ 'ဖွရဇ်' အချက်အလက်များအကြောင်း

ဤနေရာတွင် ၎င်းအချက်ကိုလည်း အာယသ်တော်တစ်ပိုဒ်တည်းဖြင့်သာ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ-

لِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ

ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် မိမိ၏ မျိုးနွယ်စုအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို မဖီဆန်ရန် ခြိမ်းခြောက်ရပေမည်။ ဤနေရာ၌လည်း စဉ်းစားသင့်သည့် အချက်မှာ ဤစာစု၌မူ အာလင်များကို မျိုးနွယ်စုအား ခြိမ်းခြောက်ရန် 'ဖွရဇ်'ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ انْذار 'အန်ဇာရ်'၏ စာလုံးအရ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ အုရ်ဒူဘာသာရပ်၌ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းဟု သုံးသော်လည်း ၎င်း၏ ပြည့်ဝသော ဖွင့်ဆိုချက်ကို အုရ်ဒူဘာသာရပ်၏ မကျယ်ပြောမှုကြောင့် မည်သည့်စာလုံးမှ ၎င်းကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ မပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့ပေ။ စင်စစ် ခြောက်ခြင်းအမျိုးမျိုး ရှိပေ၏။ ခြောက်ခြင်းတစ်မျိုးမှာ ရန်သူနှင့်၊ သူခိုး၊ ဓါးပြ၊ သို့မဟုတ် သားရဲသတ္တဝါနှင့် အဆိပ်ရှိသော တိရစ္ဆာန်များဖြင့် ခြောက်ခြင်းဖြစ်၏။ နောက်တစ်မျိုးခြောက်ခြင်းမှာ ဖခင်သည် မိမိ၏ ရင်သွေးအား ဒုက္ခဖြစ်စေမည့် မီး၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ အကျိုးယုတ်စေသော အစားအစာများဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၏။ ၎င်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်သည် သနားကြင်နာမှုနှင့် ချစ်ခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုသော အသံမှာလည်း သီးခြားဖြစ်၏။ انْذار 'အန်ဇာရ်'သည် ထိုကဲ့သို့ ခြောက်ခြင်းမျိုးမှ တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် နဗီရစူလ်တမန်တော်များကို نذير 'နဇီးရ်'ဟူသော ဘွဲ့ထူး ချီးမြှင့်ထား၏။ ထို့နောက် အာလင်မ်များအပေါ် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း 'ဖွရဇ်'ဖြစ်မှုသည် စင်စစ် နဗီ၏ အမွေစား အမွေခံဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအမွေခံ၏ အဆင့်သည် အာလင်မ်ကို ဟဒီးစ်တော်မှ ရရှိ၏။

သို့သော် ဤနေရာတွင် စဉ်းစားသင့်သည်မှာ နဗီတမန်တော်များ၏ ဘွဲ့ထူးသည် بَشِير (သတင်းကောင်းပါးသူ)၊ نذير (ခြိမ်းခြောက်သူ) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ 'နဇီးရ်'၏အဓိပ္ပာယ်ကို အသင်တို့ ယခုသိရှိပြီးဖြစ်လေရာ 'ဘရှီးရ်'၏ အလိုသဘောမှာ သတင်းကောင်းကြားနာစေသောသူ ဖြစ်၏။ နဗီအန်ဗီယာများ၏ အလုပ်တစ်ခုမှာ ကောင်းမှုကျင့်ဆောင်သူအား သတင်းကောင်းပေးရန် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ရန် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ အမိန့်ရှိထားသော်လည်း အခြားတစ်ဘက်၌မူ အာလင်မ်များအပေါ် ကောင်းမှုကျင့်ဆောင်သူများကို သတင်းကောင်းပေးဆောင်ရန်မှာလည်း 'ဖွရဇ်'ဖြစ်၏။ သို့သော် ဤနေရာတွင် انْذار 'အင်န်ဇားရ်'ကိုသာ ဖော်ပြထားခြင်းသည် လူသားအပေါ် တာဝန်နှစ်ရပ်ရှိကြောင်း ညွှန်ပြနေ၏။ တစ်ခုမှာ ၎င်းအတွက် လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဌာနစလုံး၌ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည်ကို ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်၍ အခြားတစ်ခုမှာ ကျင့်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ၎င်းအား ဆိုးကျိုးဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိုမှ ရှောင်ကြဉ်ရန်ဖြစ်သည်။ အိုလမာပညာရှင်များသည် ၎င်းလုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုအနက် ဒုတိယလုပ်ဆောင်ချက်မှာ ပို၍ အရေးပါကြောင်း တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ဤသည်ကိုသာ ဖိကာဟ်ပညာရှင်များထံ၌

جلب منفعت (အကျိုးအမြတ်ရယူခြင်း) နှင့် **دفع مضرت** (ဆိုးကျိုးဝေးကွာခြင်း) ဟူ၍ စာလုံးနှစ်မျိုးဖြင့် ဖွင့်ဆိုကြ၏။ အကျိုးအမြတ်ရယူခြင်းကို ဆိုးကျိုး၏အလျှင် တင်ပြခြင်းဖြင့် တစ်နည်းဆိုရသော အကျိုးအမြတ်ရယူခြင်းကို တင်ပြလိုကြောင်း သိရှိရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မည်သည့်အရာသည် လူသားများအတွက် အကျိုးများပြီး အရေးကြီးသော် ၎င်းကို စွန့်ပယ်ခြင်းဖြင့် ဒုက္ခဆိုးကျိုးရှိ၏။ သို့ရှိရာ အကြင်သူများသည် ဆိုးကျိုးပေးမည့် လုပ်ဆောင်ချက်များမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် စိစဉ်ပါမူ ၎င်းသည် အရေးပါသော လုပ်ငန်းများကို စွန့်ပယ်ခြင်းမှလည်း ရှောင်ကြဉ်မည်ဖြစ်သည်။

ဤအကြောင်းအရာများဖြင့် ဤနေရာတွင် သိရှိရသေးသည်မှာ ယနေ့ခေတ်ကာလ၌ များသောအားဖြင့် ဟောပြောမှု၊ 'သဗ်လီးဂ်' (ဖိတ်ခေါ်မှု) များတွင် စူးရှမှုမဖြစ်ခြင်း၏ ကြီးမားသော အကြောင်းခံ တစ်ရပ်မှာ မခြိမ်းခြောက်သောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ဟောပြောမှုပုံစံနှင့် အသံအနေအထားဖြင့် ကြင်နာမှုနှင့် အကောင်းလိုကြောင်း မျှော်လင့်နိုင်သည်။ အပြောအဆိုခံရသူသည် ၎င်း၏ ပြောဆိုချက်မှာ သေးသိမ်စေရန်မဟုတ်။ အမည်ပျက်စေရန်အလို့ငှာလည်း မဟုတ်။ မိမိနှလုံးသား အညစ်အကြေးဖယ်ရှားရန် (ပူဆွေးမှုကို ဝေးကွာစေရန်) မဟုတ်ရုံသာမက ကျွန်ုပ်အား အကျိုးဖြစ်မည့်အရာများကို အရေးကြီးလိုအပ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ ချစ်ခင်မှုအတွက်ကြောင့်သာ တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ယနေ့ခေတ် ကျွန်ုပ်တို့၏ 'သဗ်လီးဂ်'နှင့် တရားဆန့်ကျင်သော လုပ်ဆောင်သူများကို ပြုပြင်ပြင်ဆင်ပေး၍ ဖိတ်ခေါ်မှုပုံစံ ပြောင်းလိုက်လျှင် အပြောအဆိုခံရသူသည် ကျွန်ုပ်တို့စကားအပေါ် လုံးဝ ဆန့်ကျင်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအချိန် ၎င်းမှ အဖြေပေးရန် သောကတွေဝေမည့်အစား မိမိ၏ ပြုမူကျင့်ဆောင်မှု ပိုင်ရန်နှင့် ဆုံးခန်းရလဒ်ကို တွေးခေါ်မှုဘက်သို့ အာရုံပြောင်းသွားပေမည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ဤသို့ အစီအစဉ် လည်ပတ်သွားပါမူ တစ်ကြိမ်မဟုတ် တစ်ကြိမ်၌ ၎င်းသည် မုချ လက်ခံလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ဒုတိယအကျိုးရလဒ်မှာ အနိမ့်ဆုံး ၎င်းသည် ယနေ့ခေတ် ကျွန်ုပ်တို့အား ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အချင်းချင်း မုန်းတီးရွံရှာမှုနှင့် ရန်စွယ်ပြဿနာပြုမှုများ ပေါ်ပေါက်မှုမျိုး ဖြစ်မည်မဟုတ်တော့ချေ။

နောက်ဆုံး၌ **لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ** ဟု မိန့်ဆို၍ ဤအရာဘက်ကိုလည်း ညွှန်ပြနေသည်မှာ အာလင်မ် များအတွက် ပြစ်ဒဏ်များမှ ခြိမ်းခြောက်ရုံဖြင့် မလုံလောက်သည်သာမက ၎င်းတို့အပေါ် မိမိ၏ ဖိတ်ခေါ် ပြောဆိုမှု၏ စူးရှမှု မည်မျှ ရှိနေသည်ကိုလည်း ကြည့်ရပေမည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါဖြင့် မစူးရှလျှင် ကြိမ်ဖန်တလဲလဲ ပြောဆိုနေရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်း **يحذرون** ဖြင့် မျိုးနွယ်စုသည် အပြစ်များမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာ အသိဆုံး ဖြစ်တော်မူပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَٰتِلُوا۟ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ
ٱلْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا۟ فِيكُمْ غِلْظَةً ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ
ٱلْمُتَّقِينَ (١٢٣)

၉ : ၁၂၃ ။ ။ အို, မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့အား တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ထို့ပြင် ၎င်းကာဖိရ်တို့သည် အသင်တို့၌ (အင်အားတောင့်တင်း၊ ရင့်ကျက်မှု၏) ပြင်းထန်မှုကို တွေ့ရှိစေကြရပေမည်။ ၎င်းပြင် ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အပြစ်များမှ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့နှင့်အတူ ရှိတော်မူသည်ကို အသင်တို့သည် (ကောင်းစွာ) သိထားကြလေကုန်။

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ
أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنًا ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
فَزَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (١٢٤)

၉ : ၁၂၄ ။ ။ စင်စစ် မည်သည့်အခါမျိုး၌မဆို (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏) စူရာဟ်ကဏ္ဍတစ်ခုသည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ) ချပေးသနားတော်မူခြင်း ခံခဲ့ရပါလျှင် ၎င်း (မုနာဖစ်က်) တို့အနက် အချို့က 'ဤစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် အသင်တို့အနက် မည်သူ၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို တိုးတက်စေပါသနည်း' ဟု (ပြက်ရယ်သောအားဖြင့်) ပြောဆိုလေ့ရှိကြ၏။ စင်စစ် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ ထိုစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို တိုးတက်စေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လျက်ပင် ရှိကြကုန်၏။

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ
رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ كَٰفِرُونَ (١٢٥)

၉ : ၁၂၅ ။ ။ သို့ရာတွင် စိတ်နှလုံးများ၌ (အယောင်ဆောင်မှု) ရောဂါ စွဲကပ်နေသော သူတို့မှာမူ ယင်းစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် ၎င်းတို့၏ (မူလ) အညစ်အကြေးပေါ်၌ အညစ်အကြေးတစ်ခုကို (ထပ်လောင်း၍) တိုးပွားစေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများအဖြစ်နှင့်ပင် သေဆုံးခဲ့ကြရလေသည်။

أَوَلَا يَرَوْنَ
أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ (١٢٦)

၉ : ၁၂၆ ။ ။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့မှာ နှစ်စဉ် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် စမ်းသပ်ခြင်းခံကြရသည်ကို မမြင်ကြလေသလော။ သို့ပါလျက် ၎င်းတို့သည် ဝန်ချတောင်းပန်ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ အသိတရား ရရှိကြသည်လည်း မဟုတ်ချေ။

وَاِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ ؕ هَلْ يَرٰىكُمْ مِّنْ اَحَدٍ ثُمَّ
انْصَرَفُوْا ؕ صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ﴿١٢٧﴾

၉ : ၁၂၇ ။ ။ ထို့ပြင် မည်သည့်အချိန်အခါမျိုး၌မဆို စူရာဟ်ကဏ္ဍတစ်ခုခုကို ချပေးသနားတော်မူခြင်းခံခဲ့ရပါလျှင် ၎င်း (မုနာဖစ်က်) တို့အနက် တစ်ဦးကို တစ်ဦး ကြည့်၍ 'အသင်တို့အား (နဗီတမန်တော်မြတ်နှင့် မုအ်မင်န်တို့အနက်မှ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် (ထပြန်သည်ကို တွေ့မြင်သွားလျှင် တမန်တော်မြတ်ထံ သွားရောက်တိုင်ကြားမည်ကို စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်) ကြည့်နေသလော' ဟု (လက်ရိပ်၊ မျက်ရိပ်၊ အရိပ်အယောင်ဖြင့် အချင်းချင်း ပြောဆို) မေးမြန်းပြီးနောက် ပြန်လှည့် (၍ ထွက်သွား) ခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် အသိဉာဏ်ကို အသုံးမပြုသောသူများဖြစ်သောကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများကို လှည့်ထားတော်မူခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့။ အသင်တို့ အနီး၌ရှိသော ကာဖိရ်များနှင့် တိုက်ခိုက်လော။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ကို အသင်တို့အထဲ၌ ခက်ထန်စွာ တွေ့ရှိရပေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ 'ဂျိဟာဒ်' ပြုလုပ်ချိန်၌လည်း ကြံ့ခိုင်စွာ ရပ်တည်ရပေမည်။ ထိုသို့ရှိရာ အခြားငြိမ်းချမ်းမှု သင့်မြတ်သော ကာလ၌လည်း ၎င်းကာဖိရ်တို့နှင့် ပျော့ညံ့စွာ မဆက်ဆံလေနှင့်။ ၎င်းအပြင် ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အပြစ်များအား ရှောင်ကြဉ်သောသူတို့နှင့် ရှိတော်မူကြောင်း အသင်တို့သည် ကောင်းစွာ သိထားကြလေကုန်။ (၎င်းတို့အား အလျှဦး မကြောက်ကြလေနှင့်။) စင်စစ်သော်ကား မည်သည့်အခါမျိုး၌မဆို ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၏ စူရာဟ်ကဏ္ဍအသစ်တစ်ခုခုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ချပေးသနားမှု ခံခဲ့ရပါလျှင် ထိုမုနာဖစ်က် မွတ်စ္စလင်မ်အယောင်ဆောင်တို့အနက်မှ အချို့က (ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော မွတ်စ္စလင်မ်များအား ပြောင်လှောင်ပျက်ရယ်သော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်) အချို့က ဤစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် အသင်တို့အနက် မည်သူ၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို တိုးတက်စေပါသနည်းဟု ပြောဆိုကြလေ၏။ (ရှေ့ဆက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အသင်တို့ အဖြေလိုလားကြပါသလော။) စင်စစ်သော်ကား မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့အဖို့ ထိုစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို တိုးတက်စေခဲ့၏။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် (တိုးတက်မှု၏ အသိတရားကြောင့်) ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လျက် ရှိကြကုန်၏။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရာသည် နှလုံးသားနှင့် သက်ဆိုင်သော အမိန့်ဖြစ်၏။ အသင်တို့နှင့် မထိုက်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်း၏ အသိတရားသည်လည်း မထိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြောင်လှောင်ပြက်ရယ် ပြုခြင်းဖြစ်၏။)

သို့ရာတွင် စိတ်နှလုံးသားတွင် အယောင်ဆောင်ရောဂါရှိသော သူများအဖို့ ထိုစူရာဟ်ကဏ္ဍသည် ၎င်းတို့၏ အညစ်အကြေးတစ်ခုခုကို ထပ်လောင်း၍ တိုးစေခဲ့သည်။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ပထမတစ်စိတ်တစ်ဒေသအား ငြင်းဆန်သည့်အပြင် ထပ်ဆင့် ကျရောက်လာသော အာယသ်တော်အသစ်အား ငြင်းဆန်သည့်အတွက် ဖြစ်သည်။) ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူများအဖြစ်နှင့်ပင် သေဆုံးခဲ့ကြလေမည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ သွေဖည်သူများသည် ကာဖိရ်ဘဝ၌ပင် သေဆုံးခဲ့ကြ၏။ ဆက်လက်ကျူးလွန်နေသူများသည်လည်း ကာဖိရ်ဘဝနှင့်ပင် သေကြရမည်။) ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အဆိုအရ အီမာန်၏ တိုးတက်မှုသည် ထိုက်သင့်သော သူဖြစ်ပါက တိုးတက်မည်မှာ မုချ ထူးခြားမှုတစ်ခု ဖြစ်မည်။ အကယ်၍ ယခင်ကတည်းက အညစ်အကြေးရောဂါများ ရှိနေမူ ထိုအညစ်အကြေးသည် ဆထက်ထမ်းပိုး ပို၍ မြဲစေ၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့မှာ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် (သို့မဟုတ်) နှစ်ကြိမ် ဒုက္ခတစ်ခုခုနှင့် စမ်းသပ်ခြင်းခံရသည်ကို မမြင်ကြလေသလော။ သို့သော်ငြားလည်း မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ရပ်တန့်မှ ရပ်လာခြင်းလည်း မပြုကြပေ။ ၎င်းနောက် အသိတရား ရရှိကြသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ ထိုအဖြစ်ပျက်များကြောင့် ထိုသူတို့သည် သံဝေဂတရားရယူ၍ မိမိကိုယ်ကို မိမိပြုပြင်ရန် လိုအပ်သည်။ ဤသည် မိမိတို့၏ ထိုင်ဝိုင်းတွင် ပြုလုပ်ကြသော ပြောင်လှောင်ပြက်ရယ်ပြုခြင်းကို တင်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ ထိုသူတို့ဘက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရွံရှာမုန်းတီးခြင်းကို တင်ပြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး မည်သည့်အခါမဆို စူရာဟ်ကဏ္ဍတစ်ခုခုကို ချပေးသနားတော်မူခြင်းကို ခံရပါလျှင် ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကြည့်၍ (မျက်နှာရိပ်မျက်နှာကဲဖြင့် စကားပြောဆိုကြလေသည်။) အသင်တို့အား မွတ်စ္စလင်မ်တို့အနက်မှ တစ်ဦးဦးသည် ကြည့်နေသလောဟု အရိပ်အယောင်ဖြင့် ပြောဆို မေးမြန်းပြီးနောက် ထိုနေရာမှ ထ၍ ထွက်သွားလေသည်။ (ထိုသူတို့သည် 'မတ်စ်ဂျိဒ်ဒ်နဗဝီ' မှ ထွက်ခွာသွားခြင်းဖြင့် မည်သို့ရှိအံ့နည်း) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများကို (အီမာန်လက်ခံခြင်းမှ) လှည့်၍ ထားတော်မူခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အသိဉာဏ်ကို အသုံးမပြုသောသူများသာ ဖြစ်ကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိတို့ အကျိုးအမြတ်မှ ၎င်းတို့သည် ထွက်ပြေးကြလေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်ဖြစ်သည့်

يَاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَاتِلُوْا

၌ 'ဂျိဟားဒ်' စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက်အား အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းတင်ပြထားသည်။ ကာဖိရ်အပေါင်းတို့သည် ဒွန္နယာလောက၌ ပြန့်နှံ့လျက်ရှိကြ၏။ ၎င်းတို့အား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပြစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ဤအာယသ်တော်၌ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ အသင်တို့သည် မိမိ၏ အနီးနား

တစ်ဝိုက်၌ ရှိသော ကာဖိရ်များအား ဦးစွာ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ နီးစပ်မှုသည် နေရာဒေသအားဖြင့် ကြည့်မည်ဆိုပါက အနီး၌ နေထိုင်သော ကာဖိရ်များအား ဦးစွာ တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပြစ်ရမည်။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ဆက်နွယ်မှုကို ထောက်ရှုမည်ဆိုပါကလည်း အခြားသောသူများထက် အနီးကပ်ဆုံးသူကိုသာလျှင် ဦးစွာ တိုက်ခိုက်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သာသနာ့စစ်ပွဲသည် ထိုသူတို့၏ ကောင်းခြင်းကိုသာလျှင် လိုလားတောင့်တ၏။ ၎င်းနောက် ကောင်းမှုလိုလားခြင်း၊ ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းဆိုင်ရာ၌ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ဆက်နွယ်မှုသည် အလျှင် ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ပမာဆိုသော် ကိုယ်တော်မြတ်အား အမိန့်ရှိသည်မှာ-

وَاَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ မိမိ၏ အနီးစပ်ဆုံး ဆွေမျိုးသားချင်းများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်မှ ခြိမ်းခြောက်လော့။ ဤအတွက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုအတိုင်း ကျင့်သုံးတော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင် ဦးစွာ မိမိမျိုးနွယ်ရှိ လူများအား စုစည်း၍ စစ်မှန်သော 'ကလေမာဟ်' အား ပို့ချတော်မူ၏။ ထိုနည်းတူစွာ အနီးအဝေးရှိ လူများအား ထောက်ထား၍ မဒီနာ၏ အနီးနားတစ်ဝိုက်တွင် ရှိသော ကာဖိရ်များဖြစ်သော ကုရိုင်ဇွာမျိုးနွယ်၊ 'ခိုင်ဗရ်' ကျွန်ရှိသော အာရဗ်တို့ဖြင့် သတ်ဖြတ်ချေမှုန်းခဲ့၏။ ထို့နောက် နောက်ဆုံးတွင် ရောမနိုင်ငံရှိ ကာဖိရ်များအား သတ်ဖြတ်ရန် အမိန့်ရှိခဲ့၏။ ထိုရလဒ်၌ 'သဗူးက်' ဆိုသော စစ်ပွဲပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်၏။

وَلْيَجِدُوْا فِيْكُمْ غِلْظَةً

غَلْظَتْ ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အင်အားတောင့်တင်းခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကာဖိရ်များ၏ ရှေ့မှောက်တွင် မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို အသင်တို့ အင်အားချည့်နဲ့သည်ဟု တစ်ဖက်လူ မထင်ရလေအောင် မာကျောခက်ထန်စွာ ဆက်ဆံရန် လိုအပ်ပေသည်။ **فَزَادَتْهُمْ اِيْمَانًا** ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဤအာယသ်တော်အား စဉ်းစားသုံးသပ်၍ တောင့်တမှုအပေါ် ကျင့်သုံးမည်ဆိုပါက အီမာန်၏ တိုးတက်မှုဆထက်ထမ်းပိုး ပိုမိုတိုးတက်လာမည်ကို သိရှိရပေသည်။ ဤတိုးတက်မှုသည် အီမာန်၏ 'နူးရ်' အလင်းရောင်ခြည်နှင့် အီမာန်၏ အရှိန်အဟုန်ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ သက်ရောက်မှုမှာ လူသားသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်များအား နာခံရာ၌ လွယ်ကူမှု ဖြစ်ရှိသွားလေသည်။ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၌ အရသာခံစားရပေ၏။ 'ဂိုနာဟ်' ပြစ်မှုဒုစရိုက်များအား စိတ်တွင်း၌ ရွံရှာမုန်းတီးသွားပေ၏။ ၎င်းအပြစ်ဒုစရိုက်များအား သောကသဖွယ် ခံစားရလေသည်။

ဟဇရသ်အလီ رضي الله عنه သခင်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အီမာန်တည်းဟူသော ရတနာသည် နှလုံးသား၌ ကိန်းအောင်သွားသော် တောက်ပသည့် အဖြူရောင်အစက်တစ်စက် တည်ရှိသွားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ တရွေ့ရွေ့နှင့် အီမာန်တိုးတက်လျက်ရှိသော ဤအဖြူရောင်များသည် နှလုံးသားတစ်ခုလုံးအား လင်းဝင်းတောက်ပသွားစေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ကုဖွ်ရ်နှင့် 'နိဖားက်' သည် အစကနဦး၌ အမည်းစက်တစ်စက်ကဲ့သို့ နှလုံးသား၌

ထင်း၏။ ထို့နောက် 'ဂိုနာဟ်'ကျူးလွန်သည်နှင့်အမျှ ကုဖွရ်၏ အင်အားကြီးမားသွားပြီး ဤအမည်းစက်များသည် နှလုံးသားတစ်ခုလုံးအား မည်းမှောင်သွားစေ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ဆွဟာဗာများသည် မိမိတို့၏ အီမာန်တိုးတက်စေရန်အလို့ငှာ အချိန်အနည်းငယ်အချင်းချင်း တွေ့ဆုံ၍ သာသနာနှင့် နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်'၏ အကြောင်းများ ပြောကြားလေ့ရှိရန် အချင်းချင်း ပြောကြားလေ့ရှိ၏။

يُفْتَنُوْنَ فِيْ كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ

ထိုအာယသ်တော်၌ မုနာဖစ်ကျ်များအား သတိပေးထားခြင်း ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ မုနာဖစ်ကျ် အရေခြုံများသည် မိမိတို့အရေခြုံအယောင်ဆောင်မှု၊ ကတိမတည်မှု အစရှိသော 'ဂိုနာဟ်'များကြောင့် နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော ဒုက္ခများ၌ တစ်ကြိမ် (သို့) နှစ်ကြိမ် နစ်မွန်းခဲ့ရ၏။ ရံဖန်ရံခါ ၎င်းတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော မက္ကာဟ်မြို့ရှိ ကာဖိရ်များ၏ လွှမ်းမိုးခြင်းခံရလေသည်။ ရံဖန်ရံခါ ၎င်းတို့၏ အရေခြုံအယောင်ဆောင်မှုများ ပေါ်လွင်သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် သောကထဲ၌ နစ်မွန်းရ၏။ ဤနေရာတွင် တစ်မျိုးနှစ်မျိုးသော အရေအတွက်အား တင်ပြခြင်းကို မဆိုလို။ ဤသို့ တင်ပြရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ထိုသို့ ရင်ဆိုင်နေရသော်ငြားလည်း ဤအချက်အလက်အား ထောက်ရှု၍ သံဝေဂတရား မရယူခြင်းပင် ဖြစ်၏။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيْزٌ
عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيْصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲۸﴾

၉ : ၁၂၈ ။ ။ ဧကန်စင်စစ် အသင်တို့အနက်မှပင် ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးသည် အသင်တို့ထံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ အသင်တို့ တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခသည် ထိုရစူလ်တမန်တော်အပေါ်၌ အလွန်ဝန်လေး (စိတ်ဒုက္ခရောက်) လှသည်။ (ထိုရစူလ်တမန်တော်သည်) အသင်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုသာ အာသာဆန္ဒပြင်းပြစွာ အလွန်တပ်မက်သူဖြစ်သည်။ (ထို့ပြင်) မုအ်မင်န်သက်ယုံကြည်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်တရာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူ၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာသူတစ်ဦး (လည်း) ဖြစ်ချေသည်။

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ ۖ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۲۹﴾

၉ : ၁၂၉ ။ ။ တစ်ဖန် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် (သိနားလည်ပါလျက်နှင့် ယုံကြည်လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ) ပြန်လှည့်၍ သွားခဲ့ကြပါလျှင် အသင်သည် (၎င်းတို့အား) 'ငါ၏အဖို့မှာမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် (အဘက်ဘက်မှ) လုံလောက်တော်

မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး (အခြား) ကိုးကွယ်ရာအသျှင်ဟူ၍ အလျဉ်းမရှိ။ ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ငါသည် (အစစအရာရာ လုံး၀) ယုံကြည်လွှဲအပ်ထားခဲ့လေပြီ။' (ဟု ပြောကြားပါလေ။) အမှန်စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ကို စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ လူသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက်မှပင် ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးသည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ (အသင်တို့အား အကျိုးရရှိရန်၊ လွယ်ကူမှုဖြစ်ရန်အလို့ငှာ) အသင်တို့ တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခသည် ထိုရစူလ်တမန်တော်၏ အပေါ်၌ အလွန်ဝန်လေးလှသည်။ (အသင်တို့အား မည်သည့်ဒုက္ခမှ မသက်ရောက်ရန် လိုလား၏။) ၎င်းရစူလ်တမန်တော်သည် အသင်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းရာကောင်းကြောင်းများကိုသာ အာသာဆန္ဒ ပြင်းပြစွာ တက်မက်သူဖြစ်၏။ (ဤအခြေအနေသည် အားလုံးအပေါ် ထားရှိသကဲ့သို့ ၎င်းတို့အပေါ် အထူးတလည် ထားရှိရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ) မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်တရာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူ၊ သနားကြင်နာသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ချေသည်။ (ဤသို့သော ရစူလ်တမန်တော်ထံမှ အကျိုးအမြတ် မခံစားရခြင်းသည် ကြီးမားသော လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်ချေသတည်း။) ထို့နောက်တစ်ဖန် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ရစူလ်ဖြစ်ကြောင်း (သိနားလည်ပါလျက်နှင့် ယုံကြည်လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ) ပြန်လှည့်၍ သွားခဲ့ကြပါလျှင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ (ငါကိုယ်တော်အား တစ်စုံတစ်ရာ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုဟူသည် မရှိ။) ငါကိုယ်တော်အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လုံလောက်တော်မူပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အလျဉ်းမရှိ။ (ခ၀ပ်ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ထိုအသျှင်မြတ်အတွက် သီးသန့်ဖြစ်၏။ တစ်လောကလုံးရှိ အသိတရားနှင့် တန်ခိုးအာနုဘော်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင် အနှိုင်းမဲ့ဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်သည် ဆန့်ကျင်သူ တစ်ဦးဦးအား စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့စရာ အဘယ်မှာ လိုအပ်မည်နည်း။ ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ငါကိုယ်တော်သည် အစစအရာရာအား လုံး၀ ယုံကြည်လွှဲအပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ကို စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ (ထို့ထက်မက အချို့သော အရာများသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပိုင်စိုးခြင်းအောက်၌ တည်ရှိနေ၏။ သို့ပါလျက် ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ် အပ်နှံထားပြီးသည့်နောက် ငါကိုယ်တော်သည် တစ်စုံတစ်ရာ စိုးရိမ်စရာ မလိုအပ်ပေ။ သို့သာမက မိမိကိုယ်မိမိ သောကအား ရင်ဝယ်ပိုက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ အမှန်တရား ငြင်းဆန်၍ မည်သည့်နေရာတွင် နေအံ့။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ပသတ်များ

'စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်'၏ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများအပေါ် အထူးသဖြင့် မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ်၌ အနှိုင်းမဲ့ သနားကြင်နာခြင်း၊ ကရုဏာ

တရားရှိခြင်း၊ ရိုင်းပင်းကူညီခြင်းတို့အား တင်ပြထားလေသည်။ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်သည် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ကြိုးပမ်းသော်လည်း အချို့သူတို့သည် ကိုယ်တော့်အပေါ် အီမာန်သက်ဝင်ကြခြင်း မရှိချေ။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဆွဗရ်'သည်းခံခြင်းတရားကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြုပါ။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို အားကိုးအားထားပြုရန် လမ်းညွှန်ချက်များ အမိန့်ရှိထားသည်။

'စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်'၏ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ဤအကြောင်းအရာကို ယူဆောင်လာရခြင်းမှာ ၎င်းစူရာဟ်တစ်ခုလုံး၌ ကာဖိရ်များနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ စစ်ပွဲများ ဆင်နွှဲ၍ တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခြင်းတို့၏ အကြောင်းအား တင်ပြထား၏။ အကြင်လုပ်ဆောင်ချက်သည် နူတ်ဖြင့် ဖိတ်ခေါ်၍ ပြုပြင်ခြင်းအား မျှော်လင့်ချက် လုံးဝကင်းမဲ့သော ဤပုံသဏ္ဍာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၏ နောက်ဆုံးပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်၏။ သို့သော် အမ်ဗေယာ عليه السلام များ၏ အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်မှာ သနားကြင်နာမှု၊ ရိုင်းပင်းကူညီမှုနှင့် ကောင်းမှုလိုလားခြင်းများအား အရင်းခံ၍ အသျှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ရောက်ရှိလာရန် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ဘက်မှ မျက်နှာလွှဲခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) တစ်စုံတစ်ရာ ဒုက္ခပေးခြင်းများ ပေါ်ပေါက်လာသော် ၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ အပ်နှံ၍ ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ် အားကိုးအားထားပြုရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော၊ 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ကို ပိုင်စိုးတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ဤနေရာတွင် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ် တင်ပြရခြင်းမှာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးအပေါ်၌ လွှမ်းခြုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရမည်။

ဟဇရသ်အိုဗိုက်အိဗ်နေကအဗ် ؓ သခင်၏ အဆိုအရ ဤအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်များ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အာယသ်တော် တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ ကျရောက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အား ခံယူသွားတော်မူသည်။

ဟဇရသ်အိဗ်နေအဗ္ဗားစ် ؓ သခင်၏ အဆိုသည်လည်း ဤအမိန့်တော်ပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်၏ ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးများအား ဟဒီးစ်တော်များတွင် တင်ပြထားသည်။ ဟဇရသ်အဗူဒရ်ဒါ ؓ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အကြင်သူသည် နံနက်နှင့် ညနေ ဤအာယသ်တော် (အာယသ်တော် ၁၂၉) အား (၇) ကြိမ် ရွတ်ဖတ်မည်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ ကိစ္စ ၁၀၀၀အား လွယ်ကူစွာ ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ *[ကုရ်သုဗီးကျမ်း]*

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

စူရာဟ်ယူနွတ်စ်

တမန်တော်ယူနွတ်စ်ကဏ္ဍ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။

الٓرٰ ۚ تِلۡكَ اٰيٰتُ الۡكِتٰبِ الۡحَكِيۡمِ ①

၁၀ : ၁ ။ ။ အလစ်ဖ်၊ လာမ်…ရာ။ ဤသည် ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (ခိုင်မာသော ကုရ်အာန်) ကျမ်းတော်မြတ်၏ အာယသ်တော်များပင် ဖြစ်၏။

اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنۡ اَوۡحَيۡنَاۤ
اِلٰى رَجُلٍ مِّنۡهُمۡ اَنۡ اَنۡذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا اَنَّ لَهُمۡ
قَدَمَ صِدۡقٍ عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ؕ قَالَ الۡكٰفِرُوۡنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ مُّبِيۡنٌ ②

၁၀ : ၂ ။ ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက်မှပင် လူတစ်ဦး (အား ရွေးချယ်တော်မူ၍ ၎င်း) ၏ ထံသို့ 'အသင်သည် (သတိမမူ အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့နေကြသော) လူခပ်သိမ်းတို့အား သတိပေးနှိုးဆော်ပါလေ။ ထို့ပြင် မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့အား ၎င်းတို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ၎င်းတို့အဖို့ မြင့်မြတ်လှစွာသော အဆင့်အတန်းရှိကြောင်း သတင်းကောင်း ပြောကြားပါလေ' ဟူ၍ 'ဝဟီ' အမိန့်တော်ချပေးတော်မူခြင်းသည် လူတို့၌ အံ့သြဖွယ်ဖြစ်နေပါသလော။ (ဤအတွက်ကြောင့်ပင်) ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့ကမူ (ထိုသူနှင့် ပတ်သက်၍) 'ဤသူသည် ထင်ရှားသော စုန်းပယောဂ (ဆရာ) အမှန်ပင် ဖြစ်သည်' ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်သည်။

إِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ ؕ مَا مِنْ شَفِيْعٍ اِلَّا مِنْۢ
بَعْدِ اِذْنِهٖ ؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٣﴾

၁၀ : ၃ ။ ။ ဧကန်စင်စစ် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေကို ခြောက်ရက် ကာလအတွင်း ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် 'အရ်ရှ်' (ပလ္လင်) တော်ထက်ဝယ် စံမြန်းတော်မူ၍ ကိစ္စအဝဝတို့ကို စီမံခန့်ခွဲတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ကြားဝင် အသနားခံပေးနိုင်သူဟူ၍ အလျဉ်းမရှိပြီ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် သတိတရားမရရှိကြသေးသလော။

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ اِنَّهٗ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ
لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ؕ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا
لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيْمٍ وَّعَذَابٌ اَلِيْمٌۢ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٤﴾

၁၀ : ၄ ။ ။ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်သို့သာလျှင် အသင်တို့အားလုံး (စုရုံးလျက်) ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရမည် ဖြစ်သည်။ (ဤသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ မှန်ကန်တိကျသော ကတိပြုတော်မူခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဧကန်စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် ဖန်ဆင်းခြင်းခံရသည်များကို ပထမအကြိမ်လည်း စတင်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် အဖန်ဆင်းခံတို့အား တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖန်ဆင်းတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ (ဤသို့ တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖန်ဆင်းတော်မူခြင်းမှာ) ထိုအသျှင်မြတ်သည် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှုထားရှိ၍ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ခဲ့ကြသော သူတို့အား တရားမျှတစွာ အကျိုး (ကျေးဇူး ချီးမြှင့်) ပေးတော်မူရန်အလို့ငှာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့အဖို့မှာမူ ၄င်းတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသောကြောင့် လွန်စွာ ဆူပွက်ပူလောင်လျက်ရှိသော ရေနွေးကို သောက်သုံးခြင်းနှင့် အပြင်းအထန် နာကျင်စေဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်တို့သည် ရှိချေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(الٓر ၏အဓိပ္ပာယ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် သိတော်မူသည်။) ဤ (ရှေ့ဆက်လာနေသည်မှာ 'ဟစ်က်မသ်' ဉာဏ်တော်ပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏) အာယသ်တော်သာ

ဖြစ်သည်။ (အကြင်အာယသ်တော်များ၏ မှန်ကန်မှုမှာ ယုံနိုင်သိနိုင်ရန် ထိုက်လှပေသည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းကျမ်းဂန်ကျရောက်ခဲ့သောသူ၏ 'နဗူဝသ်' (နဗီဖြစ်ခြင်း) ကို ကာဖိရ်များ ငြင်းဆန်သည့်အတွက်ကြောင့် အဖြေပေးနေသည်မှာ) ၎င်း (မက္ကာဟ်ရှိ) သူများထံ ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက်မှပင် လူတစ်ဦးထံသို့ (အကြင်သူသည် ၎င်းတို့ကို သတင်းကောင်းပေမည့်သူဖြစ်ရာ ၎င်းထံ) 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော် ချမှတ်တော်မူခြင်းအပေါ် လူများ အံ့ဖွယ်ဖြစ်နေကြသလော။ (၎င်း၏ အကျိုးမှာ များသောအားဖြင့်) လူခပ်သိမ်းတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့် ဖီဆန်မှုပြုခြင်းမှ) ခြိမ်းခြောက်လော။ ထို့ပြင် အကြင်သူများ၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ပါမူ ၎င်းတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ပြည့်ဝသော အဆင့်အတန်းကို ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကောင်းပါးလိုက်ပါလေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ ဤကဲ့သို့သော ဗျာဒိတ်တော်သည် မည်သည့် လူသားတစ်ဦးဦးအပေါ်သို့ ကျရောက်လာသည်ဟုဆိုလျှင်လည်း အံ့ဩဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိပေ။ သို့သော်) ကာဖိရ် (များသည် ဤမှု အံ့ဩကြ၍ ကိုယ်တော်နှင့် ပတ်သက်၍) ပြောဆိုကြသည်မှာ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထိန်းသိမ်းတော်မူပါစေ။) ဤသူသည် မုချဧကန် ထင်ရှားသည့် မှော်ဆရာပင်ဖြစ်သည်။ (နဗီမဖြစ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နဗီဖြစ်ခြင်းသည် လူသားများအဖို့ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဧကန်စင်စစ် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။

ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ မြေပထဝီများကိုလည်းကောင်း ခြောက်ရက်အတွင်း ဖန်ဆင်းတော် မူ၏။ (သို့ရှိရာ အတွတ်အထိပ်အထိ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထို့နောက် 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်အထက်၌ (ဘုရင်၏ ပလ္လင်ကဲ့သို့) တည်ရှိတော်မူလေသည်။ (အကြောင်းမှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အာဏာတော်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ပလ္လင်ထက်ဝယ် မိုးကောင်းကင်နှင့် ပထဝီမြေ၏ အမိန့်တော်များအား ချမှတ်လေသည်။ ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ) ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် အမှုကိစ္စအရပ်ရပ်တို့ကို သင့်လျော်စွာ စီမံခန့်ခွဲတော်မူ၏။ (သို့ရှိရာ အကြင်အသျှင်မြတ်သည် အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင်) မည်သူမဆို ထိုအသျှင်မြတ် ခွင့်ပြုတော်မူမှသာလျှင် ကြားဝင်အသနားခံပေးနိုင်မည် ဖြစ်၏။ (သို့ရှိရာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။) ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ (ထို့အပြင် ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်ခြင်း မပြုကြကုန်နှင့်။) သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် (ထိုအထောက်အထားများ ကြားနာပြီးသည့်နောက်) အသိတရားများ မရရှိကြသေးသလော။ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်သို့သာလျှင် အသင်တို့အားလုံး ပြန်လည်စုရုံးရောက်ရှိ ကြမည်ဖြစ်၏။ ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ မှန်ကန်စွာ ကတိပြုတော်မူခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဧကန်စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် ဖန်ဆင်းခြင်းခံရသည်များကို ပထမအကြိမ်လည်း စတင် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် ယင်းဖန်ဆင်းခြင်ခံရသည်များကို (ကေယာမသ်နေ့၌) တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖန်ဆင်းတော်မူမည်ဖြစ်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်

မှ ထားရှိကြသော ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ကြသော သူတို့အား တရားမျှတစွာဖြင့် (ပြည့်ပြည့်ဝဝ) အကျိုးကျေးဇူးကို ပေးမည်ဖြစ်ချေသည်။ (ထိုသို့ အကျိုးပေးရာ၌ အနည်းငယ်မျှ လျော့ပေါ့ခြင်း မပြုသည့်အပြင် ဆထက်ထမ်းပိုး ပို၍ ပေးသွားမည်ဖြစ်၏။) သို့ရာတွင် ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့အဖို့ကား (နောင်တမလွန်အာခေရသ်၌ လွန်စွာ ဆူပွက်ပူလောင်သော ရေနွေးကို သောက်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နာကျင်ဖွယ်ရာဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်သည်လည်းကောင်း ထိုသူတို့ ငြင်းပယ်သည့်အတွက်ကြောင့် သက်ရောက်ချေမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဗသတ်များ

စူရာဟ်ယူနွတ်စ်သည် မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်တွင် ကျရောက်သော စူရာဟ်များအနက်မှ ဖြစ်သည်။ အချို့ပညာရှင်များမှ စူရာဟ်ယူနွတ်စ်တွင် အာယသ်တော်သုံးအာယသ်သာလျှင် မဒီနာရွှေမြို့တော်သို့ ဟီဂျ်ရသ်ပြုပြီးသည့်နောက် ကျရောက်ခဲ့သည်ဟု အမိန့်ရှိကြ၏။

ထိုစူရာဟ်၌လည်း ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် အစ္စလာမ်၏ အခြေအမြစ် ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ‘သောင်ဟီးဒ်’၊ ‘ရေစာလသ်’၊ ‘အာခေရသ်’ အစရှိသော တစ်လောကလုံး၏ ကိစ္စအဝဝနှင့် ထို၌ ဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလွဲမှုများအား အထောက်အထားများပြု၍ ရှင်းလင်းတင်ပြသွားမည်ဖြစ်၏။ ထို့အတူ သံဝေဂတရား ရရှိမည့် သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်များအား အကြောင်းခံ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာများအပေါ် ဂရုမူသောသူတို့နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်အား တုပနှိုင်းယှဉ်၍ ဖျက်လိုဖျက်ဆီးပြုသောသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အချို့ဒွိဟများကိုလည်း အမိန့်ရှိသွားမည်ဖြစ်၏။ ဤသည် ၎င်းစူရာဟ်၏ အကျဉ်းချုံးအကြောင်းအရာပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းစူရာဟ်၏ အကြောင်းအရာများအပေါ် စဉ်းစားသုံးသပ်မည်ဆိုပါက အထက်တွင် လာရှိသော ‘စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်’နှင့် ဤစူရာဟ်၏ ဆက်နွယ်မှုသည် စူရာဟ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အချင်းချင်း ဆက်သွယ်မှုအား လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်မည်။ ‘စူရာဟ်သောင်ဗာဟ်’၌ ထိုရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူများအား ‘ဂျီဟားဒ်’ပြုရန်နှင့် ကုဖွ်ရ်နှင့် ရှရစ်က်၏ အင်အားအား အကြောင်းခံများ၏ သဟဲဖြင့် ပြိုကွဲဖျက်ဆီးပစ်ရန် တင်ပြထားခဲ့၏။ ထို့ပြင် ဤစူရာဟ်၌ ‘ဂျီဟားဒ်’၏ အမိန့်ပညတ်ချက် မကျရောက်မီအလျှင် မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်၌ ချပေးခဲ့သော စူရာဟ်တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ထိုစူရာဟ်အတွင်း၌ အထက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များအား မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်နှင့် ကိုက်ညီစွာ အထောက်အထား အကိုးအကားများအား အကြောင်းခံ၍ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်၏။

الٓر ဤစကားလုံးများသည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ မြောက်မြားစွာသော စူရာဟ်များ၏ ရှေ့ဦးလာရှိသော စကားလုံးများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းအား ‘ဟုရူးဖိမိုကသ္သွအာဟ်’ ဟု ခေါ်ဆို၏။

الٓمٓ ، حٰمٓ ، عٓسٓقٓ အစရှိသော စကားလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်အား သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ ရှည်လျားစွာ တင်ပြထားကြ၏။ ဆွဟာဗာများနှင့် သာဗေအီးန်များ၊ ၎င်းနောက် ဥလမ်ဟူးရ် အိုလမာသာသနာ့

ပညာရှင်များထံတွင် ဤကဲ့သို့ 'ဟုရူးဖိမုကသ္သ်သွအဟ်' စာလုံးများနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြကြသည်မှာ ဤစကားလုံးများသည် သီးသန့်ပဟေဠိစကားလုံးများ ဖြစ်၏။ ၄င်း၏ အဓိပ္ပာယ်အား ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာလျှင် ပြသခဲ့သည်ဟု ထင်ရ၏။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ က အွမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးအား ၄င်းအသိတရားများကိုသာလျှင် ခံနိုင်ရည်ရှိသလောက် ဆော်ဩမိန့်မြွက်ခဲ့၏။ ၄င်း 'ဟုရူးဖိမုကသ္သ်သွအားဟ်' စကားလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်များအား မသိသော်ငြားလည်း အွမ္မသ်သူအွမ္မသ်သားများ၏ ကိစ္စရပ်များ၌ တစ်စုံတစ်ရာ လျော့နည်းမှု ပေါ်ပေါက်မည်မဟုတ်ပေ။ 'ဟုရူးဖိမုကသ္သ်သွအားဟ်'၏ ပဟေဠိသည် အွမ္မသ်သူအွမ္မသ်သားများ၏ ကိစ္စအဝဝ၌ မူတည်ခြင်းမရှိသလို ၄င်းအား မသိသော်ငြားလည်း အွမ္မသ်အပေါ် ခြွင်းချက်မသက်ရောက်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှလည်း ၄င်း၏ အဓိပ္ပာယ်အား အွမ္မသ်အတွက် အရေးမကြီးဟု မှတ်ယူ၍ မတင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ၄င်း၏ ဇစ်မြစ်အား လိုက်ရန် မလိုအပ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည် ခြွင်းချက်မရှိ ယုံကြည်ရမည့် အမိန့်တစ်ခုဖြစ်၏။ အကယ်၍ ၄င်းအဓိပ္ပာယ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သိရှိရန် လိုအပ်လျှင် တစ်လောကလုံး၏ ကရုဏာတော်ရှင်ဖြစ်သည့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ၄င်း၏အဓိပ္ပာယ်အား တင်ပြရာ၌ ပျင်းရိမည်မဟုတ်ပေ။

تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتَابِ الْحَكِيْمِ

၌ **تِلْكَ** ဆိုသော စကားလုံးသည် ထိုစူရာဟ်၏ အာယသ်တော်များဘက်သို့ ညွှန်းသော နာမ်စားဖြစ်၏။ ၄င်း၏ အကြောင်းအရာကို ရှေ့တွင် တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။ **كتاب** ဆိုသော စကားလုံး၏ အလိုတော်မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ဖြစ်၏။ ၄င်း၏ ဂုဏ်ပုဒ်သည် ဤနေရာတွင် **حكيم** ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် တင်ပြ အမိန့်ရှိထား၏။ ၄င်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤနေရာတွင် အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ကျမ်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌ မုရှ်ရစ်ကဲ တုပနိုင်းယှဉ်သော သူများနှင့် ဒွိဟတစ်ခုနှင့် စောဒကအချက်အား ဖြေကြားခြင်းဖြစ်၏။ ၄င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ခြင်းအား အခြေခံ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ စေလွှတ်သော ရစူလ်တမန်တော် (သို့) စေတမန်သည် လူသားပင်လျှင် ဖြစ်နေ၏။ (ဟု စောဒကတက်ကြ၏။) ဆိုလိုသည်မှာ လူသားမဖြစ်သင့်ပေ။ ဖရစ်ရှ်သာဟ် ကောင်းကင်တမန်ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ၄င်းတို့၏ အချည်းအနှီး အတွေးအခေါ်များအား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ မြောက်မြားစွာသော နေရာများ၌ ခေါင်းစဉ်အဖုံဖုံဖြင့် အဖြေပေးထား။ အာယသ်တော်တစ်ခု၌ အဖြေပေးသည်မှာ-

قُلْ لَّوْ كَانَ فِي الْاَرْضِ مَلٰٓئِكَةٌ يَّمْشُوْنَ مُطْمَئِنِّيْنَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُوْلًا

ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ မြေပထဝီပြင်ပေါ်ဝယ် နေထိုင်ကြသောသူများသည် ဖရစ်ရှ်သာဟ် ကောင်းကင်တမန်တော်များ ဖြစ်ခဲ့ပါက ငါအသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့အတွက် ရစူလ်စေလွှတ်ခြင်းကိုလည်း ဖရစ်ရှ်သာဟ်တစ်ပါးပါးအား စေလွှတ်လိုက်မည် ဖြစ်သည်။

အကြင်အာယသ်တော်မှ ရစူလ်တမန်တော်များအား စေလွှတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အကြင်သူတို့နှင့် ထိုရစူလ်တမန်တော်များ၏ကြားဝယ် အချင်းချင်း သင့်တော်မှုမရှိပါက ရစူလ်စေလွှတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်ပြည့်ဝဝ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဖရစ်ရှ်သာဟ်ကောင်းကေင်တမန်တော်များနှင့် လျော်ကန်သော ကောင်းကင်တမန်တော်၊ ထို့အပြင် လူသားနှင့် လူသားတို့၏ စေတမန်တော်သာလျှင် လျော်ကန်မည်ဖြစ်၏။ လူသားများအတွက် ရစူလ်တမန်တော်စေလွှတ်ရန် ရည်ရွယ်သော လူသားအနက်မှ တစ်ဦးဦးအား ရစူလ်အဖြစ် စေလွှတ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ဤအာသ်တော်၌ ထိုအကြောင်းအရာအား အခြားသော ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် ဤကဲ့သို့လည်း အမိန့်ရှိထားလေသည်။ ၄င်းတို့သည် လူသားအား ရစူလ်တမန်တော်အဖြစ် အဘယ်ကြောင့် ဖန်ဆင်းသနည်း။ ထို့အပြင် ၄င်းတမန်တော်သည် အမိန့်ဖီလာဆန့်ကျင်သော လူသားများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်အား ခြိမ်းခြောက်၍ အမိန့်အား တသွေမတိမ်း လိုက်နာသောသူများအဖို့ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် သတင်းကောင်းများအား ကြားနာစေသည့် လုပ်ရပ်အား အဘယ်ကြောင့် အပ်နှံထားသနည်းဟု တအံ့တသြ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဤသည် အံ့သြသင့် အံ့သြထိုက်သော အချက်ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ လူအမျိုးအစားအတွက် လူသားကိုပင် စေတမန်တော်အဖြစ် စေလွှတ်ခြင်းသည် အသိဉာဏ်နှင့် ကိုက်ညီသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်၌ အီမာန်ရှင်များအား သတင်းကောင်းပေးခြင်းသည်

اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် အသုံးပြုထားး၏။ **قَدَمْ** ၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ 'ခြေထောက်'အကြောင်းမှာ လူသား၏ သွားလာလှုပ်ရှား၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုဆိုင်ရာသည် ထိုခြေထောက်၏ အကြောင်းခံဖြင့်သာ တိုးတက်မှု ဖြစ်ရှိလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အပေါ်ယံ အဓိပ္ပာယ်အရ မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းကို **قَدَمْ** ဟုခေါ်ဆို၏။ ထို့အပြင် **قَدَمْ** ၏ ဆက်နွယ်မှုသည် **صِدْقٍ** ဆိုသော စကားလုံးဘက်သို့ ဆက်နွယ်နေခြင်းမှ ညွှန်ပြနေသည်မှာ ၄င်းရရှိမည့် အဆင့်အတန်းသည် မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းဖြစ်သည်။ ထိုအဆင့်အတန်းသည် မုချရရှိမည့် အဆင့်အတန်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အမြဲထာဝစဉ် တည်မြဲကျန်ရှိနေမည့် အဆင့်အတန်းလည်း ဖြစ်သည်။ လောကီရေးရာ ရာထူးဌာနများကဲ့သို့ မဟုတ်။ အကြောင်းမှာ လုပ်ရပ်တစ်ခုခု၏ ရလာဒ်၌ အစကနဦးတွင် ၄င်းအား ရရှိခြင်းသည် ယတိပြတ်မဟုတ်သကဲ့သို့ ရရှိပြီးသည့်နောက်လည်း ၄င်းကျန်ရှိနေခြင်းသည် မုချ မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့သာမက ထိုအရာများ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားမည်မှာ မုချ ဖြစ်၏။ ရံဖန်ရံခါ သက်တမ်းထဲ၌ပင်လျှင် ပျောက်ကွယ်သွားပေသည်။ ထို့အပြင် သေဆုံးသည့်အချိန်တွင် လောကီ၏ ရာထူးအရိုက်အရာ မှန်သမျှနှင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့မှ လူသားသည် လက်မဲ့ဖြစ်ရှိသွားသည်။ အချုပ်ဆိုရသော် **صِدْقٍ** ၏ စကားလုံးမှ 'ကေန်မုချ'ဟူသော အဓိပ္ပာယ်သည်လည်း ပါဝင်ပတ်သက်သကဲ့သို့ ပြည့်ပြည့်ဝဝ မပျက်စီးခြင်းဆိုသော အဓိပ္ပာယ်လည်း ပါဝင်ပတ်သက်နေ၏။ ဤအတွက်

ကြောင့် ၄င်းဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကောင်းသော သတင်းကြားနာရလော့။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ မုချရရှိမည့် မပျက်မစီးသော စည်းစိမ်တော်ကြီးဖြစ်သည့် ကြီးမားသော အဆင့်အတန်းပင် ဖြစ်သည်။

အချို့သော အကျယ်ဖွင့် ပြန်ဆိုသော ပညာရှင်များထံတွင် ဤနေရာ၌ **صدق** စာလုံးယူလာခြင်းဖြင့် ‘ဂျန္နသ်’ သုခဘုံနန်း၏ ဤမြင့်မားလှသော အဆင့်အတန်းများသည် တိကျမှန်ကန်မှုနှင့် ‘အိခ်လားစ်’ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဖြူစင်မှုဖြင့်သာ ရရှိနိုင်ကြောင်း ညွှန်းဆိုနေ၏။ နှုတ်လျှာမှ ပြသရုံသက်သက်၊ အစုလိုက် သုံးစွဲ (လှူဒါန်း) ခြင်းနှင့် နှုတ်လျှာမှ ‘ကလေမာဟ်’ ဖတ်လိုက်ခြင်းမျှဖြင့် မလုံလောက်ပေ။ အကြင်အခါအထိ နှုတ်ရောစိတ်ပါ တိကျမှန်ကန် ပြည့်ဝစွာ အီမာန်သက်ဝင်မှုကို မပြုခဲ့သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ၄င်း (ပြည့်ဝစွာ သက်ဝင်မှုမှာ) ကောင်းကျိုးရေးရာ ကျင့်ဆောင်၍ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်များမှ ရှောင်ကြဉ်မှု မပြုသမျှ ကာပလတ်လုံး (ပြည့်ဝသည့် မုအ်မင်န်ဖြစ်ရန် မလုံလောက်ပေ။)

တတိယအာယသ်တော်တွင် ‘သောင်ဟီးဒ်’ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တစ်ဆူတည်း၊ တစ်ပါးတည်း တည်ရှိမှု) ကို တိကျပြည့်စုံ မှန်ကန်မှုနှင့်အတူ ငြင်းဆိုရန် အကြောင်းခံရှိခြင်းကို ဖော်ပြထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ မိုးကောင်းကင်၊ မြေပထဝီအား ဖန်ဆင်း၍ တစ်ဖန် လောက၌ အလုံးစုံသော စီမံမှုနှင့် ယန္တရားလည်ပတ်စေရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တုဖက်နှိုင်းယှဉ်သူဟူ၍ မရှိပေ။ သို့ရှိရာ ခဝပ်မှုပြုရာနှင့် အမိန့်နာခံမှုပြုရာ၌လည်း အခြားသူများကို မတုဖက်နိုင်ပေ။ သို့သာမက အခြားသူကို (၄င်းအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပြုရာ၌) တုဖက်နှိုင်းယှဉ်ခဲ့ပါက ကြီးမားသော မမျှတမှုနှင့် ညှဉ်းပန်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တော်တွင် အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်၊ မြေပထဝီကို ခြောက်ရက်အတွင်း ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့အသိတွင် နေ့ရက်ဆိုသည်မှာ နေထွက်ချိန်မှ နေဝင်ချိန်အထိ ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် မိုးကောင်းကင်၊ မြေပထဝီနှင့် ကြယ်တာရာကို မဖန်ဆင်းမီအလျင် နေမင်း မရှိကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်နေရာ နေထွက်မှု၊ နေဝင်မှုသည် အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဤအတွက်ကြောင့် ဤနေရာတွင် အချိန်အတိုင်းအတာကိုသာ ဆိုလိုနေ၏။ အကြင်အတိုင်းအတာသည် နေဝင်၊ နေထွက် ကြားကာ ဤလောက၌ ဖြစ်ရှိတော့မည့် အချိန်အတိုင်းအတာသာ ဖြစ်၏။

ခြောက်ရက်ဆိုသည့် အချိန်တိုအတွင်း ဤမျှကြီးမားလှသော စကြဝဠာကြီးအား ဖန်ဆင်းလိုက်ခြင်းသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အရာရာ၌ စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစကြဝဠာအတွင်း၌ မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ၊ နက္ခတ်တာရာများ၊ လောကီ၏ ဖန်ဆင်းခံဟူသရွေ့တို့သည် ၄င်းတို့တွင် အကျုံးဝင်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာတစ်ခုခုအား ဖန်ဆင်းရန်အတွက် အမျိုးအမည်များ တည်ရှိနေရန် အရေးမကြီးသကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရန်အတွက် အလုပ်လုပ်သောသူ၊ အလုပ်သမားလည်း မလိုအပ်ပေ။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြည့်ဝသော တန်ခိုးအာနုဘော်၌ အရာတစ်ခုခုအား ပြုလုပ်ရန် လိုလားသော တစ်စုံတစ်ရာသော ကိရိယာနှင့် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အကူအညီမရယူဘဲ လျှပ်တပြက် ဖန်ဆင်းနိုင်သည်။ ဤခြောက်ရက်ဆိုသော အတိုင်းအတာသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်

တော်အပေါ် ဖန်ဆင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက ထိုအသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်၌ မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ၊ စကြဝဠာတစ်ခုလုံးအား မျက်စိတစ်မှိတ်အတောအတွင်း ဖန်ဆင်းနိုင်သည်။

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ

ဆိုလိုသည်မှာ ထို့နောက်တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ပေါ်၌ တည်ရှိနေတော်မူသည်ကိုသာလျှင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၌ အတည်ပြုပြဌာန်းထား၏။ အကြောင်းမှာ 'ရဟ်မာန်း'၏ 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်သည် အဖန်ဆင်းခံတစ်ခုဖြစ်၏။ ၄င်းပလ္လင်တော်သည် မိုးကောင်းကင်ခုနစ်ထပ်နှင့် ပထဝီမြေခုနစ်လွှာအား ထို့အပြင် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးအား ဝိုင်းရံလျက်ရှိ၏။ တစ်လောကလုံးသည် ထိုပလ္လင်အတွင်း ဝင်ဆံ့နိုင်၏။ ထို့ထက်ပို၍ သိရှိရန် လူသား၏ စွမ်းဆောင်မှု၌ မရှိနိုင်ပေ။ အကြင်လူသားတို့သည် သိပ္ပံပညာကို အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေသော ကာလ၌လည်း အောက်ဆုံးရှိ နက္ခတ်တာရာများအထိသာလျှင် ရောက်ရှိရန် ကြိုးပမ်းပြင်ဆင်နေကြသည်။ ဤသည်လည်း ယခုအထိ ရောက်ရှိရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ ၄င်းတို့၏ ဝန်ခံချက်မှာ အထက်တွင်ရှိသော နက္ခတ်တာရာများသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အလွန်ဝေးကွာသော နေရာ၌ နက္ခတ်တာရာကြည့် ကိရိယာများဖြင့် ကြည့်သော်ငြားလည်း ခန့်မှန်းခြေထက် ပို၍ အတိအကျ မသိရှိနိုင်ပေ။ ထို့အပြင် မြောက်မြားစွာသော နက္ခတ်တာရာများ၏ အလင်းရောင်သည် ယခုအထိ မြေပထဝီပြင်သို့ မကျရောက်သေးပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် 'နူရ်'အလင်းရောင်၏ လှုပ်ရှားမှုသည် တစ်မိနစ်အတောအတွင်း မိုင်ပေါင်းသိန်းချီ၍ ပြသနိုင်၏။ နက္ခတ်တာရာများအထိ လူသားတို့၏ ဆိုက်ရောက်မှုအခြေအနေသည် ဤအခြေအနေ၌ ရှိမည်ဆိုသော် မိုးကောင်းကင်သည် ၄င်းနက္ခတ်တာရာအားလုံး အထက်တွင် တည်ရှိနေခြင်းအပေါ် ဆင်းရဲနုံချာသော လူသားခမျာ ၄င်း၏ အခြေအနေအား မည်သို့ သိရှိနိုင်မည်နည်း။ ထို့နောက်တစ်ဖန် မိုးကောင်းကင်ခုနစ်ထပ်၏ အထက်တွင် အရာရာအားလုံးကို 'အရ်ရှ်ရဟ်မာန်'တည်ရှိနေ၏။ ၄င်း၏ ဇစ်မြစ်အထိ လူသား ဆိုက်ရောက်၊ သိရှိနိုင်ရန် မည်မျှ စွမ်းဆောင်နိုင်အံ့မည်နည်း။

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ စကြဝဠာတစ်ခုလုံးအား ခြောက်ရက်အတောအတွင်း ဖန်ဆင်းပြီးသည့်နောက် 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်အပေါ်တွင် တည်ရှိနေကြောင်း သိရှိရ၏။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဧကန်စင်စစ် ခန္ဓာကိုယ်တည်ရှိခြင်း၊ ထုတည်တို့အပြင် ၄င်းထူးခြားချက်ပုံစံများမှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တည်ရှိမှုသည် သီးသန့်ဘက်တစ်ဘက်ဟူ၍ မရှိပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ တည်ရှိမှုသည် ဒွန္နယာလောကရှိ ပစ္စည်းများ မိမိနေရာ၌ တည်ရှိခြင်းနှင့် မတူပေ။ တစ်ဖန် 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ပေါ်၌ စံမြန်းခြင်းသည်လည်း အဘယ်ကဲ့သို့ တည်ရှိနေသည်ဟူ၍ မသိရှိရပေ။ ဤပုံစံများသည် လူသား၏ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်များဖြင့် မရရှိနိုင်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် ၄င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ရှိထားသည်မှာ-

وَمَايَعْلَمُ تَاْوِيْلَهُ اِلَّااللّٰهُ ، وَالرَّاسِخُوْنَ فِى الْعِلْمِ يَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّابِه ،

ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လွဲ၍ မည်သူမျှ မသိနိုင်ပေ။ ထို့အပြင် စစ်မှန်ခိုင်မာသော ပညာရှင်များသည် ၎င်းအပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်လက်ခံကြ၏။ သို့သော် ၎င်းပုံစံ၏ မူရင်းအရင်းအမြစ်ကို သိရှိရန် ကြိုးစားတွေးတောခြင်း မရှိပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် ဤကဲ့သို့သော အကြောင်းကဏ္ဍအားလုံးတို့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ နေရာ (သို့) ဘက်တစ်ခုခု ပြုခဲ့သော် သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း လက်၊ မျက်နှာ၊ ခြေ စသော စာလုံးများ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ လာရှိထားသော လာရှိချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျမ်ဟူးရ်ပညာရှင်များ၏ မိန့်ဆိုချက်မှာ ၎င်းအချက်များအပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်ရမည်။ ဤစာလုံးများသည် မိမိနေရာ၌ မှန်၏။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းသည်လည်း မှန်၏။ ၎င်း၏ အခြေအနေမှန်နှင့် မူရင်းပုံစံကို မိမိအသိဉာဏ် မှန်းဆမှုမပြုနိုင်သောကြောင့် ၎င်းအချက်များကို ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ယုံကြည်ရမည်။

ထို့အပြင် အကြင်နှောင်းပညာရှင်များသည် ၎င်းစာလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုကြသော်လည်း ၎င်းတို့ထံတွင် ဤအဓိပ္ပာယ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟူ၍သာ ဖြစ်သည်။ ဤအဓိပ္ပာယ်ဟူ၍ လုံးဝ မဆိုကြပေ။ အထင်သက်သက်ဖြင့် အပေါ်ယံ မည်သည့်အရာ၏ မူရင်းကိုမှ မဖော်ထုတ်နိုင်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် အရှင်းဆုံးနှင့် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းမှာ 'ရှေးဦးပညာရှင်များနှင့် ဆွဟာဗာများ၊ သာဗေအီးန်များ၏ လမ်းသာ' ဖြစ်သည်။ ၎င်းပညာရှင်ကြီးတို့သည် ယင်းအချက်အလက်များ၏ မူရင်းစင်စစ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်ဘက်ကို အပ်နှံခြင်းဖြင့် တင်းတင်ခဲ့၏။ ထို့နောက် အမိန့်ရှိသည်မှာ **يُدَبِّرُ الْاَمْرَ** ဆိုလိုသည်မှာ 'အရ်ရှ်'ပလ္လင်တော်ပေါ်၌ စံမြန်း၍ အသျှင်မြတ်သည် စကြဝဠာအလုံးစုံ၏ ကွပ်ကဲမှုယန္တရားကို မိမိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံလှသည့် လက်တော်ဖြင့် စီစဉ်မှုပြုတော်မူသည်။

مَامِنْ شَفِيْعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِه

ဆိုလိုသည်မှာ မည်သည့်နဗီရစူလ်ကိုမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးတွင် မိမိအလိုဖြင့် အသနားခံပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မပါသော် ၎င်းတို့သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ အသနားခံ ပြုလုပ်ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

စတုတ္ထအာယသ်တော်တွင် နောင်တမလွန်ဘဝကို ယုံကြည်ခြင်းအကြောင်း ပါဝင်သည်။

اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا

ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့သည် ၎င်းအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဘက်တော်သို့သာ လှည့်ပြန်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ **وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا** ဆိုလိုသည်မှာ ဤအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်သည် တိကျမှန်ကန်၏။

اِنَّهٗ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းခံများကို ဦးဆုံး ဖန်ဆင်းတော်မူပြီး ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် 'ကေယာမသ်' ကမ္ဘာ့တရားခွင်နေ့တွင် တစ်ဖန် ပြန်လည် ရှင်ပြန်ထစေမည်။ ထိုစာစုဖြင့် ညွှန်ပြနေသည်မှာ ဤနေရာတွင် အံ့ဖွယ်အရာမရှိပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤရှိရှိသမျှသော လည်ပတ်မှုယန္တယားများသည် ပျက်စီးပြီးသည့်နောက် မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထမည်နည်း (ဟူ၍ အံ့သြဖွယ်ရာမရှိပေ။) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသည် အကြင်မြင့်မြတ်လှသည့် အသျှင်မြတ်၏ လက်တော်ဝယ်ရှိနေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဦးစွာ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို အခြေအမြစ်ပုံစံမရှိဘဲ ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကျော်လွန်ပြီးသော နမူနာပုံစံလည်း မရှိဘဲ အသစ်ဖန်ဆင်းခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အသျှင်မြတ်အတွက်မူ ဖန်ဆင်းပြီးခဲ့သော အဖန်ဆင်းခံများ ပျက်စီးပြီးသည့်နောက် တစ်ဖန် ရှင်ပြန်ထစေခြင်းသည်လည်း အံ့ဖွယ်မဟုတ်ပေ။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَآءً وَّالْقَمَرَ نُوْرًا وَّقَدَّرَهٗ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِيْنَ وَالْحِسَابَ ۭ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ ۚ
يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ⑤

၁၀ : ၅ ။ ။ ထို (အလ္လာဟ်) အသျှင်မြတ်သည်ပင် နေကို ထွန်းတောက်စေတော်မူ၍ လကို လင်းဝင်းစေတော်မူခဲ့သော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် နှစ် (ရက်၊ လ) များ၏ အရေအတွက်နှင့် စာရင်းကို အသင်တို့ သိရှိ (တွက်ချက်မှတ်သား) နားလည်ကြရန်အလို့ငှာ ယင်း၏ (သွားလာရာလမ်းကြောင်း) ခရီးစခန်းများကို သတ်မှတ်၍ ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသည် (တို့) ကို (အချည်းနှီး အလဟဿ မဟုတ်ဘဲ) မှန်ကန်သော ရည်ရွယ်ချက်နှင့်သာလျှင် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် သိနားလည်သူတို့ အကျိုးအတွက်အလို့ငှာ သက်သေလက္ခဏာရပ်တို့ကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်း (ခွဲခြား၍) ဖော်ပြတော်မူလေသည်။

اِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَّقُوْنَ ⑥

၁၀ : ၆ ။ ။ ဧကန်မလွဲ ညဉ့်နှင့် နေ့တို့၏ ပြောင်းလဲမှု၌လည်းကောင်း၊ မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော အရာများ၌လည်းကောင်း (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရိုသေခန့်ညားသူတို့အဖို့ သက်သေလက္ခဏာများသည် ဧကန်မုချ ရှိချေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထိုအသျှင်မြတ်သည် နေမင်းကို တောက်ပစွာ၊ စန္ဒာလမင်းကို လင်းဝင်းစွာဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူထား၏။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့ကို လည်ပတ်သွားလာရန် လမ်းကြောင်းများလည်း သတ်မှတ်ထား၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ နေ့စဉ် စခန်းတစ်ခုစီ ကျော်ဖြတ်၍ သွားလေသည်။) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် (၎င်းကြယ်တာရာ နက္ခတ်တာရာ၏ သဟဲဖြင့်) အသင်တို့ နှစ်များကို ရေတွက်မှတ်သားနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဤအရာအလုံးစုံကို အချည်းအနှီး မဖန်ဆင်းခဲ့ပေ။ ဤသက်သေလက္ခဏာတော်များသည် အသိဉာဏ်ကြွယ်သူများအဖို့ ရှင်းနေ၏။ ဧကန်မုချ နေ့နှင့် ည အစဉ်လိုက် ပြောင်းလဲနေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စကြဝဠာ မိုးမြေရှိ အရာများသည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို အကြောက်တရား ထားသူတိုင်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်း (သောင်ဟီးဒ်တရား) ၏ သက်သေပင်တည်း။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဘသတ်များ

ဤအာယသ်တော်သုံးပုဒ်တွင် စကြဝဠာ၏ လည်ပတ်ခြင်းဆိုင်ရာ နိမိတ်လက္ခဏာများအကြောင်း ပါရှိ၏။ ၎င်းအချက်များသည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ပြည့်ဝစွမ်းရည်၊ လွှမ်းမိုးထက်မြတ်သော ဉာဏ်အာနုဘော်ရှိသည့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့် ၎င်းအသျှင်မြတ် တည်ရှိခြင်း၏ အထောက်အထားများ ဖြစ်ချေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤကမ္ဘာမြေတစ်ခုလုံးကို အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ဖျက်ဆီးပြီးသည့်နောက် တမဟုတ်ချင်း စု၍ ပြန်လည်သစ်လွင်စွာ အားလုံးကို ရှင်ပြန်ထစေနိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထို့နောက် စာရင်းအင် (ကောင်းမှု၊ မကောင်း) စစ်ဆေးပြီးသည့်ရှိသော် ဆုလာဘ်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ဥပဒေကို ချမှတ်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်မှာ ဦးနှောက်ဉာဏ်ဖြင့် မဝေးပေ။ ဤအတိုင်းပင် အာယသ်တော် (၃) ပိုဒ်သည် ထိုအကျဉ်းချုံးဖြစ်သော ကျော်လွန်ခဲ့သည့် တတိယအာယသ်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းအာယသ်တော်များ၌ (၆) ရက်အတွင်း မိုးကောင်းကင် မြေပထဝီဖန်ဆင်းခြင်း၊ တစ်ဖန် 'အရရှ်' ပလ္လင်တော်ပေါ်၌ ဆင်မြန်းခြင်း၊ ထို့နောက် စီစဉ်မှုပြုခြင်းကို يُدَبِّرُ الْاَمْرَ စာလုံး၌ တင်ပြထား၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လောကကြီးအား ဖန်ဆင်းပြီးသည့်နောက် ဖြစ်လိုရာဖြစ်ဟု မပစ်ထားရုံသာမက အချိန်တိုင်းအခါတိုင်း ၎င်းအတွင်းရှိ အရာတိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားသည်လည်း ၎င်းအသျှင်မြတ်၏ လက်တော်၌သာ ရှိခဲ့၏။

ထိုကဲ့သို့ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမှာ-

هُوَ الَّذِىْ جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَآءً وَّالْقَمَرَ نُوْرًا

ضِيَآءً နှင့် نور နှစ်လုံးစလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ လင်းဝင်းတောက်ပခြင်းဟု ဖြစ်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် မြောက်မြားစွာသော အဘိဓါန်ပညာရှင်များမှ ထိုစာလုံးနှစ်လုံးအား အဓိပ္ပာယ်တူဟု ပြောဆိုကြလေ

သည်။ အလ္လာဟ်မဟ်ဇမခ်ရှရီး (ရဟ) နှင့် သွီးဘီး (ရဟ) အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှ လင်းဝင်းတောက်ပခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်သည် ၎င်းစာလုံးနှစ်လုံးတွင် ရောပြွန်းနေသော်ငြားလည်း 'နူးရ်' ဆိုသော စကားလုံးသည် အများကိန်းနာမ်စားဖြစ်၍ အင်အားပြင်းသော အင်အားနည်းသော လင်းဝင်းမှုကို 'နူးရ်' ဟု ခေါ်ဆိုပြီး **ضِيَاءً، ضَوْءً** ဆိုသည်မှာ အင်အားကောင်း၍ ပြင်းသော အလင်းရောင်ကို ခေါ်ဆိုသည်။ လူသားများအဖို့ အလင်းရောင်နှစ်မျိုးစလုံး လိုအပ်ပေသည်။ များသောအားဖြင့် နေ့၏ လုပ်ငန်းကိစ္စများအား ပြင်းသော အလင်းရောင် လိုအပ်သကဲ့သို့ ညဥ့်၏ သာမန်ကိစ္စများအတွက် အလင်းဖျော့ဖျော့အား နှစ်သက်ကြလေသည်။ အကယ်၍ နေ့၌လည်း လရောင်ဖျော့ဖျော့ အလင်းရောင်သာ ရှိနေမည်ဆိုသော လုပ်ငန်းများတွင် ချွင်းချက်များ ပေါ်ပေါက်လာမည်။ ထို့အပြင် ညဥ့်၌လည်း နေမင်း၏ စူးရှသော အလင်းရောင် ရှိနေမည်ဆိုသော အိပ်စက်ခြင်းနှင့် ညဥ့်နှင့် လျော်ကန်သော အလုပ်များ၌ အနှောင့်အယှက်များ ပေါ်ထွန်းလာမည်။ သို့ပါ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှစ်မျိုးစလုံးသော အလင်းရောင်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအား ဤသို့ ဖန်ဆင်းထားလေသည်။ အကြောင်းမှာ နေ၏ အလင်းရောင်အား **ضِيَاء** ၏ အဆင့်တွင် သတ်မှတ်၍ လုပ်ငန်းချိန်ကို ၎င်းအား ပေါ်ထွန်းစေပြီး လ၏ ဖျော့သော အလင်းရောင်အား ညဥ့်အချိန်၌ ပေါ်ထွန်းစေသည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ နေနှင့် လ၏ လင်းဝင်းတောက်ပမှု၏ ခြားနားမှုကို မြောက်မြားစွာသော နေရာများနှင့် ခေါင်းစဉ်အဖုံဖုံ၌ တင်ပြထားလေသည်။ စူရာဟ်နူးဟ်၌

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُوْرًا وَّجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا

ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စူရာဟ်ဖုရ်ကာန်၌

وَجَعَلَ فِيْهَا سِرَاجًا وَّقَمَرًا مُّنِيْرًا

ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုထားလေသည်။ **سراج** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ မီးခွက်ကို ဆိုလို၏။ အကြောင်းမှာ မီးခွက်၏ အလင်းရောင်မှာ အခြားအရာများမှ ရရှိထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပင်ကိုယ်အလင်းရောင်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အချို့သော ပညာရှင်များမှ **ضَوْءً** ဆိုသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်အား ပင်ကိုယ်အလင်းရောင်ကို ခေါ်ဆို၍ **نور** ဆိုသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အခြားအရာများမှ အကျိုးခံစားရရှိသော အလင်းရောင်ကို ခေါ်ဆိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ သို့သော် ဤသည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ယူနာနီသိပ္ပံပညာရှင်တို့ဘက်မှ သက်ရောက်မှုဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို (ကြည့်၍) ပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်၏။ စင်စစ်၌ အာဘိဓါန်အရ ၎င်းစာလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်သည် တစ်စုံတစ်ရာ ခြားနားမှုမရှိပေ။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌လည်း ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မရှိပေ။

ဓွတ်ဂျ်ဂျားဂျ်သခင်မှ **ضَوْءً** ၏ အများကိန်းအား **ضِيَاءً** ဟု သတ်မှတ်၍ လောကတွင် တွေ့မြင်လေ့ရှိဟတ်သော ကျော်ကြားသည့် အရောင် (၇) မျိုးဘက်သို့လည်း ညွှန်းသည်ဟု ထင်မှတ်ရ၏။ နေ၏ အလင်း

ရောင်နှင့် မိုးရွာသွန်းပြီးသည့်နောက် ပေါ်ထွန်းလာသော သက်တန့်ရောင်ခြည်၏ အရောင်အမျိုးအစားအားလုံး ပါဝင်၏။

နေနှင့် လအား စီမံခန့်ခွဲရာ၌ အာယသ်တော်၏ ဒုတိယဖော်ပြချက်မှာ

وَقَدَّ رَهٗ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَ دَ السِّنِيْنَ وَ الْحِسَابِ

قَدَّ رَ ဆိုသော စကားလုံးသည် تَقْدِيْر မှ ဆင်းသက်လာသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ **تقدير** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အရာတစ်ခုခုအား နေရာကာလ ဂုဏ်ပုဒ်များအား ထောက်ထား၍ သီးသန့်အရာတစ်ခု၏ အတိုင်းအတာအပေါ်၌ ထားရှိခြင်းကို ဆိုလို၏။ နေ့နှင့် ညအချိန်များအား သီးသန့်အတိုင်းအတာတစ်ခု အတွက် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

وَاللّٰهُ يُقَدِّ رُ الَّيْلَ وَالنَّهَا رَ

ဟူ၍ ဖြစ်ပြီး နေရာဌာန၏ အကွာအဝေးနှင့် ခရီးနှင်မှုအား သီးသန့်အတိုင်းအတာတစ်ခု ထားရှိရန်အတွက် ဆီးရီးယားနိုင်ငံနှင့် စဗားအ်၏ ကြားရှိ ရွာများနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

وَقَدَّ رْنَا فِيْهَا السَّيْرَ

ဟု အမိန့်ရှိထားပြီး အများနေရာဌာနများနှင့် ပတ်သက်၍

وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّ رَهٗ تَقْدِيْرًا

ဟု အမိန့်ရှိထားလေသည်။

منازل ဟူသော စာလုံးမှာ **منزل** ၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ သက်ရောက်ရာနေရာဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နေ၊ လ နှစ်ခုလုံးကို ဖြည်းညင်းစွာ လည်ပတ်သွားလာရန်အတွက် သီးသန့်အတိုင်းအတာတစ်ခုစီ သတ်မှတ်ထားရာ ၎င်းအတိုင်းအဆတိုင်းကို **منزل** ဟု ခေါ်ဆို၏။ သို့ရှိရာ လသည် လစဉ် မိမိပတ်လမ်းပြည့်အောင် လည်ပတ်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်း၏ 'မန်ဇင်လ်'များသည် ၂၉ (သို့) ၃၀ ဖြစ်သည်။ သို့သော် လမင်းစန္ဒာသည် လစဉ်လတိုင်း တစ်ရက်မျှ အနည်းဆုံး ပျောက်ကွယ်လျက်ရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်လည်း များသောအားဖြင့် လ၏ 'မန်ဇင်လ်' ကို ၂၈ ဟု ဆိုကြသည်။ ၎င်းနောက် သူရိယနေမင်းကြီးသည် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် မိမိပတ်လမ်းကြောင်းအား ပြည့်ဝအောင် လည်ပတ်၏။ ၎င်း၏ မန်ဇင်လ်များမှာ ၃၆၀ (သို့) ၃၆၅ ဖြစ်သည်။ ရှေးယခင် ဂျာဟိလီယသ် (အမှောင်ခေတ်) အာရပ်လောက၌ဖြစ်စေ၊ နက္ခတ်ဗေဒပညာရှင်များနှင့် ရူပဗေဒပညာရှင်များ ထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ၎င်း 'မန်ဇင်လ်'များ၏ သီးသန့်အမည်နာမများကိုမူ ကြယ်တာရာများကို ထောက်ရှု၍ မှည့်ခေါ်လိုက်လေသည်။ ဤကြယ်တာရာ၊ နက္ခတ်တာရာများသည် ၎င်းပတ်လမ်းများအတွင်း ယှဉ်၍ တည်ရှိနေ၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အတွင်း၌မူ ၎င်းဝေါဟာရအမည်နာမများဖြင့် မှည့်ခေါ်ထားလေ

သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုခြင်းဖြင့် အကွာအဝေးများသာ ဖြစ်ချေ၏။ အကြင်အကွာအဝေးများကို နေနှင့် လတို့သည် နေ့စဉ် ကျော်ဖြတ်လည်ပတ်နေကြ၏။

ကျော်လွန်ခဲ့သော အာယသ်တော်၌ **قدّره منازل** တစ်ဦးဆိုင် ဖုံးကွယ်နာမ်ကို အသုံးပြုထား၏။ စင်စစ်သော်ကား နေနှင့် လ နှစ်ခုစလုံး၏ ပတ်လမ်းများရှိ၏။ ဤအတွက်ကြောင့်သာ အချို့သော သဖ်စီးရ် အကျယ်ပြန်ဆိုသူများက အမိန့်ရှိသည်မှာ အပေါ်ယံအားဖြင့် တစ်ဦးဆိုင်ဟု ထင်ရသော်လည်း ၎င်း၏ အလိုသဘောများ တစ်ခုတိုင်းစီအတွက် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုစလုံး ပါဝင်သွား၏။ ထိုကဲ့သို့သော သုံးနှုန်းမှုမျိုးကို ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌လည်းကောင်း၊ အာရဗီဘာသာရပ်၌လည်းကောင်း အများအပြား သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။

ထို့အပြင် အချို့မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပတ်လမ်းများကို နေနှင့် လ နှစ်ခုစလုံးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော်လည်း ဤနေရာတွင် လ၏ ပတ်လမ်းကိုသာ ရည်ညွှန်းနေ၏။ ဤအတွက်ကြောင့် **قدّره** တွင် ဖုံးကွယ်ရည်ညွှန်းမှုသည် လဘက်သို့ ဖြစ်၏။ အထူးပြုပြောဆိုခြင်း၏ အကြောင်းခံမှာ နေမင်း၏ လည်ပတ်မှုသည် တိုင်းတာကိရိယာများဖြင့်လည်းကောင်း၊ တွက်ချက်မှန်းဆ၍သော်လည်းကောင်း ထိုမှအပ အခြားအရာဖြင့် မသိရှိနိုင်ပေ။ ၎င်းနေမင်း၏ ထွက်ပေါ်ပျောက်ကွယ်မှုသည် နှစ်ပတ်လည်တစ်မျိုးတည်းသော ပုံစံဖြင့်ဖြစ်ရာ မည်သည့်ရှုပပညာရှင်များမှ ၎င်း၏ တိကျသော ပတ်လမ်းကို မပြောဆိုနိုင်ပေ။ သို့သော်လည်း ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်၍ လသည် နေ့စဉ် ရက်တိုင်း ပုံစံအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲပြီး လကုန်ရက်၌ လုံးဝ ပျောက်ကွယ် (လကွယ်ရက် ဖြစ်ရှိ) သွားလေသည်။ ၎င်း၏ ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ပညာမဲ့သူတို့လည်း နေ့ရက်များကို (လကွယ်၊ လဆန်း၊ လဆုတ်) ဟူ၍ သိရှိနိုင်သည်။ ဥပမာ- ယနေ့ မတ်လ (၈) ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ မည်သူမှ နေကို ကြည့်၍ ၈ ရက်နည်း (သို့) ၂၁ ရက်နည်းဟူ၍ မသိရှိနိုင်ပေ။ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်၍ လကို ကြည့်ကာ ရက်များကို သိရှိနိုင်၏။

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်တွင် စင်စစ် တင်ပြလိုသည့်အချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုထည်ဝါခံ့ညားလှသော နိမိတ်တော်များမှ လူသားအတွက် ဤသို့သော အကျိုးထူးများကိုလည်း ပေးထားတော်မူ၏။ ၎င်းတို့၏ သဟဲဖြင့် ထိုလူသားများသည် နှစ်၊ လများနှင့် ရက်များကို တွက်ချက်၍ သိရှိနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ဤတွက်ချက်မှုသည်လည်း စင်စစ် နေနှင့် လ နှစ်ခုတည်းဖြင့်သာ သိရှိနိုင်သည်။ ထို့နောက် လောကပထဝီဝယ် ရှေးယခင်ကတည်းက နေ၊ လ၊ ခုနှစ်၊ လရက်များသည် ကျော်ကြားစွာ အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌လည်း စူရာဟ်အိစ်ရာအ်၏ အာယသ်တော် (၁၂) တွင် မိန့်ခြွေထားသည်မှာ-

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَا
اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِيْنَ وَالْحِسَابَ

ဤအာယသ်တော်တွင် اٰيَةَ الَّيْلِ ဟူသည်မှာ လစန္ဒာဖြစ်ပြီး اٰيَةَ النَّهَارِ ဟူသည်မှာ နေသူရိယဖြစ်၏။ ၎င်းနှစ်ခုစလုံးကို ဖော်ပြပြီးသည့်နောက် အမိန့်ရှိသည်မှာ အသင်တို့ ထိုအရာများဖြင့် နှစ်ကာလ၊ ရက်များကို

တွက်ချက်သိရှိနိုင်၏။ ထို့အပြင် 'ဆူရာဟ်ရဟ်မာန်'၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ اَلشَّمْسَ وَالْقَمَرَ بِحُسْبَانٍ ထိုထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ နေနှင့် လစန္ဒာ နှစ်ခုစလုံးမှ အကြောင်းပြု၍ နေ့ရက်၊ လ၊ နှစ်ကို ရေတွက်သိရှိနိုင်၏။

သို့သော် လမင်းစန္ဒာ၏ အကြောင်းခံနှင့် လနှင့် ရက်များ ရေတွက်ရကြောင်းကို သက်သေများ၊ အတွေ့အကြုံများဖြင့် သိရှိနိုင်၏။ သို့သော် နေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တွက်ချက်မှုကိုမူ ရူပဗေဒပညာရှင်များမှအပ အခြားသူများ မသိရှိနိုင်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် အာယသ်တော်၌ နေနှင့် လ နှစ်မျိုးစလုံးအား တင်ပြပြီးသည့်နောက် ၎င်း၏ သက်ရောက်ရာ သတ်မှတ်ချက် တင်ပြရာတွင် قَدَّرَهٗ ဟု အမိန့်ရှိ၍ လ၏ တွက်ချက်မှုကိုသာလျှင် တင်ပြလိုက်၏။

ထို့အပြင် အစ္စလာမ့်အမိန့်ပညတ်ချက်တော်များ၌ ပညာတတ်ဖြစ်စေ၊ ပညာမဲ့ဖြစ်စေ (သို့) မြို့သားဖြစ်စေ၊ တောသားဖြစ်စေ လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် အခြေအနေအရပ်ရပ်၌ လွယ်ကူမှုဖြစ်ရန်အလို့ငှာ အစစအရာရာအား ထောက်ရှုလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် အစ္စလာမ့်အမိန့်ပညတ်ချက်များတွင် များသောအားဖြင့် နေ့၊ ရက်၊ လ၊ ခုနှစ်ရက်အား လ၏ အဝင်အထွက်နှင့်သာ သတ်မှတ်လေသည်။ နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်၊ ဇကားသ်၊ ဟဂျ်နှင့် အိဒ္ဒသ်ထိုင်ခြင်း အစရှိသည့် အစ္စလာမ့် 'ဖွရဇ်'အချက်အလက်များနှင့် အမိန့်တော်များတွင်လည်း ရေတွက်မှုနှင့်သာ ထားရှိ၏။ ဤသို့ တင်ပြရာတွင် နေဖြင့် တွက်ချက်အသုံးပြုခြင်းကို မပိုင်ဟု မဆိုလိုပေ။ သို့သော် အကြင်သူသည် နမာဇ်၊ ရိုဇာဟ်၊ ဇကားသ်၊ ဟဂျ်နှင့် 'အိဒ္ဒသ်'ထိုင်ခြင်း အစရှိသည့် ကိစ္စရပ်များ၌ လ၏ တွက်ချက်မှုအား ရှရီအသ်တရားတော်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ကျင့်သုံးပြီး မိမိ၏ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများ၌ နေဖြင့် တွက်ချက်ထားသော တွက်ချက်မှုအား အသုံးပြုခွင့်ရှိသည်။ စည်းကမ်းချက်မှာ မွတ်စ္စလင်မ်များသည် များသောအားဖြင့် လဖြင့် ရေတွက်၍ အသုံးပြုသင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရမ်သွာန်နှင့် ဟဂျ်နှင့် အစရှိသည်တို့၏ အချိန်ကာလကို သိရှိနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ဇန္နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီမှလွဲ၍ အခြားလများကိုမူ မသိဟူ၍ မဖြစ်စေရ။ ဖွေကာဟ်ပညာရှင်များသည် လဖြင့် ရေတွက်အသုံးပြုမှု တည်တံ့စေရန်အလို့ငှာ မွတ်စ္စလင်မ်များအပေါ် (၎င်းလဖြင့် ရေတွက်နည်းကို သိရန်) 'ဖွရဇ်ကိဖွာယာ'အဖြစ် သတ်မှတ်ထား၏။

ထို့နောက် နဗီများ၏ လမ်းစဉ်၌ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကျင့်ထုံး၌ဖြစ်စေ၊ ခုလဖာအေရာရှိဒီးန်၏ လက်ထက်၌လည်း လ၏ အရေအတွက်ကိုသာလျှင် အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။ ၎င်း၏ နောက်လိုက်ပြုခြင်းသည် 'ဗရ်ကသ်'မင်္ဂလာနှင့် စဝါးဗ်ရရှိမည့် လုပ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

အချုပ်တင်ပြရမည်ဆိုသော် အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ဉာဏ်အမြော်အမြင်၏ ပြည့်ဝမှုမှာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလင်းရောင်နှစ်မျိုးအား လိုက်လျောညီထွေစွာ ဖန်ဆင်းထားလေသည်။ အရာရာတိုင်း၏ သွားနှုန်းအား နှစ်၊ လ၊ ရက်၊ ထို့အပြင် အချိန်တိုင်း၏ မိနစ်များကို သိရှိနိုင်ရန် အတိုင်းအတာတစ်ခု သတ်မှတ်ထားလေသည်။ ၎င်းအလင်းရောင်၏ သွားနှုန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ ကွာဟသွားမည်မဟုတ်။ မည်သည့်အခါမျှ အရှေ့အနောက် ဖြစ်ရှိသွားမည်မဟုတ်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စက်ယန္တရားများ၌ ပြုပြင်ရန် ရပ်တန့်သွားသည်ဟူ၍ မရှိ။ ၎င်းအား ပြောင်းလဲရန်လည်း မလိုအပ်ပေ။ မည်သည့်အခါမျှ ပွန်းပဲ့ကျိုးကြေသွားသည်ဟူ၍ မရှိ။ စကြဝဠာကြီးသည် အလျှင်ကတည်းက လည်ပတ်နေသကဲ့သို့ လည်ပတ်နေမည်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် အခြားအာယသ်တော်၌ ထို့ထက် လေးနက်မှုရှိစေရန်အလို့ငှာ

مَاخَلَقَ اللهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ لْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ ထိုအရာအားလုံးအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကျိုးမဲ့ ဖန်ဆင်းထားခြင်း မဟုတ်။ ၎င်းတို့အနက် ကြီးကျယ်သော အမြော်အမြင်များအပြင် လူသားများအတွက် မရေမတွက်နိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများ ဖုံးကွယ်၍ နေ၏။ ဤအထောက်အထားများသည် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသောသူများအတွက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြသလျက်ရှိ၏။

ဤကဲ့သို့ပင် ဒုတိယအာယသ်တော်၌ ဆက်လက်၍ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်မှာ နေ့နှင့်ည ဆက်တိုက် ကျရောက်ခြင်းနှင့် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီတွင် ရှိရှိသမျှ အဖန်ဆင်းခံဟူသရွေ့တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိုကျိုးသော လူသားများအတွက် (သောင်ဟီးဒ်နှင့် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၏) အထောက်အထားများပင် ဖြစ်၏။

'ကုဒ်ရသ်' တန်ခိုးတော်၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲခြင်းနှင့် အရာတစ်ခုခု၏ အကူအညီမရယူဘဲ အစစအရာရာအား ဖန်တီးခြင်းတို့အပြင် ပျက်စီးပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲ စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၏ စီမံမှုနှင့် လည်ပတ်နေခြင်းသည် 'သောင်ဟီးဒ်'၏ အထောက်အထားများပင် ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၏ အထောက်အထားများမှာ အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်မှ လူသားများ အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန်အလို့ငှာ ဖန်ဆင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ ဖန်ဆင်းထား၏။ ဤစကြဝဠာတစ်ခုလုံးအား အကျိုးမဲ့ စားခြင်း၊ သောက်ခြင်းအတွက်သာ ဖန်ဆင်းထားခြင်းမဟုတ်။ ၎င်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားအချို့အား သတ်မှတ်၍ ထိုဝတ္တရားများအပေါ် ကျေပွန်ရန် အရေးကြီးသကဲ့သို့ တာဝန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်သောသူများအား ကောင်းသောအစားပေး၍ မကျေပွန်သူများအား အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ဖြစ်ရှိမည်။ ဤသို့ တင်ပြရာတွင် လောကီ၌ အစားပေးခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း မရှိခြင်းမှာ ထင်ရှားပေသည်။ ဤနေရာတွင် အပြစ်ကျူးလွန်သောသူများသည် အချို့အချိန်များ၌ အပြစ်များ ရှောင်ကြဉ်သောသူများထက် သာပို၍ မိမိ၏ သက်တမ်းအား ကောင်းမွန်စွာဖြင့် မွေးမြူကြလေသည်။ ဤအတွက်ကြောင့် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် အစားပေးသော နေ့တစ်နေ့အား သတ်မှတ်ရန် အရေးကြီး၏။ ၎င်းအား 'ကေယာမသ်'နှင့် 'အာခေရသ်'ဟု အမည်ရ၏။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

إِنَّ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا وَرَضُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَاَنُّوْا بِهَا وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اٰيٰتِنَا غٰفِلُوْنَ ⑦

၁၀ : ၇ ။ ။ စင်စစ်မှာ အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို မျှော်လင့်ကြသည်မရှိဘဲ လောကီဘဝကိုပင် ကျေနပ်၍ ထိုလောကီဘဝနှင့်ပင် ကျေနပ်နှစ်သိမ့် စိတ်ဝင်စားကာ အာရုံစိုက်၍ နေခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို မေ့လျော့လျစ်လျူရှုထားသူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ⑧

၁၀ : ၈ ။ ။ ထိုသူများပင် ၎င်းတို့သည် (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို) ရှာဖွေဆည်းပူးလျက် ရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ခိုကိုးရာ (နောက်ဆုံးစခန်း) ဌာနသည် 'ဂျဟန္နမ်' ငရဲဘုံပင် ဖြစ်ပေမည်။

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ يَهْدِيْهِمْ رَبُّهُمْ بِاِيْمَانِهِمْ ۚ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ
الْاَنْهٰرُ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ⑨

၁၀ : ၉ ။ ။ ဧကန်စင်စစ် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးနောက် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ဆောက်တည်ခဲ့ကြသော အကြင်သူတို့အား ၎င်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကြောင့် ချမ်းသာသုခ စည်းစိမ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥယျာဉ်များသို့ ပို့ဆောင်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ (နေထိုင်ရာ) အောက်၌ စမ်းရေချောင်းများသည် စီးတွေလျက်ရှိကြပေမည်။

دَعْوٰىهُمْ فِيْهَا سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَ
تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ ۚ وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ⑩

၁၀ : ၁၀ ။ ။ ယင်း (သုခဘုံ) ဥယျာဉ်များ၌ ၎င်းသူတို့၏ (ဆုတောင်းခြင်း) စကားမှာ 'အို၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါ၏' ဟူ၍ ဖြစ်မည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့၏ နှုတ်ခွန်းဆက်သခြင်းမှာ 'စလာမ်' ဟူ၍ ဖြစ်မည်။ ထို့ပြင် ၎င်းသူတို့၏ နောက်ဆုံး (နိဂုံးချုပ်) စကားမှာ 'ချီးမွမ်းထောမနာပြုခြင်းအပေါင်းတို့သည် စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်သာလျှင် အပ်စပ်သည်' ဟူ၍ပင် ဖြစ်ပေမည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို မမျှော်လင့်ကြချေ။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့သည် လောကီဘဝကိုပင် ကျေနပ်၍ (‘အာခိရသ်’နောင်တမလွန်အား လိုလားမှုမပြုဘဲ) ထိုလောကီဘဝနှင့်ပင် နှစ်သိမ့် စိတ်ဝင်စားသော အာရုံစိုက်၍ နေခဲ့ကြ၏။ (ရှေးလာမည့် အခြေအနေအား တစ်စုံတစ်ရာ မသိကြချေ) ၎င်းအပြင် အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို လုံးဝ မေ့လျော့ လျစ်လျူရှုသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသူများပင် ၎င်းတို့သည် အပြစ်ဒုစရိုက်များကို ရှာဖွေဆည်းပူးလျက် ရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ နိုကိုးရာဌာနသည် ‘ဂျဟန္နမ်’ငရဲဘုံပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ကေန်စင်စစ် အကြင်သူများသည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းအပြင် ထိုသူများသည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သီလများကို ပြုလုပ်ဆောက်တည်ကြ၏။ ၎င်းတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကြောင့် ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသော ‘ဂျန္နသ်’ဥယျာဉ်ဘုံနန်းသို့ ပို့ဆောင်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ (နေထိုင်ရာ) အောက်၌ စမ်းရေချောင်းများ စီးတွေလျက်ရှိပေမည်။ (အကြင်အချိန်တွင် ‘ဂျန္နသ်’ဥယျာဉ်ဘုံနန်းတွင် စံမြန်း၍ အံ့ဖွယ်ရာများအား ရုတ်တရက် ရှုမြင်ချိန်တွင်) ၎င်းတို့၏နှုတ်မှ ‘အို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါ၏’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ထို့နောက် တစ်ဖန် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့မြင်သည့်အခါ) ထိုသူတို့အချင်းချင်း နှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်းသည် ‘အဿလာမု အလိုင်းကွမ်း’ဟူ၍လည်းကောင်း (အေးချမ်းသာယာစွာဖြင့် ထိုနေရာတွင် သွား၍ နေထိုင်ပေလိမ့်မည်။) ထို့အပြင် မိမိ၏ အခက်အခဲ ဒုက္ခအဟောင်းများနှင့် ထိုအချိန်အထိအခါ တည်မြဲခြင်းမရှိသော အရာများအား ဘမ်းတမည်မဟုတ်။) ထိုသူတို့၏ နိဂုံးချုပ်စကားသည် ‘ချီးမွမ်းထောပနာပြုခြင်း အပေါင်းတို့အား စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်သာ ပတ်သက်တော်မူသည်’ဟူ၍ ဖြစ်ချေမည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဘသတ်များ

လွန်လေခဲ့ပြီးသော အာယသ်တော်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြည့်ဝလှသည့် တန်ခိုးတော်နှင့် ဉာဏ်တော်အလင်းဖြင့် ထူးခြားလှသည့် ပေါ်ထွန်းမှုများ၊ ကောင်းကင်၊ မြေပထဝီ၊ နေနှင့် လ အစရှိသည့် အရာများကို ဖန်ဆင်းခြင်းအကြောင်း တင်ပြ၍ ‘သောင်ဟီးဒ်’ (တစ်ပါးတည်းသော အသျှင်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းတရား) နှင့် ‘အာခိရသ်’နောင်တမလွန်ဘဝကိုမူ အလွန်တရာ ပြည့်စုံလှသည့် ဉာဏ်တော်ဂုဏ်ရှိန်ဖြင့် သက်သေပြု ပြသတော်မူခဲ့၏။ အထက်ပါအာယသ်တော်များတွင် ပထမသုံးအာယသ်၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ လောကစကြဝဠာ ယန္တရား၏ လည်ပတ်နေမှုသည် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော နိမိတ်လက္ခဏာများရှိပါလျက် လူသားတို့သည် အုပ်စုနှစ်အုပ်စု ကွဲခဲ့သည်။ တစ်ဖွဲ့မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်များဘက်သို့မူ သတိပင် မမူခဲ့ပေ။ မိမိကို ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ကို မသိရှိကြပေ။ ထို့အပြင် စဉ်းစားတွေးတောခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လောကရှိ အများသတ္တဝါများကဲ့သို့

သက်ရှိသတ္တဝါတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ရှိရှိသမျှသော အဖန်ဆင်းခံသက်ရှိများထက် ပို၍ အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်ကို ပေးသနားတော်မူထား၏။ ထို့ပြင် အဖန်ဆင်းခံအရာတိုင်းကို ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသုံးဝင်သော အရာများအဖြစ် ပြုပေးထား၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် တာဝန်တစ်စုံတစ်ရာလည်း ရှိမည်။ ထို့အပြင် ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးခြင်းလည်း ခံရမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးမှုပြုရန်အတွက်လည်း စာရင်းစစ်ဆေးမည့်နေ့ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားသည် ရှိမည်။ ၎င်းနေ့ကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် **قيامت** 'ကေယာမသ်' (ကမ္ဘာ့တရားခွင်နေ့) **حشر** 'ဟရှ်ရ်' (စုရုံးခြင်းခံရမည့်နေ့) (အစားပေးမည့်နေ့) ဟူ၍ သုံးနှုန်းထား၏။ ထိုသို့ မတွေးတော မဆင်ခြင်ရုံသာမက ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဘဝသက်တမ်းကို အများသက်ရှိများကဲ့သို့ ထား၏။ ပထမနှစ်အာယသ်တော်တွင် ၎င်းသူများ၏ သီးခြားလက္ခဏာများပြကာ ၎င်းတို့၏ 'အာခေရသ်' (နောင်တမလွန်) ရေးရာ ပြစ်ဒဏ်များကို ဖော်ပြထား၏။ မိန့်ခြွေထားသည်မှာ 'အကြင်သူများကို ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံလာရန် အကြောက်အရွံ့မရှိသော် ၎င်းသူ၏ အခြေအနေမှာ 'အာခေရသ်'၏ အမြဲသက်တမ်းရှိ သုခချမ်းသာနှင့် ပူဆွေးသောကများကို မေ့ကာ လောကီသက်တမ်းပေါ်၌သာ ကျေနပ်နှစ်သက်နေသူနှင့် ဟန်တူသည်။

ဒုတိယတစ်ဖွဲ့မှာ ဤလောကဝယ် ဤသို့သာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းနေ၍ အမြဲဤနေရာ၌သာ နေထိုင်ရပြီး ပြောင်းရွှေ့ပြောင်းလဲမှုမရှိ၊ အမြဲနေရမည်ကဲ့သို့ ရှိနေကြ၏။ ၎င်းတို့ကို အာရုံပင် မရှိပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤလောကမှ လူတိုင်း ခွဲခွာရမည်မှာ ဤမျှ လျော်ကန်နေသည်မှာ မည်သူကိုမှ ၎င်းအတွင်း ဒွိဟမရှိနိုင်ပေ။ မုချ ဤလောကမှ ခွဲခွာသွားရမည်ဆိုသော် သွားရမည့်ဌာနအတွက် ပြင်ဆင်မှုပြုရန် သင့်ပေသည်။

တတိယအဖွဲ့မှာ ဤသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော် နိမိတ်လက္ခဏာတော်များမှ မေ့လျော့ပြီး လျစ်လျူရှုနေသူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ အကယ်၍ မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီ၊ ၎င်းအတွင်း၌ရှိသော အဖန်ဆင်းခံများအတွင်း၊ ထို့အပြင် မိမိကိုယ်ကို မိမိ အနည်းငယ် စဉ်းစားသုံးသပ်မည်ဆိုပါက အခြေအနေအစစ်အမှန်အား နားလည်ရန် မခဲယဉ်းလှပေ။ ထိုညံ့ဖျင်းသော မေ့လျော့မှု၊ မှားယွင်းမှုများမှ ရုန်းထွက်နိုင်၏။

ဤနိမိတ်လက္ခဏာပြခြင်းခံရသော သူများ၏ နောင်တမလွန်ဘဝ၏ ပြစ်ဒဏ်မှာ 'ဂျဟန္နမ်' အပယ်ငရဲမီးပင် ၎င်းတို့နားခိုရာဌာန ဖြစ်သည်။ ဤအပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းတို့၏ ကျင့်ကြံခဲ့သော ပြုကျင့်မှုများ၏ ရလဒ်ဖြစ်သည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ ကာဖိရ်နှင့် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူများ၏ နိမိတ်လက္ခဏာများအား ပြသရာတွင် ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်မှာ ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့ မွတ်စ္စလင်မ်များ၏ အခြေအနေသည်လည်း ၎င်းတို့နှင့် စိုးစဉ်းမျှ ခြားနားမှု မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ သက်တမ်းမွေးမြူခြင်းနှင့် နေ့နှင့် ည ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များအား ကြည့်ရှု၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤဒုနိယာလောကမှအပ အခြားအရာများအပေါ်လည်း သောကတစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ပိုက်ထားသည်ကို မည်သူမှ မသိရှိနိုင်ပေ။ ထိုသို့ ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ စစ်မှန်သော မွတ်စ္စလင်မ်ဟု ကြွေးကြော်နေ၏။ အမှန်စင်စစ် စစ်မှန်သော မွတ်စ္စလင်မ်ဟူသည်မှာ သူတော်စင်သူတော်ကောင်းများကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာတော်များအား ကြည့်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်

မြတ်အား သတိရလာမည်။ ထို့အပြင် ၄င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြောက်စိတ်နှင့် စာရင်းစစ်ဆေးမည့် သောကအား ရင်ဝယ်ပိုက်ထားသည်ဟု တွေ့မြင်ခံစားရ၏။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည်လည်း 'ဂိုနာဟ်'အပြစ်များမှ ကင်းစင်လင့်ကစား 'ရှမာအိလ်သိရ်မေဇီ'ကျမ်း၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ ကိုယ်တော်သည် အချိန်တိုင်း ပူဆွေးသောက ရောက်ရှိနေကြောင်း တွေ့မြင်ရ၏။

တတိယအာယသ်တော်၌ နဖူးစာကံကောင်းသောသူများ၏ အကြောင်း တင်ပြထားသည်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော် နိမိတ်လက္ခဏာတော်များအား စဉ်းစား၍ သိရှိကြပြီး ထိုအပေါ် အီမာန်ယူကြသည်။ အီမာန်၏ တောင်းဆိုချက်အပေါ် ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ကောင်းသောအကျင့်သီလများအား မြဲမြံစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးအတွက် ကောင်းသောအစား သတ်မှတ်လိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ဤသို့ အမိန့်ရှိထား၏။

اُولٰٓئِكَ يَهْدِيْهِمْ رَبُّهُمْ بِاِيْمَانِهِمْ

ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အီမာန်ကြောင့် 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံအား ပြလိမ့်မည်။ အကြင်သုခဘုံ၌ စမ်းချောင်းများ စီဆင်းနေလိမ့်မည်။

အကြင်အာယသ်တော်၌ 'ဟိဒါယသ်'ဟူသော စာလုံး၏ ကျော်ကြားသော အဓိပ္ပာယ်မှာ 'ပြသခြင်း' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ရံဖန်ရံခါ 'ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်အထိ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း'ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း အသုံးပြု၏။ ဤနေရာတွင် ၄င်းအဓိပ္ပာယ်ကိုသာလျှင် ဆို၏။ ထို့အပြင် ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်ဆိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်'ဖြစ်သည်။ ၄င်းအား အနောက်တွင်ရှိသော စကားလုံးမှ အကျယ်ရှင်းလင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အကြင်ကဲ့သို့ ပထမအုပ်စု၏ အပြစ်ဒဏ်သည် ၄င်းတို့လုပ်ရပ်များ၏ ရလဒ်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယမုအ်မင်န်အုပ်စု၏ အစားပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤအကောင်းဆုံးသော အစားပေးခြင်းသည် ၄င်းတို့၏ အီမာန်အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ခြွေထားတော်မူသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အထက်တွင် အီမာန်နှင့်တကွ ကောင်းသော အကျင့်သီလ ဆောက်တည်ခြင်းဟု တင်ပြထားခဲ့၏။ ထိုအတွက်ကြောင့် အီမာန်ဆိုသည်မှာ ကောင်းသော အကျင့်သီလနှင့်တကွ ရှိသော အီမာန်ကို ဆို၏။ အီမာန်နှင့် ကောင်းသော အကျင့်သီလ၏ အစား အနှိုင်းမဲ့ စည်းစိမ်တော်များ တည်ရှိနေသည့် 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံဖြစ်၏။

စတုတ္ထအာယသ်တော်၌ သုခဘုံသို့ ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက် သုခဘုံသားများ၏ အချို့ထူးခြားချက်များအား တင်ပြထား၏။ ပထမထူးခြားချက်မှာ دَعْوٰىهُمْ فِيْهَا سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ ထိုအာယသ်တော်၌ دعوٰى ဆိုသော စကားလုံးသည် မိမိ၏ ကျော်ကြားသော အဓိပ္ပာယ်မရှိပေ။ ကြွေးကြော်သောသူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အား ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ အသုံးပြု၏။ သို့သော် ဤနေရာတွင် دعوٰى ဆိုသော စာလုံးသည် ဒိုအာ၏ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ သုခဘုံသားများ၏ ဒိုအာသည် သုခဘုံ၌ ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက်

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ ဟု ပြောဆိုနေကြလိမ့်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'သစ်ဗီးဟ်' ပြုလုပ်နေကြလိမ့်မည်။

ဤနေရာတွင် မေးခွန်းတစ်ခု ပေါ်ပေါက်သည်မှာ ဒိုအာဆိုသည်မှာ အများအသုံးအနှုန်း၌ အရာတစ်ခုခုအား လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ဆန္ဒတစ်ခုခုအား တောင်းခံခြင်းကို ဆိုလို၏။ **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** ၌ လျှောက်ထားခြင်းနှင့် တောင်းခံမှု မပါဝင်သော် ၎င်းအား ဒိုအာဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်ဆိုသနည်း။

အဖြေမှာ ထို 'ကလေမာဟ်'၏ ဆိုလိုရင်းမှာ 'ဂျန္နသ်သုခဘုံသားများ' သည် သုခဘုံ၌ အေးချမ်းသာယာမှုအပေါင်းနှင့် လိုအင်ဆန္ဒဟူသရွေ့တို့သည် အလိုအလျောက် ရရှိနေ၏။ အရာတစ်ခုခုအား တောင်းခံခြင်း၊ လျှောက်ထားခြင်းအား မလိုအပ်ပေ။ ဤအတွက်ကြောင့် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် တောင်းခံခြင်းသည် ကျော်ကြားသော ဒိုအာနည်းတူ ၎င်းသုခဘုံသားများ၏ နှုတ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'တသမှု' သာလျှင် ရှိနေမည်ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ဤသည်လည်း လောကီကဲ့သို့ 'ဖွရ်ဇ်အေဗာဒသ်' တစ်ခုခုအား ထမ်းဆောင်ရန် ကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ သို့သာမက ထိုသုခဘုံသားများသည် ၎င်း 'သတ်စ်ဗီးဟ်' အား အရသာခံစား၍ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** ဟု ရွတ်ဆိုနေကြမည်။ ထို့အပြင် 'ဟဒီးစ်ကုဒ္ဒူဆီ' တစ်ခု၌ လာရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ အကြင်ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ချီးမွမ်းထောပနာပြုရာ၌ အချိန်တိုင်း နစ်မွန်းရာ ၎င်းသည် မိမိ၏ လိုအင်ဆန္ဒများ တောင်းခံရန်အတွက် အချိန်မရခဲ့သော ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တောင်းခံသောသူအားလုံးထက် အမွန်မြတ်ဆုံးသော အရာအား ချီးမြှင့်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မတောင်းခံဘဲနှင့် ၎င်း၏ ကိစ္စအဝဝအား ပြည့်ဝစွာ ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူမည်။ ဤဟဒီးစ်တော်မှာလည်း **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** ဆိုသော စကားလုံးအား ဒိုအာဟု ပြောဆိုနိုင်၏။ ထိုအစိပ္ပာယ်အား ထောက်ရှုမည်ဆိုသော် ဘိုခါရီကျမ်းနှင့် မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၏ ဟဒီးစ်တော်၌ လာရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဒုက္ခတ်စုံတစ်ရာ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဤဒိုအာအား ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ الْعَظِيْمُ الْحَلِيْمُ، لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ، لَآ اِلٰهَ
اِلَّا اللهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَرَبُّ الْاَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ

ထို့အပြင် အေမာမ်သွဗ်ရီ (ရဟ) အမိန့်ရှိသည်မှာ သူတော်စင်သူတော်ကောင်းများသည် ၎င်းအား 'ဒိုအာအေကရဗ်' ဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။ ထို့အပြင် ဒုက္ခနှင့် သောက ဆိုက်ရောက်သောအချိန်တွင် ဤ 'ကလေမာဟ်' တော်အား ရွတ်ဖတ်၍ ဒိုအာတောင်းခံခဲ့ကြ၏။ *[ကုရ်သုဗီး]*

ထို့အပြင် အေမာမ်အိဗ်နေဂျရီးရ် (ရဟ)၊ အေမာမ်အိဗ်နေမွန်ဇိရ် (ရဟ) သခင် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုကိုလည်း ဆင့်ပြန်သည်မှာ 'ဂျန္နသ်သူဂျန္နသ်သား' များသည် အရာတစ်ခုခုအား

လိုလားသော် **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** ဟု ပြောဆိုကြမည်။ ဤသည်ကို ကြားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဖရစ်ရှ်သာဟ် ကောင်းကင်တမန်တော်များသည် ၄င်းလိုလားသောအရာအား အသင့်ယူဆောင်လာပေမည်။ ပမာဆိုရသော် သုခဘုံသားများ၏ ဝေါဟာရ၌ **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** ဆိုသော စကားလုံးအား အကြောင်းခံ၍ မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒများအား ထုတ်ဖော်လိမ့်မည်။ ကောင်းကင်တမန်တော်များသည်လည်း ၄င်းတို့၏ ဆန္ဒအား အကြိမ်ကြိမ် ပြည့်ဝစွာ တောင်ရွက်ပေမည်ဖြစ်၏။ *[ရူဟွလ်မအာနီကျမ်း၊ ကုရ်သုဗီကျမ်း]*

ဤသည်ကို ထောက်ရှုပါကလည်း **سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ** အား ဒိုအာဟု ခေါ်ဆိုနိုင်၏။

သုခဘုံသားများ၏ ဒုတိယအခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်မှာ **تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلٰمٌ** ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ **تَحِيَّةُ** ကို အာရဗီဝေါဟာရ၌ ပြောဆိုကြသည်မှာ ၄င်း၏ အကြောင်းခံဖြင့် လာရောက်တွေ့ဆုံသော သူကို ဧည့်ကြိုမှုပြုရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- 'စလာမ်မေတ္တာပို့သခြင်း'၊ 'ကြိုဆိုခြင်း' (သို့) 'မင်္ဂလာပါ' အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ဤအာယသ်တော်၌ ဖော်ကျူးထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (သို့) ဖရစ်ရှ်သာဟ် ကောင်းကင်တမန်များဘက်မှ သုခဘုံသားများကို ကြိုဆိုခြင်းသည် **سلام** 'စလာမ်'စာလုံးဖြင့် ဖြစ်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဤသတင်းကောင်းသည် အသင် ဒုက္ခဘေးဘယ၊ မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာများမှ လွတ်ငြိမ်းမည်။ ဤ 'စလာမ်'သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဆူရာဟ်ယားစီန်၌ လာရှိသကဲ့သို့ **سَلَامٌ قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيمٍ** ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဖရစ်ရှ်သာဟ်များဘက်မှလည်း ဖြစ်နိုင်သည်ကို ဒုတိယအာယသ်တော်တွင် မိန့်ခွဲထားသည်မှာ-

وَالْمَلٰئِكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ، سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ

ဆိုလိုသည်မှာ ဖရစ်ရှ်သာဟ်ကောင်းကင်တမန်များသည် သုခဘုံသားများကို တံခါးပေါက်တိုင်းမှ နေ၍ **سَلَامٌ عَلَيْكُمْ** ဟု ပြောဆို၍ ဝင်ကြသည်။ ထို့အပြင် ဤစကားရပ်နှစ်ခုလုံးတွင် ကွဲခြားမှုမရှိသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်တော်မှ 'စလာမ်'ငြိမ်းချမ်းမှု မျှဝေးသနားတော်မူ၍ တစ်ခါတစ်ရံ ဖရစ်ရှ်သာဟ်များဘက်မှ ဆုပန်မေတ္တာပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။ 'စလာမ်'ဟူသော စာလုံးသည် စင်စစ် လောက၌ ဒိုအာ (ဆုတူး) ဖြစ်သော်လည်း ဂျန္နသ်သုခဘုံနန်းတွင်မူ ဒိုအာဆုတူးဟု သုံးမည့်အစား သတင်းကောင်းဟု သုံးသည်။

သုခဘုံသားများ၏ တတိယအခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်မှာ-

اٰخِرُ دَعْوَاهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ،

ဆိုလိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံသားများ၏ နောက်ဆုံးဒိုအာမှာ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ** ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံသားများကို 'ဂျန္နသ်'တွင်း ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို သိခြင်းဟူသော ရတနာတိုးပွားစွာ ရရှိမည်။ ပမာဆိုသော် ဟဇရသ်ရှဟာဘွဒ္ဒီးန်စဟဲရူဝ်ဒီ (ရဟ)

သည် မိမိ၏ ကျမ်းငယ်တစ်စောင်တွင် မိန့်ခြွေထားသည်မှာ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံနန်းသို့ ရောက်ရှိ၍ အများ (သာမန်) သုခဘုံသားများသည် ဒုန္နယာလောကဤ အာလင်မ်များ သိရှိသကဲ့သို့ အသိရတနာများ ကြွယ်ဝလာပေမည်။ ထို့အပြင် အာလင်မ်များမှာ နဗီများကဲ့သို့ အသိရတနာများရရှိပြီး နဗီတမန်တော်များကိုမူ လောကဤရှိစဉ် တမန်တော်မြတ်ကို ရရှိခဲ့သော အသိရတနာကဲ့သို့ ရရှိတော်မူမည်။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်သည် ထိုနေရာဤ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အနီးစပ်ဆုံးနေရာတွင် ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာ၏ အမည်မှာ 'မက္ကာမေ့မဟ်မူဒ်' ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုနေရာအတွက် 'အဇာန်'၏ ဒိုအာတွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ က ဤသို့ ဒိုအာပြုရန် ရည်ညွှန်းထား၏။

အနှစ်ချုပ်မှာ သုခဘုံသားများ၏ ကနဦးဒိုအာသည် سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ ဖြစ်သကဲ့သို့ နိဂုံးချုပ်ဒိုအာသည်လည်း اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ဖြစ်သည်။ ထိုဒိုအာနှစ်ခုစလုံးဤ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်နှစ်မျိုးစလုံးဘက်သို့ ရည်ညွှန်း၏။ ဂုဏ်တော်တစ်ခုမှာ **صفاتِ اكرام** အကြင်ဂုဏ်တော်ဤ အသျှင်မြတ်၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ခြင်းအား တင်ပြထား၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်

تَبٰرَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِى الْجَلَالِ وَ الْاِكْرَام

ဤ ထိုဂုဏ်တော်နှစ်ခုစလုံး၏ဘက်သို့ ရည်ညွှန်းထား၏။ စဉ်းစားတွေးခေါ်ကြည့်မည်ဆိုသော် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်းသည် အသျှင်မြတ်၏ **صفاتِ جلال** ဤ ပါဝင်၏။ ထို့အပြင် ချီးမွမ်းထောပနာပြုခံထိုက်ခြင်းသည် **صفاتِ اكرام** ဤပါဝင်၏။ **صفاتِ جلال** သည် **صفاتِ اكرام** ထက်အလျှင် ဦး၏။ ဤအတွက်ကြောင့် သုခဘုံသားများသည် အစဤ **صفاتِ جلال** ၏ စကားလုံးဖြစ်သော سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ ကို မြွက်ဟလိမ့်မည်။ အဆုံးတွင် **صفاتِ اكرام** ဖြစ်သော اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ဟု ရွတ်ဆိုကြလိမ့်မည်။ ဤသည်ပင်လျှင် သုခဘုံသားတို့၏ နေ့ရောညပါ နှစ်မွှန်းနေမည့်အရာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းအခြေအနေသုံးရပ်အား အစဉ်လိုက် တင်ပြရမည်ဆိုသော် သုခဘုံသားများ سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ ဟု ရွတ်ဆိုသော ၎င်း၏အဖြေဤ သုခဘုံသားများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ 'စလာမ်'မေတ္တာ ကျရောက်လိမ့်မည်။ ထိုအခါ သုခဘုံသားများသည် اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ဟု ရွတ်ဆိုကြမည်။

အမိန့်ပညတ်ချက်များ

ကုရ်သုဗီးသခင်က အဟ်ကာမွလ်ကုရ်အာန်ကျမ်းဤ အမိန့်ရှိသည်မှာ စားခြင်း၊ သောက်ခြင်းနှင့် ကိစ္စအဝဝဤ သုခဘုံသားများ၏ ၎င်းကျင့်စဉ်နှင့် ကိုက်ညီစွာ 'စွန္နသ်'တော်၏ နည်းလမ်းမှာ 'ဗိစ်မိလ္လာဟ်'နှင့် အစပြု၍ 'အလ်ဟမ်ဒိုလိလ္လာဟ်'နှင့် အဆုံးသတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ

'ဗန္နာဟ်' ကျေးကျွန်တစ်ဦးဦးသည် အရာတစ်ခုခုအား စားသောက်မည်ဆိုသော် 'ဗိစ်မိလ္လာဟ်'နှင့် အစပြု၍ 'အလ်ဟမ် ဒိုလိလ္လာဟ်'နှင့် အဆုံးသတ်ခြင်းအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နှစ်သက်တော်မူသည်။

ဒိုအာပြုသောသူသည် အဆုံးတွင် ဤဒိုအာကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် 'မွတ်စ်သဟာဗ်'ဖြစ်သည်။

وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ فِيْهَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

ထို့အပြင် အေမာမ်ကုရ်သုဗီး (ရဟ) သခင် အမိန့်ရှိသည်မှာ 'စူရာဟ်ဆွာဖာသ်'၏ နောက်ဆုံး အာယသ်တော်ဖြစ်သော

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

ကို ဖတ်ခြင်းသည် ပို၍ မွန်မြတ်ပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ
لَقُضِيَ اِلَيْهِمْ اَجَلُهُمْ ؕ فَنَذَرُ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا فِيْ
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ⑪

၁၀ : ၁၁ ။ ။ စင်စစ် အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူများထံသို့ ၎င်းတို့ (သည် လောကီကောင်းကျိုး ချမ်းသာ) အကောင်းကို (တောင်းခံရာ၌) အလျင်စလို ပြုဘိကြသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၌ (ပြစ်ဒဏ်သက်ရောက်စေခြင်း၏) အဆိုးကို လျင်မြန်စွာ (ပို့ဆောင်သက်ရောက်မှု) ပြုတော်မူခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့အဖို့ ၎င်းတို့၏ သက်တမ်းသည် မုချ စီရင်ဆုံးဖြတ် (ကုန်ဆုံးပြီး) ဖြစ်ချေမည်။ (သို့သော် ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသို့ ပြုတော်မူလေ့ မရှိပေ။) သို့ရာတွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ငါအသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို မမျှော်လင့်ကြသော သူတို့အား ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမောက်မာမှု၌ပင် တဝဲလည်လည် ဖြစ်ရှိနေကြရန် စွန့်ပစ်ထားတော်မူသည်။

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا
لِجَنْۢبِهٖۤ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَآئِمًا ۚ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهٗ مَرَّ
كَاَنْ لَّمْ يَدْعُنَاۤ اِلٰى ضُرٍّ مَّسَّهٗ ؕ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِيْنَ
مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ⑫

၁၀ : ၁၂ ။ ။ စင်စစ် လူသား၌ ဘေးဒုက္ခ (အချို့) ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ၎င်းတို့သည် လဲလျောင်းလျက်ဖြစ်စေ၊ ထိုင်လျက်ဖြစ်စေ၊ မတ်တတ်ရပ်လျက်ဖြစ်စေ ငါအသျှင်မြတ်အား ဟစ်ခေါ်လေတော့သည်။ သို့ရာတွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်း၏ ဘေးဒုက္ခကို (၎င်းမှ) ကင်းဝေးပပျောက် (ဖယ်ရှား) စေတော်မူခဲ့သည်ရှိသော် ၎င်းသည် ငါအသျှင်မြတ်အား မိမိ၌ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သော ဘေးဒုက္ခ (မှ ကယ်တင်ပေးပါရန်) အတွက် (တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ) ဟစ်ခေါ်ခြင်း မပြုခဲ့ဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သွားပြန်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် စည်းကမ်းကျူးလွန်သော သူတို့၏ အမြင်တွင် ၎င်းတို့၏ ပြုမှုချက်များသည် လှပတင့်တယ်စွာ တွေ့မြင်ရပေသည်။

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَمَّا ظَلَمُوْا ۙ وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ وَمَا كَانُوْا
لِيُؤْمِنُوْا ؕ كَذٰلِكَ نَجْزِى الْقَوْمَ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿١٣﴾

၁၀ : ၁၃ ။ ။ ထို့ပြင် ဧကန်မလွဲ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အလျင် (များစွာသော) အမျိုးအနွယ်များကို ၎င်းတို့ မတရားကျူးလွန်ခဲ့ကြသောအခါ (အမှန်ပင်) ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။ အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့ထံ ၎င်းတို့၏ ရစူလ်တမန်တော်များသည် ထင်ရှားလှစွာသော သက်သေလက္ခဏာတော်များကို ယူဆောင်၍ လာခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြချေ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့အား ဤကဲ့သို့ပင် အစားပေးတော်မူလေသည်။

ثُمَّ جَعَلْنٰكُمْ خَلٰٓئِفَ فِى الْاَرْضِ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾

၁၀ : ၁၄ ။ ။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏နောက် အသင်တို့ မည်သို့ ပြုမူကြသည်ကို ကြည့်ရှုတော်မူရန် အသင်တို့အား ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် ကိုယ်စားလှယ်များ ပြုလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنٰتٍ ۙ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ
لِقَآءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَآ اَوْ بَدِّلْهُ ؕ قُلْ مَا يَكُوْنُ لِىْٓ
اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَآئِ نَفْسِىْ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَىَّ ۚ
اِنِّىْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّىْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٥﴾

၁၀ : ၁၅ ။ ။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့ရှေ့ဝယ် ငါအသျှင်မြတ်၏ ရှင်းလင်းထင်ရှားလှစွာသော အာယသ်တော်များကို ဖတ်ကြားခဲ့သောအခါ ငါအသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် မမျှော်လင့်ထားသော သူတို့က "အသင်သည် ဤမှအပ အခြားကုရ်အာန်ကို

ယူခဲ့ပါလေ။ သို့တည်းမဟုတ် ဤသည်ကိုပင် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ၍ ပေးပါလေ'ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား) 'ငါသည် မိမိစိတ်တိုင်းကျ ဤကုရ်အာန်၌ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့် မရှိချေ။ ငါသည် မိမိထံ ထုတ်ပြန်ခြင်းခံရသော အမိန့်ကိုသာ လိုက်နာ၏။ အကယ်၍သာ ငါသည် မိမိအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်ခဲ့ပါလျှင် ကြီးကျယ်သော (ကေယာမသ်) နေ့၏ ပြစ်ဒဏ်ကို ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မိသည်'ဟု ပြောကြားပါလေ။

قُلْ لَّوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهٗ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَدْرٰىكُمْ بِهٖ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ
فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝١٦

၁၀ : ၁၆ ॥ ॥ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ဤအတိုင်း) အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင် ငါသည်လည်း အသင်တို့ရှေ့ဝယ် ဤ (ကုရ်အာန်) ကို ဖတ်ကြား နိုင်မည်မဟုတ်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်လည်း အသင်တို့အား ယင်း (ကုရ်အာန်) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသိပေးတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ ဧကန်စင်စစ် ငါသည် ဤ (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် မကျရောက်မီ) အလျင်ကလည်း အသင်တို့ထဲတွင် တစ်သက်တာမျှ နေထိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် နားမလည်ကြလေသလော။'

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝١٧

၁၀ : ၁၇ ॥ ॥ သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်ဝယ် ကြံဖန်လီဆယ်၍ မုသားပြောဆို စွပ်စွဲခဲ့သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအသျှင်မြတ်၏ (မှန်ကန်သော) သက်သေလက္ခဏာ (အာယသ်) တော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့သော အကြင်သူထက် ပို၍ မတရားသောသူသည် မည်သူရှိဦးမည်နည်း။ ဧကန်စင်စစ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့သည် (လုံးဝ) အောင်မြင်မှု အလျဉ်းရရှိကြမည်မဟုတ်ပေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့အပြင် အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူတို့အပေါ် (၎င်းတို့ စောလျင်စွာ တောင်းခံသည့်အတိုင်း) အလျင်အမြန်ဖြင့် ထိုသူတို့ ကောင်းမှုကို စောလျင်စွာ တောင်းခံကြသည့်အတိုင်း ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုကို ချပေးခဲ့ပါမူ (ထို့အပြင် ၎င်းတို့ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ကောင်းကျိုးများကို စောလျင်စွာ ချပေးသကဲ့သို့ မကောင်းဆုံးရှုံးမှု ချပေးခဲ့ပါသည်) ရှိသော် ထိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော် (အဇားဗ်) သည် မည်သည့်အချိန်မှ ကျရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်မည်နည်း။ (သို့သော် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိဉာဏ်တော်တွင် လိုအပ်ချက်ဟူ၍ မရှိကြောင်း ရှေ့တွင်လည်း လာရှိနေသည်။) ထို့အတွက်ကြောင့်သာလျှင် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူများ ငါအသျှင်မြတ်ထံ လာရောက်ရန် အကြောက်တရား မရှိပုံ အခြေအနေကို ('အဇားဗ်'

အပြစ်ဒဏ်မခတ်ဘဲ အချို့သောရက်များအထိ) လွှတ်ထားသည်မှာ မိမိတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုမှ ရှောင်ဖယ်ရန် အတွက် ဖြစ်သည်။ (ထို့အပြင် 'အဇာဗ်'ခံထိုက်သူ ဖြစ်သွားရမည်။ ထို့နောက် ဉာဏ်တော် 'ဟိကမတ်' မှာ) တစ်ဖန် အကြင်အခါ လူသားကို (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့ထဲမှ အချို့ကို) မည်သည့် ဒုက္ခတစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်သည်ရှိသော် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တသကြ၏။ လဲလျောင်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုင်၍ဖြစ်စေ၊ မတ်တတ်ရပ်၍ဖြစ်စေ တသမှုပြုကြ၏။ (ထို့အပြင် ထိုအခါကာလတွင် မည်သည့်ရုပ်တုကိုမျှ သတိရတသ ခြင်း မရှိပေ။)

တစ်ဖန် အကြင်အခါဝယ် (၎င်းတို့၏ ဆုပန်တောင်းခံမှု၏နောက်) ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ထိုဘေးဒုက္ခကို ဝေးကွာစေလိုက်ရာ တစ်ဖန် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ရှိသည့် အခြေအနေသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာ၏။ (ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်နှင့် ဤမျှ အဆက်ပြတ်သွားသည်မှာ) အကြင်ဒုက္ခသည် ၎င်းတို့အပေါ် ဆိုက်ရောက်ချိန် ပယ်ပျက်ရန်ပင် ငါအသျှင်မြတ်ကို မတသခဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ (တစ်ဖန် ပြန်လည်၍ ထိုအတိုင်း ရှုရစ်က်တုဖက်မှုဆိုင်ရာ ပြုမှုချက်များကို ဆောင်ရွက်ကြ၏။) ထိုပြုမှုချက်မှ ရှောင်ထွက်သူများ၏ 'အအ်မာလ်' (မကောင်းကျင့်စဉ်) သည် ၎င်းတို့အတွက် အလွန်ကြည်နူး နှစ်သက်ဖွယ် ဟု ထင်မြင်နေကြ၏။ (ကျွန်ုပ်သည် ယခု ဖော်ပြခဲ့ပြီးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။) ထို့အပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ထက်အလျင် မြောက်မြားစွာသော အဖွဲ့များကို (အမျိုးမျိုးသော 'အဇာဗ်'ပြစ်ဒဏ်ဖြင့် ဖျက်ဆီး ခဲ့၏။) အကြင်အခါဝယ် ၎င်းတို့ 'ဇူလူမ်' (အလိုသဘောမှာ 'ကုဖ္ဖရ်'နှင့် ရှုရစ်က် သွေဖည်တုဖက်မှု) ပြုသည်။ စင်စစ် ၎င်းတို့ထံ ၎င်းတို့၏ ရစူလ်တမန်တော်များသည်လည်း သက်သေလက္ခဏာတော်များ ကို ယူဆောင်၍ လာကြ၏။ ထို့အပြင် ၎င်းသူတို့သည် (ရန်ငြိုးမှုကြောင့်) ဤသို့ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည် လာသည်ဟု မည်သို့ ဖြစ်နိုင်မည်နည်း။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သောသူများကိုမှု ဤကဲ့သို့ပင် အစားပေးတော်မူသည်။ (ယခု ဖော်ပြပြီးကဲ့သို့ဖြစ်၏။) တစ်ဖန် ထိုသို့ ပြုပြီးသွားသော် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အစား အသင်တို့ကို စေလွှတ်လိုက်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် (အပေါ်ယံအားဖြင့်လည်း ငါအသျှင် မြတ် ရှုတော်မူရန်) အသင်တို့ မည်သို့ ပြုလုပ်ကြသည်။ (ထိုကဲ့သို့သော ကုဖ္ဖရ် ရှုရစ်က် သွေဖည်ငြင်းပယ် တုဖက်မှုကိုသာ ပြုသလော။ (သို့) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်လာသလော။)

ထို့အပြင် အကြင်အခါ ၎င်းတို့၏ ရှေ့ဝယ် ငါအသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်ခဲ့ရာ ထိုအာယသ်တော်များသည် ရှင်းလင်းထင်ရှားသည်။ ငါအသျှင်မြတ်နှင့်တွေ့ဆုံရန် မျှော်လင့်ချက်မရှိသော သူတို့သည် (အသင်တမန်တော်အား) ဤသို့ ပြောဆိုကြမည်မှာ ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော (ပြည့်ဝသည့်) အခြားကုရ်အာန်ကို (သာ) ယူလာပါလေ။ (၎င်းကျမ်းအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ဆောင်းပါး များ မပါရှိစေနှင့်။) သို့တည်းမဟုတ် ကုရ်အာန်ကိုပင် အနည်းငယ် အပြောင်းအလဲ ပြုပေးပါလေ။ (ဆိုလို သည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အခြေအနေ အကြောင်းတရားနှင့် မကိုက်ညီသော ဆောင်းပါးစာစုများ ပြုတ်သွားရန် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့ ပြောဆိုမှုဖြင့် သိရှိနေရသည်မှာ ထိုသူများသည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ပြုထားသော ကျမ်းဟု ထင်မြင်ယူဆနေကြ၏။

ထိုအချက်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တုံ့ပြန်သောအနေဖြင့် အမိန့်ရှိတော်မူနေသည်မှာ) အသင် နဗီတမန်တော် (၄င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (ထိုဘက်သို့ အာရုံမပြုဘဲနှင့် ဤသို့သော စာစဉ်များကို ဖြုတ်ချခြင်းသည် စင်စစ် မဖြစ်နိုင်ရာ ငါကိုယ်တော်သည်) မိမိ၏ အလိုစိတ်ဖြင့် ၄င်းကို ပြောင်းလဲရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။ (ထို့အပြင် အနည်းငယ် အချို့ကိုမျှပင် ပြောင်းလဲဖြုတ်တပ်ခြင်း မပြုနိုင်သည် ရှိသော် ထို့ထက်ပို၍ အားလုံးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် မည်သို့မျှပင် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုကျမ်းဂန်သည် ငါကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ကျမ်းမဟုတ်ရုံသာမက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းမှန်သာ ဖြစ်ချေသည်။ အကြင်ကျမ်းသည် 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော် အကြောင်းခံဖြင့် ကျရောက်ခဲ့သည်ရှိရာ) ငါကိုယ်တော်သည် ငါကိုယ်တော်အပေါ် 'ဝဟီ'၏ အကြောင်းခံဖြင့် ကျရောက်ခဲ့သော အမိန့်တော်ကိုသာ နာခံလိုက်နာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အကယ်၍ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပြုတော်မမူပါစေနှင့်) ငါကိုယ်တော်သည် (ဝဟီဗျာဒိတ်တော်၏ နောက်လိုက်မှု မပြုရုံသာမက) မိမိအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ဒေသနာတော်ကို ဖီဆန်မှုပြုခဲ့ပါလျှင် အလွန်တရာ ကြီးကျယ်လေးလံသော ('ကေယာမသ်' တရားခွင့်နေ့) ၏ ပြစ်ဒဏ်ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၏။ (အကြင်နေ့သည် အမိန့်ဖီဆန်သူများအတွက် သီးသန့်ဖြစ်၏။ အသင်တို့၏ ဖီဆန်မှုကြောင့် အသင်တို့အတွက် ဖူးစာကံဖြစ်မည်။ သို့ရှိရာ ငါကိုယ်တော်သည် ထိုပြစ်ဒဏ် (သို့) ထိုပြစ်ဒဏ်ခံရမည့် အကြောင်းခံဖြစ်သော ဖီဆန်မှုပြုရန် သတ္တိမရှိခဲ့ပေ။ ထို့အပြင် အကယ်၍ ၄င်းတို့ကို ထိုကျမ်း၏ 'ဝဟီ'ဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြောဆိုကြရန်ရှိသည်။ (သို့) ဤသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ကျမ်းဟု မှတ်ယူကြသည်ရှိသော်) အသင်ကိုယ်တော် ပြောဆိုလိုက်ပါလေ။ (သို့ရှိရာ ဤကျမ်းသည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ မည်သည့်လူသားမျှ ငါကိုယ်တော်ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့ဖြစ်စေ ၄င်းကို ပြုလုပ်ရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။)

အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိသော် (ဤအံ့ဖွယ်ကျမ်းကို ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့ကို ဖတ်ရွတ်ပြနိုင်မည်မဟုတ်။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်း ငါကိုယ်တော်၏ အကြောင်းခံဖြင့် အသင်တို့ကို သတိပေးမည် မဟုတ်ပေ။) ထိုသို့ရှိရာ (ငါကိုယ်တော်အပေါ် ထိုကျမ်းကို ချပေးသနားတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။) သို့ရှိရာ ငါကိုယ်တော်သည်လည်း ထိုကုရ်အာန်ကို အသင်တို့ရှေ့ဝယ် ဖတ်ကြားနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်လည်း အသင်တို့အား ယင်းကုရ်အာန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသိပေးတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ (သို့ရှိရာ ငါကိုယ်တော်၏ သဟဲဖြင့် အသင်တို့ရှေ့ဝယ် ယင်းကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်ခြင်းနှင့် အသိပေးနေသည်ဆိုသော် ထိုအံ့ဖွယ်နူတ်ကပါဌ်တော်အား ဖတ်ကြားပြသခြင်းနှင့် အသိပေးခြင်းအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လက်ခံကြောင်း သိရှိရ၏။ ထို့အပြင် ဤကဲ့သို့ ဖတ်ကြားပြသခြင်းသည် 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော်မရှိဘဲ ထိုကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အံ့ဖွယ်မရှိဘဲ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုအချက်မှ သိရှိရသည်မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နူတ်ကပါဌ်တော်ဖြစ်၏။) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် (နောက်ဆုံး) ထိုကုရ်အာန် မကျရောက်မီအလျင်ကလည်း အသင်တို့အထဲတွင် တစ်သက်တာမျှ နေခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ (အကယ်၍ ဤနူတ်ကပါဌ်တော်သည် ကျွန်ုပ်၏ စကားရပ်များဖြစ်သော

သို့တည်းမဟုတ် ဤမျှခန့် ကာလအထိ ဝါကျတစ်ခုကိုမျှလည်း ထုတ်ဖော်ခြင်းမရှိပေ။ သို့မဟုတ် ယခု ချက်ချင်း ဤမျှခန့် ကြီးကျယ်သော အချက်အား ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းသည် ဦးနှောက်နှင့် လုံးဝ ဆန့်ကျင်၏) သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် နားမလည်ကြလေသလော။ ထိုကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှုတ်ကပါဠ်တော် စစ်မှန်ကြောင်း အတည်ဖြစ်သွားသော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်ထံ အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်ရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ၎င်းအား လက်မခံသော မှတ်ယူကြကုန်။) ထိုသူထက်ပို၍ မတရားသော သူသည် မည်သူရှိဦးမည်နည်း။ အကြင်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ မုသားကို ကြံဖန်လီဆယ်၍ စွတ်စွဲခဲ့လေသည်။ (ငါကိုယ်တော်အား လီဆယ်စွပ်စွဲသကဲ့သို့) သို့တည်းမဟုတ် အကြင်သူသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့လေသည်။ (ငါကိုယ်တော်အား ပြုစုသကဲ့သို့) မုချဧကန် အပြစ်ကျူးလွန်သူတို့သည် အောင်မြင်မှု အလျဉ်းရရှိကြမည် မဟုတ်ပေ။ (သို့သာမက ထာဝရ အပြစ်ဒဏ်ခံနေရလိမ့်မည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်များအနက် ပထမအာယသ်တော်သည် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်အား သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့နှင့် ပတ်သက်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့အား 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၏ အပြစ်ဒဏ်များနှင့် ခြိမ်းခြောက်ရာ ထိုသူတို့သည် ပြောင်လှောင်ပျက်ရယ်သော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ပြောဆိုသည်မှာ အကယ်၍ အသင်သည် စစ်မှန်သော ဤအပြစ်ဒဏ်အား ယခုပင် ယူဆောင်လာလေ။ သို့မဟုတ် ဤအပြစ်ဒဏ်သည် အဘယ်ကြောင့် စောလျင်စွာ မလာသနည်း။ နဗွီရ်ဗင်န်ဟာရိစ် ပြောဆိုသကဲ့သို့ အို, အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍ ဤအချက်သည် မှန်ကန်သော် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် ကောင်းကင်မှ ခဲမိုးများ ရွာသွန်းဖြိုးတော်မူပါ။ သို့မဟုတ် အခြားပြင်းထန်သော အပြစ်ဒဏ်ချပေးတော်မူပါ။

ပထအာယသ်တော်၌ ၎င်းအား အဖြေပေးသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာရာအား စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူသည်။ ဤသတ်မှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်အား ချက်ချင်း ထိုအချိန်၌လည်း ချပေးနိုင်၏။ သို့သော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ အမြော်အမြင်နှင့် သနားကြင်နာမှုကြောင့် ဤသို့ မပြုပေ။ ဤပညာမဲ့သည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ 'ဗဒ်ဒိုအာ' ပြုခြင်းနှင့် ဒုက္ခအား တောင်းခံနေ၏။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ကောင်းသော ဆုမွန်အား များသောအားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ 'ဗဒ်ဒိုအာ' ကိုလည်း ချက်ချင်း လက်ခံလိုက်မည်ဆိုလျှင် ဤသူအားလုံး ပျက်စီးသွားကြလိမ့်မည်။

ထိုအာယသ်တော်မှ သိရှိရသည်မှာ ကောင်းမြတ်သော ဆုမွန်ဒိုအာများနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်တစ်ရပ်မှာ များသောအားဖြင့် ချက်ချင်း လက်ခံလိုက်လေသည်။ ရံဖန်ရံခါ အသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်ကြောင့် လက်မခံခြင်းသည် တစ်ကဏ္ဍဖြစ်လေသည်။ သို့သော် အကြင်လူသားသည် တစ်ခါတစ်ရံ မိမိ၏ အသိဉာဏ်နည်းပါးခြင်းနှင့် ဒေါသ၊ သောကတို့ကြောင့် မိမိအတွက်ဖြစ်စေ၊

သို့တည်းမဟုတ် မိမိအိမ်သူ၊ အိမ်သားအတွက်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော ဒိုအာများ ပြုကြလေသည်။ (သို့) ‘အာခေရသ်’နောင်တမလွန်အား ငြင်းဆန်မှုကြောင့် အပြစ်ဒဏ်အား ကစားစရာသဖွယ် မှတ်ယူ၍ မိမိအဖို့ ဖိတ်ခေါ်၏။ ထိုသို့ တောင်းခံမှုအား ချက်ချင်း လက်ခံခြင်းမပြုဘဲ အခွင့်အရေးပေး၏။ သို့မှသာ ငြင်းပယ်သူတို့သည် စဉ်းစားသုံးသပ်၍ မိမိတို့၏ သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုအား ရပ်တန်းမှရပ်ရန် အလင်းရရှိမည်။ အကယ်၍ လတ်တလော သောကနှင့် ဒေါသ (သို့) စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုကြောင့် မကောင်းသော ဆုတောင်းမည်ဆိုသော် ၎င်းသည် မိမိ၏ အကောင်းအဆိုး ပြုကျင့်မှုများအား သုံးသပ်၍ ထိုလုပ်ရပ်အား ရပ်တန့်ရန် အခွင့်အရေး ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အေမာမ်အစ်ဂျရီးရ် (ရဟ) သည် ဟဇရသ်ကသာဒဟ် (ရဟ) ထံမှ၊ ဘိုခါရီ (ရဟ) နှင့် မွတ်စ္စလင်မ် (ရဟ) သခင်တို့သည် မုဂျာဟီဒ် (ရဟ) ၏ ဆင့်ပြန်ချက်မှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ ဤနေရာ တွင် ‘ဗဒ်ဒိုအာ’၏ အလိုသဘောမှာ လူသားသည် အချို့အချိန်၌ အမျက်ဒေါသထွက်ချိန်တွင် မိမိ၏ သားသမီးများနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးရန် ‘ဗဒ်ဒိုအာ’ ပြုကြလေသည်။ (သို့) အရာဝတ္ထုများအပေါ် ကျိန်စာများ ပို့ကြလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကရုဏာတော်ဖြင့် ဤသို့သော တောင်းဆုများအား စောလျင်စွာ လက်ခံခြင်း မပြုပေ။ အေမာမ်ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ ဤနေရာတွင် ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုအား ဆင့်ပြန်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင် ‘ဒိုအာ’တောင်းခံသည်မှာ မိတ်ဆွေတစ်ဦးမှ အခြားမိမိ၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးအတွက် ‘ဗဒ်ဒိုအာ’ပြုခြင်းကို အသျှင်မြတ် လက်ခံခြင်းမပြုရန် ဒိုအာတောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရှဟာရ်ဗင်န်ဟောင်ရှမ် (ရဟ) မှ ကျွန်ုပ်သည် အချို့စာအုပ်များ ဖတ်ရှုတ်၍ သိရှိရသည်မှာ လူသားများ၏ လိုအင်ဆန္ဒများအား ဖြည့်ဆည်းပေးသော ကောင်းကင်တမန်အား အသျှင်မြတ်မှ လမ်းညွှန်မှု ပြုထားသည်မှာ ငါအသျှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်သည် အမျက်သောကဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုခဲ့သော် ၎င်းပြောဆိုမှုအား ရေးမှတ်ခြင်းမပြုရန် အမိန့်ရှိထားကြောင်း ရေးသားထားသည်ဟု အမိန့်ရှိ၏။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အချို့အချိန်သည် ဆုမွန်ဒိုအာ လက်ခံသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။ အကြင်အချိန်တွင် လူသား၏နှုတ်မှ ထွက်လာသော စကားအား ချက်ချင်းလက်ခံမှု ဖြစ်လေသည်။ သို့ပါ၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ မိမိ၏ သားသမီးများနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်းများအပေါ် ကျိန်ဆဲခြင်းမပြုလေနှင့်ဟု အမိန့်ရှိထားတော်မူသည်။ ဒိုအာအား လက်ခံသည့်အချိန်နှင့် တိုင်ဆိုင်နေပါမူ ၎င်း ‘ဗဒ်ဒိုအာ’ အား ချက်ချင်း လက်ခံမှု ဖြစ်ရှိသွားပါက အသင်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ ဤဟဒီးစ်တော်သည် ဟဇရသ်ဂျာဗိရ် ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်မှ ‘ဘဝါးသ်’စစ်ပွဲတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးစ်ဖြစ်ကြောင်း မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၌ တင်ပြထားသည်။

ထိုဆင့်ပြန်ချက်အားလုံး၏ ရလဒ်မှာ အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၏ အဓိက မိန့်ဆိုချက်သည် ‘အာခေရသ်’နောင်တမလွန်အား ငြင်းပယ်သောသူများ ချက်ချင်း အပြစ်ဒဏ်တောင်းဆိုကြသည့် သူတို့နှင့် ပတ်သက်လေသည်။ သို့သော် ၎င်းအမိန့်၏ သက်ရောက်မှုသည် ဒေါသသောကတစ်ခုခုကြောင့် မိမိ၏ သားသမီး၊ ဥစ္စာပစ္စည်းအပေါ် ကျိန်ဆဲသည့် မွတ်စ္စလင်မ်တို့လည်း အကျုံးဝင်လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်

မြတ်၏ အကျင့်အမူအတိုင်း ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရားများကြောင့် လူသားများ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ချက်ချင်း အမိန့်တော်ချမှတ်ခြင်း မပြုပေ။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌ 'သောင်ဟီးဒ်'နှင့် 'အာခေရသ်'အား ငြင်းပယ်သော သူတို့အပေါ် အခြားလှပသော ပုံစံတစ်ခုဖြင့် တင်ပြသည်မှာ ထိုသူများသည် ငြိမ်းချမ်းသော အခြေအနေအရပ်ရပ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်၏ ဆန့်ကျင်သော အထောက်အထားများ ပြုကြပြီး အခြားသော အရာများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်ကြလေသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့ထံမှ လိုအင်ဆန္ဒများ တောင်းခံရပြီး မျှော်လင့်ချက်များ ထားရှိကြ၏။ သို့သော် ဒုက္ခတစ်ခုခု ဆိုက်ရောက်လာသော ထိုအချိန်တွင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှလွဲ၍ မိမိတို့၏ မျှော်ကိုးရာအရာများမှ မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် တသကြလေသည်။ ထို့ပြင် လဲလျောင်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုင်လျက်ဖြစ်စေ၊ အချုပ်ဆိုရသော် အခြေအနေတိုင်း၌ ထိုအသျှင်မြတ်အား တသရန် အဆင်သင့် ဖြစ်ရှိသွားလေသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ကျေးဇူးတရားကန်းသည့် ဤအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မည်သည့်အခါမျှ မတသသကဲ့သို့ မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒအား မတောင်းခံသကဲ့သို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သောကမဲ့စွာ နေထိုင်ကြလေသည်။ ထိုအချက်မှ လိုအင်ဆန္ဒ တောင်းခံရာ၌ အသျှင်မြတ်နှင့် တကွ အခြားအရာများအား တုပနှိုင်းယှဉ်သော သူတို့ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်ချက် ပျက်ပြားနေကြောင်း သိရှိကြလေသည်။ သို့သော် ရန်လိုမုန်းတီးမှုကြောင့် ပျက်ပြားနေသော ယုံကြည်ချက်၌ ဆက်လက် နေထိုင်ကြ၏။

တတိယအာယသ်တော်၌ ဒုတိယအာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာအား ပိုမိုလေးနက် ရှင်းလင်းရန် အလို့ငှာ တင်ပြထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်မှ ပြစ်ဒဏ် ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းအား လောကီတွင် 'အဇားဗ်' မလာနိုင်ဟု မှတ်ယူကြသည်။ ရှေးမျိုးနွယ်များ၏ သမိုင်းတွင် ၎င်းတို့၏ ဆိုင်းငံ့မှုနှင့် အမိန့်ဖီဆန်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်၌ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော 'အဇားဗ်'လောကီ၌ ဆိုက်ရာက်ခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း နဗီများ၏ ခေါင်းဆောင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤအုမ္မသ်အပေါ် 'အဇားဗ်' 'ဗေအားမ်' (အများစုအပေါ် အပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ခြင်း) မကျရောက်ပေဟု ကတိပြုထား၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထိုကျေးဇူးတရားမှ ၎င်းတို့အား အလွန်ရဲဝံ့စွာဖြင့် အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်အား ဖိတ်ခေါ်မှုနှင့် တောင်းခံမှုအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်ရှိသွားကြ၏။ သို့သော် မှတ်ယူရမည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ဂရုမမူသောသူများအဖို့ အချိန်မရွေး မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို ဆိုက်ရောက်နိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ အုမ္မသ်ထုတစ်ရပ်လုံးနှင့် တစ်လောကလုံးအပေါ် အပြစ်ဒဏ်မပေးဟု ကတိတော် မုချ ရှိထားသော်ငြားလည်း သီးသန့်သူများနှင့် အခြားမျိုးနွယ်များအပေါ် အပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ခြင်းသည် ယနေ့လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်၌

ثُمَّ جَعَلْنٰكُمْ خَلٰئِفَ فِى الْاَرْضِ مِنْۢ بَعْدِ هِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ

ဟု အမိန့်ရှိထားတော်မူသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ရှေးယခင် မျိုးနွယ်တို့အား ဖျက်ဆီးပြီးသည့်နောက် ငါအသျှင်မြတ်မှ အသင်တို့အား ၎င်းတို့အစား ဖန်ဆင်း၍ ထိုမြေပထဝီ ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် အသင်တို့

အား အပ်နှံမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပထဝီမြေကြီးအား ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အပ်နှံထားခြင်းသည် အသင်တို့ စည်းစိမ်ယစ်မူးနေရန်အတွက် မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းစွာ မှတ်ယူထားရှိကြကုန်။ သို့သာမက ထိုသို့ ချီးမြှင့်ထားခြင်းသည် အသင်တို့အား ဆန်းစစ်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အသင်တို့ မည်သို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြသနည်း။ လွန်လေပြီးသော အွမ္မသ်သူ၊ အွမ္မသ်သားများအပေါ် သံဝေဂတရား ရယူ၍ မိမိတို့၏ အခြေအနေအား ပြုပြင်သလော။ သို့တည်းမဟုတ် ဥစ္စာအာဏာ၏ ယစ်မူးမှု၌ ယစ်မူး နေသလော။ ၎င်းအား ဆန်းစစ်ရန် အဓိကရည်ရွယ်၏။ လောက၏ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် ဝံ့ကြွားရမည့် အရာမဟုတ်သည့်အပြင် အလွန်လေးလံသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ တာဝန်ဝတ္တရားသည် အလွန် အရေးကြီးကြောင်း ဤအချက်မှ သိရှိရလေသည်။

ကျန်ရှိသော လေးအာယသ်တော်များ၌ 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်အား သွေဖည်သောသူများ၏ မှားယွင်းသော အတွေးအခေါ်နှင့် အခွင့်အခါမဲ့ တောင်းခံမှု၏ အဖြေဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သိရှိသည့် အသိတရားလည်း မရရှိပေ။ ထို့ပြင် 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော်နှင့် ရစူလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်ဆက်ကိုလည်း မသိရှိခဲ့ကြပေ။ နဗီတမန်တော်များကိုလည်း အများလူသားများကဲ့သို့ မှတ်ယူကြသည်။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ သဟဲဖြင့် လောကီ၌ ချပေးထားသော ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်မှာ ဤကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် ကိုယ်တော်တိုင် ရေးသားသီကုံးထားသော ကိုယ်တော်၏ စကားများဖြစ်သည်။ ဤသုံးသပ်ချက်အပေါ် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား တောင်းခံသည်မှာ ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းပိုင်ဆိုင်ရာ အမြင်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ ၎င်းကျမ်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုး၊ ဘွား၊ ဘီ၊ ဘင်များ ကိုးကွယ်ကြည်ညို လေးစားလာသော ထို့ပြင် လိုအင်ဆန္ဒများအား တောင်းခံလာသော ရုပ်တုများအား အလဟဿသ အချည်းအနှီးဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် အမြဲတမ်း အသုံးပြုလာသော အရာဝတ္ထုများနှင့် ကိစ္စအဝဝအား 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ထားလေသည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် သေဆုံးပြီးနောက် တစ်ဖန်ပြန်လည် ရှင်ပြန်ထခြင်းနှင့် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းကိုလည်း ၎င်းကုရ်အာန်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ပြသထားသည်။ ဤအချက်အားလုံးအား ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်နိုင်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ ၎င်းအား လက်မခံပေ။ သို့ပါ၍ ဤကျမ်းတော်အစား ၎င်းအချက်အလက်များ မပါဝင်သည့် အခြားကျမ်းဂန်အား ယူဆောင်လာပါ။ (သို့) အနည်းဆုံး ထိုကျမ်းဂန်ထဲမှ အပြောင်းလဲပြု၍ ၎င်းအချက်အလက်များအား ထုတ်ပစ်ပါ။

ဦးစွာပထမ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ ၎င်းတို့၏ မှားယွင်းသော ယုံကြည်ချက်များအား ပယ်ဖျက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား လမ်းညွှန်မှု ပြုထားသည်မှာ အို, အသင်တမန်တော်၊ ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ ဤသည် ငါကိုယ်တော်၏ နှုတ်ကပါဋ်တော်မဟုတ်။ မိမိ၏ဘက်မှ ၎င်းအား ပြောင်းလွဲနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ငါကိုယ်တော်သည် အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်၏ နောက်လိုက်ပြုသော သူသာလျှင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ငါကိုယ်တော်သည် ၎င်းကျမ်းဂန်အနက် အနည်းငယ်မျှ အပြောင်းအလွဲ ပြုလိုက်မည်ဆိုသော် ပြင်းထန်သော အပြစ်ကျူးလွန်ရာရောက်မည်။ ထို့အပြင် အမိန့်သွေဖည်သောသူများအပေါ် သတ်မှတ်ထားသော အပြစ်ဒဏ်အား ငါကိုယ်တော် ကြောက်ရွံ့သည့်အတွက် ဤသို့ မပြုလုပ်နိုင်ပါ။

ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ငါကိုယ်တော် ပြုမူသမျှသည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အသင်တို့ထံ ဤနှုတ်ကပါဌ်တော်အား ကြားနာစေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်မရှိလျှင် ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့ရှေ့မှောက် ဖတ်ကြားနာစေမည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် အသျှင်မြတ် အလိုတော်မရှိလျှင် ထိုနှုတ်ကပါဌ်တော်အား အသိပေးမည်မဟုတ်။ အသင်တို့၏ ရှေ့ဝယ် နှုတ်ကပါဌ်တော်အား ဖတ်ကြားပြသရန်ကိုသာ အသျှင်မြတ် လိုလားသော် ၎င်းတို့အနက် လိုတိုးပိုလျှော့ပြုရန် မည်သူ စွမ်းနိုင်မည်နည်း။

ထို့နောက် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ချပေးသော ကျမ်းဂန် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အသျှင်မြတ်၏ နှုတ်ကပါဌ်တော်ဖြစ်ကြောင်းအား ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် အထောက်အထားဖြင့် တင်ပြသည်မှာ-

فَقَدْ لَبِثْتُ فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ

ဆိုလိုသည်မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် မကျရောက်မီအလျှင် ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့၏ ရှေ့မှောက်ဝယ် ကာလရှည်လျားစွာ သက်တော်လေးဆယ်အထိ နေထိုင်လာခြင်းအား အနည်းငယ် စဉ်းစား သင့်ပေသည်။ ထိုကာလအတွင်း အသင်တို့သည် ရံဖန်ရံခါ ကျွန်ုပ်အား ကဗျာများ သီကုံးဖတ်ပြခြင်းကို လည်း မကြားခဲ့ရပေ။ အကယ်၍ ဤကျမ်းဂန်သည် ငါကိုယ်တော်၏ နှုတ်ကပါဌ်တော်ဖြစ်ပါက (ကဗျာ လင်္ကာများ) တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ငါကိုယ်တော်သည် ဤသက်တော်လေးဆယ် ကာလအတွင်း ပြောဆိုမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သက်တော်လေးဆယ် ရှည်လျားသော သက်တမ်း၌ အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်၏ မှန်ကန်မှုနှင့် သစ္စာသမာဓိ၏ အတွေ့အကြုံလည်း ရခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ သက်တမ်းတစ်လျှောက် မုသားပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ယနေ့ သက်တော်လေးဆယ်နောက်၊ နောက်ဆုံးတွင် မုသားပြောဆိုရန် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်နိုင်မည်နည်း။ ထိုအချက်မှ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် မှန်ကန်သောသူသည် သမာဓိရှိသောသူဖြစ်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ ရှိရှိသမျှသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နှုတ်ကပါဌ်တော်ဖြစ်ကြောင်း ထိုအသျှင်မြတ်ဘက်မှလာသော ကျမ်းမြတ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရလေသည်။

လေးနက်သော အကျိုးကျေးဇူး

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အထောက်အထားမှ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် စစ်မှန်သော နှုတ်ကပါဌ်တော်ဖြစ်ကြောင်းကိုသာလျှင် ပြည့်ဝသော အထောက်အထားနှင့် တင်ပြထားရုံသာမက အကောင်း အဆိုး၊ အမှန်အမှား ကိစ္စအဝဝအား ခွဲခြားသိရှိနိုင်ရန်အလို့ငှာ ဥပဒေသတစ်ရပ်ကိုလည်း ပြသထား၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ရာထူးအပ်နှံမည်ဆိုသော် ၎င်း၏ အရည်အချင်း စွမ်းရည်အား စမ်းစစ်ရန်အတွက် ၎င်း၏ လွန်လေပြီးသော သက်တမ်းအား စမ်းစစ်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဥပဒေသ တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသို့ စမ်းစစ်ရာ၌ မှန်ကန်မှု သစ္စာသမာဓိ တည်ရှိသော် ဆက်လက်၍လည်း ၎င်းအား မျှော်လင့်ချက် ထားနိုင်သည်။ အကယ်၍ ကုန်ဆုံးခဲ့သော သက်တမ်း၌ မှန်ကန်မှု သစ္စာသမာဓိ

တည်ကြည်ခြင်းမရှိသော ရှေ့ဆက်၍ ၄င်း၏ ကြွေးကြော်ပြောဆိုမှုကြောင့် ၄င်းအပေါ်ယုံကြည်ချက် ထားရှိခြင်းသည် အမြော်အမြင်ရှိသော သူတို့၏ လုပ်ရပ်မဟုတ်ပေ။ ယနေ့ ရာထူးများ ခွဲဝေခြင်းနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ အပ်နှံခြင်း၌ မှားယွင်းမှုနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်းများသည် မူရင်းဥပဒေရပ်များအား စွန့်၍ ထုံးတမ်းစဉ်လာ အရာများ၏ နောက်လိုက်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

အဌမအာယသ်တော်၌ ထိုအကြောင်းအရာအား ပိုမိုလေးနက်ရန်အလို့ငှာ ဆင့်ပြန်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြင်အာယသ်တော်၌ နူတ်ကပါဠ်တော်တစ်ခုခုအား မှားယွင်းသော ပုံစံဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ဆက်သွယ်ခြင်းအား ပြင်းထန်သော 'အဇာဗ်'အပြစ်ဒဏ်ရှိကြောင်း တင်ပြထား၏။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ
وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ هٰٓؤُلَآءِ شُفَعَآؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ ۚ قُلْ
اَتُنَبِّـُٔوْنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى السَّمٰوٰتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ ۚ
سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ⑱

၁၀ : ၁၈ ။ ။ စင်စစ်မှာမူ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား စွန့်ပယ်၍ မိမိတို့အား အကျိုးယုတ်စေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကိုလည်းကောင်း မပြုစွမ်းနိုင်သည့် အရာများကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက် ရှိကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၄င်းတို့က ဤသည်တို့မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ကြားဝင် အသနားခံပေးမည့် အရာများပင် ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၄င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ ထိုအသျှင်မြတ် သိတော်မမူသော အရာ (တစ်စုံတစ်ခု) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်းပေးကြသလော။ (ဧကန်စင်စစ်) ထိုအသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူသည့်အပြင် ၄င်းတို့ တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ကြသည့် အရာများထက် (လွန်စွာ) မြင့်မြတ်တော်မူပေသည်။

وَمَا كَانَ النَّاسُ
اِلَّآ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخْتَلَفُوْا ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيْمَا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ⑲

၁၀ : ၁၉ ။ ။ စင်စစ်မှာ လူသားတို့သည် (ယခင်မူလ) က ဘာသာအယူဝါဒ တူညီသော လူတစ်စုသာ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့နောက် ၄င်းတို့သည် (ဘာသာအယူဝါဒတွင် အမျိုးမျိုး) သဘောကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ် အကယ်၍သာ အသင့်အား

ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (အသျှင်မြတ်၏ ဉာဏ်တော်တွင် ဤမျက်မှောက်ဘဝသည် ကောင်းမှုဆည်းပူးရာ ဌာနသာဖြစ်၍ နောက်ဆုံး စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ ဌာနမဟုတ်သေးသည့်) စကားရပ်တစ်ရပ်သည် ရှေးဦးပထမကပင် ရှိနှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါလျှင် မုချဧကန် ၎င်းတို့အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲနေကြသော အရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့ စပ်ကြားဝယ် (မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရတ်တရက် ချက်ချင်း) စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

وَيَقُولُونَ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۖ فَقُلْ إِنَّمَا
ٱلْغَيْبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓا۟ ۚ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ٢٠

၁၀ : ၂၀ ။ ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် 'ယင်း (ရစူလ်တမန်တော်မြတ်) ၏ အပေါ်၌ ၎င်း၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ သက်သေလက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာသည် အဘယ်ကြောင့် မကျရောက်ခဲ့ပါသနည်း'ဟု ပြောဆို (မေးမြန်း) ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ယင်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) ကေန်စင်စစ် အကွယ်၌ ရှိသမျှတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် စောင့်မျှော်၍ နေကြလေကုန်။ ငါသည်လည်း အသင်တို့နှင့်အတူ (အမှန်ပင်) စောင့်မျှော်သူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။'

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းအား စွန့်ပယ်၍ အကြင်အရာများကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြလေသည်။ (ခဝပ်ကိုးကွယ်သည့် မပြုသော ပုံသဏ္ဌာန်) ၌ ထိုအရာများသည် ၎င်းတို့အား အကျိုးယုတ်စေနိုင်ကြသော်လည်း မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် (ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းအားဖြင့်) ထိုအရာများသည် ၎င်းတို့အား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ ထိုမှတစ်ပါး (မိမိတို့၏ဘက်မှ အထောက်အထားမဲ့ အကျိုးအမြတ် ရှာဖွေရန်အလို့ငှာ) ၎င်းတို့က ဤသည်တို့သည်ကား (ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာအသျှင်) ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကြားဝင်အသနားခံပေးမည့် အရာများပင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ (ဤအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းအရာများအား ကိုးကွယ်ကြခြင်းဖြစ်၏။) အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အချင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မိုးကောင်ကင်များ၌လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌လည်းကောင်း ထိုအသျှင်မြတ် သိတော်မမူသော အရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းပေးကြလော။ (ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်အရာဝတ္ထုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်၌ မရှိသော ၎င်းအရာ၏ တည်ရှိခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ပါ၍ အသင်တို့သည် မဖြစ်နိုင်သော အရာနောက်ဝယ် လိုက်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။) ထိုအသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူသည့်အပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်သော အရာများထက် မြင့်မြတ်တော်မူပေသည်။ စင်စစ်သော်ကား လူသားတို့သည် ယခင်မူလက

ဘာသာဝါဒတူညီသော လူတစ်ခုတည်းမှသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ အားလုံးသည် ဘာသာတစ်ခုတည်းသာဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ဟဇရတ်အာဒမ် عليه السلام သည် 'သောင်ဟီးဒ်' ယုံကြည်ချက်ကိုသာလျှင် ယူဆောင်လာ၏။ ၎င်း၏ သားမြေးတို့သည်လည်း ခေတ်ကာလတစ်ခုအထိ ထိုယုံကြည်ချက်နှင့် နည်းလမ်းအပေါ်၌သာ ရှိကြ၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အနက် အချို့သည် ဘာသာဝါဒ၌ သဘောကွဲလွဲကြကုန်၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ 'သောင်ဟီးဒ်' တရားမှ ကျောခိုင်းသွားပြီး 'မုရ်ရစ်က်' ဖြစ်သွားကြ၏။ ထို့ပြင် ဤသို့ တုပနှိုင်းယှဉ်သောသူတို့သည် အပြစ်ဒဏ်ထိုက်သော သူများပင် ဖြစ်၏။)

အကယ်၍သာ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ စကားတစ်ရပ်သည် ရှေးဦးပထမကပင် မရှိခဲ့လျှင် (အကြောင်းမှာ အပြစ်ဒဏ်ဟူသရွေ့အား ၎င်းတို့အပေါ် ယခု မချမှတ်ဘဲ နောင်တမလွန်မှသာ ပေးတော် မူပေလိမ့်မည်။) မုချကေန် ၎င်းတို့အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲနေသော အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့သည် (ထောင်ပေါင်းများစွာသော အံ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ်ဆန်းများ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလင့်ကစား အထူးသဖြင့် အံ့ဖွယ်ကုရ်အာန်ကျမ်းအား တွေ့မြင်ပြီး ၎င်းကဲ့သို့ ကျမ်းဂန်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်လင့်ကစား။) ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် ထို (ရစူလ်တမန်တော်မြတ် ﷺ အပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ တောင်းခံထားသော ဖြစ်ရပ်ဆန်းများအနက်) ၎င်း၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ သက်သေလက္ခဏာတော် တစ်စုံတစ်ရာ မကျရောက်ခဲ့ပါသနည်း။ သို့ဖြစ်ပေရာ အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့ ဖြေကြားပါလေ။ (မုအ်ဂျေဇာဟ်၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ရစူလ်တမန်တော်အား အတည်ပြု ထောက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းထောက်ခံချက်များသည် မြောက်မြားစွာသော အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းများဖြင့် ပြသခဲ့လေသည်။ ယခု တောင်းခံထားသော ဖြစ်ရပ်ဆန်းများ မလိုအပ်သော်ငြားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်မှာ အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်ဖြစ်စေ၊ မထင်ရှားသည်ဖြစ်စေ ၎င်းသည် 'အိလ်မေ့ဂိုင်းဗ်' (အကွယ်မှ သိသော အသိ) နှင့် သက်ဆိုင်သည်။) အချင်းတို့၊ အမှန်စင်စစ် အကွယ်၌ ရှိသမျှတို့ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။ (ငါကိုယ်တော် မပိုင်ဆိုင်ပေ။) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် စောင့်မျှော်၍ နေကြလေကုန်။ ငါကိုယ်တော်သည်လည်း အသင်တို့နှင့်အတူ စောင့်မျှော်သူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ချေ၏။ (အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့၏ တောင်းခံမှုဟူသရွေ့ ပြည့်ဝသလော။ သို့တည်းမဟုတ် မပြည့်ဝသလော။ ထို့ပြင် တောင်းခံထားသည့် 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' ဖြစ်ရပ်ဆန်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်း မရှိခြင်း၏ အမြော်အမြင်အား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ နေရာအမြောက်အမြား၌ တင်ပြထား၏။ ၎င်းဖြစ်ရပ်ဆန်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားပြီးသည့်နောက်လည်း အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မပြုခဲ့ပါလျှင် အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်အတိုင်း တစ်မျိုးနွယ်လုံးအား ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်မည် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤအုမ္မသ်အတွက် ထိုသို့သော အပြစ်ဒဏ်အား လက်ခံသဘောတူခြင်း မရှိသည့်အပြင် ၎င်းအား 'ကေယာမသ်' နေ့အထိ ဤသို့ ထားရှိရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ကာဖိရ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ် မျိုးနွယ်နှစ်စုသည် သီးခြားစီဖြစ်ပြီး မျိုးရိုးနှင့် ချက်မြုပ်ဒေသ၏ မျိုးနွယ်တော်စပ်မှုသည် အလဟဿ အချည်းအနှီးဖြစ်ခြင်း

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً

ဆိုလိုသည်မှာ အာဒမ် عليه السلام ၏ သားမြေးများသည် အစကနဦး၌ အွမ္မသ်တစ်ခုတည်းနှင့် မျိုးနွယ်စုတစ်ခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။ ရှရစ်ကိနှင့် ကုဖ္ဖရ်၏ အမည်ပင် မရှိခဲ့ပေ။ ထို့နောက် 'သောင်ဟီးဒ်'၌ ကွဲလွဲမှုများ ပေါ်ပေါက်၍ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော မျိုးနွယ်အုပ်စုများ အမျိုးမျိုးကွဲပြားသွား၏။

တစ်ခုတည်းသော အွမ္မသ်နှင့် အားလုံး မွတ်စ္စလင်မ်ဖြစ်ခြင်းသည် ကာလမည်မျှတိုင်အထိ ဖြစ်ရှိခဲ့သနည်း။ ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးစ်တော်များမှ သိရှိရသည်မှာ ဟဇရသ်နူးဟ် عليه السلام ခေတ်သမယအထိ ဤပုံသဏ္ဍာန်ရှိခဲ့၏။ ဟဇရသ်နူးဟ် عليه السلام ၏ ခေတ်သမယတွင် ရှရစ်ကိနှင့် ကုဖ္ဖရ် ပေါ်ထွန်းလာသည့်အတွက် တမန်တော်နူးဟ် عليه السلام သည် ၎င်းတို့အား ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။

ဟဇရသ်အာဒမ် عليه السلام မှ ဟဇရသ်နူးဟ် عليه السلام အထိ ကာလရှည်လျားကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှား၏။ လောကီ၌ လူသားတို့၏ မျိုးနွယ်စဉ်ဆက်နှင့် စည်ကားသိုက်မြိုက်မှုသည်လည်း အတော်အတန် ပြန့်နှံ့သွားပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းလူသားအားလုံး၌ အရောင်အဆင်း ပြောဆိုဆက်ဆံမှု၏ ကွဲလွဲခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘာဝလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် နေရာဒေသအသီးသီး၌ ပြန့်နှံ့သွားပြီးသည့်နောက် ချက်မြုပ်ကွဲပြားမှုမှာလည်း မုချဖြစ်သည့်အတွက် အပြောအဆိုသည်လည်း ကွဲပြားခြားနားသည်မှာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သို့သော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ ချက်မြုပ်မျိုးနွယ်စဉ်ဆက် ကွဲပြားမှုသည် သဘာဝဖြစ်သည့် အွမ္မသ်တစ်ခုတည်း၌ အနှောင့်အယှက်မပေါ်ပေါက်နိုင်ပေ။ ၎င်းအကွဲအလွဲများကြောင့် အာဒမ် عليه السلام ၏ သားမြေးများအား မျိုးနွယ်အမျိုးမျိုး အွမ္မသ်အဖုံဖုံဟု မမှတ်ယူဘဲ အွမ္မသ်တစ်ခုတည်းဟုသာ သတ်မှတ်လေသည်။

သို့သော် အီမာန်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ ကုဖ္ဖရ်နှင့် ရှရစ်ကိအဖြစ် ပြန့်နှံ့သွားသော ကုဖ္ဖရ်နှင့် ရှရစ်ကိအား သီးခြားမျိုးနွယ်၊ သီးခြားသာသနာဟု မှတ်ယူပြီး فَاخْتَلَفُوْا ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏

هُوَالَّذِىْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌوَّمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ

အာယသ်တော်မှ ထိုအကြောင်းအရာအား ဆထက်ထမ်းပိုး ရှင်းပြစ်လိုက်သည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းခံဖြစ်သော အာဒမ် عليه السلام ၏ သားမြေးများအား အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော မျိုးနွယ်များ၌ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသော အရာမှာ အီမာန်နှင့် အစ္စလာမ်မှ ကျောခိုင်းသော အရာသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ချက်မြုပ်မျိုးနွယ်စဉ်ဆက်ဖြင့် မျိုးနွယ်သီးခြား ဖြစ်မသွားပေ။ ဘာသာစကားနှင့် ချက်မြုပ် (သို့) အရောင်အဆင်းနှင့် မျိုးနွယ်အပေါ် လူသားများအား အုပ်စုခွဲခြား သတ်မှတ်ခြင်း၏ မိုက်မဲမှုသည် ညံ့ဖျင်းမှုအသစ်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ မြောက်မြားစွာ စာပေတတ်မြောက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မျိုးချစ်တို့၏နောက်မှ ရှိပြီး ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြဿနာများအား မိမိတို့အတွင်း ထားရှိထားကြသည်။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

وَإِذَآ أَذَقۡنَا ٱلنَّاسَ رَحۡمَةً مِّنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُمۡ إِذَا لَهُم مَّكۡرٌ
فِيٓ ءَايَاتِنَاۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسۡرَعُ مَكۡرًاۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكۡتُبُونَ مَا تَمۡكُرُونَ (٢١)

၁၀ : ၂၁ ။ ။ အမှန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် လူတို့အား ၎င်းတို့၌ ဘေးဒုက္ခဆိုက်ရောက်စေတော်မူခဲ့ပြီးနောက် ကရုဏာတော် (၏ အရသာ) ကို မြည်းစမ်းစေတော်မူသောအခါ ရုတ်တရက် ၎င်းတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြံအစည်များ ပေါ်လာလေ့ရှိပေသည်။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား) ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြံအစည်ပြုရာ၌ (အသင်တို့ထက်) ပိုမို၍ လျင်မြန်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဧကန်အမှန် ငါအသျှင်မြတ်၏ (ကောင်းကင်) စေတမန်များသည် အသင်တို့ ကြံစည်သမျှတို့ကို ရေးမှတ်လျက်ပင် ရှိကြပေသည်။

هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ وَ
جَرَيۡنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُواْ بِهَا جَآءَتۡهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
وَجَآءَهُمُ ٱلۡمَوۡجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ أُحِيطَ بِهِمۡ دَعَوُاْ
ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنۡ أَنجَيۡتَنَا مِنۡ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ (٢٢)

၁၀ : ၂၂ ။ ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကြင်အသျှင်မြတ်ပင် (ဖြစ်၏။) ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အသင်တို့အား ကုန်းကြောင်း၌လည်းကောင်း၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ရေကြောင်း၌လည်းကောင်း ခရီးသွားလာ (လှုပ်ရှား) စေတော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် သင်္ဘောများတွင် ရှိနေကြစဉ် ထိုသင်္ဘောများသည် လေပြေလေညင်းဖြင့် ၎င်းသူတို့အား သယ်ဆောင်သွားလေ၏။ ၎င်းသူတို့သည်လည်း ထိုလေပြေလေညင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လျက် ရှိကြ၏။ ထိုအခါ (ရုတ်တရက်) ထိုသင်္ဘောများသို့ လေပြင်းမုန်တိုင်း ကျလာသည့်အပြင် လှိုင်းတံပိုးများသည် အဘက်ဘက်မှ (လွှမ်းမိုး၍) ၎င်းသူတို့အား ရိုက်ခတ်လာသောအခါ ၎င်းသူတို့သည် 'မိမိတို့မှာ ဧကန်မလွဲ ဝိုင်းဝန်းခြင်းကို ခံကြလေပြီ' ဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြလေသည်။ (ထိုအခါ) ၎င်းသူတိုပသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် (အာရုံစူးစိုက်၍) စစ်မှန်သော ယုံကြည်ချက်နှင့်တကွ '(အို၊ အသျှင်) အကယ်၍ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဤ (ဘေးအန္တရာယ်) မှ လွတ်မြောက်စေတော်မူပါလျှင် ဧကန်မလွဲ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်ကြသောသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်ကြပါမည်' ဟု ဟစ်ခေါ်ဆုတောင်းကြလေသည်။

فَلَمَّآ اَنْجٰىهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُوْنَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ ؕ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ ۙ مَّتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۫
ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٣﴾

၁၀ : ၂၃ ။ ။ တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား လွတ်မြောက်စေတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့သည် ရုတ်တရက် ချက်ချင်းပင် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် မတရားသဖြင့် စည်းကမ်းကျူးလွန်ကြကုန်၏။ 'အို, လူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့၏ စည်းကမ်းကျူးလွန်မှုသည် အသင်တို့အပေါ်၌သာလျှင် (ပြန်လည်အကျိုးယုတ် ကျရောက်စေမည်) ဖြစ်သည်။ (အသင်တို့သည်) လောကီဘဝ၏ အနည်းငယ်မျှသော) အကျိုးကျေးဇူးကို (စံစားလျက် ရှိကြကုန်လော။) ထို့နောက် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ပင် ပြန်ကြရပေမည်။ ထိုအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အသင်တို့ ပြုလုပ်လျက် ရှိခဲ့ကြသည်များကို (အသိပေး) ပြသတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

اِنَّمَا مَثَلُ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ
الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ ؕ حَتّٰٓى اِذَآ اَخَذَتِ الْاَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَآ اَنَّهُمْ قٰدِرُوْنَ عَلَيْهَآ ۙ اَتٰىهَآ
اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنٰهَا حَصِيْدًا كَاَنْ لَّمْ تَغْنَ
بِالْاَمْسِ ؕ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢٤﴾

၁၀ : ၂၄ ။ ။ (ဤမျက်မှောက်) လောကီဘဝ၏ ဥပမာသည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင်မှ မိုးရေကို ရွာသွန်းစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ထိုရေကြောင့် မြေမှ လူနှင့် ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါတို့ စားကြကုန်သော အပင်ငယ်များသည် ရောယှက်၍ ပေါက်လာလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပထဝီမြေသည် မိမိဝတ်စားတန်ဆာတို့ဖြင့် (အစွမ်းကုန် စိမ်းစိုလှပဝေဆာလျက်) တန်ဆာဆင်ပြီးသောအခါ ထိုမြေကို ပိုင်ဆိုင်သူတို့က ၎င်းတို့သည် ထို (ပေါက်ရောက်သမျှတို့) ကို (မိမိတို့သဘောအတိုင်း) သုံးစွဲ၊ အကျိုးစံစားနိုင်ကြပြီဟု ထင်မြင်ယူဆလာကြသည်။ ထိုအခါ (ရုတ်တရက်) ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည် ယင်းလယ်ယာဥယျာဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညဉ့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ နေ့အခါ၌ဖြစ်စေ ဆိုက်ရောက်လာလေသည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းလယ်ယာဥယျာဉ်များကို ယမန်နေ့က လုံးဝ (ဘာမျှ) မရှိသကဲ့သို့ပင် ရိတ်သိမ်းပြီးဖြစ်သော လယ်မြေပမာ ဖြစ်စေတော်မူလိုက်သည်။ ဤကဲ့သို့ပင် ငါအသျှင်မြတ်သည် စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြသော သူတို့အဖို့ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြတော်မူလေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အမှန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် လူတို့အား ၎င်းတို့၌ ဘေးဒုက္ခ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် မိမိကရုဏာတော်၏ အရသာကို မြည်းစမ်းစေတော်မူသော် ရုတ်တရက် ၎င်းတို့၌ ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြံအစည်များ ပေါ်လာလေ့ရှိ၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းသက်သေလက္ခဏာတော်များမှ မျက်နှာလွှဲသွားကြ၏။ ၎င်းအား မုသာဝါဒီနှင့် ပြက်ရယ်ပြောင်ချော်မှုများ ပြုလုပ်လာ၏။ ထို့ပြင် မျက်နှာလွှဲခြင်းနှင့် ရန်လိုမှုကြောင့် အခြားအံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းများအား တောင်းခံလာကြသည်။ ခံစားခဲ့ရသော ဒုက္ခများအပေါ် သံဝေဂတရားရယူခြင်း မရှိကြပေ။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့ မျက်နှာလွှဲခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ချပေးထားသော နိမိတ်လက္ခဏာများနှင့် အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်များမှ မျက်နှာလွှဲဖယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအပြုအမူသည်လည်း လောကီစည်းစိမ်များ၌ ယစ်မူးခြင်းကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဆက်လက်၍ အပြစ်အကြောင်းအား တင်ပြသည်မှာ) အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြံအစည်ပြုရာ၌ ၎င်းတို့ထက် ပိုမို၍ပင် လျင်မြန်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်ဟု ပြောကြားပါလေ။ ဧကန်အမှန် ငါအသျှင်မြတ်၏ ကောင်းကင်စေတမန်များသည် အသင်တို့ ကြံစည်လျက်ရှိသည်ကို ရေးမှတ်လျက် ရှိကြပေသည်။ (သို့ပါ၍ အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်၌ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသည့်အပြင် အသျှင်မြတ်၏ ရုံးတော်၌လည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထား၏။)

ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကြင်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ကုန်းကြောင်း၌လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ရေကြောင်း၌လည်းကောင်း ခရီးသွားလာစေတော်မူ၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်အစီးအနင်း အကြောင်းတရားများဖြင့် သွားလာကြသည်။ ထိုအရာအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာ ချီးမြှင့်ထားသည့် အရာများပင် ဖြစ်ချေသတည်း။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အသင်တို့သည် (အချို့အချိန်များတွင်) သင်္ဘောများတွင် ရှိနေကြသောအခါ သင်္ဘောများသည် လေပြေလေညှင်းဖြင့် ၎င်းတို့အား သယ်ဆောင်သွားလေ၏။ ၎င်းတို့သည်လည်း ထိုလေပြေကြောင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြ၏။ ထိုအခါ (ရုတ်တရက် ထိုသင်္ဘောများကို လေပြင်းမုန်တိုင်းသည် ရိုက်လာ၍ လှိုင်းတံပိုးများသည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ အဖက်ဖက်မှ လွှမ်းမိုးလာသဖြင့် ၎င်းတို့သည် ဧကန်မလွဲ မိမိတို့မှာ ဝိုင်းဝန်းခြင်းကို ခံကြလေရပြီဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ထိုအသျှင်မြတ်၌သာလျှင် အာရုံစူးစိုက်လျက် သဒ္ဒါကြည်ဖြူစင်စွာဖြင့် အို, အသျှင်၊ အကယ်၍ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဤ (ဘေးအန္တရာယ်) မှ လွတ်မြောက်စေတော်မူပါလျှင် ဧကန်မလွဲ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်ကြသော သူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ကြပါမည်ဟု ဟစ်ခေါ်ဆုတောင်းကြ၏။ တစ်ဖန် အကြင်အခါဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (ထိုပျက်စီးစေမည့် နေရာမှ) လွတ်မြောက်စေတော်မူသောအခါ ရုတ်တရက် ချက်ခြင်းပင် ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် (ဒေသအသီးသီး

၌) မတရားသဖြင့် ဆည်းကပ်ကျူးလွန်ကြကုန်၏။ (ထိုရှရစ်က် တုပန္နိုင်းယှဉ်ခြင်းနှင့် အပြစ်ဂိုနာဟ်များအား ကျူးလွန်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။)

အို၊ လူသားအပေါင်းတို့ (နားဆင်လော။) အသင်တို့၏ ဆိုးသွမ်းကျူးလွန်မှုသည် အသင်တို့အပေါ်၌သာ ပြန်လည်ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် လောကီဘဝ၏ (အနည်းငယ်မျှသော) အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားလျက်ရှိကြကုန်လော။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့သာလျှင် ပြုလုပ်လျက်ရှိခဲ့ကြသည်များကို ပြသတော်မူမည်ဖြစ်၏။ (၎င်း၏ အပြစ်များအား ပေးမည်ဖြစ်၏။) ဤမျက်မှောက်လောကီဘဝ၏ ပမာသည်ကား အကြင်ရေ၏ ပမာကဲ့သို့ ဖြစ်ချေသည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုရေကို မိုးကောင်းကင်မှ ရွာသွန်းစေတော်မူခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန် ထိုရေကြောင့် ပထဝီမြေမှ ပေါက်ရောက်သော အပင်ငယ်များအား လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း လုံလောက်စွာ စားသုံးကြလေသည်။ နောက်ဆုံး ပထဝီမြေသည် မိမိဝတ်စားတန်ဆာကိုယူ၍ လှပတင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်ပြီး (ဆိုလိုသည်မှာ စိမ်းစိမ်းလန်းလန်းဖြင့် လှပတင့်တယ်သည်ဟု ယူဆရ၏။) ထိုမြေကို ပိုင်ဆိုင်သူတို့က ၎င်းတို့သည် (ထိုပေါက်ရောက်သမျှတို့ကို မိမိတို့ စိတ်ထင်တိုင်း သုံးစွဲနိုင်ကြပြီဟု ထင်မြင်ယူဆလာကြသည်။ ထိုအခါ ရုတ်တရက် ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည် ထိုလယ်ယာဥယျာဥ်များသို့ ညဥ့်၌ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ဖြစ်စေ ရောက်ရှိလာလေတော့၏။ (ဥပမာ- အမြစ်မှ လှန်နှုတ်လိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) ခြောက်သွေ့သွားသည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) အခြားတစ်နည်းတစ်ဖုံနှင့်ဖြစ်စေ) ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းလယ်ယာဥယျာဥ်များကို ရိပ်သိမ်းပြီး ပမာဖြစ်စေတော်မူလေသော် ထိုလယ်ယာဥယျာဥ်များသည် ယမန်နေ့က (ဤနေရာတွင်) မရှိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သွားချေသည်။ (သို့ပါ၍ လောကီသက်တမ်းသည်လည်း ထို့အပင်များပမာ ဖြစ်၏။) ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုကဲ့သို့ပင် သက်သေလက္ခဏာတော်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင် ချင့်ချိန်သူတို့အကျိုးငှာ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြတော်မူပေသည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ခမ္ဘသတ်များ

قُلِ اللّٰهُ اَسۡرَعُ مَكۡرًا

အာရဗီအဘိဓါန်အရ **مكر** ဆိုသည်မှာ တိတ်တဆိတ် ကြံစည်ခြင်းကို ခေါ်ဆိုသည်။ အကြင်အကြံအစည်သည် ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ အူရ်ဒူဘာသာရပ်၏ ဆိုလိုချက်မှာ လှည့်စားခြင်း မခံစားရဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ အကြောင်းမှာ **مكر** စကားလုံးသည် အူရ်ဒူ၌ လှည့်စားဖြားယောင်းမှုများ၌ အသုံးပြု၏။ အကြင်အချက်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကင်းစင်စေတော်မူ၏။

اِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلٰۤى اَنۡفُسِكُمۡ

ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့ စည်းကမ်းကျူးလွန်ခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ ပြန်လည်ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်မှ စည်းကမ်းကျူးလွန်ခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်သည် မုချ ကျရောက်မည်

ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ၏။ ထို့ပြင် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန် မဆိုက်ရောက်မီအလျှင် လောကီ၌ ခံစားရမည် ဖြစ်သည်။

ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည်ရေး ပြုခြင်းနှင့် လူတို့အပေါ် ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ အစားအား ချက်ချင်းပေးတော်မူလေသည်။ 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန် မဆိုက်ရောက်မီအလျှင် ၎င်း၏ 'ဗရ်ကသ်' အား တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် မတရားသမှုနှင့် အဆက်အသွယ်ဖြတ်တောက်ခြင်း၏ အစားကိုလည်း လောကီ၌ပင် ပြန်လည်ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ ဟဇရသ်အာအေရှာဟ် ﵂ သခင်မ၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့် ရှိသည်မှာ အပြစ်ဒုစရိုက်သုံးမျိုးဖြစ်သည့် မတရားပြုခြင်း၊ ကတိမတည်ခြင်းနှင့် လှည့်စားဖြားယောင်းခြင်းတို့ သည် ၎င်း၏ အပြစ်ဒဏ်အား ပြုသောသူအပေါ်၌သာလျှင် ပြန်လည်သက်ရောက်စေသည်။ */မဇ္ဇဟရီး/*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَاللّٰهُ يَدْعُوْٓا اِلٰى دَارِ السَّلٰمِ ۚ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٢٥﴾

၁၀ : ၂၅ ။ ။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (လူခပ်သိမ်းတို့အား) ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ဗိမာန်သို့ ဖိတ်ခေါ် တော်မူလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို ညွှန်ပြ (ပို့ဆောင်) တော်မူလေသည်။

لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ ۗ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوْهَهُمْ قَتَرٌ وَّلَا
ذِلَّةٌ ۗ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٦﴾

၁၀ : ၂၆ ။ ။ ကောင်းမှုပြုခဲ့ကြသော သူတို့အဖို့ ကောင်းမြတ်သော အကျိုး (ဂျန္နသ်သုခဘုံ) ရှိသည့်အပြင် အပိုဆု သည်လည်း ရှိချေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများကို မြူ ဖုန် (အမိုက်မှောင်) များသည်လည်းကောင်း၊ ကျိုးယုတ်ရှက်ရ ဂုဏ်သိက္ခာကျခြင်းသည်လည်းကောင်း ဖုံးလွှမ်းမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသူတို့သည်သာလျှင် 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံသားများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့သည် ယင်း 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံတွင် ထာဝရ စံမြန်းကြရမည့်သူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။

وَالَّذِيْنَ كَسَبُوا
السَّيِّاٰتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا ۙ وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۗ مَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ
مِنْ عَاصِمٍ ۚ كَاَنَّمَآ اُغْشِيَتْ وُجُوْهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا ۗ
اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٧﴾

၁၀ : ၂၇ ။ ။ သို့ရာတွင် မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ရှာဖွေဆည်းပူးကြကုန်သော သူတို့မှာမူ (မိမိတို့ ဆည်းပူးခဲ့ကြသော) မကောင်းမှုများနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ အကျိုး (ယုတ်) ပေးခြင်းကို ခံကြရပေမည်။ ထို့ပြင် အကျိုးယုတ်ရှုက်ရ ဂုဏ်အသရေ ယုတ်ညံ့မှုသည် ထိုသူတို့အား ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိပေမည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (၏ ပြစ်ဒဏ်) မှ ကယ်ဆယ်မည့် သူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများသည် မည်းမှောင်သော ညဉ့်၏ အပိုင်းအစများဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကြပေမည်။ ထိုသူတို့သည် ငရဲသားများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ယင်းငရဲဘုံ၌ အစဉ်အမြဲ နေထိုင်ခံစားကြရမည့်သူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ ۚ
فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ۝۲۸

၁၀ : ၂၈ ။ ။ ၎င်းပြင် အကြင်နေ့ကို (သတိရပါလေ) ငါအသျှင်မြတ်သည် (ထိုနေ့တွင်) ၎င်းတို့အားလုံးကို စုရုံးစေတော်မူမည်။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် တွဲဖက်နိုင်းယှဉ် (ကိုးကွယ်) ခဲ့ကြသော သူတို့အား 'အသင်တို့နှင့် အသင်တို့ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော ပေါင်းဖော်ပေါင်းဖက်တို့သည် မိမိတို့၏ နေရာတွင်ပင် ရပ်တည်၍ နေကြလေကုန်' ဟု မိန့်ကြားတော်မူမည်။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အချင်းချင်း ကွဲစေတော်မူမည်။ (ထိုအခါ) ၎င်းတို့ တွဲဖက်နိုင်းယှဉ်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော ပေါင်းဖော်ပေါင်းဖက်တို့က (၎င်းတို့အား) 'အသင်တို့သည် ငါတို့အား ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်' ဟု ပြောဆိုကြပေမည်။

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ۝۲۹

၁၀ : ၂၉ ။ ။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အသင်တို့သည် ငါတို့အား ကိုးကွယ်ကြသည့်တိုင်အောင်) ငါတို့သည် အသင်တို့၏ ကိုးကွယ်မှုကို (လုံးဝ) မသိခဲ့ကြောင်း၊ ငါတို့နှင့် အသင်တို့၏ စပ်ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင် သက်သေအဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေသည်။

هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ
مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝۳۰ ع

၁၀ : ၃၀ ။ ။ ထိုနေရာတွင် လူတိုင်းလူတိုင်းသည် မိမိတို့ တင်ကြိုပို့နှင့်ခဲ့သော အရာများကို စမ်းသပ် (မျက်ဝါးထင်ထင် သိရှိတွေ့မြင်) ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အသျှင်သခင် အစစ်အမှန်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ ပြန်ပို့ခြင်းကို ခံကြရပေမည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ ကြံဖန်လီဆယ်ခဲ့သမျှတို့သည် ၎င်းတို့ထံမှ ပျောက်ကွယ်၍ သွားကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

قُلْ مَنْ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَ
مَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ٣١

၁၀ း ၃၁ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုမေးမြန်းပါလေ။ '(အချင်းတို့) အသင်တို့အား အာကာသမိုးကောင်းကင်နှင့် ပထဝီမြေကြီးမှ စားနပ်ရိက္ခာကို မည်သူသည် (ချီးမြှင့်) ထောက်ပံ့လေသနည်း။ သို့တည်းမဟုတ် နား (ဖြင့် ကြားနိုင်သော အစွမ်း) နှင့် မျက်စိ (ဖြင့် မြင်နိုင်သော အစွမ်း) တို့ကို မည်သူသည် စိုးပိုင်ပါသနည်း။ ထိုနည်းတူစွာ မည်သူသည် သက်ရှိကို သက်မဲ့မှ ထွက်စေ၍ သက်မဲ့ကို သက်ရှိမှ ထွက်စေသနည်း။' ထို့ပြင် မည်သူသည် အမှုကိစ္စအဝဝတို့ကို စီမံခန့်ခွဲလေသနည်း။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်' ဟူ၍ မုချ ဖြေဆိုကြပေမည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် (၎င်းတို့အား၊ အချင်းတို့) 'သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် (တစ်စုံတစ်ရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ခြင်းမှ) မရှောင်ကြဉ်ကြလေသလော' ဟု မေးမြန်းပါလေ။

فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ
فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ٣٢

၁၀ း ၃၂ ။ ။ သို့ဖြစ်လေရာ အသင်တို့ အသျှင် အစစ်အမှန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အစစ်အမှန်ပင် (ဖြစ်၏။) သို့ဖြစ်ပေရာ အမှန်တရား (ထင်ရှားပြီးသည့်) ၏နောက်တွင် လမ်းမှားမှုမှအပ အခြားမည်သည့်အရာ ရှိလေတော့သနည်း။ သို့ပါလျက် အသင်သည် အဘယ်သို့ ပြန်လှည့်၍ သွားကြပါသနည်း။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူ့ခပ်သိမ်းတို့အား ငြိမ်းချမ်းရေး ဗိမာန်သို့ ဖိတ်ခေါ်တော်မူလေသည်။ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းစဉ်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူ၏။ (အကြင်ဖိတ်ခေါ်ချက်ဖြင့် ဘုံဗိမာန်သို့ ရောက်ရှိနိုင်သည်။ သက်လက်၍ အစားပေးခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း၏ အကြောင်းကို တင်ပြသည်မှာ) ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြသော သူတို့အဖို့ (အီမာန်ယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ကောင်းမြတ်သော အကျိုးဌာ 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံ ရရှိသည့်အပြင် အပိုဆုလာဘ်အဖြစ် (အသျှင်မြတ်အား ဖူးမျှော်ခြင်း) လည်း ရှိချေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့၏ မျက်နှာ

များကို မြူမှုန်များ ဖုံးလွှမ်းမည်မဟုတ်ပေ။ (သောကအား ဆိုလိုသည်။) ထို့ပြင် ကျိုးယုတ်ရှက်ရ ဂုဏ်သိက္ခာကျခြင်းသည်လည်း ဖုံးလွှမ်းမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသူများသည် 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံ၌ အမြဲတမ်း နေထိုင်ရမည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ၄င်းနောက် အကြင်သူများသည် မကောင်းသော အပြုအမူများကို ပြုလုပ်ကြ၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ ကုဖ္ဖရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုနှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်မှုပြုသော သူတို့ကား) ၄င်းတို့ ရှာဖွေဆည်းပူးကြကုန်သော မကောင်းမှုများ၏ အကျိုးသည် ထိုမကောင်းမှုနှင့် ထပ်တူထပ်မျှပင် အပြစ်ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ (မကောင်းမှုထက် မပိုပေ။) ထို့အပြင် ဂုဏ်သိက္ခာကျခြင်းသည်လည်း ၄င်းတို့အား ဖုံးလွှမ်းမည်ဖြစ်သည်။ ၄င်းတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်တင်မည့်သူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ (၄င်းတို့၏ မျက်နှာပေါ် ဖုံးလွှမ်းနေသော သောကသည်) ညဥ့်၏ အပိုင်းအစများဖြင့် ဖုံးအုပ်ခြင်းခံရဘိသကဲ့သို့ ရှိကြပေမည်။ ထိုသူတို့သည် ငရဲသားများဖြစ်ကြပေသည်။ ၄င်းတို့သည် အပယ်ငရဲ၌ အမြဲထာဝစဉ် ခံစားကြရမည့်သူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

၄င်းအပြင် အကြင်နေ့ကို သတိရပါလေ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုနေ့တွင် ၄င်းတို့အားလုံးကို ('ဟရှရ်' ကွင်းပြင်၌) စုရုံးစေတော်မူမည်။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် (အခြားအရာများကို ငါအသျှင်မြတ်နှင့်) တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ကြသူတို့အား အသင်တို့နှင့် အသင်တို့ (ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားသော) ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော (အကြင်အရာများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြသည့်) အပေါင်းအဖော်များကို အနည်းငယ်မျှ မိမိတို့၏ နေရာတွင်ပင် ရပ်တည်၍ နေကြလေကုန်ဟု မိန့်တော်မူမည်။ (သို့မှသာ အသင်တို့၏ ယုံကြည်ချက်အစစ်အမှန်အား သိရှိစေမည်။) ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့ (ခဝပ်ကိုးကွယ်သော သူတို့နှင့် ကိုးကွယ်ခံအရာများ) အား အချင်းချင်း ကွဲစေတော်မူမည်။ ထိုအခါ ၄င်းတို့ တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်၍ ကိုးကွယ်ကြကုန်သော အရာများ (၄င်းတို့အား ပြောဆိုမည်မှာ) အသင်တို့သည် ငါတို့အား ကိုးကွယ်ကြသည်မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။) အကြောင်းမှာ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်သည် ကိုးကွယ်ခံထိုက်သော အသျှင်မြတ်အား နှစ်မြို့အောင် ပြုခြင်းဖြစ်၏) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့၏ ကိုးကွယ်မှုကို ငါတို့ အလျှဉ်းမသိခဲ့ကြောင်း၊ အသျှင်မြတ်သည်ပင် ငါတို့နှင့် အသင်တို့ စပ်ကြားဝယ် သက်သေအဖြစ် လုံလောက်တော်မူပေ၏။ (သဘောတူနှစ်မြို့ရန် ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သည့်အပြင် ထိုရှိုက်သွာန်၏ သင်ကြားပေးမှုသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ၄င်းသည်သာလျှင် နှစ်မြို့တော်မူမည်။ ထို့ကြောင့် ၄င်းအရာများအား ကိုးကွယ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။) ထိုနေရာတွင် လူတိုင်းသည် မိမိတို့ကြိုတင်ပို့နှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော အပြုအမူများကို စမ်းသပ်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ (စင်စစ်၌ ဤသို့ ကြိုးပမ်းမှုသည် အကျိုးရှိ၏လော။ သို့တည်းမဟုတ် မရှိသလော။ ထိုအခါ မုရှ်ရစ်ကိတို့သည် အစစ်အမှန်အား သိရှိသွားကြသည်မှာ အကြင်အရာများ၏ အသနားခံပေးမှုအား မျှော်ကိုး၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၄င်းအရာများအား ကိုးကွယ်ခဲ့ကြ၏။ ၄င်းအရာများမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သက်သေပြုသောအခါ အကျိုးကျေးဇူးအား မည်သို့မျှော်လင့်နိုင်အံ့နည်း။) ထို့ပြင် ၄င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အသျှင်သခင်သည် အစစ်အမှန်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ခြင်း ခံရပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး ၄င်းတို့ ကြံဖန်လီဆယ်ခဲ့သမျှတို့သည် ၄င်းတို့ထံမှ ကွယ်ပျောက်သွားကြမည်သာ ဖြစ်ပေသတည်း။ (မည်သည့်အရာမျှ အသုံးဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်။)

အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် (၎င်းမုရှ်ရစ်ကဲများအား) ဤသို့ မေးမြန်းပါလေ။ အချင်းတို့၊ အသင်တို့အား အာကာသမိုးကောင်းကင်မှလည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေကြီးမှလည်းကောင်း မည်သူမည်ဝါ စားနပ်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့သနည်း။ (ဆိုလိုသည်မှာ ကောင်းကင်မှ မိုးများ ရွာသွန်းဖြိုးစေပြီး ပထဝီမြေမှ ကောက်ပဲသီးနှံများ ပေါက်ရောက်စေ၏။ ၎င်းမှ အသင်တို့၏ စားနပ်ရိက္ခာ ဖြစ်စေသည်။) သို့တည်းမဟုတ် မည်သူသည် နားများနှင့် မျက်စိများကို စိုးပိုင်ပါသနည်း။ (အကြောင်းမှာ ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖန်ဆင်း၍ ထိုအသျှင်မြတ်သာလျှင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူ၏။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လိုလားတော်မူသော် ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်သည်။) ထိုနည်းတူစွာ မည်သူသည် သက်ရှိကို သက်မဲ့မှ ထွက်စေ၍ သက်မဲ့ကို သက်ရှိမှ ထွက်စေသနည်း။ (ဥပမာ- မနီသုတ်ရည်နှင့် ဥ) အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအရာများသည် သက်ရှိမှ ထွက်စေပြီး ထိုအရာများမှ သက်ရှိထွက်ပေါ်လာ၏။) ထိုမှတစ်ပါး မည်သူသည် ကိစ္စအဝဝကို စီမံခန့်ခွဲလေသနည်းဟု မေးမြန်းပါလေ။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဟူ၍ပင် မုချ ပြောဆိုဖြေကြားကြပေမည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (တစ်စုံတစ်ရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်၍ နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ခြင်းမှ) အဘယ်ကြောင့် မရှောင်ကြဉ်ကြသနည်းဟု မေးမြန်းပါလေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အကြင်အရည်အချင်းအား တင်ပြပြီးသည့်နောက်) အသင်တို့၏ အသျှင်မြတ် အစစ်အမှန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (စစ်မှန်သော အမိန့်သည် အတည်ဖြစ်ရှိပြီးသော်) ထို့နောက် အမှန်တရားသည် ထင်ရှားပြီးသည့်နောက် အမှားမှအပ အခြားမည်သည့်အရာ ရှိလေတော့သနည်း။ (ဆိုလိုသည်မှာ အမှန်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်သော အရာသည် လမ်းမှားသာလျှင်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် 'သောင်ဟီးဒ်'၏ စစ်မှန်မှု အတည်ဖြစ်သော ရှရစ်ကဲပြု တုပနှိုင်းယှဉ်ခြင်းသည် မုချ လမ်းမှားသာလျှင် ဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် (အမှန်တရားအား စွန့်၍) မည်သို့ (လမ်းမှားဘက်) ပြန်လှည့်၍ သွားကြပါသနည်း။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

တင်ပြပြီးခဲ့သော အာယသ်တော်၌ လောကီသက်တမ်းနှင့် ၎င်း၏ တည်မြဲမှု မရှိခြင်းအား ထိုလယ်ယာကိုင်းကျွန်းဖြင့် ပမာပေးထား၏။ ၎င်းမှာ မိုးကောင်းကင်မှ မိုးများ ရွာသွန်းပြီး စိမ်းလန်းစိုပြေစေ၏။ ထို့နောက် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော သစ်သီးဝလံနှင့် ပန်းများ ဖူးပွင့်၏။ သို့ပါ၍ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းပြုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒဟူသရွေ့ ပြည့်ဝခြင်းအပေါ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ အမိန့်ဖီဆန်မှုကြောင့် ညဉ့်၌ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ဖြစ်စေ ငါအသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု ဆိုက်ရောက်လာသော် အကြင်အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် ၎င်းနေရာတွင် ရှိသော အရာအားလုံးသည် ရှေးအလျင်က မည်သည့်အရာမျှ မရှိသကဲ့သို့ ရှင်းလင်းပစ်တော်မူမည်။ ဤသည် လောကီသက်တမ်း၏ အခြေအနေပင်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်၏ အခြေအနေအား တင်ပြထား၏။

ထို့နောက် မိန့်တော်မူသည်မှာ-

وَاللهُ يَدْعُوْ اِلٰى دَا رِالسَّلَام

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား ဒါရုစ္စလာမ်၏ဘက်သို့ 'ဒါအ်ဝသ်' ပေး ဖိတ်ခေါ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်အိမ်တော်၌ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ဟူသရွေ့သည် တည်ရှိနေ၏။

ထိုအိမ်တော်၌ မည်သည့်ဒုက္ခ ပူပင်သောကဟူ၍ မရှိ။ ရောဂါဝေဒနာ ခံစားရခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ အခြေအနေ ပြောင်းလဲသွားမည့် သောကဟူ၍ မရှိပေ။

ဒါရွှစ္စလာမ်ဆိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံကို ဆိုလို၏။ ဒါရွှစ္စလာမ်အား ဒါရွှစ္စလာမ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ ပထမအကြောင်းအရင်းမှာ ၎င်းနေရာတွင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော အေးချမ်းသာယာမှုသည် ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရရှိမည်။ ဒုတိယအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ လာရှိသည်မှာ ၎င်းသုခဘုံ၌ နေထိုင်သော သူများအား အလ္လာဟ်နှင့် ဖရစ်ရှိသာဟ်ကောင်းကင်တမန်များ၏ဘက်မှ မေတ္တာစလာမ် ပို့နေသည့်အတွက် 'ဂျန္နသ်'၏ အမည်အား ဒါရွှစ္စလာမ်ဟု ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သာမက စလာမ်ဆိုသော စကားလုံးသာလျှင် သုခဘုံသားတို့၏ အသုံးအနှုန်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ သဟဲဖြင့် မိမိတို့၏ ဆန္ဒများအား ထုတ်ဖော်ကြမည်။ ထိုအခါ ကောင်းကင်တမန်များ အဆင်သင့် ပြုလုပ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

၎င်းအာယသ်တော်၏ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၌ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဆုံးမသြဝါဒအနေနှင့် ဟဇရသ် ယဟ်ယားဗင်န်မအားဇ် (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အို၊ အာဒမ်၏ သားမြေးအပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ဒါရွှစ္စလာမ်၏ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်နေသည်။ သို့ပါ၍ အသျှင်မြတ် ဖိတ်ခေါ်သည့်ဘက်သို့ မည်သို့၊ မည်သည့်အခါ ခြေလှမ်းကြွမည်နည်း။ အသင်တို့ကောင်းစွာ မှတ်ယူရမည်မှာ အကယ်၍ လောကီဘက်မှစ၍ ကြိုးပမ်းမည်ဆိုသော် အောင်မြင်မှုရရှိမည်။ ၎င်းနောက် ဒါရွှစ္စလာမ်သို့ ရောက်ရှိသွားမည်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဤလောကီသက်တမ်းအား ဖြုန်းတီးပြီးသည့်နောက် 'ကဗရ်' သင်္ချိုင်းသို့ ရောက်၍ ၎င်းဖိတ်ခေါ်မှုဘက်သို့ သွားရန် လိုလားသော် အသင်တို့ သွားရာလမ်းများအား ပိတ်ပင်တားမြစ် လိုက်လိမ့်မည်။ သို့ပါ၍ (ထိုနေရာတွင် ခြေတစ်လှမ်းမျှပင် လှမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ ထိုနေရာ သည် 'ဒါရွလ်အမလ်' (ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည့်နေရာ) မဟုတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ဒါရွှစ္စလာမ်ဆိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံ၏ အမည်ခုနှစ်မျိုးထဲမှ အမည်တစ်မျိုးဖြစ်ကြောင်း ဟဇရသ် အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ﷺ သခင်မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ ၎င်းအချက်မှ လောကီ၌ ရှိသော အိမ်တစ်လုံးလုံး၏ အမည်အား ဒါရွှစ္စလာမ်ဟု အမည်ထားခြင်း၊ မသင့်တော်ကြောင်း သိရှိရ၏။ ဥပမာ- 'ဂျန္နသ်' (သို့) ဖိရ်ဒေါင်းစ် စသည့် အမည်များထားခြင်း မပိုင်ပေ။

ထို့နောက် အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

يَهْدِىْ مَنْ يَّشَاۤءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသောသူအား ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းအား ချီးမြှင့်တော်မူသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ဒါရွှစ္စလာမ်ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းသည် လူသား အားလုံးအတွက် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ်အရ ကြည့်မည်ဆိုသော် 'ဟေဒါယသ်'သည်လည်း အားလုံး အတွက် ဖြစ်၏။ သို့သော် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းသို့ လျှောက်လှမ်းနိုင်သော စွမ်းအင်သည် သီးသန့် လူများ၏ ဖူးစာ၌သာ ရှိ၏။

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်နှစ်ပုဒ်၌ လောကီသက်တမ်းနှင့် 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်၏ သက်တမ်း၊ ထို့ပြင် လောကီသားနှင့် 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်၌ရှိသော သူများ၏ အခြေအနေအား တင်ပြထား၏။ ထို့နောက် အာယသ်တော်လေးပုဒ်၌ ၎င်းအုပ်စုနှစ်စုစလုံး၏ အပြစ်ပေးခြင်းနှင့် အစားပေးခြင်းတို့အား တင်ပြထား၏။ ဦးစွာ သုခဘုံသားတို့၏ အကြောင်းအား ဤသို့ တင်ပြထား၏။ အကြင်သူများသည် အမှန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော အီမာန်နှင့် ကောင်းသော အကျင့်သီလများ ဆောက်တည်ကြ၏။ ၎င်းတို့အဖို့ရာ အကောင်းဆုံး အစားရရှိမည်ဖြစ်သည့်အပြင် ဆထက်ထမ်းပိုး အစားချီးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်သည်။

၎င်းအာယသ်တော်၏ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကိုယ်တော်တိုင် အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ ဤနေရာတွင် ကောင်းမွန်သော အစားဆိုသည်မှာ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံကို ဆိုလို၍ زِيَادَةٌ ဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးမျှော်ခွင့်ရရှိခြင်းကို ဆိုလို၏။ ၎င်းအခွင့်အရေးအား သုခဘုံသားတို့ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

'ဂျန္နသ်'သုခဘုံသည် အေးချမ်းသာယာမှုအပေါင်းနှင့် စည်းစိမ်ဟူသရွေ့တို့၏ စုစည်းရာဌာနဖြစ်ကြောင်း မွတ်စ္စလင်မ်တိုင်း သိရှိကြ၏။ ထို့ပြင် အသျှင်မြတ်၏ ဖူးမျှော်ခွင့်သည် အားလုံးသော စည်းစိမ်များထက် သာပိုကြောင်း လူသားများသည် ထိုအချိန်တွင် စဉ်းစားနိုင်လိမ့်မည်ပင် မဟုတ်ချေ။

ဆွဟီးဟ်မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၌ ဟဇရသ်ဆိုဟိုင်းလ် ﵁ ၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် သုခဘုံသားတို့သည် 'ဂျန္နသ်'သို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အမိန့်ရှိမည်မှာ အသင်တို့သည် အခြားအရာများ လိုအပ်ပါသေးသလော။ အကယ်၍ လိုအပ်ပါက ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းလိုအပ်ချက်အား ပြည့်ဝစွာ ဖြည့်ဆည်းပေးမည်။ သုခဘုံသားတို့ အဖြေပေးသည်မှာ 'အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မျက်နှာများအား လင်းဝင်းတောက်ပစေ၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စေသည်။ အပယ်ငရဲမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေး၏။ သို့ပါ၍ ထို့ထက်ပို၍ မည်သည့်အရာအား တောင်းခံရမည်နည်း။' ထိုအခါ စပ်ကြားတွင်ရှိသော လိုက်ကာအား ဖယ်ရှားစေ၍ သုခဘုံသားတို့သည် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမျှော်ကြမည်။ ထိုအခါ အကြင်အရာဘက်သို့ အာရုံပင်လျှင် မရှိခဲ့သော အရာသည် (အသျှင်မြတ်အား ဖူးမျှော်ခွင့်ရခြင်းသည်) သုခဘုံရှိ စည်းစိမ်တော်ဟူသရွေ့တို့ထက် သာပိုကြောင်း သိရှိသွားကြမည်။ အကြင်စည်းစိမ်တော်အား တစ်လောကလုံးအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်မှ မိမိ၏ ကျေးဇူးတရားဖြင့် မတောင်းခံဘဲ ချီးမြှင့်သည့်အရာဖြစ်သည်။

ထို့နောက်တစ်ဖန် သုခဘုံသားတို့၏ အခြေအနေအား တင်ပြသည်မှာ လောကီ၌ လူတိုင်း ရံဖန်ရံခါ ပေါ်ပေါက်လေ့ ရှိတတ်သည့် ပူပင်သောကနှင့် သေးသိမ်ခြင်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ မျက်နှာအပေါ် လွှမ်းမိုးမည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် 'အာခေရသ်'နောင်တမလွန်၌ အပယ်ငရဲသားများအပေါ် ဆိုက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းတူစွာ အပယ်ငရဲသားတို့၏ အခြေအနေကိုလည်း တင်ပြသည်မှာ ၎င်းတို့၏ မကောင်းသော အကျင့်သီလများ၏အစား လိုတိုး၊ ပိုလျှော့ ပြုခြင်း မရှိဘဲ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများအပေါ်

သေးသိမ်မှုများ လွှမ်းမိုးနေမည်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်အား မည်သူမှ ကယ်တင်နိုင်မည်မဟုတ်။ ၄င်းတို့၏ မျက်နှာများသည် ညဉ့်၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားခြင်း ခံရဘိသကဲ့သို့ မှောင်မိုက်နေမည်။

ထို့နောက် အာယသ်တော်နှစ်အာယသ်၌ အပယ်ငရဲသားတို့နှင့် လမ်းမှားသို့ ရောက်စေသော ရုပ်တု (သို့) ရှိုက်သွာန်၏ စပ်ကြားပြောဆိုသည့် ပြောဆိုချက်များအား တင်ပြထား၏။ အမိန့်ရှိသည်မှာ ထိုနေ့တွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အားလုံးအား စုရုံးစေတော်မူ၍ မှန်ရစ်က် တုပနှိုင်းယှဉ်သော သူများအား အမိန့်ရှိမည်မှာ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ယုံကြည်ချက်၏ အစစ်အမှန်အား သိရှိစေရန်အလို့ငှာ အသင်တို့နှင့်တကွ အသင်တို့ ရွေးချယ်တင်မြောက်ထားသည့် အရှင်သခင်များအား မိမိတို့၏ နေရာတွင် ရပ်တန့်လော။ ထို့နောက် ၄င်းတို့နှင့် ၄င်းတို့၏ အရှင်သခင်စပ်ကြားတွင် လောကီ၌ တော်စပ်လာသည့် တစ်စုတစ်စည်းတည်းသော တော်စပ်မှုအား ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်လိမ့်မည်။ ၄င်း၏ ရလဒ်မှာ ၄င်းတို့၏ ရုပ်ထုကိုယ်တိုင် အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု မပြုခဲ့ပါဟု ပြောဆိုလာမည်။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သက်သေထူ၍ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့ တုပနှိုင်းယှဉ်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့သော ကိုးကွယ်မှုအား သိပင် မသိရှိခဲ့ပါဟု ပြောဆိုကြမည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်ထံတွင် ခံစားလှုပ်ရှားနိုင်စွမ်း မရှိ။ ထို့ပြင် ၄င်းအချက်အလက်များအား သိနားလည်ရန် ဆင်ခြင်တုံတရား အသိတရားလည်း မရှိပေ။

ဆဌမအာယသ်တော်၌ သုခဘုံသားတို့နှင့် အပယ်ငရဲသားတို့၏ အခြေအနေတစ်ရပ်အား တင်ပြသည်မှာ 'ဟရှရ်' ကွင်းပြင်၌ လူသားတိုင်း၊ လူသားတိုင်းအား မိမိတို့ ပြုမူခဲ့သော ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုများအား အကျိုးဖြစ်၏လော။ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးယုတ်၏လောဟု စစ်ဆေးမေးမြန်းမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အားလုံးအား မိမိတို့၏ စစ်မှန်သော အသျှင်မြတ်ထံ ပို့ဆောင်လိုက်မည်။ ထိုအခါ လောကီတွင် လူသားများ ရှာဖွေထားသော အရာဟူသရွေ့နှင့် အားကိုးမှုများ ချုပ်ငြိမ်းကော်မူလိမ့်မည်။ တုပနှိုင်းယှဉ်သော သူတို့သည် မိမိတို့အား အသနားခံပေးမည်၊ ရိုင်းပင်းကူညီမည်ဟု ထင်မှတ်ခဲ့သော ရုပ်တုများအားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ သတ္တမနှင့် အဌမအာယသ်တော်များ၌ မိမိ၏ ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ဖန်ဆင်းမှုအရ တုပနှိုင်းယှဉ်သော သူများအား မျက်လုံးများ ပွင့်သွားရန်အလို့ငှာ ၄င်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အချို့မေးခွန်းများ ပြုလုပ်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား အမိန့်ရှိသည်မှာ အို၊ ကိုယ်တော်မြတ်၊ ၄င်းတို့အား မေးမြန်းပါလေ။ မိုးကောင်းကင်နှင့် ပထဝီမြေအနက်မှ စားနပ်ရိက္ခာ မည်သူပေးသနည်း။ သို့မဟုတ် နားများနှင့် မျက်လုံးများ၏ ပိုင်စိုးတော်မူသော အသျှင်မြတ်မှာ မည်သူနည်း။ အကြောင်းမှာ လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သကဲ့သို့ ကြားနာနိုင်တော်မူ၏။ ထို့အပြင် အသျှင်မြတ် လိုလားမှုမရှိသော ၄င်းစွမ်းအင်များအား ရုပ်းသိမ်းတော်မူသည်။ ထို့ပြင် သက်မဲ့အရာများမှ သက်ရှိဖန်ဆင်းခြင်းသည် မည်သူနည်း။ ဥပမာ မြေပထဝီမှ မြက်ပင်နှင့် သစ်ပင်များ၊ သို့မဟုတ် ကာလလရည်ကြည်မှ လူနှင့် တိရစ္ဆာန် (သို့) ဥမှ ၄က်များ၊ ထို့ပြင် သက်ရှိမှ သက်မဲ့အား ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ဥပမာ- လူနှင့် တိရစ္ဆာန်မှ သက်မဲ့ကာလလရည်ကြည် ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ထို့ပြင် တစ်လောကလုံးရှိ ကိစ္စအဝဝ စီမံခန့်ခွဲမှုများ မည်သူဆောင်ရွက်သနည်း။

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၄င်းတို့အား ဖော်ပြပါမေးခွန်းများပြုသော ၄င်းအရာများအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းရှိကြောင်း အားလုံး ဖြေကြားကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အသင်တမန်တော်၊ ၄င်းတို့အား မေးမြန်းပါလေ။ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိသနည်း။ ၄င်းအရာအားလုံးအား ဖန်ဆင်းတော်မူသော၊ တည်မြဲစေတော်မူသော၊ လုပ်ငန်းဆောင်တာ ဟူသရွေ့၌ အသုံးပြုရန် စီမံခန့်ခွဲတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုနှင့် အမိန့်နာခံခြင်း၏ ခံထိုက်မှုကို ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားအရာများကို အဘယ်ကြောင့် သတ်မှတ်ထားပါသနည်း။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلٰلُ

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြင်အသျှင်မြတ်သာ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပြည့်ဝသော ဂုဏ်ပုဒ်တော်များနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများသည် ယခုပင် တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် အစစ်အမှန်၏ နောက်ဝယ် လမ်းလွဲလမ်းမှားခြင်းမှအပ အခြားမရှိပါတကား။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အမှန်စင်စစ် ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း ခံထိုက်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းပြီးသည့်နောက် အမှန်တရာအား စွန့်၍ အခြားအရာများဘက်သို့ လှည့်ခြင်းသည် မည်မျှခန့် အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသော အချက်ဖြစ်သနည်း။

ထိုအာယသ်တော်၏ ပညတ်ချက်များနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများအနက် မှတ်သားထားရမည့် အချက်တစ်ချက်မှာ အာယသ်တော်၌ مَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُ မှ အမှန်တရားနှင့် လမ်းမှားတို့၏ စပ်ကြား မည်သို့မျှ ဆက်စပ်မှုမရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ အကြောင်းအချက်သည် မှန်ကန်သော အချက်မဟုတ်မူ ထိုအရာသည် လမ်းမှား၌ အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်သည်။ အမှန်တရားလည်း မဟုတ်၊ မှားယွင်းခြင်းလည်းမဟုတ် ဟူသော လုပ်ရပ်သည် မည်သည့်လုပ်ရပ်မှ မရှိနိုင်ပေ။ အကြောင်းမှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အရာနှစ်ခုသည် အမှန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေဟူသရွေ့၌ ဤဥပဒေရပ်သည် အွမ္မသ်တစ်ခုလုံးထံ၌ အားလုံး လက်ခံ (တူညီ) သောအဆို ဖြစ်၏။ သို့သော် ပညတ်ချက်နှင့် ဓမ္မသတ်ကဏ္ဍရပ်များ၌ ကွဲလွဲမှုများ ရှိ၏။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များထံတွင် စဉ်းစားသုံးသပ်ထားသော ပညတ်ချက်များ၌ နှစ်ဘက်စလုံးအား အမှန်ဟု ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် ဇွမ္မဟူးရ်သာသနာပညာရှင်များ ထိုအပေါ် တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းရှိသည်မှာ စဉ်းစားသုံးသပ်ထားသော ပညတ်ချက်များ၌ ဆန့်ကျင်သောဘက်အား လမ်းမှားဟု မပြောဆိုနိုင်ပေ။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

كَذٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْٓا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣٣﴾

၁၀ : ၃၃ ။ ။ ဤအတိုင်းပင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ စကားတော်သည် အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်ခဲ့သူနှင့် ပတ်သက်၍ အတည်ဖြစ်သွားခဲ့ချေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၄င်းတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ۭ قُلِ اللّٰهُ
يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿٣٤﴾

၁၀ : ၃၄ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၄င်းတို့အား) 'အချင်းတို့ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ရာများတွင် (သက်ရှိသက်မဲ့ အပေါင်းတို့အား) ပထမအကြိမ် စတင်ဖန်ဆင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထို (သက်ရှိသက်မဲ့ အပေါင်းတို့ သေကြေပျက်စီးကြပြီး) နောက်တစ်ဖန် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံပြန်၍ ဖန်ဆင်းခြင်းကိုလည်း ပြုစွမ်းနိုင်သူ ရှိလေသလော' ဟု မေးမြန်းပါလေ။ (တစ်ဖန်) အသင်ကပင် (၄င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ 'အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ပထမအကြိမ် စတင်ဖန်ဆင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက်တစ်ဖန် ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည် ဖန်ဆင်းခြင်းကိုလည်း ပြုတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် အဘယ်သို့ ပြန်လှည့် (၍ ထွက်သွား) ကြရသနည်း။'

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ
مَّنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ ۭ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِيْ لِلْحَقِّ ۭ اَفَمَنْ يَّهْدِيْٓ
اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَّنْ لَّا يَهِدِّيْٓ اِلَّآ اَنْ يُّهْدٰى ۚ فَمَا لَكُمْ ۣ
كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٥﴾

၁၀ : ၃၅ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၄င်းတို့အား၊ အချင်းတို့) 'အသင်တို့ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်) တုပနှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ရာများတွင် အမှန်တရားဘက်သို့ လမ်းညွှန်မည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိလေသလော' ဟူ၍ မေးမြန်းပါလေ။ (တစ်ဖန်) အသင်ကပင် (၄င်းတို့အား၊ ဤသို့ ပြန်၍) ပြောကြားပါလေ။ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အမှန်တရားဘက်သို့ လမ်းညွှန်တော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အမှန်တရားသို့ လမ်းညွှန်ပြတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် (မိမိ၏ အမိန့်တော်အား လူသားတို့) လိုက်နာခြင်းကို ပို၍ ခံထိုက်တော်မူပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လမ်းညွှန်ခြင်း

ကို မခံရဘဲ (မိမိတို့ကိုယ်တိုင်) တရားလမ်းမှန်ကို မရရှိသော သူ (၏ အမိန့်တော်အား လူသားတို့) သည် လိုက်နာခြင်းကို ပို၍ ခံထိုက်လေသလော။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ကြရန်) အသင်တို့တွင် မည်သည့် အကြောင်းရှိ၍ အသင်တို့သည် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ကြပါသနည်း။'

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ٣٦

၁၀ : ၃၆ ။ ။ စင်စစ် ၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသောသူတို့သည် (မိမိတို့၏) ထင်မြင်ယူဆချက်ကိုသာ လိုက်နာကြကုန်သည်။ အမှန်စင်စစ် ထင်မြင်ယူဆချက်သည် အမှန်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်၍ အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှပင် အကျိုးပေးသည် မဟုတ်ပေ။ ဧကန်အမှန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ပြုမူလျက် ရှိသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(ဆက်လက်၍ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် မှားယွင်းသော အရာများအား ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သောကဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ၎င်းသောကအား ဖြေသိမ့်ရန်အလို့ငှာ အမိန့်ရှိသည်မှာ အကြင်ကဲ့သို့ ဤသူများ အီမာန်ယူခြင်း မရှိသကဲ့သို့) ဤအတိုင်းပင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ စကားသည် အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အတည်ဖြစ်သွားခဲ့ချေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ (သို့ပါ၍ အသင်တမန်တော် အဘယ်ကြောင့် သောကဖြစ်နေသနည်း။)

အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား 'အချင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ကြသူ အသင်တို့အနက် (များသောအားဖြင့် သက်ရှိများအနက် ရှိုက်သွာန်နှင့် သက်မဲ့များအနက် ဥပမာ- ရုပ်တု) ပထမအကြိမ် စတင်ဖန်ဆင်း၍ ထိုသက်ရှိသက်မဲ့အပေါင်းတို့ သေကြေပျက်စီးကြပြီးနောက် ယင်းဖန်ဆင်းခြင်းကို တစ်ဖန် ဒုတိယအကြိမ်လည်း ပြန်၍ ပြုလုပ်မည့်သူဟူ၍ ရှိသလော'ဟု မေးမြန်းပါလေ။ (အကယ်၍ ၎င်းတုပနိုင်းယှဉ်သောသူတို့သည် သေးသိမ်မှုကြောင့် အဖြေပေးရာ၌ စဉ်းစားတွေးခေါ်နေမည် ဆိုသော်) အသင်ကပင် ပြောကြားပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပထမအကြိမ်လည်း စတင်ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ တစ်ဖန် ထို့နောက်လည်း ၎င်းအသျှင်မြတ်သည်ပင် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ဖန်ဆင်းတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ (၎င်းအား ဆန်းစစ်ပြီးသည့်နောက်လည်း) သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် မည်သို့ (အမှန်တရားမှ) ပြန်လှည့်၍ ထွက်သွားကြသနည်း။

အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် (၎င်းတို့အား) 'အချင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ကြသူတို့တွင် (အသင်တို့ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသော သက်ရှိအရာများ၊ ဥပမာ- ရှိုက်သွာန်)

မှန်ကန်ရာသို့ လမ်းညွှန်မည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိလေသလော'ဟု မေးမြန်းပါလေ။ တစ်ဖန် အသင် ကပင် ၄င်းတို့အား ဤသို့ ပြန်၍ ပြောကြားပါလေ။ 'အချင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင် မှန်ကန် ရာသို့ လမ်းညွှန်တော်မူ၏။ (သို့ပါ၍ ထိုအသျှင်မြတ်မှ အသိဉာဏ်တော်အား ပေးထား၏။ နဗီတမန်တော် များအား စေလွှတ်၏။ ထိုရှိုက်သွာန်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ဦးစွာပထမ ၄င်းသည် ထိုလုပ်ရပ်များအား မစွမ်းနိုင် ပေ။ ၄င်းအား ချီးမြှင့်ပေးထားသော အစွမ်းအစအား လမ်းမှား၌ အသုံးပြု၏။) သို့ဖြစ်ပေရာ (၄င်းတို့အား ပြောကြားပါလေ။) မှန်ကန်ရာသို့ လမ်းညွှန်သော အသျှင်မြတ်သည် လိုက်နာခြင်းကို ပို၍ပင် ခံထိုက်တော် မူပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် မိမိကိုယ်တိုင် လမ်းညွှန်ခြင်းကို မခံရက မှန်ကန်သော တရားလမ်းကို မရရှိသောသူသည် လိုက်နာခြင်းကို ပို၍ ခံထိုက်လေသလော။ (ထို့ထက်မက ရှင်းလင်းပြသော်ငြားလည်း ထိုအပေါ် လျှောက်လှမ်းခြင်း မပြုသော်။ ဥပမာ- ရှိုက်သွာန်) ထို့နောက်တစ်ဖန် နောက်လိုက်ပြုရန် မထိုက်သော် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု အဘယ်မှာ ခံထိုက်မည်နည်း။) သို့ပါ၍ (အို့၊ မုရှ်ရစ်က်အပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် မည်သည့်အကြောင်းရှိသနည်း။ အသင်တို့သည် မည်ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ကြသနည်း။ စင်စစ် ၄င်းတို့အနက် များသောအားဖြင့် မိမိတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကိုသာ လိုက်နာကြကုန်၏။ အမှန်စင်စစ်သော် ကား ထင်မြင်ချက်သည် အမှန်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှပင် အကျိုးပေးမည်မဟုတ်ပေ။ ဧကန်အမှန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့ ပြုမူလျက်ရှိသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (အချိန်ကျရောက်မည်ဆိုသော် ပြစ်ဒဏ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။)

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَمَا كَانَ هٰذَا
الْقُرْاٰنُ اَنْ يُّفْتَرٰى مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيْقَ الَّذِيْ
بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيْلَ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝

၁၀ : ၃၇ ။ ။ အမှန်စင်စစ် ဤကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် (အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်က) လီဆယ်လုပ်ကြံ ဖန်တီးထားသော ကျမ်းမြတ်မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ် (ယင်းကျမ်းမြတ်သည်) မိမိအလျှင် (ရှိခဲ့ဘူးသော ကျမ်းဂန်များကို) ခိုင်ခံ့စေသော ကျမ်းမြတ်ဖြစ်၏။ အတည်ပြု၊ သတ်မှတ်ရေးသားထားပြီးဖြစ်သော အမိန့်ပညတ်တော်များကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြသော ကျမ်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်တွင် သံသယလည်း လုံးဝ မရှိချေ။ စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (ကျရောက်လာသော ကျမ်းတော်မြတ် အမှန်ပင်) ဖြစ်ပေသည်။

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ
اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ٣٨

၁၀ : ၃၈ ။ ။ ၎င်းတို့က 'ယင်း (နဗီတမန်တော်မိုဟမ္မဒ်) သည် ၎င်း (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကို လီဆယ်ဖန်တီးခဲ့သည်' ဟု ပြောဆိုကြလေသလော။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အသင်တို့သည် မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသူ သစ္စာဝါဒီများ ဖြစ်ကြပါလျှင် ယင်း (ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်) နှင့်တူသော (စူရဟ်) ကဏ္ဍတစ်ခုကိုပင် (စီကုံးရေးသား၍) ယူဆောင်ခဲ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် မိမိတို့ ခေါ်ယူနိုင်ကြကုန်သော (ကူညီစောင်မမည့်) သူတို့အားလည်း ခေါ်ယူခဲ့ကြလေကုန်။'

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ٣٩

၁၀ : ၃၉ ။ ။ ထိုသို့ အလျှဉ်းမဟုတ်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မသိနားမလည်သော အရာကို (စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း မပြုဘဲ) မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ထံသို့ ယင်း (အရာ) ၏ အကျိုးသည်လည်း (ယခုတိုင်) ရောက်ခဲ့သည်မရှိချေ။ ၎င်းတို့အလျင် (အတိတ်ကာလ၌) ရှိခဲ့ကြကုန်သော သူတို့ကလည်း ယင်းကဲ့သို့ပင် မဟုတ်မှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြဖူးလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မတရားကျူးလွန်သော သူတို့၏ အကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ အကျိုးခံစားခဲ့ကြရသည်ကို ကြည့်ရှု (ဆင်ခြင်) ပါလေ။

وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ ٤٠

၁၀ : ၄၀ ။ ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့တွင် ယင်း (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကို ယုံကြည်ကြမည့်သူများလည်း ရှိကြ၏။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့တွင် ယင်း (ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) ကို မယုံကြည်ကြမည့်သူများလည်း ရှိကြပေ၏။ အမှန်စင်စစ် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သောသူတို့အား အသိဆုံးသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

၎င်းအပြင် ဤကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် လီဆယ်ဖန်တီးထားသော ကျမ်းမြတ်မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မူကား ဤကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်သည် မိမိအလျင် ကျရောက်ခဲ့သော

ကျမ်းများကို ခိုင်လုံစေသော ကျမ်းဖြစ်၏။ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားသော အမိန့်ပညတ်ချက်များကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းတင်ပြသော ကျမ်းလည်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် ဒွိဟသံသယဟူ၍ လုံးဝ မရှိချေ။ စကြဝဠာခပ်သိမ်းကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်မှ ကျရောက်လာသော ကျမ်းတော်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (၎င်းကျမ်းသည် လီဆယ်ဖန်တီးထားသော ကျမ်းမဟုတ်လင့်ကစား) ၎င်းတို့က (အသျှင်မြတ်ထံတော်ဝယ် ခိုလှုံမှု တောင်းခံပါ၏။) ထိုနဗီတမန်တော်သည် ယင်းကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို လီဆယ်ဖန်တီးခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြလေသလော။

အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် (၎င်းတို့အား) ပြောကြားပါလေ။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အသင်တို့သည်လည်း (အာရဗီဘာသာရပ်အား ကြွယ်ဝစွာ အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် တတ်မြောက်ထားသောသူများ ဖြစ်ကြ၏။) သို့ပါ၍ ယင်းကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ကဏ္ဍာနှင့်တူသော ကဏ္ဍာတစ်ခုခုကိုပင် ယူဆောင်လာခဲ့ကြလေကုန်။ (တစ်ဦးတည်းမဟုတ်) အကယ်၍ အသင်တို့သည် သစ္စာဝါဒီ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုကြသူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် မိမိတို့ ခေါ်ယူနိုင်ကြသော (ကူညီစောင်မမည့်) သူတို့အားလည်း ခေါ်ယူခဲ့ကြလေကုန်။ (အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံမှု တောင်းခံပါ၏။ ငါကိုယ်တော်မှ ရေးသားယူဆောင်လာသည်ဆိုသော် အသင်တို့လည်း ရေးသားယူဆောင်လာလော့။ သို့သော် ခဲယဉ်းသည့်အချက်မှာ ၎င်းကဲ့သို့သော အထောက်အထားမျိုးသည် နာခံလိုသောသူအတွက်သာလျှင် အကျိုးသက်ရောက်စေ၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ နားလည်ရန် မကြိုးပမ်းခဲ့ပေ။ ထိုသို့ အလျဉ်းမဟုတ်။ စင်စစ်မူကား ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မသိနားမလည်သော အရာကို (အမှားအမှန် ဆင်ခြင်ခြင်းမပြုဘဲ) မဟုတ်မှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (မိမိကိုယ်တိုင် နားလည်ခြင်း မရှိသော် ၎င်းတို့ထံမှ မည်သို့ နားလည်နိုင်မှုအား မျှော်လင့်နိုင်မည်နည်း။) ထို့ပြင် (၎င်းတို့၏ သောကမဲ့ခြင်း၊ ဂရုမမူခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ) ၎င်းတို့ထံ ယင်း၏ အကျိုးသည်လည်း (ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခြင်း) ရောက်ခဲ့သည်မရှိချေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ အပြစ်ဒဏ် ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့မဟုတ်ပါက ယစ်မူးမှုဟူသရွေ့ လုံးဝ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး မျက်စိများ ပွင့်လာပြီး၊ ထို့နောက် အမှားအမှန်အား ခွဲခြားသုံးသပ်နိုင်မည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် တစ်ချိန်ချိန်၌ ရလဒ်ပေါ်ထွန်းလာမည်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အီမာန်ယူခြင်းသည် အကျိုးရှိမည်မဟုတ်ပေ။) ထိုနည်းတူစွာ ၎င်း (ကာဖိရ်) တို့အလျင် ရှေးယခင် ရှိခဲ့ကြသော သူတို့သည်လည်း ထိုကဲ့သို့ (စမ်းသပ်ခြင်းမရှိဘဲ ငြင်းဆန်လိမ်လည်သကဲ့သို့) မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ အမှန်တရားအား ငြင်းပယ်ခဲ့ဘူးကြလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ မတရားသောသူတို့သည် မည်သို့မည်ပုံ ကြိုးစားခဲ့ကြရသည်ကို အသင်သည် ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ပါလေ။ ထို့ပြင် (ငါ အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ရလဒ်ဆိုးအား တင်ပြခြင်းသည် အားလုံးကို မဆိုလိုပေ။) အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့တွင် ယင်းကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ယုံကြည်မည့်သူများလည်း ရှိကြ၏။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့အနက် ယင်းကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မယုံကြည်မည့်သူလည်း ရှိကြ၏။ စင်စစ်မူကား အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်သည် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သော သူတို့အား အသိဆုံးသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ (အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှုမရှိသော သူများအဖို့ သတ်မှတ်ထားသောအချိန် ဆိုက်ရောက်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးမည်ဖြစ်၏။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ

'သအ်ဝီးလ်' ဟူသော ပုဒ်၏ အလိုသဘောမှာ နောက်ဆုံးတွင် သက်ရောက်မည့် အရေးဟူ၍ အလိုသဘောမှာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ မေ့မှားမှုနှင့် သောကမဲ့မှုမှ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ စဉ်းစား တွေးခေါ်ခြင်း မရှိချေ။ မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းဆိုခြင်း၏ ရလဒ်ဆိုးအား မသိကြချေ။ သို့ပါ၍ မဟုတ် မမှန် စွပ်စွဲခြင်း၌ ရှိနေကြ၏။ သို့သော် သေဆုံးပြီးနောက် အမှန်တရားဟူသရွေ့ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသွားလိမ့် မည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့ ပြုမှုခဲ့သော ဆိုးကျိုးသည် ထာဝရ ၎င်းတို့အဖို့ လည်ဆွဲဖြစ်ရှိသွားမည်။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ
أَنتُم بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

၁၀ : ၄၁ ။ ။ ၎င်းပြင် (အို, နဗီတမန်တော်) အကယ်၍ ၎င်းသူတို့သည် အသင့်အား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်လျက် ရှိကြပါလျှင် အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) 'ငါ၏ အပြုအမူသည် ငါ၏အဖို့သာ ဖြစ်သည်။ အသင်တို့၏ အပြုအမူသည် အသင်တို့အဖို့သာ ဖြစ်ချေသည်။ အသင်တို့သည် ငါ၏ အပြုအမူနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်၊ လုံးဝ) လွတ်ကင်းသူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ငါသည်လည်း အသင်တို့ ပြုသမျှနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်၊ လုံးဝ) လွတ်ကင်းသူ ဖြစ်ချေသည်။'

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

၁၀ : ၄၂ ။ ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့တွင် (အပေါ်ယံအမြင်အားဖြင့်) အသင်၏ဘက်သို့ နားစွင့်နေသူများလည်း ရှိကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် နားပင်းနေသောသူတို့အား ၎င်းတို့သည် (အသိဉာဏ်ကို အသုံးမပြု၍) မသိနားမလည်ကြသော်ငြား လည်း ကြားအောင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသလော။

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَ
لَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾

၁၀ : ၄၃ ။ ။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့တွင် (အပေါ်ယံ၊ အမြင်အားဖြင့်) အသင်၏ဘက်သို့ ကြည့်နေကြသူများလည်း ရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် မျက်စိကန်းနေသူတို့အား ၎င်းတို့သည် (ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်) မမြင်ကြသော်ငြားလည်း တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြနိုင်ပါသလော။

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

၁၀ : ၄၄ ။ ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူတို့အား အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှပင် နှိပ်စက်ကလူ ပြုတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ လူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် (မတရား) နှိပ်စက်ကလူ ပြုလုပ်ကြကုန်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ငှင်းအပြင် (ထိုအထောက်အထားများ ပေးပြီးသည့်နောက်လည်း) အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် အသင်တမန်တော်အား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်လျက် ရှိကြပါလျှင် (နောက်ဆုံးအနေနှင့်) အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) ငါ၏ အပြုအမူသည် ငါ၏ အဖို့သာဖြစ်၍ အသင်တို့၏ အပြုအမူသည် အသင်တို့အဖို့သာလျှင် ဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် ငါတမန်တော် ပြုသမျှနှင့် လုံးဝ ကင်းလွတ်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ငါတမန်တော်သည်လည်း အသင်တို့ ပြုသမျှအပေါ် လုံးဝ ကင်းလွတ်သူ ဖြစ်ချေသည်။ (မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို နေထိုင်လိုလျှင် နေလော့။ အသင် သိရှိသွားလိမ့်မည်။ ၎င်းအပြင် (အသင်တမန်တော် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းအား အသင်၏ မျှော်လင့်ချက် စွန့်ထားပါလေ။ အကြောင်းမှာ) ၎င်းတို့အနက် (အမြင်အားဖြင့်) အသင့်ဘက်သို့ နားစွင့်နေကြသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ (သို့သော် နှလုံးသားအတွင်း၌ အီမာန်၏ လိုလားမှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ မရှိပေ။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့၏ နားစွင့်ခြင်း၊ မစွင့်ခြင်းသည် ညီတူမျှတူသာလျှင် ဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့၏ အခြေအနေသည် နားပင်းသောသူများကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် နားပင်းနေသော သူတို့အား (၎င်းတို့သည် အသိဉာဏ်ကို အသုံးမပြုဘဲ ရှိနေကြပါလျက်) ကြားအောင် ပြုနိုင်ပါသလော။ (အကယ်၍ နားလည်နိုင်စွမ်း ရှိသော နားပင်းသော သူပင်လျှင် အနည်းနှင့်အများ အသုံးဝင်နိုင်သည်။) ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့အနက် (အမြင်အားဖြင့်) အသင့်အား ကြည့်နေသူများလည်း ရှိကြပေ၏။ (အသင်တမန်တော်၏ အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းများနှင့် ပြည့်ဝသည့် အရည်အချင်းများအား) (သို့သော် မှန်ကန်သည့် လိုလားချက်မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းတို့၏ အခြေအနေမှာ မျက်ကန်းများနှင့် အလားသဏ္ဍာန်ဖြစ်သည်။)

သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် မျက်စိကန်းနေသော သူတို့အား ၎င်းတို့သည် ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မမြင်ကြပါလျက် တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြနိုင်ပါသလော။ (အကယ်၍ မြင်နိုင်သည့် အာရုံရှိသော မျက်စိကန်းသူလည်း အနည်းငယ် အသုံးဝင်နိုင်သည်။ အကြင်သူများ၏ အသိဉာဏ်သည် ဤကဲ့သို့ ပျက်စီးသွားသောအခါ) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှပင် နှိပ်စက်ကလူ ပြုတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။ (အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့အား 'ဟေဒါယသ်'၏ ထိုက်တန်သောသူအဖြစ် မပြုဘဲ နောက်ပိုင်းတွင် အရေးယူတော်မူသည်။) စင်စစ်မူကား လူသားတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ နှိပ်စက်ကလူ ပြုကြကုန်၏။ (ချီးမြှင့်ထားသော အရည်အချင်းအား ဖျက်ဆီးဖြစ်၍ ၎င်းအား အသုံးမပြုခြင်းပင် ဖြစ်ချေ၏။)

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَّمْ يَلْبَثُوٓا إِلَّا
سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ ۚ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِلِقَآءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

၁၀ : ၄၅ ။ ။ ထို့ပြင် (အသင်သည် ၎င်းတို့အား) အကြင်နေ့ကို သတိပေးပါလေ။ ထိုနေ့တွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား စုရုံးတော်မူပေမည်။ ၎င်းတို့သည် (လောက၌) နေ့၏ တစ်နာရီခန့်မျှသာ နေခဲ့ကြရသည် (ဟု ထင်မှတ်ကြပေမည်) ၎င်းတို့သည် အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မှတ်မိကြပေမည်။ (သို့သော် တစ်ဦးသည် တစ်ဦးအဖို့ အသုံးကျမည်မဟုတ်ချေ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ကြသော သူတို့သည် ဧကန်မုချ ကျိုးယုတ်ဆုံးရှုံး နစ်နာခဲ့ကြရလေပြီ။ (ဖြစ်ကြောင်း သိရှိကြပေမည်။) အမှန်စင်စစ် ၎င်းတို့သည် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိမည်သူများ မဟုတ်ခဲ့ကြပေ။

وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي
نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

၁၀ : ၄၆ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) စင်စစ် အကယ်၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်း (ကာဖိရ်) တို့အား ငါအသျှင်မြတ် ကတိထားတော်မူခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်အချို့ကို အသင့်အား (အသက်ထင်ရှား ရှိနေစဉ်) ပြသတော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါအသျှင်မြတ်သည် (ထိုပြစ်ဒဏ် မကျရောက်မီအလျင်) အသင့်အား ကွယ်လွန်စေတော်မူသည်ဖြစ်စေ။ (နောက်ဆုံးတွင်) ၎င်းတို့၏ ပြန်လည်ရာဌာနသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ပြုသမျှတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အသိသက်သေပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ ۖ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

၁၀ : ၄၇ ။ ။ စင်စစ် လူမျိုးတိုင်းအဖို့ ရစူလ်တမန်တော်တစ်ပါးသည် ရှိခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ၎င်းတို့၏ ရစူလ်တမန်တော် ရောက်ရှိခဲ့သောအခါ ၎င်းတို့၏ စပ်ကြားဝယ် တရားမျှတစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း ခံရလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် မတရား ပြုလုပ်ခြင်းကို (စိုးစဉ်းမျှ) လုံးဝ ခံကြသည်မဟုတ်ပေ။

وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾

၁၀ : ၄၈ ။ ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့က 'အကယ်၍ အသင်တို့သည် မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသော သစ္စာဝါဒီများ ဖြစ်ကြပါလျှင်ဤ (ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြုခဲ့သော) ကတိသည် မည်သည့်အခါ၌ အတည်ဖြစ်မည်နည်း' ဟု ပြောဆိုကြကုန်သည်။

قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِیْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ۭ لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۭ اِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ فَلَا یَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا یَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿۴۹﴾

၁၀ း ၄၉ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုပါလေ။ 'ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသည့် အရေးကိစ္စမှအပ မိမိကိုယ်နှင့် ပတ်သက်၍ပင် မည်သည့်အကျိုးယုတ်၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်းကိုမျှလည်းကောင်း၊ မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကိုမျှလည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်သည်မဟုတ်ပေ။ လူမျိုးတိုင်းတွင် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားအပ်သော အချိန်ကာလသည် ရှိသည်။ ၎င်းတို့၏ (သတ်မှတ်ပိုင်းခြားအပ်သော) အချိန်ကာလ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ၎င်းတို့သည် တစ်နာရီခန့်မျှပင် ရွှေ့ဆိုင်းနိုင်ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ စောနိုင်ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။'

قُلْ اَرَءَیْتُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُهٗ بَیَاتًا اَوْ نَهَارًا مَّاذَا یَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۵۰﴾

၁၀ း ၅၀ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အကယ်၍ အသင်တို့၌ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် ညဥ့်အချိန်၌ဖြစ်စေ၊ နေ့အချိန်၌ဖြစ်စေ (ရုတ်တရက်) ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပါလျှင် အသင်တို့သည် မည်သို့ (ထင်မြင်) ယူဆကြမည်ကို ငါ့အား ပြောပြကြလေကုန်။ (သို့ပါလျက်) ပြစ်ကျူးလွန်သူတို့သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်း (ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ရန်) မှ အလျင်လိုကြသနည်း။

اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهٖ ۭ اٰۗلْــٰٔنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۵۱﴾

၁၀ း ၅၁ ။ ။ အဘယ်သို့နည်း။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် ကျရောက်လာသည့်နောက်မှသာ အသင်တို့သည် ယင်းပြစ်ဒဏ်ကို ယုံကြည်ကြမည်လော။ ယခုပင် (ယုံကြည်ကြလေသ) လော။ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့သည် ထိုပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဥ်း၍ အလျင် (စလို တောင်းဆိုလျက်ပင်) လို (လား) ခဲ့လျက် ရှိနေကြကုန်သည်။

ثُمَّ قِیْلَ لِلَّذِیْنَ ظَلَمُوْا ذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ ۚ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۵۲﴾

၁၀ း ၅၂ ။ ။ ထို့နောက် (မိမိတို့ကိုယ်ကို) နှိပ်စက်ကလူ ညှဉ်းပန်းခဲ့ကြသော သူတို့သည် (ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကို ခံကြရပေမည်။) 'အသင်တို့သည် ထာဝရတည်အံ့သော ပြစ်ဒဏ် (အရသာ) ကို မြည်းစမ်းကြလေကုန်။ အသင်တို့သည် မိမိတို့ ရှာဖွေဆည်းပူးလျက် ရှိခဲ့ကြသည်တို့မှအပ မည်သည့် (အရာ) ကိုမျှ အစားပေးခြင်းကို ခံကြရသည်မဟုတ်ပေ။'

وَيَسْتَنْۢبِـُٔوْنَكَ اَحَقٌّ هُوَ ۗ قُلْ اِىْ وَرَبِّىْٓ اِنَّهٗ لَحَقٌّ ۚ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿٥٣﴾

၁၀ : ၅၃ ။ ။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အသင့်အား 'ဤ (ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မည့် ကိစ္စ) သည် မှန်ကန်ပါသလော' ဟု စုံစမ်းမေးမြန်းကြကုန်သည်။ (အို့၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) 'ဟုတ်ပေသည်။ ငါ့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ ပြောကြားအံ့။ ဧကန်မလွဲ ဤကိစ္စသည် အမှန်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် (မိမိတို့၌ ပြစ်ဒဏ်မကျရောက်စေရန်) မည်သို့မျှ တားဆီးထားနိုင်ကြမည့် သူများလည်း မဟုတ်ကြပေ။'

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ ۗ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ
لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ ۚ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٥٤﴾

၁၀ : ၅၄ ။ ။ ထို့ပြင် အကယ်၍ (မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ပင်) နှိပ်စက်ကလူ ပြုကြကုန်သော သူ (မုရှ်ရစ်က်) တို့ အသီးသီးတွင် ကမ္ဘာအဝှမ်းနှင့်အမျှ အရာအားလုံး ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင် ယင်းအရာအားလုံးတို့ကို လျော်ကြေးအဖြစ် ပေး (၍ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်) လိုကြပေမည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် ပြစ်ဒဏ်ကို (ဦးစွာပထမ) မြင်ကြရသောအခါ (မိမိတို့) နောင်တရ (ဝမ်းနည်း) မှုကို လျှို့ဝှက်ကြပေမည်။ သို့ရာတွင် (ထိုနေ့တွင်) ၎င်းတို့၏ အကြားဝယ် တရားမျှတစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ခံရပေမည်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် မတရားပြုလုပ်ခြင်းကို (အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှပင် လုံးဝ) ခံကြရမည်မဟုတ်ပေ။

اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ اَلَآ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّلٰكِنَّ
اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٥٥﴾

၁၀ : ၅၅ ။ ။ သတိပြုကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိရှိသမျှသော အရာဝတ္ထုအလုံးစုံတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာဝတ္ထုချည်းသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ သတိပြုကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်သည် မှန်ကန်သော ကတိတော်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အနက် မြောက်မြားစွာသော သူတို့သည် မသိနားမလည်ကြချေ။

هُوَ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٥٦﴾

၁၀ : ၅၆ ။ ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အသက်ရှင်စေတော်မူ၍ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် သေစေတော်မူသည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ပင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြရပေမည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့အပြင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား အကြင်နေ့ကို သတိပေးပါလေ။ ၎င်းနေ့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား စုရုံးတော်မူပေမည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည် (လောကီတွင် (သို့) ဗရ်ဇခ် မြေအောက်လောက) နေ့များ၏ တစ်နာရီခန့်မျှသာ နေခဲ့ကြရသည်ဟု (ထင်မှတ်ကြပေမည်။ ထိုနေ့သည် ပြင်းထန်၍ ရှည်လျားသော်လည်း လောကီနှင့် မြေအောက်လောက၊ ၎င်းပြင် ဒုက္ခဟူသမျှအား မေ့လျော့၍ ထိုကာလသည် အလျင်အမြန် ကုန်ဆုံးခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူကြလိမ့်မည်။) ၎င်းတို့သည် အချင်းချင်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မှတ်မိကြပေမည်။ (သို့သော်ငြားလည်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကူညီနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အခြားသော သောကပူဆွေးမှုများ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ သိကျွမ်းသော သူများထံမှ အကျိုးကျေးဇူး ရလိုရငြား မျှော်ကိုးနေကြမည်။)

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် ဧကန်မလွဲ (ထိုပြင်းထန်သော အချိန်၌) ကျိုးယုတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြလေပြီ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် (လောကီ၌လည်း) တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိအံ့သောသူများ မဟုတ်ခဲ့ကြပေ။ (သို့ပါ၍ ယနေ့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၌ နစ်မွန်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဧကန်အမှန် ၎င်းအချိန်သည် ထိုသူတို့ အပြစ်ခံရမည့်နေ့ပင် ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးတော်မူပါ။) ထို့ပြင် (လောကီတွင် ၎င်းတို့အပေါ် အပြစ်ဒဏ် ကျရောက်ခြင်း၊ မကျရောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အချက်သည်) ၎င်းတို့အား ငါအသျှင်မြတ် ကတိပေးတော်မူခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်အချို့ကို အသင့်အား ပြတော်မူသည်ဖြစ်စေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ အသင်၏ သက်တမ်းအတွင်း ၎င်းတို့အပေါ် ထိုအပြစ်ဒဏ် ကျရောက်စေမည်။) သို့တည်းမဟုတ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား (ထိုအပြစ်ဒဏ် မကျရောက်မီ) သေဆုံးတော်မူမည်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဖန် ထိုနောက်ပိုင်းတွင်လည်း အပြစ်ဒဏ်ကျရောက်တော်မူသည်ဖြစ်စေ မကျရောက်သည်ဖြစ်စေ) သို့ပါ၍ (နှစ်ဘက်စလုံး ယူဆနိုင်သည်။ တစ်ဖက်ဖက်မှ ဖြစ်ပေါ်ရန် အရေးမကြီးပေ။ သို့သော် အခြေအနေအရပ်ရပ်အား ယူဆနိုင်သည်။)

နောက်ဆုံးတွင် ၎င်းတို့၏ ပြန်လည်ရာ ဌာနသည် ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်၌ပင် ရှိတော်မူသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ပြုလုပ်ကြသည်တို့ကိုလည်း သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ခတ်မည် ဖြစ်သည်။ အချုပ်ဆိုရသော် လောကီ၌ ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကျရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ သို့သော် နေရာမှန် (တမလွန်) ၌ မုချ အပြစ်ဒဏ် ကျရောက်မည် ဖြစ်သည်။) ထို့ပြင် (ဤပြစ်ဒဏ်သည် ပြည့်ဝသော အထောက်အထားများနှင့် အကြောင်းတရားများကို ဖယ်ရှားပြီး သည့်နောက် ရွေးချယ်ထားသည့် ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ သို့သာမက အစဉ်အမြဲ ငါအသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော် တစ်ရပ်မှာ အကြင်အွမ္မသ်သူ၊ အွမ္မသ်သားအား တာဝန်ဝတ္တရားရှိသူအဖြစ် ပြုရန် လိုလားသော် ၎င်းတို့အနက်) လူမျိုးတိုင်းအဖို့ အမိန့်ပို့ချပေးသော တမန်တော်တစ်ပါး ရှိခဲ့လေသည်။ တစ်ဖန် ၎င်းတို့အား အကြောင်းကြား မည့် တမန်တော် ရောက်ရှိလာခဲ့သောအခါ ၎င်းတို့၏ကြားတွင် (အမိန့်များ ပို့ချပြီးသည့်

နောက်) တရားမျှတစွာပင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ (၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်မှာ လက်မခံသော သူများအား ထာဝရပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်းနေမည်ဖြစ်သည်။)

ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် မတရားပြုလုပ်ခြင်းကို (အနည်းငယ်မျှ) ခံကြရသည်မဟုတ်ပေ။ (အကြောင်းမှာ အကိုးအကား အထောက်အထား အပြည့်အစုံပေးပြီးသည့်နောက် အပြစ်ပေးခြင်းသည် တရားမျှတခြင်းနှင့် မဆန့်ကျင်ပေ။) ထို့ပြင် ဤသူတို့သည် (ပြစ်ဒဏ်များ ကျရောက်မည်ကို ကြား၍ မဟုတ်မမှန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်) ပြောဆိုကြသည်မှာ (အို၊ တမန်တော်) (သို့) (အို၊ မွတ်စ္စလင်မ်အပေါင်းတို့) ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကတိသည် မည်သည့်အခါ အတည်ဖြစ်အံ့နည်း။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် မှန်ကန်သော သစ္စာဝါဒီများဖြစ်ကြပါလျှင် (အဘယ်ကြောင့် ကျရောက်သနည်း။) အို၊ နဗီတမန်တော်၊ (၎င်းတို့အားလုံးဘက်မှ အဖြေအား) ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အချင်းတို့ ငါတမန်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသော အရေးကိစ္စမှတစ်ပါး မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အကျိုးယုတ်ဆုံးရှုံးစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကိုလည်းကောင်း ပိုင်ဆိုင်သည်မဟုတ်ပေ။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိသလို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သို့ပါ၍ မိမိကိုယ်အတွက် အကျိုးယုတ်ခြင်း၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခြင်း၏ ပိုင်ရှင်မဟုတ်သော သူသည် အခြားသူများအဖို့ အကျိုးယုတ်ခြင်း၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခြင်းတို့ကို မည်သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်း။ သို့ရှိရာ ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ခြင်းသည် ငါကိုယ်တော်၏ အလိုသဘော၌ မရှိပေ။ 'အဇာဗ်' အပြစ်ဒဏ် ကျရောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍) လူမျိုးတိုင်း (၏ ပြစ်ဒဏ်) အတွက် အသျှင်မြတ်၏ ထံပါးတွင်) သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသော အချိန်ကာလရှိ၏။ (လောကီ၌ ဖြစ်စေ၊ နောင်မလွန် အာခိရသ်၌ဖြစ်စေ) ၎င်းတို့၏ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားသော အချိန်ကာလသည် ရောက်ရှိလာသောအခါ ၎င်းတို့သည် (ထိုအချိန်၌) တစ်နာရီခန့်မျှပင် ရွှေ့ဆိုင်းနိုင်ကြသည်လည်း မဟုတ်။ စောနိုင်ကြသည်လည်း မဟုတ်ပေ။ (သို့သာမက အပြစ်ဒဏ်သည် ချက်ချင်းဆိုက်ရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့၏ အပြစ်သည်လည်း အချိန်တစ်ချိန် သတ်မှတ်ထားသည်။ ၎င်းအချိန်တွင် ထိုသူများ တောင်းခံထားသည့် အပြစ်ဒဏ်သည် ချက်ချင်း ဆိုက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ အာယသ်တော်၌ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ နှင့် رَبَّنَا عَجِّلْ لَّنَا قِطَّنَا ၌ ၎င်းတို့ဘက်မှ ပြစ်ဒဏ်များ ချက်ချင်းကျရောက်ရန် တောင်းဆိုထားကြောင်း တင်ပြ ထား၏။ သို့ပါ၍) အို၊ နဗီတမန်တော်၊ ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။

အကယ်၍ အသင်တို့အပေါ် အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်သည် ညဉ့်အချိန်၌ဖြစ်စေ၊ နေ့အချိန်၌ဖြစ်စေ (ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပါလျှင်) အသင်တို့သည် မည်သို့ ယူဆကြမည်ကို ငါတမန်တော်အား ပြောပြကြလေကုန်။ (သို့ပါ၍) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတို့သည် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိုပြစ်ဒဏ်ကျရောက်ရန် အလျှင်လိုကြသနည်း။ (ဆိုလိုသည်မှာ ပြစ်ဒဏ်သည် အလွန်ပြင်းထန်သော အရာ၊ ကင်းလွတ်ခွင့် တောင်းခံရမည့်အရာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဧကန်စင်စစ် ပြစ်ဒဏ်အား အစောတလျှင် တောင်းခံခြင်းသည် ၎င်းအား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ မတရား ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါ၍ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ) မည်သို့ပါနည်း။ (ထောက်ခံခြင်းဖြင့်

အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော အချိန်တွင် မဟုတ်မမှန် မတရားပြောဆိုနေကြ၏။) ထိုပြစ်ဒဏ် ကျရောက်လာသည့်နောက်မှသာ အသင်တို့သည် ယင်းပြစ်ဒဏ်ကို ယုံကြည်ကြမည်လော။ (၎င်းအချိန်၌ ယုံကြည်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိပေ။ ထို့ပြင် ၎င်းအချိန်၌ ပြောဆိုကြမည်မှာ 'ဟုတ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံကြပါမည်။' အမှန်စင်စစ် အသင်တို့သည် ၎င်းပြစ်ဒဏ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဧကန်မလွဲ အလျင်လိုခဲ့လျက် ရှိနေကြကုန်၏။ ထို့နောက် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ နှိပ်စက်ကလူ ပြုခဲ့ကြသော သူတို့သည် (မုရှ်ရစ်က်များကို ဆိုလို၏။) ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း ခံကြရပေမည်။ အသင်တို့သည် အစဉ်ထာဝရ တည်တံ့သော အပြစ်ဒဏ်၏ အရသာကို မြည်းစမ်းကြလေကုန်။ အသင်တို့သည် မိမိတို့ရှာဖွေဆည်းပူးခဲ့ကြသည့် အရာများကိုသာ အစားပေးခြင်း ခံကြရသည်ဖြစ်၏။

၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် (တအံ့တသြ ငြင်းဆန်မှုနှင့်တကွ) အသင့်အား ဤအပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မည့် ကိစ္စသည် မှန်ကန်ပါသလောဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသင်သည် ၎င်းတို့အား ဤသို့ ဖြေကြားပါလေ။ ဟုတ်ပေသည်။ ငါတမန်တော်သည် မိမိအား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ ပြောကြားအံ့။ ဧကန်မလွဲ ဤကိစ္စသည် အမှန်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၌ ၎င်းအပြစ်ဒဏ် မကျရောက်စေရန် တားဆီးထားနိုင်ကြမည့်သူများလည်း မဟုတ်။ ထို့ပြင် (၎င်းပြစ်ဒဏ်၏ ပြင်းပြမှုမှာ) အကယ်၍ မုရှ်ရစ်က် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားအရာများအား ကိုးကွယ်သူ) အသီးသီးတို့တွင် ကမ္ဘာအဝှမ်းနှင့်အမျှ အရာအားလုံး ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင် ထိုအရာအားလုံးကို လျော်ကြေးအဖြစ် ပေး၍ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်လိုကြပေအံ့။ (စင်စစ်တွင် ဘဏ္ဍာတိုက်များလည်း မရှိ။ ထို့ပြင် ၎င်းအား လက်ခံလိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ပြစ်ဒဏ်၏ ပြင်းထန်မှုသည် (ပစ္စည်းဥစ္စာအားလုံး ပေးရန် သဘောအဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားလိမ့်မည်။) ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် ပြစ်ဒဏ်ကို ဦးစွာပထမ မြင်ကြရသောအခါတွင် (ကြောက်စိတ်လွန်ကဲ၍) မိမိတို့စိတ်ထဲမှ လျှို့ဝှက်စွာ နောင်တရ ဝမ်းနည်းကြကုန်အံ့။ (ဆိုလိုသည်မှာ တွေ့မြင်သောသူများ ဆထက်ထမ်းပိုး ယစ်မောမှုဖြစ်ရန်အလို့ငှာ မိမိတို့၏ သက်ရောက်မှုများအား ပေါ်လွင်စေမည်မဟုတ်ပေ။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် ဤချုပ်တည်းမှုသည်လည်း ၎င်းပြစ်ဒဏ်၏ ပြင်းထန်မှုရှေ့တွင် အသုံး ဝင်မည်မဟုတ်ပေ။)

ထို့ပြင် ၎င်းတို့ကြားဝယ် တရားမျှတစွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်အံ့။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့အပေါ် မတရားပြုလုပ်ခြင်းအား စိုးစဉ်းမျှပင် ခံကြရမည်မဟုတ်ပေ။ သတိပြုကြလေကုန်။ မိုးကောင်းကင်၌ ရှိကြကုန်သော အရာဝတ္ထုအလုံးစုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌ ရှိကြကုန်သော အရာဝတ္ထုအလုံးစုံတို့သည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာဝတ္ထုများသည်သာ ဖြစ်ချေသည်။ (၎င်းတို့အနက် လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို အသုံးပြုတော်မူမည် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် အပြစ်ဒုစရိုက်သားများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အထက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းအတိုင်း ဆုံးဖြတ်သွားခြင်းသည်လည်း အကျိုးဝင်ပေမည်။) သတိပြုကြလေကုန်။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထားရှိတော်မူသော ကတိတော်သည် မှန်ကန်သော ကတိတော်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (သို့ရှိရာ မုချဧကန် 'ကေယာမသ်'ဆိုက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။) သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အနက် အများစုသည် မသိနားမလည်ကြချေ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အသက်ရှင်စေတော်မူ၏။ ထိုနည်းတူစွာ

အသက်သေစေတော်မူ၏။ (သို့ပါ၍ ဒုတိယအကြိမ် ဖန်ဆင်းခြင်းသည် ထိုအသျှင်မြတ်အဖို့ မည်သို့ ခက်ခဲမည်နည်း။) ထိုမှတစ်ပါး အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ပင် အသင်တို့သည် ပြန်လည်၍ ရောက်ရှိကြရပေမည်။ (စာရင်းစစ်ဆေးပြီး ထိုအပေါ် အကျိုးစဝါးဗ်ပေးခြင်းနှင့် အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းများ ဖြစ်ရှိလိမ့်မည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

يَتَعَارَفُوْنَ بَيْنَهُمْ

ဆိုလိုသည်မှာ 'ကေယာမသ်'နေ့၌ သေဆုံးနေသောသူများသည် 'ကဗရ်'မှ ပြန်လည် ရှင်ပြန်ထနေချိန် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မှတ်မိကြလိမ့်မည်။ အေမာမ်ဘဂ်ဝီး (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ဤမှတ်မိခြင်းသည် အစပိုင်း၌လော။ သို့တည်းမဟုတ် နောက်ပိုင်း၌လော။ 'ကေယာမသ်' ကမ္ဘာ့တရားခွင်နေ့၏ ကြောက်မက်ဖွယ် ထိတ်လန့်မှုများသည် ရှေ့၌ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ဤမှတ်မိခြင်းသည်လည်း ကုန်ဆုံးသွားပေမည်။ အချို့ဆင့်ပြန်ချက်၌ လာရှိသည်မှာ မှတ်မိခြင်းသည် ရှိနေဦးမည်။ သို့သော် ထိတ်လန့်မှုကြောင့် စကားစမြည် ပြောဆိုနိုင်ကြမည်မဟုတ်ချေ။

ثُمَّ اِذَامَاوَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهٖ آٰلْئٰنَ

ဆိုလိုသည်မှာ သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်သည့်အချိန်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို့ထက်အလျင် ဖြစ်စေ၊ အသင်တို့အပေါ် အပြစ်ဒဏ် ဆိုက်ရောက်သည့်အချိန်တွင် အသင် အီမာန်ယူမည်လော။ သို့သော် ၎င်းအချိန်တွင် အသင်အီမာန်ယူခြင်း၏ အဖြေ၌ آٰلْئٰنَ 'အီမာန်ယူရမည့်အချိန် ကျော်လွန်ပြီး ယခုအချိန်မှ အီမာန်ယူမည်လော' ဟု ပြောဆိုခံရပေမည်။ နစ်မြုပ်သော အချိန်တွင် ဖိရ်အောင်န်မှ

اٰمَنْتُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا الَّذِیْٓ اٰمَنَتْ بَنُوْٓا اِسْرَآئِیْلَ

ဟု ပြောဆိုသောအခါ ၎င်း၏ အဖြေတွင်လည်း آٰلْئٰنَ ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။ ၎င်း၏ ဤသို့ အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှုအား လက်မခံခဲ့ပေ။ အကြောင်းမှာ ဟဒီးစ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်၏ 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံမှုအား အသက်ဇီဝိန် မချုပ်မီအလျင် သေအံ့ဆဲဆဲကာလမတိုင်မီအထိ လက်ခံမည်ဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ သေအံ့ဆဲဆဲအချိန်တွင် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံမှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတွင် အကျုံးမဝင်ပေ။ ထို့နည်းတူစွာ လောကီ၌ ပြစ်ဒဏ်မဆိုက်ရောက်မီအလျင် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်း လက်ခံနိုင်သည်။ ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက် လာသော 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံမှု မဖြစ်ပေ။ အာယသ်တော်၏ နောက်ဆုံး၌ ဟဇရသ်ယူနွစ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများ၏ 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံခြင်းအား တင်ပြနေခြင်းသည် ၎င်းတို့သည် အဝေးမှ ပြစ်ဒဏ်အား မြင်၍ မှန်ကန်သော စိတ်ဓါတ်ဖြင့် စိတ်ရောကိုယ်ပါ အမှားဝန်ခံသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်အား ဖယ်ရှားပေးခဲ့၏။ အကယ်၍ ၎င်းတို့အပေါ် ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်လာသော 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံခြင်းဖြစ်မည်မဟုတ်ပေ။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى ٱلصُّدُورِ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝٥٧

၁၀ : ၅၇ ။ ။ အို၊ လူသားအပေါင်းတို့၊ မုချဧကန် အသင်တို့ထံ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဆုံးမဩဝါဒသည်လည်းကောင်း၊ ရင်များတွင် ရှိသော (ရောဂါဝေဒနာများကို) ပျောက်ကင်းစေသော ဆေးသည်လည်းကောင်း၊ မုအ်မင်န်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့အဖို့ တရားလမ်းညွှန်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကရုဏာတော်သည်လည်းကောင်း ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။

قُلْ بِفَضْلِ ٱللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا۟ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝٥٨

၁၀ : ၅၈ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်ကြောင့်လည်းကောင်း ဤသည်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ လူသားတို့သည် ဝမ်းမြောက်သင့်ကြပေသည်။' ဤ (ကျေးဇူးတော်နှင့် ကရုဏာ) တော်သည် ၎င်းတို့ စုဆောင်း လျက်ရှိကြကုန်သော (လောကီ) ဥစ္စာပစ္စည်းအားလုံးတို့ထက် လွန်စွာ ပိုမို၍ ကောင်းမြတ်လှပေသည်။

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَٰلًا قُلْ ءَآللَّهُ أَذِنَ
لَكُمْ أَمْ عَلَى ٱللَّهِ تَفْتَرُونَ ۝٥٩

၁၀ : ၅၉ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) အသင်တို့သည် (မိမိတို့အဖို့) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ချပေးသနားတော်မူခဲ့သော စားနပ်ရိက္ခာကို ထို (သို့ ချပေးသနားတော်မူပြီး) နောက်တွင် အသင်တို့သည် ယင်းစားနပ်ရိက္ခာများအနက်မှ အချို့ကို 'ဟရာမ်'(စားပိုင်ခွင့်မရှိ) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (အချို့ကို) 'ဟလာလ်' (စားပိုင်ခွင့်ရှိသည်) ဟူ၍လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး ဖြစ်ကြလေသလော။' (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုမေးမြန်းပါလေ။ '(အချင်းတို့) မည်သို့ပါနည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်စွပ်စွဲကြလေသလော။'

وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ
ٱلْكَذِبَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ۝٦٠

၁၀ : ၆၀ ။ ။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ ကြံဖန်လီဆယ်၍ မုသားပြောဆို စွပ်စွဲကြသောသူတို့သည် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထရမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ ထင်မြင်ယူဆကြသနည်း။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူတို့အပေါ်ဝယ် အမှန်ပင် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသောသူတို့မှာမူ ကျေးဇူးသိတတ်ကြသည်မဟုတ်ပေ။

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ
قُرْاٰنٍ وَّلَا تَعْمَلُوْنَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُوْدًا اِذْ تُفِيْضُوْنَ
فِيْهِ ۚ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَّبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا
فِي السَّمَآءِ وَلَآ اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْبَرَ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٦١﴾

၁၀ : ၆၁ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မည်သည့်အခြေအနေ၌ ရှိနေစေကာမူ၊ ၎င်းပြင် အသင်သည် ယင်း၏ အခြေအနေတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ရွတ်ဖတ်လျက် ရှိနေစေကာမူ၊ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မည်သည့်အမှုကိစ္စအလုပ်မျိုးကိုမဆို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေစေကာမူ အသင်တို့ ယင်းကိစ္စကို အာရုံစူးစိုက်ကာ စတင် ဆောင်ရွက်နေကြသော အချိန်အခါတွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်ဝယ် အသိသက်သေဖြစ်တော်မူသည်သာ ဖြစ်၏။ စင်စစ် ပထဝီမြေ၌လည်းကောင်း၊ မိုးကောင်းကင်၌လည်းကောင်း ရှိသည့် အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှ (သော အရာဝတ္ထု) သည်ပင်လျှင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် (၏ အသိ) မှ ပျောက်ကွယ် (တိမ်မြုပ်) နေသည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ယင်းထက်ငယ်သော (အရာဝတ္ထုပင်) ဖြစ်စေ၊ (ယင်းထက်) ကြီးသော (အရာဝတ္ထုပင်) ဖြစ်စေ ထင်ရှားစွာသော (မှတ်တမ်းတော်) စာအုပ်တွင် (ရေးသားပြီး) ရှိနေပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ လူသားအပေါင်းတို့၊ မုချဧကန် အသင်တို့ထံသို့ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ရန်အလို့ငှာ) ဆုံးမဩဝါဒတော်သည်လည်းကောင်း၊ (အကယ်၍ ၎င်းအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံး၍ မကောင်းမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်မည်ဆိုသော ရင်များတွင် ရှိသော ဝေဒနာသည်များကို ပျောက်ကင်းစေသော ဆေးသည်လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် (ကောင်းသော အကျင့်သီလ ဆောက်တည်ရန်အတွက်) မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ တရားပြလမ်းညွှန်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အကယ်၍ ၎င်းအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး ကောင်းသော အကျင့်သီလ ဆောက်တည်ပါမူ) ကရုဏာတော်သည်လည်းကောင်း ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။ (ထို့ပြင် ဤ 'ဗရကသ်' မင်္ဂလာအဖြာဖြာသည်) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အဖို့ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ (အကြောင်းမှာ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုသည် ၎င်းတို့သည်သာ ပြုလုပ်၏။

သို့ပါ၍ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ၄င်း 'ဗရိကသ်'မင်္ဂလာတော်များအား ကြားနာစေ၍) အသင် တမန်တော်သည် ၄င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ (ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် ဤသို့သော ကျမ်းဖြစ်မှု) အလ္လာဟ်သျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ၄င်းတို့အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်ကြောင့် ဤသည်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ လူသားများ ဝမ်းမြောက်သင့်ကြပေသည်။ ထို့ပြင် ၄င်းအား ကြီးကျယ်သော စည်းစိမ်တော်တစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူရန် လိုအပ်ပေသည်။) ထိုကျေးဇူးတော်နှင့် ကရုဏာတော်သည်ကား ၄င်းတို့ စုဆောင်းလျက်ရှိကုန်သော (လောကီ) ဥစ္စာပစ္စည်းများထက် လွန်စွာ ပိုမို၍ ကောင်းမြတ်ပေ၏။ (အကြောင်းမှာ လောကီအကျိုးနည်းပါး၍ ပျက်စီးမည့်အရာများ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန်၏ အကျိုးသည် များပြား၍ ထာဝရ ကျန်ရှိမည့်အရာဖြစ်သည်။)

အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၄င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အသင်တို့သည် ငါ့အား ပြောကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ပေးသနားတော်မူခဲ့သော (အကျိုးဖြစ်ရန်အလို့ငှာ) စားနပ်ရိက္ခာတို့ကို ထိုသို့ (ချပေးတော်မူပြီး) နောက်တွင် အသင်တို့သည် ယင်းရိက္ခာများအနက် အချို့ကို 'ဟရာမ်' (စားပိုင်ခွင့်မရှိဟူ၍) လည်းကောင်း၊ အချို့ကို 'ဟလာလ်' (စားပိုင်ခွင့်) ရှိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး ဖြစ်ကြလေသလော။ (စင်စစ် ၄င်းအား 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းသည် မည်သည့်အထောက်အထားမျှ မရှိပေ။) သို့ပါ၍ အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၄င်းတို့အား ဤသို့ မေးမြန်းပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါသလော။ သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်စွပ်စွဲကြလေသလော။ ထို့ပြင် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်စွပ်စွဲကြကုန်သော သူတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည် မည်သို့ရှိသနည်း။ (အကြင်သူတို့သည် လုံးဝ ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိကြချေ။ 'ကေယာမသ်' နေ့သည် ဆိုက်ရောက်မည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် မဆိုက်ရောက်မည်လောဟု မှတ်ယူကြသလော။ သို့သော် ငါအသျှင်မြတ် ဆန်းစစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရားသည် လူသားတို့အပေါ်၌ အမှန်ပင် ကြီးမားလှပါဘိ။ (အကြောင်းမှာ ကျေးဇူးတရားနှင့်တကွ အပြစ်ပေးခြင်း မရှိသည့်အပြင် 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံနိုင်ရန်လည်း အခွင့်အရေးပေးထား၏။)

သို့ရာတွင် ၄င်းတို့အနက် အများဆုံးသော သူတို့မှာမူကား ကျေးဇူးတော်ကို မသိတတ်ကြချေ။ (သို့မဟုတ်ပါက 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံမှု ပြုမည်သာဖြစ်၏။) အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် မည်သည့်အခြေအနေ၌မဆို ရှိနေသည်ကို ၄င်းတို့အခြေအနေတွင် အသင်သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်လျက်ရှိနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ထိုနည်းတူစွာ မည်မျှခန့် လူသားများဖြစ်လင့်ကစား) အသင်တို့သည် မည်သို့သော အလုပ်မျိုးကိုမဆို ပြုလုပ်ကြသည်ကိုလည်းကောင်း အသင်တို့သည် ထိုကိစ္စကို အာရုံစိုက်၍ စတင်ဆောင်ရွက်ကြသော အချိန်အခါတွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်ဝယ် အသိသက်သေဖြစ်တော်မူ၏။ စင်စစ်သော်ကား ပထဝီမြေ၌လည်းကောင်း၊ မိုးကောင်းကင်၌လည်းကောင်း ရှိသည့် အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှသော အရာဝတ္ထုသည်ပင်လျှင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏

အသိမှ ပျောက်ကွယ်နေသည်မဟုတ်ပေ။ (သို့သာမက ထိုအသျှင်မြတ်၏ အသိတော်၌ အရာဟူသရွေ့ တည်ရှိတော်မူ၏။) ထိုမှတစ်ပါး ယင်းထက် သေးငယ်သော အရာဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း ကြီးမားသော အရာဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း ထင်ရှားစွာသော မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် (ဆိုလိုသည်မှာ 'လောင်ပဟမပ်ဖူးဇ်' တွင်) ရေးသားပြီး ရှိနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ဗသတ်များ

တင်ပြပြီးခဲ့သည့် အာယသ်တော်၌ သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့နှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်သော သူတို့၏ မကောင်းသော အခြေအနေနှင့် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၌ ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်မည့် ပြစ်ဒဏ်အမျိုးမျိုး အား တင်ပြထား၏။ ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၏ ပထမအာယသ်တော်နှစ်ပိုဒ်၌ ၎င်းတို့၏ မကောင်းသော အခြေအနေနှင့် လမ်းမှားမှ ထွက်ရန် နည်းစနစ်နှင့် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက် ရန် အကြောင်းတရားသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထား၏။

လူသားများအဖို့ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ရစူလ်တမန်တော် ဤစည်းစိမ်တော်နှစ်ရပ်သည် မိုးကောင်းကင်နှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိရှိသမျှသော စည်းစိမ်တော်များထက် သာပို၍ မွန်မြတ်ပေသည်။ ကျမ်းတော် မြတ်ကုရ်အာန်၏ အမိန့်ပညတ်ချက်နှင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ လမ်းစဉ်အပေါ် လိုက်နာခြင်းသည် လူသား အား မှန်ကန်သည့် လူသားအဖြစ် ပြုလုပ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထို့ပြင် လူသားသည် မှန်ကန်သော လူသား ဖြစ်မှု တစ်လောကလုံးလည်း မှန်ကန်သွားပေမည်။ ထို့ပြင် ဤလောကီသည်လည်း 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံ ဖြစ်ရှိ သွားပေမည်။

ပထမအာယသ်တော်၌ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ထူးခြားချက်လေးချက်အား တင်ပြထား၏။

ပထမထူးခြားချက်မှာ **مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ** ဟု ဖြစ်သည်။ ، **مَوْعِظَةٌ** နှင့် **وَعَظَ** ၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ လူသား၏ နှလုံးသားအား နူးညံ့ပျော့ပြောင်းစေမည့်အရာနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဘက်သို့ ဦးညွှတ်စေ မည့်အရာအား ကြားနာစေခြင်းကို ခေါ်ဆို၏။ ထို့အပြင် (လောကီ၏ မေ့မှားမှု ပပျောက်၍ နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်' ၏ သောက ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကို ဆိုလို၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အစအဆုံးတိုင် ထိုမွန်မြတ်သော ဆုံးမဩဝါဒတော်များအား အလွန် ကြွယ်ဝစွာ တင်ပြထား၏။ ၎င်းတို့အနက် နေရာတိုင်း တွင် ကတိတော်နှင့်တကွ ပြစ်ဒဏ်၏ အကြောင်း၊ အကျိုးကျေးဇူးနှင့်တကွ အရေးယူခြင်း၊ ထို့ပြင် လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ရှုံးနိမ့်မှု၊ ထို့အတူ လမ်းမှားခြင်း စသည်တို့အား ရောနှော တင်ပြထား၏။ အကြင်အချက်များအား ကြားပြီး ကျောက်တုံးသည်ပင်လျှင် အရည်ပျော်ကျသွားမည်။ တစ်ဖန် လူသား တို့၏ နှလုံးသားအား အပြောင်းအလဲဖြစ်စေမည့်ပမာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အံ့ဖွယ် အကြောင်းအရာများကိုလည်း တင်ပြထား၏။

مَوْعِظَةٌ ဆိုသော စကားလုံးနှင့်တကွ مِّنْ رَّبِّكُمْ ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် သတ်မှတ်အသုံးပြုထားခြင်းသည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဩဝါဒတော်အား ဆထက်ထမ်းပိုး ပို၍ မြှင့်ပေးလိုက်၏။ အကြောင်းမှာ ဤဩဝါဒသည် မိမိကဲ့သို့ အားအင်ချည့်နဲ့သည့် ၎င်း၏ထံ၀ယ် အကျိုးရှိခြင်း၊ အကျိုးယုတ်ခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း၊ အကျိုးစ၀ါးဗ်ပေးခြင်းသည် လူသားတစ်ဦးဦးဘက်မှ မဟုတ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ သို့သာမက ၎င်းဩဝါဒတော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ဖြစ်သည်။ အကြင်အသျှင်မြတ်၏ အဆိုအမိန့်၌ မှားယွင်းမှု မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ပြင် အကြင်အသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်နှင့် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်မှု၌ အားအင်လျော့ရဲမှုနှင့် အကြောင်းပြချက်များ တစ်စုံတစ်ရာမရှိချေ။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ဒုတိယထူးခြားချက်မှာ شِفَآءٌ لِّمَا فِى الصُّدُوْرِ ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ **شفاء** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရောဂါဝေဒနာအား ပပျောက်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထို့ပြင် صُدُوْرٌ သည် **صدر** ၏ အများကိန်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ရင်ဘတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထိုစကားလုံးမှ နှလုံးသားအား ဆိုလိုသည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် နှလုံးသား၏ ရောဂါများအား ကုစားရန် ထို့ပြင် ပပျောက်စေရန် အောင်မြင်ဆုံး ဆေးညွှန်းတစ်လက်ဖြစ်၏။ ဟဇရသ်ဟဆန်ဗဆွရီး (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ၎င်းပုဒ်မှ သီးသန့်နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝေဒနာများအား ပပျောက်စေကြောင်း သိရှိရ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ရောဂါဝေဒနာအတွက် ကုစားသည့်အရာ မဟုတ်ပေ။ *[ရှူးဟွလ်မအာနီကျမ်း]*

သို့သော် အခြားသော ပညာရှင်များမှ အမိန့်ရှိသည်မှာ စင်စစ် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် ဝေဒနာတိုင်းအတွက် ပပျောက်စေသည့် ဆေးဝါးတစ်လက်ဖြစ်၏။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စေ၊ နှလုံးသားပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်စေ၊ သို့သော် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝေဒနာသည် လူသားများအဖို့ ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝေဒနာထက် ပို၍ ပြင်းထန်၏။ ၎င်းအား ကုစားခြင်းသည်လည်း လူတိုင်း၏ အစွမ်းအစ၌ မရှိချေ။ သို့ပါ၍ နေရာတိုင်း၌ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါဝေဒနာများကိုသာလျှင် တင်ပြထား၏။ ထိုသို့ တင်ပြခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ရောဂါသည်လည်း ပပျောက်စေသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးစ်တော်များနှင့် မြောက်များစွာသော အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များ၏ အတွေ့အကြုံအရ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများအတွက် အလွန်အကျိုးသက်ရောက်သော ဆေးဝါးတစ်လက်ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ရောဂါဟူသရွေ့အတွက်လည်း အကောင်းဆုံး ဆေးဝါးဖြစ်သည်။

ဟဇရသ်အဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီး ؓ မှ ဆင့်ပြန်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထံတော်ပါးတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမှ လာရောက် လျှောက်ထားသည်မှာ ကျွန်တော်မျိုး၏ ရင်ဘတ်တွင် ဝေဒနာတစ်ခု ခံစားနေရပါသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မှ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရန် အမိန့်ရှိ၏။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ

شِفَآءٌ لِّمَا فِى الصُّدُوْرِ

ဟု အမိန့်ရှိတော်မူထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်သည် ရင်တွင် ရှိရှိသမျှသော ရောဂါဟူသရွေ့၏ ဆေးဝါးဖြစ်သည်။

ထိုနည်းတူစွာ ဟဇရတ်ဝါဧလာဟ်ဗင်နအက်စ်ကအ် ﵁ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်၌ လာရှိသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ လာရောက်၍ ကျွန်တော်မျိုး၏ လည်ချောင်းတွင် နာကျင်ကြောင်း လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ၎င်းအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်ရန်ပင် အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များမှ အချို့ဆင့်ပြန်ချက်များနှင့် အချို့ အတွေ့အကြုံများအရ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်များ၏ ထူးခြားချက်နှင့် အကျိုးကျေးဇူးများအား သီးသန့်ကျမ်းများ၌လည်း စုစည်းပြုစုထား၏။ အီမာမ်ဂဇ္ဇာလီ (ရဟ) ၏ ခဝါးဆွေကုရ်အာန်ကျမ်းသည် ထိုအကြောင်းအရာ၌ အလွန်ကျော်ကြား၏။ ၎င်းကျမ်း၏ အနှစ်ချုပ်အား ဟကီမွလ်အွမ္မသ် ဟဇရတ်ထာနဝီ (ရဟ) မှ အအ်မာလေကုရ်အာန်အမည်ရှိ ကျမ်းအား ပြုစုထားလေသည်။ ထို့ပြင် အတွေ့အကြုံအရ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အမျိုးမျိုးသော အာယသ်တော်များမှ ခန္ဓာကိုယ်ရောဂါအဖုံဖုံအတွက် ဆေးဝါးတစ်လက်ဖြစ်ကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။ သို့သော် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ချပေးခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါဟူသရွေ့အတွက် ပပျောက်ရန် ချပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ခန္ဓာကိုယ်ရောဂါဟူသရွေ့အတွက်လည်း အကောင်းဆုံး ဆေးဝါးဖြစ်သည်။

ထိုအကြောင်းဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ကိုယ်ခန္ဓာရောဂါအတွက် ကုစားရန် သို့မဟုတ် လောကီလိုအင်ဆန္ဒများအတွက်သာလျှင် ရွတ်ဖတ်သော၊ ရွတ်ဖတ်စေသော သူတို့၏ အသိဉာဏ် ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ လမ်းမှားခြင်းကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေ၏။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါအား ပြုပြင်ရန် အာရုံမစိုက်ချေ။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ညွှန်ကြားချက်အပေါ် ကျင့်သုံးရန်လည်း အာရုံမရှိချေ။ ဤသို့သောသူများအဖို့ အလ္လာမာဟ်အိကဘာ (ရဟ) မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ 'အသင်တို့သည် စူရာဟ်ယာစီးန်အား ဤမျှခန့် အကျိုးခံစားရန်အလို့ငှာ ဖတ်ရွတ် ကြသည်။ ၎င်းစူရာဟ်အား ဖတ်ရွတ်ခြင်းဖြင့် သေခြင်းတရား လွယ်ကူပေမည်။ စင်စစ် ၎င်းစူရာဟ်၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် သိမှတ်ဖွယ်ရာများအား တွေးတောသုံးသပ်ပါက ထိုထက်မက အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်သည်။'

အချို့သဖ်စီးရ်ပညာရှင် သုတေသီများမှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ပထမ **موعظه** ဟူသော ပုဒ်သည် လူသား၏ ပြင်ပကိုယ်ကျင့်တရားများနှင့် ပတ်သက်၏။ ၎င်းအား ရှရီအသ်ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် ၎င်းအကျင့်သီလများအား ပြုပြင်ရန် အမွန်မြတ်ဆုံး အကြောင်းခံဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် **شِفَآءٌ لِّمَا فِى الصُّدُوْرِ** ဟူသော ပုဒ်သည် လူသား၏ အတွင်းပိုင်း ကိုယ်ကျင့်တရားများနှင့် ပတ်သက်သည်။ ၎င်းအား 'သွရီကသ်'နှင့် 'သစောင်ဝုဖ်'ဟု တင်စားထား၏။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ ၎င်းအာယသ်တော်၌ တတိယထူးခြားချက်ဖြစ်သော **هدً ى** နှင့် စတုတ္ထထူးခြားချက်ဖြစ်သော **رحمة** တို့အား တင်ပြထား၏။ **هدًى** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ လမ်းညွှန်လမ်းပြ

ခြင်းဖြစ်၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှ လူသားများအား စစ်မှန်သော လမ်းဘက်သို့ "ဒါအ်ဝသ်"ပေး ဖိတ်ခေါ်လေသည်။ ထို့ပြင် စကြဝဠာကြီးနှင့် ၄င်းအတွင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကြီးကျယ်သော နိမိတ်လက္ခဏာများအား ဖန်ဆင်းထား၏။ သို့မှသာ လူသားသည် ၄င်းအရာများ၏ ပိုင်စိုးရှင်နှင့် ဖန်ဆင်းရှင်အား သိရှိနိုင်မည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌

قُلْ بِفَضْلِ اللهِ وبِرَحْمَتِهِ فَبِذَالِكَ فَلْيَفْرَحُوْا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ

ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ လူသားများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရားများနှင့် ကရုဏာတော်များကိုသာလျှင် အဓိကကြည်နူးစရာအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ လောကီ၏ ခဏ္တခဏတာသော ဥစ္စာပစ္စည်းများ၊ စည်းစိမ်ဂုဏ်သိက္ခာများသည် စင်စစ် ပျော်ရွှင်ရမည့် အရာများ မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ အကြင်သူသည် မည်မျှပင် အများအပြား ရရှိသည်ဖြစ်စေ လိုအပ်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ပြည့်ဝသည်ဟူ၍ မရှိပေ။ အခြားအချက်တစ်ချက်မှာ ၄င်းအရာများသည် အချိန်တိုင်း ပျက်စီးသွားမည်ကို စိုးရိမ်နေရ၏။ သို့ပါ၍ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ **هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ** ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရားနှင့် ကရုဏာတော်သည် ထိုဥစ္စာပစ္စည်းဟူသရွေ့နှင့် အုပ်ချုပ်မှု အာဏာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာထက် မွန်မြတ်၏။ ယင်းအရာများအား လူသားသည် မိမိသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး အသုံးအဆောင်ဟု မှတ်ယူ၍ စုဆောင်းကြ၏။

ဤအာယသ်တော်၌ အရာနှစ်ခုအား ပျော်ရွှင်စရာအရာအဖြစ် သတ်မှတ်ထား၏။ တစ်ခုမှာ **فضل** ဖြစ်ပြီး ဒုတိယတစ်ခုမှာ **رحمت** ဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် ၄င်းအရာနှစ်ခုစလုံးမှာ မည်သည့်အရာကို ဆိုလိုသနည်း။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟဇရသ်အနတ်စ်သခင်၏ ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးစ်တော်တစ်ခုအား ဆင့်ပြန်သည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရား၏ အလိုသဘောမှာ အသင်တို့သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်၍ ထိုအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်သည့် အရည်အချင်း ချီးမြှင့်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ *[ရှုးဟွလ်မအာနီကျမ်း]*

ဤအကြောင်းအရာအား ဟဇရသ်ဗရာအ်ဗင်န် အာဇိဗ် ؓ သခင်နှင့် အဘူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ ؓ သခင်တို့မှလည်း ဆင့်ပြန်ထားသည်။ ထို့အပြင် မြောက်မြားစွာသော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ **فضل** ၏ အလိုသဘောမှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ဖြစ်ပြီး **رحمت** ၏ အလိုသဘောမှာ အစ္စလာမ်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိထားသည်။ ထို့အပြင် တင်ပြပြီးခဲ့သော ဟဒီးစ်တော်၌ "ရဟ်မသ်"၏ အလိုသဘောသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် သင်ကြားပေး၍ ထိုအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်သည့် အရည်အချင်း ချီးမြှင့်ခြင်းသည် အထက်ဖော်ပြပါ အလိုသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ အစ္စလာမ်သာသနာသည် ထိုစာမြစ်၏ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်၏။

ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ﵁ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခု၌ **فضل** ၏ အလိုသဘောမှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ဖြစ်ပြီး **رحمت** ၏ အလိုသဘောမှာ ကိုယ်တော်မြတ်ဖြစ်၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်ဖြစ်သော

وَمَآ اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ

မှ ထိုအကြောင်းအရာအား ပိုမို၍ လေးနက်စေ၏။ ထို့အပြင် အလိုသဘောသည်လည်း ပထမအာယသ်တော်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက်နှင့် အနည်းငယ်ကွာဟချက် မရှိချေ။ အကြောင်းမှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အပေါ် ကျင့်သုံးခြင်း (သို့) အစ္စလာမ်သာသနာသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကိုသာလျှင် နောက်လိုက်ပြုခြင်း၏ အမျိုးအစားဖြစ်၏။ ဤအာယသ်တော်၌ ကျော်ကြားသော 'ကေရာအသ်'အရ **فَلْيَفْرَحُوْا** အား သုံးနှုန်းထား၏။ စင်စစ် ၎င်းစကားလုံးဖြင့် အဓိကပြောဆိုသင့်သည်မှာ ထိုအချိန်ကာလ၌ အသင့်ရှိသော သူများကို ဆိုလို၏။ သို့သော် ကျော်ကြားသော 'ကေရာအသ်'၌ **صيغۂ غائب** အား သုံးထားခြင်း၏ အမြော်အမြင်တရားသည် ကိုယ်တော်မြတ် (သို့မဟုတ်) အစ္စလာမ်သာသနာ၏ ကရုဏာတော်သည် ထိုခေတ် ထိုအချိန်တွင်ရှိသော သူများအတွက် သီးသန့်မဟုတ်သည့်အပြင် 'ကေရာမသ်'နေ့အထိ ပေါက်ဖွားလာမည်။ မျိုးနွယ်အစဉ်အဆက်လည်း အကျိုးဝင်မည်ဖြစ်၏။ */ ရူးဟွုလ်မအာနီကျမ်း /*

အကျိုးကျေးဇူး ။ ။ ဤနေရာတွင် စဉ်းစားသုံးသပ်သင့်သည့် အချက်တစ်ချက်မှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အခြားအာယသ်တော်တွင် ပါရှိသော စကားလုံး၏ အပေါ်ယံအားဖြင့် သိရှိရသည်မှာ ဤလောက၌ ပျော်ရွှင်ရမည့်နေရာဟူ၍ မရှိချေ။ အမိန့်ရှိသည်မှာ-

لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِيْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ ပျော်ရွှင်မှု၌ မယစ်မူးလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့ ပျော်ရွှင်သော သူများအား မနှစ်မြို့ချေ။ ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၌ အမိန့်ပေးသော စာလုံးကို သုံး၍ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်မှု မပြုရန် အမိန့်ရှိထား၏။ ထိုအပေါ်ယံဆန့်ကျင်မှု၏ အဖြေတစ်ခုမှာ အကြင်နေရာတွင် ပျော်ရွှင်မှုအား တားမြစ်ထားသော် ၎င်း၏ပတ်သက်မှုသည် လောကီစည်းစိမ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကြင်နေရာတွင် ပျော်ရွှင်ရန် အမိန့်ရှိထားသော် ယင်းပျော်ရွှင်မှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတရားနှင့် ကရုဏာတော်နှင့် ပတ်သက်၏။ ဒုတိယခြားနားချက်မှာ တားမြစ်ထားသော နေရာ၌ ပျော်ရွှင်မှုတိုင်းကိုမဆို လိုသည့်အပြင် ယင်းပျော်ရွှင်မှု၌ မကောင်းသော ယစ်မူးမှုလည်း ပါဝင်ကြောင်း ဆိုလို၏။ ထို့အပြင် ခွင့်ပြုထားသော နေရာ၌ ပျော်ရွှင်မှုတိုင်းကို ဆိုလို၏။

တတိယအာယသ်တော်၌ 'ဟလာလ်'နှင့် 'ဟရာမ်'ကိစ္စများတွင် မိမိတို့၏ ပင်ကိုယ်တွေးအခေါ်များ ထည့်သွင်းသောသူများအား သတိပေးထား၏။ ထို့အပြင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်

များ၏ ဆင့်ဆိုမှုမရှိဘဲ အကြင်အရာအား လိုလားသော 'ဟလာလ်'အဖြစ် သတ်မှတ်၍ (သို့) 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ကြ၏။ ထိုသို့ ပြုခြင်းအပေါ် 'ကေယာမသ်'၏ ပြင်းထန်သော အပြစ်ဒဏ်အား တင်ပြထား၏။ အကြင်အချက်မှ သိရှိရသည်မှာ အရာတစ်ခုခု (သို့) အလုပ်တစ်ခုခုအား 'ဟလာလ်' (သို့) 'ဟရာမ်'အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းသည် လူသား၏ အတွေးအခေါ်အပေါ် မမူတည်ပေ။ သို့သာမက ၎င်းသည် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ့်ရစူလ်၏ တာဝန်၌ပင် ရှိ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်မှအပ မည်သည့်အရာကိုမဆို 'ဟလာလ်' (သို့) 'ဟရာမ်' အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း မပိုင်ချေ။

စတုတ္ထအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား ရည်ညွှန်း၍ မိန့်တော်မူသည်မှာ မည်သည့်အလုပ်၊ မည်သည့် အခြေအနေ၌ ရှိလင့်ကစား ငါအသျှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူကြောင်းနှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကြီးမားသော ကျေးဇူးတရားများအား တင်ပြထား၏။ သို့မဟုတ် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်နေသည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကိုမဆို ငါအသျှင်မြတ်၏ထံတွင် ဖုံးကွယ်သည်ဟူ၍ မရှိ။ ထိုနည်းတူစွာ လူသားများ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်ဟူသမျှသည်လည်း ငါအသျှင်မြတ်၏ ရှေ့မှောက်၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့အပြင် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီရှိ သေးနုတ်သော အရာဖြစ်လင့်ကစား ငါအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင် ဖုံးကွယ်နေသည်ဟူ၍ မရှိသည့်အပြင် အရာရာတိုင်းသည် 'လောင်ဟေမဟ်ဖူးဇ်'၌ ရေးသားထားပြီးဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိတော် ကျယ်ပြောမှုနှင့် အရာရာတိုင်းအပေါ် လွှမ်းခြုံထားခြင်း၏ အကြောင်း၌ အမြော်အမြင်တစ်ရပ်မှာ ၎င်း၏သဟဲဖြင့် ကိုယ်တော်အား နှစ်သိမ့်ခြင်း ဖြစ်၏။ စင်စစ် ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူများသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ထံ မြောက်မြားစွာ ရှိသော်ငြားလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စောင့်ရှောက်မှုသည် ကိုယ်တော်နှင့်တကွ အမြဲတမ်း တည်ရှိနေ၏။ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ဒုက္ခရောက်အောင် ပြုနိုင်၏။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

၁၀ : ၆၂ ။ ။ (အို, ကြားနာသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည်) သတိပြုကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွေတော်တို့အပေါ်၌မူ တစ်စုံတစ်ရာ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ဖွယ်ရာများလည်း ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြမည်လည်း မဟုတ်ချေ။

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

၁၀ : ၆၃ ။ ။ ၎င်း (အခွေတော်) တို့သည် အကြင်သူတို့ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့်အပြင် (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှလည်း) ရှောင်ကြဉ်လျက် ရှိခဲ့ကြကုန်သည်။

لَهُمُ الْبُشْرٰى فِى الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَفِى الْاٰخِرَةِ ۗ لَا تَبْدِيْلَ لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ۗ ذٰلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٦٤﴾

၁၀ : ၆၄ ။ ။ ယင်း (အခွေတော်) တို့အဖို့ လောကီဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝတွင်လည်းကောင်း ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းကောင်းသည် ရှိပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များ၌ ပြောင်းလဲခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ ဤသည်သာလျှင် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင် ဖြစ်ပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူကြောင်း တင်ပြထား၏။ ဆက်လက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ကို နာခံသော အခွေတော်များ၏ စောင့်ရှောက်မှုအား တင်ပြသည်မှာ) သတိပြုကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွေတော်များအပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ဖွယ်ရာလည်း ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အပြင် (လိုအင်ဆန္ဒတစ်ခုခု မရရှိခြင်းအပေါ်) ၎င်းတို့သည် ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြမည်လည်း မဟုတ်ချေ။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကြောက်မက်ဖွယ်စိုးရိမ်ဖွယ်ရာများမှ ကယ်တင်စောင့်ရှောက်ထားမည်ကို ဆိုလို၏။) ၎င်းအခွေတော်တို့သည် အကြင်သူတို့ပင်ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် အီမာန်ယုံကြည်မှု ထားရှိကြသည့်အပြင် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှလည်း ရှောင်ကြဉ်လျက် ရှိကြကုန်သတည်း။ (ဆိုလိုသည်မှာ အီမာန်နှင့် 'သတ္တဝါ' ရှောင်ကြဉ်မှုတရားကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုအား ရရှိကြသည်။ ထို့အပြင် ကြောက်ရွံ့မှုနှင့် စိုးရိမ်မှုမှ ၎င်းတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ) ယင်းအခွေတော်တို့အဖို့ လောကီဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝတွင်လည်းကောင်း (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်မှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုမှ လွတ်ကင်းရန်အလို့ငှာ) ယင်းဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းကောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များ၌ (ကတိတော်များကို ဆိုလိုသည်။) ပြောင်းလွဲမှု အလျဉ်းမရှိချေ။ (သို့ပါ၍ ၎င်းတို့အား ပြုထားခဲ့သော ကတိတော်၏ သတင်းကောင်းသည် အစဉ်အမြဲ မှန်ကန်နေမည်ဖြစ်၏။ သို့ပါ၍ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်း စိုးစဉ်းမျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဖော်ပြပါသတင်းကောင်းသည်) ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင်ဖြစ်သည်။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်များသည် အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ ထူးခြားသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ၎င်းတို့၏ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ထို့အပြင် သိရှိနိုင်ခြင်း၊ တစ်ဖန် လောကီလောကုတ္တရာ၌ ၎င်းတို့ [illegible] သတင်းကောင်းများအား တင်ပြထား၏။ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွေတော်

များသည် မနှစ်မြို့သောအရာ ဆိုက်ရောက်မည်ကို စိုးရိမ်သည်ဟူ၍ မရှိ။ ထို့အပြင် လိုအင်ဆန္ဒတစ်ခုခု ဆုံးရှုံးမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိတ်ဆွေဆိုသည်မှာ အကြင်သူတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး ရှောင်ကြဉ်မှုတရား လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ထားကြ၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့အဖို့ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးအတွက် သတင်းကောင်းပင် ဖြစ်၏။

၎င်းတို့အနက် အချို့အချက်များသည် စဉ်းစားသုံးသပ်သင့်သော အချက်များပင် ဖြစ်သည်။ ပထမအချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များအပေါ် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုမရှိခြင်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ဒုတိယအချက်မှာ အသျှင်မြတ်၏ အဆွေတော်များ၏ ချီးမွမ်းခြင်းနှင့် လက္ခဏာမှာ အဘယ်နည်း။ တတိယအချက်မှာ ၎င်းတို့အဖို့ လောကီလောကုတ္တရာနှစ်ဌာနစလုံး၏ သတင်းကောင်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာကို ဆိုလိုသနည်း။

ပထမအချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များသည် စိုးရိမ်ပူပန်မှု မဖြစ်ပေ။ နောင်တမလွန်အာခေရသ်၌ စာရင်းစစ်ဆေးပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့၏ ဌာနဖြစ်သော ‘ဂျန္နသ်’ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေသော် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုမှ ၎င်းတို့အဖို့ ထာဝရ လွတ်မြောက်သွားလေ၏။ မည်သည့်ဒုက္ခနှင့် သောကအတွက်မှ မစိုးရိမ်ရပေ။ ချစ်ခင်စုံမက်၍ နှစ်လိုဖွယ်ရာကောင်းသည့် အရာများမှ လက်လွတ်သွားမည်ကိုလည်း မစိုးရိမ်ရပေ။ သို့သာမက ‘ဂျန္နသ်’ သုခဘုံ၏ စည်းစိမ်သည် ထာဝရ မပျောက်ပျက်၊ မပျက်စီးသော အရာပင်ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ်အရ ကြည့်မည်ဆိုသော် အာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာအပေါ် မည်သည့်ဇောဒကမှ မရှိချေ။ သို့သော် ထိုအချက်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆွေတော်များအဖို့ မည်သည့် ထူးခြားချက်မျှ မရှိကြောင်း၊ ဤမေးခွန်းသည် မုချ ပေါ်ပေါက်လာ၏။ အကြောင်းမှာ သုခဘုံသားတို့သည် ‘ဂျဟန္နမ်’ အပယ်ငရဲမှ အောင်မြင်မှုရရှိသော ထိုအခြေအနေတိုင်းပင် ရှိမည်။ သို့သော် ဤသို့ ပြောဆိုနိုင်သည်မှာ အကြင်သူတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် ‘ဂျန္နသ်’ သုခဘုံသို့ ရောက်ရှိသော ၎င်းတို့အားလုံးအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်ဟုသာလျှင် ခေါ်ဆိုကြမည်ဖြစ်၏။ လောကီ၌ ၎င်းတို့၏ အကျင့်သီလများ မည်မျှပင် ကွဲလွဲမှုရှိစေကာမူ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသည့်နောက် အားလုံးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ စာရင်းသို့ ဝင်မည်သာဖြစ်သည်။ သို့သော် မြောက်မြားစွာသော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များအပေါ် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှု မရှိခြင်းသည် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးအတွက် ဖြစ်လေသည်။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ ထူးခြားချက်မှာ လောကီ၌လည်း စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုများမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။ ထိုအချက်၌ သုခဘုံသားအားလုံး အကျုံးဝင်၏။

သို့သော် ထိုအခြေအနေ အဖြစ်အပျက်များအား ထောက်ရှု၍ လောကီ၌ ဆန့်ကျင်စွာ တွေ့ကြုံနေရကြောင်း ဇောဒကရှိ၏။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆွေတော်မဆိုလင့်။ နဗီတမန်တော်များသည်ပင်လျှင် လောကီ၌ ကြောက်ရွံ့မှုတရားနှင့် စိုးရိမ်မှုတရားများ မရှိသည့်အပြင် ၎င်းတို့၏ ကြောက်ရွံ့မှုသည် အခြားသူများထက် သာပို၏။ ပမာဆိုရသော် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ အမိန့်ရှိထားသည်။

اِنَّمَايَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَآءُ

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အိုလမာသာသနာ့ ပညာရှင်များသည်သာလျှင် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ကြောက်ရွံ့မှုတရား ထားရှိကြကုန်၏။ ထို့အပြင် အခြားတစ်နေရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ အခြေအနေကို ဤသို့ တင်ပြထား၏။

وَالَّذِيْنَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُوْنَ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُمَأْمُوْنٍ

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဆွေတော်များသည် အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်အား အမြဲတမ်း ကြောက်ရွံ့နေကြကုန်၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့၏ မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်သည် သောကမဲ့စွာ ထိုင်နေနိုင်မည့် အရာမဟုတ်ချေ။

'ရှမာအိလ်သိရ်မေဇီ' ကျမ်း၏ ဟဒီးစ်တော်တစ်ပုဒ်၌ လာရှိသကဲ့သို့ အဖြစ်အပျက်များသည်လည်း ထိုနည်းတူစွာပင် ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ များသောအားဖြင့် အခြေအနေသည် သောကများကိုသာလျှင် တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ထို့အပြင် ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် 'ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့အားလုံးထက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ဆွဟာဗာသာကဝများအနက် အားလုံးထက် အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော ဟဇရသ်အဗူဗကရ် ؓ သခင်နှင့် ဟဇရသ်အုမရ် ؓ သခင်၊ ထို့အပြင် ဆွဟာဗာဟ်သာဝကများနှင့် သာဗီအီးန်များ၊ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ ငိုယိုခြင်းနှင့် 'အာခေရသ်' ၏ ကြောက်စိတ်သည် မြောက်မြားစွာသော အဖြစ်အပျက်များ၌ လာရှိလေသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ရူးဟွလ်မအာနီးကျမ်း၌ အလ္လာမဟ်အာလူစီး (ရဟ) မှ ဤသို့ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များအား လောကီ၌ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်ထားခြင်းသည် များသောအားဖြင့် လောကီသားများ နှစ်မွန်းလျက်ရှိသော အရာများ၏ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုကို ဆိုလို၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့၏ လောကီစည်းစိမ်ဥစ္စာများ၌ အနည်းငယ် လျော့နည်းသွားပါမူ သေမလောက် ဖြစ်ရှိကြလေသည်။ ထို့အပြင် အနည်းငယ်သော ဒုက္ခသောက၏ စိုးရိမ်မှုကြောင့် ၎င်းမှ ရှောင်ရှားရန်အလို့ငှာ နေ့ရောညပါ စီမံမှုများ ပြုကြ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ နေရာသည် ၎င်းတို့အားလုံးထက် မြင့်မားလေသည်။ ၎င်းတို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် လောကီ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာစည်းစိမ် ပျက်စီးမည့်အရာများ မရှိချေ။ ထို့ပြင် ဤလောကီ၏ ကြိုးပမ်းမှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ ၎င်းအား ဖယ်ရှားရန် သောကဖြစ်စေမည့် အရာများသည် စိတ်ဝင်စားရမည့်အရာများပင် မဟုတ်ချေ။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ခြင်းနှင့် ချစ်ခင်မှု၊ ကြောက်ရွံ့ရိုကျိုးမှုတို့သည် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် ဤသို့ လွှမ်းမိုးထား၏။ ၎င်းနှင့်ယှဉ်၍ လောကီ၏ သောကများ၊ စည်းစိမ်များ၊ အကျိုးရှိသော အရာများ၊ အကျိုးမဲ့သော အရာများသည် သေးငယ်သော တောင်ပံတစ်ခု၏ အခြေအနေ၌ပင်လျှင် မရှိချေ။

ဒုတိယတစ်ချက်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ၏ နိမိတ်လက္ခဏာများနှင့် ပတ်သက်သော အချက်ဖြစ်၏။ **اولياء** ဆိုသည်မှာ ဝလီ၏ အများကိန်းနာမ်စားဖြစ်သည်။ ဝလီဆိုသော စကားလုံးသည် အာရဗီဝေါဟာရ၌ နီးကပ်သော အဓိပ္ပာယ်ဟု ရသကဲ့သို့ မိတ်ဆွေချစ်သူ၏ အဓိပ္ပာယ်လည်း ရရှိ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နီးကပ်မှုနှင့် ချစ်ခင်မှု၏ အဆင့်အတန်းများအနက် အဆင့်အတန်းတစ်ခုမှာ ၎င်းမှ လောကီ၏ လူသတ္တဝါမဆိုထားဘိ၊ မည်သည့်အရာများမဆို ပါဝင်ပတ်သက်၏။ အကယ်၍ ဤနီးကပ်မှု မရှိသော် စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၌ မည်သည့်အရာမှ တည်ရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၏ တည်ရှိနေမှု၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းသည် သီးသန့်ဆက်သွယ်မှုတစ်ခု၌ မူတည်နေ၏။ အကြင်ဆက်သွယ်မှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌သာလျှင် ရရှိနိုင်၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းဆက်သွယ်မှု၏ ဇစ်မြစ်အား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ နားလည်သဘောပေါက်အောင် မပြုနိုင်ပေ။ သို့သော် ဆက်သွယ်မှုတစ်ခုခုဖြင့် ဆက်သွယ်နေခြင်းသည် မုချဖြစ်၏။ သို့သော် အောင်လိယာအွလ္လာဟ်ဆိုသော စကားလုံး၌ ဤသို့ ဝလီဖြစ်ခြင်းနှင့် ချစ်ခင်ခြင်း၊ ထို့အပြင် နီးကပ်ခြင်း၏ အခြားသော အဆင့်တစ်ဆင့်လည်း ရှိ၏။ အကြင်အဆင့်အတန်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သီးသန့်ကျေးကျွန်များအတွက် ဖြစ်၏။ ဤသည်ကို 'ကွရ်ဗေမိုဟဗ္ဗသ်' **قرب محبت** ဟု ခေါ်ဆို၏။ အကြင်သူများသည် ဤနီးကပ်သော အရည်အချင်းအား ရရှိပါမူ ၎င်းတို့အား 'အောင်လိယာအွလ္လာဟ်'ဟု ခေါ်ဆို၏။ ဟဒီးစ်စေ့ကွဒူစီ၌ လာရှိထားသသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်မှာ ငါအသျှင်မြတ်၏ ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်သည် 'နဖိလ်အေဗာဒသ်'များ၏ အကြောင်းခံဖြင့် ငါအသျှင်မြတ်နှင် နီးကပ်မှုအား ရယူနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါအသျှင်မြတ်သည်လည်း ၎င်းအား ချစ်ခင်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအား ချစ်ခင်မှုထားရှိသော် တစ်ဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ၎င်း၏ နားဖြစ်ရှိသွားမည်။ ထိုသူ နားထောင်သမျှ အရာဟူသရွေ့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သဟဲဖြင့် နားထောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် မျက်စိဖြစ်ရှိသွားမည်။ ထိုသူ ကြည့်ရှုသမျှ အရာဟူသရွေ့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သဟဲဖြင့် ကြည့်ရှုနေခြင်းဖြစ်၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ၎င်း၏ ခြေလက်ဖြစ်ရှိသွားမည်။ ထိုသူ၏ ပြုလုပ်သမျှသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သဟဲဖြင့် ပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အလိုသဘောမှာ ၎င်း၏ လှုပ်ရှားမှုဟူသမျှနှင့် ကိစ္စအဝဝသည် ငါအသျှင်မြက်၏ နှစ်မြို့မှုဟူသမျှနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ မရှိချေ။ ထို့အပြင် ဝလီသူတော်စင်ဖြစ်ခြင်း၏ အဆင့်အတန်းများသည် အရေအတွက် မြောက်မြားစွာ ရှိ၏။ ၎င်းတို့အနက် အမြင့်ဆုံးအဆင့်အတန်းမှာ နဗီတမန်တော်များ၏ အဆင့်အတန်းပင်ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ နဗီတိုင်းနဗီတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော် (ဝလီယွလ္လာဟ်) ဖြစ်ရန် အရေးကြီး၏။ ၎င်းတို့အနက် အားလုံးထက်အမြင့်ဆုံးနေရာတွင် နဗီများ၏ ခေါင်းဆောင်တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အဆင့်အတန်းဖြစ်၏။

ထို့အပြင် ဝလီသူတော်စင်ဖြစ်ခြင်း၏ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်အတန်းမှာ စူဖီသူတော်စင်များ၏ ဝေါဟာရ၌ **درجه فنا** ဟု ခေါ်ဆို၏။ ၎င်းအဆင့်အတန်းအား ရရှိသည့် နည်းစနစ်မှာ လူသား၏ နှလုံးသားသည် လောကီ၏ အချစ်လွှမ်းမိုးခြင်းမရှိဘဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သတိရတသမှု၌ နစ်မွန်းနေရမည်။ ထိုသူသည်

အရာတစ်ခုခုအား ချစ်ခင်မည်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာလျှင် ဖြစ်ရမည်။ ၎င်း၏ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ရန်လိုခြင်းများသည် မိမိ၏ ပင်ကိုယ်ဗီဇ၌ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းတွင်ပင် မရှိရချေ။ ၎င်း၏ အတွင်းအပြင် လုပ်ဆောင်ချက်ဟူသရွေ့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှု၌ နစ်မွန်းနေသည်။ အကြင်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မနှစ်မြို့သော အရာဟူသရွေ့မှလည်း ရှောင်ကြဉ်၏။ ၎င်း၏ လက္ခဏာမှာ မြောက်မြားစွာ 'ဇိကိရ်'ပြုခြင်းနှင့် ထာဝရ အမိန့်နာခံခြင်းဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မြောက်မြားစွာ သတိရတသခြင်းနှင့် အခြေအနေအရပ်ရပ်၌ အစဉ်အမြဲ အမိန့်နာခံသောသူအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်ဟု ခေါ်ဆို၏။ အကြင်သူအတွင်း၌ ၎င်းအချက်နှစ်ချက်အနက် တစ်ခုခု မရှိသော် ၎င်း၏ စာရင်းတွင် ပါဝင်မည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် အကြင်အချက်နှစ်ချက်ရှိသောသူအား အဆင့်အတန်းနိမ့်သည်၊ မြင့်သည်ဟူ၍ အတိုင်းအတာမရှိချေ။ ၎င်းတို့၏ အဆင့်အတန်းအရ မွန်မြတ်မှု၏ အဆင့်အတန်းသည် အနည်းအများဟူသည် ရှိ၏။

ဟဒီးစ်တော်တစ်ပုဒ်၌ ဟဇရသ်အဗူဟုရိုင်ရာဟ် رضي الله عنه သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် တင်ပြထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား 'ဤအာယသ်တော်၌ ပါရှိသည့် 'အောင်လီယာအွလ္လာဟ်'ဆိုသည်မှာ မည်သူနည်း'ဟု လျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ 'အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာလျှင် အချင်းချင်း ချစ်ခင်မှုထားရှိကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် လောကီရည်ရွယ်ချက်များ တစ်စုံတစ်ရာ မပါဝင်ချေ'ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထို့အပြင် ထိုဟဒီးစ်တော်မှ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်မှာ ဤသို့သော အခြေအနေသည် ၎င်းသူတို့၌သာလျှင် ရှိနိုင်၏။ ၎င်းတို့၏ အကြောင်းအား အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။

ဤနေရာတွင် ဝလီသူတော်စင်၏ အဆင့်အတန်းရရှိရန် မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ရယူနိုင်သနည်း ဆိုသော မေးခွန်းတစ်ခုလည်း ပေါ်ပေါက်လာ၏။

ဟဇရသ်ကာဇီစနာအွလ္လာ ပါနီပသ်သီ (ရဟ) သခင်သည် သဖ်စီးရ်မဇ္ဖ်ဟရီးကျမ်းတွင် အမိန့်ရှိသည်မှာ အွမ္မသ်သူ၊ အွမ္မသ်သားတိုင်အဖို့ ဤဝလီသူတော်စင်၏ အဆင့်အတန်းရရှိရန် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ထိုင်ဝိုင်း၏ ထွတ်မြတ်မှုဖြင့်သာ ရရှိနိုင်၏။ (အကျိုးကြီးမားသော ထိုင်ဝိုင်း) ထိုထိုင်ဝိုင်းမှ အလ္လာဟ်နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရရှိနိုင်၏။ ထိုအရည်အသွေးသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ရရှိထားခဲ့၏။ မိမိအရည်အသွေးနှင့် လျော်ကန်စွာ ထိုထိုင်ဝိုင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုလည်း ဝလီသူတော်စင်များ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် ဤထိုင်ဝိုင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် ဆွဟာဗာသာဝကများအဖို့ အကြောင်းခံ မရှိဘဲ ရရှိခဲ့ကြလေသည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့၏ ဝလီဖြစ်ခြင်း၏ အဆင့်အတန်းသည် ရှိရှိသမျှ ဝလီသူတော်စင်များ 'ကုသုဗ်' များထက် သာပိုလေသည်။ နောက်ပိုင်း ထိုသူတို့အဖို့ကား ဤအကျိုးသက်ရောက်မှုသည် အကြောင်းခံတစ်ဆင့် (သို့) အချို့အဆင့်များဖြင့် ရရှိနိုင်၏။ အကြောင်းခံအဆင့်များ တိုးပွားလျှင် တိုးပွားသမျှ ၎င်းတို့၏ အဆင့်အတန်းတွင်လည်း ခြားနားနေမည်ဖြစ်၏။ အကြင်သူသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဆွန္နသ်တော်များအား တသွေမတိမ်း လိုက်နာသောသူများ၏ အသိုင်းအဝိုင်း ထိုင်ဝိုင်း၌ များစွာ ရှိနေမည်။ ၎င်းတို့၏ မိန့်မြွက်ချက်များအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးမည်။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မြောက်မြားစွာ သတိရ တသခြင်းများနှင့် အစဉ်အမြဲ အမိန့်နာခံသော သူသည်သာလျှင် ဤအဆင့်ကို ရရှိနိုင်မည်

ဖြစ်သည်။ ဤညွှန်းချက်ဖြင့်သာလျှင် ဝလီ၏ အဆင့်အတန်း ရရှိနိုင်၏။ ၄င်းသည် အစိတ်အပိုင်းသုံးခုဖြင့် ဆက်သွယ်ထား၏။ ၄င်းတို့မှာ-

(၁) ဝလီသူတော်စင်များ၏ ထိုင်ဝိုင်း၊

(၂) ၄င်းတို့၏ အမိန့်အား နာခံခြင်း၊

(၃) များမြောင်စွာ 'ဇိကိရ်' ပြုခြင်း။ (ဇိကိရ်ပြုခြင်းသည်လည်း စွန္နသ်နည်းလမ်းအရ ဖြစ်ရမည်) အကြောင်းမှာ မြောက်မြားစွာ 'ဇိကိရ်' ပြုခြင်းအားဖြင့် 'မှန်သားသဖွယ် နှလုံးသားအား' ရှင်သန်စေ၍ ဝလီဖြစ်ခြင်း၏ 'နူရ်' လင်းရောင်ခြည်အား ထင်ဟပ်စေ၏။ ဟဒီးစ်တော်၌ လာရှိသည်မှာ အရာရာတိုင်းအား တောက်ပြောင်ရန်အတွက် နည်းစနစ်တစ်ခုခု ရှိ၏။ နှလုံးသားအား တောက်ပြောင်စေခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား 'ဇိကိရ်' ပြုခြင်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင်၏။ *[မဇ္ဇဟရီး]*

ထို့အပြင် ဟဇရသ်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် မတ်စ်အူးဒ် ؓ သခင်မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား လျှောက်ထားသည်မှာ အို့, အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ အကြင်သူသည် သူတော်စင်တစ်ဦးအား ချစ်ခင်မှုထား၍ ၄င်း၏ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုသည် ထိုသူတော်စင်၏ အဆင့်အတန်း မဆိုက်ရောက်နိုင်သော ၄င်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ အမိန့်ရှိမည်နည်း။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ

اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ

ဆိုလိုသည်မှာ မိမိချစ်ခင်သောသူနှင့်သာလျှင် အတူတကွ ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူ၏။ ထိုအချက်မှာ ဝလီသူတော်စင်များအား ချစ်ခင်မှုထားရှိခြင်း၊ ၄င်းတို့၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ ရှိခြင်းသည် လူသားများအဖို့ ဝလီသူတော်စင်၏ အဆင့်အတန်းရရှိရန် အကြောင်းခံတစ်ခုဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ဗိုင်ဟကီကျမ်းရှင်မှ 'ရှုအာဗေအီမာန်' တွင် ဟဇရသ်ရဇီးန် ؓ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ဟဇရသ်ရဇီးန် ؓ သခင်အား ငါကိုယ်တော်သည် အသင့်အား လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးတွင် အောင်မြင်မှု ရရှိနိုင်မည့် သာသနာ၏ ဥပဒေသများအား ပြသတော်မူမည်။ ၄င်းမှာ 'ဇိကိရ်' ပြုသောသူများ၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ ထိုင်ပါ။ ထို့အပြင် တစ်ကိုယ်ရေတကာရ ရှိသောအချိန်များ၌လည်း စွမ်းနိုင်သမျှ မိမိ၏ နှုတ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'ဇိကိရ်' များအား ပြုနေတော်မူပါ။ တစ်ဦးဦးအား ချစ်ခင်မည်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် ချစ်ခင်၍ မုန်းတီးမည်ဆိုလျှင်လည်း အလ္လာဟ့်အတွက် မုန်းတီးပါ။

သို့သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များသည် ကိုယ်တိုင် 'စွန္နသ်' နောက်လိုက်မြဲမှသာလျှင် ဤထိုင်ဝိုင်းဖြင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ 'စွန္နသ်' တော်များအား နောက်လိုက်မပြုပါမူ 'ကရာမသ်' အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းများ မည်မျှပင် ရှိလင့်ကစား ထိုသူကိုယ်တိုင် သူတော်စင်၏ အဆင့်အတန်းမှ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ၄င်းပြင် အကြင်သူသည် အထက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများရှိပြီး ၄င်း၏ထံမှာ အံ့ဖွယ်အဖြစ်အပျက်များ ပြောဆိုပြသခြင်းမရှိလျှင်လည်း ထိုသူသည် ဝလီသူတော်စင်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်၏ နိမိတ်လက္ခဏာအား သိရှိရန်အလို့ငှာ သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ ဟဒီးစ်ကုဒ္ဒုစီတစ်ခုဖြင့် အထောက်အထားအဖြစ် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ ငါအသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်များအနက် ထိုသူတို့သာလျှင် ဖြစ်၏။ အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်အား သတိရခြင်းနှင့်တကွ တသကြကုန်၏။ ထို့အပြင် ၄င်းတို့၏ တသမှုနှင့် ငါအသျှင်မြတ်သည်လည်း သတိရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အိဗ်နေမာဂျာဟ်ကျမ်း၌ ဟဇရတ်အက်စ်မားအ်ဗင်န်သေသဇီးဒ် رضي الله عنها သခင်မ၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် တင်ပြထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အလ္လာဟ့်အချစ်တော်၏ လက္ခဏာများအား اَلَّذِيْنَ اِذَا رُئُوْا ذُكِرَ اللّٰهُ ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်သူအား တွေ့မြင်သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သတိရလာမည်ဟု ဖော်ပြထား၏။

အနှစ်ချုပ်တင်ပြရသော် အကြင်သူများ၏ ထိုင်ဝိုင်း၌ ထိုင်ခြင်းအားဖြင့် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ‘ဇိကိရ်ပြုနိုင်သော အရည်အချင်းရရှိခြင်း၊ ထို့အပြင် လောကီသောကများ လျော့နည်းခြင်းအား ခံစားရပါမူ ဤလက္ခဏာသည် သူတော်စင်ဖြစ်ခြင်း၏ လက္ခဏာဖြစ်၏။

သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီကျမ်း၌ အမိန့်ရှိသည်မှာ (အဝါမ်) သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလ္လာဟ့်အချစ်တော်၏ လက္ခဏာများအား ‘ကပ်ရှ်’ ပွင့်ခြင်း၊ ‘ကရာမသ်’ များပြသခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အကွယ်မှရှိသော အရာများအား ပြသခြင်းဟု မှတ်ယူကြ၏။ ဤသည် လုံးဝ မှားယွင်း၍ လှည့်စားမှုပင် ဖြစ်သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များထံမှ ဤသို့သော အရာများ အတည်ပြုခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ ထိုအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ဤသို့သောသူများထံမှ အကွယ်ရှိ သတင်းများအား ဆင့်ပြန်ကြ၏။ ၄င်းသူတို့၏ အီမာန်သည်လည်း မှန်ကန်မှု မရှိချေ။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ဝလီသူတော်စင်များအဖို့ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၌လည်း သတင်းကောင်းပင် ဖြစ်၏။ လောကုတ္တရာ၏ သတင်းကောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ခံယူသည့် အချိန်တွင် ၄င်း၏ ဝိညာဉ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ ယူဆောင်သွားလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် ၄င်းအဖို့ ‘ဂျန္နသ်’ ရရှိမည့် သတင်းကောင်းပေးမည် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ‘ကေယာမသ်’ နေ့၌ ‘ကဗရ်’ မှ ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထသောအခါဝယ် ‘ဂျန္နသ်’ ၏ သတင်းကောင်းပေးမည်ဖြစ်၏။ ပမာဆိုရသော် သွဗ်ရာနီကျမ်း ရှင်မှ ဟဇရတ်အုမရ် رضي الله عنه သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်ဖြင့် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ ‘ကလေမာဟ်’ ဖတ်ရွတ်ထားသောသူများအဖို့ သေဆုံးသည့် အချိန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ‘ကဗရ်’ အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ထို့အပြင် ၄င်းမှ ရှင်ပြန်ထရမည့် အချိန်၌သော်လည်းကောင်း ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ တစ်စုံတစ်ခုမျှ ရှိမည်မဟုတ်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ ပမာဆိုရသော် ငါကိုယ်တော် မြင်ယောင်မိသည်မှာ အကြင်သူတို့သည် မိမိတို့၏ ‘ကဗရ်’ အတွင်းမှ မြေကြီးများ၊ ဖုန်များခါလျက်

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ

ဆိုလိုသည်မှာ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်တို့၏ သောကများအား ဖယ်ရှားပေးထားခြင်းအပေါ် ကျေးဇူးတင်ပါ၏’ ဟု ပြောဆိုလျက် ထကြမည်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် လောကီသတင်းကောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ ထိုမှန်ကန်သော အိပ်မက်များ ၎င်းအား ကိုယ်တိုင် မက်သည်ဖြစ်စေ၊ (သို့) ၎င်းအတွက် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မြင်မက်သည်ဖြစ်စေ အကြင်အိပ်မက်အတွင်း ၎င်းအဖို့ သတင်းကောင်းဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် လောကီ၏ အခြားသတင်းကောင်းတစ်ခုမှာ အများမွတ်စ္စလင်မ်များသည် အခြားရည်ရွယ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာမပါဘဲ ၎င်းအား ချစ်ခင်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်သောသူဟု မှတ်ယူခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ

تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ

ဟု အမိန့်ရှိထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အများမွတ်စ္စလင်မ်တို့မှ သူမွန်သူမြတ်ဟု မှတ်ယူ၍ ချီးမွမ်းခြင်းသည် မုအ်မင်န်တို့အဖို့ သတင်းကောင်းပင်ဖြစ်သည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ
جَمِيْعًا ؕ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٦٥﴾

၁၀ : ၆၅ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင့်အား ၎င်း (ကာဖိရ်) တို့၏ ပြောဆိုမှုသည် ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်းကို မဖြစ်စေရ။ ဧကန်စင်စစ် တန်ခိုးသတ္တိ (ဩဇာအာဏာ) အလုံးစုံတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌သာ ရှိကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် (ပြောဆိုမှု အလုံးစုံတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ
وَمَنْ فِي الْاَرْضِ ؕ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ
دُوْنِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا
يَخْرُصُوْنَ ﴿٦٦﴾

၁၀ : ၆၆ ။ ။ (အို၊ ကြားနာသူအပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် (ကောင်းစွာ) သတိမူကြလေကုန်။ ဧကန်အမှန် မိုးကောင်းကင်များ၌ ရှိ (သမျှ) သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌ ရှိ (သမျှ) သူတို့သည်လည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အခြားအရာများကို နှိုင်းယှဉ်ဖက်များအဖြစ် ကိုးကွယ်ကြသော သူတို့သည် (မိမိတို့၏) ထင်မြင်ယူဆချက်မှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာကို လိုက်နာကြသည်မဟုတ်ပေ။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် **ရမ်းဆ** (ကျင့်ကြံ) နေလျက် ရှိနေကြသည်သာ ဖြစ်၏။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင့်အား ၄င်းတို့၏ ပြောဆိုမှုသည် ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်း မဖြစ်စေရ။ (ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းတို့ ကုဖွ်ရ်ငြင်းဆန်ခြင်းအပေါ် ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်း မဖြစ်လေနှင့်။ အကြောင်းမှာ အထက်ဖော်ပြပါ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အသိတော်များမှအပ) ဧကန်စင်စစ် တန်ခိုးသတ္တိ ဩဇာ အာဏာအလုံးစုံတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌သာ ရှိကုန်၏။ (ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ တန်ခိုးတော်ဖြင့် ကတိတော်အတိုင်း အသင်တမန်တော်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားမည် ဖြစ်၏။) ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပြောဆိုမှုအလုံးစုံတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ကြားသိတော်မူသော အသျှင်၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ (ထိုအသျှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် အသင်တမန်တော်၏ အစားအား ၄င်းတို့ထံမှ ရယူလိမ့်မည်ဖြစ်၏။) အို, ကြားနာသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ကောင်းစွာ သတိမူကြလေကုန်။ ဧကန်စင်စစ် မိုးကောင်းကင်၌ ရှိသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် ရှိသူတို့ ကိုလည်းကောင်း (ဖရစ်ရှ်သာဟ်ကောင်းကင်တမန်နှင့် ထို့အပြင် 'ဂျင်န်'နှင့် လူသားများကို ဆိုလို၏။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။ (ထိုအသျှင်မြတ် စောင့်ရှောက်မှု၊ သို့မဟုတ် အစားယူမှုအား မည်သူမျှ တားဆီးနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ပါ၍ အချင်းချင်း နှစ်သိမ့်မှုတရားထားရန် လိုအပ်ပေသည်။) စင်စစ်သော်ကား (အကယ်၍ တုပနှိုင်းယှဉ်သောသူတို့အား တားဆီးရန် တစ်ဦးတစ်ယောက်အား သံသယဖြစ်စေသော် ၄င်း၏ အစစ်အမှန်အား နားဆင်လော့။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အခြားသော အရာများကို နှိုင်းယှဉ်ဘက်များအဖြစ် ဟစ်ခေါ်ကိုးကွယ်ကြကုန်သော သူတို့သည် (ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းတို့၏ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာ အထောက်အထား မရှိချေ။) မိမိတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်မှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာကို လိုက်နာကြသည်မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်မူကား ၄င်းတို့သည် ရမ်းဆကျင့်ကြံနေကြသောသူများသာ ဖြစ်ချေ၏။ (သို့ပါ၍ စင်စစ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကဲ့သို့ အရာရာကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူခြင်း၊ စွမ်းနိုင်တော်မူခြင်း စသည့် ဂုဏ်ဒြပ်မရှိသော အရာများ၌ တစ်ဖန် တားမြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

هُوَ الَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوْا
فِيْهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ
يَّسْمَعُوْنَ ﴿٦٧﴾

၁၀ ; ၆၇ ။ ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကြင်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ ညဉ့်ကို အသင်တို့ (အပန်းဖြေ) အိပ်စက်နားနေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ နေ့ကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိစေသော အရာအဖြစ်လည်း

ကောင်း ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့ပေသည်။ ဤသည်တို့၌ (အာရုံစိုက်၍) ကြားနာ (ဆင်ခြင်သုံးသပ်) သူတို့အဖို့ သက်သေသာဓက များသည် ဧကန်အမှန် ရှိပေသည်။

قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ ۖ هُوَ الْغَنِيُّ ۖ
لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ اِنْ عِنْدَكُمْ مِّنْ
سُلْطٰنٍ بِهٰذَا ۚ اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾

၁၀ : ၆၈ ။ ။ ထိုသူတို့က 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သားတော်တစ်ပါး ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်' ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် (ဖန်ဆင်းထားခြင်း ခံရသူတို့နှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း၊ အမျိုးတော်စပ်ခြင်းတို့မှ လုံး၀) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လိုလားတောင့်တခြင်း ကင်းမဲ့တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ ရှိသမျှတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများသာ ဖြစ်ပေသည်။ အသင်တို့၌ ဤ (မဟုတ်မမှန်သော ပြောဆိုစွပ်စွဲမှု) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်သက်သေသာဓကမျှပင် မရှိချေ။ အသင်တို့သည် မိမိတို့ မသိနားမလည်သော စကားကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်၍ ပြောဆိုကြလေသလော။

قُلْ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُوْنَ ﴿٦٩﴾

၁၀ : ၆၉ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်၍ မုသားပြောဆို စွပ်စွဲကြကုန်သော သူတို့သည် အလျှင်းအောင်မြင်ကြမည် မဟုတ်ပေ'

مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيْقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيْدَ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٠﴾

၁၀ : ၇၀ ။ ။ (၎င်းတို့အဖို့) လောကီဘ၀တွင် အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးခံစားခြင်းသာ ရှိသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိရပေမည်။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကြောင့် ၎င်းတို့အား ပြင်းထန်လှစွာသော ပြစ်ဒဏ် (၏ အရသာ) ကို မြည်းစမ်းစေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကြင်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ အကြင်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ ညဉ့်ကို အိပ်စက်အနားယူကြရန်လည်းကောင်း၊ နေ့ကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိသော အရာအဖြစ်လည်းကောင်း (အလင်းရောင်၏ သဟဲဖြင့်) ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤအချက်တို့တွင် အာရုံစိုက် ကြားနာသူ

ဘို့အဖို့ သက်သေသာဓကများသည် ရှိချေသတည်း။ (မုရှ်ရစ်က် တုပနှိုင်းယှဉ်သောသူတို့သည် ၎င်းအထောက်အထားများ၌ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်း မရှိကြချေ။ ထို့အပြင် တုပနှိုင်းယှဉ်သော စကားများ ပြောဆိုကြ၏) ထိုသူတို့ကား (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌ သားတော်ရှိသည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အမျိုးတော်စပ်ခြင်းမှ လုံး၀ ကင်းရှင်းတော်မူ၏။ (၎င်းတို့သည် အလွန်ပြင်းထန်သော စကားအား ပြောဆိုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။) ထိုအသျှင်မြတ်သည် လိုလားတောင့်တခြင်း ကင်းမဲ့တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ (ထို့အပြင် ဖန်ဆင်းခံဟူသရွေ့သည် ထိုအသျှင်မြတ်ထံ လိုလားတောင့်တကြ၏။) မိုးကောင်းကင်များ၌ ရှိသမျှသည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌ ရှိသမျှသည်လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများပင် ဖြစ်ချေတော်မူ၏။ (သို့ပါ၍ အားလုံးသည် ပိုင်စိုးခြင်းခံရသော အရာများပင် ဖြစ်သည်။)

၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပိုင်စိုးတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ သို့ပါ၍ ပြည့်၀သော ဂုဏ်ဒြပ်များ၌ မည်သူမျှ ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် တုပနှိုင်းယှဉ်ခြင်း အမျိုးအစားတူသည်ဟူ၍ မရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ သားရှိသည်ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် အမျိုးအစားမတူညီသည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းပြောဆိုခြင်းသည်လည်း ပျက်ပြယ်သွား၏။ အကယ်၍ အမျိုးအစားမတူညီကြောင်း ပြောဆိုမည်ဆိုသော် အမျိုးအစားမတူညီသော သားရှိခြင်းသည် အပြစ်တစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့ပါ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အပြစ်အနာအဆာမှ ကင်းရှင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (စွဗ်ဟာနဟူ) ၌ တင်ပြထားသကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်တွင် သားရှိသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းသည်လည်း ပျက်ပြယ်စေကြောင်း ထိုအာယသ်တော်၌ ရည်ညွှန်းထား၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် သားမရှိကြောင်း ကြွေးကြော်ခဲ့၍ ထိုအပေါ် အထောက်အထား သာဓကများကိုလည်း ပေးထားခဲ့၏။ ယခု အသင်တို့၏ ကြွေးကြော်မှု ကျန်ရှိနေ၏။ သို့ပါ၍) အသင်တို့၌ ဤမဟုတ်မမှန်သော ပြောဆိုစွပ်စွဲမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့် သက်သေသာဓကမျှပင် မရှိချေ။ အသင်တို့သည် မိမိတို့ နားမလည်သော စကားများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လီဆယ်၍ ပြောဆိုကြလေသလော။ အို, နဗီတမန်တော် (၎င်တို့းသည် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲပြောဆိုသော သူများဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြု၍ ထိုသို့ စွပ်စွဲခြင်းအပေါ် အပြစ်ဒဏ် သက်ရောက်မည်ကို ပြောဆိုရန်အလို့ငှာ) အသင်သည် ၎င်းတို့အား ပြောကြားပါလေ။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အပေါ်၌ မုသားဖြင့် လီဆယ်စွပ်စွဲကြကုန်သော သူတို့သည် (ဥပမာ- မုရှ်ရစ်က်များ) အလျှဉ်းအောင်မြင်ကြမည်မဟုတ်ချေ။ (အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့သောသူများအား လောကီတွင် အောင်မြင်၍ အေးချမ်းသာယာစွာ ရှိနေကြသည်ဟု တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ဒွိဟသံသယဖြစ်စေသော် ၎င်း၏ အဖြေမှာ) လောကီဘ၀တွင် အကျိုးခံစားခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပေ၏။ (၎င်းသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ကုန်ဆုံးသွားမည်သာ ဖြစ်၏။) တစ်ဖန် ၎င်းတို့သည် (သေပြီးနောက်) ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်သို့သာလျှင် ပြန်လည်ရောက်ရှိရပေမည်။ တစ်ဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့ သွေဖည်ငြင်းပယ်လျက် ရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ပြင်းထန်စွာသော အပြစ်ဒဏ်၏ အရသာကို မြည်းစမ်းစေတော်မူမည် ဖြစ်ပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يٰقَوْمِ إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ
مَّقَامِي وَتَذْكِيرِي بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوٓا
أَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوٓا إِلَيَّ وَ
لَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾

၁၀ : ၇၁ ။ ။ ထို့ပြင် (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ၎င်းတို့၏ ရှေ့ဝယ် (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းကို ဖတ်ကြားပါလေ။ တစ်ရံရောအခါ (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်သည် မိမိ၏ အမျိုးသားတို့အား (ဤသို့) ပြောကြား ခဲ့လေသည်။ 'အို၊ ငါ၏ အမျိုးသားတို့၊ အကယ်၍ (အသင်တို့နှင့်အတူ) ငါ၏ နေထိုင် (ရပ်တည်) မှုသည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များဖြင့် ငါ၏ ဆုံးမဩဝါဒ ပေးခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း အသင်တို့အပေါ်၌ ဝန်လေး နေပါလျှင် ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာ ယုံပုံလွှဲအပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (ငါ့အား ချေမှုန်းရန်) မိမိတို့၏ အကြံအစည်များကို မိမိတို့၏ တွဲဖက်နိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ရာများနှင့်အတူ ပူးပေါင်း၍ ပြဋ္ဌာန်းကြလေ ကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့၏ (ယင်း) အကြံအစည်များသည်လည်း အသင်တို့အဖို့ ဖုံးအုပ်လျက် (မထင်မရှား) မရှိပါစေနှင့်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ငါနှင့် ပတ်သက်၍ (မိမိတို့၏ အကြံအစည်အတိုင်း) စီမံဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင် တို့သည် ငါ့အား ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်ပင် မပေးကြကုန်နှင့်။'

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِّنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

၁၀ : ၇၂ ။ ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် (ငါ၏ ဆုံးမချက်များမှ) မျက်နှာလွှဲ၍ သွားခဲ့ပါမူ (ငါ့အား ဆုံးရှုံးစေမည်မဟုတ်။) ငါသည် အသင်တို့ထံ (မိမိ၏ ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍) တစ်စုံတစ်ရာ (မည်သည့်) အဖိုး အခများပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ဘူးသည်မဟုတ်ပေ။ ငါ့အား အစားပေးရန် တာဝန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာ ရှိပေသည်။ အမှန်စင်စစ် (မည်သူပင် လိုက်နာသည်ဖြစ်စေ၊ မလိုက်နာသည်ဖြစ်စေ) ငါသည် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသူ) တို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنٰهُ وَمَنْ مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنٰهُمْ خَلٰٓئِفَ وَأَغْرَقْنَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾

၁၀ : ၇၃ ။ ။ သို့ပါလျက် ယင်း (နဗီတမန်တော်နူးဟ်၏) အမျိုးသားတို့သည် ထို (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်အား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်နှင့်အတူ သင်္ဘောပေါ်

တွင် (စီးနင်း) လိုက်ပါခဲ့ကြကုန်သော သူတို့အား (ရေဘေးမှ) ကယ်တင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (နဗီတမန်တော်နူးဟ်နှင့်အတူ လိုက်ပါခဲ့သော) သူတို့အား (ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ်) အရိုက်အရာ ဆက်ခံသူများအဖြစ် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသော သူတို့အား ငါအသျှင်မြတ်သည် နစ်မြုပ်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ သတိပေးနှိုင်းဆော်ခြင်း ခံကြရသောသူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးသည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိခဲ့သည်ကို အသင်သည် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါလေ။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့အပြင် အို့, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့ရှေ့ဝယ် တမန်တော်နူးဟ် عليه السلام ၏ (ထိုခေတ် ထိုအချိန်ကာလ၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော) အတ္ထုပတ္တိအား ဖတ်ကြားပြသပါလေ။ တစ်ရံရောအခါဝယ် တမန်တော် နူးဟ် عليه السلام သည် မိမိအမျိုးသားတို့အား ဤသို့ ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အို့, ငါ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ ငါ၏ ရပ်တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ဆုံးမဩဝါဒ ပြုခြင်းကို ဆိုလို၏။) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များဖြင့် ငါ၏ ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့အပေါ်၌ ဝန်လေး နေပါလျှင် (မနှစ်မြို့ပါလျှင်) ငါတမန်တော်သည် (လုံးဝ ဂရုမူလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှာ) ငါတမန်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာ ယုံပုံလွှဲအပ်ပြီးဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (ငါတမန် တော်အား ချေမှုန်းရန်အလို့ငှာ) မိမိတို့၏ အကြံအစည်များကို မိမိတို့၏ တွဲဖက်နိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ရာများ နှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြဋ္ဌာန်းကြလေကုန်။ (ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့နှင့် အသင်တို့၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်ရှင်များ ကို ပူးပေါင်း၍ ငါတမန်တော်အား ချေမှုန်းပြစ်ရန် မိမိတို့၏ အကြံအစည်များကို ထုတ်ကြလော။)

ထို့နောက် အသင်တို့၏ ယင်းအကြံအစည်များသည်လည်း အသင်တို့အပေါ်ဝယ် ဖုံးအုပ်လျက် မရှိပါစေနှင့်။ (ဆိုလိုသည်မှာ များသောအားဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသော အကြံအစည်များကြောင့် စိတ်ဓါတ်ကျ ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိ၏။ သို့ပါ၍ အကြံအစည်အား ဖုံးအုပ်ထားရန် မလိုအပ်ပေ။ ပြုလုပ်သမျှသော အကြံအစည်များသည် စိတ်အတွင်းရှိသည့်အတိုင်း ထင်ထင်ရှားရှား ကြံစည်လော။ ငါတမန်တော်အား ထောက်ထားစရာ မလိုအပ်ပေ။ ထို့အပြင် ငါတမန်တော် ထွက်သွားရန်ကိုလည်း စိုးရိမ်မကင်း မဖြစ်လေနှင့်။ အကြောင်းမှာ ဤမျှခန့် လူတို့၏ရှေ့မှောက်မှ လူတစ်ဦး ထွက်သွားခြင်းသည်လည်း မဖြစ်နိုင်သော လုပ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် အကြံအစည်များအား ဖုံးကွယ်ထားရန် အဘယ်မှာ လိုအပ်မည်နည်း။) တစ်ဖန် အသင်တို့သည် ငါနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံဆောင်ရွက်စရာများအား ဆောင်ရွက်ကြလေကုန်။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့သည် ငါတမန်တော်အား ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်ပင် မပေးကြကုန်လင့်။ (ထိုအချက်၏ ရလဒ်မှာ ဤသို့ ဖြစ်၏။ ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့၏ ထိုအချက်များအပေါ် မကြောက်ရွံ့သည့်အပြင် ဖိတ်ခေါ်ခြင်း မှလည်း ရပ်တန့်သွားလိမ့်မည်မဟုတ်။) သို့သော်လည်း အကယ်၍ အသင်တို့သည် မျက်နှာလွှဲသွားခဲ့ကြပါမူ ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့ထံ (မိမိ၏ ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍) တစ်စုံတစ်ရာ အခပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ဘူးသည် မဟုတ်ပေ။ (ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့ထံ အဘယ်ကြောင့် တောင်းခံရမည်နည်း။

အကြောင်းမှာ) ငါတမန်တော်အား အစားပေးရန် တာဝန်ကား (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်အတိုင်း) အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အပေါ်၌သာ ရှိပေသည်။ (အချုပ်ဆိုရသော် အသင်တို့အား မကြောက်ရွံ့သကဲ့သို့ အသင်တို့ထံမှလည်း လိုလားတောင်းခံမှု မထားရှိပေ။)

၎င်းပြင် ငါတမန်တော်သည် မွတ်စ္စလင်မ် (အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသူ) တို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။ (သို့ပါ၍ ပို့ချမှု၌ အမိန့်တော်အား လိုက်နာကျင့်သုံးမှု ထားရှိပါ၏။ အကယ်၍ အသင်တို့ လက်မခံသော ကျွန်ုပ်အတွက် ဆုံးရှုံးမှုမရှိချေ။) သို့ပါလျက် (ထိုဆုံးမ ဩဝါဒတော်ဖြင့် ပို့ချသော်ငြားလည်း) ယင်း၏ အမျိုးသားတို့သည် တမန်တော်နူးဟ် عليه السلام အား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (သို့ပါ၍ ထိုအမျိုးအစားအပေါ် လေပြင်းမုန်တိုင်း၏ အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။) ထို့နောက် ငါအရှင်မြတ်သည် (၎င်းအပြစ်ဒဏ်မှ) ဟဇရတ်နူးဟ် عليه السلام ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းနှင့်အတူ သင်္ဘောပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့ကြသော သူတို့အားလည်းကောင်း ကယ်တင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းအပြင် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုနဗီတမန်တော်နူးဟ် عليه السلام နှင့်အတူ လိုက်ပါခဲ့သော သူတို့အား ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် ရေဘေးသင့်၍ သေကြေပျက်စီးသွားခဲ့ကြသူတို့၏ အရိုက်အရာ ဆက်ခံသူများ ပြုလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့အပြင် ငါအရှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသောသူတို့အား (၎င်းလေပြင်းမုန်တိုင်း၌) ငါအရှင်မြတ်သည် နစ်မြုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းခံကြရသော သူတို့၏ နောက်ဆုံးအကျိုးဆက်သည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိခဲ့သည်ကို အသင်သည် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါလေ။ (ဆိုလိုသည်မှာ အသိမပေးဘဲ ပျက်စီးခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ ကနဦးကတည်းက နားလည်သဘောပေါက်ရန်အလို့ငှာ ပြောဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ လက်မခံသည့်အတွက် အပြစ်ဒဏ် ကျရောက်ခြင်းဖြစ်၏။)

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَآءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ؕ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى
قُلُوْبِ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿٧٤﴾

၁၀ : ၇၄ ။ ။ ထို့နောက် ငါအရှင်မြတ်သည် ထို (နဗီတမန်တော်) နူးဟ်မရှိသည့်နောက်တွင် (အခြားသော) ရစူလ် တမန်တော်များကို ထို (ရစူလ်တမန်တော်) ၏ အမျိုးသားများထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုရစူလ်တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့ထံ ထင်ရှားစွာသော သက်သေလက္ခဏာတော်များကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအမျိုးသားများသည် မိမိတို့ ရှေးဦးမဆွ (ယခင်မူလ) က မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ယုံကြည်ကြရန် (အသင့်) မဖြစ်တော့ချေ။ ငါအရှင်မြတ်သည် စည်းကမ်းကျူးလွန်သူတို့၏ စိတ်နှလုံးပေါ်တွင် ဤအတိုင်းပင် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူလေ့ရှိပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

တစ်ဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ဟဇရသ်နူးဟ် ﷺ ၏ နောက်တွင် အခြားသော ရဆူလ်တမန်တော်များကို ထိုရဆူလ်တမန်တော်၏ အမျိုးသားများထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုရဆူလ်တမန်တော်များသည် ၎င်းတို့ထံ ထင်ရှားစွာသော သက်သေသာဓကများကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြလေသည်။ သို့သော်လည်း (၎င်းတို့၏ ဖွတ်တရွတ်ပြုခြင်းသည် ဤအခြေအနေ၌ ရှိခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ ထိုအမျိုးသားများသည် မိမိတို့ ရှေဦးမစွက မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ယုံကြည်ကြရန် မဖြစ်တော့ပေ· (ထို့အပြင် ၎င်းသူတို့သည် စိတ်ဓါတ်မာကျောသော သူတို့ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။) ငါအသျှင်မြတ်သည် စည်းကမ်းကျူးလွန်သူ (ကာဖိရ်တို့၏ နှလုံးသားဝယ်) စိတ်နှလုံးအပေါ်တွင် ဤအတိုင်းပင် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူလေ့ ရှိပေသတည်း။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى وَهٰرُوْنَ اِلٰى
فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ بِاٰيٰتِنَا فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿٧٥﴾

၁၀ : ၇၅ ။ ။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုရဆူလ်တမန်တော်များ မရှိသည့်နောက်တွင် (နဗီတမန်တော်) မူစာနှင့် (နဗီတမန်တော်) ဟာရူးန်တို့အား ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့်တကွ ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ အကြီးအကဲများထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် မောက်မာပလွှားခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသော အမျိုးသားများပင် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်သည်။

فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْٓا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٧٦﴾

၁၀ : ၇၆ ။ ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့ထံ ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမှန်တရား (တန်ခိုးတော်) သည် ရောက်ရှိလာသောအခါ ၎င်းတို့က 'ဤသည် ဧကန်မလွဲ ထင်ရှားလှစွာသော စုန်းပယောဂအတတ်ပင် ဖြစ်သည်' ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။

قَالَ مُوْسٰٓى اَتَقُوْلُوْنَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ؕ اَسِحْرٌ هٰذَا ؕ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُوْنَ ﴿٧٧﴾

၁၀ : ၇၇ ။ ။ (ထိုအခါ နဗီတမန်တော်) မူစာက (ဤသို့) ပြောဆိုဖြေကြားခဲ့လေသည်။ (အချင်းတို့) 'အသင်တို့သည် အမှန်တရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုအမှန်တရားသည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီးမှ (ဤသည် စုန်းပယောဂအတတ်ဖြစ်သည်ဟု) ပြောဆိုကြလေသလော။ ဤသည် စုန်းပယောဂအတတ်ဖြစ်ပါသလော။ အမှန်စင်စစ် စုန်းပယောဂဆရာတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ) အောင်မြင်ကြသည် မရှိချေ။'

قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا
وَتَكُوْنَ لَكُمَا الْكِبْرِيَآءُ فِى الْاَرْضِ ؕ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِيْنَ (٧٨)

၁၀ : ၇၈ ။ ။ ၎င်းတို့က (နဗီတမန်တော်မူစာအား ဤသို့) ပြောဆိုကြပြန်လေသည်။ (အို, မူစာ) ‘အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဘ၊ ဘိုး၊ ဘေးများ၏ လမ်းစဉ်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား လွဲဖယ်စေရန်နှင့် တိုင်းပြည်တွင် ခေါင်းဆောင်မှုသည် အသင်တို့နှစ်ဦး၌သာ ရှိစေရန်အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသလော။ စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့နှစ်ဦးအား (မည်သည့်အခါ၌မျှ) ယုံကြည်လက်ခံ (ထောက်ခံ) ကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြချေ။’

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُوْنِىْ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ (٧٩)

၁၀ : ၇၉ ။ ။ ထို့နောက် ဖိရ်အောင်နက (မိမိ၏ မှူးကြီးမတ်ရာတို့အား) ‘အသင်တို့သည် ငါ့ထံသို့ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သော ပယောဂဆရာအားလုံးတို့ကို ခေါ်ယူခဲ့ကြလေကုန်’ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰٓى اَلْقُوْا مَآ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ (٨٠)

၁၀ : ၈၀ ။ ။ တစ်ဖန် ပယောဂဆရာတို့ ရောက်ရှိလာကြသောအခါ (နဗီတမန်တော်) မူစာက ၎င်းတို့အား ‘အသင်တို့သည် မိမိတို့ ပစ်ချကြမည့် အရာများကို ပစ်ချကြလေကုန်’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

فَلَمَّآ اَلْقَوْا قَالَ مُوْسٰى
مَا جِئْتُمْ بِهِ ۙ السِّحْرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ (٨١)

၁၀ : ၈၁ ။ ။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့၏ ကြိုးများကို မြေပေါ်ဝယ်) ပစ်ချခဲ့ကြသောအခါ (နဗီတမန်တော်) မူစာက (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ‘အသင်တို့ ယူဆောင်ခဲ့ကြသော အရာများသည် စုန်းပယောဂအတတ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယခု မကြာမီပင် ယင်းအတတ်ပညာ (စုန်းပယောဂ) များကို အချည်းအနှီး ဖြစ်စေတော်မူမည်။ ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (တန်ခိုးတော်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်၍) ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သောသူတို့၏ လုပ်ငန်းကို (အဆင်ပြေအောင်) ပြုလုပ်ပေးသနားတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။’

وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ (٨٢) ع

၁၀ : ၈၂ ။ ။ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ (မည်မျှပင်) မကျေနပ်၊ မနှစ်သက်ကြလင့်ကစား မိမိပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အမှန်ကို အမှန်ပင် ဖြစ်စေတော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖော်ပြပါရစူလ်တမန်တော်များ မရှိသည့်နောက်တွင် တမန်တော်မူစာ عليه السلام အားလည်းကောင်း၊ တမန်တော်ဟာရူန် عليه السلام အားလည်းကောင်း ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့်တကွ ('အစ္စာ'တောင်ဝှေးနှင့် လက်တော်၏ တောက်ပမှု) ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ ခေါင်းဆောင်များထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် (ကြွေးကြော်မှုနှင့်တကွ ၎င်းအား လက်ခံခြင်းမှ) မောက်မာပလွှားခဲ့ကြလေသည်။ (အမှန်တရားအတွက် စဉ်းစားမှုပင် မပြုကြချေ။) စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသော အမျိုးသားများပင် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (သို့ပါ၍ အမိန့်နာခံခြင်း မရှိကြချေ။) သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့အပေါ် ငါအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား 'နဗူဝသ်'ချီးမြှင့်၍) အမှန်တရား တန်ခိုးဗျာဒိတ်တော်သည် ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ (ထိုအာယသ်တော်မှ 'မုအ်ဂျဇာဟ်'အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းကို ဆိုလို၏။) ၎င်းတို့က ဤသည် ဧကန်မလွဲ စုန်းပယောဂအတတ်ပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေ၏။ ထိုအခါ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام မှ ဤသို့ ပြောဆိုဖြေကြားခဲ့လေသည်။ အသင်တို့သည် စစ်မှန်သော အထောက်အထားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းအမှန်တရားသည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီးမှ ဤသည် စုန်းပယောဂဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြလေသလော။ စင်စစ် စုန်းကဝေတို့သည် (မည်သည့်အခါမျှ အောင်မြင်ကြသည်မရှိချေ။ (နဗူဝသ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကြွေးကြော်မည်ဆိုသော် အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းများအား ထုတ်ဖော်ပြသရာ၌ ဦးစွာပထမ ကြွေးကြော်၍ တစ်ဖန် အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်းအား ထုတ်ဖော်ပြသခြင်းသည်သာလျှင် အောင်မြင်မှု ဖြစ်ချေ၏။) ထိုအခါ ၎င်းတို့က (ထိုပြောဆိုမှုအပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ အဖြေ မပေးနိုင်ဘဲ ထိုနည်းတူစွာ အသိဉာဏ်ဖျင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် တမန်တော်မူစာ عليه السلام အား ဤသို့) ပြောဆိုကြပြန်လေသည်။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုး၊ ဘွား၊ ဘီဘင်များ၏ လမ်းစဉ်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ဖယ်ရှားရန်လည်းကောင်း၊ မစ်စွရ်နိုင်ငံတွင် ခေါင်းဆောင်မှုသည် အသင်တို့နှစ်ဦး၌သာ ရှိအံ့သောငှာလည်းကောင်း၊ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်ရှိခဲ့လေသလော။ (စင်စစ်သော်ကား အသင်တို့ ကောင်းစွာ မှတ်ယူထားကြလေကုန်။) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့နှစ်ဦးအပေါ် မည်သည့်အခါမျှ လက်ခံယုံစားကြမည်မဟုတ်ချေ။ ထို့နောက် ဖိရ်အောင်န်မှ (မိမိမှူးကြီးမတ်ရာတို့အား) 'အသင်တို့သည် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သော စုန်းကဝေခပ်သိမ်းတို့ကို ငါတို့ထံသို့ ခေါ်သွင်းခဲ့ကြလေကုန်'ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။ (သို့ပါ၍ အားလုံး စုရုံးရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေသည်။)

တစ်ဖန် စုန်းကဝေတို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ တမန်တော်မူစာ ﷺ မှ ၎င်းတို့အား 'အသင်တို့သည် မိမိတို့ ပစ်ချကြမည့် အရာများအား (ကွင်းပြင်၌) ပစ်ချကြလေကုန်'ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ သည် (မိမိတို့၏ စုန်းပယောဂ ပစ္စည်းများဖြစ်သော ကြိုးများကို) ပစ်ချသောအခါ တမန်တော်မူစာ عليه السلام မှ ၎င်းတို့အား ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ အသင်တို့ ယူဆောင်လာကြသော အရာများသည်ကား စုန်းပယောဂအတတ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယခု မကြာမီပင်

ဤစုန်းပယောဂများကို ချက်ချင်းလက်ငင်း အချည်းနှီး ဖြစ်စေတော်မူမည်ဖြစ်၏။ (အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးတော်နှင့် ပြိုင်ဆိုင်၍) ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းကို ပြုလုပ်သူတို့၏ လုပ်ငန်းကို အဆင်ပြေအောင် ပြုပေးသနားတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အကြင်ကဲ့သို့ လမ်းမှားသောသူတို့၏ မှားယွင်းသော လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ စစ်မှန်သော အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်း များဖြင့် ၎င်းအား ပျက်စီးစေသကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ) စစ်မှန်သော အထောက်အထား သာဓကများသည် မိမိ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အမှန်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ သို့ပါ၍ အပြစ်ကျူးလွန်သူ ကာဖိရ်များသည် မည်မျှ မကျေနပ် မနှစ်သက်ကြလင့်ကစား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အမှန်ကို မိမိ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့်အညီ ဖြစ်တော်မူပေသည်။

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

فَمَآ اٰمَنَ لِمُوْسٰٓى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ عَلٰى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ
وَمَلَا۟ئِهِمْ اَنْ يَّفْتِنَهُمْ ؕ وَاِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى الْاَرْضِ ۚ وَاِنَّهٗ
لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٨٣﴾

၁၀ : ၈၃ ။ ။ ထို့နောက် (နဗီတမန်တော်) မူစာအား ၎င်း (နဗီတမန်တော်မူစာ) ၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ ဖိရ်အောင်န် နှင့် မိမိတို့၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ အကြီးအကဲတို့သည် မိမိတို့အား အန္တရာယ်ပြုကြမည်ဟု စိုးရိမ်ကြီးစွာ ရှိနေကြသဖြင့် လူတစ်စုသာလျှင် ယုံကြည် (ထောက်ခံ) ခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ် ဖိရ်အောင်န်သည် (ထိုအချိန်က) တိုင်းပြည်တွင် လွှမ်းမိုး ကြီးစိုးနေသူ ဖြစ်ခဲ့သည့်အပြင် (အတိုင်းထက်အလွန်) ကျူးကျော်လွန်ကဲသူတို့တွင်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင် မုချဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

وَقَالَ مُوْسٰى يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿٨٤﴾

၁၀ : ၈၄ ။ ။ ထို့ပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် (မိမိ၏ အမျိုးသားတို့အား ဤသို့) ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ 'အို၊ ငါ၏ အမျိုးသားတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး အမှန်ပင် မွတ်စ္စလင်မ်အမိန့်တော် ကို နာခံသူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် အသင်တို့သည် (မိမိတို့၏ အရေးကိစ္စအဝဝတွင်) ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည် အားထားကြလေကုန်။'

فَقَالُوْا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٥﴾

၁၀ : ၈၅ ။ ။ ထိုအခါ ၎င်း (နဗီတမန်တော်မူစာ၏ အမျိုးသား) တို့က '(အို၊ နဗီတမန်တော်မူစာ) 'ကျွန်တော်မျိုး တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်အားထားကြပါပြီ' ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြပြီး (အသျှင်မြတ်ထံတော်၌) 'အို၊

ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား နှိပ်စက်ကလူ ညှဉ်းပန်းကြသော သူတို့၏ အနှိပ်စက်ခံကြရသူများအဖြစ် ပြုလုပ်တော်မမူပါနှင့်' (ဟူ၍ ပန်ကြားခဲ့ကြလေသည်။)

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝٨٦

၁၀ : ၈၆ ။ ။ 'ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကရုဏာတော်နှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့ (၏ ဘေးအန္တရာယ်များ) မှ ကယ်တင်တော်မူပါ' (ဟူ၍လည်းကောင်း) ပန်ကြားခဲ့ကြလေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

ထို့နောက် (တောင်ဝှေး၏ အံ့ဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားသွားသော်) ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား ၎င်း၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ (အစကနဦးပိုင်းတွင်) ဖိရ်အောင်န်နှင့် မိမိတို့အနက်မှ အကြီးအကဲတို့သည် မိမိတို့အား အန္တရာယ်ပြုကြမည်ဟု စိုးရိမ်ကြီးစွာ ရှိနေကြသဖြင့် လူအနည်းစုသည်သာလျှင် အီမာန်ယုံကြည်လက်ခံခဲ့ကြ၏။ စင်စစ်မှာကား (၎င်းတို့၏ ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည် အခြေအမြစ်မရှိခြင်း မဟုတ်ခဲ့ချေ။ အကြောင်းမှာ) ဖိရ်အောင်န်သည် ထိုစဉ်အခါက တိုင်းပြည်တွင် လွှမ်းမိုးကြီးစိုးနေသူဖြစ်ခဲ့သည့်အပြင် (တရားမျှတမှုပိုင်းဆိုင်ရာ၌) ၎င်းသည် ကျူးကျော်လွန်ကဲသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့ချေသတည်း။ (ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ပြုလေသည်။ တစ်ဖန် အကြင်သူသည် အုပ်ချုပ်မှုအာဏာနှင့်တကွ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သော် ၎င်းအား ကြောက်ရွံ့သည်မှာ (နိယာမ) သဘောတရားပင် ဖြစ်သည်။) ၎င်းတို့၏ ကြောက်ရွံ့မှုအား တွေ့မြင်သော်) မိမိအမျိုးသားတို့အား ဤသို့ ပြောကြားခဲ့လေသည်။ အို၊ ငါ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အမိန့်နာခံသောသူများ ဖြစ်ကြပါလျှင် (စစ်မှန်သော နှလုံးသားဖြင့်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး (စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းမပြုဘဲ) ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ် အားကိုးအားထားပြုလော။ ထိုအခါ မူစာ عليه السلام ၏ အမျိုးသားအပေါင်းတို့က အို၊ တမန်တော်မူစာ၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်အားထားကြပါပြီဟု ပြောဆိုပြန်ကြားခဲ့လေ၏။ (ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဒိုအာတောင်းသည်မှာ) အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား နှိပ်စက်ကလူ ပြုမူကြကုန်သောသူတို့၏ အနှိပ်စက်ခံကြရသောသူများအဖြစ် ပြုတော်မမူပါနှင့်။ ထိုမှတစ်ပါး အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကရုဏာတော်နှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကာဖိရ်မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့၏ အန္တရာယ်များမှ ကယ်တင်တော်မူပါဟူ၍ ဆုမွန်တောင်းခံခဲ့ကြလေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا
لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَّاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَّأَقِيمُوا
الصَّلٰوةَ ۗ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

၁၀ : ၈၇ ။ ။ ၄င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာနှင့် ၄င်း (နဗီ) ၏ နောင်တော် (နဗီတမန်တော်) ဟာရူန်ထံသို့ (ဤကဲ့သို့) အမိန့်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ 'အသင်တို့နှစ်ဦးသည် မိမိတို့၏ အမျိုးသားများ (ဖြစ်ကြကုန်သော အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့) အဖို့ 'အီဂျစ်'ပြည်တွင်ပင် နေအိမ်များကို သတ်မှတ်ကြလေကုန်။ ၄င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ နေအိမ်များကို 'ဆွလာသ်'ဝတ်ပြုရာဌာနများ (ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ) ပြုလုပ်ကြလေကုန်။ ထို့အပြင် အသင်တို့သည် 'ဆွလာသ်'ဝတ်ပြုမှုကို ဆောက်တည်ကြလေကုန်။ ၄င်းပြင် အသင် (မူစာ) သည် မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသော သူတို့အား (၄င်းတို့ ခံစားရလျက်ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှ မကြာမီအတွင်း လွတ်မြောက်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း) ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းကောင်းကို ပြောကြားပါလေ။'

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَآ إِنَّكَ
اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهٗ زِينَةً وَّأَمْوَالًا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ ۚ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰٓ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

၁၀ : ၈၈ ။ ။ ထို့ပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် (ဤသို့) လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။ 'အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အသျှင်၊ ဧကန်စင်စစ် အသျှင်မြတ်သည် ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၄င်း၏ အကြီးအကဲတို့အား ဤလောကီတွင် (တစ်ခဏမျှ ခံစားအပ်သော) လှပတင့်တယ်၊ ခမ်းနားသိုက်မြိုက်မှုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့ပါသည်။ အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အသျှင်မြတ်၊ ထို (ကဲ့သို့ ပေးသနားတော်မူခြင်း) ကြောင့် ၄င်းတို့သည် (သူတစ်ပါးအား) အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး လမ်းလွဲစေကြကုန်သည်။ အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးတော်မူပါ။ (ထို့ပြင်) ၄င်းတို့သည် အပြင်ထန် နာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ကို မမြင်ရသမျှ ကာလပတ်လုံး အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း မရှိနိုင်ကြစေရန် (၄င်းတို့အား) အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများကို ခက်ထန်မာကျော စေတော်မူပါ။'

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

၁၀ : ၈၉ ။ ။ (ထိုအခါ) ထိုအသျှင်မြတ်သည် (ဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ '(အို, မူစာနှင့် ဟာရူးန်) အသင်တို့နှစ်ဦး၏ ဆုတောင်းပန်ကြားချက်သည် သဘောတူညီခြင်းကို ခံခဲ့ရလေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့နှစ်ဦးသည် တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်စွာ (ရှိမြဲ) ရှိကြလေကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့နှစ်ဦးသည် မသိနားမလည်သော သူတို့၏ လမ်းကို မလိုက်ကြလေနှင့်။'

وَجَاوَزْنَا بِبَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدْوًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِيٓ ءَامَنَتْ بِهِۦ بَنُوٓا إِسْرَآءِيلَ وَ
أَنَا۠ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾

၁၀ : ၉၀ ။ ။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား (ပင်လယ်နီကို ဖြတ်စေ၍) တစ်ဖက်ကမ်းမှ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ပို့ဆောင် ရောက်ရှိစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၎င်းဖိရ်အောင်၏ ဗိုလ်ခြေဗိုလ်ပါ (စစ်တပ်) တို့သည် မတရားမှုပြုမူရန်နှင့် နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုလုပ်ရန် ၎င်း (အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်) တို့၏ နောက်သို့ လိုက်ခဲ့ကြကုန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုဖိရ်အောင်န်သည် နစ်မြုပ်အံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်ခဲ့သောအခါတွင် 'ကျွန်တော်မျိုးသည်လည်း အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့ သက်ဝင်ယုံကြည့်ကြကုန်သော အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး (အခြားခဝပ်ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်မြတ်ဟူ၍) အလျှင်းမရှိကြောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ပါပြီ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးသည် မွတ်စ္စလင်မ်အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသောသူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ပါပြီ' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ءَآلْـَٔـٰنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

၁၀ : ၉၁ ။ ။ (ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။) 'ယခုပင် (အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်လေသလော။) အမှန်စင်စစ် အသင်သည် ယခု (မနစ်မြုပ်မီ) အလျှင်အထိ သွေဖည်ခဲ့ရုံမက အသင်သည် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သူတို့တွင်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့ချေသည်။'

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (၎င်းဆုမွန်ဒိုအာအား လက်ခံရန် အကြောင်းတရားများ ပြုပေးတော်မူခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) ဟဇရသ်မူစာ عَلَيْهِ السَّلَامُ ထံသို့လည်းကောင်း၊ ထိုနဗီတမန်တော်၏ နောင်တော် ဟဇရသ်ဟာရူးန် عَلَيْهِ السَّلَامُ ထံသို့လည်းကောင်း ဤကဲ့သို့ အမိန့်တော်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ အသင်တို့နှစ်ဦးသည် မိမိတို့၏ အမျိုးသားများဖြစ်ကြကုန်သော အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့အဖို့ (အစဉ်အလာအတိုင်း) အီဂျစ်ပြည်နယ်တွင် နေအိမ်များကို သတ်မှတ်ကြလေကုန်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ထိုသူတို့သည် ကြောက်ရွံ့၍ မိမိတို့၏

အိမ်များကို မစွန့်လွှတ်စေရန် ဖြစ်၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ၄င်းအပြင် (နမာဇ်၏ အချိန်များ၌) အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ နေအိမ်များကို 'ဆွလားသ်'ဝတ်ပြုရာဌာနများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြလေကုန်။ (ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များသို့ လာရောက်ခြင်း၏ ကြောက်ရွံ့မှုကြောင့် ခွင့်လွှတ်တော်မူ၏။ ထို့အပြင် (ဤအချက်သည် အရေးကြီးသည်မှာ) အသင်တို့သည် 'ဆွလားသ်'ဝတ်ပြုမှုကို ဆောက်တည်ကြလေကုန်။ (သို့မှသာ နမာဇ်၏ 'ဗရ်ကသ်'ဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် စောလျင်စွာ ၄င်းဒုက္ခအား လွတ်မြောက်စေတော်မူမည် ဖြစ်၏။)

ထိုမှတစ်ပါး (အို၊ မူစာ) အသင်တမန်တော်သည် မွတ်စ္လင်မ်သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့အား (၄င်းတို့ ခံစားလျက်ရှိနေသော ဘေးအန္တရာယ်များ မကြာမီအတွင်း လွတ်မြောက်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း) ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းကောင်းကို ပြောကြားပါလေ။ ထို့အပြင် တမန်တော်မူစာ عليه السلام မှ (ဒိုအာတွင်) ဤသို့ လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။ အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ (ဧကန်စင်စစ် ကျွန်တော်မျိုး သိရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ပါ၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော်) အသျှင်မြတ်သည် ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၄င်း၏ မှူးမတ်တို့ကို ဤပစ္စုပ္ပန်လောကီဘဝတွင် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း ပေးသနားတော်မူခဲ့ပါသည်။ အို၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အသျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ပေးသနားတော်မူခြင်းကြောင့် ၄င်းတို့သည် (လူတို့အား) အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးစေကြ၏။ (သို့ပါ၍ 'ဟေဒါယသ်'တရားလမ်းမှန်သည် ၄င်းတို့၏ ကံကြမ္မာ၌ ရှိပင် မရှိချေ။ ထို့အပြင် အကြင် အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်သည် အသျှင် ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ယခု ၄င်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် ခမ်းနားသိုက်မြိုက်မှုအား အဘယ်ကြောင့် ဆက်လက်ထားရှိထားသနည်း။ သို့ပါ၍) ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးတော်မူပါ။ ထို့အပြင် (၄င်းတို့၏ နှလုံးသားများအား ပျက်စီးစေမည့် အရာများအဖြစ် ပြုပေးသနားတော်မူပါ။ ထိုနည်းတူစွာ) ၄င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများကိုလည်း ဤသို့ မာကျောစေတော်မူပါ။ အကြောင်းမှာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်စေမည့် နှလုံးသားမာကျောမှုကို ပြုပေးတော်မူပါ။ သို့မှသာ ၄င်းတို့သည် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ချေ။ (၄င်းအချိန်တွင် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည် အကျိုးရှိမည်မဟုတ်ချေ။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ဤဒိုအာကိုပြု၍ ဟဇရသ်ဟာရူးန် عليه السلام မှ 'အာမီးန်'ဟု ရွတ်ဆိုလေသည်။)

ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ အသင်တို့နှစ်ဦးစလုံး၏ တောင်းဆုဒိုအာသည် သဘောတူခြင်းကို ခံခဲ့ရလေပြီ။ အကြောင်းမှာ 'အာမီးန်'ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းသည်လည်း ဒိုအာ၌ ပါဝင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့၏ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်အား ယခု များမကြာမီပင် ဖျက်ဆီးမည်ဖြစ်၏။) သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့နှစ်ဦးသည် (မိမိတို့၏ 'သဗ်လီးဂ်' အမိန့်ပညတ်ချက်များ၏ ပို့ချချက်အပေါ်) တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်စွာ ရှိကြလေကုန်။ (ဆိုလိုသည်မှာ တရားလမ်းမှန်သည် ၄င်းတို့၏ ကံကြမ္မာ၌ မရှိချေ။ သို့သော် အမိန့်ပညတ်ချက်တော်များအား ပို့ချရာ၌ အသင်တို့အဖို့ အကျိုးရှိသော လုပ်ရပ်ပင်ဖြစ်၏။) ထို့အပြင် အသင်တို့နှစ်ဦးသည် (ငါအသျှင်မြတ်၏ ကတိတော်

မှန်ကန်ကြောင်း သို့တည်းမဟုတ် တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်စွာ ရှိခြင်းအပေါ် ငါအသျှင်မြတ်၏ အမြော်အမြင်ရှိကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ပညတ်ချက်တော် ပို့ချခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်း မှတ်ယူကြလေကုန်။) မသိနားမလည်သောသူတို့၏ လမ်းကို မလိုက်ကြကုန်လင့်။ ထို့အပြင် (ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖိရ်အောင်န်အား ဖျက်ဆီးပစ်ရန် လိုလားသော် မူစာ عليه السلام အား ဤသို့ အမိန့်ရှိခဲ့၏။ အသင်သည် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့အား အီဂျစ်နိုင်ငံမှ ပြင်ပသို့ ခေါ်ထုတ်သွားလေကုန်။ သို့ပါ၍ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် ၄င်းတို့အား ခေါ်ဆောင်၍ သွားလေသည်။ ထိုအခါ လမ်းခုလတ်တွင် မြစ်တစ်သွယ် အတားအဆီးဖြစ်နေသောအခါ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ ဒိုအာ၏ သဟဲဖြင့် ၄င်းမြစ်ဝယ် လမ်းအသွယ်သွယ် ဖြစ်ရှိသွားလေသည်) ငါအသျှင် မြတ်သည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား (ထိုပင်လယ်နီ) တစ်ဖက်ကမ်းမှ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်စေ တော်မူခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ယင်းအိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့၏နောက်သို့ ဖိရ်အောင်န်နှင့် ၄င်း၏ ဗိုလ်ခြေဗိုလ်ပါတို့သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရန်လည်းကောင်း၊ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုလုပ်ရန်လည်းကောင်း လိုက်ခဲ့ကြကုန်၏။ (အကြောင်းမှာ ပင်လယ်နီအား ဖြတ်၍ ၄င်းတို့အား သတ်ဖြတ်ချေမှုန်းပစ်မည်။ သို့သော် ၄င်းတို့သည် မြစ်အား ဖြတ်ကူးနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့ချေ။) နောက်ဆုံးတွင် ထိုဖိရ်အောင်န်သည် နစ်မြုပ်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်သောအခါတွင် (အပြစ်ဒဏ်ပေးသော ကောင်းကင်တမန်အား တွေ့မြင်သောအခါဝယ် သောကဖြစ်၍) ကျွန်တော်မျိုးသည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်သော အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာအသျှင်မြတ်ဟူ၍ အလျဉ်းမရှိကြောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ပါပြီ။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသောသူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ (သို့ပါ၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ထိုနစ်မြုပ်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်'၏ ပြစ်ဒဏ်မှလည်းကောင်း ကယ်တင်တော်မူပါ။) အမှန်စင်စစ်သော်ကား (အသင်သည် နောင်တမလွန်အာခေရသ်အား မတွေ့မီအလျင် မထီမဲ့မြင် ပြုခဲ့ရုံမက ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်သူတို့တွင်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သို့ပါ၍ ယခုမှပင် အီမာန်ယုံကြည်လေသလော။

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်များ၌ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၊ ဟဇရသ်ဟာရူးန် عليه السلام ၊ ထို့အပြင် ဗနီအိစ္စရာအီးလ်တို့နှင့် ဖိရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများ၏ အချို့သော အခြေအနေနှင့် ၄င်းတို့နှင့် ပတ်သက်သော အမိန့်ပညတ်ချက်များအား တင်ပြထား၏။ ပထမအာယသ်တော်၌ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့သည် တမန်တော်မူစာ عليه السلام ၏ သာသနာအပေါ် တည်ရှိကြောင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ပညတ်ချက်အား တင်ပြထားသည်။ ၄င်းမှာ ဤသူတို့သည် အများထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း နမာဇ်ဝတ်ပြုမှုကို မိမိတို့၏ ဝတ်ပြုကျောင်းများ၌သာလျှင် ဆောက်တည်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့အပြင် ရှေးယခင် အုမ္မသ်သားများအဖို့ ၄င်းတို့၏ ဝတ်ပြုမှုသည် မိမိတို့၏ အိမ်များ၌ ဝတ်ပြုခွင့်မရှိကြောင်း အမိန့်တော်လည်း လာရှိထား၏။ နေရာတိုင်း၌

မည်သည့်နေရာမဆို နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်ခြင်း၏ ဤထူးခြားသော လွယ်ကူမှုသည် (အုမ္မသိမိုဟမ္မဒီယာဟ်) တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အုမ္မသ်သားများအား ချီးမြှင့်ထားတော်မူ၏။ မွတ်စ္စလင်မ်ကျမ်း၌ ဟဒီးစ်တော်တစ်ပုဒ်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ မှ မိမိ၏ ထူးခြားချက်ခြောက်ခုအနက် ဤသည်လည်း ထူးခြားချက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိသည်မှာ ငါကိုယ်တော်အဖို့ ပထဝီမြေကြီးတစ်ခုလုံးအား နေရာတိုင်း၌ ဝတ်ပြုနိုင်ရန်အလို့ငှာ ဗလီ အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ဒုတိယအချက်မှာ 'ဖွရ်ဇ်' နမာဇ်များအား ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ၌သာလျှင် 'ဂျမာအသ်' နှင့်တကွ ဝတ်ပြုခြင်းအား 'စွန္နသ်သေမိုအာကေဒါ' ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့၏။ ထို့အပြင် နဖိလ်နမာဇ်များအား အိမ်၌ ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပို၍ မွန်မြတ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ကျင့်ကြံမှုသည်လည်း 'ဖွရ်ဇ်' နမာဇ်အား ဗလီ၌ သွားရောက်ဝတ်ပြု၍ စွန္နသ်နှင့် နဖိလ်နမာဇ်များအား အိမ်သို့ ကြွမြန်းသွားပြီး ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ အိစ္စရာအီးလ်တို့သည် မိမိတို့၏သာသနာ၌ လာရှိထားသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့၏ ဝတ်ပြုမှုအား မိမိတို့၏ ဝတ်ပြုရာဌာနများ၌သာ ဝတ်ပြုကြကုန်၏။ သို့ပါ၍ ဖိရ်အောင်န်သည် ၎င်းတို့အား အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဒုက္ခများပေး၍ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့၏။ ဖိရ်အောင်န်သည် ၎င်းတို့၏သာသနာနှင့် ကိုက်ညီစွာ ဝတ်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့၏ ဝတ်ပြုရာဌာနအားလုံးအား ဖြိုချ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီးလ်တို့၏ တမန်တော်နှစ်ပါးဖြစ်သော ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်ဟာရူးန် عليه السلام တို့အား အထက်ပါအာယသ်တော်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အမိန့်ရှိသည်မှာ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်များအဖို့ အီဂျစ်နိုင်ငံ၌ အိမ်များ အသစ်တစ်ဖန် ဆောက်လုပ်ရန် ထို့အပြင် ၎င်းတို့၏ အိမ်များအား 'ကိဗ်လာဟ်' ဘက်သို့ ဦးတည်၍ ဆောက်လုပ်ရန် အမိန့်တော်ရှိထားသည်။ သို့မှသာ ၎င်းတို့သည် အေးချမ်းသာယာစွာနှင့် နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုအချက်မှ သိရှိရသည်မှာ ရှေးယခင် အုမ္မသ်သားများ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုမှုအား ဝတ်ပြုရာဌာနများ၌သာလျှင် ဝတ်ပြုရန် အမိန့်ရှိခဲ့၏။ သို့သော် ပြဿနာတစ်ခုအား အခြေခံ၍ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်များအဖို့ အိမ်များ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုရန် အခိုက်အတန့် ခွင့်ပေးထားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့၏ အိမ်များအား 'ကိဗ်လာဟ်' ဘက်သို့ တည့်မတ်စွာ ဦးတည်ထားရမည်။ ထို့အပြင် ၎င်းသီးသန့် တည်ဆောက်ထားသော အိမ်များ၌ လိုအပ်သော အချိန်တွင်လည်း နမာဇ် ဝတ်ပြုမည်ဆိုလျှင် ဝတ်ပြုနိုင်ခြင်း ဖြစ်မည်ဟုလည်း ပြောဆိုနိုင်သည်။ အိမ်တိုင်း၊ နေရာတိုင်း၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်သော အခွင့်အရေးသည် ထိုအချိန်၌လည်း မရှိခဲ့ချေ။ အကြင်ကဲ့သို့ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ အုမ္မသ်သူ၊ အုမ္မသ်သားများအား မြို့တိုင်းနှင့် တောရှိ မည်သည့်နေရာမဆို လွယ်လင့်တကူ နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်၏။ ဤနေရာတွင် ဤမေးခွန်းတစ်ခုသည်လည်း စဉ်းစားသင့် စဉ်းစားထိုက်သော မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်၏။ ၎င်းမှာ အာယသ်တော်၌ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား အကြင် 'ကိဗ်လာဟ်' ဘက်သို့ မျက်နှာမူရန် အမိန့်တော် လာရှိထား၏။ ၎င်းသည် 'ကအ်ဗာဟ်' (သို့) 'ဗိုင်သွလ်မိုကဒ္ဒက်စ်' မည်သည့်အရာဘက်ကို ဆိုလိုသနည်း။ ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ္ဗားစ် رضي الله عنه သခင်မှ ၎င်း၏ အလိုသဘောသည် 'ကအ်ဗာဟ်' ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိ၏။ ထို့အပြင် 'ကအ်ဗာဟ်' ကျောင်းတော်သည်သာလျှင် တမန်တော်မူစာ عليه السلام နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါများ၏ 'ကိဗ်လာဟ်' သာ ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သာမက

အချို့အိုလမာ သာသနာ့ပညာရှင်များမှ ရှေးယခင် နဗီတမန်တော်အားလုံး၏ 'ကိဗ်လာဟ်'သည်လည်း 'ကအ်ဗာဟ်'ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း အမိန့်ရှိကြ၏။

အကြင်ဟဒီးစ်တော်၌ ယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့၏ နမာဇ်များ၌ 'ဗိုင်သွလ်မိုကဒ္ဒက်စ်'ဘက်သို့ မျက်နှာမူကြောင်း အမိန့်ရှိထားတော်မူ၏။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် အီဂျစ်နိုင်ငံအား စွန့်၍ 'ဗိုက်သွလ်မိုကဒ္ဒက်စ်' ဘက်သို့ ထွက်ခွာသွားသည့်အချိန်မှ စတင်၍ သတ်မှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်မည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ရှိနေစဉ်ကာလ အတွင်း တမန်တော်မူစာ عليه السلام ၏ 'ကိဗ်လာဟ်'သည် 'ဗိုင်သွလ္လာဟ်'ကျောင်းတော်ဘက်သို့သာ ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအာယသ်တော်မှ ဤအချက်ကိုလည်း အတည်ဖြစ်စေ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နမာဇ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် 'ကိဗ်လာဟ်'ဘက်သို့ မျက်နှာမူခြင်းသည် စည်းကမ်းချက်ဖြစ်၏။ ရှေးယခင်တမန်တော်များ၏ ခေတ်သမယ၌လည်း စည်းကမ်းချက်ပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုနည်းတူစွာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနှင့် အရှက်ဖုံးအုပ်ခြင်းသည်လည်း ရှေးယခင်တမန်တော်အားလုံး၏ ရှရီအသ်တရားတော်အတွင်း၌ နမာဇ်၏ စည်းကမ်းချက်များဖြစ်ကြောင်း ဆင့်ပြန်ထားသော ဆင့်ပြန်ချက်များဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။

အိမ်များအား 'ကိဗ်လာဟ်'ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်သည်လည်း ၎င်းအိမ်များ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်၏။ ဤအတွက်ကြောင့် ထို့နောက်တွင် اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ဟု အမိန့်ရှိပြီး လမ်းညွှန်မှုပြုသည်မှာ အကယ်၍ ဖိရ်အောင်န်သည် ဝတ်ပြုကျောင်းများ၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်းအား တားဆီးသော် ၎င်းတို့ထံမှ နမာဇ်၏ တာဝန်သည် ကျသွားမည်မဟုတ်ပေ။ မိမိ၏ အိမ်၌ ဝတ်ပြုရမည်။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام အား ရည်ညွှန်း၍ ဤသို့ အမိန့်ပေးခဲ့၏။ အီမာန်ယုံကြည် သက်ဝင်သူအပေါင်းတို့အား အသင်တမန်တော် သတင်းကောင်းပြောကြားပါလေ။ ၎င်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်ဝလိမ့်မည်။ ရန်သူ့အပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်မည်။ ထို့အပြင် 'အာခေရသ်' နောင်တမလွန်၌ 'ဂျန္နသ်'ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အာယသ်တော်၏အစ၌ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ဟဇရသ်ဟာရူးန် عليه السلام အား **صيغهٔ تثنيه** ဟု သုံး၍ အမိန့်ရှိခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အိမ်များအား 'ကိဗ်လာဟ်'ဘက်သို့မျက်နှာမူ၍ ၎င်း၌ နမာဇ်ဝတ်ပြုခြင်း၏ အခွင့်အရေးသည် ၎င်းတို့၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ ထို့နောက် **جمع صيغه** ဟု သုံး၍ အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်အားလုံးအား နမာဇ်ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းသည် ၎င်း၌ နဗီနှင့် အုမ္မသ်သားအားလုံးအား အကျုံးဝင်စေ၏။ နောက်ဆုံး၌ သတင်းကောင်းပေးရန် အမိန့်ရှိခြင်းသည် မူစာ عليه السلام တစ်ဦးတည်းကိုသာ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ တရားသစ်ရရှိသော နဗီသည် တမန်တော်မူစာ عليه السلام သာလျှင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့ပါ၍ ဂျန္နသ်ပေးရန် ကောင်းသတင်းသည်လည်း တမန်တော်မူစာ عليه السلام ၏ တာဝန်၌သာ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ဒုတိယအာယယသ်တော်၌ ဖိရ်အောင်န်၏ မျိုးနွယ်များအား ပြုပြင်၍ မရသည့်အဆုံး ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ 'ဗဒ်ဒိုအာ' ပြုခဲ့သော အကြောင်းအား တင်ပြထား၏။ ၎င်း၏ အစ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် ဤသို့ လျှောက်ထားတော်မူ၏။ အသျှင်မြတ်သည် ဖိရ်အောင်န်၏ မျိုးနွယ်စုအား

လောကီစည်းစိမ် ဥစ္စာပစ္စည်းများအား ချီးမြှင့်ပေးတော်မူထားသည်။ 'မစ်စွရ်'မှ စ၍ ဟဗ်ရှာနိုင်ငံအထိ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားများ၊ ထို့အပြင် ရတနာသိုက်များအား ချီးမြှင့်ထား၏။ ၎င်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ ထိုဖိရ်အောင်သည် လူတို့အား အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ လွဲစေခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ လူတို့သည် ၎င်း၏ ပြင်ပစည်းစိမ်၊ ဥစ္စာပစ္စည်းများအား ကြည့်၍ ဤသည်အား လမ်းမှန်းဟုဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းစည်းစိမ်များအား အဘယ်ကြောင့် ပေးထားသနည်း'ဟု သံသယဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ လူတို့၏ အရှုသည် အဓိကလိုအပ်သည်အထိ မထိုက်ရောက်ကြချေ။ လောကီ၏ ကိစ္စအဝဝသည် ကောင်းသော အကျင့်သီလများမရှိဘဲ လူသားသည် အမှန်တရားအပေါ်၌ ရှိနေခြင်း၏ လက္ခဏာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام မှ ဖိရ်အောင်၏ အမျိုးသားများအား ပြုပြင်ရန် မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့ပြီးသည့်နောက်တွင် ၎င်း၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကြောင့် အခြားသူတို့အား လမ်းမှားသို့ ရောက်ရှိသွားမည်ကို စိုးရိမ်ခံစားပြီး 'ဗဒ်ဒိုအာ' ပြုခဲ့၏။

رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰٓى اَمْوَا لِهِمْ

ဆိုလိုသည်မှာ အို, ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ ၎င်း၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများအား ပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်း၍ ဖျက်ဆီးပစ်တော်မူပါဟု တောင်းဆုပန်ခဲ့၏။

ဟဇရသ်ကသာဒါဟ် (ရဟ) ၏ တင်ပြချက်ဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ﷺ ၏ တောင်းဆုဒိုအာကြောင့် ဖိရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများထံတွင် ရှိသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတို့အပြင် ငွေဒင်္ဂါး၊ ဥယျာဉ်၊ လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်းများရှိ ပေါက်ရေ့ာက်သော အရာဟူသရွေ့သည် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ၏ သဏ္ဍာန်သို့ ပြောင်းလွဲသွားခဲ့၏။ ဟဇရသ်အုမရ်ဗင်န် အဗ်ဒွလ်အဇီးဇ်၏ ခေတ်သမယ၌ အိတ်တစ်လုံး ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းအိတ်အတွင်း၌ ဖိရ်အောင်န်၏ ခေတ်သမယရှိ ဥများ၊ ဗန်ဒါသီးများ တွေ့မြင်ရလေသည်။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် ကျောက်ခဲများ ဖြစ်ရှိနေပေသည်။ သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်း၏ သစ်ဈေးသစ်သီးဝလံဟူသရွေ့အား ကျောက်တုံးကျောက်ခဲအဖြစ် ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို့အပြင် ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကိုးခုသော နိမိတ်လက္ခဏာများအနက်မှ ဖြစ်၏။ ၎င်းအား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင်

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسٰى تِسْعَ اٰيٰتٍ بَيِّنٰتٍ

ဟု လာရှိထားသည်။

ဒုတိယ 'ဗဒ်ဒိုအာ'မှာ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် ၎င်းဖိရ်အောင်န်အတွက် ဤသို့ ပြုခဲ့၏။

وَاشْدُدْ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ

ဆိုလိုသည်မှာ အို, ကျွန်တော်မျိုးအား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်၊ ၎င်း၏ နှလုံးသားအား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ကောင်းမှုပြုနိုင်စွမ်း မဖြစ်ရန်အလို့ငှာ ၎င်း၏ နှလုံးသားအား မာကျော

ခက်ထန်အောင် ပြုလုပ်ပေးသနားတော်မူပါ။ သို့မှသာ ထိုဖိရ်အောင်န်သည် ပြင်းထန်သော အပြစ်ဒဏ် မဆိုက်ရောက်မီအလျင် အီမာန်လက်ခံခြင်း မပြုနိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။

နဗီတစ်ပါး၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် လူတို့အား အီမာန်နှင့် ကောင်းသော အကျင့်သီလ ဆောက်တည်ရန်ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ ၄င်းအတွက် စီမံမှုတရားများ ပြုလုပ်ခြင်းသည်သာ ဖြစ်ရမည်။ ဤသို့ 'ဗဒ်ဒိုအာ' ပြုလုပ်ခြင်းသည် နဗီတစ်ပါး၏ နူတ်မှ ထွက်ခြင်းအား အပြင်ပိုင်းအရ အလွန်အလှမ်းဝေးကွာသည်ဟု မှတ်ယူရသည်။

သို့သော် ဤနေရာ၏ အဖြစ်အပျက်သည် ဟဇရဲသ်မူစာ عليه السلام မှ စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုပြီးသည့်နောက် ၄င်းအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းမှ လက်လျှော့လိုက်ရသော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ ယခု ဤသူတို့အား မိမိတို့ ပြုကျင့်ခဲ့သော လုပ်ရပ်၏ အစားအား မြင်စေရန် လိုလား၏။ ထိုအကြောင်းအရာ၌ ဤသို့ ထင်မြင်ယူဆရ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသူတို့သည် တစ်နေရာရာမှ အပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်လာခြင်းအား တွေ့မြင်သော် သက်ဝင်ယုံကြည်မှု ပြု၍ 'အဇာဗ်'အပြစ်ဒဏ်မှ ရှောင်ထွက်သွားနိုင်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကုဖွရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် ရန်လိုခြင်း၊ မုန်းတီးခြင်းတို့အား အခြေခံ၍ ၄င်းဒိုအာကို ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပမာဆိုရသော် ဖိရ်အောင်န်သည် နစ်မြုပ်နေစဉ် အီမာန်လက်ခံမှုပြုသောအခါဝယ် အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည် ၄င်းဘက်သို့ ကျရောက်၍ ဤအပြစ်ဒဏ်မှ ကယ်တင်မှုမပြုရန်အလို့ငှာ ဟဇရဲသ်ဂျိဗ်ရီးလ် عليه السلام သည် ၄င်း၏ နူတ်အား ပိတ်ဆို့ပြစ်လိုက်လေသည်။

ထို့အပြင် ဟဇရဲသ်မူစာ عليه السلام ၏ ဤသို့ 'ဗဒ်ဒိုအာ' ပြုခြင်းသည် စင်စစ် 'ဗဒ်ဒိုအာ'မဟုတ်ဟုလည်း ပြောဆိုနိုင်သည့်အပြင် ရှိုက်သွာန်၏အပေါ် ကျိန်စာပြုသကဲ့သို့ ပြုခြင်းဟုလည်း ပြောဆိုနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုရှိုက်သွာန်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှ ၄င်းကိုယ်တိုင် ကျိန်စာသင့်ခြင်းခံရသော သူဖြစ်ကြောင်း လာရှိထား၏။ တစ်ဖန် ထိုရှိုက်သွာန်အပေါ် 'လအ်နသ်'ပြုခြင်းမှာ အသျှင်မြတ်ကိုယ်တိုင် 'လအ်နသ်'ပြုခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း 'လအ်နသ်'ပြုကြသည်။ သို့ရှိရာ အလိုသဘောမှာ ၄င်းဖိရ်အောင်န်၏ နှလုံးသားသည် မာကျောမှု၊ အီမာန်နှင့် ပြုပြင်မှုတို့မှ မထိုက်တန်မှုတို့သည် အသျှင်မြတ်၏ဘက်တော်မှ သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်နေသည်။ ထိုအပေါ် ဟဇရဲသ်မူစာ عليه السلام မှ 'ဗဒ်ဒိုအာ'ပုံစံဖြင့် ထုတ်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တတိယအာယသ်တော်မှာ ဟဇရဲသ်မူစာ عليه السلام ၏ ဒိုအာကို လက်ခံသဘောတူ နှစ်မြို့ခြင်းအား အမိန့်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် အကြောင်းအရာ၌ ဟဇရဲသ်ဟာရူးန် عليه السلام သည်လည်း ဒိုအာပြုသူတွင် ပါဝင်သူဟု သတ်မှတ်၍ ဤသို့ အမိန့်ရှိခဲ့၏။

قَدْ اُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا

ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တို့နှစ်ဦးစလုံး၏ ဒိုအာအား လက်ခံသဘောတူခဲ့လေသည်။ အကြောင်းမှာ ဟဇရဲသ်မူစာ عليه السلام မှ ဤသို့ ဒိုအာပြုသော် ဟဇရဲသ်ဟာရူးန် عليه السلام မှ 'အာမီးန်'ဟု ရွတ်ဆိုလျက် ရှိခဲ့၏။

ဤအချက်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ 'ဒိုအာ' အပေါ် 'အာမီးန်' ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းသည်လည်း ဒိုအာ၌ အကျုံးဝင်ကြောင်း သိရှိရ၏။ စင်စစ် ဒိုအာ၏ စွန္နသ်နည်းလမ်းမှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ တီးတိုးစွာ တောင်းခံရန် တင်ပြထားသည့်အတွက် 'အာမီးန်' ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း တီးတိုးစွာ ရွတ်ဆိုရန် ဦးစားပေးထားကြောင်း သိရှိရသည်။

၄င်းအာယသ်တော်၌ ဒိုအာလက်ခံခြင်းအား နဗီတမန်တော်နှစ်ပါးအား အသိပေးခဲ့လေသည်။ သို့သော် ၄င်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆန်းစစ်မှုတစ်ခုလည်း ဖြစ်ရှိသည်မှာ ဒိုအာလက်ခံခြင်း၏ သက်ရောက်မှုသည် ဟဇရသ်ဘဂ်ဝီ (ရဟ) ၏ အဆိုအရ နှစ်ပေါင်း (၄၀) နောက်ပိုင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားခဲ့၏။ သို့ပါ၍ အာယသ်တော်၌ ဒိုအာ၏ လက်ခံမှုအား တင်ပြမှုနှင့်အတူ ၄င်းတမန်တော်နှစ်ပါးတို့အဖို့ ဤသို့လည်း လမ်းညွှန်မှု ပြုခဲ့၏။

فَاسْتَقِيْمَا وَلَا تَتَّبِعٰٓنِّ سَبِيْلَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ မိမိတို့၏ 'ဒအ်ဝသ်' ပေး ဖိတ်ခေါ်မှု၌ ရပ်တည်လျက်ရှိလေကုန်။ ဒိုအာလက်ခံသဘောတူညီမှု၏ သက်ရောက်မှုသည် အနည်းငယ် ကြန့်ကြာပြီးသည့်နောက် ထင်ရှားလာသော် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သော သူများကဲ့သို့ ဆန္ဒပြင်းပြစွာ မပြုလုပ်လေနှင့်။

စတုတ္ထအာယသ်တော်၌ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام ၏ မြစ်မှ ဖြတ်ကျော်သော ကျော်ကြားသည့် 'မုအ်ဂျေဇာဟ်' နှင့် ဖိရ်အောင်န်၏ နစ်မြုပ်မှုအား တင်ပြပြီးသည့်နောက်

حَتّٰٓى اِذَآ اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا الَّذِيْٓ
اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُوْٓا اِسْرَآئِيْلَ وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ

ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ဖိရ်အောင်န်သည် နစ်မြုပ်မှု၌ ချုပ်နှောင်ခြင်းခံရသော် ကျွန်တော်မျိုးသည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်များ၏ အသျှင်မြတ်အပေါ် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ပါ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်မှအပ မည်သည့်အရာမှ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းမရှိကြောင်းနှင့် ကျွန်တော်မျိုးသည်လည်း အမိန့်နာခံသောသူများအနက် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလာ၏။

ပဥ္စမအာယသ်တော်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်မှ ၄င်း၏ ဖြေကြားချက်အား ဤသို့ပေးထား၏။

آٰلْئٰنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ مُفْسِدِيْنَ

ဆိုလိုသည်မှာ ယခု အသင်သည် အီမာန်နှင့် အစ္စလာမ်လက်ခံရန် အချိန်နှောင်းပြီးသည့်နောက် မွတ်စ္စလင်မ်ဟု ကြွေးကြော်လေသလော။

ထိုအချက်မှ သေအံ့ဆဲဆဲအချိန်တွင် အီမာန်လက်ခံခြင်းသည် ရှရီအသ်တရားတော်အရ အကျုံးမဝင်ကြောင်း အတည်ဖြစ်စေ၏။ ၄င်းအား ပိုမိုလေးနက်ရန်အလို့ငှာ ဟဒီးစ်တော်တစ်ပုဒ်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ

မှ အမိန့်ရှိသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်၏ 'သောင်ဗာဟ်'အား အသက်ငင်သည့် အခြေအနေသို့ မဆိုက်ရောက်သမျှ ကာလပတ်လုံး လက်ခံနေမည်ဖြစ်၏။ သေအံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော အချိန် ဆိုသည်မှာ အသက်ငင်နေသောအချိန်တွင် ဖရစ်ရှ်သာဟ်ကောင်းကင်တမန်တော်သည် ရှေ့သို့ ဆိုက်ရောက်လာ၏။ ၎င်းအချိန်တွင် လောကီကြိုးပမ်းမှုများ ချုပ်ငြိမ်းစေ၍ နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်'၏ ပညတ်ချက်များ အစပြုသွားလေသည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းအချိန်တွင် ပြုသော လုပ်ရပ်တစ်ခုခုသည် အီမာန်ဖြစ်စေ၊ (သို့) ကုဖွ်ရ်ဖြစ်စေ၊ လက်ခံသဘောတူမည်မဟုတ်ချေ။ ဤသို့သော အချိန်၌ အီမာန်ယူခဲ့သော် ၎င်းကိုလည်း မုအ်မင်န်ဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပေ။ ထို့အတူ ကဖန်ပေးခြင်းနှင့် 'ဒဖန်'ပြုလုပ် (သင်္ဂြိုဟ်) ရာ၌လည်း မွတ်စ္လင်မ်များကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရချေ။ ဖိရ်အောင်န်သေဆုံးခြင်းသည် ကုဖွ်ရ်၏ အခြေအနေနှင့် သေဆုံးသည်ဟု သတ်မှတ်ကြောင်း အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များ အားလုံးမှလည်း ထိုအဖြစ်အပျက်အပေါ် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မှလည်း ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြထားလေသည်။ အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဖိရ်အောင်န်၏ အီမာန်လက်ခံခြင်းအား အကျိုးဝင်သည်ဟု ပြောဆိုမည်ဆိုသော် ၎င်းအား အခြားအရာများနှင့် 'သအ်ဝီးလ်'လုပ်သွားရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက ၎င်း၏ ပြောဆိုချက်သည် မှားသည်ဟု ပြောဆိုရမည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မပြုပါစေနှင့်။ ဤကဲ့သို့ပင် အသက်ငင်နေသည့် အခြေအနေ၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ နှုတ်မှ ကုဖွ်ရ်ဖြစ်စေသော စကားထွက်သွားသော ၎င်းအား ကာဖိရ်ဟု မသတ်မှတ်ချေ။ သို့သာမက ၎င်းအား 'ဂျနာဇာဟ်နမာဇ်' ဝတ်ပြု၍ အခြားမွတ်စ္လင်မ်များကဲ့သို့ သင်္ဂြိုဟ်ရမည်။ ထို့အပြင် ၎င်း၏ ကုဖွ်ရ်စကားရပ်အား 'သအ်ဝီးလ်'လုပ်လိုက်ရမည်။ ပမာဆိုရသော် အချို့သူတော်စင်များ၏ အခြေအနေမှ ၎င်းအား ပိုမိုလေးနက်စေ၏။ အကြောင်းမှာ အကြင်စကားရပ်သည် ၎င်းတို့၏ နှုတ်မှ ထွက်သွားစေခဲ့၏။ ထိုအခါ လူတို့သည် ၎င်းစကားရပ်အား ကုဖွ်ရ်ဖြစ်စေသော စကားရပ်ဟု မှတ်ယူ၍ သောကရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်း၌ အချိန်အနည်းငယ် သတိလည်လာသော် မိမိပြောဆိုမှုသည် အီမာန်ရှိသော အခြေအနေ၌ ပြောဆိုသည့်အတိုင်း တင်ပြသည့်အခါဝယ် အားလုံး သောကမှ အေးချမ်းမှု ရရှိသွားလေသည်။ အနှစ်ချုပ်မှာ အသက်ငင်နေသည့် အချိန်အား လောကီသက်တမ်းဟု မမှတ်ယူရချေ။ ၎င်းအချိန်တွင် ပြုလုပ်သော လုပ်ရပ်တစ်ခုခုသည်လည်း ရှရီအသ်တရားတော်အရ အကျိုးမဝင်ပေ။ ထို့ထက်အလျင် ပြုလုပ်ခဲ့သော အကျင့်သီလအားလုံးအား အကျိုးဝင်ပေသည်။ ဤအချိန်သည် အသက်ငင်နေသောအချိန်နှင့် အသက်ထွက်နေသော အချိန်လော။ သို့တည်းမဟုတ် ထို့ထက်အလျင် အချိန်လောဟု မှန်ကန်စွာ ခန့်မှန်းမှု၌ မှားယွင်းတတ်လေသည်။ သို့ပါ၍ ထိုအချက်၌ တွေ့မြင်သော သူများအား အလွန် ရှောင်ကြဉ်မှုတရားထားရန် အရေးကြီးပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيْكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُوْنَ لِمَنْ خَلْفَكَ
اٰيَةً ؕ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ اٰيٰتِنَا لَغٰفِلُوْنَ (٩٢)

၁၀ : ၉၂ ။ ။ 'သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား အသင်၏ ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်ကလာပ်နှင့်တကွ အမှတ်လက္ခဏာ၊ သံဝေဂ (တရား) ရဖွယ်ရာတစ်ရပ် ဖြစ်စေရန်အလို့ငှာ ဆယ်တင်ထားတော်မူမည်။' သို့ရာတွင် မြောက်မြားစွာသော သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို (သတိမမူ) လျစ်လျူရှု မေ့ပျောက်၍ သွားကြသော သူများသာ ဖြစ်ကြပေသည်။

وَلَقَدْ بَوَّاْنَا بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَّرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ
فَمَا اخْتَلَفُوْا حَتّٰى جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ (٩٣)

၁၀.: ၉၃ ။ ။ ထို့ပြင် ဧကန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့အား အလွန်ကောင်းမွန် သင့်မြတ်သော နေရာတွင် နေရာချထားပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့အပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကောင်းမွန်သန့်စင်သော စားနပ်ရိက္ခာများကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ထံ အသိပညာ ရောက်ရှိလာပြီးမှသာလျှင် ကွဲလွဲခဲ့ကြလေသည်။ ဧကန်မလွဲ အသင်၏ အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ စပ်ကြားတွင် 'ကေယာမသ်' (ရှင်ပြန်ထရမည့်) နေ့၌ ၎င်းတို့ ကွဲလွဲလျက်ရှိသော အရေးကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူပေမည်။

فَاِنْ كُنْتَ فِيْ شَكٍّ
مِّمَّاۤ اَنْزَلْنَاۤ اِلَيْكَ فَسْــَٔلِ الَّذِيْنَ يَقْرَءُوْنَ الْكِتٰبَ مِنْ
قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ جَآءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيْنَ ۙ (٩٤)

၁၀ : ၉၄ ။ ။ တစ်ဖန် အကယ်၍ အသင်သည် မိမိထံသို့ ငါအသျှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ် ပေးသနားတော်မူခဲ့သော အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သံသယဖြစ်ခဲ့ပါမူ အသင်သည် မိမိအလျင် ကျမ်းဂန်များကို ရွတ်ဖတ်လျက်ရှိသော သူတို့အား စုံစမ်းမေးမြန်းပါလေ။ ဧကန်စင်စစ် အသင့်ထံသို့ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမှန်တရားသည် ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် သံသယရှိသူတို့အနက်မှ အလျဉ်းမဖြစ်ပါလေနှင့်။

وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَتَكُوْنَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ (٩٥)

၁၀ : ၉၅ ။ ။ ထို့အပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ကြသော သူတို့အနက်မှလည်း အလျဉ်း အပါအဝင်မဖြစ်ပါလေနှင့်။ သို့ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အသင်သည် ဆုံးရှုံးနစ်နာသူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သွားပေမည်။

إِنَّ الَّذِيْنَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٩٦﴾

၁၀ : ၉၆ ။ ။ အမှန်စင်စစ် အကြင်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်သည် ၎င်းတို့အပေါ်ဝယ် အတည်ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုသူတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြပေ။

وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٩٧﴾

၁၀ : ၉၇ ။ ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ထံ အလုံးစုံသော သက်သေလက္ခဏာတော်များ ရောက်လာခဲ့သော်ငြားလည်း ၎င်းတို့သည် ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ကို (မျက်ဝါးထင်ထင်) တွေ့မြင်ရခြင်း မရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး (၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည်ဟုတ်ပေ။)

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَآ اِيْمَانُهَآ اِلَّا قَوْمَ يُوْنُسَ ؕ لَمَّآ
اٰمَنُوْا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنٰهُمْ اِلٰى حِيْنٍ ﴿٩٨﴾

၁၀ : ၉၈ ။ ။ တစ်ဖန် အကြင်ကဲ့သို့သော ရွာတစ်ရွာမျှပင် အဘယ်ကြောင့် မရှိခဲ့ပါသနည်း။ ထိုရွာ (သူ ရွာသားတို့) သည် (အချိန်မီ) အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်ခဲ့ကြသဖြင့် ၎င်းတို့၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် ၎င်းတို့အား အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ် ထို (နဗီတမန်တော် ယူနွတ်စ်၏) အမျိုးသားတို့သည် (အချိန်မီ အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်ခဲ့ကြသည့်အတွက်) အီမာန်၏ အကျိုးကို စံစားခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်း (နဗီတမန်တော်ယူနွတ်စ်၏) အမျိုးသားတို့သည် အီမာန် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသောအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကျိုးယုတ်ရှက်ရဖြစ်စေမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို လောကီဘဝတွင်ပင် ၎င်းတို့ထံမှ ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော) အချိန်ကာလ အထိတိုင်အောင် ကောင်းကျိုးကို စံစားစေတော်မူခဲ့လေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

သို့ဖြစ်ပေရာ (တောင်းခံထားသော ကယ်တင်မှု၏ အစား) ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏ ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်ကလပ်နှင့်တကွ အသင်သည် မိမိနောင်လာနောက်သားတို့အဖို့ အထိမ်းအမှတ် လက္ခဏာသံဝေဂရဖွယ် တစ်ရပ်ဖြစ်အံ့သောငှာ (ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်မှုမှ) ဆယ်တင်ထားတော်မူသည်။ (အကြောင်းမှာ အသင်၏ ဆိုးရွားသော အခြေအနေနှင့် ပျက်စီးမှုအား တွေ့မြင်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များအား ဖီလာဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြမည်။) သို့ရာတွင် (ထိုသို့ တင်ပြထားလင့်ကစား) များစွာသော သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို လျစ်လျူရှု မေ့ပျောက်သွားသော သူများသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ (ထို့အပြင် အမိန့်တော်များအား ဖီလာဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိကြချေ။) ထိုမှတစ်ပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် (ဖိရ်အောင်န်အား နစ်မြုပ်စေပြီးသည့်နောက်) အီစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား အလွန်

ကောင်းမွန်သင့်မြတ်သော နေရာတွင် နေရာချပေးထားတော်မူခဲ့လေသည်။ (အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ပိုင်ရှင်များဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ထို့အပြင် ၎င်း၏ ပထမမျိုးနွယ်အား 'ဗိုင်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်' နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၏ 'အမာလိကဟ်'ပြည်နယ်အား အောင်မြင်မှုချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။) ထို့အပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည်ပင် ၎င်းတို့အား ကောင်းမွန်သန့်စင်သော စားနပ်ရိက္ခာများကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ (ဆီးရီယားနိုင်ငံနှင့်ယှဉ်လျှင်) 'မိဆ္ဆိရ်'နိုင်ငံ၌လည်း ဥယျာဉ်များ၊ စမ်းချောင်းများ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ အဖြာဖြာတို့ကိုလည်း ချီးမြှင့်ပေးထားလေသည်။) သို့ပါ၍ (ငါအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်နာခံမှု၌ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရှိရန် လိုအပ်ပေသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် သာသနာအား ပြောင်းပြန်ပြုရန် ကွဲလွဲမှုများ စတင်ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ ထို့အပြင် အမျက်ဒေါသမှာ) ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ထံ (အမိန့်) အသိပညာ ရောက်ရှိလာပြီးမှသာလျှင် (အသိဉာဏ်မဲ့ခြင်းကြောင့်) ကွဲလွဲခဲ့ကြလေသည်။

(ဆက်လက်၍ ထိုကွဲလွဲမှုအပေါ် အပြစ်ဒဏ်မှာ) ဧကန်မလွဲ အသင်၏ အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းကွဲလွဲသောသူတို့၏ စပ်ကြားတွင် 'ကေယာမသ်' ရှင်ပြန်ထသည့်နေ့၌ ၎င်းတို့ ကွဲလွဲလျက်ရှိသော အရေးကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူပေမည်။ တစ်ဖန် (မိုဟမ္မဒ် ﷺ ၏ သာသနာအား အတည်ပြုရန်အတွက် ငါအသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ လုံလောက်သော နည်းစနစ်တစ်ခုအား ပြသထားလေသည်။ အဘယ်သို့ဆိုသော် နဗီမဟုတ်သောသူအဖို့ အဘယ်ကြောင့် မလုံလောက်ရမည်နည်း။ ၎င်းမှာ အသင်သည် 'ဝဟီ' ပို့ချခြင်း ခံရသောသူတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် အသင့်ကိုလည်း အကယ်၍ အထက်ဖော်ပြပါ စကား ရပ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး စမ်းသပ်မည်ဆိုသော် ဤကဲ့သို့လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။) အကယ်၍ အသင်တို့သည် မိမိထံ ငါအသျှင်မြတ် ချပေးတော်မူသော အကြောင်းအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်ခဲ့ပါမူ (၎င်းဒွိဟသံသယအား ပပျောက်စေရန် အလွယ်ကူဆုံး နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ) အသင်သည် မိမိအလျှင် ကျမ်းဂန်များကို ဖတ်ရွတ်လျက်ရှိသူတို့အား ('သောင်ရားသ်'နှင့် 'အင်န်ဂျီလ်'ကျမ်းကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်း ကျမ်းဂန်များသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ၎င်း၏ ရှေ့ပြေး နိမိတ်လက္ခဏာများအပေါ် မူတည်ပြီး ထိုကုရ်အာန်၏ စစ်မှန်မှုအား ပြသလိမ့်မည်။) စုံစမ်းမေးမြန်းပါလေ။

ဧကန်စင်စစ် အသင့်ထံ အသင်၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမှန်တရားသည် ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် ဒွိဟ သံသယရှိသူတို့အနက်မှ အပါအဝင် မဖြစ်ပါလေနှင့်။ (ဒွိဟသံသယဖြစ်သော သူများထက် ပို၍) ထိုမှတစ်ပါး အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်သော သူတို့အနက်မှလည်း အလျဉ်းမဖြစ်ပါစေနှင့်။ သို့ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အသင်သည်လည်း ဆုံးရှုံးသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သွားပေမည်။ အမှန်စင်စစ် အကြင်သူတို့ကား ၎င်းတို့အပေါ်၌ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ (ထာဝရ) အမိန့်တော်သည် အတည်ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းတို့သည်ကား သက်ဝင် ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ထံ သက်သေလက္ခဏာအလုံးစုံ ရောက်လာသော်ငြားလည်း ၎င်းတို့သည် ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ်ကို မတွေ့မမြင်ကြရသည့် ကာလပတ်လုံး သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ (သို့သော် ထိုအချိန်တွင် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် အကျိုးရှိမည်

မဟုတ်ချေ။) တစ်ဖန် (အကြင်ရွာများအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ ၄င်းတို့အနက်) ရွာတစ်ရွာမျှပင် အဘယ်ကြောင့် မရှိခဲ့သနည်း။ ထိုရွာသူရွာသားတို့သည် အချိန်မီ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသဖြင့် ၄င်းတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် ၄င်းတို့အား အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့လေသည်။ သို့ဖြင့် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားတို့ကား (အပြစ်ဒဏ်မကျခင် အချိန်မီ) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသောအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကျိုးယုတ်ရှက်ရဖြစ်စေသည့် အပြစ်ဒဏ်ကို လောကီဘဝတွင်ပင် ၄င်းတို့အား ကင်းဝေးစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ငါအသျှင် မြတ်သည် ၄င်းတို့အား အချိန်ကာလအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ (သေဆုံးသည့်အချိန်အထိ) ကောင်းစားစေ တော်မူခဲ့လေသည်။ (သို့ပါ၍ ရွာသူရွာသားများ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မပြုခြင်းနှင့် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း နှစ်မျိုးစလုံးသည် အသျှင်မြတ်၏ သဘောတူညီမှုနှင့်သာ ဖြစ်ရှိလေသည်။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် ဓမ္မသတ်များ

ပထမအာယသ်တော်၌ ဖိရ်အောင်န်အား ရည်ညွှန်း၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ နစ်မြုပ်မှု၏ အမှုကိစ္စပြီးသည့်နောက် အသင်၏ ရုပ်ကလာပ်အား နောင်လာနောက်သားများသည် ငါအသျှင်မြတ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာနှင့် သံဝေဂတရားရရန် အလို့ငှာ မြစ်ထဲမှ ကယ်တင်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

၄င်း၏ အဖြစ်အပျက်မှာ ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام သည် အိစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်တို့အား ဖိရ်အောင်န်၏ ပျက်စီးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းပေးသော အရှိန်အဝါသက်ရောက်ခြင်း ခံရသူအချို့နှင့် လွမ်းမိုးခြင်းခံရသူအချို့တို့မှ ဖိရ်အောင်န်၏ ပျက်စီးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ငြင်းဆန်လျက်ရှိကြ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၄င်းတို့အား လမ်းညွှန်မှုပြုရန်အလို့ငှာ ထို့အပြင် အခြားသူများ သံဝေဂတရား ရရှိရန်အလို့ငှာ လှိုင်းတံပိုးတစ်ခုအား အကြောင်းခံ၍ ၄င်း၏ ရုပ်ကလာပ်အား မြစ်ကမ်းနံဘေးသို့ တင်စေတော်မူခဲ့သည်။ ၄င်းအား အားလုံး တွေ့မြင်သောအခါ ၄င်း၏ ပျက်စီးခြင်းအား ယုံကြည်လာကြ၏။ ဖိရ်အောင်န်၏ ဤရုပ်ကလာပ်သည် အားလုံးအဖို့ သံဝေဂတရား ရရှိရန် ဖြစ်စေခဲ့၏။ တစ်ဖန် ၄င်းရုပ်ကလာပ်၏ ရလဒ်မှာ မည်သို့ ဖြစ်ရှိသည်ကို မသိရှိရချေ။ ဖိရ်အောင်န်၏ ရုပ်ကလာပ်ရရှိသောနေရာအား ယနေ့ 'ဂျဗ်လေဖိရ်အောင်န်၏ အမည်ဖြင့် ကျော်ကြားသွားလေသည်။

ဖိရ်အောင်န်၏ ရုပ်ကလာပ်သည် ပကတိအတိုင်း ရရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာများ၌လည်း ၄င်းသတင်းအား ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ ထို့အပြင် ၄င်းရုပ်ကလာပ်အား ယနေ့အထိ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ပိရမစ်အဆောက်အဦး၌ စောင့်ရှောက်ခြင်း ခံထားရလေသည်။ သို့သော် ၄င်းရုပ်ကလာပ်သည် ဟဇရသ်မူစာ عليه السلام နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော ဖိရ်အောင်န်ဟုတ်၊ မဟုတ်အား ယတိပြတ် ပြောဆို၍ မရချေ။ အကြောင်းမှာ ဖိရ်အောင်န်ဆိုသော စကားလုံးသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ အမည်မဟုတ်ချေ။ ထိုခေတ်ထိုအခါ၌ အီဂျစ်နိုင်ငံရှိ ဘုရင်တိုင်းအား ဖိရ်အောင်န်ဆိုသော ဂုဏ်ပုဒ်ပေးလေ့ရှိသည်။ သို့သော် အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုး

တော်မှာ သမုဒ္ဒရာထဲတွင် နစ်မြုပ်ခြင်းခံထားရသည့်အတိုင်း ရုပ်ကလာပ်အား သံဝေဂတရား ရရှိရန်အလို့ငှာ မြစ်ကမ်းနံဘေးပေါ်သို့ တင်စေခြင်းသည် အံ့သြစရာမဟုတ်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာ နောင်လာနောက်သားများ သံဝေဂတရားရရှိရန်အတွက် ၎င်းရုပ်ကလာပ်အား ပုပ်ပွခြင်းမှလည်း စောင့်ရှောက်ထားတော်မူခြင်းသည် ယနေ့တိုင်အထိ ဖြစ်၏။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ မြောက်မြားစွာသော သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာများမှ မေ့လျော့ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ရှိထားတော်မူ၏။ ထိုနိမိတ်လက္ခဏာများ၌ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်း၊ သံဝေဂတရားရယူခြင်းများ မပြုကြချေ။ သို့မဟုတ်ပါက စကြဝဠာတစ်ခုလုံးတွင် ကဏ္ဍတိုင်း၌ ဤသို့သော နိမိတ်လက္ခဏာများ တည်ရှိလျက်ရှိ၏။ ၎င်းအား ကြည့်ရှု၍ အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်မြတ်၏ ပြည့်ဝသော တန်ခိုးတော်များအား သိရှိနိုင်သည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌ ဖိရ်အောင်နှ်မှ လေးသိမ်စွာ ပြုထားသော မျိုးနွယ်စု၏ ရှေ့ရေးအား တင်ပြနေသည်မှာ ငါအသျှင်မြတ်သည် အိဆ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်များအား မိမိ၏ အချစ်တော် ဟဇရသ်အိဗ္ဗရာဟီးမ် ﵇ နှင့် သား၊ မြေးများအဖို့ အမွေစားအမွေခံအဖြစ် ပြုပေးခဲ့သည့် ဒေသများဖြစ်သော ဒီဂျမ်နိုင်ငံသော် လည်းကောင်း၊ အုရ်ဒွန်နှင့် ပါလက်စတိုင်း၏ ပြည်နယ်ကို အကောင်းဆုံး နေရာဒေသများအား ချီးမြှင့်ပေး တော်မူခဲ့လေသည်။ အကောင်းဆုံးနေရာဒေသကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ مُبَوَّأَ صِدْقٍ ဟူသော စကားလုံး နှင့် တင်စားထား၏။ صِدْقٍ ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကောင်းမွန်သော၊ သင့်တော်သော နေရာဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ၎င်းတို့အား ချီးမြှင့်ပေးထားသော နေရာသည် ၎င်းတို့အဖို့ ထိုက်သင့်လျော်ညီသောနေရာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။ တစ်ဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အဖို့ တစ်လောကလုံးရှိ အရသာဟူသမျှနှင့် စည်းစိမ် တော်များဖြစ်သော 'ဟလာလ်'နှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည့် စားနပ်ရိက္ခာကို ချီးမြှင့်ထားကြောင်း အမိန့် ရှိထား၏။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ တစ်ဖန် ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းသည့် အရေးများအား တင်ပြထားသည်မှာ ၎င်းတို့အနက်၌လည်း မြောက်မြားစွာသောသူတို့သည် အင်ပြည့်အားပြည့် ရရှိပြီးသည့်နောက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ စည်းစိမ်များအား တန်ဖိုးမထားကြဘဲ အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်မှ ကျော်ခိုင်းခဲ့ကြလေသည်။ ကျမ်းတော်လာ 'သောင်ရားသ်'၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ နိမိတ်လက္ခဏာတော်များအား ဤပုဂ္ဂိုလ်များ ဖတ်ရှုခဲ့ကြ၏။ သို့ပါ၍ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာပြီးသည့်နောက် ဦးစွာပထမ ဤသူတို့သာလျှင် အီမာန်ယူသင့်ပေသည်။ သို့သော် အံ့သြစရာကောင်းသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာခြင်း မရှိမီ အလျင် ဤသူအားလုံးသည် နောက်ဆုံးပွင့်ပေါ်မည့် နဗီအပေါ် ယုံကြည်ချက် ထားရှိကြ၏။ ထို့အပြင် ၎င်း၏ နိမိတ်လက္ခဏာများနှင့် ပွင့်ပေါ်မည့်အချိန် နီးကပ်လာသော သတင်းများကိုလည်း လူတို့အား ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ထို့ပြင် မိမိတို့၏ တောင်းဆုဒိုအာများ၌ နောက်ဆုံးပွင့်ပေါ်မည့် နဗီ၏ သဟဲဖြင့် ဒိုအာများ တောင်းခံခဲ့ကြ၏။ သို့သော် နောက်ဆုံးပွင့်ပေါ်တော်မူသော နဗီသည် မိမိ၏ ပြည့်ဝသော သက်သေများနှင့်

တကွ ထို့အပြင် ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်းလာ နိမိတ်လက္ခဏာတော်များနှင့်အတူ ကြွမြန်းလာသော အချင်းချင်း၌ ကွဲလွဲမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ အချို့သည် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်၍ ကျန်ရှိသူတို့သည် ငြင်းဆန်ကြလေသည်။ ထိုအာယသ်တော်၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ကြွမြန်းလာခြင်းအား جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ဟူသော စကားလုံးဖြင့် တင်စားထား၏။ ဤနေရာတွင် **علم** ဆိုသော စကားလုံးမှ ယုံကြည်ခြင်းဟုလည်း ဆိုလိုနိုင်သဖြင့် အဓိပ္ပာယ်မှာ သက်သေသာဓက အထောက်အထားများနှင့်အတူ ယုံကြည်ရမည့် အကြောင်းခံများ တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖြစ်ရှိသွားသော် ဤပုဂ္ဂိုလ်များသည် အကွဲအလွဲ ပြုလာကြသည်။

ထို့အပြင် အချို့သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ ဤနေရာ၌ **علم** ၏ အလိုသဘောသည် **معلوم** ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ‘သောင်ရားသ်’ကျမ်း၌ ပါရှိသည့် ရှေ့ပြေးနိမိတ်လက္ခဏာတော်များ၏ သဟဲဖြင့် ပထမကတည်းက သိရှိပြီးသားဖြစ်ပြီး ယခု ၎င်းအရည်အချင်းများရှေ့ဝယ် ဆိုက်ရောက်လာသော် ယခု ကွဲလွဲမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြသည်။

နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌ ‘ကေယာမသ်’ကမ္ဘာ့တရားခွင်နေ့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ကွဲလွဲမှုများအား ဆုံးဖြတ်ချက်ချမည်ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိထား၏။ အမှန်နှင့် အမှား ရှင်းသွားလိမ့်မည်။ အမှန်တရား၌ရှိသောသူတို့အား ‘ဂျန္နသ်’သုခဘုံ၌လည်းကောင်း၊ မှားယွင်းသောသူတို့အား ‘ဂျဟန္နမ်’ငရဲ၌လည်းကောင်း စေလွှတ်တော်မူမည်။

တတိယအာယသ်တော်၌ အပြင်ပန်းအားဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား အမိန့်ရှိထားသည်။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် ‘ဝဟီ’ဗျာဒိတ်တော်၌ ဒွိဟသံသယအလျဉ်းမရှိကြောင်း ထင်ရှား၏။ သို့ပါ၍ ဤသို့ အမိန့်ရှိခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ကိုယ်တော်တိုင်အတွက် အဓိကမဟုတ်ဘဲ အွမ္မသ်အား ကြားနာစေရန် အဓိကဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဤသို့ အမိန့်ရှိခြင်းသည် လူသားအားလုံးအတွက်ဟုလည်း ပြောဆိုနိုင်လေသည်။ အကြောင်းမှာ ‘အို၊ လူသား၊ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ သဟဲဖြင့် အသင်တို့အပေါ် ချပေးခဲ့သော ‘ဝဟီ’ဗျာဒိတ်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒွိဟသံသယဖြစ်ပါမူ အသင်တို့သည် အသင်တို့ထက်အလျှင် ‘သောင်ရားသ်’နှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ကျမ်းအား ဖတ်ရှုခဲ့ကြသော သူတို့အား မေးမြန်းစုံစမ်းပါလေ။ ရှေးယခင် နဗီတမန်တော်အားလုံးနှင့် ၎င်းတို့၏ ကျမ်းဂန်များ၌ ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ သတင်းကောင်းများအား ပေးထားကြောင်း အသင်တို့အား ပြောဆိုပြသလိမ့်မည်။ ယင်းဖြင့် အသင်တို့၏ ဒွိဟသံသယအား ပပျောက်သွားလိမ့်မည်။

သဖ်စီးရ်မဇ္ဇဟရီးကျမ်း၌ လာရှိသည်မှာ ၎င်းအာယသ်တော်မှာ အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သာသနာ့ရေးရာ အရေးအမှုကိစ္စများတွင် ဒွိဟသံသယတစ်ခုခု ပေါ်ပေါက်လာသော် ၎င်းသည် စစ်မှန်သော အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များအား မေးမြန်း၍ မိမိ၏ သံသယအား ဖယ်ရှားပစ်ရန် အရေးကြီးကြောင်း သိရှိရ၏။ ၎င်းအား ဆက်လက်မွေးမြူထားခြင်း မပြုလေနှင့်။

စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဋ္ဌမအာယသ်တော်များ၌ ထိုအကြောင်းအရာအား ပိုမိုလေးနက်စေရန်နှင့် မေ့လျော့လျက်ရှိသော သူတို့အား သတိပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

သတ္တမမြောက်အာယသ်တော်၌ မေ့လျော့၍ သွေဖည်နေသော သူတို့အား သတိချပ်ထားသည်မှာ လောကီသက်တမ်း၏ အခွင့်အရေးအား တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အရာဟု မှတ်ယူလော။ သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် ဆိုးသွမ်းခြင်းတို့မှ ယခုပင် ရပ်တန့်မှ ရပ်လော။ သို့မဟုတ်ပါက ဤသို့သော အချိန်တစ်ချိန် ဆိုက်ရောက်လာလိမ့်မည်။ ၎င်းအချိန်တွင် ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုလုပ်မည်ဆိုသော် (သို့တည်းမဟုတ်) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှု ပြုမည်ဆိုသော် လက်ခံသဘောတူလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ပြင် သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်လာသည့်အခါ နောင်တမလွန် ‘အာခေရသ်’၏ အပြစ်ဒဏ်များ ရှေ့သို့ ဆိုက်ရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام နှင့် ၎င်းအမျိုးသားများ၏ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကိုလည်း တင်ပြထားလေသည်။ ၎င်းအဖြစ်အပျက်တွင် ကြီးမားသော သံဝေဂတရားနှင့် ဆုံးမဩဝါဒတော်များ ရှိ၏။

ဤအာယသ်တော်၌ သွေဖည်ငြင်းပယ်သော အမျိုးသားများသည် ဤသို့သော အချိန်တွင် အဘယ်ကြောင့် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မပြုကြသနည်းဟု မိန့်ဆိုထား၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မည်ဆိုသော် ၎င်းတို့အဖို့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်ချိန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ချိန်၊ ထို့အပြင် အပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်းပြီးသည့်နောက်၊ သို့မဟုတ် ‘ကေယာမသ်’ဆိုက်ရောက်ချိန်ဝယ် ‘သောင်ဗာဟ်’၏ တံခါးပိတ်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ‘သောင်ဗာဟ်’နှင့် အီမာန်အား လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ထက်အလျင် မိမိတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုကို ရပ်တန့်၍ အီမာန်ရယူသင့်ပေသည်။ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ မျိုးနွယ်များကဲ့သို့ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ထိုအချိန် မဆိုက်ရောက်မီအလျင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်အား တွေ့မြင်ပြီး ချက်ချင်း ‘သောင်ဗာဟ်’ပြု၍ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြလေသည်။ ထိုသို့ ပြုသည့်အတွက်ကြောင့် ငါအသျှင်မြတ်မှ ၎င်းတို့ထံ ဆိုက်ရောက်လာမည့် သေးသိမ် ရှက်ရွံ့ဖွယ်ရာကောင်းသော အပြစ်ဒဏ်အား ဖယ်ရှားပစ်လိုက်လေသည်။

၎င်းအကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ လောကီပြစ်ဒဏ် ဆိုက်ရောက်လာခြင်းအပေါ်၌လည်း ‘သောင်ဗာဟ်’၏ တံခါးမပိတ်သေးကြောင်း သိရှိရသည့်အပြင် ‘သောင်ဗာဟ်’လက်ခံနိုင်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိရပေသည်။ သို့သော် နောင်တမလွန် ‘အာခေရသ်’၏ အပြစ်ဒဏ်ရှေ့၌ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ‘သောင်ဗာဟ်’လက်ခံမှု ဖြစ်မည်မဟုတ်ချေ။ ထို့အပြင် နောင်တမလွန် ‘အာခေရသ်’၏ ‘အဇာဗ်’ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ‘ကေယာမသ်’နေ့ ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ ၎င်းသေခြင်းတရားသည် သမာရိုးကျဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် လောကီပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု၌ နစ်မွန်းသည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်စေ ဖိရ်အောင်န်အား ပေါ်ပေါက်သကဲ့သို့ ဆိုက်ရောက်လာခြင်းဖြစ်စေ ၎င်းအချိန်များတွင် ‘သောင်ဗာဟ်’လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

သို့ပါ၍ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများ၏ ‘သောင်ဗာဟ်’အမှားဝန်ခံမှုအား လက်ခံခြင်းသည် အသျှင်မြတ်၏ နည်းဥပဒေများဖြင့် ဆန့်ကျင်မှု မဖြစ်ရုံသာမက ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အောက်တွင် တည်ရှိ၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်လာနေခြင်းအား တွေ့မြင်၍ ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုခဲ့

ကြ၏။ သို့သော် ပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်း၍ သေခြင်းတရား မဆိုက်ရောက်မီအလျင် ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဖိရ်အောင်န်နှင့် အခြားသူတို့သည် ပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်းပြီးသည့်နောက် သေအံ့ဆဲဆဲအချိန်တွင် ‘သောင်ဗာဟ်’ပြု၍ အီမာန်အား လက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့၏ ‘သောင်ဗာဟ်’နှင့် အီမာန်သည် အကျိုးဝင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများနှင့် ပတ်သက်သော အဖြစ်အပျက်၏ ပမာတစ်ခုအား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ အီစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်များ၏ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် ခိုင်းနှိုင်းထားလေသည်။ ၎င်းမှာ ‘သူရ်’ဟု အမည်ရသော တောင်အား ၎င်းတို့၏ ဦးခေါင်းပေါ် တွဲလောင်းချ၍ ခြိမ်းခြောက်ပြီး ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုရန် အမိန့်ပေးခဲ့သော် ၎င်းတို့မှ ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်း၏ အကြောင်းအား ‘စူရာဟ်ဗကရာ’တွင် တင်ပြထားသည်။

وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ خُذُوْا مَا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ

ဆိုလိုသည်မှာ ‘ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဦးခေါင်းပေါ်ဝယ် ‘သူရ်’ဟု အမည်ရသော တောင်အား တွဲလျောင်းချ၍ အမိန့်ပေးခဲ့သည်မှာ အသင်တို့ထံ ချမှတ်ပေးထားသော အမိန့်ပညတ်ချက်များအား မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်ထားလော့’ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အကြောင်းအရင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ခြင်းနှင့် သေခြင်းတရား မဆိုက်ရောက်မီအလျင် ပြစ်ဒဏ်အား တွေ့မြင်ပြီး ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများသည်လည်း ပြစ်ဒဏ်လာနေသည်ကို တွေ့၍ စိတ်ထားဖြူစင်စွာ၊ ရိုကျိုးနှာနှင့်တကွ ‘သောင်ဗာဟ်’ပြုလုပ်ကြသည်။ ၎င်း၏ အကျယ်တဝင့်အား ရှေ့တွင် လာမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့၏ ‘သောင်ဗာဟ်’အား လက်ခံခြင်းသည် ဖော်ပြပါဥပဒေသများနှင့် မဆန့်ကျင်ပေ။

ဤနေရာတွင် ခေတ်တစ်ခေတ်တွင်ရှိသောသူအချို့မှ ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام နှင့် ပတ်သက်ပြီး နဗီ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ၌ လျော့နည်းမှုကြောင့် ထို့အပြင် အမျိုးသားများထံမှ ပြစ်ဒဏ်ဖယ်ရှားခြင်း၏ အကြောင်းခံသည် နဗီ၏ အားနည်းမှုကြောင့်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် ကြီးမားသော မှားယွင်းသည့် ပြောဆိုချက်တစ်ခု ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ၎င်း၏ အားနည်းချက်အား အပြစ်တင်ခြင်း၏ အကြောင်းခံပြုလုပ်လိုက်ကြသည်။ ၎င်း၏ အကြောင်းအရာအား ‘စူရာဟ်အမ်ဗေရာ’နှင့် ‘စူရာဟ်စွာဖွာသ်’၌ လာရှိထားသည်။ ၎င်းစကားလုံးများမှာ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အမိန့်တော်များနှင့် ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ စွဟီဖာကျမ်းငယ်များ၏ ရှင်းလင်းချက်များအပေါ် သုံးသပ်မည်ဆိုပါက ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် နဗီ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများမှ အားနည်းခဲ့ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိရပေသည်။ ထို့အပြင် ဟဇရည်ယူနွတ်စ် عليه السلام ‘ဆွဗရ်’သည်းခံစိတ်မရှိတော့ဘဲ စောလျင်စွာ မိမိဝတ္တရားများအား စွန့်လွှတ်လိုက်၏။ သို့ပါ၍ အပြစ်ဒဏ်၏ အရိပ်အရောင်အား တွေ့မြင်သော အပြစ်ကျူးလွန်သောသူတို့သည် ‘သောင်ဗာဟ်’အမှားဝန်ခံမှုပြုသော် အလ္လာဟ် [illegible]မှ ၎င်းတို့၏ အမှားဝန်ခံမှုအား ပလပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ အသျှင်

မြတ်၏ ဥပဒေသများအား တင်ပြထား၏။ ၎င်းတို့အနက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မျိုးနွယ်စုတစ်စုအား ခိုင်လုံသော အထောက်အထား ပြည့်ပြည့်ဝဝမရရှိသည့် ကာလပတ်လုံး ၎င်းမျိုးနွယ်အပေါ် အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း ပြုမည်မဟုတ်ဟူသော ဥပဒေသတစ်ရပ်ကိုလည်း တင်ပြထားလေသည်။ သို့ပါ၍ နဗီသည် ‘ရေစာလသ်’၏ တာဝန်ဝတ္တရားဌ် အားနည်းခဲ့၏။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ထက်အလျင် ကိုယ်တိုင် မိမိနေရာမှ ဖယ်ရှားလိုက်သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားမျှတမှုသည် ထိုမျိုးနွယ်အား ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် မနှစ်မြို့ခဲ့ချေ။

ဤနေရာတွင် ဦးစွာပထမ ထောက်ရှုရမည့် အချက်တစ်ချက်မှာ နဗီတမန်တော်များသည် အပြစ်များမှ ကင်းရှင်းကြောင်း ယုံကြည်ချက်ထားရှိကြသည်။ ၎င်းအပေါ် အှလ္လသ်သူ၊ အှလ္လသ်သားများသည်လည်း တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်းအကျယ်ရှင်းလင်းချက်၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကွဲလွဲမှုများလည်း ရှိ၏။ အဘယ်သို့ဆိုသော် အပြစ်ကင်းရှင်းခြင်းသည် ‘ဂုနာဟ်ကဗီရာ’နှင့် ‘ဂုနာဟ်စွဂီရာဟ်’ပြစ်မှုတိုင်းကို ဆိုလိုသလော။ သို့တည်းမဟုတ် ‘ဂုနာဟ်ကဗီရာ’ (ကြီးလေးသောအပြစ်) ကိုသာလျှင် ဆိုလိုသလော။ ထို့အပြင် အပြစ်ကင်းစင်မှုသည် ‘နဗူဝသ်’မရမီအလျင်ကာလလည်း အကျုံးဝင်သလော။ သို့မဟုတ် မဝင်သလော။ သို့သော် ဤအချက်၌ မည်သည့်အုပ်စုမှ ကွဲလွဲမှုမရှိချေ။ အကြောင်းမှာ နဗီတမန်တော်အားလုံးသည် တာဝန်ဝတ္တရားများအား ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရာ၌ မည်သည့်အခါမှ အားနည်းချက် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နဗီတမန်တော်များအဖို့ ထို့ထက်ပို၍ ကြီးလေးသော အပြစ်ဟူ၍ကား မရှိချေ။ အကြင်အဆင့်အတန်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ၎င်းအား ရွေးချယ်လေသည်။ ၎င်းကိုယ်တိုင် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ရပ်အား မဆောင်ရွက်ဘဲ ထိုင်နေမည်ဆိုသော် လုပ်ဆောင်ရမည့် ဝတ္တရားဌ် ထင်ရှားသော အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်မည်။ အကြင်အချက်သည် သူမွန်သူမြတ်တို့မှလည်း မဖြစ်နိုင်သော အချက်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ နဗီတမန်တော်များသည် တာဝန်ဝတ္တရားပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းချက်မှ ကင်းရှင်းခြင်းမရှိသော် အခြားအပြစ် ‘ဂုနာဟ်’များမှ ကင်းရှင်းခြင်းသည် အလဟဿသ ဖြစ်လေသည်။ ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ် တော်၏ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများနှင့် တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားသော ယုံကြည် ချက်မှာ နဗီတမန်တော်များသည် အပြစ်ကင်းစင်ကြ၏။ အကယ်၍ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၏ တစ်နေရာ၌ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော အချက်တစ်ချက် တွေ့မြင်သော် ထိုအခါ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၏ ယတိပြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများဖြင့် ထိပ်တိုက်မဖြစ်စေသော၊ ကွဲလွဲမှုမရှိသော အကြောင်းခံအား ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်တော်၏ သဖ်စီးရ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်များဌ် ရှာဖွေရန် အရေးကြီးပေသည်။

သို့သော် ဤနေရာတွင် အံ့သြစရာကောင်းသည့် အချက်မှာ စာရေးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အမိန့်နှင့် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ကျမ်းငယ်၏ ရှင်းလင်းချက်များအား အကိုးအကားဖြင့် ဖော်ပြထား၏။ ၎င်းအထောက်အထားသည် ဟဇရသ် ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ကျမ်းငယ်၌ရှိသော် ၎င်းသည် အစ္စလာမ်သာသနာ၌ အကျုံးမဝင်ပေ။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏

အမိန့်တစ်ခုတည်းပင်လျှင် မရှိချေ။ သို့သာမက အမှုကိစ္စအချို့အား ပေါင်းစပ်၍ ရလဒ်အား အတင်းအဓမ္မ ထုတ်ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများအပေါ် ပြစ်ဒဏ် ဖယ်ရှားပေးလိုက်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်ဖြင့် ဆန့်ကျင်၏။ ၎င်းသည် အာယသ်တော် ၏ အမိန့်ပညတ်ချက်များဖြင့်လည်း လုံးဝ ဆန့်ကျင်၏။ ထို့အပြင် သုတေသီသဖ်စီးရ် ပညာရှင်များ၏ အသုံးအနှုန်းနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်၏။ ထို့အတူ အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသများအား ဤနေရာတွင် ထိုအတွက် ကြောင့် ဖောက်ဖျက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ နဗီထံမှ 'ရေစာလသ်'၏ တာဝန်ဝတ္တရားများအား ထမ်းဆောင်ရာ၌ အားနည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အတူ နဗီတမန်တော်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက် မှ အချိန်တစ်ချိန်ချိန်အား သတ်မှတ်ပေးထားသည်။ ၎င်းသတ်မှတ်ပေးထားသောအချိန် မဆိုက်ရောက်မီ အလျှင် ဖိတ်ခေါ်မှု၏ တာဝန်ကို စွန့်လွှတ်ပြီး တိမ်းရှောင်ခြင်းကိုလည်း သတ်မှတ်ခဲ့၏။

အကယ်၍ မျှတစွာ စဉ်းစားသုံးသပ်မည်ဆိုသော် ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးစ်၏ မည်သည့်အမိန့်တော်မျှ ၎င်းသတ်မှတ်ထားသော အမှုကိစ္စဘက်သို့ မပါရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းလိုက်မည်ဖြစ်၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် ၏ ပညတ်ချက်များအပေါ် စဉ်းစားသုံးသပ်မည်ဆိုသော် အာယသ်တော်၏ စကားလုံးမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَا اِيْمَانُهَا اِلَّا قَوْمَ يُوْنُسَ

အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ လောကီရှိ ရွာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဝမ်းနည်းကြေကွဲသော ပုံ သဏ္ဌာန်ဖြင့် ဤသို့ တင်ပြထား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြစ်ဒဏ် (သို့) သေခြင်းတရား၌ မနစ်မွန်းမီ အလျှင် အီမာန်လက်ခံခဲ့သော ၎င်းတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုအား လက်ခံသဘောတူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်း အချိန်တွင် အီမာန်လက်ခံမည်ဆိုသော် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်မဆိုက်ရောက်မီအလျှင် အဘယ် ကြောင့် အီမာန်မယူကြသနည်း။ သို့သော် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများသည် ထိုအထဲ၌ မပါဝင်ချေ။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်၏ အရိပ်အယောင်အား တွေ့မြင်၍ ပြစ်ဒဏ်၌ မနစ်မွန်း မီအလျှင် သက်ဝင်ယုံကြည်သော ၎င်းတို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် 'သောင်ဗာဟ်'အား လက်ခံခဲ့လေသည်။ ရှင်းလင်းထင်ရှားသော အာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာမှ ဤနေရာတွင် အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသများအား ချိုးဖောက်ခြင်းမရှိကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ သို့သာမက အသျှင်မြတ်၏ ဓလေ့တော်နှင့် ကိုက်ညီစွာ ၎င်းတို့ ၏ အီမာန်နှင့် 'သောင်ဗာဟ်'အား လက်ခံခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သဖ်စီးရ်ပညာရှင်အများစုဖြစ်သော ဗဟ်ရေမုဟီးသ္ဂ်၊ ကုရ်သုဗီး ဇမခ်ရှ်ရီး မဇ္ဇဟရီး၊ ရူးဟွလ် မအာနီ အစရှိသော ကျမ်းရှင်များမှာ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောအား ဤသို့သာလျှင် ရေးသားတင်ပြ ထားလေသည်။ အကြင်အကြောင်းအရာ၌ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများ၏ 'သောင်ဗာဟ်' လက်ခံခြင်းသည် အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေများနှင့် ကိုက်ညီစွာပင် ဖြစ်၏။ ကုရ်သုဗီးကျမ်းရှင်၏ စာသား များမှ ထိုသို့ ဖြစ်၏။

ဆိုလိုသည်မှာ အိဗ်နေဂျီးဗိုင်းရ် رضي الله عنه သခင်မှ အပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းတို့အား 'ကဗရ်'သင်္ချိုင်းအပေါ် ချုံထည်အုပ်သကဲ့သို့ အုပ်ပစ်လိုက်လေသည်။ တစ်ဖန် ၎င်းတို့၏ (ပြစ်ဒဏ် မဆိုက်ရောက်မီအလျှင်) အမှား

ဝန်ခံမှုသည် စစ်မှန်သွားခဲ့လေသည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့၏ အပြစ်ဒဏ်အား ရုပ်သိမ်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ သွဗ်ရီ (ရဟ) မှ တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများအား တစ်လောကလုံးရှိ အမျိုးသားများထက် ဤထူးခြားချက်အား ချီးမြှင့်ပေးထားလေသည်။ ၎င်းသည် ပြစ်ဒဏ်အား တွေ့မြင်ပြီးသည့်နောက် ၎င်းတို့၏ အမှားဝန်ခံမှုအား လက်ခံသဘောတူတော်မူခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ ဇိုဂျားဂျ် (ရဟ) မှ ၎င်းသူများအပေါ် ယခု ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိသေးပေ။ သို့သာမက ပြစ်ဒဏ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာအား တွေ့မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်လာသော် ၎င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်'သည်လည်း လက်ခံမည်မဟုတ်ဟု အမိန့်ရှိ၏။ ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ ဇိုဂျားဂျ်၏ အဆိုသည် ပို၍ ကောင်းမွန်ကြောင်း အမိန့်ရှိသည်။

အကြောင်းမှာ အပြစ်ဒဏ်အား တွေ့မြင်ပြီးသည့်နောက် 'သောင်ဗာဟ်'လက်ခံမည်မဟုတ်ချေ။ ဖိရ်အောင်န်၏ အဖြစ်အပျက်၌ တင်ပြထားသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်းသွားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းစူရာဟ်၌ တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ မျိုးနွယ်များ၏ အကြောင်းအား ဖိရ်အောင်န်၏ အဖြစ်အပျက်အား တင်ပြပြီးသည့်နောက် တစ်ဆက်တည်း ဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ဖိရ်အောင်န်၏ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် ပြစ်ဒဏ်၌ နစ်မွန်းပြီးသည့်နောက်ဖြစ်ပြီး တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများသည် ပြစ်ဒဏ်မဆိုက်ရောက်မီအလျင် အီမာန်ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ခွဲခွဲခြားခြား ရှင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဤအမိန့်ပညတ်ချက်မှလည်း အထက်ဖော်ပြပါအချက်အား ပိုမိုလေးနက်စေ၏။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်၏ အမှားဝန်ခံမှုအား အသက်ငင်သော အချိန်သို့ မဆိုက်ရောက်သရွေ့ကာလပတ်လုံး လက်ခံနေမည်ဖြစ်သည်။ အသက်ငင်သော အချိန်အား 'ဂက်ရဲသ်'ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ထို့အပြင် ဤအချက်အား ဟဇရဲသ်အဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ် ﵁ သခင်၏ ဆင့်ပြန်ချက်မှလည်း သိရှိသည်။ ၎င်းဆင့်ပြန်ချက်၌ တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများသည် အပြစ်ဒဏ်မဆိုက်ရောက်မီအလျင် 'သောင်ဗာဟ်'ပြုခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားခဲ့၏။ ကုရ်သုဗီး (ရဟ) မှ ထိုအဆိုနှင့် အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်တွင် မည်သည့်စောဒကမှ မရှိကြောင်း တိုက်ဆိုင်မှုနှင့် တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများ၏ မည်သည့်ထူးခြားချက်များ မရှိကြောင်း အမိန့်ရှိထားသည်။ ထို့အပြင် 'သွဗ်ရီး' အစရှိသော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှလည်း ၎င်းအဖြစ်အပျက်အား တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများ၏ ထူးခြားချက်များဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဤထူးခြားချက်၏ အကြောင်းခံသည် ဟဇရဲသ်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အားနည်းချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မပြောဆိုကြပေ။ သို့သာမက ၎င်းအမျိုးသားများသည် စစ်မှန်သော နှလုံးသားဖြင့် 'သောင်ဗာဟ်'ပြုခဲ့ခြင်းနှင့် အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်၌ စိတ်ထားဖြူစင်ခြင်း စသည့် အကြောင်းခံများအား ရေးသားထားလေသည်။

ထို့အပြင် တမန်တော်ယူနွတ်စ် ﵇ ၏ အမျိုးသားများအပေါ် ဆိုက်ရောက်လာမည့် အပြစ်ဒဏ်အား ဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းသည် တန်ခိုးတော်၏ ဥပဒေသများနှင့် မဆန့်ကျင်သည့်အပြင် ၎င်းအချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီကြောင်း သိရှိရသော် ထိုအကြောင်းအရာ၏ ဦးတည်ချက်သည်လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီး ဖြစ်လေသည်။

ထိုနည်းတူစွာ ပြစ်ဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှုအား ကြားနာစေပြီးသည့်နောက် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်မရှိဘဲ မိမိအမျိုးသားများနှင့် ခွဲထွက်ခဲ့ကြောင်း ကျမ်းတော်မြတ်၏ အလိုသဘောနှင့် ဆင့်ပြန်ချက်များ၏ ရှင်းလင်းချက်များမှ သိရှိရသည်မှာ ရှေးယခင် အွမ္မသ်များနည်းတူ ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ၎င်း၏ အွမ္မသ်အပေါ် ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ရစူလ်နှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းအပါများအား ဤနေရာမှ ထွက်ခွာသွားရန် အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ ဟဇရသ်လူးသ် عليه السلام ၏ အဖြစ်အပျက်အား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ (ရှင်းရှင်းလင်းလင်း) တင်ပြထားသကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ ဤနေရာ၌လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဤအမိန့်တော်သည် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ သဟဲဖြင့် သုံးရက်နောက်ပိုင်း ပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်လာလိမ့်မည်ဟု လူတို့အား သတင်းပေးခဲ့၏။ သို့ပါ၍ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ဤနေရာမှ ထွက်ခွာသွားခြင်းသည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ထွက်ခွာသွားကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

သို့သော် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ထံမှ နဗီ၏ မြင့်မြတ်မှုအား ထောက်ရှု၍ အမှားတစ်ခု ဖြစ်ရှိခဲ့လေသည်။ ၎င်းအား စူရာဟ်အမ်ဗေရာနှင့် စူရာဟ်စွာဖွားသ်၏ အာယသ်တော်များ၌ **عتاب** ဆိုသော စကားလုံးအား သုံးနှုန်းထား၏။ ထို့ကြောင့် ငါး၏ ဝမ်းဗိုက်၌ နေရခြင်း၏ အဖြစ်အပျက် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ဤသည် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ တာဝန်ဝတ္တရား၌ အားနည်းသည့်အတွက်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း မဟုတ်ချေ။ သို့သော် အဖြစ်အပျက်အား အထက်တွင် အကိုးအကား အထောက်အထားများနှင့်တကွ ရေးသားခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် မိမိ၏ အမျိုးသားများအား အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အတိုင်း သုံးရက်နောက်ပိုင်း အပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်လာမည့် ခြိမ်းခြောက်မှုအား ကြားနာစေသည်။ တစ်ဖန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် မိမိ၏ ဒေသမှ စွန့်ခွာခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်တွင် 'အဇားဗ်' ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ခြင်း သိရှိရသော် ယခု ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်သည့် သောကများ ဆိုက်ရောက်လာလေသည်။ အကြောင်းမှာ မိမိသည် အမျိုးသားများထံသို့ ပြန်လည်သွားမည်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်အား မုသားပြောဆိုသောသူဟု သတ်မှတ်ကြလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားများသည် မုသားအတည်ဖြစ်သွားသော် ၎င်းအား သတ်ဖြတ်လေ့ သတ်ဖြတ်ထ ရှိကြသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်သည် မိမိအမျိုးသားများထံသို့ ပြန်သွားမည်ဆိုသော် အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်ရသည်။

ဤအချိန်တွင် အခြားနည်းလမ်းမရှိသဖြင့် ထိုမြေးရပ်ဌာနီမှ ဟီဂျ်ရသ်ပြုလိုက်လေသည်။ သို့သော် နဗီတမန်တော်များ၏ စွန္နသ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ အခွင့်မရရှိသည့် ကာလပတ်လုံး မိမိဆန္ဒနှင့် ဟီဂျ်ရသ်ပြုခွင့် မရှိချေ။ သို့ပါ၍ အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက် မရောက်မီအလျင် ဟီဂျ်ရသ်၏ ရည်စူးချက်ဖြင့် လှေသင်္ဘောပေါ်သို့ စီးနင်းလိုက်ခြင်းသည် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အဖို့ မှားယွင်းချက် တစ်ခု ဖြစ်သွားလေသည်။ စင်စစ် မိမိ 'ဇားသ်' (ပင်ကိုယ်၌) မည်သည့်အပြစ်မှ မရှိချေ။ သို့သော် နဗီ၏ ကျင့်ဝတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။ အကယ်၍ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်တွင် တင်ပြ

ထားသော စကားလုံးများ၌ သုံးသပ်မည်ဆိုသော် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ဤအမှားသည် တာဝန်ဝတ္တရားများအား ထမ်းဆောင်ရာ၌ အားနည်းခဲ့ခြင်း မဟုတ်ချေ။ သို့သာမက အမျိုးသားများ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် ဒုက္ခပေးမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ရန်အလို့ငှာ အမိန့်တော်အလျှင် ဟီဂျ်ရသ်ပြုခြင်းမှအပ အခြားတစ်စုံတစ်ရာ အတည်ပြု၍ မရချေ။ စူရာဟ်စွာဖွားသ်၏ အာယသ်တော်သည် ထိုအကြောင်းအရာအတွက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်မည်ဟု ယူဆရသည်။ အကြင်အာယသ်တော်၌

اِذْ اَبَقَ اِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ

ဟု အမိန့်ရှိထားသည်။ ၄င်း၌ ဟီဂျ်ရသ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှေသင်္ဘောအပေါ် စီးနင်းခြင်းအား **ابق** ၊ ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် အပြစ်တင်သောသဏ္ဍာန်ဖြင့် တင်စားထားလေသည်။ ၄င်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကျွန်တစ်ဦးဦးသည် မိမိပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထွက်ပြေးသွားခြင်းကို ဆိုလို၏။ စူရာဟ်အမ်ဗေရာ၏

وَذَا النُّوْنِ اِذْ ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ

အကြင်အာယသ်တော်၌ သဘာဝကြောက်စိတ်ကြောင့် အမျိုးအနွယ်၏ ရန်စွယ်မှ အလွတ်ရန်း၍ ဟီဂျ်ရသ်ပြုခြင်းအား ပြစ်တင်သော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ၄င်းပြင်းထန်သော အကြောင်းအရာဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဤအချက်အားလုံးသည် တာဝန်ဝတ္တရားများအား ပြည့်ပြည့်ဝဝ ထမ်းဆောင်ပြီးသည့်နောက် မိမိအမျိုးသားများထံ ပြန်လာခြင်းမှ အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရသောအချိန်တွင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သဖ်စီးရ်ရူးဟုလ်မအာနီ၌ ဤအကြောင်းအရာအား ထိုသို့ ရေးသားထား၏။

ဆိုလိုသည်မှာ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် မိမိအမျိုးအနွယ်များအား အမျက်ဒေါသဖြစ်၍ ထွက်ခွာသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မျိုးနွယ်၏ ပြင်းထန်သော ဆန့်ကျင်မှုနှင့် သွေးဖည်ငြင်းပယ်မှုအား ထပ်ပြန်တလဲလဲ ရှိနေလင့်ကစား ကာလကြာမြင့်သည့်တိုင်အောင် အမိန့်ညွှတ်ချက်တော်များအား ပို့ချလျက် ရှိခဲ့၏။ ထို့အပြင် ၄င်း၏ ဤခရီးစဉ်သည် ဟီဂျ်ရသ်၏ ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ယခုအထိ ၄င်းအား ဟီဂျ်ရသ်ပြုရန် အခွင့်မရရှိခဲ့သေးပေ။

ထိုအကြောင်းအရာမှ ထင်ရှားသည်မှာ အမိန့်ပညတ်ချက်တော်များအား ပို့ချရာ၌ မည်သည့်အားနည်းချက်မှ အပြစ်တင်ခြင်း၏ အကြောင်းခံ မဖြစ်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ဟီဂျ်ရသ်ပြုရန် အခွင့်မရမီအလျှင် ဟီဂျ်ရသ်ပြုခြင်းအား အပြစ်၏ အကြောင်းခံဖြစ်သည်။ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် မိမိပင်ကိုယ် မည်သည့်အပြစ်ကိုမှ မကျူးလွန်ခဲ့ချေ။ သို့သော် နဗီ၏ ဓလေ့နှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အတွက်ကြောင့် ၄င်းအပေါ် အပြစ်တင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခေတ်ပြိုင်များအား အချို့အိုလမာသာသနာ့ပညာရှင်များမှ ထိုမှားယွင်းမှုအပေါ် သတိပေး ချမှတ်သည်မှာ စူရာဟ်စွာဖွားသ်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက်၌ ၄င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ရပ်တည်ချက်အား မှန်ကန်ကြောင်း မြောက်မြားစွာသော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များ၏ အဆိုကိုလည်း ဆင့်ပြန်ထားလေသည်။ ၄င်းတို့အနက် ဝဟဗ် ဗင်န် မိုနဗ်ဗာဟ်အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အချို့သော အီစ္စရာအီးလ်တို့၏ ဆင့်ပြန်ချက်

များမှအပ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် (معاذ الله) တာဝန်ဝတ္တရားများအား ထမ်းဆောင်ရာ၌ လျော့လျဲမှုဖြစ်သည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ရပ်တည်ချက်သည် စစ်မှန်ခြင်း မရှိချေ။

ထို့အပြင် များသောအားဖြင့် သဖ်စီးရ်ပညာရှင်တို့သည် မိမိတို့၏ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ၌ အီစ္စရာ အီးလ်မျိုးနွယ်စု၏ ဆင့်ပြန်ချက်များကိုလည်း ဆင့်ပြန်ထားကြောင်း သာသနာ့ပညာရှင်များထံတွင် ဖုံးအုပ် နေခြင်း မရှိချေ။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ သဖ်စီးရ်ပညာရှင်အများစုထံတွင် ဤဆင့်ပြန်ချက်သည် အကျိုးဝင် သော ဆင့်ပြန်ချက်မဟုတ်ကြောင်း တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ရှိကြ၏။ ရှရီအသ်တရားတော်၏ အမိန့်ပညတ် ချက်တစ်ခုခုသည် ထိုအပေါ် မူတည်ထား၍ မရနိုင်ပေ။ အီစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်စု၏ ဆင့်ပြန်ချက်များသည် အစ္စလာမ်သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များ၏ ကျမ်းဂန်များ၌ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ကျမ်းငယ်၌ဖြစ်စေ ထိုကျမ်းဂန်များ၏ အကိုးအကားဖြင့်သာလျှင် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام အပေါ် တာဝန် ဝတ္တရားများအား ထမ်းဆောင်ရာ၌ လျော့ရဲမှုဖြစ်ခဲ့သည်ဟူသော ဤကြီးကျယ်သည့် စွပ်စွဲချက်အား ပြုလုပ် နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် အစ္စလာမ်သဖ်စီးရ်ပညာရှင် တစ်ဦးဦးမှ ၎င်းအား လက်မခံချေ။

ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အပြစ်အပျက်၏ အကျယ်ရှင်းလင်းချက်

ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အဖြစ်အပျက်အချို့သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ တင်ပြထားပြီး အချို့ သည် ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးစ်တော်များနှင့် သမိုင်းများဖြင့် အတည်ပြုပြဌာန်းထားလေသည်။ ၎င်းမှာ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ မျိုးနွယ်စုသည် ‘အေရားက်’နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ‘နီးနဝါ’ ဟူသော ရွာမှ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ အရေအတွက်အား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ လူပေါင်းတစ်သိန်းကျော်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းတို့ တရားလမ်းမှန်ရရှိရန်အလို့ငှာ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား ၎င်းတို့ထံ စေလွှတ် တော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမှ ငြင်းဆန်ကြလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ် သုံးရက်အတွင်း အပြစ်ဒဏ်ဆိုက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးရန် တမန် တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား အမိန့်ရှိခဲ့လေသည်။ သို့ပါ၍ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် အမျိုးအနွယ်များ အား ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကြေငြာလိုက်လေသည်။ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမျိုးသားများသည် အချင်းချင်း၌ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့်အခါမှ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام မှသားပြောဆို သည်ကို မတွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း သို့ပါ၍ ၎င်းပြောဆိုချက်အား ထောက်ရှုစရာ မလိုအပ်ကြောင်း ပြောဆိုပြီး ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုအား တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချကြလေသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ညဥ့်အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ရွာ၌ရှိနေမည်ဆိုသော် မည်သို့မျှ မဖြစ်ဟု မှတ်ယူလော။ အကယ်၍ ၎င်းသည် တစ်နေရာရာသို့ ထွက်သွားသော် နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် အပြစ်ဒဏ် ဆိုက်ရောက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက် လေသည်။ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ထိုရွာမှ ထွက်ခွာသွား ခဲ့လေသည်။ နံနက်မိုးသောက်လင်းသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်သည် မှောင်မိုက်နေသော

တိမ်သားသဖွယ် ၎င်းတို့၏ ဦးခေါင်းအပေါ်သို့ အုံ့ဆိုင်း၍ လာလေသည်။ ထို့အပြင် ကောင်းကင်မှ အောက်သို့ ၎င်းတို့နှင့် တရွေ့ရွေ့ နီးကပ်လာသော ယခု ကျွန်ုပ်တို့သည် ပျက်စီးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်သွားကြလေသည်။ ယခု ဤအချင်းအရာအား တွေ့မြင်၍ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ မှန်မြတ်သော လက်တော်အပေါ် အီမာန်ယူရန်နှင့် ပြုခဲ့သော ငြင်းဆိုမှုများအပေါ် 'သောင်ဗာဟ်' ပြုလုပ်ရန် ၎င်းအား ရှာဖွေသော် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား မတွေ့ခဲ့ပေ။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် စိတ်ထားဖြူစင်စွာဖြင့် 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံကြလေသည်။ ရွာမှ ကွင်းပြင်သို့ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများ၊ တိရစ္ဆာန်များ အားလုံး စုရုံးကြလေသည်။ ဖာတေးထားသော အဝတ်အစားများအား ဝတ်ဆင်၍ ကွင်းပြင်၌ ရို့ကျိုးစွာနှင့် 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံပြီး ပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံမှု တောင်းခံကြခြင်းသည် ကွင်းပြင်တစ်ခုလုံး ငိုရှိုက်သံများဖြင့် ပွဲတင်ထပ်သွားလေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်' အား လက်ခံပြီး အာယသ်တော်၌ ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လွှတ်မှု ပေးလိုက်လေသည်။

တစ်ဖက်တွင် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ရွာမှထွက်၍ ၎င်းအမျိုးသားများအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်လာခြင်းအား စောင့်စား၍ နေလေသည်။ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ၎င်းတို့၏ 'သောင်ဗာဟ်' အမှားဝန်ခံမှုအား မသိရှိခဲ့ချေ။ ပြစ်ဒဏ်ရွေ့လျားသွားသောအခါ ကျွန်ုပ်အား လိမ်လည်သောသူတစ်ဦး အဖြစ် သတ်မှတ်ကြလိမ့်မည်ဟု ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام အပေါ် ဤသောက ဆိုက်ရောက်လာ၏။ အကြောင်းမှာ သုံးရက်အတောအတွင်း ဤပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းမှ ကြေညာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမျိုးအနွယ်တို့၏ ဥပဒေတစ်ရပ်မှာ အကြင်သူ၏ လိမ်လည်မှုအား သိရှိသွားသော် ထိုသူသည် မိမိ၏ စကားအပေါ် သက်သေအထောက်အထား မပေးနိုင်သော် ၎င်းအား သတ်ပစ်ကြသည်။ သို့ပါ၍ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ကျွန်ုပ်အား မုသားပြောဆိုသူဟု သတ်မှတ်၍ သတ်ပစ်မည်ကို သောက ဖြစ်ခဲ့သည်။

နဗီတမန်တော်များသည် အပြစ်ဟူသရွေ့မှ ကင်းစင်၏။ သို့သော် လူ့ဇီဇနှင့် ကွဲကွာ၍ မနေပေ။ ထိုအချိန်တွင် ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် လူ့သဘာဝအတိုင်း ဤသို့ ကြေကွဲမှု ဖြစ်ရှိခဲ့လေသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ကြေညာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ယခုကဲ့သို့ ကြေညာခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် မုသားပြောဆိုသူဟု သတ်မှတ်ကြလိမ့်မည်။ မိမိ၏ ရွာသို့ ပြန်လည်သွားမည်ဆိုသော် မည်သည့်မျက်နှာဖြင့် သွားရမည်နည်း။ ထို့ပြင် အမျိုးသားများ၏ ဥပဒေအတိုင်း လည်စင်းပေးရလိမ့်မည်။ သို့ပါ၍ ၎င်းသောကဖြင့် ထိုမြို့မှ ထွက်ခွာပြီး ရောမနိုင်ငံ၏ မြစ်ကမ်းနံဘေးပေါ်သို့ ရောက်ရှိသွားသော် ထို့နေရာတွင် လူများ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော လှေတစ်စီးအား တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုအခါ ဟဇရသ်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား လူတို့သည် မှတ်မိသည့်အတွက်ကြောင့် စီးနင်းခ မယူဆောင်ဘဲ စီးနင်းခွင့်ပြုလေသည်။ လှေသည် ကမ်းမှ ထွက်ခွာ၍ မြစ်အလယ်သို့ ရောက်ရှိသော် ရုတ်တရက် ရှေ့တိုး နောက်ဆုတ်မရှိဘဲ ရပ်တန့်သွား၏။ လှေတွင်းရှိ စီးနင်းလိုက်ပါသောသူများမှာ ဤလှေသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ဘက်မှ ကြိုးကျယ်မှုတစ်ရပ်ရှိကြောင်း ၎င်းလှေတွင် လိုက်ပါသောသူများမှာ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်သော အပြစ်ကျူးလွန်သောသူတစ်ဦးဦး ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်

သော ကျွန်တစ်ဦးဦး စီးနင်းလိုက်ပါလျှင်သော်လည်းကောင်း ဤလှေသည် အလိုအလျောက် ရပ်တန့်သွားကြောင်း ပြောဆိုလာကြ၏။ သို့ပါ၍ လူတစ်ဦးကြောင့် အားလုံး ဒုက္ခမရောက်ရန်အလို့ငှာ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်အား ထုတ်ဖော်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထိုအခါ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သော ကျွန်နှင့် အပြစ်ကျူးလွန်သောသူသည် ကျွန်ုပ်သာဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလာ၏။ အကြောင်းမှာ မိမိမြို့မှ ထွက်၍ လှေ၌ စီးနင်းလိုက်ပါခြင်းသည် လူ့သဘာဝတရား၏ ကြောက်ရွံ့မှုကြောင့် ဖြစ်၏။ အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိခဲ့ချေ။ အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဤသို့ ထွက်ခွာသွားခြင်းသည် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام နဗီဖြစ်ခြင်း၏ မြင့်မြတ်မှုမှ အပြစ်တစ်ခုဟု သတ်မှတ်ရပေမည်။ အကြောင်းမှာ နဗီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ဟူသရွေ့သည် အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မပြုသင့်ပေ။ သို့ပါ၍ ကျွန်ုပ်အား မြစ်ထဲတွင် ပစ်ချလိုက်သော် အသင်တို့အားလုံး အပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်သွားလိမ့်မည်ဟု အမိန့်ရှိရာ လှေပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါသူအားလုံးသည် ၎င်းအား ရေထဲသို့ ပစ်ချရန် အဆင်သင့် ဖြစ်မလာခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် မဲစနစ်ဖြင့် အမည်ပေါက်သောသူအား ရေထဲသို့ ပစ်ချရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ အခါအားလျော်စွာ မဲသည် ဟဇရတ်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမည်သာ ထွက်လာလေသည်။ လူတို့သည် အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် မဲနှိုက်သော်ငြားလည်း အံ့သြစရာကောင်းလောက်အောင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်ဖြင့် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမည်သာလျှင် မဲထွက်လာခဲ့၏။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ မဲနှိုက်ခြင်းနှင့် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ အမည်ဖြင့် မဲထွက်ခြင်း၏ အကြောင်းအား ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် လာရှိထားလေသည်။

ဟဇရတ်ယူနွတ်စ် عليه السلام နှင့်တကွ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဤသို့သော ပြုမူချက်သည် ၎င်း၏ နဗီဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ စင်စစ် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် အပြစ်ဟု သတ်မှတ်လောက်ရသော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်တစ်ခုခုအား ဖီလာဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ထို့အပြင် နဗီတစ်ပါးပါးနှင့် ၎င်းလုပ်ရပ်သည် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိချေ။ အကြောင်းမှာ နဗီတမန်တော်များသည် အပြစ်ကင်းစင်သောသူများဖြစ်ကြ၏။ သို့သော် နဗီတစ်ပါး၏ အဆင့်အတန်းသည် အလွန်မြင့်မားသည့်အတွက် လူ့သဘာ၏ ကြောက်စိတ်ကြောင့်သာလျှင် အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထွက်ခွာသွားသော လုပ်ရပ်သည် မလျော်ကန့်ပေ။ ထိုကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အဆင့်နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ပြုခြင်းအပေါ် ဤသို့ အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်တွင် မြစ်ထဲသို့ ပစ်ချရန် အမည်ထွက်လာပြီး အခြားတစ်ဖက်တွင် အလွန်ကြီးမားသော ငါးကြီးတစ်ကောင်သည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် လှေ၏ အနီးအနားတွင် ပါးစပ်ဟ၍ စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိနေသည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းအား မြစ်ထဲသို့ ပစ်ချလိုက်မည်ဆိုသော် မိမိ၏ ဗိုက်ထဲတွင် နေရာပေးရန်ဖြစ်၏။ ၎င်းငါးအား တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ခန္ဓာကိုယ်အား အသင်၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲတွင် ထားရှိရန်၊ အသင်၏ အစာမဟုတ်ကြောင်း အမိန့်တော် လာရှိထား၏။ သို့သာမက ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏ ဝမ်းဗိုက်အား ၎င်း၏ နေထိုင်ရာနေရာအဖြစ် အမိန့်လာရှိထား၏။ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား မြစ်ထဲသို့ ပစ်ချလိုက်သော် ချက်ချင်း ငါးသည် ၎င်းအား မြိုချလိုက်လေသည်။ ဟဇရတ်အဗ္ဗုလ္လာဟ်ဗင်န် [illegible]ဒ် رضي الله عنه သခင်က တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ငါး၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲ၌ ရက်ပေါင်း (၄၀) နေခဲ့

ကြောင်း၊ ၎င်းငါးသည် တမန်တော်အား ရေအောက်ကြမ်းပြင်အထိ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး အလွန်ဝေးလံသော နေရာများသို့လည်း လှည့်လည်သွားလာနေကြောင်း အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ အချို့ပညာရှင်များမှ ငါး၏ ဝမ်းဗိုက်ထဲတွင် ခုနစ်ရက်၊ ငါးရက်၊ အချို့သည် တစ်နေ့တာ၏ နာရီအနည်းငယ် နေခဲ့ကြောင်း မိန့်ဆိုကြ၏။ အစစ်အမှန်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခြေအနေ၌ပင် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ဤသို့ ဒိုအာပြုခဲ့သည်။

لَااِلٰهَ اِلَّا اَنۡتَ سُبۡحَانَكَ اِنِّىۡ كُنۡتُ مِنَ الظّٰلِمِيۡنَ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းဒိုအာအား သဘောတူလက်ခံခဲ့လေသည်။ ထို့အပြင် လုံးဝပကတိအတိုင်း တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင် အန်ချလိုက်လေသည်။ ငါးဝမ်းဗိုက်၏ အပူရှိန်ကြောင့် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် အမွေးအမျှင်တစ်ခုမျှ မကျန်ရှိတော့ပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်း၏ အနီးတွင် ဆူးပင်တစ်ပင်အား ပေါက်ရောက်စေသည်။ ၎င်းအရွက်များ၏ အရိပ်ဖြင့် တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အတွက် အေးချမ်းမှုတစ်ခု ဖြစ်ရှိမည်။ ထို့အပြင် တောဆိတ်တစ်ကောင်အား နံနက်နှင့် ညနေတွင် ၎င်းအနီးအနား၌ သွားရောက်ရန် အမိန့်ရှိတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام သည် ၎င်းဆိတ်၏ နို့အား သောက်သုံးတော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုနည်းတူစွာ တမန်တော်ယူနွတ်စ် عليه السلام အား ၎င်း၏ မှားယွင်းချက်အပေါ် သတိချမှတ်မှုကိုလည်း ပြုခဲ့သကဲ့သို့ နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်း၏ အမျိုးသားများသည်လည်း အခြေအနေအမှန်အား သိရှိသွားလေသည်။

အကြောင်းအဖြစ်အပျက်ကို ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်တွင် တင်ပြထားသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဆင့်ပြန်ချက်များမှ အတည်ပြုထားခြင်းဖြစ်လျှင် ထိုအချက်များသည် ယုံကြည် မှတ်ယူရမည့် အချက်များပင်တည်း။ ကျန်ရှိကထာများသည် သမိုင်းအစဉ်အလာ ဆင့်ပြန်ချက်များအပေါ် မူတည်၏။ ၎င်းအပေါ် ရှရီအသ်တရားတော်၏ ပညတ်ချက်အား မူတည်၍ မရချေ။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

وَلَوۡ شَآءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنۡ فِى الۡاَرۡضِ كُلُّهُمۡ جَمِيۡعًا ؕ
اَفَاَنۡتَ تُكۡرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُوۡنُوۡا مُؤۡمِنِيۡنَ ﴿٩٩﴾

၁၀ : ၉၉ ။ ။ စင်စစ် အကယ်၍ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် ရှိရှိသမျှသော လူခပ်သိမ်းတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် (အတူတကွ စုရုံးလျက်) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည် ယုံကြည်ကြမည်သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် လူတို့အား မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်လာကြစေရန် အတင်းအကြပ် ပြုလုပ်နိုင်ပါသလော။

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٠﴾

၁၀ : ၁၀၀ ။ ။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်မရှိဘဲ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်နိုင်သည်မရှိချေ။ စင်စစ်မှာမူ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသိဉာဏ်ကို (အလျဉ်း) အသုံးမပြုသော သူတို့အပေါ်၌သာလျှင် (အယူဝါဒ မှောက်မှားမှုတည်းဟူသော) အညစ်အကြေးကို သက်ရောက်စေတော်မူလေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင် ကမ္ဘာမြေပြင်ဝယ် ရှိရှိသမျှသော သူခပ်သိမ်းတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည်သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ (သို့သော် အချို့အမြော်အမြင် တရားကြောင့် ဤသို့ အလိုတော်မရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အလုံးစုံ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိပေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် လူတို့အား မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်လာကြရန် အတင်းအကြပ် ပြုလုပ်နိုင်ပါသလော။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်မရှိလျှင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်နိုင်သည် မရှိချေ။ စင်စစ်မူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသိဉာဏ်ကို အသုံးမပြုသောသူတို့အပေါ်၌သာလျှင် မစင်ကြယ်မှုကို သက်ရောက်စေတော်မူ၏။

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

قُلِ انْظُرُوْا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَمَا تُغْنِي
الْاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠١﴾

၁၀ : ၁၀၁ ။ ။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ '(အချင်းတို့) မိုးကောင်းကင်များနှင့် ပထဝီမြေ၌ မည်ကဲ့သို့သောအရာများ ရှိကြသည်ကို ကြည့်ရှု (ဆင်ခြင်) လေ့လာကြလေကုန်။' သို့ရာတွင် စင်စစ် မယုံကြည် (လို) သော သူတို့အား သက်သေလက္ခဏာမုဂ်ဇာများနှင့် သတိပေးနှိုးဆော်ချက်များသည် (မည်သို့မျှ) အကျိုးပေးသည် မဟုတ်ချေ။

فَهَلْ يَنْتَظِرُوْنَ اِلَّا
مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۭ قُلْ فَانْتَظِرُوْٓا اِنِّىْ مَعَكُمْ
مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾

၁၀ : ၁၀၂ ။ ။ သို့ပါလျက် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင် လွန်လေပြီးဖြစ်ခဲ့ကြသော သူတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ် (ကျရောက်လာခြင်း) ကိုသာ မျှော်လင့်လျက်ရှိကြလေသလော။ (အို၊ နဗီတမန်တော်) အသင်သည်

(၄င်းတို့အား၊ အချင်းတို့) "ဤသို့ဖြစ်လျှင် အသင်တို့သည် မျှော်လင့်ကြလေကုန်။ ငါသည်လည်း အသင်တို့နှင့်အတူ မျှော်လင့်သူတို့အနက် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ပေသည်။"

ثُمَّ نُنَجِّيْ رُسُلَنَا وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كَذٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾

၁၀ : ၁၀၃ ။ ။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိရစူလ်တမန်တော်များအားလည်းကောင်း၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သောသူတို့အားလည်းကောင်း၊ ကယ်ဆယ်တော်မူသည်။ ဤနည်းအတိုင်းပင် ငါအသျှင်မြတ်အပေါ်၌ မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား ကယ်ဆယ်တော်မူရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၄င်းတို့အား ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အသင်တို့သည် မိုးကောင်းကင်များ၌လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌လည်းကောင်း မည်ကဲ့သို့သော အရာများ ရှိကြသည်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ကြလေကုန်။ (မိုးကောင်းကင်များ၌ နက္ခတာရာ အစရှိသည်နှင့် ပထဝီမြေ၌ အဆုံးအစွန်မရှိ ဖန်ဆင်းခံများအား တွေ့မြင်ရလေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းအရာများအား စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းအား အသိဉာဏ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်သည့် အထောက်အထား ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် မယုံကြည်လိုသော သူတို့အား သက်သေလက္ခဏာများသည်လည်းကောင်း၊ သတိပေးနှိုးဆော်ချက်များသည်လည်းကောင်း အကျိုးပေးသည်မဟုတ်ချေ။ (၄င်းတို့၏ ဆန့်ကျင်မှုအား တင်ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။) သို့ပါလျက် (၄င်းတို့၏ ရန်လိုမှုမှ သိရှိရသည်မှာ) ၄င်းတို့သည် မိမိတို့အလျင် လွန်လေပြီးခဲ့ကြသော သူတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်ကိုသာ မျှော်လင့်လျက်ရှိကြလေသလော။ အို၊ နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ၄င်းတို့အား ဤသို့ဖြစ်လျှင် အသင်တို့သည် မျှော်လင့်ကြလေကုန်။ ငါသည်လည်း အသင်တို့နှင့်အတူ မျှော်လင့်သူတို့အနက် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားပါလေ။ (ယခင်အမျိုးအနွယ်များအပေါ် ငါအသျှင်မြတ် အပြစ်ဒဏ်ချပေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အထက်တွင် တင်ပြပြီးဖြစ်သည်။) ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိရစူလ်တမန်တော်များအားလည်းကောင်း၊ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်သော သူတို့အားလည်းကောင်း (ထိုပြစ်ဒဏ်မှ) ကယ်ဆယ်တော်မူလေ့ ရှိခဲ့သည်။ (အကြင်ကဲ့သို့သော မုအ်မင်န်များအား ငါအသျှင်မြတ် ကယ်တင်တော်မူခဲ့၏။) ဤနည်းအတိုင်းပင် ငါအသျှင်မြတ်အပေါ်၌ ကယ်ဆယ်ရန် တာဝန်ရှိတော်မူ၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား ကယ်ဆယ်တော်မူပေမည်။ (သို့ရှိရာ အကယ်၍ ၄င်းကာဖိရ်ငြင်းပယ်သူများအပေါ် ဒုက္ခတစ်ခုခု ဆိုက်ရောက်သော မွတ်စ္စလင်မ်များအား ၄င်းဒုက္ခမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ၄င်းစောင့်ရှောက်မှုသည် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးအတွက် ဖြစ်လေသည်။)

✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧✧

قُلْ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِىْ
شَكٍّ مِّنْ دِيْنِىْ فَلَاۤ اَعْبُدُ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ
وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِىْ يَتَوَفّٰىكُمْ ۖۚ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٤﴾

၁၀ : ၁၀၄ ॥ ॥ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ 'အို, လူသားအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ငါ၏ 'ဒီးန်' သာသနာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ (တစ်စုံတစ်ရာ) သံသယဥ္စ (နစ်မွန်းလျက်) ရှိကြပါမူ ငါသည် အသင်တို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား စွန့်လွှတ်၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက် ရှိကြသည်တို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ ငါသည် အသင်တို့၏ အသက်ဝိညာဉ်ကို နှုတ်သိမ်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လေသည်။ ထို့အပြင် ငါသည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ရန် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ) အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။'

وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۚ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٠٥﴾

၁၀ : ၁၀၅ ॥ ॥ 'ထို့ပြင် အသင်သည် မိမိ၏ မျက်နှာကို 'ဒီးန်' သာသနာတော်ဘက်သို့ အာရုံစူးစိုက်လျက် ကြည်ဖြူစွာ လှည့်ထားပါလေ။ ထို့ပြင် အသင်သည် မုရှ်ရစ်က်တို့တွင် (လုံးဝ) အပါအဝင် မဖြစ်ပါလေနှင့်' (ဟူ၍လည်း အမိန့်တော်ပေးခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။)

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَ
لَا يَضُرُّكَ ۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِّنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٠٦﴾

၁၀ : ၁၀၆ ॥ ॥ 'ထို့ပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို စွန့်၍ အသင့်အား အကျိုးလည်း မဖြစ်ထွန်းနိုင်သော၊ အကျိုးယုတ်စေခြင်းကိုလည်း မပြုစွမ်းနိုင်သော အရာများကို ဟစ်ခေါ်ခြင်း မပြုပါလေနှင့်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်သည် (ယင်းသို့) ပြုမိခဲ့သည်ရှိသော် ဧကန်စင်စစ် အသင်သည် ထိုသို့ ပြုမိသောကြောင့် (မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ပင်) နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သွားပေမည်' (ဟူ၍လည်း အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။)

وَاِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهٗۤ اِلَّا هُوَ ۚ وَاِنْ يُّرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهٖ ۗ يُصِيْبُ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۗ وَهُوَ
الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٧﴾

၁၀ : ၁၀၇ ॥ ॥ စင်စစ် အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်၌ ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ သက်ရောက်စေတော်မူပါလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး ၎င်းဘေးအန္တရာယ်ကို ကင်းဝေးစေနိုင်သူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

ထို့နည်းတူစွာ အကယ်၍ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင့်၌ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးကျေးဇူးကို (ဖြစ်ထွန်းစေရန်) ရည်စူးတော်မူပါလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားနိုင်သူဟူ၍လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် မရှိချေ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျွန်များအနက်မှ မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူအပေါ်၌ ထိုကျေးဇူးတော်ကို သက်ရောက်စေတော်မူပေသည်။ စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ مِن
رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا
يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ١٠٨

၁၀ : ၁၀၈ ။ ။ (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (ဤသို့ တစ်ဖန်) ပြောကြားပါလေ။ 'အို, လူသားအပေါင်းတို့၊ အမှန်စင်စစ် အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမှန်တရားသည် ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သူမဆို တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် မိမိအကျိုးအတွက် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့နည်းတူစွာ မည်သူမဆို လမ်းမှားခဲ့သည်ရှိသော် ထိုသူသည် မိမိကိုယ်နှင့် ဆန့်ကျင်၍ (အကျိုးယုတ်စေခြင်း) အတွက် လမ်းမှားခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ငါသည် အသင်တို့အပေါ်၌ တာဝန်ခံမဟုတ်ပေ။

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ
إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ١٠٩

၁၀ : ၁၀၉ ။ ။ ထို့ပြင် (အို, နဗီတမန်တော်) အသင်သည် မိမိထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခြင်းခံရသော 'ဝဟီ' (အမိန့်တော်) ကိုသာ လိုက်နာပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်အထိ သည်းခံ၍ နေပါလေ။ အမှန်စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကောင်းဆုံးသော စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသည့်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ဤသို့ ပြောကြားပါလေ။ အို, လူသားအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ငါ၏ ဒီးန်သာသနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒွိဟသံသယ၌ နစ်မွန်းလျက်ရှိကြပါမူ (ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့အား ၎င်း၏ ဇစ်မြစ်အား ပြသတော်မူမည်။ ၎င်းမှာ) ငါသည် အသင်တို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား စွန့်လွှတ်၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက် ရှိကြသည်တို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာ ငါတမန်တော်သည် အသင်တို့၏ အသက်ဇီဝိန်ကို နှုတ်သိမ်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ငါတမန်တော်သည် မုအ်မင်န်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့တွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမိန့်ပေးခြင်းခံရလေသည်။ ထို့အပြင် အသင်သည် မိမိမျက်နှာကို ဒီးန်သာသနာတော်ဘက်သို့ သဒ္ဓါကြည်ဖြူစွာ လှည့်ထားပါလေ။ ထိုမှတစ်ပါး

အသင်သည် မုရှ်ရစ်က်တို့တွင် အပါအဝင် မဖြစ်ပါလေနှင့်ဟူ၍လည်း အမိန့်တော် ရရှိ၏။ ၎င်းအပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် မိမိအား (ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာ၌) အကျိုးလည်း မဖြစ်ထွန်းနိုင်သော (ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု မပြုသည့်အတွက်) အကျိုးယုတ်စေခြင်းကိုလည်း ပြုနိုင်စွမ်းမရှိသော အရာများကို ဟစ်ခေါ်ခြင်း မပြုပါလေနှင့်။ တစ်ဖန် အကယ်၍ အသင်သည် ဤသို့ ပြုခဲ့မိသော (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားအရာများအား ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ဧကန်စင်စစ် အသင်သည် ထိုသို့ ပြုမိသောကြောင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်သွားပေမည်’ဟူ၍ အမိန့်တော်ရရှိ၏။

အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား အန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာကို သက်ရောက်စေတော်မူပါလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး ၎င်းအန္တရာယ်ကို ကင်းဝေးစေသောသူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား တစ်စုံတစ်ရာသော ကျေးဇူးတော်ကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် ရည်စူးတော်မူပါလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားနိုင်သူလည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် မရှိချေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျွန်များအနက်မှ မိမိ အလိုရှိတော်မူသော သူအား ၎င်းကျေးဇူးတော်ကို သက်ရောက်စေတော်မူသည်။ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာပေးတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန်တရာ သနားကြင်နာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (ထို့အပြင် ကျေးဇူးတရားဟူသရွေ့သည် ‘မဂ်ဖွေရသ်’နှင့် ‘ရဟ်မသ်’ ကရုဏာတော်၌ အကျုံးဝင်ပေသည်။)

အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ဤသို့လည်း ပြောကြားပါလေ။ အို, လူသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့ထံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်မှ အမှန်တရားဟူသော (သာသနာသည်) ရောက်ရှိ၍ လာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ (ထိုသို့ ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက်) မည်သူမဆို တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် မိမိအကျိုးငှာ တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိခဲ့သည်ပင်။ ထိုနည်းတူစွာ မည်သူမဆို လမ်းမှား၌သာ နေခဲ့ပါမူ ၎င်းသည် မိမိကိုယ်နှင့် ဆန့်ကျင်၍သာ လမ်းမှားခဲ့သည်ပင် ဖြစ်သည်။ (၎င်း၏ အပြစ်ဒဏ်သည် ၎င်းကိုယ်တိုင် ခံစားရမည်ကို ဆိုလို၏။) စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ်၌ တာဝန်ခံ မဟုတ်ချေတကား။ (အသင်တို့သည် မှားယွင်းသောလမ်း၌ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေမည်ဆိုသော် ငါအသျှင်မြတ်အဖို့ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးယုတ်သည်ဟူ၍ မရှိချေ။)

ထို့ပြင် အို, နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် မိမိထံ ထုတ်ပြန်တော်မူခြင်းခံရသော ‘ဝဟီ’အမိန့်တော်ကိုသာ လိုက်နာပါလေ။ (၎င်းအမိန့်တော်၌ ကျင့်စဉ်ဟူသရွေ့နှင့်တကွ ပို့ချမှုဟူသရွေ့လည်း ပါဝင်၏။) ၎င်းအပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်အထိ (၎င်းတို့၏ ဒုက္ခပေးခြင်းမှ) သည်းခံ၍ နေပါလေ။ (လောကီ၌ ပျက်စီးမှုနှင့်တကွ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ နောင်တမလွန် ‘အာခေရသ်’၌ ပြစ်ဒဏ်နှင့်တကွ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုလိုသည်မှာ အသင်တမန်တော် မိမိလုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရား၌သာ ဆက်လက်ရှိပါလေ။ ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ သောကမဖြစ်လေနှင့်။) စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကောင်းဆုံး စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

စူရဟ်ဟူးဒ်

ဃာမန်ဓော်ဟူးဒ်ကဏ္ဍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။

الٓرٰ كِتٰبٌ اُحْكِمَتْ اٰيٰتُهٗ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ ①

၁၁ : ၁ ။ ။ အလိဗ်ဖ်၊ လာမ်····ရာ။ (ဤသည်) အကြင်ကျမ်းဂန်တော်တစ်ဆူ (ဖြစ်သည်။) ယင်းကျမ်းမြတ်၏ အာယသ်တော်များသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်သည့်အပြင် ထိုအာယသ်တော်များသည် အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြွင်းမဲ့ သိ (မြင်) တော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီး ဖြစ်ပေသည်။

اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ اِنَّنِيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ وَّبَشِيْرٌ ②

၁၁ : ၂ ။ ။ (ထိုကျမ်းတော်၌) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သည့်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်း မပြုကြလေကုန်လင့်။ ကေန်စင်စစ် ငါသည် အသင်တို့အဖို့ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ သတိပေးနိုးဆော်သူနှင့် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် သတင်းကောင်း ယူလာသူ ဖြစ်ပေသည်။ (ဟူ၍လည်း ပါရှိသည်။)

وَّاَنِ اسْتَغْفِرُوْا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَّتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّ
يُؤْتِ كُلَّ ذِيْ فَضْلٍ فَضْلَهٗ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيْرٍ ③

၁၁ : ၃ ။ ။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို တောင်းခံကြလေကုန်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ဝန်ချက်တောင်းပန်လျက် ရှိကြလေကုန်။

ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သော အချိန်ကာလထိတိုင်အောင် ကောင်းမွန်လှစွာသော စည်းစိမ် (ချမ်းသာ) များကို စံစားစေတော်မူမည်။ ထို့အပြင် ၎င်းအသျှင်မြတ်သည် အကျင့်အမူအားဖြင့် ပိုမို၍ အားထုတ်ကျင့်သူတိုင်းကို ၎င်း၏ ပိုမို (၍ ရထိုက်) သော အကျိုးကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် မျက်နှာလွှဲဖယ်လျက်ပင် ရှိကြပါလျှင် ငါသည် အသင်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကြီးကျယ်သော နေ့၏ အပြစ်ဒဏ် (ကျရောက်မည်) ကို စိုးရိမ်မိလေသည်။

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ④

၁၁ : ၄ ။ ။ အသင်တို့၏ ပြန်လည် (ရောက်ရှိ) ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ပင် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ပြုစွမ်းနိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ ۚ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ
ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ⑤

၁၁ : ၅ ။ ။ သတိပြုကြလေကုန်။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့၏ လျှို့ဝှက်ပြောဆိုသော စကားများကို) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လျှို့ဝှက်ဖုံးအုပ်နိုင်ကြစေရန် (ကျုံ့၍ ထိုင်ကြပြီး) မိမိတို့၏ ရင်ဘတ် (စိတ်) ကို ခေါက်ကြလေသည်။ သတိပြုကြလေကုန်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အဝတ်အထည်များဖြင့် (ခန္ဓာကိုယ်ကို) ဖုံးအုပ်လွှမ်းခြုံထားသော အခြေအနေမျိုးတွင်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူတို့ လျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ်ထားကြသည့် (အချက်) များကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းသူတို့ ထင်ရှားစေကြသည့် (အချက်) များကိုလည်းကောင်း သိရှိတော်မူ၏။ စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ရင်ဘတ် (စိတ်နှလုံး) များအတွင်းရှိ (လျှို့ဝှက်) ကိန်းအောင်းလျက်ရှိသည့် (အချက်) တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အနှစ်ချုပ်

အလစ်ဖ်··လားမ်···ရာ။ (၎င်း၏ အဓိပ္ပာယ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။) ဤကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် တစ်ဆူတည်းသော ကျမ်းဂန်ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းကျမ်းဂန်၏ အာယသ်တော်များသည် (အထောက်အထားများနှင့်တကွ) မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်ချေသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းကျမ်းဂန်၏ အာယသ်တော်များသည် အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ဆိုလိုသည်။) အကြွင်းမဲ့ သိမြင်သော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးဖြစ်ပေသည်။ (ယင်းကျမ်းဂန်၏ ကြီးမားသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ) အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း မပြုကြလေနှင့်။ ငါသည် အသင်တို့အဖို့ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ (အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှု မရှိခြင်းအပေါ် အကျိုးကျေးဇူး) ၏ သတင်းကောင်း ယူလာသူ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အပြင် (၎င်းကျမ်းဂန်၏ ရည်ရွယ်ချက်များအနက် ဤသည်လည်း ပါဝင်၏)

အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပန်ကြားကြလေကုန်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင် (ရှရစ်က်နှင့် ကုဖွရ် အစရှိသော ဒုစရိုက်များအား) ဝန်ချတောင်းပန်လျက် ရှိကြလေကုန်။ (အီမာန်လက်ခံခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) တစ်ဖန် (အီမာန်ယူပြီးနောက်) ၎င်း၏ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု၌ အာရုံပြုကြလေကုန်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ကောင်းသော အကျင့်သီလအား ဆောက်တည်ကြလေကုန်။ ထိုအခါ အီမာန်နှင့် ကောင်းမွန်သော အကျင့်သီလများ၏ 'ဗရ်ကသ်'ဖြင့်) ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်သော အချိန်ကာလတိုင်အောင် (သေဆုံးချိန်အထိအား ဆိုလိုသည်။)

ကောင်းမွန်လှစွာသော စည်းစိမ်များကို လောကီ၌လည်း ခံစားစေတော်မူမည်။ ထိုမှတစ်ပါး (နောင်တမလွန် 'အာခိရသ်'၌ အကျင့်အမူအားဖြင့် ပိုမိုသော သူတိုင်းကို ရထိုက်သည့် အကျိုးကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူမည်။) သို့ရာတွင် အကယ်၍ (အီမာန်လက်ခံခြင်းမှ) အသင်တို့သည် မျက်နှာလွှဲဖယ်လျက် ရှိကြပါလျှင် ငါသည် အသင်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကြီးကျယ်သောနေ့၏ အပြစ်ဒဏ်ကို စိုးရိမ်တော်မူသည်။ (ဤသို့ မိန့်ကြားခြင်းသည် သတိပေးနှိုးဆော်သူအနေနှင့် ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် အပြစ်ဒဏ်အား အလွန်ဝေးကွာသည်ဟူ၍ မမှတ်ယူလေနှင့်။ အကြောင်းမှာ) အသင်တို့၏ ပြန်လည်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ပင် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ပြုစွမ်းနိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (အသင်တို့သည် ထိုနေရာ၌ ရှိမနေလျှင်လည်း ပြစ်ဒဏ်သည် ဝေးကွာနေစရာအကြောင်း မရှိပေ။) (ဆက်လက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းအား အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ဖြစ်ခြင်းအား အတည်ပြုထား၏။ ထို့အပြင် ဤကဲ့သို့ အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူခြင်း နှစ်မျိုးစလုံးသည် 'သောင်ဟီးဒ်'တရား၏ အကြောင်းအရာများပင် ဖြစ်၏။) သတိပြုကြလေကုန်။ ဧကန်မလွဲ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ စကားများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ လျှို့ဝှက်ဖုံးအုပ်နိုင်ကြရန် မိမိတို့၏ ရင်ဘတ်များကို (အပေါ်ယံတွင် အဝတ်အစားလွှမ်းခြုံ၍ ခေါက်ကြလေသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ အစ္စလာမ်နှင့် မွတ်စ္စလင်မ်များနှင့် ဆန့်ကျင်သော စကားများအား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မသိရန်အလို့ငှာ ဤသို့သော အခြေအနေများဖြင့် စကားပြောဆိုကြ၏။ ထို့အပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုချ သိမြင်တော်မူကြောင်း အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ကြလေကုန်။ ၎င်းအပြင် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ သည် 'ဝဟီ'ဗျာဒိတ်တော် ချပေးခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုထားသည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့၏ လျှို့ဝှက်ချက်များအား ဤသို့သော စီမံမှုများ ပြုလုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ ဤသို့ ကြံစည်ခြင်းသည် ပမာဆိုရသော် အသျှင်မြတ်၏ အထောက်အထား အခြေအနေအရပ်ရပ်မှ ဖုံးကွယ်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ (သတိပြုကြလေကုန်။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ အဝတ်အထည်များကို လွှမ်းခြုံကြသောအခါ၌လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ဖုံးကွယ်ထားကြသည်များကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းသူတို့ ထင်ရှားစေကြသည်များကိုလည်းကောင်း သိရှိတော်မူ၏။ စင်စစ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် နှလုံးသားအတွင်းဝယ် ကိန်းအောင်းလျက် ရှိသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။ (နှုတ်မှပြောဆိုသော အရာများအား အဘယ်ကြောင့် မသိရှိရမည်နည်း။)

သိမှတ်ဖွယ်ရာများနှင့် စမ္ပသတ်များ

စူရာဟ်ဟူးဒ်သည် ရှေးယခင်အမျိုးအနွယ်များအပေါ် ကျရောက်ခဲ့သော အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော ပြစ်ဒဏ်များနှင့် တစ်ဖန် ‘ကေယာမသ်’နေ့၏ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အဖြစ်အပျက်များနှင့် အစားပေးခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းတို့၏ အကြောင်းအား သဏ္ဍာန်တစ်မျိုးဖြင့် တင်ပြထားသော စူရာဟ်ဖြစ်သည်။

ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဒါရီ (မုတ်ဆိတ်) တော်အချို့ ဖြူသွားသော် ဟဇရသ်အဗူဗကရ် ؓ မှ သောကအား ထုတ်ဖော်သောသဏ္ဍာန်ဖြင့် ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ အို, အသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အိုမင်းသွားခဲ့လေပြီ။’ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်အား စူရာဟ်ဟူးဒ်မှ အိုမင်းအောင် ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ စူရာဟ်ဟူးဒ်နှင့်တကွ စူရာဟ်ဝါကေအာဟ်၊ မွရ်ရစလားသ်၊ အမ္မာရသစာအာလူးန်နှင့် စူရာဟ်သက်ဝီးန်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြထား၏။ ၎င်းအဖြစ်အပျက်များ၏ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုများကြောင့် အိုမင်းခြင်း၏ နိမိတ်လက္ခဏာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

၎င်းစူရာဟ်၏ ပထမအာယသ်တော်အား ‘အလစ်၊ လာမ်၊ ရာ’ဖြင့် အစပြုထား၏။ ဤစကားလုံးများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ့်ရစူလ်၏ စပ်ကြားရှိ လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အခြားသူများအား အသိပေးမထားချေ။ ၎င်းစကားလုံး၏ အလိုသဘောအား သိရန်သောကဖြစ်နေခြင်းမှလည်း တားမြစ်ထား၏။

ထို့နောက် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ရှိသည်မှာ ၎င်းကျမ်းဂန်ရှိသော အာယသ်တော်များသည် **مُحْكَمْ** (မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင်) ပြုလုပ်ထားလေသည်။ **مُحْكَمْ** ဆိုသော ပုဒ်သည် **احكم** ဆိုသော ပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာ၏။ ၎င်းအဓိပ္ပာယ်မှာ စကားရပ်တစ်ခုခုအား ဤသို့ မှန်ကန်တိကျခြင်းသည် အကြင် စကားရပ်၌ စကားလုံး တစ်ခွန်းသော်လည်းကောင်း၊ မှားယွင်းသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်စီးယိုယွင်းမှုသော်လည်းကောင်း စိုးစဉ်းမျှ မရှိချေ။ သို့ဖြင့် အာယသ်တော်အား မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ပြုခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအာယသ်တော်များအတွင်း၌ စကားလုံးတစ်လုံးလုံး၏ မှားယွင်းမှု သို့တည်းမဟုတ် အဓိပ္ပာယ်ချို့ယွင်းမှု၊ ပျက်စီးမှု စိုးစဉ်းမျှ မရှိအောင် ပြုထားလေသည်။

ထို့အပြင် ဟဇရသ်အဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န် အဗ္ဗားစ် ؓ သခင်မှ **محكم** ဆိုသော ပုဒ်သည် ဤနေရာတွင် **منسوخ** ဟူသော ပုဒ်နှင့် ယှဉ်ရာ၌ လာရှိသည်။ အလိုသဘောမှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်များအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တစ်ဖက်ဖက်မှ မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ပြုလုပ်ထားပြီး ရုပ်သိမ်းမည့်အရာအဖြစ် မပြုထားပေ။ ဆိုလို သည်မှာ ရှေးယခင် ကျမ်းဂန်ဖြစ်သော ‘သောင်ရားသ်’နှင့် ‘အင်န်ဂျီးလ်’ အစရှိသော ကျမ်းဂန်များအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ရုပ်သိမ်းသကဲ့သို့ဖြစ်ချေ၏။ ၎င်းကျမ်းဂန် ကျရောက်ပြီးသည့်နောက် ‘နဗူဝသ်’နှင့် ‘ဝဟီ’ဗျာဒိတ်တော်၏ အစဉ်အလာသည်လည်း ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပြီး

ဖြစ်ချေသည်။ သို့ပါ၍ ဤကျမ်းဂန်သည် 'ကေယာမသ်'နေ့အထိ ရုပ်သိမ်းခြင်းပြုမည်မဟုတ်ချေ။ ထို့အပြင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အချို့အာယသ်တော်များအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အကြောင်းခံဖြင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း မပါဝင်ချေ။

၎င်းအာယသ်တော်၌ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အခြားမြင့်မြတ်မှုကို ဤသို့ ပြသထား၏။ **ثُمَّ فُصِّلَتْ** ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းအာယသ်တော်များအား အသေးစိတ် ရှင်းလင်းဖော်ပြထား၏။ သဖ်စီးလ်၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ အရာနှစ်ခု၏စပ်ကြား ခွဲခြား၊ ပိုင်းခြားခြင်းဟု အမည်ရ၏။ သို့ပါ၍ မြောက်မြားစွာသော စာအုပ်စာပေများ၌ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံသော အကြောင်းအရာများအား **فصل** ၏ ခေါင်းစဉ်များဖြင့် တင်ပြလေ့ရှိသည်။ ဤနေရာတွင် အာယသ်တော်၏ သဖ်စီးလ်ဆိုသည်မှာ ယုံကြည်ချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုများ၊ အပေးအယူကဏ္ဍ၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ စာရိတ္တ အစရှိသော အကြောင်းရာများ၏ အာယသ်တော်များအား ခွဲခြားရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းဟုလည်း ခေါ်ဆိုင်နိုင်သည်။

ထို့အပြင် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တစ်လုံးမကျန် 'လောင်ဟေမဟ်ဖူးဇ်'၌ ထားရှိပေသည်။ သို့သော် မျိုးနွယ်အသီးသီးနှင့် နိုင်ငံအရပ်ရပ်၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်များအား အကြောင်းခံ၍ အနည်းငယ်စီ ချပေးတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ကျက်မှတ်ရသည့် နေရာတွင်လည်း လွယ်ကူမှုရှိမည်။ ထို့အပြင် ၎င်းပညတ်ချက်များအပေါ် လိုက်နာရန်လည်း လွယ်ကူသွားမည်။ ထို့နောက် ဤသို့ အမိန့်ရှိထား၏။ **مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ** ဆိုလိုသည်မှာ ထိုအာယသ်တော်များသည် အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြွင်းမဲ့ သိမြင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ လာရှိသည့် အာယသ်တော်များပင် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အသျှင်မြတ်၏ ဆင်ခြင်တုံတရားသည် ကိစ္စအဝဝ၌ အလွန်နက်ရှိုင်း၏။ လူသားသည် ၎င်းအား မစွမ်းနိုင်ချေ။ ထိုမှတစ်ပါး ထိုအသျှင်မြတ်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံး၏ ပစ္စုပ္ပာန်နှင့် အနာဂတ်ကာလရှိ သေးနုတ်သော အရာကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ၏။ ၎င်းအသျှင်မြတ်သည် ပစ္စုပ္ပာန်နှင့် အနာဂတ်ကာလ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်အား သိမြင်နေသည့်အပေါ် ၎င်းအချက်များအား ထောက်ရှု၍ ပညတ်ချက်တော်များအား ချပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လူသားများကဲ့သို့ မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ လူသားသည် မည်မျှပင် အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိသော ဖြတ်လတ်သူ၊ အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်သူ ဖြစ်ပါမူ ၎င်းတို့၏ အသိဉာဏ်အမြော်အမြင်သည် သတ်မှတ်ထားသော ပရဝုဏ်အတွင်း၌သာ ဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံသည်လည်း မိမိတို့၏ အနီးနားပတ်ဝန်းကျင်၌သာလျှင် ပေါ်ပေါက်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်သူသည် အနာဂတ်ကာလ၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်၌ မှားယွင်းမှုသာလျှင် အတည်ဖြစ်စေသည်။

ဒုတိယအာယသ်တော်၌ အထက်ဖော်ပြပါအာယသ်တော်၏ အကြောင်းအရာအား ပိုမိုလေးနက်ရန် အလို့ငှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိခြင်းအား ဦးစွာပထမ အမိန့်ရှိထား၏။

اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ

ဆိုလိုသည်မှာ ဤအာယသ်တော်များသည် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ အား တစ်လောကလုံးရှိ သူတို့အပေါ် ဤသို့ ပြောကြားရန် အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အသင်တို့အား ခြိမ်းခြောက်သောသူ၊ ထို့အပြင် သတင်းကောင်းကြားနာစေသော သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ငြင်းဆန်သွေဖည်သူများနှင့် မိမိတို့လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိသော ဆန္ဒများ၏ နောက်လိုက်ပြုသော သူများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ခြိမ်းခြောက်တော်မူသည်။ ထို့အပြင် အမိန့်နာခံသော သူမွန်သူမြတ်များအား နောင်တမလွန် 'အာခေရသ်'၏ စည်းစိမ်တော်များနှင့် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ အေးချမ်းသာယာသော သတင်းကောင်းအား ပေးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

نَذِيْرٌ ဆိုသော စကားလုံးအား ခြိမ်းခြောက်သူဟု ဘာသာပြန်ဆို၏။ သို့သော် ဤခြိမ်းခြောက်သော စကားလုံးသည် ရန်သူ သို့မဟုတ် သားရဲတိရစ္ဆာန်၊ အခြားကျိုးယုတ်စေသော သူများအတွက် ပြောဆိုသုံးစွဲခြင်း မရှိချေ။ သို့သာမက **نَذِيْر** ဆိုသော စကားလုံးသည် မိမိမိတ်ဆွေတစ်ဦးဦးအား သနားကြင်နာချစ်ခင်မှုဖြင့် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံးတွင် အကျိုးယုတ်စေခြင်းမှ ကယ်တင်ရန်အလို့ငှာ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းအား ဆိုလိုသည်။

တတိယအာယသ်တော်၌ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်မှုများအနက် အခြားလမ်းညွှန်မှုတစ်ခုအား ဤသို့ အမိန့်ရှိထား၏။

وَاَنِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ

ဆိုလိုသည်မှာ ၄င်းဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အာယသ်တော်များ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ဗန္ဒာဟ်ကျေးကျွန်များအား မိမိအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံ လွတ်ငြိမ်းပလပ်ခွင့်တောင်းခံရန်နှင့် အမှားဝန်ခံမှုပြုရန်ကိုလည်း လမ်းညွှန်မိန့်ကြားထား၏။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်လွှတ်မှုသည် ရှေးယခင်ဒုစရိုက်များနှင့် ပတ်သက်၏။ ထို့အပြင် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်းသည် အနာဂတ်၌ ၄င်းအပြစ်ဒုစရိုက်တို့၏ အနီးသို့ပင် မသွားရန် ပြုထားသော ကတိနှင့် ပတ်သက်၏။ စင်စစ် စစ်မှန်သော 'သောင်ဗာဟ်'သည် ကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်များအပေါ် အရှက်ရပြီး အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ၄င်း၏ ခွင့်လွှတ်မှုတောင်းခံခြင်းနှင့် ဆက်လက်၍ ၄င်းအပြစ်အား မကျူးလွန်ရန် ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ သို့ပါ၍ အချို့သူတော်စင်များမှ ဆက်လက်၍ အပြစ်မှ ရှောင်ရှားရန် ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်မှုမရှိဘဲ နှုတ်ဖြင့်သာလျှင် 'သောင်ဗာဟ်'အမှားဝန်ခံခြင်းအား **كَذَّابِيْن** (လူလိမ်တို့) ၏ 'သောင်ဗာဟ်'ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆိုကြ၏။

ထို့နောက် စစ်မှန်သော လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လွှတ်မှု တောင်းခံသောသူများနှင့် အမှားဝန်ခံသော သူများအား လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ အောင်မြင်မှုနှင့် အေးချမ်းသာယာသော သတင်းကောင်းအား ဤသို့ ပေးထား၏။

يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى

ဆိုလိုသည်မှာ အကြင်သူများသည် မိမိတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်ဂိုနာဟ်များအား ဝန်ချတောင်းပန်ပြီး ဆက်လက်၍ ၎င်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်တကွ စစ်မှန်သော 'သောင်ဗာဟ်'ပြုမည်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ အပြစ်များအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လွှတ်မှု ပေးမည့်အပြင် မွန်မြတ်သော သက်တမ်းကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသည်မှာ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ သက်တမ်း ၎င်းအတွင်း အကျုံးဝင်ပေသည်။ ပမာဆိုရသော် အခြားအာယသ်တော်တစ်ခု၌ ဤသို့သော သူများနှင့် ပတ်သက်၍

لَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً

ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် မုချကေန် ၎င်းတို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သက်တမ်းအား ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ ၎င်းအာယသ်တော်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂျမ်ဟူးရ်သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များ၏ ဆန်းစစ်ချက်မှာ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ သက်တမ်းသည်လည်း အကျုံးဝင်ကြောင်း အဆိုရှိထား၏။ ရူရာဟ်နူးဟ်၌ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်လွှတ်မှု တောင်းခံသောသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့လည်း အကျယ်ရှင်းလင်း မိန့်ကြားထား၏။

يُرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَّيُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ وَيَجْعَلْ

لَّكُمْ جَنّٰتٍ وَّيَجْعَلْ لَّكُمْ اَنْهٰرًا

ဆိုလိုသည်မှာ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ စစ်မှန်သော လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံမည်ဆိုသော် ငါအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ် ကရုဏာတော်အား ချပေးသနားတော်မူမည်။ ထို့အပြင် အသင်တို့အား ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် သားသမီးရတနာများကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ အသင်တို့အဖို့ ဥယျာဉ်များနှင့် စမ်းချောင်းများကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်နှင့် ဥစ္စာပစ္စည်း၊ သားသမီးရတနာ၏ ပတ်သက်မှုသည် လောကီသက်တမ်းနှင့် ဆက်နွယ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။

သို့ပါ၍ အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်၌ **متاع حسن** ၏ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်အား မြောက်မြားစွာသော သဖ်စီးရ်ပညာရှင်များမှ ဤသို့ ဖွင့်ဆိုကြ၏။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လွှတ်မှု တောင်းခံခြင်းနှင့် အမှားဝန်ခံမှု၏ ရလဒ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား စားနပ်ရိက္ခာ ကျယ်ဝန်းမှုနှင့် စည်းစိမ်တော်များအား လွယ်လင့်တကူ ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ ထို့ပြင်တဝ ဒုက္ခဟူသရွေ့နှင့် ပြစ်ဒဏ်ဟူသရွေ့မှလည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားတော်မူမည်။ စင်စစ် လောကီသက်တမ်းသည် တစ်နေ့ ချုပ်ငြိမ်းသွားမည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာသည်လည်း အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်၏ လက်အောက်တွင်ရှိပြီး ထာဝရ

တည်မြဲမည့်အရာများ မဟုတ်နိုင်ချေ။ သို့ပါ၍ **اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى** ဟု အမိန့်ရှိပြီး လောကီ၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သက်တမ်းနှင့် စည်းစိမ်အား လွယ်လင့်တကူ ရရှိခြင်းသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ကြားထား၏။ နောက်ဆုံး သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်လာသော် ၎င်းအရာအားလုံး ချုပ်ငြိမ်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒုတိယသက်တမ်း စတင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသက်တမ်း၌လည်း အမှားဝန်ခံသောသူများနှင့် လွတ်ငြိမ်းပလပ်မှု တောင်းခံသော သူများအဖို့ ထာဝရစည်းစိမ်တော်များ အသင့်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထား၏။

တစ်ဖန် ဟဇရသ်စဟလ်ရွတ်ဗင်န် အဗ်ဒွလ္လာဟ်မှ **متاع حسن** ဆိုသည်မှာ လူသား၏ အာရုံပြုခြင်းသည် အဖန်ဆင်းခံများမှ ဖယ်ရှား၍ ဖန်ဆင်းရှင်အပေါ် စုစည်းထားခြင်းကို ဆိုသည်။ အချို့သူတော်စင်များမှ (မသာအေဟစန် ဆိုသည်မှာ) လူသားသည် လက်ရှိအခြေအနေအပေါ် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ပြီး လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းတို့အား သောကမဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လောကီတွင် အသင့်ရှိသော အရာများအပေါ် အေးချမ်းမှုဖြစ်ပြီး မရှိသောအရာများကို လိုချင်မက်မောသည့် သောကမရှိချေ။ ဒုတိယရှင်းလင်းချက်မှာ 'သောင်ဗာဟ်'နှင့် 'အိစ်သိဂ်ဖွာရ်'ပြုသော သူများအဖို့ ဤသို့ သတင်းကောင်းပြုထား၏။

وَيُؤْتِ كُلَّ ذِىْ فَضْلٍ فَضْلَهٗ

၎င်းအာယသ်တော်၌ ပထမ **فضل** ၏ အလိုသဘောမှာ လူသား၏ ကောင်းသော အကျင့်သီလနှင့် ဒုတိယ **فضل** ၏ အလိုသဘောမှာ 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။ အာယသ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ကောင်းသော အကျင့်သီလ ဆောက်တည်သောသူတိုင်းအဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် 'ဂျန္နသ်' သုခဘုံအား ချီးမြှင့်တော်မူမည်။

ပထမဝါကျ၌ လောကီလောကုတ္တရာနှစ်ဌာနစလုံးတွင် မွန်မြတ်သော သက်တမ်းအား ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဟု ကတိပြုထားပြီး ဒုတိယဝါကျ၌ ထာဝရစည်းစိမ်ဖြစ်သော 'ဂျန္နသ်'သုခဘုံအား ချီးမြှင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ နောက်ဆုံးအာယသ်တော်၌

وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّىْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيْرٍ

ဟု အမိန့်ရှိထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ကောင်းခြင်းများနှင့် ဆုံးမဩဝါဒတော်များမှ မျက်နှာလွှဲ၍ ကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်ဒုစရိုက်များအား ဝန်ချတောင်းပန်မှု မပြုခြင်းနှင့် ဆက်လက်၍ ၎င်းမှ ရှောင်ရှားရန် စီမံမှု မပြုသော် အသင်တို့သည် ကြီးကျယ်သောနေ့၏ အပြစ်ဒဏ်၌ ဖမ်းစားခြင်းခံရမည်ကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ကြီးကျယ်သောနေ့ဆိုသည်မှာ 'ကေယာမသ်'နေ့ကို ဆိုလိုသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုနေ့

တစ်နေ့သည် မိမိ၏ ကျယ်ပြောမှုအား ယောက်ရှမည်ဆိုပါကလည်း နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်နှင့် ညီမျှမည်။ ထိုနေ့၌ ဆိုက်ရောက်လာမည့် အဖြစ်အပျက်နှင့် အခြေအနေအရပ်ရပ်အား ယောက်ရှမည်ဆိုပါကလည်း ထိုနေ့သည် နေ့များအားလုံးထက် ကြီးကျယ်သော နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်မည်။

ပဥ္စမအာယသ်တော်၌ ၎င်းအကြောင်းအရာအား ပိုမိုလေးနက်ရန်အလို့ငှာ အမိန့်ရှိသည်မှာ လောကီ၌ အသင်သည် မည်သို့ပင် ပြုမူ သက်တမ်းမွေးမြူလင့်ကစား အဆုံးတွင် သေပြီးနောက် အသင်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ထံပါးသို့သာ ပြန်လည်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်း အပေါ် စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်တွင် သေခြင်း နှင့် မြေကြီးဖြစ်သွားပြီးသည့်နောက် အသင်တို့၏ အစိတ်အပိုင်းများအား စုစည်း၍ ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထစေရန် အနည်းငယ်မျှ ခဲယဉ်းမှု မရှိချေ။

ဆဋ္ဌမအာယသ်တော်၌ မုနာဖစ်က်အရေခြုံများ၏ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော ထင်မြင်ယူဆချက်များ အား ဤသို့ အဖြေပေးထား၏။ ၎င်းအရေခြုံများသည် မိမိတို့၏ ရန်လိုခြင်းနှင့် ကိုယ်တော်မြတ် ﷺ ၏ ဆန့်ကျင်မှုများ မိမိတို့ထံတွင် လျှို့ဝှက်ထားရန် ကြိုးပမ်းကြ၏။ ၎င်းတို့၏ စိတ်အတွင်း မနာလို အမုန်း တရားမီးများ လောင်မြိုက်လျက်ရှိ၏။ ၎င်းအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် အကာအကွယ် ပြုကြလေသည်။ ထို့ပြင် ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အခြေအနေမှန်အား မည်သူမျှ မသိကြချေဟု ထင်မြင်ယူဆကြသည်။ သို့သော် စင်စစ်မှုကား ထိုသူတို့သည် အဝတ်အစားများအတွင်း (စိတ်နှလုံးသား) ဖုံးဖိထားသော အရာဟူသရွေ့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအသျှင်မြတ်သည် နှလုံးသား အတွင်း လျှို့ဝှက်ချက်ဟူသရွေ့အား ကောင်းစွာ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

⁂

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ 'သောင်ဖီးက်' စွမ်းအားဖြင့်

မအာရီဖွလ်ကုရ်အာန် မြန်မာဘာသာပြန် အတွဲ [၁၁]

ဤတွင် ပြီးဆုံးပါပြီ။

فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝

معارف القرآن

''အသင်တို့ မသိကြပါမူ
တတ်သိသူများအား မေးမြန်း ကြလေကုန်။''